

T.C.
BİLECİK ŞEYH EDEBALI ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI

MECMÛ'A-İ EŞ'ÂR (MİLLİ KÜTÜPHANE 06 MİL YZ A 715)
İNCELEME-METİN

YÜKSEK LİSANS TEZİ

SERAP ŞAHİN

TEZ DANIŞMANI
DR. ÖĞR. ÜYESİ METİN SAMANCI

BİLECİK, 2024

10676493

T.C.
BİLECİK ŞEYH EDEBALI ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI

MECMÛ'A-İ EŞ'ÂR (MİLLİ KÜTÜPHANE 06 MİL YZ A 715)
İNCELEME-METİN

YÜKSEK LİSANS TEZİ

SERAP ŞAHİN

TEZ DANIŞMANI
DR. ÖĞR. ÜYESİ METİN SAMANCI

BİLECİK, 2024

10676493

BEYAN

Mecmû‘a-i Eş‘âr (Milli Kütüphane 06 Mil Yz A 715) İnceleme-Metin adlı yüksek lisans tezi hazırlık ve yazımı sırasında bilimsel araştırma ve etik kurallarına uyduğumu, başkalarının eserlerinden yararlandığım bölümlerde bilimsel kurallara uygun olarak atıfta bulunduğumu, kullandığım verilerde herhangi bir tahrifat yapmadığımı, tezin herhangi bir kısmının Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi veya başka bir üniversitede başka bir tez çalışması olarak sunulmadığını, aksinin tespit edileceği muhtemel durumlarda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi ve vermiş olduğum bilgilerin doğru olduğunu beyan ederim.

Bu çalışmanın,			
Bilimsel Araştırma Projeleri (BAP), TÜBİTAK veya benzeri kuruluşlarca desteklenmesi durumunda; projenin ve destekleyen kurumun adı proje numarası ile birlikte, ETİK KURUL onayı alınması durumunda ise ETİK KURUL tarih karar ve sayı bilgilerinin beyan edilmesi gerekmektedir.			
DESTEK ALINMIŞTIR		DESTEK ALINMAMIŞTIR	*
Destek alındı ise;			
Destekleyen kurum;			
Desteğin Türü		Proje Numarası	
1- BAP (Bilimsel Araştırma Projesi)			
2- TÜBİTAK			
Diğer;.....			
ETİK KURUL onayı var ise;			
ETİK KURUL karar tarih/sayı:		/...	

SERAP ŞAHİN

Tarih

.....

İmza

.....

ÖN SÖZ

Mecmualar; didaktik, manzum ve mensur birçok eseri içerisinde bulunduran eserlerdir. Bu eserler sayesinde Klasik Türk edebiyatının içeriği her geçen gün büyümektedir. Mecmualar vasıtasıyla kimi şairlerin yeni şiirleri kimi şairlerin de isimleri duyulmaya başlanmıştır.

Milli Kütüphane’de Yazma Eserler Koleksiyonu’nda kayıtlı olan 06 Mil Yz A 715 numaralı *Mecmû ‘a-i Eş ‘âr* edebiyatımıza yeni bilgiler katması amacıyla günümüz Türkçesine çevrilmiştir. Çalışmamızda Klasik Türk edebiyatında mecmua tanıtılmış olup daha sonra *Mecmû ‘a-i Eş ‘âr* hakkında geniş bilgi verilmiştir. Mecmuanın içerisinde bulunan şairler, şiirler, aruz kalıpları ve nazım şekilleri tanıtılmıştır. Daha sonra *Mecmû ‘a-i Eş ‘âr* neşredilen divanlarla mukayese edilerek günümüz Türkçesine çevrilmiştir.

Eserin tablo halinde bir bütün olarak görülebilmesi için MESTAP tablosu oluşturularak çalışmamızın sonuna MESTAP tablosu eklenmiştir.

Tezimin seçilmesinde, hazırlanmasında, sonuçlandırılmasında her türlü desteği sağlayan, tüm süreçte yanımda bulunan değerli danışman hocam Sayın Dr. Öğr. Üyesi Metin SAMANCI’ya, yüksek lisans süreci boyunca desteklerini esirgemeyen değerli hocalarım Sayın Prof. Dr. Mehmet ÖZDEMİR ve Sayın Prof. Dr. İbrahim DEMİRKAZIK’a, ve mecmuanın okunmasında ve kontrol edilmesinde bana destek olan değerli iş arkadaşım ve hocam Sayın Mehmet AMAÇ’a teşekkür eder saygılarımı sunarım. Yüksek lisans yapmam için beni teşvik eden ve benim yerime başvuruda bulunan değerli arkadaşıma ve öğrenim hayatım boyunca daima yanımda olan aileme teşekkürü bir borç bilirim. Yüksek lisans sürecini beraber geçirdiğim ve savunma sınavımda beni yalnız bırakmayan değerli arkadaşım, kardeşim Gamzenur Keser’e teşekkür ederim.

Savunma sınavımda bulunan değerli jüri üyeleri Sayın Prof. Dr. Mehmet ÖZDEMİR ve Sayın Doç Dr. Muzaffer KILIÇ’a çalışmamın son haline gelmesindeki değerli katkıları adına teşekkürlerimi ve saygılarımı sunarım.

Bu çalışmamı hayatıma değer katan canım annem, babam ve tüm aileme armağan ediyorum.

Serap ŞAHİN

2024

ÖZET

MECMÛ'A-İ EŞ'ÂR (MİLLÎ KÜTÜPHANE 06 MİL YZ A 715) İNCELEME-METİN

Çalışmamıza konu olan eser, Milli Kütüphane'de Yazma Eserler Koleksiyonu'nda kayıtlı olan 06 Mil Yz A 715 numaralı şiir mecmuasıdır. Çalışma çeşitli şairlerin şiirlerine yer verilerek bir araya getirilmiştir. Milli Kütüphane katalog bilgilerine göre mecmua suyuolu filigranlı, sırtı kahverengi meşin 198 mm boy ve 130 mm eninde 143 varaktan oluşmaktadır. Mecmuanın müstensihî hakkında herhangi bir bilgi mevcut değildir. Milli Kütüphane Katalog bilgisinde 1962 yılında Ali Kocak Esen'den satın alındığı kaydı vardır. Çalışmamızda, mecmua hakkında genel tanıtım yapıldıktan sonra mecmuanın transkripsiyonlu metni verilmiştir. Mecmuanın mürettibi belli değildir ve mecmuada tertip tarihine dair herhangi bir kayıt yer almamaktadır. Mecmuada XV.-XVI. ve XVII. yüzyıllara ait şairlerin şiirlerinin yer alması mecmuanın tertip tarihinin XVII. yüzyıl ve sonrası olduğunu göstermektedir. Ayrıca mecmuada şiiri bulunan 17. yüzyıl şairi *Fethî'nin* ölüm tarihinin 1694-96 yılları arasında olması ve mecmuada 17. yüzyıl şairi *Mecdî'nin* 1716 yılında vefat etmesi mecmuanın tertip tarihinin XVII. yüzyıldan sonra olduğunu kanıtlamaktadır. Çeşitli nazım şekillerinde şiirlerin bulunduğu 143 varaklık mecmuada toplamda 810 şiir bulunmaktadır. Ayrıca mecmuada neşredilmiş divanı olan 57 şair divanı olmayan 103 şair mevcuttur. Mecmuadaki şiirler şairlerin yayımlanmış divanlarıyla mukayese edilerek okunmuş ve farklılıklar dipnotta gösterilmiştir. Şiirler harici tarihi metin ve latife yer almaktadır.

Anahtar Kelimeler: Mecmua, Şiir Mecmuası, Şiir, 06 Mil Yz A 715.

ABSTRACT

MECMÛ'A-İ EŞ'ÂR (NATIONAL LIBRARY 06 MİL YZ A 715) REVIEW-TEXT

The work that is the subject of our study is the poetry magazine numbered 06 Mil Yz A 715, registered in the Manuscripts Collection at the National Library. The work has been brought together by including poems of various poets. According to the National Library catalog information, the magazine consists of 143 leaves with a waterway watermark and a brown leather spine, 198 mm long and 130 mm wide. There is no information about the copyist of the magazine. There is a record in the National Library Catalog that it was purchased from Ali Kocak Esen in 1962. In our study, after a general introduction about the magazine, the transcribed text of the magazine is given. The author of the magazine is unknown and there is no record of the date of publication in the magazine. Magazine XV.-XVI. and XVII. The publication of the poems of poets from the 17th century dates back to the 17th century. It shows that the century and later. In addition, the fact that the date of death of the 17th century poet Fethî, whose poems were published in the magazine, was between 1694-96 and the death of the 17th century poet Mecdi in 1716 in the magazine dates back to the 17th century. It proves that after a century. There are a total of 810 poems in the 143-leaf magazine, which contains poems in various verse forms. Additionally, there are 57 poets who have divans published in the magazine and 103 poets who do not have divans. The poems in the magazine were read in comparison with the published divans of the poets and the differences are shown in footnotes. Apart from poems, historical texts and jokes are included.

Keywords: Journal, Poetry Journal, Poetry, 06 Mil Yz A 715.

İÇİNDEKİLER

Sayfa

ÖN SÖZ.....	i
ÖZET.....	ii
ABSTRACT.....	iii
İÇİNDEKİLER.....	iv
TABLolar LİSTESİ.....	vi
KISALTMALAR VE SİMGELER LİSTESİ.....	vii
1. GİRİŞ.....	1
1. 1. Klasik Türk Edebiyatında Şiir Mecmuaları.....	1
2. MECMÛ‘A-İ EŞ‘ÂR (06 MİL YZ A 715) GENEL BİLGİLER.....	3
2. 1. Mecmû‘a-i Eş‘âr Tanıtımı.....	3
2. 2. Mecmû‘a-i Eş‘âr Tertibi.....	3
2. 3. Mecmû‘a-i Eş‘âr’ın Edebiyat Araştırmalarına Katkıları.....	5
3. MECMÛ‘A-İ EŞ‘ÂR (06 MİL YZ A 715) MUHTEVASI.....	7
3. 1. Mecmû‘a-i Eş‘âr’da Yer Alan Şairler, Şiir Sayıları ve Şairlerin Yaşadığı Yüzyıllar.....	7
3. 2. Mecmû‘a-i Eş‘âr’da Kullanılan Nazım Şekilleri.....	15
3. 3. Mecmû‘a-i Eş‘âr’da Kullanılan Aruz Kalıpları.....	16
3. 4. Mecmû‘a-i Eş‘âr’da Neşredilmiş Divanlarda Yer Almayan Şiirler.....	17
3. 5. Mecmû‘a-i Eş‘âr’da Bulunan Nazire Şiirler.....	19

4. MECMÛ‘A-İ EŞ‘ÂR (06 MİL YZ A 715) METNİ.....	32
4. 1. Metnin Hazırlanmasında İzlenen Yöntem.....	32
4. 2. Transkripsiyon Sistemi.....	35
4. 3. Mecnû‘a-i Eş‘âr Metni.....	36
5. SONUÇ.....	639
KAYNAKÇA.....	641
EKLER.....	646

TABLÖLER LİSTESİ

Sayfa

Tablo 3. 1. Mecnû‘a-i Eş‘âr’da Yer Alan Şairler, Şiir Sayıları ve Şairlerin Yaşadığı Yüzyıllar.....	7
Tablo 3. 2. Mecnû‘a-i Eş‘âr’da Kullanılan Nazım Şekilleri.....	15
Tablo 3. 3. Mecnû‘a-i Eş‘âr’da Kullanılan Aruz Kalıpları.....	16
Tablo 3. 4. Mecnû‘a-i. Eş‘âr’da Neşredilmiş Divanlarda Yer Almayan Şiirler	17
Tablo 3. 5. Mecnû‘a-i Eş‘âr’da Bulunan Nazire Şiirler.....	19
Tablo 4. 2. Transkripsiyon Sistemi.....	35

KISALTMALAR VE SİMGELER LİSTESİ

a.g.e.	: Adı geçen eser
B.Ş.E.Ü.	: Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi
B	: Başlık
bk.	: Bakınız
C	: Cilt
D.	: Divan
drk.	: Derkenar
G	: Gazel
K	: Kaside
Kt	: Kıta
L.E.E.	: Lisanüstü Eğitim Enstitüsü
M	: Mecmua
s.	: Sayfa
YT	: Yüksek Lisans Tezi
vb.	: ve benzeri
vd.	: ve diğerleri
(...)	: okunamayan yerler

1. GİRİŞ

1. 1. Klasik Türk Edebiyatında Şiir Mecmuaları

Sözlük anlamı “dağınık şeyleri bir araya getirmek, toplamak” anlamındaki cem‘ masdarından türeyen mecmû’dan (bir araya getirilmiş, toplanmış) gelmektedir. Mecmualar itibariyle bir veya birden fazla şair veya yazara ait çeşitli şekillerde dinî, din dışı nesir ya da şiirlerden oluşmuş olan derleme kitaplardır (Uzun, 2003: 265-268). Mecmua kelimesi, Ferit Devellioğlu’nun Osmanlıca- Türkçe Ansiklopedik Lügati’nde, “Toplanıp biriktirilmiş, tertip ve tanzim edilmiş şeylerin tümü, seçilmiş yazılardan meydana getirilen yazma kitap ve dergi” anlamlarına gelmektedir (Devellioğlu, 1984: 711).

Mecmua, ıstılâhî manada ise bir veya daha fazla yazar ya da şaire ait değişik biçim ve hacimdeki düzyazı ve şiirlerden oluşan derleme eserlere verilen addır. İslam medeniyetinde de edebî ve ilmî yönden köklü bir geçmişi vardır. Başlangıçta sadece hadislerin derlendiği eserler, zaman içerisinde üretildiği kültürün etkisiyle tür ve içerik olarak zenginleştirilmiştir. Daha sonra ayet, fetvâ ve ilâhi gibi dinî temaların yanı sıra toplumların sosyal hayatına renk katan cönk, latife, şarkı, bilmece gibi türlerin yer aldığı mecmua örnekleri ortaya çıkmıştır (Uzun, 2003: 265-268).

Mecmualar her ne kadar çeşitli içeriklerden oluşsa da akademi de en çok rağbet gören mecmualar şiir mecmualarıdır. Şiir mecmuaları, edebiyat araştırmalarına katkı sağladığı gibi kaynaklarda adı geçmeyen, divan tertip etmemiş, divanı kaybolmuş, unutulmuş şairlerin şiirlerine mecmualarda rastlamamıza katkı sağlarlar. Bunun yanı sıra bilinen şairlerin bilinmeyen veya divanlarında bulunamayan şiirlerine de mecmualarda rastlanır. Ayrıca mecmualar arasında bilinmeyen veya varlığı bilindiği halde nüshası tespit edilemeyen eserlerle de karşılaşmak mümkündür. Örnek olarak mi’raciye, mevlid, kırk hadis, biladiye, hasb-i hal ve münşeata dair risaleler gibi kısa türlere mecmualardan ulaşabiliriz. Tüm bunların yanı sıra mecmualarda şairlerin hayatına dair bilgilere ulaşabildiğimiz gibi başka mecmualarda yer alan çeşitli tarifler, tarih manzumeleri, ilaç tarifleri gibi edebiyat dışı bilgilere de yer vererek edebiyat dışı konulardaki farklı ve dağınık bilgileri sosyoloji, kültür tarih ve kültürel antropoloji gibi çalışma alanlarına önemli katkılar sağlayacaktır (Köksal, 2012: 417-420).

Milli Kütüphane’de kayıtlı 06 Mil Yz A 715 numaralı *Mecmû’a-i Eş’âr* isimli şiir mecmû’asında çeşitli şairlere ait farklı nazım şekilleriyle bir araya getirilmiş şiirler mevcuttur. Mecmuada neşredilmiş divanı bulunan şairlerin yanı sıra divanı olmayan ve unutulmaya yüz tutmuş çeşitli şairlerin şiirlerini de görmekteyiz. Bunların yanı sıra sabun tarifi, tarihi

manzumeler, du‘â, fetvâ, komutan kadrosu ve günlük çekilmesi gereken tespih sayısı gibi edebiyat dışı konularla ilgili bilgilerin mecmuada olduğu gör÷lmektedir. Ayrıca neşredilmiş divanlarda yer almayan şiirlerin tespit edilmesi edebiyat dünyasına katkı sağlayacaktır.

2. MECMÛ‘A-İ EŞ‘ÂR (06 MİL YZ A 715) GENEL BİLGİLER

2. 1. Mecmû‘a-i Eş‘âr Tanıtımı

Milli Kütüphane Yazma Eserler’de kayıtlı olan 06 Mil Yz A 715 numaralı *Mecmû‘a-i Eş‘âr* isimli mecmû‘a XV.-XVI. ve XVII. yüzyıla ait çeşitli şairlerin şiirlerini bir araya getirilerek toplanmış bir şiir mecmuasıdır. *Mecmû‘a-i Eş‘âr*’ın müstensihî hakkında herhangi bir bilgi yoktur. Sadece Milli Kütüphane Katalog bilgisinde 1962 yılında Ali Koçak Esen’den alındığına dair bir bilgi verilmiştir. Milli Kütüphane Yazma Eserler Katalog bilgilerine göre su yolu filigranlı, sırtı kahverengi meşin, kâğıt kaplı, mukavva cilt olan mecmuanın 198 cm boy ve 130 mm eninde 143 varaktır. Mecmuanın yaprakları rutubet lekeli olup sonlarında boş sayfalar mevcuttur. Mecmuada eksik beyitlerin olması, bazı şiirlerin devamının başka sayfada yer alması, sayfaları kopmuş olduğunu daha sonra gelişi güzel olarak yeniden ciltlendiğini göstermektedir. Örneğin, Muhibbî’ye ait bir gazelin ilk beyitleri 76b varakta gazelin diğer beyitleri ise 71a varakta yer almaktadır. Buna benzer örnekler mecmuada mevcuttur.

Mecmû‘a-i Eş‘âr’ın mürettibi belli değildir ve tertip tarihine dair herhangi bilgi mevcut değildir. XV.-XVI. ve XVII. yüzyıla ait şairlerin şiirleri mevcuttur. Mecmuada şiiri bulunan XVII. yüzyıl şairi *Fethî*’nin vefat tarihinin 1694-96 yılları arasında olması, mecmuada bulunan *Mecdî* mahlaslı şiirin 16. yüzyıl şairi *Edirneli Mecdî* divanında yer almaması ve şiirin 17. yüzyıl *Mecdî* mahlaslı şaire ait olması ihtimali göz önünde bulundurularak mecmuanın XVII. yüzyıl sonrasında tertip edildiğini gösterir. Tespitlerimize göre mecmuada XVIII. yüzyıl ve sonrasına ait herhangi bir şairin şiiri bulunmamaktadır.

Mecmuada mahlassız veya şairini tespit edemediğimiz 125 şiir ile birlikte toplam 810 şiir vardır. Bu şiirler 600 gazel, 12 kaside, 3 mersiye, 1 mesnevi, 23 kıt‘a, 1 muamma, 1 mu‘aşşer, 7 muhammes, 8 murabba, 120 müfred, 1 müsebbba, 10 müseddes, 1 müstezat, 4 nazım, 2 rubai, 1 şarkı, 10 tahmis, 1 tesdis, 4 terci-i bentten ibarettir. Mahlası belirlenemeyen 125 şiir mevcuttur. Ayrıca mecmuada 32 Farsça şiir, 9 Arapça şiir, 2 latife, 7 nesir yer almaktadır. Nesir metinler tarihi metinlerdir.

2. 2. Mecmû‘a-i Eş‘âr Tertibi

Mecmû‘a-i Eş‘âr’ın, sayfa satır sayıları 10-20 arasında değişmekte derkenarlarda da şiirler mevcut olup mükerrer şiirlerde vardır. (Kemâlpâşazâde’nin 50a varak ve 58a drk. varaktaki şiirleri mükerrer şiirlere örnek gösterilebilir). Mecmua, *Nutkî’nin Qânûn-ı Mahabbet* isimli mesnevisi ile başlayıp Farsça kime ait olduğu bilinmeyen bir gazel ile bitmektedir. Mesnevi 1b ile 20b varaklar arasında (21 sayfa) yer almaktadır. Ancak mesnevi aralarına (5a-

5b-6a-6b-7a-7b varaklar) Bâkî, Gamî gibi şairlere ait şiirler yazılmıştır. Mecmuada 21a-44a-45a drk.-45b drk.-46a drk-46b drk.-47a drk.-47b drk.-99a drk.-115b-116a-124a-124b-125b varaklarda du‘â‘lar olup 127a varakta ise 3 adet fetvâ vardır. Mecmuada 108a-110a-114a-116b-123a-123b-125a-126a-126b-128b sayfaları boş bırakılmıştır. Ayrıca 98a-129a varakta sultan isimleri ile komutan kadrosu isimleri, 98b varakta Musa Peygamber’in kılınması gereken bazı namaz vakitlerini, 129b varakta ise sabun tarifi yer almaktadır. Tüm bunların yanı sıra mecmuada 45a-45b-48b-50b-74a drk.-111b-129a-129b varaklarda tarihî süslü nesir metinler de mevcuttur.

Mecmuanın şiirlerinin bir araya getirilmesinde herhangi bir redif, kafiye, vezin, şekil, tür, kronoloji gibi ölçüt olmadığı görülmektedir. Ancak, yer yer farklı şairlere ait aynı redifli şiirlerin arka arkaya sıralanmaya çalışılmıştır. 33a-33b-34a-34b varaklarda farklı şairlere ait “beklerüz” redifli şiirler arka arkaya sıralanmıştır. Buna benzer farklı örnekler de mecmuada görülmektedir. Bazı sayfalarda aynı şaire ait şiirler arka arkaya sıralanmış şiirlerin aynı şaire ait olduğunu göstermek için “velehu ve minhu” ibaresi şiirler arasında tekrarlanmıştır. Bu mecmuanın genelinde görülmektedir. Ayrıca 126 adet şiirde şiirin hangi şaire ait olduğuna dair başlık vardır. Bazı şiirlerde ise başlık da herhangi bir ibare de yoktur. Örnek verecek olursak 6a’da Kemâlpaşazâde’ye, 96a’da Fakîrî’ye ait olan şiirlere şairlerin mahlası başlık olarak atılmıştır. Mecmuada 3 adet şiirin “makta” beyti tek mısra, 5 adet şiirinde “makta” beyti eksik olarak yazılmıştır. Ayrıca 3 adet şiirin “makta” beytinin bazı kısımları okunamamıştır. Toplamda 125 adet mahlası olamayan/bulunamayan şiir mevcuttur. 120 adet müfred şiirin 11 adeti yukarıda belirttiğimiz gibi eksik, okunamamış veya tek mısra olarak yazılmıştır. Geriye kalan 38 adet şiirin mahlası “makta” beytinde/bendinde yazılmamıştır. Bu durum, şiirlerin hangi şaire ait olduğunun tespit edilmesini zorlaştırmıştır. Bazı yerlerde “velehu” veya “minhu” olarak ayırıcı ibarenin olmasına rağmen mecmuanın genelinde şiirlerin “matla” ve “makta” beyitlerinden önce veya sonra herhangi bir ayırıcı ibare yoktur. Özellikle derkenarlarda bu duruma daha çok rastlanmaktadır. Mecmuada 120 adet müfred şiir vardır ve bu 120 adet “müfred” şiirin 109 adetinde şiirler arasına boşluk, çentik işareti gibi bir ibare konulmuştur. 23 adetinde başlık olarak “müfred” ibaresi kullanılmıştır. Sayfalarda “müfred” şiirler sayfanın herhangi bir yerine gelişi güzel şekilde yazılmıştır. Genel olarak mecmuada eksik beyitlerin, eksik mısraların olduğu tespit edilmiştir. Birkaç tanede olsa aynı şaire ait bir şiirin bazı beyitlerinin şairin başka bir şiirinde yer aldığı görülmektedir. Azmizâde Haletî’nin 7a varakta mevcut olan şiiri şairin divanında 779. şiir olup mecmuadaki şiirin 3. ve 5. beyitlerinin şairin divanında 801. şiire ait olduğu görülmektedir. Hatta bu şiirin 4. beyti divanda yer almamaktadır.

Bunun gibi örnekler mecmuada görülmektedir. Ayrıca mecmuada bazı neşredilmiş divanı olan şairlerin şiirlerinin divanında yer almadığı tespit edilmiştir. Neşredilmiş divanlarda yer almayan şiirler tablo halinde verilmiştir.

Mecmuada; nesih, divânî, rik‘a ve ta‘lîk gibi yazı türleri kullanılmıştır. 1b varakta rik‘a hususiyetlerini barındıran yerler olsa da ağırlıklı olarak nesih, 5a varak divânî, 35b varak ta‘lîk, 113a varak rik‘a yazı türü ile yazılmıştır. Ayrıca 129a varak da hem nesih hem ta‘lîk hem de rik‘a yazı türleri kullanılmıştır. Mecmuanın bazı yerlerinde bu tarz örnekler görülmektedir. Mecmuada önemli olan hususlardan birisi de yazım hatalarıdır. Bazı harflerin yerleri değişmiş bazı yerlerde ise noktaları konmamıştır. Ayrıca birçok yerde “ñ” harfi ile “n” harfi, nispet “y” si ile birleştirilmiş olup aynı kelimenin iki harfle kullanımına da rastlanmıştır. (Örneğin; 84b varakta “zülfine” olarak yazılmışken 86a varakta “zülfüne” olarak yazılmıştır). Mecmuada müstehsinden kaynaklanan veya yüzyıllara göre değişiklik gösteren düzlük yuvarlaklık uyumundan dolayı sorunların olduğu görülmektedir. Mecmuada yer alan vezinlerde özellikle müfred şiirlerde vezin kusurları çok olduğu için tespit edilemeyen vezinler mevcuttur.

2. 3. Mecmû‘a-i Eş‘âr’ın Edebiyat Araştırmalarına Katkıları

Araştırmamızda, mecmuada bulunan şairler hakkında biyografik incelemeler yapılmış ve yayımlanmış divanı olan şairlerin şiirleri incelenmiştir. İnceleme sonucunda 57 şairin neşredilmiş divanının olduğu, 103 şairin ise divanının olmadığı tespit edilmiştir. Mecmuada, şiirleri bulunan şairlerin divanları ile mecmuadaki şiirleri karşılaştırılmış olup, 35 adet şiirin neşredilmiş divanlarda yer almadıkları görülmüştür. Bu şiirler, benzer mahlasları taşıyan şairlere de ait olabilir. Mecmuada olup da şairlerin divanlarında olmayan şiirler aşağıda tablo halinde verilmiş olup detaylı incelemesi yapılmıştır. Ayrıca neşredilmiş divanları olan şairlerin divanlarında bulunmayan 39 adet beyit tespit edilmiştir.

Mecmuada ismi unutulmuş veya daha önce duyulmamış yeni şairler tespit edilmiştir. Toplamda 160 şairin olması hacimli bir mecmua olduğunu göstermektedir. Necâtî gibi büyük bir şairin mecmuada 148 adet şiiri mevcuttur. Toplamda 810 adet şiir bulunan mecmuada en çok kullanılan nazım şekli 600 adet ile gazeldir. Mecmuada şairler genel itibariyle gazel nazım şekliyle şiirler yazmıştır. 148 adet şiiri olan Necâtî’nin 137 adet şiiri gazel nazım şekliyle yazılmıştır.

Mecmuda en çok kullanılan aruz kalıbı remel bahri olan *fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilün* kalıbıdır. Mecmuada göze çarpan diğer bir hususta nazire şiirlerin yazılmış olmasıdır.

109 adet nazire şiirin genelinin neşredilmiş divanlarda ve diğer kaynaklarda olmadığı tespit edilmiştir.

Mecmua metninde 810 adet şiir tespit edilmiş olup MESTAP tablosu yapılarak çalışmanın sonuna eklenmiştir. Tüm bilgileri bir arada görme açısından oldukça önemlidir. Tez çalışması yapacakların işini oldukça kolaylaştıracaktır. Mecmua yazı çeşitleri olarak da oldukça çeşitlidir. Birkaç tane yazı çeşidi ile yazılmıştır.

Mecmua yukarıda bahsettiğimiz birçok yönden edebiyatımıza katkı sağlamış olup ileri de yapılacak çalışmalara da ışık tutacaktır.

3. MECMÛ‘A-İ EŞ‘ÂR (06 MİL YZ A 715) MUHTEVASI

3. 1. Mecmû‘a-i Eş‘âr’da Yer Alan Şairler, Şiir Sayıları ve Şairlerin Yaşadığı Yüzyıllar

Mecmuada XV. - XVI. ve XVII. yüzyıllarda yaşayan şairlere ait şiirler bulunmaktadır. Mecmuada XV. yüzyılda yaşayan şair sayısı 24, XVI. yüzyılda yaşayan şair sayısı 77 ve XVII. yüzyılda yaşayan şair sayısı 7’dir. Toplamda 160 adet olan şair sayısında 108 şairin yaşadığı yüzyıl net olarak tespit edilmiş geriye kalan 52 adet şairin yaşadığı yüzyıl net olarak tespit edilememiştir. Yaşadığı yüzyılı tespit edilemeyen şairlerin neşredilmiş divanı olmadığından veya farklı yüzyıllarda (XV.-XVI. ve XVII.) yaşamış aynı mahlası kullanan şairlerin olmasından kaynaklıdır. Ayrıca mecmuada bulunan şiirin/şiirlerin tezkireler veya başka bir kaynaktan yer almaması şairlerin yaşadığı yüzyılı tespit etmemizi zorlaştırmıştır. Mecmuada şiir sayısı en fazla olan şair Necâtî olup Şemsî Paşa, Yahyâ Bey, İshâk Çelebi, Muhibbî, Bâkî, Hayâlî Bey, Usûlî, Ahmed Paşa, Zâtî, Şem‘î, Fevrî, Revânî, ve Fuzûlî’yi diğer şairler takip etmektedir. Mecmuada yer alan şairler, şiir sayıları ve şairlerin yaşadığı yüzyıllar aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 3. 1. Mecmû‘a-i Eş‘âr’da Yer Alan Şairler, Şiir Sayıları ve Şairlerin Yaşadığı Yüzyıllar

Sıra	Şairin Mahlası	Yaşadığı Yüzyıl	Şiir Sayısı ve Nazım Şekli	Şiir Numarası	Toplam Şiir Sayısı
1.	‘Ahdî	16.	1 Müfred	439	1
2.	‘Askerî	16.	1 Tahmis	24	1
3.	‘Aşkî	16.	1 Tahmis	174	1
4.	‘Ağa	16.	1 Gazel	501	1
5.	‘Azîzî	16.	1 Kıt‘a	723	1
6.	‘Azmi	16. ?	1 Gazel	364	1
7.	‘İlmî	15. 16. ?	1 Gazel	350	1
8.	‘İşretî	16.	2 Gazel	324, 717	2
9.	‘Ömrî	15.	2 Gazel	348, 356	2
10.	‘Ubeydî	16.	1 Tahmis, 1 Muhammes, 1 Murabba‘, 2 Gazel	434, 655, 656, 659, 693	5
11.	‘Ulvi Beg	16.	1 Müseddes, 6 Gazel, 1 Müfred	14, 147, 202, 761, 817, 818, 838, 841	8
12.	‘Uşşâkî	?	1 Gazel	709	1
13.	Ahmed	15. 16. ?	1 Müseddes	783	1

Tablo 3. 1. Tablonun Devamı

14.	Ahmed Paşa	15.	12 Gazel, 1 Kıt'a, 1 Nazım	98, 183, 208, 210, 211, 214, 230, 332, 341, 357, 358, 365, 411, 520	14
15.	Ahmedî	15.	1 Mu'amma	195	1
16.	Âhî Çelebi	15.	4 Gazel	207, 242 ,423, 698	4
17.	Amasyalı Refîkî	17.	1 Terci'-i Bend	99	1
18.	Avnî	15.	1 Müfred	8	1
19.	Azâd	15.	1 Gazel	303	1
20.	Azmîzâde Hâletî	17.	1 Gazel	13	1
21.	Bahârî	16.	3 Gazel	340, 695, 699	3
22.	Bâkî	16.	17 Gazel	2, 82, 83, 84, 86, 87, 88, 89, 90, 94, 127, 128, 347, 679, 739, 809, 813	17
23.	Bursalı Raḥmî	16.	3 Gazel, 1 Tesdis	206, 452, 526, 707	4
24.	Celîlî	16.	1 Gazel	536	1
25.	Cem Sultân	15.	2 Gazel	97, 101	2
26.	Cemâlî	15. 16. ?	1 Murabba', 1 Gazel	209, 517	2
27.	Cevâhîr	?	1 Müstezad	197	1
28.	Cinânî	16. ?	3 Gazel	155, 156, 157	3
29.	Cinânî	16.	1 Tahmis, 2 Müfred	768, 775, 797	3
30.	Civânî	16.	6 Gazel	93, 109, 143, 469, 533, 708	6
31.	Dede Ömer Rüşenî	15.	1 Gazel	815	1
32.	Dehhânî	15.	1 Gazel	369	1
33.	Delîlî	16.	2 Gazel	505, 506	2
34.	Edirneli Nazmî	16.	3 Gazel	285, 310, 498	3
35.	Emrî	16.	2 Gazel, 1 Müfred, 1 Kıt'a	326, 448, 528, 836	4
36.	Enverî	15. 16. ?	2 Gazel	435, 658	2
37.	Faḳîrî	16.	3 Gazel	637, 639, 714	3
38.	Fazlı Çelebi	16.	1 Gazel	355	1
39.	Ferdî	16.	1 Gazel	374	1
40.	Fethî	?	1 Tahmis, 1 Gazel	191, 470	2
41.	Fethî	17.	1 Müfred	730	1
42.	Fevrî	16.	7 Gazel, 1 Müsebbba', 1 Terci'-i Bend, 1 Müfred	33, 289, 322, 453, 668, 669, 670, 687, 733, 843	10

Tablo 3. 1. Tablonun Devamı

43.	Fevzî	17.	1 Kaside	764	1
44.	Fiğânî	16.	7 Gazel, 2 Kaside	257, 258, 355, 399, 421, 514, 525, 683, 710	9
45.	Fikrî ?	16. ?	1 Gazel, 1 Kıt'a	720, 726	2
46.	Firâkî	16.	3 Gazel	345, 532, 644	3
47.	Firdevsî	16.	1 Gazel	115	1
48.	Fuzûlî	16.	8 Gazel, 2 Müfred	398, 692, 718, 729, 809, 810, 811, 816, 820, 851	10
49.	Ġamî	16.	2 Gazel	3, 686	2
50.	Ġaribî	15. 16. ?	1 Gazel	840	1
51.	Gelibolulu Sürûrî	16.	4 Gazel	193, 431, 432, 433	4
52.	Gelibolulu Şun'î	16.	1 Gazel	420	1
53.	Ġulâmî	16.	1 Gazel	512	1
54.	Ĥadişî	?	1 Tahmis	172	1
55.	Ĥadîdî	16.	1 Gazel	666	1
56.	Ĥâfîz	?	3 Gazel	225, 226, 227	3
57.	Ĥamdî	15. 16. ?	1 Gazel	403	1
58.	Ĥamîdî	15. 16. ?	1 Gazel	510	1
59.	Ĥarîmî	15.	1 Gazel	320	1
60.	Ĥaţâyî	15. 16. ?	1 Gazel	288	1
61.	Ĥâverî	16.	2 Gazel	482, 511	2
62.	Ĥayâlî Beg	16.	13 Gazel, 1 Terci'-i Bend, 1 Tahmis, 1 Nazım	27, 41, 166, 190, 194, 217, 291, 402, 422, 429, 480, 635, 650, 701, 702, 715	16
63.	Ĥaydarî ?	?	1 Müseddes	205	1
64.	Ĥayretî	16.	9 Gazel	212, 222, 371, 406, 471, 472, 473, 696, 697	9
65.	Ĥazânî	16.	1 Gazel	116	1
66.	Helâkî	16.	1 Gazel	641	1
67.	Ĥızrî	15. 16. ?	2 Gazel	300, 531	2
68.	Ĥilmî	16. ?	1 Gazel	765	1
69.	Hilâlî	16.	2 Gazel	188, 308	2
70.	Ĥusrev	15. 16 ?	1 Gazel	91	1
71.	Ĥadîmî	16.	1 Gazel	316	1

Tablo 3. 1. Tablonun Devamı

72.	Ḳahrî ?	?	4 Gazel	504, 518, 521, 527	4
73.	Ḳalender Abdâl	16.	1 Müseddes	738	1
74.	Kâmî	16. ?	1 Gazel	642	1
75.	Kandî	16.	1 Müfred	417	1
76.	Karamanlı Nizâmî	15.	2 Gazel	343, 377	2
77.	Kemâl-i Zerd	15.	2 Gazel 1 Müfred	311, 375, 419	3
78.	Kemâlpâşâzâde	16.	3 Gazel	9, 221, 302	3
79.	Kerimî	15. 16. ?	1 Müseddes	45	1
80.	Kesbî	17.	1 Gazel	119	1
81.	Keşfî	16. ?	1 Gazel	92	1
82.	La'î	16.	1 Müfred	430	1
83.	Lâmi'î	16.	1 Gazel	495	1
84.	Laṭîfî	15. 16. ?	3 Gazel	201, 307, 359	3
85.	Lem'î	16. ?	1 Gazel	474	1
86.	Maḥremî	16. ?	1 Müfred	647	1
87.	Maḥfi	16.	1 Gazel	468	1
88.	Maḥlaşsız		9 Gazel, 13 Kıt'a, 2 Muhammes, 2 Murabba', 95 Müfred, 2 Ruba'î, 1 Şarkı, 1 Tahmis	4, 5, 7, 8, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 23, 26, 29, 95, 102, 103, 110, 149, 171, 175, 176, 177, 178, 198, 199, 200, 213, 220, 323, 344, 362, 407, 408, 409, 410, 413, 414, 415, 416, 424, 427, 437, 441, 446, 447, 449, 450, 462, 464, 548, 651, 652, 657, 661, 662, 671, 672, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 685, 700, 727, 734, 735, 740, 745, 769, 771, 772, 773, 774, 776, 777, 778, 779, 780, 781, 782, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 791, 792, 793, 794, 795, 796, 798, 799, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 807, 812, 814, 822, 823, 824, 826, 827, 828, 829, 830, 831, 832, 833, 837, 839, 844, 845, 847, 848, 849, 850, 852	125
89.	Manastırlı Celâl Bey	16.	3 Gazel	281, 282, 287	3
90.	Mecdî	16. ?	1 Gazel	317	1
91.	Medḥî	16. 17. ?	1 Gazel	108	1

Tablo 3. 1. Tablonun Devamı

92.	Meḥmed Paşa	16.	1 Gazel	716	1
93.	Mehî	15.	1 Gazel	467	1
94.	Mesîḥî	15.	7 Gazel, 1 Nazım	180, 189, 290, 299, 509, 513, 529, 649	8
95.	Meylî	16. ?	1 Gazel	653	1
96.	Mihri Hâtûn	15.	3 Gazel	260, 297, 298	3
97.	Mu‘idî	16.	1 Tahmis	192	1
98.	Muḥibbî	16.	24 Gazel	114, 158, 162, 163, 164, 165, 168, 169, 170, 233, 234, 235, 236, 237, 243, 244, 263, 264, 266, 267, 268, 277, 314, 640	24
99.	Muḥîṭî	16. ?	2 Gazel	483, 703	2
100.	Murâdî	15. 16. ?	1 Gazel	148	1
101.	Müdâmî	16. ?	2 Gazel, 1 Müfred	106, 150, 465	3
102.	Na‘îmî	15. 16. ?	2 Gazel	346, 352	2
103.	Naḥîfî	16.	1 Gazel	722	1
104.	Nakşî	16.	1 Gazel	118	1
105.	Naẓmî	16. ?	1 Gazel	161	1
106.	Necâtî Beg	15.	137 Gazel, 7 Kaside, 2 Kıt‘a, 2 Mersiye	25, 78, 85, 146, 181, 182, 276, 301, 315, 331, 349, 372, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 400, 401, 404, 428, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 500, 537, 538, 539, 540, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 549, 550, 551, 552, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 578, 579, 580, 581, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 588, 589, 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 630, 631, 632, 633, 634, 638, 645, 646, 654, 680, 681, 770	148
107.	Neşâṭî	16.	1 Gazel	124	1
108.	Nişârî	16.	1 Murabba‘	660	1
109.	Niyâzî	15. 16. ?	2 Gazel, 1 Kıt‘a	113, 713, 721	3

Tablo 3. 1. Tablonun Devamı

110.	Nŭtkĭ	16.	1 Mesnevi	1	1
111.	Raĥimĭ Çelebi	16. ?	1 Gazel	363	1
112.	Raĥikĭ	16.	1 Gazel	519	1
113.	Refĭkĭ ?	16.	1 Gazel	719	1
114.	Revānĭ	16.	10 Gazel	160, 224, 269, 294, 304, 351, 360, 366, 497, 508,	10
115.	Rif'atĭ	17.	1 Tahmis	6	1
116.	Rŭĥĭ	15. 16. ?	1 Gazel	339	1
117.	Sa'dĭ	15. 16. ?	1 Gazel	515	1
118.	Şadıķĭ	16. ?	1 Terci'-i Bend	105	1
119.	Şāfĭ	15. 16. ?	1 Gazel	361	1
120.	Sā'ĭ	16. ?	2 Gazel	187, 259	2
121.	Sehĭ Beg	16.	3 Gazel	152, 262, 426	3
122.	Selĭm-i Şānĭ'	16.	2 Kıt'a	731, 732	2
123.	Selmān	16.	1 Müseddes	35	1
124.	Semā'ĭ	16.	1 Gazel, 1 Müseddes	12, 541	2
125.	Seydĭ	15. 16. ?	1 Gazel	466	1
126.	Seyrĭ ?	16. ?	1 Gazel	643	1
127.	Sihri	16.	5 Gazel	107, 154, 535, 663, 684	5
128.	Sipihri	17.	4 Gazel	475, 476, 477, 478	4
129.	Şiyābĭ	16.	1 Gazel	523	1
130.	Su'ālĭ	15.	1 Müseddes	196	1
131.	Sŭzĭ	16. ?	1 Gazel	494	1
132.	Sŭhāyĭ	16.	1 Gazel	540	1
133.	Sŭrŭrĭ	15. 16. ?	1 Gazel	856	1
134.	Şehābeddin Fi Mŭse'l Buhārĭ	?	1 Müfred	746	1
135.	Şehĭdĭ	15.	1 Gazel	397	1
136.	Şem'ĭ	16.	7 Gazel	292, 309, 370, 496, 5022, 503, 691	7
137.	Şem'ĭ	16. ?	12 Gazel	405, 752, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 759, 760, 762, 763	12
138.	Şemsĭ Pāşā	16.	51 Gazel, 3 Muhammes, 3 Müfred	10, 30, 31, 32, 36, 37, 38, 39, 42, 43, 44, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 79, 80, 81, 327, 329, 330, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 667, 705, 766, 821	57
139.	Şevķĭ	16.	3 Gazel	184, 418, 481	3
140.	Şeyĥĭ	16. ?	1 Muhammes	173	1

Tablo 3. 1. Tablonun Devamı

141.	Şeyhî	15.	1 Gazel	376	1
142.	Şihâbî Bey	16.	1 Gazel, 2 Müfred	63, 64, 706	3
143.	Şûrî	16.	4 Gazel	305, 522, 524, 530	4
144.	Tab'î	15. 16. ?	1 Gazel, 1 Kaside	682, 750	2
145.	Tâci-zâde Ca'fer Çelebi	15.	4 Gazel	96, 100, 159, 286	4
146.	Ṭâli'î	15.	5 Gazel	112, 250, 367, 507, 516	5
147.	Ṭâlibî	16. 17. ?	1 Gazel	117	1
148.	Turâbî	16.	1 Gazel	725	1
149.	Uşulî	16.	13 Gazel, 2 Murabba'	28, 120, 131, 246, 247, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 261, 328, 479, 712	15
150.	Üsküblü İshâk Çelebi	16.	20 Gazel, 1 Kaside, 4 Müfred	104, 121, 122, 123, 126, 129, 130, 135, 136, 137, 151, 186, 218, 219, 249, 295, 313, 342, 451, 463, 664, 665, 689, 704, 841	25
151.	Vâlihî	16.	1 Müseddes	40	1
152.	Vaşfi	15.	2 Gazel	111, 153	2
153.	Vaşı ?	16.	1 Gazel	248	1
154.	Vedâ'i	16.	1 Mu'aşşer	185	1
155.	Yahyâ Beg	16.	33 Gazel, 1 Mersiye, 1 Murabba'	34, 132, 133, 134, 138, 139, 141, 142, 144, 145, 229, 231, 232, 238, 239, 240, 241, 245, 265, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 279, 280, 284, 293, 306, 318, 319, 354, 368, 412	35
156.	Ẓa'fî	16.	3 Gazel	321, 325, 648	3
157.	Zamânî	16.	1 Gazel	278	1
158.	Ẓamîrî	16. ?	1 Gazel	125	1
159.	Zârî ?	16. ?	1 Gazel	688	1
160.	Zâtî	16.	11 Gazel, 1 Nazım	140, 179, 216, 283, 296, 312, 373, 499, 636, 690, 694, 711	12

Tablo 3. 1. Tablonun Devamı

161.	Ẓihnī	15. 16. ?	1 Müseddes	11	1
162.	Ẓuhūrī	16. ?	1 Gazel	167	1
Toplam					810

3. 2. Mecnû‘a-i Eş‘âr’da Kullanılan Nazım Şekilleri

Mecmuada 19 adet nazım şekli kullanılmıştır. En çok kullanılan nazım şekli gazeldir. Gazel nazım şeklini müfred, kıt‘a, kaside ve müseddes nazım şekilleri takip etmektedir. Gazel nazım şekliyle şiir yazan şair sayısı 130’dur. 600 adet şiirin gazel nazım şekliyle yazılması edebiyatımızda gazel nazım şekline verilen önemi göstermektedir. Gazelin başlıca konusu aşk’tır. Ancak farklı konularda yazılmış gazeller de vardır. Gazeller genellikle beş beyit ile dokuz beyit arasında şiirlerin yazıldığı nazım şeklidir. Bununla birlikte beyit sayısı on beşe kadar çıkan gazeller de görülmüştür. Aşağıdaki tabloda yer alan nazım şekilleri verilmiştir.

Tablo 3. 2. Mecnû‘a-i Eş‘âr’da Kullanılan Nazım Şekilleri

Sıra	Kullanılan Nazım Şekli	Kullanılan Nazım Sayısı
1	Gazel	600
2	Müfred	120
3	Kıt‘a	23
4	Kaside	12
5	Müseddes	10
6	Tahmis	10
7	Muhammes	7
8	Murabba‘	8
9	Nazım	4
10	Merşiye	3
11	Terci‘-i Bend	4
12	Ruba‘i	2
13	Meşnevî	1
14	Mu‘amma	1
15	Mu‘aşşer	1
16	Müsebba‘	1
17	Müstezad	1
18	Şarkı	1
19	Tesdis	1
Toplam		810

3. 3. Mecmû'a-i Eş'âr'da Kullanılan Aruz Kalıpları

Mecmuada 18 farklı aruz kalıbı kullanılmış olup bunlar arasında en çok kullanılan remel bahri *fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün* kalıbıdır. Mecmuada vezni tespit edilen şiirlerin %34,08'i *fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün* kalıbı kullanılmıştır. Bazı şiirlerde farklı iki vezin kullanımı vardır. Örneğin, mecmuada 769. şiirin matla beytinden sonra vezin değişmiştir. Bunun gibi örnekler mevcuttur. Şiirlerde vezin kusurları mevcuttur. Mecmuada kullanılan tespit edebildiğimiz aruz kalıpları aşağıdaki tabloda verilmiştir. Bazı müfred şiirlerin vezni aruz kusurlarından dolayı bulunamamış bu şiirlerin vezinleri tabloya dahil edilmemiştir.

Tablo 3. 3. Mecmû'a-i Eş'âr'da Kullanılan Aruz Kalıpları

Sıra	Kullanılan Vezin	Kullanılan Vezin Sayısı	Oran
1	<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>	273	34,08
2	<i>fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün</i>	123	15,36
3	<i>mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün</i>	113	14,11
4	<i>mef'ülü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün</i>	98	12,23
5	<i>mefâ'ilün mefâ'ilün fe'ülün</i>	55	6,87
6	<i>mef'ülü mefâ'ilü mefâ'ilü fe'ülün</i>	31	3,87
7	<i>fe'ilâtün mefâ'ilün fe'ilün</i>	27	3,37
8	<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>	17	2,12
9	<i>mef'ülü fâ'ilâtün mef'ülü fâ'ilâtün</i>	19	2,37
10	<i>mefâ'ilün fe'ilâtün mefâ'ilün fe'ilün</i>	19	2,37
11	<i>fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün</i>	9	1,12
12	<i>müstefilün müstefilün müstefilün müstefilün</i>	6	0,75
13	<i>mef'ülü mefâ'ilün mef'ülü mefâ'ilün</i>	3	0,37
14	<i>müfte'ilün mefâ'ilün müfte'ilün mefâ'ilün</i>	2	0,25
15	<i>mef'ülü mefâ'ilü mefâ'ilü fe'ülün- mef'ülü fe'ülün</i>	1	0,12
16	<i>mef'ülü mefâ'ilün mefâ'ilün fe'ülün</i>	1	0,12
17	<i>mefâ'ilün fe'ülün mefâ'ilün fe'ülün</i>	1	0,12
18	<i>müfte'ilün fâ'ilün müfte'ilün fâ'ilün</i>	1	0,12
19	<i>müfte'ilün müfte'ilün fâ'ilün</i>	1	0,12
20	<i>müstefilâtün müstefilâtün</i>	1	0,12

3. 4. Mecmû'a-i Eş'âr'da Neşredilmiş Divanlarda Yer Almayan Şiirler

Mecmuada yer alıp neşredilmiş divanlarda bulunmayan şiirler mevcuttur. Bu şiirler aynı mahlası kullanan başka şairlere de ait olabilir. Neşredilmiş divanı olup da divanlarda olmayan toplam da 35 adet şiir tespit edilmiştir. Bu şiirlerin 29 adeti gazel, 3'ü müfred, 2'si nazım, 1'ide mu'ammadır. Bu 35 adet şiir arasında Şem'î mahlaslı 12 adet gazel dikkat çekmektedir. Farklı yüzyıllara ait Şem'î mahlaslı 11 adet şair bulunmaktadır. Şiirlerin hangi Şem'î'ye ait olduğunu tespit edebilmek için mecmuanın kapsadığı dönemden hareketle bir daraltma yoluna gitmek gerekmektedir. Yukarıda belirttiğimiz gibi mecmuanın kapsadığı dönem XVII. yüzyılın ilk yarısı ve öncesidir. Bu tarih aralığını göz önünde tutarak yaptığımız bir sınırlandırmada elimizde 5 şair kalmaktadır. Bu beş şair içerisinde *Prizrenli Şem'î*, *Bursalı Şem'î*, *Kadı Şem'î*, *Şârih Şem'î* ve *Reisülküttap Şem'î* vardır. Neşredilmiş divanı olan *Prizrenli Şem'î* divanında şiirler yer almamaktadır. İncelediğimiz bu 12 adet gazelin hangi Şem'î'ye ait olduğunu tespit etmek oldukça zordur. Ancak makale olarak da incelediğimiz 12 adet şiirin 16. yüzyılda yaşamış iki Şem'î'den birine ait olması muhtemeldir. Şiirlerin *Prizrenli Şem'î* divanında olmaması Hasan Çelebi'nin *Kadı Şem'î* için şiire yetenekli bir şair olduğunu söylemesi ve şiirlerde şairin *Halep*'te bulunmuş olması *Prizrenli Şem'î*'ninde kaynaklarda *Halep*'te bulunduğu dair bir bilginin olmaması *Kadı Şem'î*'ye ait olabilme ihtimalini artırmaktadır. Tabi bu tespit tahminden ibarettir. Hatta şiirler tek bir Şem'î'ye de ait olmayabilir. Mecmuada olup da neşredilmiş divanlarda olmayan diğer şiirler 'Ubeydî, 'Ulvî Bey, Ahmed Paşa, Ahmedî, Cinânî, Hayâlî Bey, Kemâlpaşazâde, Mecdî, Muhibbî, Şemsî Paşa, Şihâbî Bey ve Üsküblü İshak Çelebî'ye aittir. Bu şiirlerin 15'i gazel olup şiir mecmualarda, tezkirelerde tespit edilmemiştir. Diğer şiirlerin 2'si nazım nazım şekli olup 1'i Ahmed Paşa'ya 1'i de Hayali Bey'e aittir. Ahmedî'ye ait 1 mu'amma, Şihabî Bey'e ait 2 müfred, İshak Çelebî'ye ait 1 müfred vardır. Neşredilmiş divanlarda yer almayan şiirler ve şairler aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 3. 4. Mecnû‘a-i Eş‘âr’da Neşredilmiş Divanlarda Yer Almayan Şiirler

Şairin Mahlas	Şiir Numarası	Nazım Şekilleri
‘Ubeydî	659	1 Gazel
‘Ulvi Bey	147	1 Gazel
Aḥmed Pâşâ	357	1 Nazım
	358	2 Gazel
	365	
Aḥmedi	195	1 Mu‘amma
Cinânî	155	3 Gazel
	156	
	157	
Ḥayâlî Beg	190	1 Nazım
Kemâlpâşâzâde	221	3 Gazel
	302	
	807	
Mecdî	317	1 Gazel
Muḥibbî	267	1 Gazel
Şem‘î	405	12 Gazel
	752	
	753	
	754	
	755	
	756	
	757	
	758	
	759	
	760	
	762	
	763	
Şemsi Pâşâ	80	3 Gazel
	336	
	667	

Tablo 3. 4. Tablonun Devamı

Şihâbî Bey	63	2 Müfred
	64	
	706	1 Gazel
Üsküblü İshâk Çelebi	664	1 Müfred
Zâtî	499	1 Gazel

3. 5. Mecmû'a-i Eş'âr'da Bulunan Nazire Şiirler

Mecmuada nazire şiir oldukça fazladır. Toplamda 109 şiir nazire olarak tespit edilmiştir. Ancak şiirlerin zemin şiirlerini tespit etmek mümkün olmadığından her hangi bir değerlendirme yapılamamıştır. Nazireler içerisinde “beklerüz” redifli yazılan şiirler arasında Benedek Peri’nin *16. Yüzyıldan Kalma Bir Osmanlı Nazire Ağı* başlıklı makalesinde bulunmayan farklı şairlere ait “beklerüz” redifli şiirler tespit edilmiştir (Peri, 2020). Mecmua ileriye yönelik yapılacak çalışmalara oldukça katkı sağlayacaktır.

Tablo 3. 5. Mecmû'a-i Eş'âr'da Bulunan Nazire Şiirler

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi
2	Bâkî	Gazel / 5 beyit	5a	gönül dağ-ı gamunla sinede bir şem' uyandırmış çerâğ-ı 'ışka bir garrâ kızıl altını yandırmış	bugün bâkiye ol âfet vişâlin va'deler kılmış yalanlar söylemiş miskini gerçekden inandırmış
3	Gamî	Gazel / 5 beyit	5a	dîn-i fîtratda ol cism-i laîfun nûra bandurmuş getürmüş şem'veş-i cânâ cihân bezminde yandırmış	gamî pür sinemin ancak gine derd ile kan ağlar bulanduran bu şuyı çeşmesârından bulandırmış
6	Rifâtî	Tahmîş / 5 bend	5b	ne dilde arzû-yı 'ıyş-ı nûş şoĥbet-i cem var ne mânend-i şafâ-yı duĥter- i zer gibi maĥrem var getür câm-ı şarâb-ı dil- güşâyı bende bir ĥam var ne câm-ı bâde-i gül-gûna benzer yâr-ı hem-dem var ne şadr-ı güşe-i meyhâne gibi cây-ı ĥurrem var	şadâ-yı nazm-ı dil-sûzun serâpâ tutdı âfâkı edâ-yı şî'rinün cânâ cihân ĥalkı müştâkı eger yâd eylemezse rifâtî gibi seni sâkî şafâ-yı şafvet-i tab'un ider eglence ey bâkî bi-ĥamdi'llah ne ĥam yirsin elünĥde sâgar-ı cem var

Tablo 3. 5. Tablonun Devamı

24	‘Askerî	Tahmîş / 7 bend	21b	gönjül seyrân idüp berr ile bahri cümle gördün tut yedi iklîme şah oldu münakkaş hayme kurdun tut bu ‘unvân ile ‘âlem içre bin yıl ‘ömr sürdün tut cihân halkını hep benden bu fânî mülki yurdun tut geçüp ‘izzet seririnde sa‘âdetle oturdun tut	gönjülden mâsivâ-yı fikrin gider mir‘atle pāk it yakın âyine-i ‘âlem-nümâsın kendün idrāk it pirün ‘isâ gibi ey ‘askerî cehd eyle eflāk it vücüdün meskenet yolunda gel ey hayretî hāk it hevâ ile nice yıl yel gibi yeldün yöpürdün tut
29	Mağlaşsız	Tahmîş / 5 bend	23a	yâr işiginde sürinür it gibi gerçi rakîb dilde çünkim ‘ışka bak bir zerre mihr itmez habîb derd-i olmayan kişiye ne ‘ilâç itsün tabîb hāk ol ey dil pertev-i hüsniünden istersen naşîb k‘âfitâbun tâbına menzil türâb üstindedür	sen güzeller şahısın baş üzre yir eyler sözün sa‘d-ı ekberdür şeref burcında doğmuş yıldızun hüsni içinde âfitâb-ı ‘âlem- ârâdur yüzün yüzün üstinde vağan dutsa ‘aceb olmaz gözün menzil-i mirrih [ki] dirler âfitâb üstindedür
35	Selmân	Müseddes / 5 bend	24a-24b	atdı cefâ eli beni mülk-i melâmete irmek müyesser olmadı ol şüh-âfete şaldı felek firâk ile fülk-i felâkete bâd-ı fenâ çıkarmadı süy-ı selâmete vâ-ahasretâ ki irmedüm ol serv-kâmete vâ-fürkatâ [ki] kaldı bu hasret kıyâmete	dimiş o meh ki öldi çü selmân-ı bî-nevâ vardum mezârına didüm ehlen ü merhabâ hâkinden irdi sem‘üme pür- süz-ı pür-şadâ güş eyledüm figânlar idüp didi merhabâ vâ-ahasretâ ki irmedüm ol serv-kâmete vâ-fürkatâ ki kaldı bu hasret kıyâmete
40	Vâlihî	Müseddes / 5 bend	24b-25a	derd ü belâ vü miñnet ü gam yetdi gâyet ‘ömr âhîr oldı fûrkat irişdi nihâyete tebdîl olundu kevkeb-i bahtum sa‘âdete girdâb-ı guşşadan yine çıkup selâmete minnet hudâya irmişem ol serv-kâmete şükrüm budur ki kalmadı hasret kıyâmete	başup o şah-ı külbe-i ahzânuma kadem şundi elüme sāğar-ı sim ile câm-ı cem nüş eyleyince kalmadı hâtırda hiç elem ‘âlemde vâlihî dahı şimden girü ne gam minnet hudâya irmişem ol serv-kâmete şükrüm budur ki kalmadı hasret kıyâmete

Tablo 3. 5. Tablonun Devamı

41	Hayālî Beg	Tahmîş / 5 bend	25a-25b	‘âfiyetden çeksün el yâr-ı vefâdâr isteyen küy u ‘ışka gelmesün nâmüs ile ‘âr isteyen sînesin pür-dâğ ider bir lâle- zâr isteyen kan yudarsa gam degül la’l-i leb-i yâr isteyen cân virür yolında bir zülf ü siyehkâr isteyen	gam nedimündür hayālî kalbünî mesrûr tut zâhirün virâne eyle bâtinun ma’mûr tut şalsa pertev cismüne nâr-ı maḥabbet nûr tut bî-vefâ yarun muḥibbî cevrini ma’zûr tut yârsuz kalur cihânda ‘aybsuz yâr isteyen
91	Hüsrev	Ġazel / 7 beyit	31a	hoş yaraşmış dostlar ol yâre yelken taqyesi gökden inmişdür fikr-i yârana yelken taqyesi	hüsrev-i üftâdeves üstine pür pür titreyüp cân virür ol gözleri ‘ayyâra yelken taqyesi
92	Keşfi	Ġazel / 5 beyit	31a	virmege zîver meh-i tâbâna yelken taqyesi şaldı ‘aks-i ‘ârız-ı cânâna yelken taqyesi	sevdüğüm bir hûb göricek rûm ili maḥbûbıdır keşfiyâ başında bir merdâne yelken taqyesi
93	Civânî	Ġazel / 7 beyit	31a	ger muḥârin olsa ol cânâna yelken taqyesi ḥavfdan lâbüdd gelür lerzâna yelken taqyesi	ey civânî her nâzar katl itmede ‘uşşâkı gör ne zâlimdür boyanmış kana yelken taqyesi
106	Müdâmî	Müfred	33a	ra’d âvâzı degüldür ey müdâmî görüp her gice şubḥa dek biz ḳal’a-i gerdûnda nevbet beklerüz	
107	Sihri	Ġazel / 5 beyit	33a	‘ışka ḳul olduk belâ bâbında ḥizmet beklerüz ṭâleb-i râh-ı gamuz kim mülk-i vaḥdet beklerüz	siḥriyâ şem’-i cemâl-i yâr içün pervâneveş cân ü dil yakup ṭarîḳ içinde gayret beklerüz
108	Medḥî	Ġazel / 7 beyit	33a	geh gedâyuz bârigâh-ı burc- ı devlet beklerüz gâḥ şâhuz taḥt-ı ‘ışḳ içinde rağbet beklerüz	nice kim cevr itseler yüz döndürüp terk itmezüz medḥî hûblar mihridür bu câna minnet beklerüz
109	Civânî	Ġazel / 7 beyit	33a-33b	ḥayli demdür gûşe-i künc-i ferâgat beklerüz ehl-i fakruz ḳal’a-ı ḳâf-ı ḳanâ’at beklerüz	biz civânî etmişüz çün mâsivâdan dil berî ‘âlem-i ‘uzletdeyüz emr ü irâdet beklerüz
114	Muḥibbî	Ġazel / 5 beyit	33b	ḥasteyüz küyünḳa yıllardur ki şîḥḥat beklerüz ey ṭabîb-i dil lebünden ya’nî şerbet beklerüz	bezm-i gamda ey muḥibbî vâmıḳ u ferḥâd u ḳays geçdi anlar mest olup biz dahı şoḥbet beklerüz
115	Firdevsî	Ġazel / 5 beyit	33b	küy-ı yâri ṭolanup her gice ḳat ḳat beklerüz bâğbânüz ‘âlem içre bâğ-ı cennet beklerüz	cennet-i ḳoyup vaṭan-ı küy eyledügi firdevsiyâ bu fenâ dünyâya geldük şimdi rıḥlet beklerüz

Tablo 3. 5. Tablonun Devamı

116	Hazānî	Ġazel / 5 beyit	33b-34a	gerçi hecr-i yâre düşdük dâr-ı ğurbet beklerüz kesmezüz ümmîdi feth-i bâb-ı nuşret beklerüz	hânkâh-ı dehrde olduk mürîd-i pîr-i 'ışk er ocağından hazānî şimdi himmet beklerüz
117	Ṭalibî	Ġazel / 5 beyit	34a	nâlelerle küyün ey serv kâmet beklerüz bûlbülüz güyâ ki gülzâr-ı leṭâfet beklerüz	ġam-ı hîşâr-ı bekleyen ferhâd ile mecnûn için ṭalibî çün bize geldi şimdi nevbet beklerüz
118	Nakşî	Ġazel / 5 beyit	34a	kısmet-i rûz-i ezeldür çün muḥabbet beklerüz tâ ki biz mest-i elestüz bezm-i vaḥdet beklerüz	kulıyuz ehl-i kemâlün nakşiyâ 'âr itmezüz câhile meyl itmezüz ammâ zarâfet beklerüz
119	Kesbî	Ġazel / 5 beyit	34a-34b	şâhbâz-ı 'ışk olup evc-i velâyet beklerüz her cihetden server-i erbâb-ı sa'âdet beklerüz	kesbiyâ 'ankâ sıfat kâf-ı kanâ'at özlerüz şanma kim dünyâda biz şeh- i selâmet beklerüz
124	Neşâtî	Ġazel / 6 beyit	34b	ka'be-yi küyünde yarun cây- ı şefkat beklerüz bir niçe mücrimlerüz bâb-ı sa'âdet beklerüz	ey neşâtî 'işret-i ağıyardan fâriğ olup yâr ile hem meclis olduk şimdi şöhet beklerüz
125	Ẓamîrî	Ġazel / 5 beyit	34b	pâsbânuz serḥad-i 'ışk içre nevbet beklerüz ya'nî kim sultân-ı 'ışkuz mülk ü vaḥdet beklerüz	olmayup dünyâ-yı dūna ḥalk-ı 'âlemden kaçup bu zâmîrî haste birle genc-i 'uzlet beklerüz
146	Necâtî Beg	Ġazel / 6 beyit	38a-38b	yaşamun ḳatresi geydür[di] zırhlar tenüme veh ki mâni' olmaz tîr-i ḥadeng efgenüme	yâr dirmiş ki necâtînün elinden ne gelür ah kim beni ḥuzûr ile ḳomaz gülşenüme
151	Üsküblü İshâk Çelebi	Ġazel / 5 beyit	38a drk.-38b drk.	şarılupdur bedenüm penbe- i dağ-ı tenüme geymege zerrece yer kalmadı pîrâhenüme	şabrumun ḥırmenidür sînede cânum işhâk âh [kim] süz-ı dil âteş bırağur ḥırmenüme
152	Sehî Beg	Ġazel / 5 beyit	38b	dâğlar ḥalkası zırhlar geydürdi tenüme cebe şatmak nic' olur göstereyin düşmenüme	feth-i bâb olup o mihr olsa sehî miḥmânüm ḥücre nûr ile ṭola câm ola [meh] revzenüme
153	Vaşfî	Ġazel / 5 beyit	38b	her ki hecründe naẓar eyleye cânâ tenüme müy şanur ki ṭolaşmış ola pîrâhenüme	gül yüzi vaşfını vaşfiden işidüp didi yâr yaraşur kim ola bûlbül bu benüm gülşenüme
154	Sihrî	Ġazel / 5 beyit	38b-39a	zûlf-i zencîrini dilber dağalı gerdenüme itdi rûsvây beni dostumla düşmenüme	aldı dil-i şürini sihrî ġam-ı endüh ile mübtelâ her biri bir dürlü belâlu tenüme

Tablo 3. 5. Tablonun Devamı

158	Muhibbî	Gazel / 5 beyit	38b drk.	nâr-ı gamda nazar iden kişi tâb-ı tenüme didi fânüs-ı belâ perdesi pîrâhenüme	ey muhibbî dime ağıyara seg-i yâr şakın ne için benzedesin dostumı düşmenüme
165	Muhibbî	Gazel / 5 beyit	40a	jeng-i gamdan diler-isen ola gönlün şâfi koma elden ko[ma] bir lahza şarâb-ı şâfi	kanımı içmege geldükde benüm gamze-i dost bu muhibbî dir anı cân-ıla şihhâ 'âfi
166	Hayâlî Beg	Gazel / 5 beyit	40a	ne ziyân itdi sanı şüfi şarâb- ı şâfi yine alup ele gaybetde çekersin şâfi	gelmege havf ider hvâb hayâlî gözüne olalı yaşı ile bahır-i muhî etrâfi
167	Zuhûrî	Gazel / 8 beyit	40a-40b	gitdi nûş eyler iken şüfi şarâb-ı şâfi nice tıfl eyler ile görün onı inşâfi	dilberün kankısı ra'nâ idigün bilmez isen şor zuhûriye odurur hüblarun şarrâfi
172	Hadîşî	Tahmîş / 5 bend	40b	debreder bād-ı şabâ zülf-i niķābın götürür bülbul aşüftelenüp gülde niķābın götürür bağrımun bir nice cān naķdı kebābın götürür bezm-i gam muṭrîbinün sine rebābın götürür çeşm-i giryān kabağı tolu şarābın götürür	ey hadîşî bu gam vechine müştāk çeker her maķāmāta yine rāzık-ı rezzāk çeker bu cefā kim çekerüm şanma ki āfāk çeker ol cefā yüki ne cevriylese işhāk çeker ne kadar olsa anun nāz u 'itābın götürür
173	Şeyhî	Muhammes / 5 bend	41a	nām-ı nengi ko elünden koma bir yâr etegin tutagör yahşi müdām ister isen var etegin mesken it bülbul-i şeydā gibi gülzār etegin pend gūş itme dilā alma ele 'ār etegin ko ne dirlerse disünler dutagör yâr etegin	şeyhiyā hālkda mürüvvetle 'atā kalmadı çün oldı fazl işi kesād şî'r-i bahā kalmadı çün hāk-şinās kimse yog 'ālemde şafā kalmadı çün ey muhibbî benî-'ālemde vefā kalmadı çün sen de mecnūn şıfat tut yūri tağlar etegin
174	'İşkî	Tahmîş / 7 bend	41a-41b	ülfet-i 'ışk eyleyen ünsiyet-i cān istemez iltifāt-ı hālk-ı tekliāt-ı insān istemez terk ider cümle cihān mülkini 'unvān istemez ihtiyār-ı fakr iden dergāh-ı eyvān istemez zād-ı gamdan özge hergiz kendüye nān istemez	'ışkiyā cām-ı ezeldür cānı bî- hūş eyleyen yād kılmaz 'ālemi kendin ferāmūş eyleyen kaṭreye şaymaz muḥîti 'ışk ile cūş eyleyen ey muhibbî yâr elinden bir kadeh nūş eyleyen hızr elinden ger olursa āb-ı hayvān istemez

Tablo 3. 5. Tablonun Devamı

191	Fethî	Tahmîş / 5 bend	42b-43a	bir 'arâççin tolu miske dime gîsûdur bu dil-i sevdâzedenün başına kaygudur bu mor çeker kâkülüne mâr didiler müdür bu nice kâkül nice mü sünbül-i gül-budur bu dil-i 'uşşâkı perişân idici budur bu	fethiyâ başlayıcağ meclise sen kul 'amel hüsrev-i mülk-i ma'ânî sözidür sende emel sen anuñ şî'rin okı kim diye her tab'ı güzel yine sıhr itdi necâtî nice söz nice ğazel leb-i dilber şan'atinde bir içüm şudur bu
192	Mu'îdî	Tahmîş / 7 bend	43a-43b	cilve itdi yine bir kaç büt-i meh-rû begler niçe büt her biri bir serv ü semen-bû begler şalınur nâz ile 'âşıklara karşu begler bir alay oldı perî şîveli âhû begler gözi âhûların alayına yâhû begler	ey mu'îdî yiter olduñ bu hevâ yolında peyk niçe bir il sözine ola cevâbuñ lebbeyk hağ 'inâyet kıla bir gün diyesin tevbe 'aleyk ne necâtî ne güzeller ne selâmün ne 'aleyk fâriğüz idemezüz kimseye tapu begler
197	Cevâhîrî	Müstezâd / 11 bend	44a-44b	geldi yine hoş faşl-ı bahâr dem-i nevrûz gitdi kamu gam buldı cihân tali'-i firûz 'arz eyledi gül bülbüle dîdâr-ı dil-firûz gel şahn-ı çemene bugün ey 'âşık-ı cânsüz nergis gibi mest olma koma lâle gibi zinhâr elden cem-i câmı	gel nuğka bugün bir gülgünü şahn-ı gülîstân hoş nâz u niyâz it nitekim bülbül-i nâlân sözine şekerün eyâ tûti'-i hoş el-hân keş'ârûñı gördükde diye sa'dî vü selmân bu dağı cevâhîrî ya hod-lülü- i şeh-vâr ya nazm-ı niżâmî
206	Bursalı Rahmî	Tesdîs / 7 bend	46b-47a	kağza-i kudretde himmetden kemânum var imiş menzil aldum tırveş a'lâ nişânum var imiş mihr ile burc-ı şerefde iktirânum var imiş tâlî'üm ferhunda 'ömr-i câvidânum var imiş devlet ü ikbâl ü baht-ı kâmrânum var imiş kim seni bir dağı görmege zamânum var imiş	âfitâbum gün gibi hüsnuñ olalıdan 'ayân oldı envâr-ı cemâlün den münevver nev-cihân ey gül ister dem-i vişâlu[ñi] cân-fezânı her zamân çün müyesser oldı cismüm ferâh buldı tâze cân devlet ü ikbâl ü baht-ı kâ- rânum vâ imiş kim seni bir dağı görmege zamânum vâ imiş
207	Âhî Çelebî	Ġazel / 5 beyit	47a-48a	çıkarsa n'ola sînemden benüm düd-ı siyâh egri dütünü toğrı çıksun tek olursa düd-gâh egri	gehî meyhâne güninde gehî mesciddür âhî harâb-ı mest-i 'ışk olmuş yürür geh toğrı gâh egri

Tablo 3. 5. Tablonun Devamı

208	Ahmed Pâşâ	Ġazel / 5 beyit	47a drk.-48a drk.	bugün bir serv-kağ gördüm girür Şeb külâh egri eliyle oynayup zülfin ider geh toğrı gâh egri	kağeğ tut lâle-vâr ahmed bu dem kim Şevk-i bezmünle düzer nâzük kabâsın gül geyer gonca külâh egri
210	Ahmed Pâşâ	Ġazel / 5 beyit	48a	bugün bir mâh-ı nev gördüm geyer bir Şeb-külâh egri Şarâb-ı nâz nüş itmiş yürür geh toğrı gâh egri	kitâb-ı Şun'-ı yezdân bi- hağâdur toğrı bağ ahmed kağem yazmadı levâ üstine bir harf-i siyâh egri
211	Ahmed Pâşâ	Ġazel / 5 beyit	48a	gümüş serv üzre ol dilber geyer bir Şeb külâh egri kağer ol reŐken tâcin geyer geh toğrı gâh egri	cemâlî ka'besin gördün imâm-i 'ışka uy ahmed namâz ol vağt müşkildür kim ola kible-gâh egri
214	Ahmed Pâşâ	Ġazel / 6 beyit	48a drk.	külâhın ol hilâl-ebrü geyer geh toğrı gâh egri bu hüsnî görse mâh-ı nev urınmazdı külâh egri	bugün ber-dâr ider dilber giriftâr ahmedün gönlin anun'çün zülfi çengâlin ider geh toğrı gâh egri
237	Muhibbî	Ġazel / 8 beyit	52a	ihtiyâr-ı fakr iden dergâh-ı eyvân istemez zâd-ı ğamdan özge hergiz kendüye nân istemez	yâr elinden ey muhibbî bir kağeğ nüş eyleyen hızr elinden ger olursa âb-ı hayvân istemez
245	Yahyâ Beg	Ġazel / 7 beyit	52b-53a	bende-i fakr ü fenâ teklîf-i dîvân istemez emr-i ma'rûf-ı hüdâdan ğayrı fermân istemez	'ışk-ı dilber Şöyle istignâ virür yahyâya kim hağret-i loğmândan derdine dermân istemez
249	Üsküblü İŞhâk Çelebi	Ġazel / 7 beyit	52b drk.-53a drk.	hüsrevâ aldanma sen efsâne- i ferhâda gel Şan'at öğrenmek dilerseñ ğo anı üstâda gel	zerrece kağmadı ol gün yüzli dilberde vefâ ağla ey işhâk-ı bi-dil derd ile feryâda gel
250	Ŧâlî'î	Ġazel / 6 beyit	53a drk.	leylî vü mecnûn okırsañ ey gönül üstâda gel hüsrev ü Őirin gerekse hîdmet-i ferhâda gel	bunca yıldur âsitânunda sürinür Ŧâlî'î demedün bir kerre gel gel derd-mend üftâde gel
269	Revânî	Ġazel / 5 beyit	55a drk.-55b drk.	mâh-rûlarda seni medh iderem çün güzelüm n'ola bir ayda tamâm ola benüm her ğazelüm	yok durur çünkü Şarılmağa revânî çäre eñegin oğşayalum bâri dudağın emelüm
276	Necâtî Beg	Ġazel / 7 beyit	55b drk.	fıkr-i sevdâ-yı ser-i zülfün ucından güzelüm kışŞa-i leylî vü mecnûna dönüpdür meşelüm	ben necâtî kağunun ğâkine yüz sürdüğüm ol umarum bir gün ire ayağun öpmege elüm
277	Muhibbî	Ġazel / 7 beyit	56a drk.	gele başladı hağun aña ne çäre idelüm giceyi güne kaçup Şankim irişür ecelüm	Őözümün Őüzî ile yansa 'aceb mi dil ü cân yana odlara muhibbî kim oğursa ğazelüm
278	Zamânî	Ġazel / 5 beyit	56a drk.	oğ ise çäre Şarulmağa senünle güzelüm eñeğün oğşayalum bâri dudağın emelüm	n'ola meŐhür-ı cihân olsa benüm murğ-zâra bu zamânî gibi bir mâhlikâyı sevelüm

Tablo 3. 5. Tablonun Devamı

282	Manastırlı Celâl Bey	Ġazel / 5 beyit	57a	haddün gibi gül-i ter bir gül-sitânda bitmez kaddün mişâli ‘ar‘ar bâğ-ı cinânda bitmez	dil-dâra sergüzeştüm nice derem celâlî taķrîre başlar isem iki cihânda bitmez
283	Zâtî	Ġazel / 5 beyit	57a	zûlfün mişâli sünbül bâğ-ı cinânda bitmez hâlün gibi karanfûl bir gül sitânda bitmez	ol yâri pür-cefâdan umma vefâyı zâtî meşhûrdur ki seyr-i sürûr anda bitmez
285	Edirneli Nazmî	Ġazel / 5 beyit	56b drk.	leb ü ruhsârunı medh eyledüğüm-çün güzelüm oldı rengin ü ter ü taze benüm her Ġazelüm	nazmîyem la'lüne cân virmege ey hûsrev-i hûsn ‘ışk-ı şîrin ile ferhâda dönüpdür meşelüm
286	Tâcî-zâde Ca‘fer Çelebi	Ġazel / 7 beyit	56b drk.	dest-bûse nitekim sa‘y iderüm irmez elüm dostum bâri icâzet vir ayağun öpelüm	ca‘ferem şem‘ gibi sözlerümün süzından dil odlara yine her kim okursa Ġazelüm
291	Ĥayâlî Beg	Ġazel / 5 beyit	57b	tîr-i cefâlar eyledi bağrum delik delik Ġam oklarına dopdoluyam nitekim yelik	ķutlu kapu açıldı Ĥayâlinün üstine alçak göñüllü olalıdan nitekim eşik
296	Zâtî	Ġazel / 5 beyit	58a-58b	bir mehün mihrin vire idi bâri allâhum saña gün gibi rûşen olurdu hâlüm ey mâhum saña	cennete varmağa ey Ĥurî- şîfat bulur târîķ ķoĠrı ilterse eger kim zâtîyi râhum saña
299	Mesîhî	Ġazel / 5 beyit	57b drk.	her kim ki ‘ışķuğa râm olmadı münelik ‘unşur degül mizâcı ye taşdur ye Ĥod çelik	ķünkü mesîhî maķdemüne sürmedi yüzün böyle neden şarardı ayağundagı gelik
301	Necâtî Beg	Ġazel / 5 beyit	58a drk.-58b drk.	‘âķıbet cevır ile cân almaķ olupdur Ĥu saña biz ‘adem mülķine yüz ķutduk benüm yâhû saña	ol gözi mestâneye uydun necâtî yûri var giceler tâ şubĤa dek olsun ķarâm uyĤu saña
303	Azâd	Ġazel / 5 beyit	58b	itmedi âhum eşer ey gözleri âhû saña bî-vefâ dildâr imişsin dostum yâhû saña	vaz gel [ey] âzâd ol serve hevâdâr olmadan kim neler itmiş durur bilmez misin âh ol saña
304	Revânî	Ġazel / 5 beyit	58b	geh cefâ geh cevır ü geh nâz oldı ķünkim Ĥu saña bî-vefâ dildâr imişsin dostum yâhû saña	devr-i Ĥüsninde revânî şâd-ı ķandânsın yine luķfı yüzünden ķoĠupdur benzer ol meh-rû saña
309	Şem‘î	Ġazel / 6 beyit	58b drk.	bu kemâl-i Ĥüsni kim virmişdür allâhum saña virmemişdür kimseye illâ ki ey mâhum saña	dûd-ı âhı şem‘înün serkeşlik eyler dem-be-dem ķorķaram bir gün irişür ey yûzi mâhum saña

Tablo 3. 5. Tablonun Devamı

310	Edirneli Nazmî	Ġazel / 6 beyit	58b drk.-59a drk.	hey nice hûsn ü leâfet virmiş allâhum saña bir gören bin cân u dilden kul olur şâhum saña	hâk-i pâkünden ırağ olmazdı nazmî derd-mend hem-dem olmasa eger ağyâr- ı bed-hâhum saña
311	Kemâl-i Zerd	Ġazel / 5 beyit	59a drk.	bilmezem taşdan mı virdi kalbi allâhum saña k'âhene kâr itdi âhum itmedi mâhum saña	vaşlınun dârü'-ş-şifâsından kemâle kıl devâ kim işi ol hastenün kalmışdur allâhum saña
318	Yahyâ Beg	Ġazel / 6 beyit	59b drk.	gâyetde nâ-tüvânem efendi inan baña râh-ı fenâda oldı bâr-ı girân cân baña	yahyâ gazelde çünki ferid-i zemânemiş elhaq dinürse husrev-i şîrin- zebân baña
319	Yahyâ Beg	Ġazel / 5 beyit	59b drk.-60a drk.	ğarazum bu ki muşâhib idinem yârı baña vây eger hâzret-i çok kılmaz ise yârı baña	secde eyler göricek ol güneşi ey yahyâ öykinür yollarınun sâye-i divârı baña
452	Bursalı Rahmî	Ġazel / 5 beyit	77a	miyânun müya teşbîh eylemekde kıl ü kâl itdüm hilâle benzedüp ebrûların yanlış hayâl itdüm	ma'ârif ehli geymezmiş kabâ- yı atlas-ı şâhî anun'çün rahmiyâ bende libâsum köhne-şâl itdüm
453	Fevrî	Ġazel / 5 beyit	77a	ten-i zâr u za'îfüm mürveş kim pây-mâl itdüm süleymân-ı zamânımsın tapuğa 'arz-ı hâl itdüm	vücüdüm maḥv iderdüm fevrî kaldum zu'afâsı anun'çün nişân tîrine bir üstüḥvân kalsun hayâl itdüm
465	Müdâmî	Ġazel / 5 beyit	77b	cemâlün âfitâbından temennâ-yı vişâl itdüm anun'çün zerreveş kapuḡda cismüm pây-mâl itdüm	müdâmî mülk-i nazmun hüsrev-i hâkânî oldum ben anun'çün sözlerimi ḡaydarı dîvânî kemâl itdüm
466	Seydî	Ġazel / 5 beyit	77b	şarîḡ ruḡsârımı kanlu yaşumla pây-mâl itdüm saña ey hüsrev-i mülk-i melâḡat 'arz-ı hâl itdüm	şu denlü ağladum yarun şebi hecrünḡde ey seydi bu eşk-i çeşm-i hün efşânımı ceyhün mişâl itdüm
467	Mehî	Ġazel / 5 beyit	77b	gözümnden eşk-i hüninim damıtdum pây-mâl itdüm saña ey serv-kadd derd-i derünüm 'arz-ı hâl itdüm	cebini ḡasretiyle her gice feryâd kılmakdan mehî mihrî süleymân ey gamî serkeşte hâl itdüm

Tablo 3. 5. Tablonun Devamı

468	Maḥfî	Ġazel / 5 beyit	78a	düşelden 'ışka ey meh elif kaddümî dâl itdüm serî küyünde cân virüp vücüdüm pây-mâl itdüm	nedür bu görünen kanlu elifler dime ey maḥfî fezâ-yı sînem içre gül diküp bir kaç nihâl itdüm
469	Civânî	Ġazel / 7 beyit	78a	ham ebrûların kim nisbeti mâh-ı hilâl itdüm ne nisbet bu hilâle râyeti egri hayâl itdüm	ḥaḳîkat neydüğünü anladum mahîyetin dehrün civânî ben libâsî fâḥîrüm egnümde şâl itdüm
478	Sipihri	Ġazel / 5 beyit	79a	âşifteler cefâ belâzedeleri belâlaruz deyr-i cihânda bir şöhbete mübtelâlaruz	pervâz-ı âteşin ile degdük livâ-yı yâre şimdi sipihri mülk-i ğama pâdişâlaruz
479	Uşulî	Ġazel / 7 beyit	79a	âvâreler felek-zedeler bî- nevâlaruz 'âlemde bir maḥabbet esiri gedâlaruz	ḥablû'l-metîn-i ḥaḳḳı bulup naḥnu akrebi bizde uşulî şanma ḥudâdan cüdâlaruz
490	Necâtî Beg	Ġazel / 6 beyit	80a	çınarun kadd-i yâra nisbeti var eli yufka velî hoş himmeti var	ayağuna yüzün sürer necâtî eyü varur başında devleti var
494	Süzî	Ġazel / 6 beyit	80b	demî hoş gör ki dehrün lu'beti vâ bu deyrün dürlü dürlü şüreti vâ	yetiştî birlige dilberle süzî ḥarîm-i vaşl içinde vahdeti vâ
495	Lâmi'î	Ġazel / 5 beyit	80b	gülâcuñ la'l-i yâra nisbeti var dili yufka velî hoş himmeti var	elinden lâmi'î kırmaz ayağı müdâm olsun başında devleti var
496	Şem'î	Ġazel / 5 beyit	80b	cemâlün şem'inün germiyyeti var beni yakmağa benzer niyyeti var	muḳâbil olalı ol âfitâbe mehün gün gibi şem'î şöḥreti var
497	Revânî	Ġazel / 5 beyit	81a	yüzüne âfitâbuñ nisbeti var saña yirden göge dek minneti var	güneş yüzlülere içti toluu revânî'nün 'aceb germiyyeti var
498	Edirneli Nazmî	Ġazel / 5 beyit	81a	kapuñ ki âsumânun nisbeti var özine gör ne 'âlî himmeti var	olursa daḥî nazmî sırr-ı 'ışkuñ dime fâş ide ğayra ğayreti var
524	Şürî	Ġazel / 5 beyit	83a drk.-83b drk.	şeh-i mülk-i cünûnam kayd- ı âlemden ferâğum var ne mîrüm ne vezîrüm vezâretüm ne otâğum vâ	saña şor kusûr-ı şüfî meydânımız anı şürî benüm cennet gibi muḳârin hoş tarağum vâ
531	Hızrî	Ġazel / 5 beyit	83b drk.	gerekmez tevsen çarḥ-ı denîden ferâğum var bu 'âlem geşt-güzârında ne çiftüm ne orâğum var	gönülden dideden hızrî çıkardum âb-ı hayvânı leb-â-leb hûn-ı eşk ile tolu iki kabâğum var

Tablo 3. 5. Tablonun Devamı

532	Firākî	Ġazel / 5 beyit	83b drk.-84a drk.	biḥamdillāh gönül abdāl olaldan tāze dāğum vār ciḥānuñ tekyegāhında benüm de bir çerāğum vār	ko minnetsüz ciger kanın içeyin lāleveş her dem firākî bezm-i kesretten benüm şimdi ferāğum vār
533	Civānî	Ġazel / 7 beyit	84a drk.	biḥamdillāh gāmunla sīnem üzre tāze dāğum var belāyuz monla yanar gün gibi rüşen çerāğum vār	ferāğat mülkine şāhum n'ola artursa 'unvānum civānî işḥāk sāyebān gülgün otāğum vār
635	Ḥayālî Beg	Ġazel / 5 beyit	96a	kan ağladuñ görünce ben 'āşıkı fütāde ey çeşm-i ḥün-feşānum olsun demün ziyāde	teşbīh sāde virmez zīnet vire ḥayālî rengin edā gerekdür eş'ār-ı dil-güşāda
636	Zātî	Ġazel / 6 beyit	96a	āl ile dutdı öpdî la'l-i nigārı bāde virse 'aceb mi āhum bezm-i fenāyî bāde	yā kaşlaruñ hilāle teşbīh itdi zātî eksüklük itdi ey meh ma'zür tut bu rāda
637	Faḳîrî	Ġazel / 5 beyit	96a	ğamdan helāk olupdur cismüm benüm ziyāde ey sākî-i maḥabbet şun baña cām-ı bāde	'işkuñ meyinden ey meh mest oldı bu faḳîrî 'aks-i lebün göreliden cām-ı ciḥān nümāda
639	Faḳîrî	Ġazel / 4 beyit	96a drk.	güşende gül yüzünçün āh eyleşem ziyāde bülbul kebāb olurdu döne döne hevada	korḳar ki dūd-ı āhum aña sirāyet ider çerḥ-ı felek anuñ'çün kaçar dönüp hevada
640	Muḥibbî	Ġazel / 6 beyit	96a	olsun tena'um içre ol yār-ı rüy-sāde ḳalsun belâ vü ğamda bu 'āşık-ı fütāde	gülrār-ı ḥüsnün içre her gice şubḥ olunca oḳur muḥibbî medḥün bülbulleyin nevāda
641	Helākî	Ġazel / 5 beyit	96b	ben zār-ı nā-tüvānuñ nerd-i ğam-ı belāda baḥt ḳapısı baĝlu mümkin degül güşāda	ḳavs-i ḳuzaḥdan inse tîr-i ḳazā başuña olĝıl helākî dā'im teslīm ile rızāda
642	Kāmî	Ġazel / 5 beyit	96b	derdüm ḥikāyet itsem mecnün-ı nā-murāda kendin ḳoyup benüm'çün aĝlardı ol fütāde	oldum ğazelde kāmî 'allāme-i zamāne şî'rümden itse tañ mı şā'irler istifade
643	Seyrî	Ġazel / 5 beyit	96b	leylî için ki mecnün āh eyledi ziyāde od urdu kâināta murĝ uçmadı hevada	şāḥrā-yı 'ışḳ seyrî mecnün ile şaĝışımız kim gördi iki şāḥı seyrānda bir arada
647	Maḥremî	Müfred	96b drk.	sākî-i bezm-i miḥnet her kime şunsa bāda mest ü ḥarāb ḳodı ḥum- ḥāne-i belāda	
648	Za'fî	Ġazel / 5 beyit	96b drk.	ey meyl iden nuḳūşa bu deyr-i bi-fenāda şarf itme naḳd-i 'ömrün gezme 'abes hevada	za'fî ḳaçan ki buldum seb'ül- meşānî şırrın bildüm nedür kerāmet taḥmîr ü tîn-i māda

Tablo 3. 5. Tablonun Devamı

649	Mesîhî	Ġazel / 5 beyit	96b drk.	süz ile âh ideydüm ħadden eger ziyâde kuşlar kebâb olurdu döne döne havada	ta'lim-i 'ışk ideydim ferhâda ger mesîhî komazdı iki taş tağlarda bir arada
650	Ĥayâlî Beg	Ġazel / 5 beyit	96b drk.	sözüm sirâyet itse mecnûn u nâ-murâda kuşlar kebâb olaydı başındaki yuvada	[bir yayını çeküpdür 'aşkun ĥayâlî ey meh] [kim oldu ana nisbet kavs-i kuzah kepâde]
705	Şemsi Pâşâ	Ġazel / 5 beyit	102b	nigâra bâde şundum içmedi peymâna döndürdi elüm kaç' itdi güyâ pençe-i mercâna döndürdi	görelde ol mehî şâm içre ey şemsi kararun yok seni bu çarĥ-ı keĥ-rev mihr-i nûr-efşâ[na] döndürdi
706	Şihâbî Bey	Ġazel / 5 beyit	102b	bugün meclisde sâķî sâĥarı mestâna döndürdi ĥazâbdan la'linün 'aksi şarâbı kana döndürdi	şalup şem'î sa'âdeti ey şihâbî üstüne pertev beni şâm-ı vişâlinde meh-i tâbâna döndürdi
707	Bursalı Rahmî	Ġazel / 5 beyit	103a	yâr ebrûsî 'araķ-rîz [olsa] ĥoş-ter gösterür zâĥalansa nitekim şemşîr cevher gösterür	rahmîyi nâlân idüp aĥyârı şâd eyler felek tûti-i güyâ tururken zaĥa şekker gösterür
708	Civânî	Ġazel / 6 beyit	103a	şâhbâz-ı çeşmün ebrûyî mu'anber gösterür cilvegâh-ı gülşeni ĥüsn içre şeh-per gösterür	süz-ı âhumdan civânî şöyle yanmışdur zebân her gören şanur ki dehenden dilber zer gösterür
715	Ĥayâlî Beg	Ġazel / 6 beyit	104a	kayddan âzâdeyüz küy u kanâ'at beklerüz naķd-i şabrun genciyüz künc ü kanâ'at beklerüz	bir ĥarâmî gözlü dildârün elinden âh kim sinemüz tablın döĥüp derbend-i miĥnet beklerüz
716	Mehmed Paşa	Ġazel / 5 beyit	104a	gice gündüz kal'a-i dehr içre nevbet beklerüz pâsbânî dergehiz burc-i sa'âdet beklerüz	bâde virmez 'ömrümüz la'lün şarâbın şun müdâm sâķiyâ şun 'arîzun şevķiyle şoĥbet beklerüz
717	'İşretî	Ġazel / 5 beyit	104b	kûh-ı ĥam kaplanıyuz deşt-i meşakķat beklerüz şahne-i şeh-r-i belâyuz mülk- i miĥnet beklerüz	şâh-bâz-ı evc-i tecrîd olmışuz ey 'işretî maĥbes-i tenden ĥalâş olmaĥa fırsat beklerüz
718	Fuzûlî	Ġazel / 6 beyit	104b	ĥaylî yıllardur ser-i küy-ı melâmet beklerüz leşker-i sultân-ı 'irfânuz velâyet beklerüz	yatdılar ferhâd u mecnûn mest-i câm-ı 'ışk olup ey fuzûlî biz olar yatdukça şoĥbet beklerüz
719	Refikî ?	Ġazel / 5 beyit	104b	yüz sürüp biz âsitânî dâr-ı devlet beklerüz çarĥa çıkdık biz mesîĥa gibi rif'at beklerüz	ĥaĥt-ı gül ol kıyâmet birle ĥaşr olsun diyü niçe yıllardur ki bir eşrât-ı sâ'at beklerüz
722	Naĥîfî	Ġazel / 7 beyit	104b drk.	dostlar şânmayun bizi âmedde 'izzet beklerüz güşe-i divârunda yâran ile zillet beklerüz	ey naĥîfî baş açuk kaşhiyuz meydândayuz 'âdet olmuşdur bize bir vakîtte cür'et beklerüz

Tablo 3. 5. Tablonun Devamı

768	Cinānī	Tahmīs / 5 bend	117a-117b	nev-bahār oldı güzellendi ser-â-ser 'âlem oldı ezhâr ile her güşe gülistân-ı irem sıneler doldı şafâ kalmadı endüh u ğam eyledi müjde-i gül dilleri şād u hurrem goncanuñ gönli açıldı güle düşdi şebnem	ey cinānī pür idüp şöhet ile âfâkı haşre dek nâmun idüp devr-i felekde bâķī dem-be-dem sâkin idüp şüz-i dil-i 'uşşâķı âb-dâr olsa n'ola miyve-i şî'r-i bâķī urmadı kimse bu bağ içre dahı böyle kalem
-----	--------	-----------------	-----------	---	--

4. MECMÛ‘A-İ EŞ‘ÂR (06 MİL YZ A 715) METNİ

4. 1. Metnin Hazırlanmasında İzlenen Yöntem

1. Metnin yazımında transkripsiyon alfabesi kullanılmıştır.

2. Metnin sayfalarına varak numarası verilerek her şiirin dipnotuna varak numarası yazılmıştır. Mecmuanın bazı sayfaları mükerrer olduğu için verilmiş olan varak numaraları sayfa sayısının 2 fazlasına bakılarak bulunabilir.

3. Şiirler mecmuada yer aldıkları sıraya göre sıralanmış ve numara verilmiştir. Şiirin vezni de italik biçimde gösterilmiştir.

4. Mecmuada yer alan şiirler, şairlerin yayımlanan divanlarıyla karşılaştırılıp karşılaştırmalarda görülen farklılıklar dipnotta önce mecmuadaki kelime daha sonra “:” iki nokta koyularak divandaki şekli verilmiştir.

5. Metne yapılan eklemeler ve metin tamirleri “[]” işareti içinde gösterilmiştir.

6. Mecmuada başlığı olan şiirler dipnotta yazılmış olup başlığı olmayan şiirlere köşeli parantez içinde şairin mahlası ve şiirin nazım türü verilmiştir. Ayrıca mahlası olmayan/bulunamayan veya silik olduğu için okunamayan şiirler şiir mecmualarından, tezkirelerden, makalelerden vb. akademik kaynaklardan tespit edilmeye çalışılmış tespit edemediklerimize köşeli parantez içinde nazım şekli yazılmıştır. (Gazel, Müfred...)

7. Bazı kelimelerdeki medli okunuştan kaynaklanan ses türemeleri gösterilmiştir. (serābā, vişāl...).

8. Mecmuada okunamayan kısımlar “(...)” şeklinde gösterilmiştir. Divanı olmayan şairlerin şiirleri şiir mecmualarından veya diğer kaynaklardan taranıp okunamayan kısımlar tamamlanmaya çalışılmıştır. Bazı yerlerde net okunamayan kelimelerin yanına “(?)” işareti konulmuştur.

9. Müstensih, izafet kesresini göstermek için bazen kelimelerin sonuna “ي” harfi eklemiştir. Bu durum kelimenin okunuşunu zorlaştırmış anlama göre bazen “i” bazen de tamlama halinde “-i” okunmuştur.

10. Karşılaştırma yapılan şiirlerin şairin divanında olmaması halinde “Divanda bu beyit yer almamaktadır” ibaresiyle dipnotta belirtilmiştir.

11. Mecmuadaki Arapça ve Farsça şiirlerin vezni, bahirleri, nazım şekilleri ve şairin mahlasını vermeyip mecmuadan ekran görüntüsü alınarak şiir numarasının altına eklenmiştir. Dipnota köşeli parantez içinde Arapça, Farsça ibaresi yazılmıştır.

12. Metinde başlıklar dahil büyük harf kullanılmamış özel isimlere gelen ekler de kesme işaretiyle ayrılmamıştır.

13. Atıf vavları kendinden önceki kelimeye uygun olarak kalınlık-incelik uyumuna göre yazılarak mecmuada yazılmayan atıf vavları köşeli paranteze alınmamıştır.

14. Mecmuada şiiri bulunan şairlerin yayımlanmış ya da tez olarak çalışılmış divanlarında bulunmayan şiirleri dipnotta belirtilmiştir.

15. Mecmuada Türkçe fiillerin sonunda bulunan “b”ler “p” ile yazılmıştır. (Görüp, idüp...)

16. Mecmuda vezin gereği ünlü düşmesi olan yerlerde “ ‘ “ kesme işareti kullanılmıştır. (N’ola, N’eydügin...)

17. Farsça edat ve ön ekler “-“ kısa çizgi ile ayrılmıştır. Bî-çāre, nā‘şāda...

18. Vezinleri aksayan mısralar dipnotta “vezin bozuktur” ibaresi ile gösterilmiştir.

19. Sert ünsüzlerin benzeşmesi kuralına uyulmamış metindeki şekiller esas alınmıştır. (bakdı, gitdi...)

20. Mecmuada mükerrer olan şiirler ile başlangıcı ve sonu farklı varakta olan şiirler dipnotta belirtilmiştir.

21. Tespit edilmiş olan Farsça vāv-ı ma‘düleler “ā” önce üst konumda “v” işareti ile gösterilmiştir. (h^vān)

22. Mecmuada yazılmayan redifler köşeli paranteze alınmamıştır.

23. Mecmuada karşılaştırma yapılan neşredilmiş divanların/kaynakların künyeleri yazılmıştır. Yapılan karşılaştırmada beyit numarası farklı ise dipnotta belirtilmiştir.

4. 2. Transkripsiyon Sistemi

Tablo 4. 2. Transkripsiyon Sistemi

ا (ā)	a, ā	ص	ş
ا (ā)	a, e, ı, i, u, ü	ض	ž, d
ب	b, p	ط	t
پ	p	ظ	z
ت	t	ع	‘
ث	ṣ	غ	ğ
ج	c, ç	ف	f
چ	ç	ق	k
ح	h	ك	k, g, (ñ)
خ	ḥ	ك	ñ
د	d	ل	l
ذ	z, d	م	m
ر	r	ن	n
ز	z	و	v, u, ū, ü, o, ö
ژ	j	ه	h, a, e
س	s	لا	la, lā
ش	ş	ی	y, ı, i, ī
		ء	’

4. 3. Mecnû'a-i Eş'âr Metni

1.

mefâ'îlün mefâ'îlün fe'ülün
hezec + - - - / + - - - / + - -

1. ilâhî 'ayn-ı 'aqlum rüşenâ kıl
cenâb-ı hâzretünle âşinâ kıl
şarâb-ı 'ışk ile ref' it hicâbı
küdûret virmesün benlik şarâbı
3. dem â dem cām-ı 'ışkı eyleyüp nüş
ola kim 'âlemi idem ferâmüş
müyesser kıl [baña] bir cām-ı pür-şûr
kim içen anı olmaz hiç maḥmûr
5. ki 'âlem ser be ser endûh u ḡamdur
ser â ser miḥnet u derd ü elemdur
ḡinâ virsün baña 'ışkuñ cihândan
ḡamuñ eksilmesün bir laḡza cāndan
7. meni celb eylesün kullâb-ı 'ışkuñ
baña meftûḥ olsun bâb-ı 'ışkuñ
müdâm olsun gönülde ḡâlet-i 'ışk
şarâb-ı şevk ile keyfiyyet-i 'ışk
9. ola kim terk idem 'ışk-ı mecâzı
tutam dâyim saña rûy-ı niyâzı
niçe bir bu hevâ ile hevesler
nedür cān gülşeninde bunca ḡaslar
11. niçe bir bu hevâ-yı zülf-i dildâr
niçe bir ârzû-yı 'arız-ı yâr
niçe bir kayd-ı bend-i zülf-i dilber
beni zâr u esîr-i miḥnet eyler

1. 1^b: Kânünnâme-i Muḡabbet Te'lif-i Yahyâ Raḡimetu'llâhi 'Aleyh: / (Karavelioḡlu-Tıḡlı, 2011: 165)
3 Makalede (Karavelioḡlu-Tıḡlı) bu beyit 4. beyit olarak yer almaktadır.
4 Makalede bu beyit 3. beyit olarak yer almaktadır.
5 ki: bu.
6 cihândan: cihânda.
cāndan: cānda.
7 meni celb: beni cezib.
12 Makalede bu beyit 13. beyit olarak yer almaktadır.

13. beni bu kayd miḥnetden ḥalāṣ it
ḥarīm-i ḥazretünde ‘abd-i ḥaṣ it
gözümnden perde-i pindāri ref it
baṇa māni‘ olan eṣyâyı def it
15. çıkar dilden ḥayālât-ı hevâyı
derûna koyma fikr-i mâsivâyı
baṇa genc-i ma‘ânî ḳapusın aç
sirâc-ı luṭfuṇ olsun dilde vehhâc
17. benüm ḥall eylegil ‘ıkd-ı lisānum
beyân itsün ma‘ânîyi zebānum
baṇa meḳşûf ola her sırr-ı mübhem
cenâbından iriṣe feyz her dem
19. ilâhî ḥüsn-i zâtun ‘izzetiy‘çün
saṇa ‘âşık olanlar ḥürmetiy‘çün
vefâ-yı vâşılân-ı ḥazretün‘çün
şafâ-yı ‘arîfân-ı vahdetün‘çün
21. derûn-ı pâki içün ehl-i zevḳun
dil-i bî-bâki içün ehl-i şevḳun
ayırma ‘ışḳdan bir lahza cānum
ölünce tende tâ rûḥ-ı revānum
23. baṇa ‘ömr olduğınca ‘ışḳı zamm it
ḥayātum muṣḥafın ‘ışḳ ile ḥatm it

-
- 13 Makalede bu beyit 14. beyit olarak yer almaktadır.
ḥazretünde: ‘izzetünde.
- 14 Makalede bu beyit 15. beyit olarak yer almaktadır.
eṣyâyı: aḡyârı.
def: ref.
- 15 Makalede bu beyit 16. beyit olarak yer almaktadır.
- 16 Makalede bu beyit 17. beyit olarak yer almaktadır.
olsun: eyle.
- 17 Makalede bu beyit 18. beyit olarak yer almaktadır.
- 18 Makalede bu beyit 19. beyit olarak yer almaktadır.
ola: olup.
iriṣe: iriṣsün.
- 19 Makalede bu beyit 20. beyit olarak yer almaktadır.
- 20 Makalede bu beyit 21. beyit olarak yer almaktadır.
- 21 Makalede bu beyit 22. beyit olarak yer almaktadır.
- 22 Makalede bu beyit 23. beyit olarak yer almaktadır.
- 23 Makalede bu beyit 24. beyit olarak yer almaktadır.

dilümde virdüm olsun ‘ışk her dem
murādum bu-durur allāhu a‘lem

24 Makalede bu beyit 25. beyit olarak yer almaktadır.
her: şon.
allāhu: vallāhu.

de[r]-beyân-ı âgâz-ı kelâm

25. gel ey mest-i mey-i hum-hâne-i 'ışk
belâ şehrindeki dīvâne-i 'ışk
işit bir hoş kelâm-ı hikmet-âmîz
semâ'-ı zevk-bahş u hâlet-engiz
27. hadîş-i 'ışkdur bu dürr-i meknûn
degül efsâne-i leyli vü mecnûn
budur âdâb-ı 'ışk-ı 'iffet-âmîz
degüldür şûr-ı şîrîn ile pervîz
29. bunı gûş eyler ise gûş-ı cânun
şafâlar kesb ide rûh-ı revânun
meger bir gün ki bu çarh-ı zer-endûd
duhân-ı âhum ile oldu pür-dûd
31. egerçi yoğ idi nâm u nişânum
velî eflâke irmişdi figânum
gehî bî-kesligümden eyleyüp yâd
iderdüm derd ü hasret birle feryâd
33. gehî gam-hârsızlık miñnetinden
gehî dil-dârsızlık hasretinden
gehî gerdün-ı dünun gerdişinden
gehî dehrün olur olmaz işinden
35. iderdüm kendü kendüme şikâyet
kılurdum gamlarum bir bir hikâyet
bu hâlet içre eylerken tefekkür
beni almış meger gül-i tahayyür

-
- 25 Makalede bu beyit 26. beyit olarak yer almaktadır.
26 Makalede bu beyit 27. beyit olarak yer almaktadır.
27 Makalede bu beyit 28. beyit olarak yer almaktadır.
28 Makalede bu beyit 29. beyit olarak yer almaktadır.
29 Makalede bu beyit 30. beyit olarak yer almaktadır.
30 Makalede bu beyit 31. beyit olarak yer almaktadır.
31 Makalede bu beyit 32. beyit olarak yer almaktadır.
32 Makalede bu beyit 33. beyit olarak yer almaktadır.
33 Makalede bu beyit 34. beyit olarak yer almaktadır.
34 Makalede bu beyit 35. beyit olarak yer almaktadır.
35 Makalede bu beyit 36. beyit olarak yer almaktadır.
36 Makalede bu beyit 37. beyit olarak yer almaktadır.

37. iletmiş vādī-i hayretde hayrân
komiş olmiş hemân kendüsi pinhân
gözüm açdum ne gördüm bir beyâbân
görinmez ins ü cāndan hiç bir cān
39. hevâsı görem hemçün vādī-yi nâr
şusuz hâkî giyâhı şanasın mâr
ider bî-dânelikden murğ nefret
kılur bî-âblıktan vahş vahşet
41. biraz dīvâneveş yildüm yüpürdüm
yüzüm cārüb idüp yirler süpürdüm
ne ol şahrâya bulundu nihâyet
ne bir kes kim baña ide dalâlet
43. ne denlü eyledüm anda şitâbı
açılmadı baña bir râh bâbı
tek ü pûdan gidüp tâb u tüvânum
be-ğâyet ızırâba düşdi cānum
45. gezerken ol beyâ[bâ]n içre hayrân
yaluñuz her taraf üftân u hîzân
görindi nâgehân bir pîr-i ‘ârif
yüzinde berķ urur nûr-ı ma‘ârif
47. birûnı pes ma‘ârif birle pür-nûr
derûni ma‘rifetle beyt-i ma‘mûr
cemâlinde şafâ nûrı hüveydâ
ruhında âfitâb-ı ‘aql peydâ
49. hemân dem gördi anı çeşm-i giryân
gönül kurtıldı ğamdan oldı ğandân
varup pâyına düşem ol ‘azîzün
elini öpdüm ol şâhib-temîzün
51. didüm sensin meger hıızr-ı ğuceste
ki dil ğamdan senünle oldı reste

37 Makalede bu beyit 38. beyit olarak yer almaktadır.
38 Makalede bu beyit 39. beyit olarak yer almaktadır.
39 Makalede bu beyit yer almamaktadır.
41 yirler: yollar.
47 pes ma‘ârif birle: nûr-ı irfân-ıla.
50 düşem: düşdüm.

- hemānā rūḥdur cism-i laṭifün
nedür i'lām ide nām-ı şerîfün
53. nedür işbu beyābān-ı firāvān
ki yoḡdur aña hergiz ḥadd ü pāyān
ne rāh u resm ü ne ḥod tūşe-i rāh
meded kıl baña ḳaldum şöyle gümrah
55. didi nāmum benüm pîr-i ḥireddür
ṭarîḳum dāyimā rāh-ı reşiddür
felekde mihrveş rüşen-zamîrem
cûvān-rāyem eger şûretde pîrem
57. benem ḥikmetde iksîr-i sa'âdet
benem hem kîmyâ-yı 'izz ü devlet
benem icâdda ûlâ-yı aḳdem
benem hem bâ'îş-i ikrām-ı âdem
59. baña peyrev olan buldı hidâyet
baña tâbî' olan görmez ḍelâlet
bu şahrâ vâdî-i dünyâ-yı dündur
niçe ferzâneler bunda zebündur
61. idüp her biri bir sevdâ-yı sūdı
bu vâdîde telef eyler vücūdı
virenler dil bu tîh-i dîvsâra
düşerler 'âkıbet vâdî-yi nâra
63. neden dil virmek âsyâb-ı cihâna
neden âteş bırakmak cism ü câna
bu rüşendür ki çarḥ-ı fitne-engîz
şalar başuña her gün tîḡ-ı ser-tîz
65. seni bilmezsün işbu çarḥ-ı devvâr
ider döne döne dolâbveş zâr
bu dehrün 'âleminün zevḳi kemdür
bakarsañ 'ayn-ı 'ibretle elemdür
67. şafâ-yı vaḳti cümle miḥnet-engîz
şarâb-ı şâfî her dem derd-amîz

55 rāh-ı: rāy-ı.

59 buldı: bulur.

66 dehrün 'âleminün: dehr-i bî-beḳānuḡ.

- sipihrüñ gerçi mihri var cihāna
velī yakmağ için eyler bahāne
69. görürsin gerçi mihr-i ‘ālem-efrūz
velīkin ol bir āteşdür cihān-sūz
seni besler bu çarh-ı ejdehā-şekl
olasın ‘ākıbet tā kâbil-i ekl
71. yüzi üzre tutar gerçi seni yir
ağız açup velī bir gün seni yir
virür gerçi saña çok genc-i medfūn
yudar āhir velī mānend-i kārūn
73. ne hoş dimişdür ol merd-i sühan-dān
kemāl-i nazm ile hassān-ı devrān
sipihrüñ hayrı yokdur gerdişinde
şebāt eglenmez anuñ bir işinde
75. didüm ey pīr-i dānā-yı hıredmend
nişār eyler lebün çün pend ile kând
halāş olmağa var mı baña çāre
gelür mi şāhid-id bahtum kenāra
77. baña himmet kıl ey pīr eyle irşād
dil-i maḥzūnumı luṭfunla kıl şād
atālık kıl baña tıfl-ı yetīmem
giriftār-ı ğam u derd ü elīmem
79. nazar idüp baña ol kân-ı şefkat
didi kim ey püser kıl ‘ışka himmet
kılursan ‘ışk-ı ‘ālem-sūzı rehber
bu vādiden halāş itdün hemān ser
81. delīli ‘ışkdur kim olsa kem-rāh
kimesne kalmaya ‘ışk ile gümrāh
kime kim rehber ola hādī ‘ışk
aṇa cār ola şadr nādī-ı ‘ışk
83. didüm ey mürşid-i rāh-ı ḥaḳīkat
delīl-i rüşen-i mülk-i sa‘adet

74 işinden: işinde.

81 kalmaya: olmaya.

83 Makalede bu beyit 82. beyit olarak yer almaktadır.

- beyân eyle baña gel ism-i ‘ışkı
bilem tâ kim nişân ü nâm-ı ‘ışkı
85. didi kim ey püser ‘ışkun beyânı
idüpdür lâl niçe [yüz] bin zebânı
münezzehdür anuñ zâtı resimden
müberrâdur müsemması isimden
87. özi maḥkûmdur aḥkâmı muḥkem
hemânâ benzer oldur rûḥ-ı ‘âlem
sebeb oldur vücûd-ı mümkünâta
şeref oldur cemî‘-i kâyinâta
89. cihân tendür cihânün cânıdur ‘ışk
ḥaḳîḳat mülkinün sulṭânıdur ‘ışk
çü âdem ‘ışk ile olmuşdı mevcûd
melâ‘ik zümresine oldu mescûd
91. ḥalîle ‘ışk ile gülşen olup nâr
ser â ser âteş oldu cümle gülnâr
kelimî şâhib-i tûr eyledi ‘ışk
şecerden nâzırı nûr eyledi ‘ışk
93. devâ-yı ‘ışk içündür derd-i eyyûb
şafâ-yı ‘ışk içündür hüzn-i ya‘kûb
bulupdur ‘ışk ile faḥr-ı risâlet
maḳâm-ı ḳurb-ı ev-ednâya vuşlât
95. muḥaşşal ‘ışkdur ‘âlemde maḳşûd
velîkin ‘ışk-ı pāk-i zât-ı ma‘bûd

-
- 84 Makalede bu beyit 83. beyit olarak yer almaktadır.
kim: ki.
nişân ü: nişân-ı.
- 85 Makalede bu beyit 84. beyit olarak yer almaktadır.
- 86 Makalede bu beyit 85. beyit olarak yer almaktadır.
zâtı: nâmı.
- 87 Makalede bu beyit 86. beyit olarak yer almaktadır.
maḥkûmdur: mestûrdur.
- 88 Makalede bu beyit 87. beyit olarak yer almaktadır.
- 89 Makalede bu beyit 88. beyit olarak yer almaktadır.
- 90 Makalede bu beyit 89. beyit olarak yer almaktadır.
olmuşdı: bulmuşdı.
- 91 Makalede bu beyit 90. beyit olarak yer almaktadır.
- 92 Makalede bu beyit 91. beyit olarak yer almaktadır.
- 93 Makalede bu beyit 92. beyit olarak yer almaktadır.
- 94 Makalede bu beyit 93. beyit olarak yer almaktadır.
- 95 Makalede bu beyit 94. beyit olarak yer almaktadır.

- hudādan ğayrınuñ ‘ışķı hevādur
hevā-yı nefse tab‘iyyet ğaṭādur
97. velīkin iḥtilāfāt-ı meṣārib
teķāzā eyler envā‘-ı meṭālib
kimi dīvāne-i ‘ışķ-ı hudādur
kimi āṣūfte-i ḥüsn ü bahādur
99. kimi meftūnı ḥüsn-i lā-yezālün
kimi mecnūnı erbāb-ı cemālün
kimi cām-ı ḥaķīķiden olup mest
kimi şeyh-i mecāziden alur dest
101. olur dīvāne-i zencīr-i mūyān
görür rüyā-i ḥayāl ḥüb-rüyān
ider tesbīḥ zūlf-i müşk-bārı
dem ā dem zıkr ider ism-i nigārı
103. geḥī fūrķatde olur zār u pūr-ġam
geḥī vuṣlatda olur ṣād u ḥurrem
sülūk-ı himmet ü sa‘y ile āḥir
olur kūy-ı ḥaķīķatde mücāvir
105. ḥaķīķat rāhıdur ‘ışķ-ı mecāzī
odur ehl-i hevānuñ kār-sāzı
odur ebķār-ı fikrün cılve-ġāhı
ḥaķīķat ka‘besinün ṣāh-rāhı
107. odur eglencesi ehl-i ṣafānuñ
ṣafā vü kıblesi erbāb-ı vefānuñ
ḥaķīķi ger mecāzī ‘ışķ muṭlaķ
kerāmetdür benī ādemde el-ḥaķ

-
- 96 Makalede bu beyit 95. beyit olarak yer almaktadır.
- 97 Makalede bu beyit 96. beyit olarak yer almaktadır.
- 98 Makalede bu beyit 97. beyit olarak yer almaktadır.
- 99 Makalede bu beyit 98. beyit olarak yer almaktadır.
- 100 Makalede bu beyit 99. beyit olarak yer almaktadır.
ḥaķīķiden: ḥaķīķatden.
- 102 Makalede bu beyit 100. beyit olarak yer almaktadır.
- 103 Makalede bu beyit 101. beyit olarak yer almaktadır.
- 104 Makalede bu beyit 102. beyit olarak yer almaktadır.
- 105 Makalede bu beyit 103. beyit olarak yer almaktadır.
hevānuñ: ṣafānuñ.
- 106 Makalede bu beyit 104. beyit olarak yer almaktadır.
- 107 Makalede bu beyit 105. beyit olarak yer almaktadır. Vezin bozuktur. Vezni bozan nüsha farkıdır.
kıblesi: ḳalbi.

109. eger meftûn-ı ‘ışk olmazsa insân
hakikatde çi insân u çi hayvân
ne hayvân belki seng-i hâradur ol
iki ‘âlemde yüzi qaradur ol
111. ten-i bî-‘ışk bir cânsuz bedendür
füsürde-dil olanlar mürde-tendür
gerekdür âdemün ‘ışk ile râzı
hakiki yog ise bârî mecâzi
113. gerekmez ‘ışk lîkin şehvet-âlûd
ki tâ cân u dile andan ire sûd
şu kim şehvet hevâsına uyupdur
behimiyyet belâsına düşüpdür
115. buña rûşen delîl oldur nazar kıl
ki her hayvân olur çiftine mâyl
hevâ-yı nefsi şanma ‘ışk-ı yâri
degüldür ey birâder ‘ışk bâzî
117. ne her ‘âşık cihânda ‘âşık olur
ne her ma‘şûk ‘ışka lâyıf olur
niçe âdâbı vardur râh-ı ‘ışkun
niçe kânûnı vardur râh-ı ‘ışkun

-
- 108 Makalede bu beyit 106. beyit olarak yer almaktadır.
109 Makalede bu beyit 107. beyit olarak yer almaktadır.
110 Makalede bu beyit 108. beyit olarak yer almaktadır.
111 Makalede bu beyit 109. beyit olarak yer almaktadır.
112 Makalede bu beyit 110. beyit olarak yer almaktadır.
113 Makalede bu beyit 111. beyit olarak yer almaktadır.
114 Makalede bu beyit 112. beyit olarak yer almaktadır.
uyupdur: düşüpdür.
115 Makalede bu beyit 113. beyit olarak yer almaktadır.
116 Makalede bu beyit 114. beyit olarak yer almaktadır.
ey: hey.
117 Makalede bu beyit 115. beyit olarak yer almaktadır.
118 Makalede bu beyit 116. beyit olarak yer almaktadır.
râh-ı: şâh-ı.

119. gerek ‘âşıkda evvel ‘ışk ğâlib
dil ü cân ile olmak yâre râġib
tevaġġuf itmeye meyl-i nigâra
dem â dem tâlib ola vaşl-ı yâra
121. degüldür ol kişi ‘ışk içre şâdık
vefâ eylerse dilber ola ‘âşık
eger cevr eyleye dilber eger nâz
gerekdür ‘âşıka kim ola ser-bâz
123. vazîfe ‘âşıka zirâ talebdür
taleb vuşlat huşûline sebebdür
talebsüz kimse yâra vâşıl olmaz
talebsüz hiç nesne hâşıl olmaz
125. gerek ‘âşık ola ‘ışk içre püyân
ya cânâna ire yâ hod vire cân
işitdi bunı ol mestûre-i dehr
hiţâb idüp didi ey zâhid-i şehr
127. baña elbetde lâzım oldı bir şûy
senün gibi bulunmaz merd-i hoş-hûy
ķabûl eyle meni ĥidmet için sen
ķabûl itdüm seni men cân u dilden

-
- 119 Makalede bu beyit 117. beyit olarak yer almaktadır.
râġib: tâlib.
şevk: ‘ışk.
- 120 Makalede bu beyit 118. beyit olarak yer almaktadır.
- 121 Makalede bu beyit 119. beyit olarak yer almaktadır.
- 122 Makalede bu beyit 120. beyit olarak yer almaktadır.
- 123 Makalede bu beyit 121. beyit olarak yer almaktadır.
- 124 Makalede bu beyit 122. beyit olarak yer almaktadır.
- 126 Makalede bu beyit 199. beyit olarak yer almaktadır.
dehr: gebr.
- 127 Makalede bu beyit 200. beyit olarak yer almaktadır.
- 128 Makalede bu beyit 201. beyit olarak yer almaktadır.
meni: beni.
men: ben.
- 129 Makalede bu beyit 202. beyit olarak yer almaktadır.
- 130 Makalede bu beyit 205. beyit olarak yer almaktadır.
mâhuñ: ayuñ.

129. görürsin zāhir āmāl ü menālüm
eger görmek dilerseñ sen cemālüm
göricek zāhid ol māhuñ cemālün
hemān dem bildi anuñ çeşm ü hālın
131. didi sensin beni dīvāne iden
cemālün şem‘ine pervāne iden
hemānā ihtiyārı gıtdi elden
alup ikrār-ı ‘ağd ol bî-bedelden
133. nikāh ile tezevvüc itdi yārin
şafā-y-ile geçürdi rûzgārın
olup rāh-ı taleb içre şitābān
beyābān-ı firāka buldı pâyān
135. talebden olmadı bir laḫza ḫālī
anuñ’çün ‘ākıbet buldı vişālī
vişāl ammā vişāl-i pāk-i yārān
şān aqṭār-ı laṭīf-i rûze-dārān
137. taleb kim ‘iffete ola muḫārin
kenārında kişi bulur nigārın

131 Makalede bu beyit 206. beyit olarak yer almaktadır.
132 Makalede bu beyit 208. beyit olarak yer almaktadır.
133 Makalede bu beyit 209. beyit olarak yer almaktadır.
134 Makalede bu beyit 210. beyit olarak yer almaktadır.
135 Makalede bu beyit 211. beyit olarak yer almaktadır.
136 Makalede bu beyit 212. beyit olarak yer almaktadır.
137 Makalede bu beyit 213. beyit olarak yer almaktadır.
ola: olur.
kişi bulur: bulur kişi.

heft-i düvüm

- ikinci bu ki her ne sevse maḥbûb
ola ‘âşık atında cümle mergûb
139. eger hecr ü firâ isterse dilber
dil-i ‘âşık anula ola hoş-ter
kemâl-i ‘ıa bu eyler delâlet
ki ma‘şûa ide ‘âşık itâ‘at
141. vire yâre ‘inân-ı ihtiyârı
rızâsına uya mecmû‘-ı kârı
şu denlû ola teslîm ü rızâsı
ki bir ola cefâsı vü vefâsı
143. vişâl-i yâr ile hicrân-ı cânân
ola ‘âşık atında cümle yeksân
kimi kim mest ider câm-ı muḥabbet
bir olur aa nisbet vaşl u fûrat

-
- 138 Makalede bu beyit 214. beyit olarak yer almaktadır.
bu: ol.
maḥbûb: dilber.
mergûb: ber-ser.
- 139 Makalede bu beyit 215. beyit olarak yer almaktadır.
dilber: maḥbûb.
hoş-ter: mergûb.
- 140 Makalede bu beyit 216. beyit olarak yer almaktadır.
- 141 Makalede bu beyit 217. beyit olarak yer almaktadır.
- 142 Makalede bu beyit 218. beyit olarak yer almaktadır.
teslîm ü: teslîm-i.
cefâsı vü vefâsı: vefâsı vü hafâsı.
- 143 Makalede bu beyit 219. beyit olarak yer almaktadır.
- 144 Makalede bu beyit 220. beyit olarak yer almaktadır.

hikāyet

145. meger mecnūna kıldılar su‘ālī
firāk-ı leyli mi hoş yā vişālī
didi ‘ışk ile oldum tā ki medhūş
vişāl ü hecri ben itdüm ferāmūş
147. sa‘ādetdür egerçi vaşl-ı cānān
olur gönlüm velī fūrkatde rüçhān
olur vuşlatda zirā bīm-i fūrkat
firāk içre hemān ümmīd-i vuşlat
149. anuñ’cün fūrkatı tercīh iderler
ki ümmīd ile geçer ‘ömr ekşer
helāk eyler kişiyi bīm-i fūrkat
hayāt rühdur ümmīd-i vuşlat

-
- 145 Makalede bu beyit 221. beyit olarak yer almaktadır.
146 Makalede bu beyit 222. beyit olarak yer almaktadır.
147 Makalede bu beyit 223. beyit olarak yer almaktadır.
olur: bulur.
148 Makalede bu beyit 224. beyit olarak yer almaktadır.
vuşlatda: fūrkatde.
149 Makalede bu beyit 225. beyit olarak yer almaktadır.
geçer: geçe.
150 Makalede bu beyit 226. beyit olarak yer almaktadır.
helāk: hilāl.

heft sivüm

151. üçünci bu-durur iy yâr-ı şâdık
perâkende nazar olmaya ‘âşık
görmeye gözine ğayrı dilber
eger hüsñ ile olsa mâh-peyker
153. cemâl-i yâr ola meşhûdı el-ḥaḳ
vişâl-i yâr ola maḳşûdı el-ḥaḳ
temâşa itmeye ğayruñ cemâlin
gönülñden ırmaya yârñ hayâlin
155. ki şâyed mün‘akis ola bu ḥâlet
ide hercâyılık yâra sirâyet
degül hercâyî dilber ‘ışka lâyıḳ
kıyâs it kim ola hercâyî ‘âşık

ḥikâyet

157. ḥikâyet olunur bir şeyḥ-i mışrî
teferrüc eyler iken şehr-i mısrî
görindi bir kenîz-i ḥûb-şûret
ki hüsñinde geçerdî mihri ğayret
159. cemâli hüsñ-i yûsuf gibi pür-nûr
züleyhâ gibi kendü genc-i mestûr
göricek anı şeyḥ-i ‘ışk-âyîn
cemâli ayına çok kıldı taḥsîn

-
- 151 Makalede bu beyit 227. beyit olarak yer almaktadır.
152 Makalede bu beyit 228. beyit olarak yer almaktadır.
153 Makalede bu beyit 229. beyit olarak yer almaktadır.
154 Makalede bu beyit 230. beyit olarak yer almaktadır.
155 Makalede bu beyit 231. beyit olarak yer almaktadır.
156 Makalede bu beyit 232. beyit olarak yer almaktadır.
157 Makalede bu beyit 233. beyit olarak yer almaktadır.
158 Makalede bu beyit 234. beyit olarak yer almaktadır.
ğayet: ğâyet.
159 Makalede bu beyit 235. beyit olarak yer almaktadır.
160 Makalede bu beyit 236. beyit olarak yer almaktadır.

hikāyet

161. meger var idi bir zāhid bişir-nām
‘ibādetle geçermiş niçe eyyām
ğidā-yı rūḥ olmuşdı anuḡ şavm
gözi görmez meger kim şüret-i nevm
163. gezerken bir gün ol eṭrāf-ı şehri
każā-y-ile görür bir māh-çihri
şabā çözmüş meger bend-i niķābın
cihāna ‘arz kılmış āfitābın
165. füsūnlar okuyup bādām u sibe
ḡam urmuş ebrū-yı ‘ābid-firibe
bir āfet nāzenin ü ḡub-endām
libās içre teni şān mağz-ı bā-dām
167. nigār-ı meh-cebīn ḡub-ruḡsār
kıyāmet-kāmet ü hem kebk-reftār
ol āhū-yı ḡoten tenhā şüb-rāh
iderdi seyri şahrā-yı çerā-gāh
169. nigār olmuşdı meşḡul-i temāşā
iderdi seyri zāhid bī-muḡābā
teferrüç kılduḡınca ol nigārı
ḡarab oldu dil-i perhiz-kārı
171. leb-ā-leb cām-ı ‘ışķ eyleyüp nūş
belā bezminde oldu mest ü med-ḡuş

-
- 161 Makalede bu beyit 124. beyit olarak yer almaktadır.
162 Makalede bu beyit 125. beyit olarak yer almaktadır.
meger kim: hergiz.
163 Makalede bu beyit 126. beyit olarak yer almaktadır.
164 Makalede bu beyit 127. beyit olarak yer almaktadır.
165 Makalede bu beyit 128. beyit olarak yer almaktadır.
166 Makalede bu beyit 129. beyit olarak yer almaktadır.
167 Makalede bu beyit 130. beyit olarak yer almaktadır.
ḡub: ḡurşid.
168 Makalede bu beyit 131. beyit olarak yer almaktadır.
şüb: şanup.
seyri: seyr.
şahrā-yı: şahrā vü.
169 Makalede bu beyit 132. beyit olarak yer almaktadır.
170 Makalede bu beyit 133. beyit olarak yer almaktadır.
171 Makalede bu beyit 134. beyit olarak yer almaktadır.

- ḥarâret birle itdi âh-ı dil-sûz
ki anuñ âhı oldı ‘âlem-efrûz
173. işitdi ol nigâr anuñ çü âhın
seḥâb-ı burḳa‘-ı setr itdi mâhın
şitâb ile revâne oldı râha
meger kim döymedi ol mâh âha
175. o gitdi kıldı zâhid zâr u giryân
ser-â-ser âteş-i ‘ışk ile sûzân
ne bilür ol hümânun âşiyânın
ne istifsâr ide bilür nişânın
177. ne zûr u zer ne şabr u tākati var
‘ibâdet-gâhına ‘azm itdi nâ-çâr
niçe gün eyledi iḳdām u ibrām
gönüldeñ çıkmadı fikr-i dil-ârām
179. namâz içün eger kılsa iḳâmet
gelürdi yādına ol serv-ḳâmet
olurdi secdeye kılduḳça niyyet
iki ebrûsı miḥrâb-ı ‘ibâdet
181. ne deñlü eyledi şabr u taḥammül
gönüldeñ çıkmadı ol ‘arızı gül
hemân ‘azm eyledi ḳuds-i şerîfe
sücûd itdi muşallâ-yı laṭife
183. didi yâ râb sensin vâḳıf-ı ḥâl
baña ol verd-i [a]ḥmer eyledi al
beni ḥâk itdi ol serv-i ser-efrâz
ḥarâb itdi füsûn-ı çeşm-i ḡammâz

-
- 172 Makalede bu beyit 135. beyit olarak yer almaktadır.
173 Makalede bu beyit 136. beyit olarak yer almaktadır.
174 Makalede bu beyit 137. beyit olarak yer almaktadır.
175 Makalede bu beyit 138. beyit olarak yer almaktadır.
176 Makalede bu beyit 139. beyit olarak yer almaktadır.
177 Makalede bu beyit 140. beyit olarak yer almaktadır.
178 Makalede bu beyit 141. beyit olarak yer almaktadır.
179 Makalede bu beyit 142. beyit olarak yer almaktadır.
180 Makalede bu beyit 143. beyit olarak yer almaktadır.
181 Makalede bu beyit 144. beyit olarak yer almaktadır.
taḥammül: taḡammül.
182 Makalede bu beyit 145. beyit olarak yer almaktadır.
183 Makalede bu beyit 146. beyit olarak yer almaktadır.
184 Makalede bu beyit 147. beyit olarak yer almaktadır.

185. müyesser eylegil baña vişālin
derūnumdan birūn it yā hayālin
beni zāhidken itdūñ çün ki ‘āşık
ḥarīm-i vuşlata sen eyle lāyık
187. niçe kez eyledi işbu niyāzı
niyāzı ola tā ki çāre-sāzı
meger bir gice bir ḥükm-i ṭabī‘at
hücūm eyler aña nāgāh ğaflet
189. görür hābında ol merd-i di[l]-efġār
aña el şaluban kim dārū dildār
ziḥī ḥābī ki yeg bīdārлықdan
ziḥī mestī ki yeg huşyārлықdan
191. o dem kim ḥṽāb-ı ğafletden uyandı
velī nār-ı teşevvuk birle yandı
hemīn ‘azm itdi sūy-ı şehr-i yāra
irem şāyed diyü ol şehriyāra
193. aña bir kimse oldı yolda hem-rāh
güzāf-ı lāf urup eyderdi her gāh
benem ol zū-fünūn-ı ilm ü ḥikmet
nücūm u hendese vü ṭıbb u hey‘et
195. nedür kevkebün ismī vü resmī
nedür her künc medfūnuñ ṭılsımı
zemīn ü āsmān u māḥī vü māh
ḫamūnuñ sırrına ben oldum āġāh

-
- 185 Makalede bu beyit 148. beyit olarak yer almaktadır.
- 186 Makalede bu beyit 149. beyit olarak yer almaktadır.
- 187 Makalede bu beyit 150. beyit olarak yer almaktadır.
kez: yıl.
ki: kim.
- 188 Makalede bu beyit 151. beyit olarak yer almaktadır.
- 189 Makalede bu beyit 152. beyit olarak yer almaktadır.
aña el şaluban kim: kim aña el şaluban.
- 190 Makalede bu beyit 153. beyit olarak yer almaktadır.
- 191 Makalede bu beyit 154. beyit olarak yer almaktadır.
- 192 Makalede bu beyit 155. beyit olarak yer almaktadır.
- 193 Makalede bu beyit 156. beyit olarak yer almaktadır.
- 194 Makalede bu beyit 157. beyit olarak yer almaktadır.
- 195 Makalede bu beyit yer almamaktadır.
- 196 Makalede bu beyit 158. beyit olarak yer almaktadır.

197. dem-â-dem felsefiyyâtı idüp yâd
iderdi zâhid ile bahş-i bünyâd
şorardı mümkünâtun ‘illetini
arardı kâyinâtun hikmetini
199. beyân itmezdi zâhid hiç ta‘lîl
hudâya eyler idi cümle tevkîl
kılup kânûn-ı hikmet üzere rây
iderdi zâhide her dem ezâyı
201. gehî bahş ü cedel ki kâl u geh kıl
iderler kaṭ‘-ı menzil mîl-der-mîl
bular olmuşdı râh içre püyâ
görindi nâgehân bir ulu şahrâ
203. hevâsı germ bir ulu beyâbân
düşer murğ içine ger ola büryân
velîkin bir dıraht-ı şâhsârı
meyânında anuñ tutmuş kararı
205. dibinde vaz‘ olunmuş bir hum-ı âb
şuyı lezzetde olmuş şan ki cüllâb
ta‘accüb eyleyüp ol merd-i elfâf
didi eyle beyân bu şûdan evşâf
207. ki bu şahrâ-yı germ içre bu âbı
neden vaz‘ eylemişler vir cevâbı
didi zâhid komış bir şâhib-i hayr
gelürse kim ki bunda iderek seyr

-
- 197 Makalede bu beyit 159. beyit olarak yer almaktadır.
198 Makalede bu beyit 160. beyit olarak yer almaktadır.
199 Makalede bu beyit 161. beyit olarak yer almaktadır.
200 Makalede bu beyit 162. beyit olarak yer almaktadır.
201 Makalede bu beyit 163. beyit olarak yer almaktadır.
202 Makalede bu beyit 164. beyit olarak yer almaktadır.
içre: içinde.
203 Makalede bu beyit 165. beyit olarak yer almaktadır.
murğ içine ger: ger murğ içine.
204 Makalede bu beyit 166. beyit olarak yer almaktadır.
205 Makalede bu beyit 167. beyit olarak yer almaktadır.
206 Makalede bu beyit 168. beyit olarak yer almaktadır.
207 Makalede bu beyit 169. beyit olarak yer almaktadır.
208 Makalede bu beyit 170. beyit olarak yer almaktadır.

209. bu şusuz yirde içüp işbu mādān
o şāhib-ḥayrī yād idüp du‘ādan
işitdi çün bunı ol merd-i ḥod-bīn
bu miskīne hezārān itdi nefrīn
211. eyitdi ta‘n ile ey gül ü aḥmak
cevābı virmedün sen mā-hüve‘l-ḥak
kimün eksügidür ‘ālemde bu ḥayr
ki şu taşuya bunda ol içe ḡayr
213. bu ḥummı vaż‘ idüpdür bunda şayyād
ola tā kim vuḥūş ol āba mu‘tād
içerken gelüp işbu şuda teşne
uralar ḡāfil iken tīr ü teşne
215. velikin isterem yunmak bu ḥumdan
ki tā ṭāhir olam çirk-i bedenden
yuyup a‘zāmı çün kim eyleyem pāk
bu ḥummı eylerem seng ile ben çāk
217. buradan çün ki ma‘düm ola bu şu
ḥalāş-ı şayd olurlar vahş u āhū
didi zāhid aḡa luṭf eyle yoldaş
şuyı murdār idüp urma küpe taş

-
- 209 Makalede bu beyit 171. beyit olarak yer almaktadır.
idüp: ide.
- 210 Makalede bu beyit 172. beyit olarak yer almaktadır.
çün bunı: bunı çün.
- 211 Makalede bu beyit 173. beyit olarak yer almaktadır.
mā-hüve‘l-ḥak: bā hüve‘l-ḥak.
- 212 Makalede bu beyit 174. beyit olarak yer almaktadır.
ol: tā.
- 213 Makalede bu beyit 175. beyit olarak yer almaktadır.
- 214 Makalede bu beyit 176. beyit olarak yer almaktadır.
içerken gelüp işbu şuda teşne: şu içerken gelüp āhū-yı teşne.
tīr ü: tiğ u.
teşne: deşne.
- 215 Makalede bu beyit 177. beyit olarak yer almaktadır.
- 216 Makalede bu beyit 178. beyit olarak yer almaktadır.
eylerem seng ile ben: seng ile ben eylerem.
- 217 Makalede bu beyit 179. beyit olarak yer almaktadır.
- 218 Makalede bu beyit 180. beyit olarak yer almaktadır.
<aḡa> vezni bozduğundan metne dahil edilmemiştir.

219. müsâfir menzîlidür işbu sâye
gelürler şu recâsıyla buraya
bozup hayr yine sen bir hayr-ḥāhun
giderme revnâkın bu kûçe-gāhun
221. ‘inād idüp hemān ol merd-i ḥod-rāy
meyân-ı mādâ itdi kendüye cāy
ṭalup māhī gibi şu içre gitdi
özini şuda o dem ğarḳ itdi
223. görüp zāhid anı itdi ta‘accüb
ki âdem ğarḳ ide anuñ gibi küb
meger kim çāh-ı bī-pāyân-ı mış ol
degül ḥum belki vāfir āb-ı mış ol
225. muḳaddermiş anuñ merk bu şuda
‘adū-yı merk dururmuş puşuda
bu şuya şüy-ı zan itmışd[i] ol merd
anuñ’çün virdi cān anda o nâ-merd
227. humı zann itmemişdi dām-ı şayyād
anuñ’çün itmedi cānını azād
alup zāhid o şahşuñ cümle varın
libās u zād-ı rāh u berg ü bārın
229. bu denlû kār u bāra oldı mālîk
hemān-dem şah-rāha oldı sālîk

219 Makalede bu beyit 181. beyit olarak yer almaktadır.

220 Makalede bu beyit 182. beyit olarak yer almaktadır.
ḥayr yine sen bir: sen ḥayrını bu.

221 Makalede bu beyit 183. beyit olarak yer almaktadır.

222 Makalede bu beyit 184. beyit olarak yer almaktadır.
o: ol.

223 Makalede bu beyit 185. beyit olarak yer almaktadır.

224 Makalede bu beyit 186. beyit olarak yer almaktadır.

225 Makalede bu beyit 187. beyit olarak yer almaktadır.
merk: mevî.
merk: mekr.

226 Makalede 2. mısra 188. beytin 1. mısrasında yer almaktadır.
Makalede 1. mısra yer almamaktadır.

227 Makalede 1. mısra 188. beytin 2. mısrasında yer almaktadır.
Makalede 2. mısra yer almamaktadır.

228 Makalede bu beyit 189. beyit olarak yer almaktadır.
Vezin bozuktur.

229 Makalede bu beyit 190. beyit olarak yer almaktadır.
Vezin bozuktur.

- gelüp irişdi çün kim menziline
virüp iki direm dellâl eline
231. şorup buldı o şahşun hânesini
virüp malın komadı dânesini
idüp hâtûnına teslim-i emvâl
turup kapuda itdi ‘arz-ı ahvâl
233. getürdi mâcerâyı çün beyâna
ağa taḥsîn idüp bânû-yı hâne
didi ancaḳ olur sende emânet
bu denlû mala kılmaḁun ḥıyânet
235. buyur iĉerü idelüm ziyâfet
kılalum ni‘met ile şükr-i ni‘met
didi zâhid ki ey bânû-yı ‘izzet
iĉerü girmege mâni‘ şerî‘at
237. ki sen mestûre vü nâ-maḥremem ben
ḥarîm-i ḥâşa hergiz giremem ben
gidüp elden ‘inân-ı ihtiyârı
varup yanına ḳodı neng ü ‘ârı
239. didi ey ḥüsn ile mümtâz u fâyiḳ
cemâlün gördüm oldum saña ‘âşık
şu denlû gönlüm oldu saña meşḡul
dilersen sen kenîze olayın ḳul
241. kenîzek didi kim ey merd-i kâmil
neden oldu bu ḥâlet saña ḥâşıl

-
- 230 Makalede bu beyit 191. beyit olarak yer almaktadır.
- 231 Makalede bu beyit 192. beyit olarak yer almaktadır.
virüp: alup.
- 232 Makalede bu beyit 193. beyit olarak yer almaktadır.
- 233 Makalede bu beyit 194. beyit olarak yer almaktadır.
- 234 Makalede bu beyit 195. beyit olarak yer almaktadır.
- 235 Makalede bu beyit 196. beyit olarak yer almaktadır.
ni‘met: ḥidmet.
- 236 Makalede bu beyit 197. beyit olarak yer almaktadır.
- 237 Makalede bu beyit 198. beyit olarak yer almaktadır.
- 238 Makalede bu beyit 237. beyit olarak yer almaktadır.
- 239 Makalede bu beyit 238. beyit olarak yer almaktadır.
mümtâz u: mümtâz-ı.
- 240 Makalede bu beyit 239. beyit olarak yer almaktadır.
gönlüm oldu: oldu gönlüm.
- 241 Makalede bu beyit 240. beyit olarak yer almaktadır.
merd-i: şeyḫ-i.

- ta‘aşşuk itdün ise reng-i bûya
ta‘alluk kıldun ise bend-i mûya
243. benüm bir hâherüm vardır perî-rûy
semen-ber serv-kâmet ‘anberîn-mûy
cemâli fi‘l-meşel mâh-ı münevver
benüm hüsnum anuñ katında ahter
245. senün gibi ‘azîz-i hûb-sîret
sezâdur eylese aña maḥabbet
naẓar kıl kim durur arduñda ol hûb
temâşâ eyle kim gör nice maḥbûb
247. sözün gûş idecek şeyḥ-i ilâhî
aña uğrılayın kıldı nigâhı
kenîzek urdı şeyḥe bir ṭabanca
yüzinde zâhir oldı naḡş-ı pençe
249. didi şandum ırakdan seni zâhid
riyâzet ehli muḥliş merd-i ‘âbid
yakîn geldün baña oldı yakînüm
k‘olasın ‘âşık-ı rûy u cebînüm
251. ḥaḳîkatde ne ‘âşıksın ne zâhid
bu vaz‘ ile vaḳârun cümle zâyid
çü baña eyledün ‘arz-ı maḥabbet
neden efsâne ile ğayra raġbet
253. bunun gibi kişi çün ola rüsvâ
nice ‘âşık ola her bir ser ü pâ
gerek ‘âşık olan yek-rûy u yek-dil
ola tâ ‘âkıbet ma‘şûka vâşıl

-
- 242 Makalede bu beyit 241. beyit olarak yer almaktadır.
bûya: rûya.
- 243 Makalede bu beyit 242. beyit olarak yer almaktadır.
- 244 Makalede bu beyit 243. beyit olarak yer almaktadır.
katında: yanında.
- 245 Makalede bu beyit 244. beyit olarak yer almaktadır.
- 246 kim gör: gör kim.
- 248 urdı şeyḥe: şeyḥe urdı.
- 250 geldün baña: geldi saña.
Vezin bozuktur.
- 251 zâhid: ‘âbid.

heft-i çehârüm

255. bu[dur] dördünci kim a‘zâ-yı maḥbûb
ola ‘âşık atında cümle mergûb
baa çeşm-i maḥabbetle nigāra
naar kılmaya hergiz ‘ayb-ı yāra
257. yüzinden demeye pehlûsı yegdür
ya çeşminden ḥam-ı ebrûsı yegdür
ki ba‘zı ‘uzva virmek böyle rüçḥān
ider iş‘ār-ı ba‘za nev‘-i nokṣān
259. hemān baḥr-i tecellide ola ğark
ser-i mû kılmaya a‘zāsını fark
naar kılduka ser-tā-pāy dilber
görine gözine rūḥ-ı muṣavver
261. muḥabbet kılletinden görünür ‘ayb
bu ma‘nide ser-i mû yok durur reyb

255 cümle mergûb: cümleten ḥûb.

260 gözine: çeşmine.

hikâyet

- meger bağıdadda bir merd-i ‘âşık
severdi bir güzel maḥbûb-ı fâyiḳ
263. ara yirden geçerdi nehr-i dicle
yoğ-idi ḳâbiliyyet meşy-i ricle
hücûm itse kaçan mihr ü maḥabbet
gönülde ḡâlib olsa şevḳ-ı vuşlat
265. sefine eyleyüp âb içre sine
geçer vâşıl olurdı sevdüğine
hezârân râz-ı ‘âşık nâz-ı dilber
olur mâbeynde çün kim müyesser
267. yine ‘âşık idüp seyrine ‘avdet
geçerdi dicleyi bî müzd ü minnet
bu ḥâlet üzre ol merd-i maḥabbet
‘ubûr-ı dicleyi itmişdi ‘âdet
269. meger bir gün naẓar iderdi yâra
yüzinde gördi tırnaḳ denlû yâra
aḡa şordı nedür işbu nişâne
dimiş ma’şûḳ aḡa ol bu nişândur (ki virmüşdür ḥırâşı rûy-ı câna)
271. o merd-i ‘âḳıl itmez nûkteyi fehm
bu sözden ‘ibret alup eylemez fehm
varur çün kim girer ol âb-ı nehre
geçe tâ ‘âdet üzre sûy-ı şehre

-
- 266 râz-ı ‘âşık nâz-ı dilber: nâz-ı dilber râz-ı ‘âşık.
müyesser: muvafık.
- 267 ‘avdet: da‘vet.
bî: [ol].
- 268 itmişdi: idindi.
- 269 iderdi: eylerdi.
- 270 Makalede 2. mısra 271. beytin 1. mısrasında yer almaktadır.
Makalede olan 2. mısra mecmuada mısra arasına yazılmıştır.
- 271 Makalede bu beyit 272. beyit olarak yer almaktadır.
‘âḳıl: ḡâfil.
sözden: sırdan.
fehm: vehm.
- 272 Makalede bu beyit 273. beyit olarak yer almaktadır.
sûy-ı: rûy-ı.

273. muḥālif bulur anda rūzgārın
virür bād-ı fenāya kār u bārın
göründi çeşmine çün ‘ayb-ı cānān
kemāl-i şevkına irişdi noḡşān
275. gidicek bādbān-ı şevk elden
şikest oldı gemi bād-ı ecelden
taḥayyür birle semtin itmeyüp fark
vücūdı fülkin itdi diclede ğark

273 Makalede bu beyit 274. beyit olarak yer almaktadır.
274 Makalede bu beyit 275. beyit olarak yer almaktadır.
275 Makalede bu beyit 276. beyit olarak yer almaktadır.
276 Makalede bu beyit 277. beyit olarak yer almaktadır.
diclede: dicleye.

heft-i pencüm

277. beşinci bu durur yārān-ı maḥbūb
ola ‘āşıkā hemçün yār-ı merğūb
ḥużūr-ı yārda kim ola maḥbūl
ola ‘āşık katında muḥterem ol
279. berāy-ı ḥāṭır-ı yār-ı ser-efrāz
ide yārānına ikrām-ı i‘zāz
rakīb-i bed-liḳā sevse dilber
ri‘āyet ide ‘āşık aña ber-ser
281. kemālin bulıcaḳ ‘ışık-ı meveddet
seg-i yāra ider ‘āşık maḥabbet
- ḥikāyet
- idenler ‘ışık-ı mecnūn-ı ḥikāyet
bu resme kıldılar anı rivāyet
283. çü gördiler ki mecnūn-ı maḥabbet
ider bir kelbe ikrām ile ‘izzet
didiler ḳanda kelb üḳanda mecnūn
neden olduḡ sege sen böyle meftūn
285. bunı seg şanma āhū-yı ḥaremdür
benüm yanımda ḥaylī muḥteremdür

-
- 277 Makalede bu beyit 278. beyit olarak yer almaktadır.
278 Makalede bu beyit 279. beyit olarak yer almaktadır.
279 Makalede bu beyit 280. beyit olarak yer almaktadır.
280 Makalede bu beyit 281. beyit olarak yer almaktadır.
281 Makalede bu beyit 282. beyit olarak yer almaktadır.
meveddet: maḥabbet.
maḥabbet: meveddet.
ider: ide.
- 282 Makalede bu beyit 283. beyit olarak yer almaktadır.
283 Makalede bu beyit 284. beyit olarak yer almaktadır.
284 Makalede bu beyit 285. beyit olarak yer almaktadır.
285 Makalede bu beyit 287. beyit olarak yer almaktadır.
ḥaylī: sizden.

heft-i şeşüm

budur altıncı ʔa'n itdükçe ağıyār
ziyāde ola şevk-i rüy-ı dildār

287. eger kim alsalar ʔa'n ile cānın
nigārın itmeye terk āsitānın
iderlerse eger kim pāre pāre
yine şevk ile vara kūy-ı yāre

289. aṇa pend ü naşihāt kılmaya sūd
hemān dildār şevki ola maķşūd
ki pend-i nāşih ile levm-i lāyim
mizāc-ı 'āşıkā olmaz mülāyim

-
- 286 Makalede bu beyit 288. beyit olarak yer almaktadır.
287 Makalede bu beyit 289. beyit olarak yer almaktadır.
nigārın: nigāruṇ.
288 Makalede bu beyit 290. beyit olarak yer almaktadır.
289 Makalede bu beyit 291. beyit olarak yer almaktadır.
maķşūd: bi-sūd.
290 Makalede bu beyit 292. beyit olarak yer almaktadır.

hikāyet

291. rivāyetdür ki bir merd-i fütāde
każā-y-ile sever bir şah-zāde
aḡa yārānı eylerler naşihāt
ki bunun āhiri olur fażihāt
293. senün haddün degüldür şah sevmek
ne lāzım mūra hergiz māh sevmek
dilinde nūr-ı ‘ışk olmuşdı lāyih
aḡa bend olmadı pend ü neşâyih
295. ne imkân-ı ferāğ oldu ne vuşlat
ḡayāl-i yār ile itdi kanā‘at
niçe yıl bulmayup derdine çāre
ıraḡdan kūyına kıldı neḡāre
297. meger kim var idi bir mīr-i ḡālim
bunun ḡāline ol olmuşdı ‘ālim
cenāb-ı dilbere mensūb idi ol
ḡarīf-i meclis-i maḡbūb idi ol
299. bunı kūy-ı ḡabīb içinde ol beg
görüḡ itdi hücum üstine çün seg
şıdı bir taş ile iki ayaḡın
göre tā kūy-ı dilberden ferāḡın
301. düşüp ol merd-i üftāde ber-ser
o merd-i ḡālime kıldı du‘ālar

-
- 291 Makalede bu beyit 293. beyit olarak yer almaktadır.
292 Makalede bu beyit 294. beyit olarak yer almaktadır.
293 Makalede bu beyit 295. beyit olarak yer almaktadır.
lāzım: lāyık.
294 Makalede bu beyit 296. beyit olarak yer almaktadır.
bend olmadı: sūd itmedi.
295 Makalede bu beyit 297. beyit olarak yer almaktadır.
296 Makalede bu beyit 298. beyit olarak yer almaktadır.
297 Makalede bu beyit 299. beyit olarak yer almaktadır.
298 Makalede bu beyit 300. beyit olarak yer almaktadır.
299 Makalede bu beyit 301. beyit olarak yer almaktadır.
çün: ol.
300 Makalede bu beyit 302. beyit olarak yer almaktadır.
301 Makalede bu beyit 303. beyit olarak yer almaktadır.
merd-i: merdüm-i.
kıldı: itdi.

didi kim eylesün haḳ saḡa yarı
ki baḡa mesken itdün kūy-ı yāri

303. ölince gitmezem hergiz buradan
müṣāb olduḡ be-ḡāyet sen bu rādan
ne kim eylerseḡ ile saḡa ma‘zūr
beni tek eyleme bu kūydan dūr

302 Makalede bu beyit 304. beyit olarak yer almaktadır.

303 Makalede bu beyit 305. beyit olarak yer almaktadır.

304 Makalede bu beyit 306. beyit olarak yer almaktadır.
kim eylerseḡ ile saḡa ma‘zūr: eylerseḡ baḡa heb cümle ma‘zūr.

305. tamām oldı fuşûl-i bâb-ı 'âşık
mufaşşal oldı hep âdâb-ı 'âşık
gerek ma'sûka dağı niçe âdâb
ki şâh olana lâzım niçe esbâb
307. degül kâfi mücerred hüsni-i şüret
gerekdür hûb rûya hûb sîret
güzeller olmağa maqbûl-i 'âlem
gerekdür cümle esbâb-ı müsellemler
309. güzellik şanma ancağ çeşm ü ebrû
gerek maqbûbda ahlâk-ı nîgû
dimek her sâde-rûya hûb dilber
ki her âyîneci olmaz sikender
311. gerek cân gibi maqbûl ola cânân
gönül mülkinde tâ kim ola sulţân
güzâfın kâr şanma dil-rübâlık
igen âsân degüldür pâdişâhlık
313. niçe âdâb vardur hûblıkda
niçe erkân var maqbûblıkda

305 Makalede bu beyit 307. beyit olarak yer almaktadır.
306 Makalede bu beyit 308. beyit olarak yer almaktadır.
307 Makalede bu beyit 309. beyit olarak yer almaktadır.
308 Makalede bu beyit 310. beyit olarak yer almaktadır.
esbâb-ı: evzâ'ı.
309 Makalede bu beyit 311. beyit olarak yer almaktadır.
310 Makalede bu beyit 312. beyit olarak yer almaktadır.
311 Makalede bu beyit 313. beyit olarak yer almaktadır.
gerek: gerekdür.
maqbûl ola: maqbûl.
312 Makalede bu beyit 314. beyit olarak yer almaktadır.
güzâfın: güzâf-ı.
313 Makalede bu beyit 315. beyit olarak yer almaktadır.

heft-i evvel

- gerek [ki] maḥbûb ola pür-leṭâfet
kemâl-i ḥüsn ile kân-ı melâḥat
315. laṭîf ü nâzenîn maḥbûl-i güftâr
zarîf ü nâzûk ü maḥbûl-i eṭvâr
sehî-ḳadd yâ simîn bûy-ı semen-ten
‘arûs-ı gül gibi pâkîze-dâmen
317. cihân bâğında ola serv-i âzâd
eli irmeye bir şaḥşuṇ meger bâd
cemâlin seyr idenler ola med-hûş
taşavvur itmeye bûs u der-âğûş
319. igen uymaya erbâb-ı hevâya
velî mâyil ola ehl-i şafâya
ne denlû pâk-dâmen olsa dilber
o denlû ḥüsnini mümtâz eyler
321. dil ü cânı bulur ḥüsnîyle ‘ıffet
virür nâ-pâklîki ‘uşşâka nefret

314 Makalede bu beyit 316. beyit olarak yer almaktadır.
maḥbûb ola: ola maḥbûb.

315 Makalede bu beyit 317. beyit olarak yer almaktadır.
eṭvâr: güftâr.
güftâr: eṭvâr.

316 Makalede bu beyit 318. beyit olarak yer almaktadır.
yâ simîn bûy-ı semen-ten: ü semen-bûy u simîn-ten.

317 Makalede bu beyit 319. beyit olarak yer almaktadır.

318 Makalede bu beyit 320. beyit olarak yer almaktadır.
med-hûş: bî-hûş.
itmeye: itmeyeler.
der-âğûş: âğûş.

319 Makalede bu beyit 321. beyit olarak yer almaktadır.

320 Makalede bu beyit 322. beyit olarak yer almaktadır.

321 Makalede bu beyit 323. beyit olarak yer almaktadır.
dil ü: dili.

hikâyet

- meger var idi bir maḥbûbe-i dehr
kemâl-i ḥüsn ile meşhûre-i şehir
323. cemâli gün gibi meşhûr-ı âfâk
yüzünün nûrına ḥürşîd müştâk
zarîf ü dil-firîb ü 'işve-perver
zen-i şâhid-perest ü nâz-güster
325. cihânda olmamışdı râm şûya
velî[kin] cân virürdi mâh-rûya
göreydi bir nigâr-ı nâzenîni
aḡa arz eyler idi kendüzini
327. hezârân şîve ile idüp efsûn
çü anı kendüye eylerdi meftûn
göre ol sâde-rûdan çün miḡnet
iderdi anuñ ile 'ıyş u 'işret
329. şeker-lebler şikâr eylerdi ekşer
toyınca yimek içün ney-şekerler
meger bir şâh-zâde mâh-peyker
ser-âmed ḥüsn iklîminde server
331. güzelün gülşeninde serv-i tâze
ḡirâmı ṡa'n eyler serv-i nâze
cemâliyle şeh-i iklîm-i ḡubî
behişt-i ḥüsn içinde ḡaddi tûbî

-
- 322 Makalede bu beyit 324. beyit olarak yer almaktadır.
323 Makalede bu beyit 325. beyit olarak yer almaktadır.
324 Makalede bu beyit 326. beyit olarak yer almaktadır.
nâz: nâr.
325 Makalede bu beyit 327. beyit olarak yer almaktadır.
326 Makalede bu beyit 328. beyit olarak yer almaktadır.
nigâr-ı: cüvân-ı.
327 Makalede bu beyit 329. beyit olarak yer almaktadır.
328 Makalede bu beyit 330. beyit olarak yer almaktadır.
329 Makalede bu beyit 331. beyit olarak yer almaktadır.
eylerdi: iderdi.
330 Makalede bu beyit 332. beyit olarak yer almaktadır.
331 Makalede bu beyit yer almamaktadır.
332 Makalede bu beyit 333. beyit olarak yer almaktadır.

333. süvâr olup semend-i nâza ol şâh
iderdi seyr-i şahrâ vü çerâ-gâh
o fettânun gözi oldu aña duş
hemân-dem kendüyi itdi ferâmûş
335. füsûn u sihre itdi ol dem âgâz
cûvâna ‘arz kıldı niçe pek nâz
göz ü kaç eyleyüp seh̄hârlıklar
idüp hem gânzeler mekkârlıklar
337. kıyâmetler kıopardı kıadd-i dil-cû
cihâna fitne şaldı çeşm ü câzû
gehî güftâr ü geh reftâr ü geh nâz
civânı vâlih itdi ol sihr pür-sâz
339. sevüp maḥbûbeyi ol şâh-zâde
maḥabbet dem-[be]-dem ziyâde
iki cânibden oldu çün maḥabbet
müşeyyid oldu erkân-ı meveddet
341. ri‘âyet eyleyüp nâz u niyâzı
iderlerdi nihânî ‘ışk-bâzı
nigâr eyler ammâ gâh u geh cûş
cûvân ile dilerdi ola âgûş
343. cûvân-ı pāk-bâz u himmet bâz
bilürdi n‘eydügin esrâr-ı ‘ıffet
gözetmezdi bu ma‘nide rızâsın
dem-â-dem def̣ iderdi muḳtezâsın
345. velîkin ḫâtıra oldu cûvâna
ki bu mahbûbe-i devr-i zemâne

-
- 333 Makalede bu beyit 334. beyit olarak yer almaktadır.
334 Makalede bu beyit 335. beyit olarak yer almaktadır.
335 Makalede bu beyit 336. beyit olarak yer almaktadır.
pek: biñ.
336 Makalede bu beyit 337. beyit olarak yer almaktadır.
337 Makalede bu beyit 338. beyit olarak yer almaktadır.
câzû: ebrû.
338 Makalede bu beyit yer almamaktadır.
340 müşeyyid: müşeddet.
341 ri‘âyet: be-ğâyet.
342 eyler: iderdi.
gâh u: gâh.
343 himmet-bâz: pāk-himmet.
344 def̣: ref̣.

- ‘aceb olmuş durur bu kimseye rām
kimesne bu güzelden aldı mı kām
347. ‘aceb bu şūḥ-ı şehir-i dehr midür
ve yāḥūd dil- firīb-i dehr midür
bileydüm kâşki aḥvālını anuḡ
ki ġāyet gizlūdūr mekri zamānuḡ
349. alupdur benden ol dildār ārām
dirīġā oldu mı ki ġayrıya rām
tefekkün eyleyüp ol şāḥ-ı ‘ākıl
didi olmayalum bu işde ġāfil
351. bu cānibden nigār iderdi fikri
ki bādeyle cüvāna ide mekri
müheyyā eyleyüp cām-ı şarābı
nevā-sāz eyleyüp çeng ü rebābı
353. cüvānı ḥānesine kıldı da‘vet
didi gelsün idelim pes ziyāfet
ḥaber irişdi çün kim ol cüvāna
düşüp tāb-ı maḥabbet cism ü cāna
355. nigāra cān atup oldu revāne
oḡurdu şevḳden şi‘r ü terāne
irişdi meclis-i yāra çün ol şāḥ
ḳarīn oldu şanasın zühreye māḥ
357. iki cānibden itdiler niyāzı
çıkardılar firāz-ı çarḥa nāzı
çü geldi ortaya çarḥuḡ simāşı
döşediler simāt-ı inbisātı
359. tenāvül idüp envā‘-ı ni‘amdan
temāmet oldılar āsūde ġamdan
işāret eyledi yār-ı gül-endām
getürdi sāḳı bezme rāḥ-ı gül-fām

346 olmuş durur bu: olmuş mıdur bir.
347 dehr midür: şehir midür.
349 oldu mı ki: oldu ise.
353 kıldı: itdi.
didi gelsün idelim pes: eyitdi ideyin gelsün.
355 şi‘r ü: şi‘r-i.
358 simāt-ı: bisāt-ı.
360 bezme: bize.

361. alup bir cām doldurdu revāne
hemān dem nūş kıldı ‘āşıkāne
yine bir cām dahı doldurup tiz
cūvāna şundi yār-ı ‘ışk-engiz
363. cūvān alup elini ol nigāruñ
eyitdi bāde içmez derd-ḥāruñ
benem mest-i mey-i ḥumāre-i ‘ışk
baña besdür hemān peymāne-i ‘ışk
365. çü içdüm ‘ışk ile ben cām-ı pür-şūr
baña lāzım degüldür āb-ı engūr
nigār-ı lāle-rūḥ baqdı yüzine
şekerler ta‘biye itdi sözine
367. didi iy nev-cūvān-ı ḥüb-peyker
kerem eyle sözümden çekmegil ser
baña ey gözi āhū olma ser-keş
od urma cānuma mānend-i āteş
369. ḳadeḥdür şunduğum saña degül ḳan
elümden n’ola içseñ bir iki cām
nihāyetde idüp ibrām u ilḥāḥ
içürdi ol cūvāna gül gibi rāḥ
371. bir iki devr döndi cām-ı bāde
cūvāna oldu keyfiyyet ziyāde
ruḥı reng-i mey ile gül gül oldu
açıldı gül gibi hem bülbul oldu
373. bir iki buse virdi ol cūvāna
ḳarışdurdı hemāñ dem cānı cāna
cūvānı buse ile itdi med-ḥuş
şoyup ‘uryān idüp itdi der-āğuş

364 humāre-i: ḥum-ḥāne-i.

366 itdi: idüp.

369 Makalede 2. mısra 370. beytin 2. mısrasında yer almaktadır.

370 Makalede bu beyit 371. beyit olarak yer almaktadır.

371 Makalede bu beyit 372. beyit olarak yer almaktadır.

372 Makalede bu beyit 373. beyit olarak yer almaktadır.

373 Makalede bu beyit 374. beyit olarak yer almaktadır.

374 Makalede bu beyit 375. beyit olarak yer almaktadır.

med-ḥuş: bî-ḥuş.

375. civān eylerdi yatup ḥ^vāb-ı nāzī
tutar zerrīn şem‘e sīm-gāzī
uyandı nāgehān ol şāh-zāde
görür kim ‘aqlın almış şevḳ-i bāde
377. olup ‘uryān çözülmüş bend-i şalvār
miyān-bend olmuş aṇa dest-i dildār
urup ğayret odı dilden zebāna
hücūm itdi yine ‘iffet cüvāna
379. didi ḥayfā ki bu muḥtāle imiş
dem-ā-dem kaşdı mekr ü āle imiş
esīr-i nefis-i bed-[gir]kār imiş bu
dirīḡā kim zen-i bāzār imiş bu
381. şanurdum anı ğoncaveş nühüfte
dirīḡā gül gibi olmuş şüküfte
gidüp elden ele bu verd-i ra‘nā
cihānda niçe yüz görmüş dirīḡā
383. dūr-i nā-süfte zann itdüm anı ben
velīkin niçe geçmiş aṇa sūzen
ġidā-yı nefis içün itmezdi tedbīr
eger olmasa idi çāşnīḡīr
385. dirīḡā dil virüp bu ḥīle-bāza
keder virdüm derūn-ı ‘ışḳ-bāza
baṇa meger eyledi ḥayfā ki bu zen
zen olam tābī‘ olursam aṇa ben
387. kenārından hemān oldı girizān
hezāran la‘net ü nefrīn ü ğüyān
ḥudānuṇ adına hem itdi sevgend
zen ile itmeye hīç ‘ahd ü peyvend

375 Makalede bu beyit yer almamaktadır.

376 şevḳ-i: cām-ı.

377 aṇa: iki.

380 [gir]kār: girdār.

382 bu: ol.

383 niçe geçmiş aṇa: geçmiş aṇa niçe.

387 nefrīn ü: nefrīn.

389. reh-i merdānı uran cümle zendür
reh-i 'ışk anlara çün rāh-zendür
gürūh-ı zen ba'īd olur vefādan
ıraḳdur ḫālet-i ehl-i şafādan

heft-i düvüm

391. ikinci bu gerek dilber mudakḳik
bile kimdür muḳallid yâ muḥakḳik
muḳalliddür cihānuḡ ḥalkı ekşer
ṭarīḳ-ı ‘āşıḳa taḳlīd iderler
393. ide muḥlişlere luṭf u ‘ināyet
muḳallid olana zecr ü ḥakāret
ne var olsa muḳallid cevre lāyık
‘azāba müsteḥak olur münāfık
395. bunu fehm itmeye mādām [ki] maḥbūb
olımaz ehl-i dil ḳatında mergūb
ne kendü ḥüsnine virür revācı
ne ‘āşık derdine ḳılur ‘ilācı

393 ide: ire.
395 fehm: fark.
396 ḳılur: eyler.

hikāyet

397. işütdüm var imiş bir şāh-zāde
cemāli pertevi günden ziyāde
cihān āşüfte-i hüsni ü cemāli
kamerden hoş-nümā idi hilāli
399. özine lāzım idüp dil-rübālīk
iderdi mülk-i hüsne pādişāhlīk
ne şehirler kaldı ne erbāb-ı devlet
aḡa heb kıldılar ‘arz-ı maḡabbet
401. idüp her birine bir imtiḡānı
kamu şāḡib-ḡaraḡ buldı cihānı
meger bir derd-mend üftāde dervīş
ḡarīb ü bī-kes ü bī-hūş dil-rīş
403. görür nāḡāḡ ol bedr-i tamāmı
olur cān ile anuḡ hem ḡulāmı
ne yirden kim geḡerse şāh-zāde
durup yol üzre ol merd-i fütāde
405. iderdi aḡa envā‘-ı du‘ālar
şafa vü zevk ile medḡ ü şenālar
dir idi vuşlata yok çün ki çāre
ırakdan ide ben yāri nezāre
407. bu yoldan seyr idüp [ol] māh-rüyı
anuḡla def iderdi ārzüyı
bunuḡ bir gün du‘āsın işidüp şāh
anuḡ derd-i dilinden oldı āḡāḡ
409. dönüp ḡışm eyleyüp ol dil-figāra
didi ḡabs eylenüz anı ḡişāra
cihāḡ seyyāḡıdur cāsūsa benzer
bu merd-i bed-liḡā kābūsa ben[z]er

398 hilāli: cemāli.

402 ḡış: ḡūş.

403 hem: kim.

anuḡ: ‘ālem.

407 ārzüyı: āb-rüyı.

408 dilinden: diline.

işidüp: dinleyüp.

411. hemân bir kaç zebânîveş sipâhî
herîfe menzil itdi habs-gâhı
sarây-ı hâşşa geldi çün yine şâh
irişdi menziline şanasın mâh
413. getürdi katına ol derd-mendi
vire tâ kim şarâb-ı sūd-mendi
eyitdi sen ne yirdensin di dervîş
nedür aduñ saña bunda nedür iş
415. didi cāsūsam iy şâh-ı yegâne
tecessüs eylerem hâne-be-hâne
bulup tâ bir güzel tâze cüvânı
revân idüp yolına baş u cânı
417. didi bulduñ mı bu şehir içre bir hûb
terâzûdan iner merğüb-ı maḥbûb
didi buldum eyâ şâh-ı güzînüm
benüm gün yüzlü zîbâ[ca] cebînüm
419. didi ma‘şûk kimdür saña ‘âşık
didi toğrusını ol merd-i fâbık
ğazab izhâr idüp ol şâh-ı hûbân
eline aldı ol dem tîğ-i bürrân
421. virüp cellâda tîğ-i hûn-feşânı
didi bundan revâne eyle kanı
çü cellâd oldı katline revâne
o dervîş itdi şevkinden terâne
423. didi aḥsentü ey baḥt-ı bülendim
ki katl emr eyledi baña efendim
bu devlet kime olmışdur müyesser
ki yâra karşı ‘âşık terk ide ser
425. zihî devlet zihî baḥt-ı yegâne
ḥabîb öninde ölmek ‘âşıkâna

416 Vezin bozuktur.

idüp: idem.

417 iner: ayar.

merğüb-ı: mevzûn u.

419 fâbık: şâdık.

422 şevkinden: katlinden.

- bunun gibi okıyup niçe eş'âr
turup cellâd öninde âhir-i kâr
427. itdi tîz kıl fermânı şâhı
yazılmaz deftere hergiz günâhuñ
anuñ şıdkını gördi şâh-ı hûbân
yirinden kalkuban oldu şitâbân
429. didi ey 'âşık-ı pākîze-ḥaşlet
tamâm oldu hemîn şart-ı mürüvvet
niçe kes baña itdi da'vî-i 'ışk
birinden gelmedi bu ma'nî-i 'ışk
431. seni 'ışk içre buldım çün ki şâdık
hemîn sensin baña 'âlemde 'âşık
dilerdim ḥüsne mir'ât-ı şâfî
baña sensin cihân içinde kâfî
433. ne gülşen kim aña olmaya bülbül
içinde zâyî' olur her biten gül

427 itdi tîz kıl: didi kıl ne ise.

şâhı: şâhuñ.

429 mürüvvet: maḥabbet.

431 dilerdim ḥüsne: dilerem ḥüsnüme.

heft-i sivüm

- üçinci bu ki dilber ola hâzık
fünûn-ı şivede mümtâz u fâyık
435. ola maḥbûblık fenninde mâhir
taşarruf itmege ‘uşşâkı kâdir
gehî ‘âşıqlara eylerse nâzı
yine itmek gerekdür dil-nüvâzî
437. marîz-ı ‘ışka şerbet nâz-ı dilber
ziyân eyler velî ḥaddinden ekşer
ne denlü dilber olursa ser-efrâz
yaraşmaz her zamân kim eyleye nâz
439. gerekdür nâz gerçi nâzenîne
sebeb olmaya hergiz nâz enîne
ne denlü ṭâlib olursa ḥarîdâr
gerekdür ḥâce olmaya dil-âzâr

ḥikâyet

441. rivâyetdür ki leylî-i siḥr-sâz
iderdi kıysa gâhî niçe pek nâz
gehî varup şorardı ḥasbiḥâlin
geh istignâ-y-ile şardı sıfâlin
443. bilenler ‘ışk-ı maḥmûd-ı ayâzı
gehî mecnûndan idüp ihtirâzı
bilür[ler] n’eydügin nâz u niyâzı
düşüp pâyına geh kıldı niyâzı
445. gerekdür i’tidâl-i nâz u dilber
ki ‘âşık olmaya ğâyetde mużtar

441 biñ: pek.

442 varup: varur.

443 Makalede 1. mısra 444. beytin 1. mısrasında yer almaktadır.
Makalede 2. mısra aynı beytin 1. mısrasında yer almaktadır.
maḥmûd-ı: maḥmûd u.

444 Makalede 1. mısra aynı beytin 2. mısrasında yer almaktadır.
Makalede 2. mısra 443. beytin 2. mısrasında yer almaktadır.

445 nâz u: nâz-ı.

heft-i çehârüm

- budur dördinci kim ‘uṣṣâk farzâ
iderse dest-bûs itmek temennâ
447. aṇa el vire maḥbûb-ı ser-firâz
bu ma‘nide igen çok kılmaya nâz
recâ eylerse yâḥûd bûs-ı sâ‘id
aṇa olmak gerek dilber müsâ‘id
449. ne yüzden kim ḥüsni eyler tecellî
dil-i ‘âşık anı eyler takâzâ
degüldür ḥâlet-i ‘âşık ihtiyârî
koyardı cânına bulsa nigârı
451. bu ḥâlâtı ki dilber men‘ idüpdür
zevâl-i ḥüsne bil ki bu sebebdür

447 firâz: efrâz.

448 yâḥûd: ‘âşık.

449 kim ḥüsni: ḥüsni kim.
tecellî: tecellâ.

450 ḥâlet-i: ḥâl-i.

451 ḥâlâtı ki dilber men‘-i edebdür: ḥâletde çü men‘ terk-i edebdür.
ki: kim.

hikāyet

- bir āfet var idi şehir-i herīde
ki hüsni yoğ idi hūr u perīde
453. semen-sīmā sehī-ḳad yāsemen-bū
hilāl-ebrū vū mihr ü ‘anberīn-bū
egerçi hüsni ile ferd idi ol mäh
velī ‘āşıḳdan almışdı çok āh
455. çeker ‘āşıḳları hār-ı cefāy
o gülden görmemiş būy-ı vefāy
meger kim bir gün ol şāh-ı hüceste
ḳazā-y-ile olur nāgāh hāste
457. aḳa ‘ārız olur bir zaḥmet-i bed
büzülür iki ‘ārız bükülür ḳad
olur pejmürde rūy-ı hūb u rengīn
gül-i surḥ iken oldu verd-i nesrīn
459. ne denlū kim ‘ilāc itdi eṭibbā
müfid olmadı aḳa hīç müdāwā
meger var idi bir remmāl-i mähir
ki reml içinde olmuşdı o sāḥir
461. varup aḳa iderler ‘arz ḥālin
tutup gördi anuḳ remmāl fālin
didi kim buḳa olmaz çāre hergiz
‘ilāc olmaz sem içün mārā hergiz
463. bunı şanmaḳ ṭabī‘ī bir marāzdu
du‘ā-yı beddūr irmiş bir ‘arażdu
du‘ā-yı bed yıḳar mülk-i cihānı
du‘ā-yı bed yaḳar cism ile cānı

452 herīde: berīde.

453 bū: mū.

454 ‘āşıḳdan: ‘uṣṣāḳdan.

458 oldu: olur.

459 aḳa hīç: hīç aḳa.

461 gördi: geldi.

fālin: ḥālin.

464 Makalede bu beyit 465. beyit olarak yer almaktadır.

465. nice maẓlūmun āhın almıř ol māh
bilürsin yırdē almaz hı bir āh
bulur nekbet ḥabīb-i ‘āşı-ı arar
sa‘ādetler bulur yār-ı vefā-dār
467. kimine bā‘ış-i nekbet olur ḥüsn
kimine mūcib-i devlet olur ḥüsn
‘adālet itmese řāh-ı cūvān-baḥt
olur berbād cümle raḥt ile baḥt
469. ğurūr-ı ḥüsn ile nāz itse dilber
hücūm-ı ‘ış-ı ‘āşı olur ekşer
idicek kendü zātın ‘ış izḥār
olur maḥv āfitāb-ı rüy-ı dildār

465 Makalede bu beyit 464. beyit olarak yer almaktadır.
maẓlumun: maẓlumuñ.

466 arar: zār.

467 nekbet: devlet.
devlet: nevbet.

468 raḥt ile baḥt: baḥt ile raḥt.

470 Makalede bu beyit 471. beyit olarak yer almaktadır.

heft-i pencüm

471. beşinci bu ki ʔa'n-ı 'ayb-cüyān
zebān-ı herze-yi bī-hūde-güyān
aṇa te'şir idüp olmaya mağrūr
yanından kılmaya 'uşşākı mehcūr
473. ki 'ālem ḥalkı ekşer 'ayb-cūdur
müsāvi-peşşe vü bī-hūde-gūdur
metā'-ı 'ışkı bī-ḥāşıl şanurlar
maḥabbet kārını bāṭıl şanurlar
475. selīmü'l 'aql olan anlara uymaz
o bāṭıl sözleri[n] gūşına koymaz

471 Makalede bu beyit 472. beyit olarak yer almaktadır.
herze-yi: herze [vü].

472 Makalede bu beyit 473. beyit olarak yer almaktadır.

473 Makalede bu beyit 474. beyit olarak yer almaktadır.

474 Makalede bu beyit 475. beyit olarak yer almaktadır.

475 Makalede bu beyit 476. beyit olarak yer almaktadır.

hikāyet

- meğer mağribde bir maḥbūb-ı devrān
zuhūr itmiş çü hurşid-i dırahşān
477. yüzi āyine-i nūr-ı ḥudāyī
cebini eyledi pejmürde ayı
gören ol dilber-i ‘ālī-cenābı
şanur mağribde toğmuş āfitābı
479. vezīroğlu idi gerçi ol āfet
velikin oldı şeh-i mülk-i melāḥat
aḡa bir pūr-hüner idüp ‘alāḡa
ḡam oldı ḡaddi ol ebrū-yı ṭāḡa
481. anuḡla āşinālḡ itdi ḡaşıl
aḡa ol serv-ḡāmet oldı mā‘il
aḡa ‘arz eyledi niçe hünerler
göḡüldeñ sevdı anı ol semen-ber
483. muşāḡib oldı anuḡla hemişe
mülāzım oldı her dem zevḡ u ‘ıyşa
vezīr aḡvāle oldı çün ḡaber-dār
cüvāna virdi ḡayli renc ü āzār
485. hevādan eylediler ḡıl ü ḡālī
o māḡa itdiler çok ḡuşmālī
cüvāna itdiler çok serzenişler
ḡerīfe daḡı niçe niçe işler

-
- 476 Makalede bu beyit 477. beyit olarak yer almaktadır.
- 477 Makalede bu beyit 478. beyit olarak yer almaktadır.
pejmürde: şermende.
- 478 Makalede bu beyit 479. beyit olarak yer almaktadır.
toğmuş: toğdı.
- 479 Makalede bu beyit 480. beyit olarak yer almaktadır.
- 480 Makalede bu beyit 481. beyit olarak yer almaktadır.
- 481 Makalede bu beyit 482. beyit olarak yer almaktadır.
- 482 Makalede bu beyit 483. beyit olarak yer almaktadır.
- 483 Makalede bu beyit 484. beyit olarak yer almaktadır.
oldı anuḡla: anuḡla oldı.
her dem: maḡrem.
- 484 Makalede bu beyit 485. beyit olarak yer almaktadır.
- 485 Makalede bu beyit 486. beyit olarak yer almaktadır.
hevādan: hemān dem.
- 486 Makalede bu beyit 487. beyit olarak yer almaktadır.

487. bularuñ qalmadı şabr u qarârı
muqarrer itdiler terk-i diyârı
hemân bir gice oldılar revâne
teveccüh itdiler hindû-sitâne
489. vezir işitdi oğlunuñ qarârın
çıqardı göklere âh u şerârın
şalup ardınca anuñ niçe leşker
ğazabdan her biri mânend-i ejder
491. eyitdi kim bula bunlara fırsat
vireyin aña niçe mâl u ni‘met
muhaşşal gitdiler leşker arayı
bulalar müşterile tâ ki ayı
493. ne denlü oldılar eţrâfa püyân
zuhûr itmedi hergiz mâh-ı tâbân
tek ü pûdan olup bî-tâb u muzţar
vezîre geldi ser-tâ cümle leşker
495. ser-â-ser eyleyüp ahvâli taqrîr
didiler itmedük hizmetde taqşîr
velikin n‘idelüm emr-i ilâhî
bize göstermedi hergiz o mâhı
497. vezîr ider derûnından hemân âh
ferâgat itdi andan hâh nâ-hâh
bular irişdi şehir-i hindûsitâne
şafâlar eylediler ‘âşıkâne

-
- 487 Makalede bu beyit 488. beyit olarak yer almaktadır.
- 488 Makalede bu beyit 489. beyit olarak yer almaktadır.
- 489 Makalede bu beyit 490. beyit olarak yer almaktadır.
- 490 Makalede bu beyit 491. beyit olarak yer almaktadır.
- 491 Makalede bu beyit 492. beyit olarak yer almaktadır.
- 492 Makalede bu beyit 493. beyit olarak yer almaktadır.
- 493 Makalede bu beyit 494. beyit olarak yer almaktadır.
ne: şu.
- 494 Makalede bu beyit 495. beyit olarak yer almaktadır.
geldi ser-tâ: geldiler ser.
- 495 Makalede bu beyit 496. beyit olarak yer almaktadır.
- 496 Makalede bu beyit 497. beyit olarak yer almaktadır.
- 497 Makalede bu beyit 498. beyit olarak yer almaktadır.
ider: idüp.
hezâr: hemân.
- 498 Makalede bu beyit 499. beyit olarak yer almaktadır. Vezin bozuktur.
hindûsitâne: hindüvâne.

499. şafâ-yı kalb ile bî-ta'n-ı ağıār
dem-â-dem 'ıyş u 'ışret itdiler kār
cüvâne ol hün̄er-ver itd[i] ta'līm
niçe esrār-ı hikmet itdi tefhīm
501. aña ta'līm idüp hem kīmyāy
hün̄er-ver eyledi ol yūzi ay
çü oldı şūret ü ma'nāsı ma'mūr
kemālī hūsni gibi oldı meşhūr
503. atasına irişdi bu haberler
ki oğlun hāşıl itdi çok hün̄erler
atası oldı andan hayli mesrūr
ğāzab āşārını hep eyledi dūr
505. irişdi bir gün ol mäh-ı tamāma
mühürlü bir güzel merğüb nāme
yazılmış nām̄da ey yār-ı cānum
tenümde fi'l-meşel rūḥ-ı revānum
507. za'if oldum senün̄ hecrün̄le ey mäh
esirge gel beni lillāhi fillāh
daḥı hem 'aqluma geldi seḳāmet
mu'aṭṭal oldı ahvāl-i vezāret
509. senün̄ meşhūrdur bunda kemālün̄
muḳarrerdür ser-ā-ser ḥasb ü ḥālün̄
saña tevcīh olmuşdur vezāret
yetiş kim başuña toğdı sa'ādet
511. cüvān bu sözleri kılmadı bāver
eyitdi bu haberdür ḥile-güster

-
- 499 Makalede bu beyit 501. beyit olarak yer almaktadır.
501 Makalede bu beyit 502. beyit olarak yer almaktadır.
502 Makalede bu beyit 503. beyit olarak yer almaktadır.
503 Makalede bu beyit 504. beyit olarak yer almaktadır.
504 Makalede bu beyit 505. beyit olarak yer almaktadır.
505 Makalede bu beyit 506. beyit olarak yer almaktadır.
506 Makalede bu beyit yer almamaktadır.
507 gel beni: beni gel.
lillāhi fillāh: allāh allāh.
509 ḥasb ü: bunda.
510 olmuşdur: olunmuşdur.
511 haberdür: haberler.

- bir iki gün aña idüp tegâfûl
teveccüh emrine itdi tekâsül
513. irişdi yine bir peyk-i sebük-pây
selâm eyler didi şâh-ı girân-rây
saña hem virmek içün istimâlet
bile gönderdi uş mühr ü vezâret
515. göricek mühri ol mihr-i melâhat
haberden anladı hoş istikâmet
hemân dem ‘azm kıldı girdi râha
irişdi bâr-gâh-ı pâdişâha
517. vezâret oldu ol şâha müsellem
aña ikbâl kıldı cümle ‘âlem
zihî hüsn ü zihî mülk ü melâhat
k’olur sermâye-i devlet ü ‘izzet

-
- 512 aña idüp: idüp aña.
itdi: kıldı.
- 513 eyler: ile.
- 514 mihr ü: mihr-i.
- 515 melâhat: vilâyet.
haberden: haberde.
- 516 kıldı: girdi.
- 518 k’olur. k’ola.
zihî hüsn ü zihî mülk ü: zihî lûtf u zihî hüsn ü.
devlet ü ‘izzet: ‘izz ü sa‘âdet.

heft-i şeşüm

519. budur altıncı ide ‘aşıkā rahm
cefā tîgiyle her dem urmaya zahm
budur ‘uşşāka ancak rahm u şefkat
ki maḥbûb itmeye ğayr ile şöhet
521. ‘avāma olmaya hergiz muşāhib
olur ‘āşıkda zîrā vehm-i ğālib
budurur muktezā-yı ‘ışk-ı şādık
gözinden şakınur maḥbûbı ‘āşık
523. olur ‘āşık cefā vü cevre ḥursend
hemān yār itmesün ğayr ile peyvend
cihānda ihtilāt-ı yār u aġyār
dil-i ‘uşşākı eyler dāyimā zār
525. bu ma‘niden durur ‘ālemde ekşer
ḥalâyık içre olan şûr ile şer

521 ‘āşıkda: ‘uşşākda.

522 budurur: budur hem.

523 ḥursend: ḥürend.

hikāyet

- meger var idi bir mäh-ı gül-endām
cihānuñ cāndur ammā cihāñ-nām
527. bezendi hüsñ ile çün kim cihāna
cihān didiler anuñ' çün cihāna
leṭāfet ile tutup iklīm ü cānı
kul itdi kendüye halk-ı cihānı
529. yolında cān virürdi halk-ı 'ālem
anuñla hem-nişin olmağa bir dem
meger bir 'āşıkı var idi anuñ
yolında terkin urmuş baş u cānuñ
531. yolında kalmaz idi baş u cāna
değişmiş 'ışık ile cānı cihāna
görür kim ol cüvān-ı mäh-peyker
olur olmaz kişiyle şöḥbet eyler
533. dem-ā-dem pend idüp ol nāzenine
dir idi nār-ı ğayret urma cāna
beni 'ışkuñ idüpdür cümle şeydā
cihān içre bırakma şūr u ğavġā
535. igen yüz vormegil ehl-i hevāya
ki āhum irmesün saḳf-ı semāya
gel itme ğayr ile luṭf ile şöḥbet
helāk eyler beni vallāhi ğayret
537. dem-ā-dem eyleyüp bunun gibi pend
dilerdi eyleye ol āhuyı bend

526 cāndur ammā: cānı ammā kim.

527 cihāna: o cāna.

528 leṭāfet ile: leṭāfetde.

iklīm ü: iklīm-i.

531 mäh: mā.

533 nāzenine: nev-cüvāna.

534 cümle: çün ki.

535 Makalede bu beyit 537. beyit olarak yer almaktadır.

536 Makalede bu beyit 538. beyit olarak yer almaktadır.
ile: eyle.

537 Makalede bu beyit 539. beyit olarak yer almaktadır.

- velikin ol meh-i zibā-şemāyil
olurdi her zamān bir şahşa māyil
539. ol ‘aşık kılmayup aña taḥammül
özin qatl itmegi kıldı te‘emmül
olup sevdā-y-ile dīvāne miskīn
hemīn alur eline tır ü sikkīn
541. urur kendüzine bir iki yara
meger anuñla bula mevte çäre
irişüp ol cüvān-ı mäh-peyker
elinden ḥançerini almak ister
543. bıçağı ile vurur ol nev-cüvāna
ki gelmemiş gibi olur cihāna
cüvānı öldürür ol ‘aşık-ı mest
urur ḥançer özine bir niçe dest
545. düşer bî-ṭāqat u bî-şabr u bî-ḥüş
cihān u cānı hep eyler ferāmüş
görür kim cānını çıkmaz bedenden
ḳafesdür murğ-ı cāna diyüben ten
547. urur bir kaç başına seng-i ḥāre
ider başını daḥı pāre pāre
firāk-ı derd-i ruḥsarla idüp āh
dir-idi n‘eyleyem eyvāh eyvāh

-
- 538 Makalede bu beyit 540. beyit olarak yer almaktadır.
zibā: ḥaydar.
- 539 Makalede bu beyit 541. beyit olarak yer almaktadır.
- 540 Makalede bu beyit 542. beyit olarak yer almaktadır.
- 541 Makalede bu beyit 543. beyit olarak yer almaktadır.
- 542 Makalede bu beyit 544. beyit olarak yer almaktadır.
almak: almağ.
- 543 Makalede bu beyit 545. beyit olarak yer almaktadır.
Vezin bozuktur.
- 544 Makalede bu beyit 546. beyit olarak yer almaktadır.
- 545 Makalede bu beyit 547. beyit olarak yer almaktadır.
hep eyler: eyler hep.
- 546 Makalede bu beyit 548. beyit olarak yer almaktadır.
- 547 Makalede bu beyit 549. beyit olarak yer almaktadır.
bir kaç başına: başına bir kaç.
- 548 Makalede bu beyit 550. beyit olarak yer almaktadır.
derd-i ruḥsarla: cevır ü ḥasretle.
eyvāh: veylāh.

549. cihānı n‘eyleyem yā rabb cānsuz
bu cānı n‘eyleyem yāhud cihānsuz
elem virdi baṇa yā rab ḥayātum
baṇa bir dem öñürdi vir memātum
551. bunun gibi niçe feryād u efgān
ḥudāya eyledi teslim ol cān
‘aceb ḥālet-dur[ur] bu ḥālet el-ḥaḳ
kişi ğayretle öz cānına kıymaḳ
553. velikin n‘eylesün n‘itsün bir ādem
ḳazā-yı ḥaḳ aṇa olunca mübrem
geçicek cāna zaḥm-ı tîğ-i āzār
olur cān u cihāndan kişi bîzār

549 Makalede bu beyit 551. beyit olarak yer almaktadır.
cihānı: ḥayātı.

550 Makalede bu beyit 552. beyit olarak yer almaktadır.

551 Makalede bu beyit 553. beyit olarak yer almaktadır.

552 Makalede bu beyit 554. beyit olarak yer almaktadır.

553 Makalede bu beyit 555. beyit olarak yer almaktadır.
aṇa olunca mübrem: olunca aṇa muḥkem.

554 Makalede bu beyit 556. beyit olarak yer almaktadır.

555. budur kânûn-ı ‘ışk-ı pāk ey dil
bunı taḥşil idüben sa‘y kılğıl
zihî ‘âşık zihî ma‘şûk-ı ra‘nâ
ki bu kânûnı anlar ider icrâ
557. iḥerler bir şarâb-ı hoş-güvârı
ki şonra derd-i ser virmez ḥumârı
‘aceb devlet durur bu devlet-i ‘ışk
‘aceb hâlet durur bu hâlet-i ‘ışk
559. kime kim olsa bu hâlet müyesser
mis-i ḳalbini eyler ‘âkıbet zer
dadıcak çâşnî-i ‘ışkı bir dil
ider ‘ışk-ı hâkîkî dahı ḥâşıl
561. bu hâlet ehl-i dil sermâyesidür
cihânda âb u gil pîrâyesidür
odur ma‘şûk iden şâhib-cemâli
odur ‘âşık iden ehl-i kemâli
563. felek sultânıdur divâne-i ‘ışk
melek enbâzıdur pervâne-i ‘ışk
ḥudâ ‘ışk olmasa hergiz bulunmaz
vuşûl-i ḳurb-ı ḥaḳ ansuz bulunmaz
565. nazar eyle ḥurûf-ı ‘ışka evvel
ider her biri bir remzi muḥayyel

-
- 555 Makalede bu beyit 557. beyit olarak yer almaktadır.
taḥşil idüben sa‘y kılğıl: sa‘y eyleyüp taḥşil kılğıl.
- 556 Makalede bu beyit 558. beyit olarak yer almaktadır.
Taḳdim tehir yapılmıştır.
- 557 Makalede bu beyit 559. beyit olarak yer almaktadır.
- 558 Makalede bu beyit 560. beyit olarak yer almaktadır.
- 559 Makalede bu beyit 561. beyit olarak yer almaktadır.
eyler: ider.
- 560 Makalede bu beyit 562. beyit olarak yer almaktadır.
- 561 Makalede bu beyit 563. beyit olarak yer almaktadır.
- 562 Makalede bu beyit 564. beyit olarak yer almaktadır.
- 563 Makalede bu beyit 565. beyit olarak yer almaktadır.
- 564 Makalede bu beyit 566. beyit olarak yer almaktadır.
- 565 Makalede bu beyit 567. beyit olarak yer almaktadır.
muḥayyel: muḥtel.

- ider ‘irfāna ‘ayn‘ı hoş işāret
eger ‘ārif isen eyler delālet
567. şühūd-ı hāḳḳı eyler şīn‘ı izhār
ider ḳurb-ı ḥudāyı ḳāf‘ı iş‘ār
bu ḥālātı idersen dilde ḥāşıl
olursun ‘āḳıbet insān-ı kāmıl
569. eger olmazsa bu ḥalet müyesser
fünūn-ı ‘ilm ü ḥikmet ile ezber
çü ḳādir olmadun āb-ı ḥayāta
yetiş cehd eylegil ‘ilm-i necāta
571. dürüş taḥşıl ḳıl ‘ilm-i ilāhī
münevver eylegil ḳalb-i siyāhı
kemāl-i ḥaḳḳa eyle ‘ömrünjı şarf
fünūn-ı ḥikmet öğren ḥarf-ber-ḥarf
573. çıkar dilden ḥayālāt-ı havāyı
gider cümle küdür-ı māsivāyı
şikest it cümle aşnām-ı hevāyı
hemān ma‘būd idin dār-ı ḥudāyı
575. şaḳın dünyā-perest olma cihānda
ṭama‘ toḥmını ekme mülk-i cānda
cihānda yok durur bir ḥabbe ḥāşıl
hemān yok yire olma muṣṭarib-dil

-
- 566 Makalede bu beyit 568. beyit olarak yer almaktadır.
delālet: kifāyet.
- 567 Makalede bu beyit 569. beyit olarak yer almaktadır.
- 568 Makalede bu beyit 570. beyit olarak yer almaktadır.
- 569 Makalede bu beyit 571. beyit olarak yer almaktadır.
‘ilm ü: ‘ilm-i.
- 570 Makalede bu beyit 572. beyit olarak yer almaktadır.
ḳādir olmadun āb-ı ḥayāta: ḥāşıl itmedün ‘ışḳ ile ḥālet.
yetiş cehd eylegil ‘ilm-i necāta: yūri ‘ilm-i ‘amelle eyle ḳā‘at.
- 571 Makalede bu beyit 573. beyit olarak yer almaktadır.
- 572 Makalede bu beyit 574. beyit olarak yer almaktadır.
kemāl-i: kelām-ı.
- 573 Makalede bu beyit 575. beyit olarak yer almaktadır.
ḥayālāt-ı hevāyı: hevā-yı in ü ānı.
küdür-ı māsivāyı: küdürāt-ı cihānı.
- 574 Makalede bu beyit 576. beyit olarak yer almaktadır.
dār-ı: zāt-ı.
- 575 Makalede bu beyit 577. beyit olarak yer almaktadır.
- 576 Makalede bu beyit 578. beyit olarak yer almaktadır.

577. aleb itme hevesle cāh u manşıb
olursın ‘ākıbet asretle ā‘ib
‘ömürler arc idüp māl ü menāle
nedāmetle şonucı kılma nāle
579. ya ‘aşık ol ya ‘ārif ol ya ‘ābid
bulardan ğayrısı od cümle zāyid

577 Makalede bu beyit 579. beyit olarak yer almaktadır.
578 Makalede bu beyit 580. beyit olarak yer almaktadır.
579 Makalede bu beyit 581. beyit olarak yer almaktadır.

ḥamd ü şenā-yı ḥüdā-yı te‘ālī

ilāhī yoğ iken nuṭka mecālüm
nizām-ı nazma uymazken maḳālüm

581. beni faẓluñla itdün çün ki gūyā
dil oldı ‘arşa-i nazm içre pūyā
olup ğavvaş bu ṭab‘-ı şināver
çıkarđı baḥr-i dilden niçe gevher
583. felek gūşına anı eyle zīver
melekler eylesünler dāyim ezber
bulup ‘uşşāk içinde qadr u raġbet
şeref bulsun bu qānūn-ı maḥabbet
585. olup qānūn-ı şāhī gibi meşhūr
bununla milket-i ‘ışk ola ma‘mūr
ire şāyed ki bir şarrāf-ı dehre
baña naqd-i qabūli ola behre
587. ide ben bendeye luṭf ile himmet
ki rūşen-dil ide nūr-ı maḥabbet
recā olursa yārān-ı şafādan
bu defter kim degül ḥālī ḥaṭādan
589. ḥaṭā-pūş olalar zeyl-i keremle
‘aṭā-pūş olalar luṭf u himemle
‘uyūbın ideler luṭf ile mestūr
meşeldür çün ki el-me‘mūru ma‘zūr

-
- 580 Makalede bu beyit 582. beyit olarak yer almaktadır.
581 Makalede bu beyit 583. beyit olarak yer almaktadır.
582 Makalede bu beyit 584. beyit olarak yer almaktadır.
baḥr-i: ṭab-ı.
583 Makalede bu beyit 585. beyit olarak yer almaktadır.
584 Makalede bu beyit 586. beyit olarak yer almaktadır.
585 Makalede bu beyit 587. beyit olarak yer almaktadır.
586 Makalede bu beyit 588. beyit olarak yer almaktadır.
587 Makalede bu beyit 589. beyit olarak yer almaktadır.
588 Makalede bu beyit 590. beyit olarak yer almaktadır.
olursa: oldur ki.
589 Makalede bu beyit 591. beyit olarak yer almaktadır.
‘atā-pūş: ‘atā-pāş.
590 Makalede bu beyit 592. beyit olarak yer almaktadır.

591. ümîd oldur ki her yire ki ire
du‘âlar ideler nuṭki fakire

591 Makalede bu beyit 593. beyit olarak yer almaktadır.

2.

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün
hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. gönül dāğ-ı ğamunla sinede bir şem' uyandurmuş
çerāğ-ı 'ışka bir ğarrā kızıl altını yandurmuş
gönüller naḳdin almış yār gir[miş] halka-i zikre
bir iki der-mend āvāreyi varmış tolandurmuş
3. görüp sakḳā-yı hicrān teşne-dil şahrāda mecnūnı
ecel peymānesin şunmuş ḥayāt ābına kandurmuş
dimen mecnūna gelmiş 'ākıbet leylādan istiğnā
belā-yı 'ışk o ser-gerdānı cānından uşandurmuş
5. bugün bāḳiye ol āfet vişālin va'deler kılmış
yalanlar söylemiş miskini gerçekden inandurmuş

3.

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün
hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. dīn-i fıtratda ol cism-i laṭīfun nūra bandurmuş
getürmüş şem'veş-i cānā cihān bezminde yandurmuş
seher gelmiş nezāketle lebün yād eylemiş ey gül
çemende goncanun bād-ı şabā ağzun şulandurmuş
3. şabāḥ-ı şubḥa dek encüm gibi bī-dār olur ey meh
ḥudā şol gözlerin kim ḥ'āb-ı ğafletden uyandurmuş
n'ola cānā gönüller kişverin fetḥ eylese ğamzen
aḥa çün ğamzenün tīgünde yed-i kudret kuşandurmuş
5. ğamī pür sinemin ancak gine derd ile kan ağlar
bulanduran bu şuyı çeşmesārından bulandurmuş

2. 5^a: Bāḳī: *Bāḳī Dīvānı*: G. 219 / (Küçük, 2019: 234)
3 Divanda bu beyit 4. beyit olarak yer almaktadır.
görüp: bulup.
4 Divanda bu beyit 3. beyit olarak yer almaktadır.
3. 5^a: Nazāire-i Ğamī:

4.

fe'ılātün fe'ılātün fe'ılātün fe'ılün
remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. ölümün geç bilüben fırsatı ferdāya şalar
haberün şıhhatini ırte muşallāda duyar

5.

mefā'ılün mefā'ılün mefā'ılün mefā'ılün
hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. benüm yüz dutduğum zerreveş sen mihr-i 'ālemden
güler yüzdür garaž yoḥsa ne umar ādem ādemden

4. 5^a: Müfred:

5. 5^a: Müfred: Vezin Bozuktur.

6.

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün
hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

I

1. ne dilde arzū-yı 'ıyş-ı nüş şoḥbet-i cem var
ne mānend-i şafā-yı duḥter-i zer gibi maḥrem var
3. getür cām-ı şarāb-ı dil-güşāyı bende bir ḡam var
ne cām-ı bāde-i gül-gūna beñzer yār-ı hem-dem var
5. ne şadr-ı gūşe-i meyhāne gibi cāy-ı ḥurrem var

II

1. cihānda görmedüm hergiz firākı yārdan müşkil
anun'çün şabr eylemez arām-ı sīnem içinde dil
3. metā'-ı kişt zār-ı 'ömri berbād itdi el-ḥaşıl
beni 'ayb eylemen dā'im olursam mest-i lā-ya'kıl
5. ki bī-hūş olmuşam āsūde kılmaz bende bir ḡam var

III

1. eger ol kīne-cū dilber iderse nāz u istiḡnā
anun şemşīr-i hecrinden yüzüm döndürmezem kaṭ'a
3. vefālar itmeyüp itse cefā incinmezüm ašlā
ḡam-ı hicrānda ḥālet var dimişler 'ehl-i derd ammā
5. mülāyim dilber-i şūḥun dem-i vaşlinda 'ālem var

IV

1. ḥarīm-i kūyunı cānā gelür eller gezer her gün
saṇa ṭālib olup kuhsār ile deşti gezer her gün
3. hemān kelb-i 'aḡūr-āsā gibi görse ürür her gün
ruḥun bağın raḡīb-i dīv-sīret seyr ider her gün
5. yüzüni göremez yıllarca ammā bunda ādem var

V

1. şadā-yı nazm-ı dil-sūzun serāpā tutdı āfākı
edā-yı şī'rinün cānā cihān ḥalkı müştākı
3. eger yād eylemezse rif'atı gibi seni sāḡı
şafā-yı şafvet-i ṭab'un ider eglence ey bāḡı
5. bi-ḥamdi'llāh ne ḡam yirsin elünde sāḡar-ı cem var

6. 5^b: [Taḥmīş-i Rif'atı]: [Ġazel-i Bāḡı]:

7.

mefā'īlün mefā'īlün fe'ülün
hezec + - - - / + - - - / + - -

1. çü geldük şehrüne şāhum müsāfir
anı lāyık mı red itmek mücāvīr

8.

fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ülün
remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. bunca gündür çekerem 'ışk ile derd ü elemün
şabrumun cāmesini doğradı mıkraḫ-ı ğamun

9.

mef'ülü fā'ilātün mef'ülü fā'ilātün
- - + / - + - - / - - + / - + - -

1. baş egmez oldı bize ol turre-i müca'ad
ıqlīm-i hüsn içinde olalı şāh-ı sermed
ḳaddīni zūlfünün dil zencire benzedürse
mecnūndurur ḳayırmaz olma aṇa muḳayyed
3. ḥaddüne lāle dirdüm lāle olaydı gül-bū
ḳaddüne serv dirdüm serv olsa erġuvān-ḥad
zūlfün düninde gizlü esrār-ı nār-ı müsā
yüzün güninde ḳāhir āṣār-ı nūr-ı aḥmed
5. bir vech ile virür nūr āyīne-i cemālün
kim yüzini gören dir ṣallī 'alā muḥammed

10.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ülün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. 'ayş u 'işret vaḳtidür irdi çü eyyām-ı bahār
ġāfil olma tīz geṇer zevḳ eyle hengām-ı bahār

7. 5^b: [Müfred]:

8. 5^b: [Müfred-i Avnī]: *Fātiḥ Dīvānı ve Şerhi*: G. 77 / (Doğan, 2004: 247)

1 bunca gündür çekerüm 'aşk ile derd ü elemün: cigerüm pāreledi ḥançer-i cevri ü sitemün.

9. 6^a: Kemālpāşāzāde: *İbn-i Kemāl Dīvān Tenkidli Metin*: G. 42 / (Demirel, 1996: 34)

2 ḳayırmaz: sözine.

aṇa: anuṇ.

3 virdüm: dirdüm.

10. 6^a: [Müfred-i Şemsī Pāşā]: *Şemsī Pāşā Dīvānı*: G. Bahārname / (Akkaya, 1992: 752)

Mecmuada 62^b drk. varak ile 120^b varaktaki şiirle mükerrerrdir.

1 irdi çü: çün irdi.

ġāfil olma: nağme-sāz.

11.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

I

1. yandı cānum âteş-i fūrkatle nār-ı ḥasrete
tende yok tāb-ı taḥammül nār-ı derd-i miḥnete
3. düşdi gönlüm kaṭreves deryāya meger ḥayrete
nice döysün nātuvān cismüm belā-yı fūrkatle
5. yok elümde iḥtiyārum neyleyem kim rıḥlete
düşmesün kāfir daḥı ḳalam diyār-ı ğurbete

II

1. muḫtarib duyar seni arar tutunmaz gönlümüz
vaşl eyyāmı olan zevḳi unutmaz gönlümüz
3. bir dem olmaz derd ile ḥünāba tutmaz gönlümüz
düşmişüz ayrūda kim deryāye şolmaz gönlümüz
5. yok elümde iḥtiyārum neyleyem kim rıḥlete
düşmesün kāfir daḥı ḳalam diyār-ı ğurbete

III

1. ḳanlar aĝlar 'āşık-ı şūrīde yārinden cüdā
aĝlasa benleyin'aceb mi gül-'izārından cüdā
3. dil cüdā dildārından cān-ı cismüm zārından cüdā
kimse ben teg olmasun yāru diyārından cüdā
5. yok elümde iḥtiyārum neyleyem kim rıḥlete
düşmesün kāfir daḥı ḳalam diyār-ı ğurbete

IV

1. rām ider dīvāne gönlüm bir perı ruḥsāra yok
dilirübālık fevt idinmiş bir gözi mekkāre yok
3. dost ilin terk eylemiş bir ben gibi āvāre yok
miḥnet ü hicrāna hecr-i vaşl-ı yāre çāre yok
5. yok elümde iḥtiyārum neyleyem kim rıḥlete
düşmesün kāfir daḥı ḳalam diyār-ı ğurbete

11. 6^b: [Müseddes-i Zihni]:

V

1. zihniyā hecr âteşi ‘uşşâka teş‘îr imiş
ayru düşmek yâr iden billâh ecelle bir imiş
3. çarh-ı işin ki tebdîl ki teftîş imiş
ğâlibâ rûz-i ezel fûrkati bende taqđîr imiş
5. yok elümde ihtiyârum neyleyem kim rıhlete
düşmesün kâfir dahı kıalam diyâr-ı ğurbete

12.

mefā'ilün fe'ilātün mefā'ilün fā'lün
mucteşş + - + - / + + - - / + - + - / - -

I

1. egerçi devlet-i dünyāya iktidārum yok
sa'ādet ehliyem ammā ki i'tibārum yok
3. mezemmet eyleseler 'ışkun ile 'ārum yok
cihāna hüküm ider olsamda iftiḥārum yok
5. senünle faḥr iderem senden özge yārum yok
ğamunla eglenürem gayrilerle kārūm yok

II

1. kimi meşakḳatde dünyā ile olur pür-ğam
kimi muḥabbetde 'uqbā ile olur ḥurrem
3. egerçi her kişi bir vech ile olur ādem
teveccühüm saḥadur rüz-ı şeb benüm kıblem
5. senünle faḥr iderem senden özge yārum yok
ğamunla eglenürem gayrilerle kārūm yok

III

1. ne yüzden olsa cemālün kılar müşāhed dil
ne sözle gelse celālün bilür degül gāfil
3. ğamunla saltanat-ı dehre olmazam mā'il
cihān gözümde göz itmez efendi ve'l-ḥāşıl
5. senünle faḥr iderem senden özge yārum yok
ğamunla eglenürem gayrilerle kārūm yok

IV

1. eyā zamīr-i münīr kulūba feyz ü şafā
yiter tecelli-i mihrün iki cihānda baḥa
3. gönülde şevḳ-i cemālün gözümde nūr-ı ziyā
bi ḥaḳḳı nūr-ı muḥammed bi ḥaḳḳı 'ışkı ḥudā
5. senünle faḥr iderem senden özge yārum yok
ğamunla eglenürem gayrilerle kārūm yok

12. 7^a: [Müseddes-i Semā'ī]:

V

1. ben ol semâ'iyem ey pâdişâh-ı devr-i cihân
devâm-ı 'ışk ile derdün yiter baña dermân
3. şafâ-yı kalb ile yâd eyleyüp seni her ân
bu ma'îla'-ı iderem her nefesde vird-i zebân
5. senünle fâhr iderem senden özge yârum yok
ğamunla eglenürem gayrilerle kârum yok

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün
 hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. ğam-ı 'ıŝkuñ 'alāka eylemişdür ıalb-i nā-ŝāda
 daḥı cānā ta'alluḡ kılmadan ervāḥ ecsāda
 aḳıtdı şu gibi ḥalk-ı cihānuñ keñdüye göñlin
 ne ḥāssiyyet ḳomıŝ bilmem ḥudā ol serv-i bālāda
3. viŝāl istersen ey dil cām-ı [mey şun destine zırā]
 ne deñlü ḳaçsa bir dilber yetiŝdükce dutar [zırā]
 ki senin cihetde didār olur gülzār-ı (...)
 saña benzer civān gelmez benüm cānum (...)
5. kemīn-gāh-ı cihāna gelmedi ey ḥāletī maḳŝūd
 ŝikār itmek durur bir [murg-ı] şehr-āŝüb dünyāda

13. 7^a: [Ġazel-i Azmizāde Ḥāletī]: *Azmizāde Ḥāletī Dīvānı*: G. 779-801 / (Kaya, 2017: 536-544)

1 'aŝkuñ: la'lün.

eylemişdür: eylemişdi.

3 Dīvānda bu beyit 801. gazelin 4. beytinde yer almaktadır.

Mısra sonu mecmuada çıkmamıştır.

4 Dīvānda bu beyit yer almamaktadır.

Mısra sonu mecmuada çıkmamıştır.

5 Dīvānda bu beyit 801. gazelin 5. beytinde yer almaktadır.

Mısra sonu mecmuada çıkmamıştır.

14.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

I

1. halk-ı 'âlemden biraz gönlüm cüdâ olsun derin
'arzû-yı câh-ı devlet hep hebâ olsun derin
3. benden olmağa şehâ senden rızâ' olsun derin
kuluña gâhî cefâ gâhî vefâ olsun derin
5. gönlümi қо 'ışkuñ ile mübtelâ olsun derin
'âkıbet bir şâha kul olur saña olsun derin

II

1. cevruñe şabr eylemezsem vaşluña şâd olmayan
seng-i miḥnetden kaçarsam hergiz âbâd olmayan
3. âstânun terk idersem ḥayr ile yâd olmayan
özge şâha kul olursam ğamdan âzâd olmayan
5. gönlümi қо 'ışkuñ ile mübtelâ olsun derin
'âkıbet bir şâha kul olur saña olsun derin

III

1. naqd-i 'ömrüm yoluña rûḥum revân itsem gerek
ḥançer-i müjgân ile teslîm-i cân itsem gerek
3. gizlü râzum 'âleme bir bir 'ayân itsem gerek
ah şâhum diyü yollarda fiğân itsem gerek
5. gönlümi қо 'ışkuñ ile mübtelâ olsun derin
'âkıbet bir şâha kul olur saña olsun derin

14. 7^b: [Müseddes-i 'Ulvî Beg]: *Derzi-zâde 'Ulvî Beg Dîvânı*: M. 21 / (Çelik, Kılıç, 2018: 279)

I

- 4 vefâ: cefâ.
vefâ: cefâ.

II

- 1 olmayan: olmayam.
2 olmayan: olmayam.
3 olmayan: olmayam.

III

- 1 'ömrüm: 'ömrî.

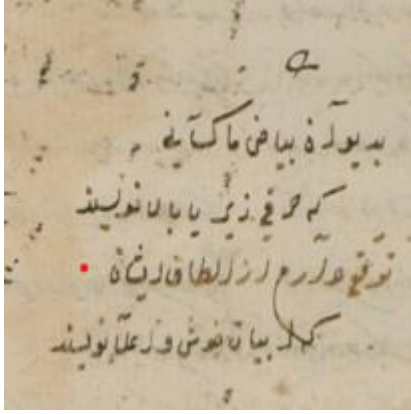
IV

1. ol şehün eyvânına dirsem n'ola dârü's-selâm
'arş u ferş itmiş serîrinde felek hürşide cām
3. kaçrının eyvânına gördüm bir üstād-ı be-nām
şafha-i dīvārına yazmış bu maṭla'-ı tamām
5. gönlümi қо 'ışkun ile mübtelâ olsun derin
'ākıbet bir şāha kıl olur saṇa olsun derin

V

1. 'ulviyā gül-zāra vardum kılmağa def'-i melāl
şundu bir dīvān elüme ol gül-i bāğ-ı cemāl
3. bir tegāfül idicek geldi bu nazm-ı pür-hayāl
okıyup ol şāh-ı hüsne karşı itdüm arz-ı hāl
5. gönlümi қо 'ışkun ile mübtelâ olsun derin
'ākıbet bir şāha kıl olur saṇa olsun derin

15.

IV

- 2 itmiş: olmuş.
hürşide: destinde.
- 3 eyvânına gördüm: etrâfına bakdum.
- 4 yazmış bu maṭla'-ı: bu maṭla'-ı yazmış.

V

- 1 kılmağa: itmege.
- 3 tegāfül: tefe'ül.
nazm-ı: fâl-i.
15. 21^a: [Farsça]:

16.

mefā'ılün mefā'ılün fe'ülün
hezec + - - - / + - - - / + - -

1. efendim çün kul oğlu dilberidür
tamāmundan şaķın ey dil geridür

17.

mefā'ılün fe'ülün mefā'ılün fe'ülün
+ - - - / + - - / + - - - / + - -

1. didüm şehā ki hayli zamāndür ki cüdā kim
didi bilürem hayli zamān (...)

18.

fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. ele aldukça cefāya beni bu çarhı felek
ben mi kaldı ğam okına nişān eyleyecek

19.

mefā'ılün mefā'ılün fe'ülün
hezec + - - - / + - - - / + - -

1. senün ğayrūña şehlik taht u tacı
şāh olmak gibidür satranç ağacı

20.

mefā'ılün mefā'ılün mefā'ılün mefā'ılün
hezec + - - - - / + - - - - / + - - - - / + - - - -

1. doludur tır ü müjgānı siyeh-çeşm şadağında
alır dil-kişverin bildüm kuşūrı yok yarağında

21.

mefā'ılün mefā'ılün fe'ülün
hezec + - - - / + - - - / + - -

1. kapuñ yārab tagayyür dergehīdür
cihān senden ne tolu ne tehīdür

16. 21^a: [Müfred]:

17. 21^a: [Müfred]:

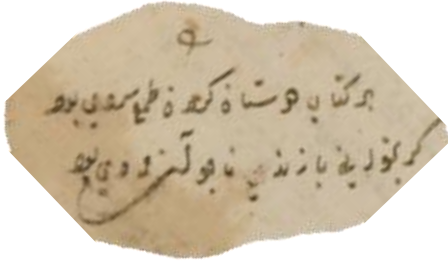
18. 21^a: [Müfred]:

19. 21^a: [Müfred]:

20. 21^a: [Müfred]:

21. 21^a: [Müfred]:

22.

23.

1. uzatmış qor gibi zülf ü qolun benzer
 tūṭī gibi çeşme-i ḥayvāna benzer
 gözün biri ahūya biri fettāna benzer

22. 21^a: [Farsça]:

23. 21^a: [Müfred]:

mefā'ılün mefā'ılün mefā'ılün mefā'ılün
 hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

I

1. gönül seyrân idüp berr ile bahri cümle gördün tut
yedi iklim şâh oldun münakkaş hayme kurdun tut
3. bu 'unvân ile 'âlem içre bin yıl 'ömr sürdün tut
cihân halkını hep benden bu fânî mülki yurdun tut
5. geçüp 'izzet serîrinde sa'âdetle oturdun tut

II

1. taşavvur idelüm kim kahramânısın bu dünyânun
şalâbetle eger sührâbı olursunda dünyânun
3. bu çarh-ı zâl tîrine siper olsa gerek canun
idüp kavs-i kuzah gibi dü-tâ kaddini a'dânun
5. çeküp rüstem kemânını bugün şîrâne kurdun tut

III

1. ümîdüm çarhlar devr ider 'aksine gerdişler
hayâsızdur utanmaz kimseden her bildüğünü işler
3. nice şayyâdı şayd itmiş şikâr ardınca görmişler
düşüp hayret fezâsına idüp beyhûde nâlişler
5. bülend âvâz ile yazıda şehbâzun u kurdun tut

IV

1. şakın emmâre nefsünden seni haqdan ider gâfil
marazdur fikr-i fâsid eyleme endîşe-i bâtıl
3. ecel câmı saña şunsa gerekdür şerbet-i kâtil
elinden rûzgârın kurtuluş yokdur çün ey gâfil
5. hezârân pençe-i pûlâdı bir lu'b ile burdun tut

V

1. gider kaş u serâfîler ile eyvân-ı hâtırdan
vezîr ü mîr-i mîrânı ile sultânı hâtırdan
3. nişân u ism ü resmî kâz-ı hep 'unvân-ı hâtırdan
sürüp cümle murâdâtı çıkar eyvân-ı hâtırdan
5. cihân içinde yıllarla murâd atını sürdün tut

VI

1. ümîdüm ger felek farkına baş ırgürse eyvânun
perî yüzlü meleklerle gülistân olsa devrânun
3. eger cem gibi zîbâ sâkîlerle geçse devrânun
yıkulup ser-nigün âhir dökülür cur'aveş kânun
5. ne aşşı defterün dâ'im şafâ bezmini dürdün tut

24. 21^b: [Taḥmîş-i 'Askerî]: [Gazel-i Ḥayretî].

VII

1. gönülden mäsivâ-yı fikrin gider mir‘atle pāk it
yakīn āyīne-i ‘ālem-nümāsın kendün idrāk it
3. pirün ‘īsā gibi ey ‘askerī cehd eyle eflāk it
vücūduñ meskenet yolunda gel ey hayretī ḥāk it
5. hevā ile nice yıl yel gibi yeldün yöpürdün tut

meḡ'ülü fā'ilātü meḡ'ülü fā'ilün
 muḡārī' - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. ey ceng-cüy u 'arbede-sāz ü yegāne tīg
 vey hıışm u kīn ü ḡiddet odına zebāne tīg
 serdār ü kārśāz ü ser-efrāz-ı ma'reke
 bebr-i beyān ü pīl-i demān-ı zemāne tīg
3. rūšen-zamīr ü pāk-sirişt ü 'adū-figen
 dīn-i nebī yolında yegin-ḡoş yegāne tīg
 küfrün ne ṭāḡati ola kim ola pāy-dār
 şol dem ki allāh ide şalā şādıḡāne tīg
5. şol bir demür ḡuşaḡlu cihān-pehlevān gibi
 demdür ki ḡuşaḡın iki yirden ḡuşana tīg
 islāma meyli olmasa durmazdı şolda
 kendüyi nisbet eyleyüben ṭaylesāna tīg
7. def'i hilāl-i 'id-i zafer olur āşıkār
 bir kerre şalsa pertevini āsumāna tīg
 döndürdi allāh emri ile selsebīl vār
 islām būsītānını bāḡ-ı cināna tīg
9. yūsuf-cemāl ü mışr-nijād olduḡı içün
 allāh ki bunca ṭa'neler ider sināna tīg
 fetḡ āyetini yazsa 'ızārına filmeşel
 beñzer şu bir güzel ḡaṭı gelmiş cevāna tīg
11. ḡurşīd-i āsumān gibi baş üzre yiri var
 dil uzadursa ṭaṇ mı fülān bin fülāna tīg
 kār itmez oldu ḡaṇçer-i ḡün-riz-i rüzigār
 ḡudret şunalı ḡusrev-i şāḡib-ḡırāna tīg
13. yer yüzünün ḡalīfesi sulṭān bāyezīd
 ki anuṇ şerīf adına geldi cihāna tīg

25. 22^a: Kaşīde-i Necātī Beg; *Necātī Beg Divānı*: K. 11 / (Tarlan, 1963: 48-51)

Mecmuada şiirin devamı 72ª varaktadır.

2 serdār ü kārśār: serdār-ı kārzār.

demāne-i zemāne: demāne ü jiyāne.

3 yegin-ḡoş yegāne: yegin ü yegāne.

4 allāh ide şalā: allāh allāh ide.

7 olur āşıkār: āşıkār olur.

9 ṭa'neler: lūṭflar.

- cânın alur ‘adûnuñ iner yıldırım gibi
durduğı yerde şalsa hıdîv-i cihâna tîğ
15. hûkm eyler ise çekmeye hûrşîd-i şubh-dem
şem‘-i sitâre-peyker ü âteş-zebâna tîğ
sulţân-ı rezm ü husrev-i bezm olmağın tutar
şol elde cām-ı devlet ü sağda nişâne tîğ
17. ‘ummân-ı dūr-nişârdürür dest-i pâdişâh
dil gibidür o kûlzüm-i gevher-feşâna tîğ
düşman günü ki kından el urup çıkara şâh
benzer şu inden çıkan ef‘î yılana tîğ
19. devrân sikenderinüñ elinden hızır gibi
her dem hayât şuyın içer kana kana tîğ
kûl oldu işiginde salâţîn-i nâm-dâr
bel bağlayalı hıdmet-i şâh-ı cihâna tîğ
21. hâkķ şundı dest-i şâha hidâyet çerâğıdur
tâ kim yolını göstere yol varmayana tîğ
meydân yüzine haşm kanından mekr sürüp
yir yir ‘adû kafâsın ider hâl-dâne tîğ
23. zâtında cevheri var anuñ‘çün açup zebân
tahsîn ider bu maţla‘-ı nâzüg-beyâna tîğ
tahsîn ü âferîn ile cânlar nişâr ider
germ oluben bu maţla‘-ı hoş dâstâna tîğ
25. düşmen yolında benzer ol âb-ı revâna tîğ
kim gâh başdan aşâ geh ire miyâna tîğ

14 iner: irer.

cihâna: zemâne.

15 Divanda bu beyit 21. beyit olarak yer almaktadır.
peyker ü âteş: peyker-i âteş.

16 rezm: bezm.
bezm: rezm.

17 Divanda bu beyit 15. beyit olarak yer almaktadır.

18 Divanda bu beyit 17. beyit olarak yer almaktadır.
inden: pûstdan.

19 Divanda bu beyit 18. beyit olarak yer almaktadır.

20 Divanda bu beyit 19. beyit olarak yer almaktadır.

21 Divanda bu beyit 20. beyit olarak yer almaktadır.

24 Divanda bu beyit yer almamaktadır.

25 Divanda bu beyit 24. beyit olarak yer almaktadır.

- geh boğazın alur ele geh beline girür
göz açdurur mı degme cihân-pehlevâna tîğ
27. ey server-i zemâne eyâ mālikerriḳāb
şal kim cihâna ḥükm ide hoş mālîkâne tîğ
adı vefâsuz idi yaruḡ beklemek ile
hindû-yi muḳbil anılır uş câvidâne tîğ
29. her dem şalâḥ-ı ‘âlem içün ‘adldür işün
yan başsa taḡ mı sen şeh-i kişver-sitâna tîğ
devr-i felek ki zerre ḳadar ḳulme [meyl] ide
dest-i ‘adâletün şala ḳaḳ kehkeşâna tîğ
31. ben şöyle anların ki ecelden serî‘dür
ḥâzırdurur inanmaz isen imtiḥâna tîğ
her gün gelür kenârına ma‘şûḳa-i zafer
bu resme beglerün ki şalar ‘âşîḳâne tîğ
33. cömerd elin mi aldı ki yolında sen şehün
bakmayup aza çoğa kıyar başa câna tîğ
ḥavf ile ḥaşmı giceler uyutmasun diyü
ekşer ḳara libâs geyer şeb-revâne tîğ
35. düşmanlarun gözine ecel uyḥusu gelür
çün ser-güzeşti ḥaşmuḡa ide fesâne tîğ
meydân-ı yüzini bezm-geh idindi ḥusrevâ
idüp ‘adü ḳafâsını câm-ı şebâne tîğ
37. ne denlü ḳarga derneḡi gibi çoḡ ise ḥaşm
şehbâz-ı tîz-bâldürür ḥusrevâne tîğ
lâzım degül sa‘âdet-i şâh-ı cihâna ola
lâyîḳ degül şalâbet-i şîr-i jiyâna tîğ

-
- 26 Divanda bu beyit 25. beyit olarak yer almaktadır.
- 27 Divanda bu beyit 26. beyit olarak yer almaktadır.
server-i zemâne eyâ: sever-i zemâne ve yâ.
- 28 Divanda bu beyit 27. beyit olarak yer almaktadır.
yaruḡ: yaruḡ.
- 29 Divanda bu beyit 28. beyit olarak yer almaktadır.
- 30 Divanda bu beyit 29. beyit olarak yer almaktadır.
zerre: arpa.
- 36 meydân-ı yüzini: maydân-ı rezmi.
- 38 Divanda bu beyit 30. beyit olarak yer almaktadır.
ola: ḥışm.

39. ğavġâyı başına şatun almağda dā'imā
olur miyancı ortada ħaşm-ı cihān tîġ
gūyā kim oldı nāhun-ı tîz-i 'uķāb-ı merg
kim sīnesinde ħaşmūñ ider āşiyāne tîġ
41. hoşdur deminde ħışm ki olur ide nār-ı gül
lāzımdürür 'arūs-ı memālik ķocana tîġ
sevdā-yi mülk iderdi 'adū āb ile aña
sevdā 'ilācın eyledi ol nā-tuvāna tîġ
43. tāc üstine ħoroslanup ħaşmı döndürür
başını şāĥ şāĥ idüp mākiyāna tîġ
ħaşmun gözinde aķanı yaş şanma ķandur ol
ki ezdi eritdi baġrını döndürdi ķana tîġ
45. bir tāb vardur anda ki ġāĥ baġrını ezüp
döndürdi la'l-i nābı mey-i erġavāna tîġ
bir berg-i sebz diyü şunup düşmana ecel
döndürdi ħaşm ķihresini za'ferāna tîġ
47. şaflar söker dolāblar açar ķalbler yarar
bebr-i yabān ü pīl-i demān ü zemāne tîġ
ġüş eyler ise bu ġazel-i āb-dārumı
her şā'iri getüre gibi tercemāna tîġ
49. şal kim doķuna yā cigerüme yā cāna tîġ
lāyık degül ki murķelerden yacana tîġ

-
- 39 Divanda bu beyit 38. beyit olarak yer almaktadır.
- 40 Divanda bu beyit 39. beyit olarak yer almaktadır.
kim: ki.
sīnesinde ħaşmūñ: ħaşm sīnesinde.
- 41 Divanda bu beyit 49. beyit olarak yer almaktadır.
hoşdur deminde ħışm ki olur ide nār-ı gül: devr-i ruķunķa kirpügüne dayanur gözün.
- 42 Divanda bu beyit 40. beyit olarak yer almaktadır.
āb ile aña: nā-ġehān irüb.
- 43 Divanda bu beyit 41. beyit olarak yer almaktadır.
- 44 Divanda bu beyit 42. beyit olarak yer almaktadır.
- 45 Divanda bu beyit 43. beyit olarak yer almaktadır.
ġāĥ: ķān.
- 46 Divanda bu beyit 44. beyit olarak yer almaktadır.
- 47 Divanda bu beyit 46. beyit olarak yer almaktadır.
demān ü zemāne: demān-ı zemāne.
- 48 Divanda bu beyit 47. beyit olarak yer almaktadır.
- 49 Divanda bu beyit 48. beyit olarak yer almaktadır.

- ey serv-i nâz ğamzeye öğretme gözlerün
zinhâr virme mest olıcağ türkmana tîğ
51. kaddüne karşı idemezsin âh-ı âteşin
yazuk degül mi kim çeke serv-i revâna tîğ
zülf itmese idi sihr ile her kılın ejdehâ
göstermez idi ğamzelerün câvidâne tîğ
53. dil hânesinde ğamzesi dursun ço parlayup
çok çok şevâb olur imiş şaklayana tîğ
şık dost olmuşuz ki şu şıgmaz aramuza
düşman olalı ol hatt-ı ‘anber-feşâna tîğ
55. neyler ki ‘ârzuñda senün hatt-ı mürçe
ki etmez şafâ ile heves-i mûriyâne tîğ
hakk budurur ki ğamze yaraşur güzellere
şol vech ile ki husrev-i şâhib-kırâna tîğ
57. şol şâhı kim kemâlini vaşf idemez kalem
idüp redif kâfiye-i şâvegâne tîğ
ben nice ‘âciz olmayayın kim dil uzadup
vaşfun ne hâme şerh idebilür şehâ ne tîğ
59. vâşfunla derc olalı güher-bâr sözlerüm
ışılduğı dem oldu ziyâne zemâne tîğ
oldum zebâne tîz ile akrânuma yegin
sâ‘ir yarağ içinde nitekim yegâne tîğ
61. kec-ıubû‘ olalar eylese ta‘nı necâtiya
şabr idelüm şu resme ki ider kemâna tîğ

50 Divanda bu beyit 51. beyit olarak yer almaktadır.
51 Divanda bu beyit 50. beyit olarak yer almaktadır.
çekte: çala.
54 şıgmaz: şızmaz.
57 şâhı: şah.
59 olalı: olursa.
oldı ziyâne zemâne: ola zebâne zebâne.
60 tîz: tîğ.
61 ıubû‘ olalar eylese ta‘nı: ıab‘lar tefevvuk iderse.
ki: kim.

- gördüm kılıc ile yenür itmek anuñ için
şāhā getürmişem bu yuca āsitāna tīg
63. tā kim kilīd-i rehn ola dendāne-i qalem
tā kim semend-i fethe ola tāziyāne tīg
yanuñdan ve elüñden ebd eksük olmaya
bir keyqubādī cām ile bir husrevāne tīg
65. rūy-ı zemīn qılıcuñuñ efgendesi ola
şalduqca āfitāb zemīn ü zamāna tīg tīg

63 rehn: zihn.

65 tīg tīg: tīg.

26.

fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün

remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. dağlar şabr idemez sūz-i dile baş degül
âteş-i 'ışka demürler døyemez taş degül

I

1. bir güzel gördüm ki reşk-i şüret-i büt-ḥānedür
kendüsinden ḡayrıya âteş gibi bî-gānedür
3. kim zebānından gelen efsün ile efsānedür
mü'min ü küffār ile hem-şoḡbet ü hem-ḥānedür
5. cām-ı zerrin nüş ider bir bî vefā mestānedür
nüş ider bir cür'asın bin yıl yeri meyḥānedür
7. tîğ çekmiş bir dilāverdür ki kaşdı cānadur
nū[r] u ṭab'ından çerāḡın yakmamışdur yā nedür
9. rāstı ben şem'-i dil-sūzam 'adū pervānedür
kim dolaşsa âteşe pervāne yā dīvānedür

II

1. bir nihālem kim baḡa berḡ-i ḥazān oldu naşib
sūd içinde ḡayriler baḡa ziyān oldu naşib
3. cismden 'ār eyler oldum tā ki cān oldu naşib
bir hümā-yi nūr-bālem üstüḥvān oldu naşib
5. gel ḡaber vir 'ışkdan çünkim zebān oldu naşib
sūz u ḡasret āşikāra vü nihān oldu naşib
7. baḡa yanmak bî-tereddüd bî-fiḡān oldu naşib
kendü ḡālūmden baḡa çünkim beyān oldu naşib
9. rāstı ben şem'-i dil-sūzam 'adū pervānedür
kim dolaşsa âteşe pervāne yā dīvānedür

III

1. şüretüm naķş-ı fenā göstermege mir'ātdur
'ayn-ı ḡurşidem baḡa pervāneler zerrātdur
3. şöyle ḡüyāyem ki yanumda cihān aşmātdur
geh dilūmden siḡr cārī ḡāḡ nārencātdur
5. ṭāk-ı 'ışka çıkmaḡa himmet baḡa mirḡātdur
āb-ı ḡayvānem şeb-i muzlim baḡa zulmātdur
7. tende cānum pertev-i envār-ı baḡr-i zātdur
māverā-yi şüretüm feh̄m eylemek heyhātdur
9. rāstı ben şem'-i dil-sūzam 'adū pervānedür
kim dolaşsa âteşe pervāne yā dīvānedür

27. 22°derkenar: Tercî'-i Bendi Ḥayālî Beg: *Ḥayālî Beg Dīvānı*: T. 1 / (Tarlan, 1945: 71)
Divanda mu'aşşer olarak yer almaktadır.

I

3 ider: iden.

II

8 ṭab'undan: ṭab'umdan.

IV

1. gerçi devrân benden önden gayra virdi furşatı
pây-i taht-ı 'ışkda çalındı mecnûn nevbeti
3. âhîri ferhâdı hem ergürdi başa şan'ati
kıble gâhı oldu çü maḥmûdun eyâzun türbeti
5. vâmıķun 'azrâ ile aḡuldı bunca ḥâleti
lâcerem her 'âşıķun bir demde oldu şöḥreti
7. bunların başındadır iklim-i 'ışķun devleti
şâm-ı ġamda bunların oldum çerâġ-ı şöḥbeti
9. râstı ben şem'-i dil-süzam 'adû pervânedür
kim dolaşsa âteşe pervâne yâ dîvânedür

V

1. ey ḥayâlî tâ ki gördüm ol kamer-ruḥsârımı
mîhr-i 'âlem tâbdan germ eyledüm bâzârımı
3. vuşlatı hicrâna şatdum aldılar iķrârımı
deyr-i 'ışķun râhibi idüm kesdiler zünnârımı
5. ḥâşılı aşnâmdan pâk itdiler ferḥârımı
aldı bir şâh-ı cihân gönlüm ile esrârımı
7. nâr-ı 'ışķunla yanup yakılma itdüm kârımı
mâ[h]-rûlar şevķine nûr eyledüm destârımı
9. râstı ben şem'-i dil-süzam 'adû pervânedür
kim dolaşsa âteşe pervâne yâ dîvânedür

IV

2 Vezin bozuktur.

5 bunca: dürlü.

V

10 Mecmuada bu mısra 72^a derkenar varakta yer almaktadır.

28.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

I

1. [ışığün taşı başuma efser-i devlet yeter]
[itlerünle hem-dem olduğum başa hürmet yeter]
3. kuluña kıl olduğum ben bendeğe 'izzet yeter
hey efendim sevdüğüm 'ömrüm memi şahum benüm

II

1. ben uşüliyem diyâr-ı ğurbete şaldun beni
gönlümün dâ'im cehennem odı oldu meskeni
3. kâfir olmadı ne var bî-çâre sevditse seni
hey efendim sevdüğüm 'ömrüm memi şahum benüm

28. 23^a: [Murabba'-i Uşûlî]; *Uşûlî Divânı*: M. 10 / (İsen, 2020: 139)
Mecmuada bu şiir 62^b varakta mükerrerdır.

I

- 3 Divanda bu mısra 5. bendin 3. mısrası olarak yer almaktadır.
- 4 Divanda bu mısra 5. bendin 4. mısrası olarak yer almaktadır.

II

- 1 Divanda bu mısra 6. bendin 1. mısrası olarak yer almaktadır.
diyâr-ı ğurbete: ki dâr-ı fûrkate.
- 2 Divanda bu mısra 6. bendin 2. mısrası olarak yer almaktadır.
- 3 Divanda bu mısra 6. bendin 3. mısrası olarak yer almaktadır.
- 4 Divanda bu mısra 6. bendin 4. mısrası olarak yer almaktadır.

29.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

I

1. hāl-i ruḥsāruṅ ki levḥ-i āfitāb üstindedür
nokṭa dökmüş her taraf müşkül ḥisāb üstindedür
3. dūd-i āhumdur şaçun kim pīç-tāb üstindedür
hattun ol pīrūzedür kim la'l-i nāb üstindedür
5. leblerün ol la'l kim dürr-i hoşāb üstindedür

II

1. yār ışiginde sürinür it gibi gerçi raḳīb
dilde çünkim 'ışka baḳ bir zerre mihr itmez ḥabīb
3. derd-i olmayan kişiye ne 'ilāç itsün ṭabīb
ḥāk ol ey dil pertev-i ḥüsnünden istersen naşīb
5. k'āfitābuṅ tābına menzil türāb üstindedür

III

1. serv olupdur 'aşık-ı şūrīde ḥāl-i ḳaddünün
müntehādür sidreden zībā nihāli ḳaddünün
3. rāyeti cennetde bulunmaz mişāli ḳaddünün
çeşm-i giryānumda ey dilber ḥayālī ḳaddünün
5. bir nihāl-i tāzedür kim cūy-ı āb üstindedür

IV

1. tā 'anāşır bu sipihr-i lāciverd altındadır
dūd-i āhumdur vücūdum bād-ı serd altındadır
3. dūd-i āhum rūy-i zerdüm ḳāra gird altındadır
kāmetüm şol dāle dönmişdür ki derd altındadır
5. gözlerüm şol 'ayna beñzer kim 'azāb üstindedür

V

1. sen güzeller şāhısın baş üzre yir eyler sözün
sa'd-ı ekberdür şeref burcında doğmuş yıldızun
3. ḥüsn içinde āfitāb-ı 'ālem-ārādur yüzün
yüzün üstinde vaṭan dutsa 'aceb olmaz gözün
5. menzil-i mirrīh [ki] dirler āfitāb üstindedür

29. 23^a: Ğazel-i Nizāmī [Taḥmīş-i ?]: Mecmuada muhammes olarak yazılmıştır.

30.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. gerd-i ruhsârında yârun hattı mıdur sünbül midür
yoḥsa mâhun çevresinde hâle midür gördüğün
şūfiyâ 'âşık n'ola beglik sürerse yâr ile
kim gedâyı şâh ider 'ışk-ı 'âlemîdür gördüğün
3. sine-i 'âşıkda yir yir dâğ mıdur güller midür
yoḥsa ey dil bağı açık lâle midür gördüğün
şemsiyâ la'linde yârun zahm-ı dendân mı 'aceb
âh-ı 'âşıkdan yâhûd tebhâle midür gördüğün

31.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. 'ışk meydânında 'âşıklar helâk olmak gerek
dilberün biñ cân ile yolında hâk olmak gerek
isterisen kim gönül âyînesi jeng olmasun
ğill u gışşdan tâ kalender gibi pâk olmak gerek
3. bezm-i ğamda inledükce dem-be-dem ey 'andelîb
ney gibi enfâs-ı 'âşık sūz-nâk olmak gerek
dilberâ her kim diler 'âlemde vuşlat bāğını
lâle gibi bağı yanuk sine çâk olmak gerek
5. cân ile ol mâha dil virdünse el çek ğayrıdan
'ışk içinde şemsiyâ bî-iştirâk olmak gerek

30. 23^aderkenar: [Ġazel-i Şemsî Pâşâ]: *Şemsî Pâşâ Dîvânı*: G. 195 / (Akkaya, 1992: 413)
Matla beyti eksiktir.

1 Divanda bu beyit 2. beyit olarak yer almaktadır.

2 Divanda bu beyit 3. beyit olarak yer almaktadır.

3 Divanda bu beyit 4. beyit olarak yer almaktadır.
dâğ mıdur: dâğlar.

<yanuk> vezni bozduğu için metne dahil edilmemiştir.

4 Divanda bu beyit 5. beyit olarak yer almaktadır.

31. 23^aderkenar: Velehu: *Şemsî Pâşâ Dîvânı*: G. 197 / (Akkaya, 1992: 415)

4 yanuk: yanup.

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün
 hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. hadeng-i ğamzesiyle sīnemi cānān delmişdür
 girüp sırça sarāya şanasın bir kân delmişdür
 ‘aceb mi hançer-i ğamzen karar itmezse gönülde
 o bir keskin harāmīdür nice zindān delmişdür
3. görenler tīr-i ğamzen ‘aksini cismümde ey hūnī
 şanurlar şan‘atla şışeyi peykân delmişdür
 ğamunla kanlu yaşum kirpügüm üzre görenler dir
 gözüm merdümeleri elmās ile mercân delmişdür
5. n’ola yaş yirine kan akıdursa şemsiyā çeşmüm
 benüm dürr gibi bağrum gayret-i akrân delmişdür

32. 23^aderkenar: Velehu: *Şemsī Pāşā Dīvānı*: G. 44 / (Akkaya, 1992: 262)
 5 akrân: efrân.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

I

1. cān çıkarsa kūy-ı fürkatde ğam-ı dildārdan
baş giderse 'ışk içinde cünbiş-i aġyārdan
3. cāme-i ten yansa nār-ı sīne-i bīmārdan
tāc-ı ser düşer hevā-yı āh-ı āteş-bārdan
5. el çekem hep cān u baş u cübbe-yi destārdan
geçmezem hergiz belā-yı derd-i 'ışk-ı yārdan
7. dönmezem kālū belāda itdügüm ikrārdan

II

1. nāzır isem nergise ol ğamze-kārı terk idüp
kāyıl isem serve ol kadd-i çenārı terk idüp
3. rāġib isem gülşene ol gül-izārı terk idüp
tālīb isem hūriye ol şīve-kārı terk idüp
5. kānī' isem kevşere la'l-i nigārı terk idüp
kāyıl isem cennete ruhsār-ı yārı terk idüp
7. rüz-ı maḥşer zāhidā maḥrūm olam dīdārdan

III

1. başda dāġ-ı hāl-i ruhsārın karanfül vardur
tende ki ah tır ü müjgānın gül-i bī-hārdur
3. dīdede çeşmün ḥayālī nergis-i bīmārdur
bāġ-ı cānda naḥl-i kaddün serv-i hoş-reftārdur
5. dilde fikr-i āteş-i la'l-i lebün gülnārdur
çeşm-i müjgānum ruḥun 'aksiyle bir gülzārdur
7. kim anın etrāfına ḥavlı çekilmiş ḥārdan

IV

1. ol şanem kūyına eylersen sa'ādetle sefer
yolun izün açuk olsun lık iy bād-ı seḥer
3. ışigine yüz sürüp benden du'ā itdükde ger
deyr-i miḥnetde şorarsa çekdügüm ğamdan ḥaber
5. diyesin şimdi belā-yı hicr-ile ey sīm-ber
şöyledür za'fūm benüm dīvāra söykensem eger
7. peykerüm teşhīş olunmaz şüret-i dīvārdan

V

1. cān u dilden varı yoğı ‘āşıkun didüm aña
virsem olmaz mı dehān-ı la‘lüne ey bî-vefā
3. didi ancak bunlara dünyā vü ‘uqbādur behā
sen tereddüd eyleyüp bakup dururken her yaña
5. gūş-ı cāna irdi hātifden bu beyt-i cān-fezā
irmek istersen dehān-ı la‘l-i yāre fevriyā
7. geç iki ‘ālemde el çek cümle yokdan vardan

34.

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün
hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

I

1. ziyāde olmasun āhum yelinden nār-ı hicrānum
ẓa'if ü nā-tuvānam göklere ırgürme efgānum
3. yazuḳdur mūr-ı mazlūma cefālar kılma sultānum
efendim pādişāhum sevdüğüm cānum süleymānum

II

1. ırağ ol ehrimen kısmına dünyāda yakın olma
hemīşe ḳadrüni bilmezler ile hem-nişin olma
3. ḥaṭādur ḥallā-i bezmine aḡyāruḡ nigin olma
efendim pādişāhum sevdüğüm cānum süleymānum

III

1. nesimi 'ışḳuḡ idelden beni mecnūn u dīvāne
düşürdüm zevrāk-ı cismi miyān-ı baḥr-i 'ummāna
3. ḥayālünle vücūdum döndi bir taḥt-ı süleymāna
efendim pādişāhum sevdüğüm cānum süleymānum

IV

1. revādur yoğ ise 'aşıklarunḡ ḥadd ü pāyānı
ḳulı çoğ olsa artar beglerün zīrā ki 'unvānı
3. bugün mısr-ı cemāl içinde sensin yūsuf-ı şānı
efendim pādişāhum sevdüğüm cānum süleymānum

34. 24^a: Yaḥyā: *Yaḥyā Beg Dīvānı*: M. 36 / (Çavuşoğlu, 1977: 209)

I

4 cānum: ḥānum.

II

4 cānum: ḥānum.

III

1 nesimi: hevā-yı.
'ummāna: hicrāna.

4 cānum: ḥānum.

IV

1 'unvānı: dīvānı.

4 cānum: ḥānum.

V

1. ne var bir laḫza gelseñ derde dermān olsañ olmaz mı
ölümlükdür senüñ yaḫyāya loḫmān olsañ olmaz mı
3. vefālar eylesen cevre peşimān olsañ olmaz mı
efendim pādişāhum sevdüğüm cānum süleymānum

V

- 1 ne var bir laḫza gelseñ derde dermān olsañ olmaz mı: gelüp ğam-hāneme bir gice mihmān olsañ olmaz mı.
Divanda 2. mısra aynı bendin 3. mısrasıdır.
ölümlükdür senüñ: ölümlü ḫastadur.
- 2 Divanda 3. mısra aynı bendin 2. mısrasıdır.
- 4 cānum: ḫānum.

35.

meḡ'ülü fā'ilātü meḡ'ilü fā'ilün
muḡ'ārī' - - + / - + - + / + - - + / - + -

I

1. atdı cefā eli beni mülk-i melāmete
irmek müyesser olmadı ol şūḡ-āfete
3. şaldı felek firāk ile fülk-i felākete
bād-ı fenā çıkarmadı sūy-ı selāmete
5. vā-ḡasretā ki irmedüm ol serv-ḡāmete
vā-fürḡatā [ki] ḡaldı bu ḡasret ḡıyāmete

II

1. dildār-ı dilden ayru görüp zār u pür-melāl
gördüm bu fānī tekyede bir bāḡ-ı pür-nihāl
3. dil murḡı andan ilerü şūrīde perr ü bāl
oḡur bu beyti söz ile ḡaddin büküp hilāl
5. vā-ḡasretā ki irmedüm ol serv-ḡāmete
vā-fürḡatā ki ḡaldı bu ḡasret ḡıyāmete

III

1. öldürmek istemiş beni şāḡ-ı sīmīn-tenüm
tek kendü kessün işte ḡılıç işte gerdenüm
3. eflāka çıkıdı hecr ile feryād u şīvenüm
ey raḡm idüp fiḡānuma ḡālüm şoran benüm
5. vā-ḡasretā ki irmedüm ol serv-ḡāmete
vā-fürḡatā ki ḡaldı bu ḡasret ḡıyāmete

IV

1. vişal hevāsı 'ömrümüzü eyledi telef
derd ehli göregeldi vü üstüme tutdı şāf
3. dūr dökdi dīde bunları gördükde çün şadef
ḡūn-ı dil aḡdı gözden ü yazıldı her ḡaraf
5. vā-ḡasretā ki irmedüm ol serv-ḡāmete
vā-fürḡatā ki ḡaldı bu ḡasret ḡıyāmete

35. 24^a: Müseddes-i Selmān: [Ḡazel-i Aḡmed Pāşā]:

V

1. dimiş o meh ki öldi çü selmân-ı bî-nevâ
vardum mezârına didüm ehlen ü merhabâ
3. hâkinden irdi sem'üme pür-süz-ı pür-şadâ
güş eyledüm figânlar idüp didi merhabâ
5. vâ-hasretâ ki irmedüm ol serv-kâmete
vâ-fürkatâ ki qaldı bu hasret kıyâmete

36.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. gülşen içre serv gibi ol perî âzâdedür
âşinâsın gözlemez her demde meyli yâdadur
şanasın kim şol siyeh hâlî 'izâr-ı yârda
milket-i rûma hâbeşden geldi bir beg-zâdedür
3. kimine şîrîn lebî oldu müyesser kime gam
kısmet olmuşdur ezel seng-i belâ ferhâdadur
'aşıkı meyhânede zâhid görüp 'ayb eyleme
böyle sermest olduğın şanma ki fi'l-i bâdedür
5. ey t̤abībüm la'l-i nâbuñ şerbetiyle kıl 'ilâc
ışığıñde şemşî-i dil-ḥasta bir üftâdedür

37.

mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün

mużârî' - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. bāğ-ı leṭâfetün çemen-ârâsı sen misin
gülzâr-ı 'âlemün gül-i ra'nâsı sen misin
jâleyle her seḥer gözlerin aç a uyḥudan
bâğun yüzinde nergis-i şehlâsı sen misin
3. reşk itdi t̤ubâ ḳaddünî gördi ser-nigün
cennetde sidre'nün ḳadd-i bālâsı sen misin
ḥalk-ı cihânı bir naẓaruñla ḳul eyledün
mışruñ 'azîzi yūsuf-ı zîbâsı sen misin
5. her gonca gül ki açıla devr-i zamânede
şemsi yanında bülbül-i şeydâsı sen misin

36. 23^bderkenar: Velehu: *Şemsi Pâşâ Dîvânı*: G. 107 / (Akkaya, 1992: 325)

4 'ayb: ṭan.

37. 23^bderkenar: Velehu: *Şemsi Pâşâ Dîvânı*: G. 275 / (Akkaya, 1992: 493)

2 aç: açan.

3 ḳaddünî gördi: ḳaddüne vü oldu.

<oldı> vezni bozduğı için metne dahil edilmemiştir.

5 devr-i: bāğ-ı.

38.

fe'ılātün mefā'ilün fe'ilün
hafif + + - - / + - + - / + + -

1. tırrasın açsa zülf-i pür-çinüm
açılurdu bu kalb-i gam-ginüm
bir senün gibi bî-bedel zibā
görmedi dide-i cihān-binüm
3. ber-murād oldum āsitānuḡda
ışigün taşı oldu bālınüm
ḡamdülillah ki var kolumda yine
bir kara gözli yavri şāhınüm
5. şemsiyā yārın anup āh eyler
kim okursa bu şî'r-i renginüm

39.

mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün
hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. ḡubār-ı ḡaṭṭun esrāriyla [ḡod] ḡayrān-durur gönlüm
anun'çün her zamān ey ḡonca-leb ḡandān-durur gönlüm
'aceb şūrīdedür şu gibi bir yirde qarār itmez
yanılmaz kanda gitse başına sultān-durur gönlüm
3. biḡamdillah ki bāzār-ı fenāda hāce-i 'ışkam
metā'-ı cevri dilberle tolu dükkān-durur gönlüm
'aceb midür gözümde ey kaşı yā kanlu yaş aḡsa
cefā nāveklerinden ser-be-ser peykān-durur gönlüm
5. ma'ārif dürrini her āşinā geldükçe bezl itsem
dükenmez şemsiyā hergiz benüm 'ummān-durur gönlüm

38. 24^aderkenar: Velehu: *Şemsi Pāşā Dīvānı*: G. 245 / (Akkaya, 1992: 463)

4 yine: benüm.

39. 24^aderkenar: Velehu: *Şemsi Pāşā Dīvānı*: G. 233 / (Akkaya, 1992: 451)

40.

mef'ülü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün
muzâri' - - + / - + - + / + - - + / - + -

I

1. derd ü belâ vü miḥnet ü ğam yetdi ğâyete
‘ömr aḥir oldı fūrkat iriṣdi nihâyete
3. tebdîl olundı kevkeb-i baḥtum sa‘âdete
girdâb-ı ğuşşadan yine çıķup selâmete
5. minnet ḥudâya irmişem ol serv-kâmete
şükrüm budur ki qalmadı ḥasret kıyâmete

II

1. ol mäh-çihre ḥaste-dile mihribân olup
burç-ı şerefde sa‘d ile baḥtum kırân olup
3. zevk ü şafâyla ‘işret ile şādumân olup
luṭf u vefâ vü şevk ile ḥuş-kâmurân olup
5. minnet ḥudâya irmişem ol serv-kâmete
şükrüm budur ki qalmadı ḥasret kıyâmete

III

1. oldum egerçi ol meh içün niçe kez ḥazîn
fūrkat şebinde eyleyüben nâle vü enîn
3. rûz-ı vişâle irişıp oldum yine emîn
her şubḥ u şâm vird-i zebânum budur hemîn
5. minnet ḥudâya irmişem ol serv-kâmete
şükrüm budur ki qalmadı ḥasret kıyâmete

IV

1. dest-i ecel irüp gül-i maķşûdı bulmadın
berg-i ḥazân gibi yüzümün rengi şolmadın
3. derd ile ğoncaveş yüregüm kanı ṭolmadın
hecr ü firâķ vü derd ile ‘ömr aḥir olmadın
5. minnet ḥudâya irmişem ol serv-kâmete
şükrüm budur ki qalmadı ḥasret kıyâmete

1. başup o şāh-ı külbe-i aḥzānuma ḳadem
şundı elüme sāğar-ı sîm ile cām-ı cem
3. nûş eyleyince ḳalmadı ḥâtırda hîç elem
‘ālemde vālihî daḥı şimden girü ne ğam
5. minnet ḥudāya irmişem ol serv-ḳāmete
şükrüm budur ki ḳalmadı ḥasret ḳıyāmete

41.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

I

1. 'āfiyetden çeksün el yâr-ı vefâdâr isteyen
kûy u 'ışka gelmesün nâmûs ile 'âr isteyen
3. sînesin pür-dâğ ider bir lâle-zâr isteyen
қан yudarsa ğam degül la'l-i leb-i yâr isteyen
5. cân virür yolında bir zülf ü siyehkâr isteyen

II

1. ka'be-i maşşûda ol kim ergürür sa'y ile el
cân[ın] kurbân virür olur hayâtından melûl
3. nağme-i 'uşşâka âheng idemez her bî-uşûl
terk idüp zühd ü şalâhı kılmuşam zülfün qabûl
5. rûz u maşşerde benem ey dost zünnâr isteyen

III

1. yâra qalmaz hâtırı olduğına âvâre dil
yandugına şabr ider pervâne var her nâra dil
3. қанлу dâğum gibi boyandı kızıl қанlara dil
қәни' olmaz kûyuña vaşlun diler bîçâre dil
5. hîçe şatdı cenneti 'ışk ile dîdâr isteyen

IV

1. 'ışk-ı bâki cândadur cân cismüm içre 'āriyet
teşne isen қанumı nûş eyle şahhâ[n] 'āfiyet
3. cevher-i pāk-i maḥabbetde fenâdur ḥāşiyet
ḥāşıl eyler derd ü miḥnet 'ālem içre 'ākıbet
5. naqd-i 'ömrün ḥarc ider yâr-ı vefâdâr isteyen

41. 25^a: Gâzel-i Muḥibbî Muḥammes-i [Taḥmîş] Ḥayālî: *Ḥayālî Beg Dīvânı*: T. 1 / (Tarlan, 1945: 78)

I

- 3 zâr: ruḥsar.
- 4 ğam: ṭaṇ.
- 5 yolunda: bu yolda.

II

- 1 el: yol.
- 2 olur: olmaz.

III

- 2 pervâne var: pervânedür.

IV

- 5 ider: idüp.

V

1. ğam nedimüñdür ħayālî ħalbüñi mesrūr tut
zāhirün virāne eyle bâtınun ma‘mūr tut
3. şalsa pertev cismüñe nār-ı maĥabbet nūr tut
bî-vefâ yarun muĥibbî cevriñi ma‘zūr tut
5. yârsuz ħalur cihānda ‘aybsuz yâr isteyen

42.

fe'ılātün mefā'ilün fe'ilün
ḥafīf + + - - / + - + - / + + -

1. taht-ı cemden firār ider gönlüm
kūyūnı ihtiyār ider gönlüm
devlet ü 'izzet ü sa'ādetle
şanma kim iftiḥār ider gönlüm
3. zerrece iderse ger 'ināyet-i dost
gün gibi āşikār ider gönlüm
yakmasun dīni ya'ni top-ı emel
teni cāna ḥişār ider gönlüm
5. kaçmasun şemsiyā o kebk-i hırām
bir gün ānı şikār ider gönlüm

42. 24^bderkenar: Velehu: *Şemsi Pāşā Dīvānı*: G. 247 / (Akkaya, 1992: 465)

3 iderse: gelse.
dost: ḥaḳḳ.

43.

fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

I

1. ğarka varur bu cihān gözlerümün yaşından
şanki bir āb-ı revān oldu bıñar başından
3. nice bir güç çekeyin yāy gibi kaşından
nice bir kıan yudayın la'l-i güher-pāşından
5. göz göre şişe-i dil şındı cefā taşından

II

1. dilberün zülf-i dil-āvizi 'aceb sāhirdür
tîr-i müjgān ile ħod kıan dökmede mähirdür
3. tîğ-ı cevri ile çalarsa başımız hāzırdur
acıman yolına öldüğüme ħakķ nāzırdür
5. tek mezārumda dikilsün işigi taşından

III

1. şahın-ı gülşende görüp sen gül-i nāzük bedeni
yaşdanur bülbül-i şeydā gibi her şeb dikenini
3. sen şacı leylā için dil n'ola inletse beni
kıuşlar itmiş göre mecnūn başı üzre vaţanı
5. 'aşıkun anca belālar geçiser başından

IV

1. kışiyi bî-ğam ider dirler idi āb-ı 'ineb
yārsuz hıç göze görünmez imiş 'ayş u ţarab
3. dilberā çekdüm işigünde nice renc ü ta'ab
seg-i küyun baña kıarşı gelür ise ne 'aceb
5. iyüligi şimdi mi gördi kışiyi yoldaşından

V

1. şemsiyā çekdüğüm 'ālemde nigārun ħamıdur
baħr-i kıulzüm ki dinür kıatrece çeşmüm nemidür
3. vaşl-ı dilber dil-i mecrūhumuzun merhemidür
ey ecel şerbetüneci necmiye şun kim demidür
5. ki kıoyupdur felegün minneti çok aşından

43. 24^bderkenar: Muħammes-i Şemsi: *Şemsi Pāşā Dīvānı*: M. 7 / (Akkaya, 1992: 714)

II

2 ħod kıan dökmede: kıan dökmede ħod.

III

2 şeb: gün.

5 geçiser: ħiçise.

44.

fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. sīneme yara uran hañcer-i dil-cüyüñdur
beni medhüş iden ol kākül-i gül-büyüñdur
taľbanursın ne 'aceb uçmağa kūy-ı yāra
çekmez ey dil seni [yā] hālün ve yā şuyüñdur
3. beni kaťl itmege kaşd eyler imiş ğamzelerün
'aşık öldürmek ezelden bilürem hüyüñdur
sū-be-sū vādi-i gülzār-ı maħabbetde bugün
būlbūli mest iden ey ğonca-dehen būyüñdur
5. nice biñ haste-dili dām-ı belāya şaldıñ
bend iden şemsiyi zūlfüñdeki bir müyüñdur

45.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

I

1. olmasun şāyed diyü şer'-i muħabbetde ğünāh
niçe müddet sırrı 'ışķ-ı sīnede kıldım tebāh
3. 'ākıbet bildüm ki rāzum fāş ider eşķ ile āh
anlasun bu maťla'umdan bāri herkes iştibāh
5. biri 'aşr h'vān sevdi dil-nām şerifi muşlī şāh
hızb-i 'uşşāķa cemālī muşħaf-ı haķ nūr-ı ilāh

II

1. 'azm-i bāğ-ı rāğ iderler her kişi seyrān için
ħarc iderler sīm ü zer 'işret diyü bir an için
3. bir şeh-i hūsne kul olur niçeler iħsān için
haľķ-ı 'ālem cān virürler vuşlat-ı cānān için
5. biri 'aşr h'vān sevdi dil-nām şerifi muşlī şāh
hızb-i 'uşşāķa cemālī muşħaf-ı haķ nūr-ı ilāh

44. 25^aderkenar: Velehu: *Şemsi Pāşā Dīvānı*: G. 132 / (Akkaya, 1992: 350)

2 çekmez: çeken.

ve: mi.

45. 25^b: Müseddes-i Kerimī:

46.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. [lâle gibi çâk çâk itdün] kâbâyı şemsiyâ]
deşt-i gam mecnûnu yuz biz sînemüz çâk isterüz

47.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. dil-rübâlar var mıdır 'âlemde hiç ağıyârsız
ğonca-i ra'nâ olur mı gülşen içre hârsız
iki yerden ger beni bend itseler zencîr ile
olmazam ben bir nefes ol zülf-i 'anber-bârsız
3. kâmetüm döndi hilâle görmeyelden ol mehi
gündüzüm gice olupdur ol kamer ruhsârsız
cennetü'l me'vâ eger me'vâ olursa ey gönül
baña külhanla berâberdür hemân didârsız
5. şemsiyâ bâkî degül fânîdür 'âlem bilmiş ol
koma elden ayağı bir lahza olma yârsız

48.

mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün
hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. yöri zâhid ma'ârif baħrına sen tala-bilmezsın
me'ânî dürrinün binde birini âla-bilmezsın
uşulinden düşersin dögmeyince def gibi sînen
elün çek muṭribâ ṭanbur-ı 'ışkı çala-bilmezsın
3. yañılmazsın hevâ-yı 'ışka uyduñ dem kadem olsun
yöri şimden girü ey dil benümle kala-bilmezsın
kesilmezsın yanumdan her seher aḥşâma dek derdâ
baña ey sâye bilmem sen ne virdün ala-bilmezsın
5. ḥaṭâ kılmaz olurdı şemsi ol kebg-i hıramânı
gönül şehbâzını sen menzilinden şala-bilmezsın

46. 26^a: [Müfred-i Şemsi Pâşâ]: *Şemsi Pâşâ Dîvânı*: G. 146 / (Akkaya, 1992: 364)
1 Divanda bu beyit 5. beytin 2. mısrasında yer almaktadır.
Mecmuada gazelin ilk dört beyti yer almamaktadır.

47. 26^a: Velehu: *Şemsi Pâşâ Dîvânı*: G. 147 / (Akkaya, 1992: 365)
3 kamer: güneş.

48. 26^a: [Gazel-i Şemsi Pâşâ]: *Şemsi Pâşâ Dîvânı*: G. 284 / (Akkaya, 1992: 502)
3 Divanda bu beyit 4. beyit olarak yer almaktadır.
4 Divanda bu beyit 3. beyit olarak yer almaktadır.

49.

fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. ey gönül bir gözelün 'ışkıyla dāğın yaqasın
uyarup penbe-i dāğunla çerāğın yaqasın
saña lāyık mıdur ey āyine yüz göstere yār
tāb-ı mihr ile dönüp yine yaṇağın yaqasın
3. bāğbāndan ḥazer itmez misin ey murğ-ı çemen
āteş-i āhuṇ ile ḡonca budāğın yaqasın
ḥasret ile eger āh itsen o şīrīn dehenün
ey gönül kūhkenün odlara ṭağın yaqasın
5. şeb-i vuşlat eger olursa müyesser şemsī
bağruṇuṇ şubḥa deḡin şevk ile yağın yakasın

50.

mef'ülü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün
hezec - - + / + - - + / + - - + / + - -

1. bülbul gibi ben eyledüm efğān gice gündüz
sen yādlar ile gül gibi ḥandān gice gündüz
bekler ḳapuṇı şām u seḥer māh ile ḥūrşīd
sulṭān işigin niteki derbān gice gündüz
3. ḳarşumda içer ol gözi mestāne şarābı
ben leblerün esrārına ḥayrān gice gündüz
bir arada kim sen olasın şem'ī n'iderler
zīrā ki olur ey meh-i tābān gice gündüz
5. devr itse ne ṭaṇ şām u seḥer kūy-ı nigārı
lāzım mı degül şemsīye cevelān gice gündüz

49. 26^a: Velehu: *Şemsī Pāşā Dīvānı*: G. 288 / (Akkaya, 1992: 506)

50. 25^bderkenar: Velehu: *Şemsī Pāşā Dīvānı*: G. 151 / (Akkaya, 1992: 369)

3 Divanda bu beyit 4. beyit olarak yer almaktadır.
leblerün: lebleri.

4 Divanda bu beyit 3. beyit olarak yer almaktadır.
kim: ki.

51.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. dilerem şāhum seni ḥaḳdan ḥaṭādan şaḳlasun
serv-ḳaddün bağ-ı 'ālemde belādan şaḳlasun
gördügi dem nāfe-i miskīnün dilā ḳanı ḳurur
būy-ı zülfin ol güzel misk-i ḥıṭādan şaḳlasun
3. bülbül açmaz gonca ebḳarı yüzinden perdesin
bāgbāna diṅ anı bād-ı şabādan şaḳlasun
gönlümün vīrānesin luṭfindan ābād itdi yār
bir du'ā eylen ki 'āşıklar fenādan şaḳlasun
5. yāddan ḥavf eylemez şemsī eyā dürr-i yetīm
baḥr-i 'ışık içre seni bir āşinādan şaḳlasun

52.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. gözlerümde görinen merdüm degüldür dostum
ey perī mir'āt içinde 'aks-i ḥālündür senün
al geydükçe dil-i 'uşşāḳı aldun āl ile
al geymek ey perī bildüm ki ālündür senün
3. gerdeninde ol hümā-ṭal'at nigārun şemsiyā
zülfi şanma boynına düşmiş vebālündür senün

51. 25^bderkenar: Velehu: *Şemsī Pāşā Dīvānı*: G. 286 / (Akkaya, 1992: 504)

1 şāhum: ḥaḳdan.

ḥaḳdan: şāhum.

2 miskīnün: müşkīnün.

52. 26^aderkenar: [Ġazel-i Şemsī Pāşā]: *Şemsī Pāşā Dīvānı*: G. 208 / (Akkaya, 1992: 426)

Maṭla beyti eksiktir.

1 Divanda bu beyit 3. beyit olarak yer almaktadır.

2 Divanda bu beyit 4. beyit olarak yer almaktadır.

3 Divanda bu beyit 5. beyit olarak yer almaktadır.

53.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. şu'le-i āhum olupdur başda tāt-ı devletüm
cismüme hūn-āb-ı eşkümdür ser-ā-ser hil'atum
içmişem bezm-i maḥabbetde belānuḡ cāmını
ḥaşr olunca zāhid geçmez benüm keyfiyyetüm
3. göklere çıksaḡ da kırtulmazsın ey kebk-i hırām
şayd ider bir gün seni bu şāhbāz-ı himmetüm
eşk-i hūn-āhum şarāb itdüm kara bağrum kebāb
ehl-i 'ışk içre yine rindāne kıldum şoḥbetüm
5. ey ṭabībüm şemsī-i dil-ḥastaḡa vir bir cevāb
ṭurmayup günden güne artar belā vü 'illetüm

54.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. başlar üzre olduğıçün dāyimā me'vā-yı gül
bu sebepden 'andelībe oldu istignā-yı gül
meclis-i gülde şafā geldün diyü bülbüllere
sāğar-ı la'l ile şundı rāḡ-ı rūḡ-efzā-yı gül
3. kimine vuşlat naşīb oldu kimine 'ışk-ı yār
kısmet olmuşdur ezel bülbüllere ġavġā-yı gül
ğonca ṭaḡ mı karşıusunda bülbülün aça dehān
çün dimāğında ṭoludur dāyimā sevdā-yı gül
5. bulmaz idi reng ü rüşen itmeyeydi şemsiyā
sāki-i devrān elinden sāğar-ı şāhbā-yı gül

53. 26^aderkenar: Velehu: *Şemsī Pāşā Dīvānı*: G. 228 / (Akkaya, 1992: 446)

2 zahidā: zahid.

3 <devletüm> vezni bozduğı için metne dahil edilmemiştir.

4 eşk-i: çeşm-i.

5 kıldum: itdüm.

54. 26^aderkenar: Velehu: *Şemsī Pāşā Dīvānı*: G. 216 / (Akkaya, 1992: 434)

3 'ışk-ı: hicr-i.

55.

mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün
hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. beni zāhid içüp meyḥānede şanma ki mest olmuş
müdāmīdür bu keyfiyyet baña rûz-ı elest olmuş
‘izârunḡa nigārā secde kılmış baş kaldurmaz
ḡaṭuṇ şol kāfir-i hindû gibi âteş-perest olmuş
3. yañılmaz dostlar bu gözlerüm yaşı aḡar her dem
dirîḡā şîşe-i dil seng-i miḡnetden şikest olmuş
görüp meclisde öykünmiş ruḡı şevḡına cānānuṇ
anuṇ’çün şem’-i bezm-ārā aşılmış pāy-best olmuş
5. girüp meyḥāne-i vaḡdetde zevḡ itmiş nigār ile
şarāb-ı ‘ışḡı içmiş şemsi bir evkār-ı mest olmuş

56.

fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. müjde ey dil görinen ḡarşuda cānān ancak
fer virür ‘āleme bir mihr-i dıraḡşān ancak
ışḡinde nice sultānlar olupdur aṇa ḡul
mısr-ı ḡüsn içre bugün yūsuf-ı ken‘ān ancak
3. ḡarḡa virürse cihān mülkini eşküüm ne ‘aceb
‘āşıḡuṇ gözlerinüṇ yaşı bir ‘ummān ancak
pādişāhum ayaḡuṇ topraḡıdur başuma tāc
gerd-i rāhuṇ gözüme küḡl-i şıfāḡān ancak
5. ruḡlarınḡ üzre ṭaḡılmış yine zülf-i siyehün
dil-i şemsi gibi ol daḡı perişān ancak

55. 26^b: Velehu: Şemsi Pāşā Dīvānı: G. 157 / (Akkaya, 1992: 375)

56. 26^b: Velehu: Şemsi Pāşā Dīvānı: G. 178 / (Akkaya, 1992: 396)

57.

mef'ülü fâ'ilâtün mef'ülü fâ'ilâtün

- - + / - + - - / - - + / - + - -

1. gün yüzünü göreliden şabr u qarâra yir yok
'ışk ile mübtelâyam nâmûs u 'âra yir yok
yağmâya virdi çeşmi dil mülkini ser â ser
'adlün güninde şahum yağı tâtâra yir yok
3. gün gibi girdi ebre göstermedi cemâlin
hicrân şebinde kaldum bu intizâra yir yok
ol rû siyeh rakîbün gelmek diler bu bezme
gül ruhların tururken meclisde hâra yir yok
5. şemsî didüm nigâra bir bûse ide ihsân
nâz ile geldi didi bûs u kenâra yir yok

58.

mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün

hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. gönül benden ferâgat eyledi cânâna tapşurdum
teni pejmürde kaldı cânımı bir cânâ tapşurdum
elüm çekdüm kuyûdından cihânun fâriğu'l-bâlam
vücûdum şehri âbâdân iken vîrâna tapşurdum
3. hayâlin 'arza kıldum gönlüme nâgeh o mehrünün
şanasın yûsuf-ı gül-çihre-i ken'âna tapşurdum
atup müjgânı tîrin cânımı almağa göndermiş
emânetdür hıyânet itmedüm peykâna tapşurdum
5. temâşâ itmegiçün her nazarda mihr-i ruhsârın
gönül mir'atını şemsî şeh-i hûbâna tapşurdum

57. 26^b: Velehu: *Şemsî Pâşâ Dîvânı*: G. 180 / (Akkaya, 1992: 398)

5 ide: eyle.

58. 27^a: Velehu: *Şemsî Pâşâ Dîvânı*: G. 251 / (Akkaya, 1992: 469)

1 teni: tenüm.

59.

mef'ülü mefâ'ilü mefâ'ilü fe'ülün

hezec - - + / + - - + / + - - + / + - -

1. cevır oklarına sînemüz ey dil siper olsun
yir yir görinen dâğlar âyîneler olsun
at tîr-i müjeñ sîneme ey kaçış kemānum
dil bûlbûline uçmağa kûyuña per olsun
3. dil-i hânesine geldi hayâl-i leb-i cânân
cân tuhfesini çek öñine mâ-ğazar olsun
çevgân-ı ser-i zülfine ol şâh-ı cihānuñ
meydân-ı maħabbet bugün top-ı siper olsun
5. rahm eylemeyen 'âşık-ı üftādeye şemsî
hağdan dilerem dünyāda benden beter olsun

59. 27^a: Velehu: *Şemsî Pâşâ Dīvânı*: G. 270 / (Akkaya, 1992: 488)

2 tîr-i müjeñ sîneme: sîneme tîr-i müjeñ.

uçmağa kûyuña: kûyuña uçmağa.

3 cânân: la'lüñ.

60.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

I

1. 'āşıkā cevır itmegi ğāyetde cānānum sever
nāle itdükçe varup kūyında efgānum sever
3. bülbülin zār itmegi ol verd-i ḥandānum sever
ķāmetüm dāl olduĝın serv-i ḥırāmānum sever
5. 'āşıkā cevır eyleyen cānānı cānānum sever

II

1. egnüñe geyme ķabā-yı şabrı 'uryān ol gönül
pā-bürehne tekye-i 'ışķ içre 'uryān ol gönül
3. anda esrār-ı leb-i yār ile ḥayrān ol gönül
vaķtidür tennür-ı şevk içinde biryān ol gönül
5. yandüğün pervānesin şem'-i şebistānum sever

III

1. meclisinde ney gibi feryād u efgān eyledüm
derd ile sāĝar gibi baĝrum tolu ķan eyledüm
3. şol ķara zülfün gibi ḥālüm perişān eyledüm
cānumı biñ cāñ ile yolında ķurbān eyledüm
5. ol sebebdür kim beni ḥāl-i perişānum sever

IV

1. bād-ı āhum ile gözüm yaşı şu gibi çağla
ey müjem ğark itmesün çeşmüm yolına baĝla
3. nār-ı ḥasretle gönül tırma cigerler taĝla
aĝla ey ḥünī gözüm hicrān demidür aĝla
5. çünkü ol dilber benüm eşķ-i firāvānum sever

60. 27^a: Muḥammes-i Şemsî: *Şemsî Pāşā Dīvānı*: M. 10 / (Akkaya, 1992: 720)

I

1 ğāyetde: ammā ki.

II

2 'uryān: mihman.

III

5 sebepdür kim: sebepdendür.
ḥāl-i: zülf-i.

IV

1 āhum: āh.

2 çeşmüm: ḥabībüm.

V

1. şaklamağa gevher-i rāzı eyā dil maḥzen ol
rāzunı fāş eyleme aḡyara şakın sen sen ol
3. mihr-i ḥāver gibi yārun ruḥların gör rūşen ol
şemsiyā karşında a‘dā aḡlasun sen gülşen ol
5. ḥurrem ol sen zerreyi ḥurşid-i raḥşānum sever

61.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. ey gönül gel 'ayş u nüş eyle geçer tırmaz gül
nāgehān bād-ı hāzān ile ider pervāz gül
rīsmān-ı şāh-ı gülde nice lu'bet gösterür
oldı meydān-ı gülistān içre bir cān-bāz gül
3. setr-i 'ışkı şaklamaz gülşende çok söyler diyü
virmez oldu bu sebebden 'andelibe rāz gül
benzedürler şî'r içinde dilberün ruhsārına
her çiçekden olduğu budur dilā mümtāz gül
5. şemsiyā halk-ı cihānün başı üzre yeri var
'andelibe bāgda eylerse tan mı nāz gül

62.

mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün
hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. görür hār ile hem-demdür nigārın her zamān bülbül
anun'çün eyler ey gül-çihre feryād u figān bülbül
tolanur şubha dek bāgı levendāne gözin yummaz
olupdur şehir-i gülde güyiyā bir pās-bān gül bülbül
3. 'acebdür sırr-ı 'ışkı şaklamaz bir lahza kendünde
çemende defter-i gülden okur halka 'ayān bülbül
dilā bāg-ı cihān içre güneşden şakınur rengin
tutar bāl ü perin şāh-ı gül üzre sāye-bān bülbül
5. kitāb-ı 'ışkı hūb ezberlemiştir yılda birkaç gün
olur hengām-ı gülde şemsiyā bir kıssa-hān bülbül

61. 26^bderkenar: Velehu: *Şemsî Pāşā Dīvānı*: G. 217 / (Akkaya, 1992: 435)

62. 26^bderkenar: Velehu: *Şemsî Pāşā Dīvānı*: G. 224 / (Akkaya, 1992: 442)

2 pāsban gül: pāsban.

63.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. kıadd-i ra'nāsı nigāruñ serv-i bī-endāzedür
şı'r-i renginüm gibi ruhsār-ı gülden tāzedür

64.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. şevk-i mihrün birle dā'im dilleri pür-nür tut
tuħfemüz mihr ü muħabbetdür bizüm maħdūr tut

65.

mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün
muzāri' - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. bağrum delindi ney gibi cānā firāqdan
nālem cihānı tutsa gerek iftirāqdan
ğam perde bağladı dil-i 'uşşāka nāgehān
muṭrib nevāya başla hicāz ü 'irāqdan
3. gün gibi zāhir ay yüzünü görmedi gözüm
dil saña 'āşık oldu nigārā kulaqdan
yāruñ katında bendeyi zemm itme ey raķib
yüz karası olur saña ḥāşıl nifāqdan
5. hicründe mihr-i enverün ey mehlıkā senün
benzi şarardı şemsî gibi iştiyāqdan

63. 27^aderkenar: Müfred-i Şihābî Bey: Divanda yer almamaktadır.

64. 27^aderkenar: Velehu: Divanda yer almamaktadır.

65. 27^aderkenar: Şemsî: *Şemsî Pāşā Dīvānı*: G. 299 / (Akkaya, 1992: 517)

1 gerek: n'ola.

66.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. ey ʔabībüm ʔasta diller derdinün dermānısın
mürdedür cismi cihānün sen içinde cānısın
kāināta ʔaṇ mıdur pertev şalarsaṇ gün gibi
āsumān-ı devletün bir mihr-i nūr-efşānısın
3. ʔo beni 'ıṣṣuṇla nālān olayın ya'ṣūbveş
mıṣr-ı cānün ey 'azīzüm yūsuf-ı ken'ānısın
eyle bir gül-ğoncasın gördükçe dāyım nāleṇi
ey gönül gülzār-ı 'ıṣṣuṇ bülbul-i nālānısın
5. gice gündüz ʔidmetinde mihr ile māh-ı felek
şemsiyā bir pādīşāhuṇ ʔulısın ʔurbānısın

66. 27^aderkenar: Velehu: *Şemsī Pāṣā Dīvānı*: G. 302 / (Akkaya, 1992: 520)
4 'ıṣṣuṇ: nazmuṇ.

67.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

I

1. amdülillah kim irişdi yine eyyām-ı [nev]-bahār
ber münakkaş hayme kurdı her dıraht řāh-vār
3. geydi zanbaķ başına tāk-ı muraşşa' řāh-vār
servler bil bağlayup hizmetde kāyimdür çenār
5. seyr-i bāę it kim temāřā vaķtidür ey gül-'izār

II

1. dil uzatdı da'vet-i dildāra şimdi her çemen
bāęı tezyīn eyledi sūnbül benefře yāsemen
3. ğoncalar dürr almaęa řebnemden ačdılar dehen
bāęlar hep kākül-i dilber gibi şalmış resen
5. seyr-i bāę it kim temāřā vaķtidür ey gül-'izār

III

1. būy-ı řebbūy ile olmuřdur mu'aıttar her dimāę
yaķdı her nergis çemen řaķnında bir zerrīn çerāę
3. lāleler bezm ehline tutar elinde bir ayağ
muntazırdur saņa ey rūķ-ı revānum ehl-i bāę
5. seyr-i bāę it kim temāřā vaķtidür ey gül-'izār

IV

1. tię elinde řanki sūsen oldu bir řāķib-kırān
ķaddini dāl eyleyüp zūlf-i nigār olmuř kemān
3. bāę-ı cennet gibi olmuşdur müzeyyen bu cihān
başunı ķaldur benefşe gibi olma nā-tüvān
5. seyr-i bāę it kim temāřā vaķtidür ey gül-'izār

V

1. řemsiyā ķalbünde yoķdur zerrece ğamdan eşer
erğuvānī cāmelü maķbūba döndi her řecer
3. 'ařıķuņ mir'āt-ı ķalbi řāfdur ķonmaz keder
aç gözüņ firdevse döndi şimdi bāę u deşt ü der
5. seyr-i bāę it kim temāřā vaķtidür ey gül-'izār

67. 27^b: Velehu: *Şemsi Pāřā Divānı*: M. 8 / (Akkaya, 1992: 716)

I

1 eyyām-ı: faşl-ı.

III

3 çemend ehline: ehline.
Vezin bozuktur.

V

4 gözüņ: gözin.

68.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. gülsitân-ı 'ışķun içre ey gül-i nâzûk-nihâl
çeşm-i hûnînüm karanfildür serüm aña sifâl
şâf kaldum âteş-i 'ışķ içre yandum zer gibi
olalı ey sîm-ten ben pûte-i 'ışķunda kâl
3. şun vefâ destin elüm al hâkdan kaldur beni
gözlerüm yaşı gibi merdümsin itme pây-mâl
vaşl-ı yâra irdüğün ey dil senün rû'ya-y-ımış
uyanup ğam askeriyle eyleme ceng ü cidâl
5. şâhbâzuñdur gönül murġı koluñda şemsiyâ
avidur şayd eylesün gel bir hümâ-pervâza şal

69.

fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün

remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. ğamdan özge saña bir kimse dilâ yâr degül
saña cevır eyleyen 'âlemde hemân yâr degül
şerbet-i vaşlûña 'âlemde ölümli çokdur
ey tabîbüm hemân ancak dil-i bîmâr degül
3. ğuşşadan cânı küşâdide cihânda kim ola
tâs-ı çarh içre bugün döne döne zâr degül
zâhidi bezme getürmeñ şaķınun 'âşıkla
fâş ider meclisümüz vâķıf-ı esrâr degül
5. bir yaña kurb-ı 'adû bir yañadan bâd-ı nigâr
şemsiyâ hâlüne hiç kimse haber-dâr degül

68. 28^a: Velehu: Şemsi Pâşâ Dîvânı: G. 222 / (Akkaya, 1992: 440)

2 yandum: oldum.

69. 28^a: Velehu: Şemsi Pâşâ Dîvânı: G. 223 / (Akkaya, 1992: 441)

2 vaşlûña: la'lüne.

hemân: şaķın.

70.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. derd-i dilden nāme yazdum şāhid-i ṭannāzuma
bī-ḥaberdür sevdüğüm-den vākıf olmaz rāzuma
dökdi yaşın ney gözinden şöyle geçdüm nağmeler
bezm-i ğamda uydurup kânün-ı 'ışkı sâzuma
3. şāh-ı 'ışkām çün süvār oldum semend-i devlete
çarḥ-ı a'lādan hümā olsa 'aceb mi bāzuma
bī-sütün-ı ğamda feryād eyledüm ferhādveş
rahm idüp yir yir şadā virdi benüm āvāzuma
5. her seher tāvūs-ı kudsi gibi cevlan eyledüm
şemsiyā murğ-ı cihān irmez benüm pervāzuma

71.

fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün

remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. sīne-i 'āşıkı ey kaşları yā ğamze deler
dilde peykânın arar cân virüp ol ğam-zedeler
ey ṭabībüm dil-i bīmār nice bula şifā
günde biñ kerre gelür miḥnetle ğamze deler
3. buse-i la'lüne virmez diyü ben cân u dilin
müdde'iler beni lāyık mı saña ğamz ideler
şabra ṭākat mı kalur eyle giribānuñı çāk
ḥūblar meclis içinde saña çün ğamz ideler
5. şemsiyā ney gibi bağrum delinüpdür nice kez
nitekim sīne-i mecrūhumuzı ğamze deler

70. 28^a: Velehu: *Şemsi Pāşā Dīvānı*: G. 346 / (Akkaya, 1992: 564)

3 devlete: himmete.

71. 27^bderkenar: Velehu: *Şemsi Pāşā Dīvānı*: G. 129 / (Akkaya, 1992: 347)

72.

mefā'ılün mefā'ılün mefā'ılün mefā'ılün
hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. kapuñda boynı bağlu çākerem ey serv-kāmet ben
çekeyin her ne cevruñ var ise dünyāda sağ ol sen
cihān gülzārınuñ virseñ gerekmez verd-i ra'nāsın
baña ey serv-kadd sensüz olur hār-ı belā[d] gülşen
3. bilürsin kim senüñ mecnūnuñam ey saçları leylā
güzergāhum 'aceb midür olırsa vādi-i eymen
n'ola bülbül gibi ben eylesem tā şubha dek feryād
kadīmī 'ādet olmışdur bilürsin 'aşıka şiven
5. o gül yüzlü hevāsında bilürsin dāyimā oldı
semender gibi saña şemsiyā 'ışk āteşi mesken

73.

mefā'ılün mefā'ılün mefā'ılün mefā'ılün
hezec + - - - / + - - - / + - - - / - - -

1. dehānuñ goncadur ey serv-kāmet 'arızuñ güldür
gönül qarşuñda bir feryād ider şūrīde bülbüldür
nihāl-i ergüvāndur tāze yara bāğ-ı sinemde
sifāl-i serde 'aynum çeşm-i hūnīnüm karanfildür
3. 'aceb midür nigārā devr-i gülde cām ögersem ben
ğaraž gülden 'izāruñ cāmdan keyfiyyet-i müldür
tabībā çekme zaḥmet baña şerbetle 'ilāc olmaz
ki sevdāyı kılan bir ruḥları gül saçı sünbüldür
5. gülistān içre nāz ile şalın[sun] ey serv-i āzādem
kapuñda şemsi-i dil-ḥasta boynı bağlu bir kuldur

72. 27^bderkenar: Velehu: *Şemsi Pāşā Dīvānı*: G. 274 / (Akkaya, 1992: 492)

1 çākerem: bendenem.
cevrüñ: cevrin.

73. 28^aderkenar: Velehu: *Şemsi Pāşā Dīvānı*: G. 126 / (Akkaya, 1992: 344)

1 bir feryād: feryād.

4 <şerbet> vezni bozduğu için metne dahil edilmemiştir.

74.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. rüy-ı yāra bir nazar mehtāb benzer benzemez
kaşlarının taşına mihrāb benzer benzemez
ağlamakdan şanasın deryāya düşmüş tälibdür
dîdemün müjgânına ğarķ-āb benzer benzemez
3. sūre-i veş-şemsdür gūyā cemāli dilberün
tāze gelmiş haţţına irāb benzer benzemez
pîre-zendür dehre meyl itme gözün aç merdisen
lezzet-i dünyāya bir dem h^vāb benzer benzemez
5. tölünup feryād idersin bu cihānı şemsiyā
çarķ içinde devrüne tölāb benzer benzemez

75.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. ğoncanun gülşende handān olduğundan baņa ne
bülbulün bağ içre nālān olduğundan baņa ne
şubh olunca bunda ben feryād idem anda nigār
yād koynında 'uryān olduğundan baņa ne
3. sāyesinde hoş geçem dirdüm müyesser olmadı
hey yūri servün hırāmān olduğundan baņa ne
külbe-i aḫzān içinde ben kalam ya'kūbveş
ol 'azîzüm mışra sultān olduğundan baņa ne
5. zerre gibi ben olam kūyında yaruñ ḥāk-sār
gün gibi ol māh raḫşān olduğundan baņa ne

74. 28^aderkenar: Velehu: *Şemsi Pāşā Dīvānı*: G. 140 / (Akkaya, 1992: 358)

75. 28^b: Velehu: *Şemsi Pāşā Dīvānı*: G. 348 / (Akkaya, 1992: 566)

5 yaruñ: şemsi.

76.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. zāl-ı dehre nāzır olmaz merd olan ehl-i nazār
sākin-i künc-i ḳanā'at olana eyler nazār

yine bir vā'iz mey ü maḥbūbı taḥḳīr eylemiş
şīşe-i ḳalbe dirīgā virdi ol cāhil keder
3. lebleri ol ḥūrīnün kevşer şuyınun 'aynıdur
ḳāmet-i bālāsı ḥod virür ḳıyāmetden ḥaber

sen ḥümā-pervāzsın her kime kim sāyeḡ düşer
gün gibi baş ḳaldırup [ol] evc-i a'lāya çıkar
5. şemsiyā tolar dimāğum bŷ-ı misk ile o dem
zŷlfini yārun ṭağıtsa her ḳaçan bād-ı seḥer

77.

fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün

remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. bilmezem la'l-i dil-ārādaki teb-ḥāle midür
bāğda ḡonca dehānına düşen jāle midür

devr iden anlamadum [ol] yār-ı ḳamer-ruḥsārı
tāze gelmiş ḥaṭṭ-ı müşḳini midür ḥāle midür
3. şöyle feryād ideyin derd ile ey gül-çihre
ya'ni bŷlbŷllerünün eyledüḡi nāle midür

76. 28^b: Velehu: *Şemsī Pāşā Dīvānı*: G. 116 / (Akkaya, 1992: 334)

1 ḳanā'at: ferāğat.

5 dimāğum: dimāḡı.

misk: müşḳ.

77. 28^b: Velehu: *Şemsī Pāşā Dīvānı*: G. 121 / (Akkaya, 1992: 339)

2 tāze: nāza.

mefâ'îlün mefâ'îlün mefâ'îlün mefâ'îlün
 hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. yañağun alnını açar ser-i zülf-i perîşânun
 қараңу giceler açar cemâlin mâh-ı tâbânun
 senün hüsni-i cihân-efrûzunı tercîh ider cânun
 baķâyı zamm iderler gerçi gül-zârına îmânun
3. olurmış katlûme mâni' görûn billâhi yâranlar
 yine қана beraber işlerin bu çeşm-i giryânun
 yüzündür aydın ey meh içinde beñlerün tîre
 zamîri geldi bir yire bugün dânanun ednânun
5. açup şûfî-i zerrâķı dönüp incinme ey sâķî
 alışmaz cânı cânunla қавуřmaz қанına қанun
 yüzün göster de қанun dök nice zerd ü nizâr itmek
 çün olmaz ey hilâl-ebrû hilâli 'îd-i қurbânun
7. ğam atam oldı derd anam yine hecründe yek-sânem
 esirge [bu] yalunuzın bugün atanun ananun
 egerçi ğâlib olmaz bir müselmâna iki kâfir
 begüm sâhirdürür sâhir senün bu çeşm-i fettânun
9. inandun zülfine ey dil yürürsin ğâfil ü fâriğ
 senün boynunđadur âhir bir ucı şimdi urgânun
 bu hüsni ile seni ey meh ne yaratmış teâlallâh
 meleksin mülketin geldün müşerref itdün îmânun
11. zihî hâl ü haķ-ı ra'nâ [ki] ider cân mülkini yağmâ
 zihî iķlîm-i pür-ğavğâ ki olmuş alan alanun
 didi bir yâr-ı nesrîn-ĥad degildür 'ömrümüz sermed
 ne deñlü dir isen bî-ĥad cefâ vü cevri cânânun
13. eger dünyâ-yı fânide dilersen 'izzet-i bâķî
 yürün varun şu bir 'âlî-cenâb işigi yaşdanun

78. 29^a: [Қаşıде-і Necâtî Beg]: *Necâtî Beg Dîvânı*: K. 13 / (Tarlan, 1963: 55)

4 dânanun ednânun: dâna vü nâ-dânun.

5 açup: içüb.

dönüp: tutub.

incinme: öpüşme.

қавуřmaz: қарışmaz.

6 hilâl-ebrû: kemân-ebrû.

10 mülketin: mülkini.

- didüm kimün bu ‘ālī der ki olmuş ‘arş ile hem-ser
didüm ervāḥ-ı ʔudsiler bizüm dāvūd pāṣānuḡ
15. yemininde yesārında eger tiġ ü eger ḡāme
biḡamdillāḡ ki cem‘ olmuş kemāli ṣāḡ-ı devrānuḡ
nihāyetde dil-āverdür vilāyetde temām erdür
ṣecā‘atde bu serverdür bugün merdānı meydānuḡ
17. gel ey enfās-ı kerrübī bugün rif‘atde enṣāruḡ
gel ey ervāḡ-ı ʔudsīsi bugün ʔudretde a‘vānuḡ
refī-ül ʔadr pāṣāsın ne ‘ālī dergehuḡ var kim
felek tāḡında keyvān işin işler naḡş-ı eyvānuḡ
19. ‘adūn kim serd ü ser-keṣdür aḡa ḡıṣm eylemek ḡoṣdur
bilürsin tāb-ı āteṣdür ġülistānı zemistānuḡ
icāzet virmese ‘adlūn bahārı bād-ı ḡulḡ ile
el oynın oynamaġa cānı yoḡdur serv-i bostānuḡ
21. iderler ey seḡā-pīṣe dil ü senginden endiṣe
acıtduḡ cānını baḡruḡ yūregın doġraduḡ kānuḡ
eger berr ü eger baḡren dil-āverlikler itdūn sen
ḡamu efsānedür destānları sām ü nerīmānuḡ
23. derūnı ṣāf olanlar ḡıdmetünde kılıcuḡ gibi
ḡuṣaġını iki yerden ḡuṣanup bekledi yanuḡ
ciḡānı ṣöyle rūṣen itdi zülfi aḡbiye kim
ġüzeller aġzı gibi ancaḡ adı ḡaldı bühtānuḡ

-
- 14 didüm: didi.
- 15 yemininde: yemīninde.
olmuş kemāli: itmiş kemālin.
devrānuḡ: merdānuḡ.
- 17 enṣāruḡ: enṣaruḡ.
ʔudsīsi: ʔuddūsī
- 18 pāṣāsın: paṣasın.
dergehuḡ: yılduzuḡ.
- 19 ‘adūn: ‘adū.
- 20 Divanda bu beyit 23. beyit olarak yer almaktadır.
ḡulḡ: ṣubḡ.
- 21 Divanda bu beyit 20. beyit olarak yer almaktadır.
senginden: destünden.
- 22 Divanda bu beyit 24. beyit olarak yer almaktadır.
berr ü eger: berren eger.
sen: kim.
- 23 Divanda bu beyit 26. beyit olarak bulunmaktadır.
- 24 Divanda bu beyit 27. beyit olarak bulunmaktadır.
zülfi aḡbiye: zihnün āfitābı.

25. sebep olduñ selef anılmağa hayr-ül halef sensin
revânın şadumân itdün bugün maḥmūd pāşanun
senün erkândân olduğun daḥı erkenden umarduk
bugün bir kimsede yokdur senün âdâb erkânun
27. öger kilik-i kefi dūr-pāşunı lâ'l-ı güher-gîrüm
şadef ağzın açup eyler şenâsın ebr-i nîsânun
didüm devletlu sulṭânun baña yazuk degül mi dūr
cenâb[un] gülşenünden dūr ola murğ-ı hoş-elḥânun
29. didüm bir kez yüz urmaḳdur dilersün 'izzet-i bâkî
ki bir kez içme kâfidür şuyından âb-ı hayvânun
senün rûşen bilün vallâh taḡıdur düşmanı her dem
nitekim mehrû-meh ey ezer baḡrını kettânun
31. necâtî ber-murâd olduñ du'â-yi devlete başla
du'â-yî devleti ḥod virdidür bu cümle insânun

25 Divanda bu beyit 30. beyit olarak bulunmaktadır.

26 Divanda bu beyit 31. beyit olarak bulunmaktadır.
âdâb: âdâbun.

27 Divanda bu beyit 32. beyit olarak bulunmaktadır.
la'l-ı: ṭab'-ı.
gîrüm: rîzüm.
<du'âsın> vezni bozduğundan metne dahil edilmemiştir.

28 Divanda bu beyit 34. beyit olarak bulunmaktadır.
dūr: kim.
gülşenünden: gülşeninden.

29 Divanda bu beyit 35. beyit olarak bulunmaktadır.
didüm: didi.
urmaḳdur dilersün: urmaḳdan bulursın.
'izzet-i bâkî: devlet-i bâkî.

30 Divanda bu beyit 36. beyit olarak bulunmaktadır.
mehrû-meh ey ezer: mâh-tâb ey meh ezer.

31 Divanda bu beyit 37. beyit olarak bulunmaktadır.
Divanda bu beyit 36.beyit olarak yanlış yazılmıştır.

79.

mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün
muzāri' - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. var halka gibi ka'be-i küyında bābın öp
ey dil şabā-şifat yüzüni sür türābın öp
itmiş cemāl-i ka'besine zülfini niķāb
şāyed ki feth-i bāb ola evvel niķābın öp
3. tolsun şurāhī gibi raķībün derūnı kan
peymāne gibi qarşuda sen la'l-i nābın öp
gül şoķbetini isterisen bī-cefā-yı hār
yollara düş nişāne-i pāy-ı gül-ābın öp
5. şemsī kulından ol şeh-i 'ālī-cenāba var
ey nāme pāyına yūri yüzür riķābın öp

80.

mef'ülü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün
hezec - - + / + - - + / + - - + / + - -

1. 'ışķ āteşine yanmağı pervāneden öğren
kūhsār-ı belā rāhını dīvāneden öğren
düş āyīne-yi sāfiye şor şan'at-ı bezmi
la'l-i lebi emmegi peymāneden öğren
3. zāhid ne bilür lezzetini bāde-yi telhīn
meyhāneye var ta'mını mestāneden öğren
ey dil hāzer eyle kuru sevdāya düşersin
zūlfine dolaşmayı cevri-paşāneden öğren
5. dermān idemez şemsī ṭabīb 'illeti 'ışķa
ķānunu şifā resmini cānāneden öğren

79. 28^bderkenar: [Ġazel-i Şemsī Pāşā]: *Şemsī Pāşā Dīvānı*: G. 20 / (Akkaya, 1992: 238)

2 evvel: ol.

5 yūri yüzür: yüzüni sür.

80. 28^bderkenar: Velehu: Divanda yer almamaktadır.

81.

fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. hem demüm hem kadehüm oldu şehā nāle vü ğam
sen gidelden berü yār oldu baña derd ü elem

82.

fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. ruḥuñ ey ğonca-dehen berg-i gül-i ḥod-rūdur
dir gören zülf-i siyeh-kāruñ çün şeb-būdur
ruḥlarıñdan ne 'aceb buse temennā kılsam
ey lebi ğonca 'izāruñ gül-i şeftālūdur
3. gerçi ḥāl u ḥaṭuñ aşüftesi çokdur ammā
beni dīvāne kılan silsile-i ğisūdur
'āşıkun ḳa'r-ı yem-i ğuşşa-i hicrānuñda
şādef-i dīde ğam-dīdesi pür-lu'lūdur
5. şol kadar cevır ider oldu baña çarḥ-ı bed-mihr
şanki bir dilber-i meh-rüy u hilāl-ebrūdur
n'ola meyl itseler eş'aruña erbāb-ı şafā
bāķi'ya şī'r degüldür bu bir aḳar şudur

83.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. zülfüñi görsem 'izāruñ üzre ey ḥür-ı cemīl
şanuram zencīr şeklin bağlamışdur selsebīl
secde-i ḥāk-i ser-i kūyuñla mäh-ı çār-deh
çihre-i zerdin ğubār-ālūde kılmış bir zelīl
3. cāmī'-i 'ışkıñda yāruñ çarḥ bir ḳandīldür
āfitāb-ı 'ālem-efrüz aña bir rüşen fetīl
yollar itdi çihre-i zerdümde seyl-i eşk ile
çeşm-i giryān benzer ol saḳḳāya kim eyler sebīl
5. muntazır olsa n'ola nergis ğubār-ı kūyına
tütü'yāya bāķi'ya muḥtāc olur çeşm-i 'alīl

81. 28^bderkenar: Velehu: *Şemsī Pāşā Dīvānı*: G. 229 / (Akkaya, 1992: 447)

82. 29^aderkenar: [Ġazel-i Bāķī]: *Bāķī Dīvānı*: G. 46 / (Küçük, 2019: 128)

83. 29^aderkenar: [Ġazel-i Bāķī]: *Bāķī Dīvānı*: G. 285 / (Küçük, 2019: 276)

meḡ'ülü fā'ilātü meḡ'ilü fā'ilün
 muzāri' - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. benzetdiler o māha diyü mihr-i enveri
 biri birine koydı fiḡānum felekleri
 çekdi çevürdi sāḡi-i meclis piyāleyi
 āl ile öpdi diyü leb-i la'l-i dilberi
3. 'āşık güşāde meşreb olur cām-ı mey gibi
 hem-dem idinse kendüsine ıan mı sāḡarı
 yāruñ raḡibi gibi iti görmedüm daḡı
 olmaya gerçi eşk-i revānum gibi ceri
5. bāḡi şarir-i kilik-i bedāyi' nigārdur
 şeh-bāz-ı dest-i fikretümün şit-i şeh-peri

1. leb-i cân-bahşun ile kâmet-i dil-keş şanemâ
yeter olur 'âşık-ı dil-hastelere bâl ü belâ
âferin ol gül-i handân-ı dil-efrûzuña kim
virdi hüsni ile cihân gülşenine zîb ü bihâ
3. şalın ey dost [şalın] kâmet-i ra'nân ile kim
hîl'at-ı hüsni biçüpdür boyuña şun'-ı hudâ
ne düşer âb-ı 'izârunda ol iki sünbül
ne tüter âteş-i haddünde haş-ı 'anber-sâ
5. arturur zemzemeyi çün göre 'uşşâk yüzün
varağ-ı gülden olur bülbül-i bî-dil gūyâ
'âlemi yıkdı bugün kaşun ile gamzelerün
kerem it virme begüm türkün eline tuğrâ
7. kesme zülfün ki ruğun tâbına döymez bu cihân
gice kûtâh olıcağ 'âlemi yağar germâ
ko çoğalsun ruğun üstinde perişân zülfün
çünkim eyyâm-ı bahâr olıcağ artar sevdâ
9. vuşlatun eyyâmına çün sa'y kemendi iremez
çıksun âhum yeridür sağf-ı felekden bâlâ
öliecek hançer-i gamdan işigi toprağına
dest-i cevri ile yaza hûn-ı dil âyât-ı vefâ
11. ağladup çâkerini gayriyi güldürmek ile
'ışk-ı cânâneyi terk eylemezem ben hâşâ
derd-i dildâr üküş miḥnet ü gerdün efzûn
kim ola kırtara cânı bu sitemden 'acebâ
13. baña gösterse gözüm âşaf-ı devrân ışığın
dir idüm gözlerimün şîşesine kıble-nümâ

85. 29^b: [Kaşide-i Necâti Beg]: *Necâti Beg Dîvânı*: K. 2 / (Tarlan, 1963: 24)

9 eyyâmına: bâmına.

10 Divanda bu beyit 11. beyit olarak yer almaktadır.

Divanda bu beyit 10. beyit olarak yanlış yazılmıştır.

11 Divanda bu beyit 10. beyit olarak yer almaktadır.

Divanda bu beyit 11. beyit olarak yanlış yazılmıştır.

12 miḥnet ü gerdün: miḥnet-i gerdün.

- menba‘-ı cūd u kerem merci‘-i eşrâf-ı cihân
âşaf-ı şâh-ı şehenşâh muhammed pâşa
15. zihn-i pür-nûr ile mülk-i ‘imâret hurrem
zât-ı mesrûr ile şadr-ı vezâret zîbâ
çıkmağa râyetinün gerden gerdün mekân kâdeme
felek aţlası ide işigine perde-serâ
17. devletün ahterine südde-i gerdün mekân
[‘izzetün gevherine keff-i kerîmün deryâ]
nitekim sâye olur tâbi‘-i hürşid-i münîr
emr-i infâzına râm sipihr-i oldı ‘ulyâ
19. esmedi fikretinün gülşenine bād-ı melâl
kõnmadı re‘yinün âyînesine gerd-i haţâ
âb-ı elţâfun eger muşlih olursa arada
yakmaya âteş-i mey hîrmen-i ‘aklı ebedâ
21. baħr-i ‘izzetde saňa kimse haşm beraber olmaz
bir iki gün ne ‘aceb yüzine gülse dünyâ
gevhre öyküne mi bād-ı gurûr ile habâb
tutalum öyküne ol kani şebât ile şinâ
23. yanar od gibi [gîrer] kalb-i ‘adûya tîrün
şu yerine kılıcuñ kanlar içer rûz-ı ğazâ
kalmadı zulm u sitem ‘adlünün eyyâmında
karanjuluk mu olur göstere çün şem‘ zıyâ
25. dem-i ‘isâ kõmış allâh kelâmında ki olur
lutf-i lâfzunla bugün memleket-i rûm ihyâ
tuħfe iltür çemene şemme-i hulkuñı seħer
gõñline girmek içün ğoncaların bād-ı şabâ

-
- 14 cihân: kirâm.
şâh-ı şehenşâh: haşş-ı şehenşâh.
pâşa: paşa.
- 15 ‘imâret: emâret.
- 16 râyetinün gerden gerdün mekân kâdeme: kâdrinün eyvânına gerdün kâdeme.
ide: ola.
Vezin bozuktur.
- 18 infâzına râm sipihr-i oldı: neffâzına râm oldı sipihr-i.
- 19 <ħanne> vezni bozduĝu için metne dahil edilmemiştir.
- 21 baħr-i ‘izzetde saňa kimse haşm: ‘izz ü devletde saňa haşm.
- 23 tîrün: nîzeñ.
- 24 olur: kalur.
- 25 bugün: senün.

27. deniz içinde olur çeşmelerün çeşm-i girân
oldur ol gevher-i kalbündeki hilm ile şabâ
kendüyi gördi gider cûduñ işidüp ‘ummân
yüzine şu sepeler dest-i şehâb ile şabâ
29. töludur kâse-i gerdün keremün hânı ile
sofra-i terbiyetünden toyunur bay ü gedâ
getürür neyde necâtî kapuñâ iki şefî‘
birisi hüsn ü haţ-ı birisi şi‘r-i ğarra
31. ey ser-efrâz-ı cihân kapuñı idindi penâh
koma kim dest-i cefâ eyleye pâ-mâl-i ‘anâ
dilerüm haqdan anı kim ebededdehr idesin
halka sen lutf u kerem halk saña medh ü şenâ
33. rûz nevrûz u şebün qadr ola bahtuñ pîrûz
her murâduñı müyesser ide allâh saña

27 çeşmelerün çeşm-i girân: çeşmeler ü küh-ı girân.
gevher-i kalbündeki hilm ile şabâ: tab‘-ı revânundaki hilm ile şehâ.
28 kendüyi: kendüden.
şabâ: hava.
30 neyde: bende.
kapuñâ: tapuñâ.
hüsn ü haţ-ı: hüsn-i haţ u.
31 kapuñı: tapuñı.

86.

mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün
muzāri' - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. dil derdini ğamunla dil-efgār olan bilür
bimār hālını yine bīmār olan bilür
‘ışkun ğamıyla sırrını eşk-i revānumun
cüyā-yı yār u ‘āşık-ı dīdār olan bilür
3. āsīb-i rūzigārı gülistān-ı dehrde
sen serv-i gül-‘izāra hevā-dār olan bilür
cān acısını haste-i derd-i firāk olup
dil-dāde-i nigār-ı sitem-kār olan bilür
5. sevdā-yı zülf-i yār ile bākī ne çekdügin
bend-i kemend-i ‘ışka giriftār olan bilür

87.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. çekdi zencire beni ‘ışkun nitekim şīrlər
eşk-i çeşmüm iki yanumdan iki zencīrlər
na'l kesmiş farkına her biri olmuş sine-riş
nāvek-i müjgānunun efgendesidür tīrlər
3. yanına alsun diyü kāfir gözün ğamzen gibi
girdiler şimdi çelīpā şekline şemşīrlər
şu'le-i şem'-i cemāli şevkine cem' oldılar
bir çerāğ idindiler ol nev-cevānı pīrlər
5. irmege şubh-ı vişāl-i yāre hergiz çāre yok
bākīyā āfākı tutdı nāle-i şeb-gīrlər

86. 29^bderkenar: [Ġazel-i Bākī]: *Bākī Dīvānı*: G. 83 / (Küçük, 2019: 151)

3 rüzigārı: rüzgārı.

87. 29^bderkenar: [Ġazel-i Bākī]: *Bākī Dīvānı*: G. 104 / (Küçük, 2019: 165)

88.

mef'ülü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün
muzâri' - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. gül-gün kabâsı ol şanemün şanki lâledür
cism-i laîfî lâle-i hamrâda jâledür
karşumda allar geyüp ol lâle-ruḥ yine
gül-günîlerle 'aqlum alur şan piyâledür
3. tâḳ-ı cefâda manzara-i çeşm-i dil-rübâ
küy-i belâda ḥâne-i câna havâledür
sünbül taḳınmış alnına şanmaḡ o gül-'izâr
çıkış külah güşeye târ-ı külâledür
5. küyünden itse 'azm-i sefer cân-ı mübtelâ
zâd-ı reh aḡa guşsa vü nâle nevâledür
bir bezme mîr-i meclis olupdur gönül k'aḡa
baḡr-i muḡîṭ cür'a vü gerdün piyâledür
7. bâḳî sipihr âhum okına siper tutar
farḳ-ı felekde zâhir olan şanma hâledür

89.

mef'ülü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün
muzâri' - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. cânân odur ki meyl ide anı görince cân
esbâb-ı ḡusnî ḡûb ola ammâ be-şart-ı ân
cânâ metâ'-ı mihrünje dil müşterî iken
olmamış idi 'ışḳ iline kârvân revân
3. mihmân olunca derd ü ḡamun dilde mâ-ḡazar
iki enâr dâneledi çeşm-i ḡûn-feşân
ceng itmege sitâre-i baḡtumla eyledüm
bu âh-ı pür-şirârımı bir tiḡ-i zer-nişân
5. a'dâya baş egdüremez kimse bâḡi'yâ
şemşîr gibi olmayıcaḳ ser-be-ser zebân

88. 30^aderkenar: [Ġazel-i Bâḳî]: *Bâḳî Dīvânı*: G. 84 / (Küçük, 2019: 152)

4 şanmaḡ: şanman.

89. 30^aderkenar: [Ġazel-i Bâḳî]: *Bâḳî Dīvânı*: G. 362 / (Küçük, 2019: 324)

90.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. hār-ı ğamda 'andelib eyler figân u zârlar
ğoncalarla şalınur şahın-ı cemende hârlar
bende-i fermân olur ğisû-yı kâfir-kîşüne
hıdmete bil bağlayupdur ey şanem zünnârlar
3. gonca-âsâ kan ile tolmış gönüller açmağı
lebleründen öğrenür var ise şîrîn-kârlar
sünbül-i ter zülfünün hindi gulâmıdur senün
hâksârıdur gül-i ruhsârunun gül-zârlar
5. fûrkatünde tañ mı şeftâlû dilerse cân u dil
mîve-i bî-vakt iderler ârzû bîmârlar
hâl-i yârın müşğ bir hûnîn kefen maqtûlidür
âl vâlâya şarupdur şanmanuz 'aţţârlar
7. hağ budur bâkî nazîr olmaz bu mu'ciz nazmuña
şî're âğâz itseler şimden girü sehğârlar

91.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. hoş yaraşmış dostlar ol yâre yelken taqyesi
gökden inmişdür fikr-i yârana yelken taqyesi
tâb-ı hûrşîd-i felekten ictinâbın fehm idüp
sâye şalmış ol gül-i ruhsâra yelken taqyesi
3. ol dahı kûl gibi ol şâha beglik hâli virür
dem-be-dem el kavuşturun didâra yelken taqyesi
perçemî 'anber sirişt-i yâre hem-dem olalı
egmedi baş nâfe-i tâtâre yelken taqyesi
5. yol bulam diyü leb-i cânâna olup müşteri
gör ne şüretler virür bâzâra yelken taqyesi
gerden-i sîminine yüzler sürüp keş keş geçer
bizden artuğ cân virür bî-çâre yelken taqyesi
7. hüsrev-i üftâdeveş üstine pür pür titreyüp
cân virür ol gözleri 'ayyâra yelken taqyesi

90. 30^b: [Ġazel-i Bâkî]: *Bâkî Dîvânı*: G. 85 / (Küçük, 2019: 153)

2 olur: olup.

91. 31^a: [Ġazel-i Hüsrev]: Mecmuada şiirin başlangıcı 34^b varaktadır.

92.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. virmege zîver meh-i tâbâna yelken taqyesi
şaldı 'aks-i 'arız-ı cānâna yelken taqyesi
hacletden ser-nigün olup kızardı âfitâb
yaraşaldan ol gül-i hândâna yelken taqyesi
3. irmesün diyü kamer alnına tâb-ı âfitâb
sâyebandur ol şeh-i hûbâna yelken taqyesi
kime gel dir nâzükâne kime git dir remz ile
her taraftan el şalar yârâna yelken taqyesi
5. sevdüğüm bir hûb göricek rûm ili maḥbûbıdur
keşfiyâ başında bir merdâne yelken taqyesi

93.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. ger muḳârin olsa ol cānâna yelken taqyesi
havfdan lâbüdd gelür lerzâna yelken taqyesi
benzeyelden ḥaṭṭ-ı sebz üstinde verd-i aḥmere
virdi ḥâlet bülbül-i mestâne yelken taqyesi
3. ebr gibi gâh olur mihr-i cemâlin setr idüp
perde ol meh-i tâbâna yelken taqyesi
başâ çıkmaz kimse anuḡla iken çok başludur
la'l-i yâri öpmege rindâne yelken taqyesi
5. sevdâ budur kim ḥaṭṭ u ḥâliyle kāfirlik idüp
çekdi 'asker mülket-i oşmâna yelken taqyesi
tiğ-i hûnrizî cân almada her küşede
benzemişdür ḥançer-i bürrâna yelken taqyesi
7. ey civânî her nazar ḳatlı itmede 'uşşâḳını
gör ne zâlimdür boyanmış ḳana yelken taqyesi

92. 31^a: [Ġazel-i Keşfi]:

93. 31^a: [Ġazel-i Civânî]:

94.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. halk-ı 'âlem gül seveydi kâşkî bülbül gibi
ol lebi gonca baña kalurdi tenhâ gül gibi
zülf-i 'anber-büyün[un] sevdâlarıdur dostum
'âşıkuñ hâlin perîşân eyleyen sünbül gibi
3. eksük olmaz sînenen gül gibi tâze dağlar
nâleler kılsa 'aceb mi murğ-ı dil bülbül gibi
kâkülün sevdâlarından düşdi gönlüm zülfüne
bir belâ dahı ol oldı başuma kâkül gibi
5. çeşmüm üzre görinen hûn-âbe şanma bâkîyâ
gözüme geldi şarâb-ı ışk-ı dilber mül gibi

95.

1. allâh vire mi göstere mi baña ol günü
oynayavuz emînle peygamber oyunu

96.

mef'ülü fā'ilātü mef'ülü fā'ilün
muzâri' - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. ya râb sitem ola ide benden peyâm aña
öpüp iki gözin ide biñ biñ selâm aña
hüsni kıyâmet olduğına hoş güvâhdur
rûy-ı bihişt ü kâmet-i tûbî-hırâm aña
3. görürse 'âşk-ı serî küyında reşk ide
firdevs içinde zâhid-i 'alî maḳâm aña
şun bâde-yi ki cennet-i küyunda sâkiyâ
sen hûr elinden olsa kim ider ḥarâm aña
5. ḡam nâvekinden irmemege ca'fere elem
la'lîn siper olur ḳadeḥ-i lâle fâm aña

94. 30^bderkenar: [Ġazel-i Bâkî]: *Bâkî Dīvânı*: G. 492 / (Küçük, 2019: 406)

1 kalurdi tenhâ: tenhâ kalurdi.

95. 30^bderkenar: [Müfred]:

96. 31^aderkenar: [Ġazel-i Tâcî-zâde Ca'fer Çelebi]: *Tâcî-zâde Ca'fer Çelebi Dīvânı*: G. 7 / (Erünsal, 2018: 319)

1 sitem ola ide: kim ola k'ilede.

2 tûbî-hırâm: tûbâ-hırâm.

3 ide: ider.

1. olıcağ zülfün yüzün üzre niğāb
şan olur ebr içre pinhān āfitāb
kapuğa yüz sürerem her rûz u şeb
olmadı lîkin bağa bir fetḥ-i bâb
3. dil cefâdan kaçtı vardı kûyuğa
k'ışidür cennet içinde olmaz 'azāb
cân-ḥalâş ola mı zülfünden diyü
lebleründen şoraram virmez cevāb
5. cân-ı cem yolunda olmışdur meşel
söz budur vallâhi a'lem bi'-ş-şavāb

97. 31^aderkenar: [Ġazel-i Cem Sulṭān]: *Cem Sulṭān Türkçe Divânı*: G. 77 / (Ersoylu, 1981: 78)

- 1 olur ebr içre pinhān: nihān oldu bulıtda.
- 2 sürerem her rûz u şeb: sürdüğüm gören didi.
- 3 olmadı lîkin bağa bir fetḥ-i: levḥa-i zerle ne zeyn olmuş bu.
k'ışidür: bileli.
Vezin bozuktur.
- 4 Divanda bu beyit 5. beyit olarak yer almaktadır.
cân-ḥalâş ola mı zülfünden diyü: cân virüp sırr-ı dehānun remzini.
- 5 Divanda bu beyit 7. beyit olarak yer almaktadır.
yolunda: yolına.
meşel: fidâ.

98.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. 'āşıkun gönli şınıkdur 'ahd ü peymānı dürüst
zāhidün olmaz saçun küfrinsüz imānı dürüst
mest olupdur çeşm ü ebrūsı hayālinden imām
k'okımaz mihrābda bir harf-i kūr'anı dürüst
3. diş bilermiş la'line yārun raķīb-i seng-dil
varsun ögütsün eger kalursa dendānı dürüst
gül yüzünde haţţ-ı reyḥānun ki cān ḥayrānıdır
nāme-i tezvīrdür ben dutmazam anı dürüst
5. dinlesen ragbetle bir gün aḥmedün bir beytini
gül gibi her yıl çıka bir tāze dīvānı dürüst

98. 31^aderkenar: [Ġazel-i Aḥmed Pāşā]: *Aḥmed Pāşā Dīvānı*: G. 21 / (Tarlan, 2005: 169)

2 Divanda bu beyit 4. beyit olarak yer almaktadır.
ebrūsı: ebrūnun.

3 Divanda bu beyit 5. beyit olarak yer almaktadır.

4 Divanda bu beyit 6. beyit olarak yer almaktadır.

5 Divanda bu beyit 8. beyit olarak yer almaktadır.

1. eydeyin bir hikāyet-i nādir
ey cihān halkı dinle göz vāfir
şek koman dilde zāhir ü bātın
ki bu söz haqdur evvel ü āhir
3. ulular mahreminde halvet-i hāş
şalnu yā bir anuñ gibi kāfir
kanda var ise bir 'abūsü'l-vech
kodılar adını anuñ şatır
5. ne kadar var ise belid ü pelid
adları oldu tayyib ü tahir
gitdi lezzet mezāk-ı dünyādan
ehl-i 'irfān turup bunı acır
7. muqbil adın kazandı muqbiller
iş eri oldu cānī vü cābir
toğrılar ok gibi yayındurulup
mu'temed oldu hā'in ü hāsir
9. kaldı 'uryān zümre-i zurefā
geydi cūhhāl hil'at-ı fāhir
kayd-ı miḥnetde zāhid ü 'ābid
yürür āzāde fāsık u fācir
11. bu zamān bir 'aceb zamān oldu
yahşılıklar kamu yaman oldu

99. 31^b: [Tercî-i Bend Refîkî]: *Refîkî ve Tercî-Bendi*: / (Koncu, 2006: 265-280)

I Makalede 1³² bendde yer almaktadır.

3 mahreminde halvet-i hāş: sohbetinde mahrem-i hāş.

6 Makalede bu beyit 7. beyit olarak yer almaktadır.

7 Makalede bu beyit 8. beyit olarak yer almaktadır.

muqbil: müdbir.

cānī vü cābir: hā'in ü hāsir.

8 Makalede bu beyit 6. beyit olarak yer almaktadır.

hā'in ü hāsir: cānī vü cābir.

9 Makalede bu beyit 10. beyit olarak yer almaktadır.

cūhhāl: cāhhal.

10 Makalede bu beyit 9. beyit olarak yer almaktadır.

11 Makalede bu beyit 12. beyit olarak yer almaktadır.

II

1. der ü dīvār-ı gülsitān pür-ḥār
taşradan ḥasret ile bülbul-i zār
bāgbān bülbüle güle bakmaz
görse ağlar anı hezār hezār
3. yārdan ‘āşık-ı ḥazīn mehcūr
mesned-i ḳurbda ḳamu aḡyār
ḳurb-ı leylīde merdek-i bī-derd
ḥasta mecnūn[a] dāmen-i kühsār
5. ne baḡa bezm-i fūrḳat içre nedīm
ne dile dāl-ı dilde bir deyyār
bāde gülgünına süvār olmaz
ārzū eyleyen behişt ü burāk
7. müfsid olanların adın ḳodılar
zurefā-yı zamāne ehl-i mezāk
bu nice ḥayr olur ki ḥ‘āce-i ‘aşr
‘add ider bāde bezlini infāk
9. bunı tenhā ben ırlamam ṭoludur
rāstī bu terāneden āfāk
bu zamān bir ‘aceb zamān oldu
eylükler ḳamu yaman oldu

II Makalede ilk beş beyit 4⁵⁵ bendde son beş beyit 7⁷⁷ bendde 8. beyitten sonra yer almaktadır.
5 dāl-ı dilde bir deyyār: dār-ı ḡamda bir dildār.
6 Makalede 7⁷⁷ bend 8. beyitte yer almaktadır.
7 Makalede 7⁷⁷ bend 9. beyitte yer almaktadır.
8 Makalede 7⁷⁷ bend 10. beyitte yer almaktadır.
9 Makalede 7⁷⁷ bend 11. beyitte yer almaktadır.
10 Makalede 7⁷⁷ bend 12. beyitte yer almaktadır.

III

1. ıoldı her sîne fitne vü vesvās
az ıalupdur cihānda ıayrū‘n-nās
ne yapılsun cihān ki bānī-i mülk
miḥnet ü ābād ü zulme şaldı esās
3. ıekdiler bār-gāh-ı şer‘a sūtūr
bir bölük ıar ne şüm ider ne hirās
zāhirī ādemī vü bātinī dīv
şūretā-nās ü ma‘nāda na-şinās
5. yanlarında beraber olmışdur
bang-ı ıar birle ‘ısevī enfās
māl-i ıārūna olanı maḫrūn
‘arz ider kendü ıonını iflās
7. ‘ulemā böyle idecek yā rab
n‘eylesün zümre-i ‘avāmü‘n-nās
nekebāt olmaz idi ehl-i berāt
ger olaydı cihānda ıadr-şinās
9. yedi ıasdan geçer ağı-yı felek
ııırūr teşne dillere ıas ıas
buıa ıad yok taşavvur olmaz bu
bunda virmez netice fikr ü kıyās
11. bu zamān bir ‘aceb zamān oldu
yaḫşılıklar ıamu yaman oldu

III Makalede 8⁷⁸ bendde yer almaktadır.

2 miḥnet ü ābād ü: miḥnet-ābād-ı.

3 Makalede 8⁷⁸ bendde 4. beyit olarak yer almaktadır.

4 Makalede bu beyit yer almamaktadır.

7 ‘ulemā: fużalā.

100.

mefā'ülün mefā'ülün fe'ülün
hezec + - - - / + - - - / + - -

1. ķapundur ķible-i erbāb-ı hācāt
 işigün menba'-ı 'izz ü sa'ādet

 bizümle řoĥbeti te'hıre şalma
 bilürsün çünkü fit'teĥır-i āfāt
3. řifādur la'l-i çeşm-i ĥikmetü'l-ayn
 rumūzu ġamzesi řerĥ-i iřārāt

 çü vaşlı va'desin ferdāya şaldı
 çaġırdı cān ü dil heyhāt heyhāt
5. lebün vaşf eylese ca'fer ġören dir
 zihī şırın-ma'ānī ter-'ibārāt

101.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
remel - + - - / - + - - / - + -

1. dil řaçonđan oldı sevdā-yı mizāc
 şerbet-i la'lün buyur aña 'ilāc

 dilden umma iĥtimāl-i şabrı kim
 [kim alur dīvāneden bāc ü harāc]

100. 31^bderkenar: [Ġazel-i Tācī-zāde Ca'fer Çelebi]: *Tācī-zāde Ca'fer Çelebi Dīvānı*: G. 11-12 / (Erünsal, 2018: 323)

1 'izz ü: ehl-i.

101. 31^bderkenar: [Ġazel-i Cem Sultān]: *Cem Sultān Türkçe Dīvānı*: G. XXVI / (Ersoylu, 1981: 87)

1 buyur: dürür.

2 umma: atma.

102.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. aḥmedün seyr eylerüz varup cemāl-i bağını
şaklasun başılmadan ḥaḳ nerdübān ayağını

103.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. dilberün gönli baña akmaz dime ey dil aḳar
āteş-i 'ışḳa beni yakmaz dime yalvar yakar

104.

mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün
hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. ne derd āteş-i ḥasret ne reşk odıyla dağum var
ferāğat mülkine şāhum ne tūğum ne otağum var

102. 32^aderkenar: [Müfred]:

103. 32^aderkenar: [Müfred]:

104. 32^aderkenar: [Müfred-i Üsküblü İshāḳ Çelebi]: *Üsküblü İshāḳ Çelebi Divānı*: M. 11 / (Çavuşoğlu, Tanyeri, 1990: 351)

1 derd: dilde.

1. var idi bir nigâr-ı zîbâcık
ki olmuşdı fakîr aña ‘âşık
ölüben leyli zülfüne mecnûn
şanki ‘azrâ‘ ‘izârına vâmık
3. pāk dâmenlik eyleyüp hayli
geçinürdüm yolunda ben şâdık
şeytanet birle ol süleymānum
aldadı aldı hâtemin mârık
5. benden uşandı oldu ğayriye yâr
bu mudur ehl-i devlete lâyıķ
baña lutf eyle hâzret-i pâşâ
diyecek didi hâkim-i hâzık
7. hiç işütmedün mi ey miskin
ki demişdi aña pir-i sâbık
ki tutun bize i‘timâdı gözin
‘âkıbet kör ider murâdı gözin
9. vardum andan efendi hâzretine
‘arz-ı hâl eyleyem çü hizmetine
didüm ey hâzret-i efendi mollâ
rahm kıl ben fakîr miḥnetine
11. var idi bir güzel efendicigüm benüm
virmiş idüm gönül muḥabbetine
ḥarc idüp yollarına mâ-meleküm
cân virür idüm hemîşe şoḥbetine
13. âhîrî bir rakîb rûy-ı siyâh
mekr ile şaldı bizi fûrḳatine
da‘vâ-yı merd iderken ol zâlim
düşdi nâ-merdlik melâmetine
15. baña lutf eyle diyecek didi
sevdügün degmedi nedâmetine
ki tutun bize i‘timâdı gözin
‘âkıbet kör ider murâdı gözin

105. 32^b: [Tercî‘-i Bend-i Şadıkî]: Mecmuada şiirin devamı 35^a varaktadır.

17. kâdıdan çâre bulmadum gördüm
şehir şu başısına tîz vardum
didüm ey hâkim-i vilâyet-i şehir
rahm eyle benüm görüp derdüm
19. bir nigârüm var idi hûb u latîf
aşl u nesliyle haylî merdüm
bir rakîb-i münâfık aldayuben
zahm-ı zehr urdı câna çün geçdüm
21. yârumı eyleyüp baña ağyâr
şeytanetle ayırdı pür virdüm
leblerinden cidden helâk oldum
baña çâre nedür diyü şordum
23. didi kim hiç işitmedün mi dağı
bir meşel var ben dağı gördüm
ki tutan hemîn i'timâdı gözin
‘âkıbet kör ider murâdı gözin
25. çâre bulmadum ehl-i hikem ile ben
şeyhe didüm ki ey mollâ-yı ahir zamân
bir güzel dilberüm var idi benüm
ismî anuñ hüsni ve hulki hasen
27. boyı serv idi kâkül-i sünbül
ruhları gönca idi hattı-ı hüsn-i semen
bilüp cângin o gönca-ı gül
aşa hem şöhet oldu zâğ u zeğan
29. bir münâfık aş muşâhib olup
gül yüzine muğârin oldu diken
o rakîb şeytanetle efsünler
geçdi baña hezâr mekr ile fen
31. çâre eyle baña dedüm didi
dağı işitmedün mi bu sözi sen
ki tutan hemîn i'timâdı gözin
‘âkıbet kör ider murâdı gözin
33. vardum andan babası mel'ûna
rahm ide tâb u hasta maḥzûna
didüm ey sevdüğüm babacuğum
n'ola luṭf eylesin bu meftûna

35. sen bilürsin muḥabbeti mi benüm
nice oldum ḳarın her dūna
ayrılup leyli kākülünden dil
dönmüşüm deşt-i ḡamdan mecnūna
37. deliḳanlu ḡam dutar gözümi
n'ola raḡm eylesün bu pür-ḡūna
ki cihānı fesāda virmeye āh
didi uyma fesānı efsūna
39. bu ḳadīmi meşel degül midür
ki yazılmış bu ṭāḳı gerdūna
ki tutan hemīn i'timādı gözin
‘āḳıbet kör ider murādı gözin
41. geçdüm andan hemān māderine
aḡlayarak varup ṭurup derine
didüm ey cān anā baḡa raḡm it
düşmüşem çün firāk ḡaṇçerine
43. bizden uşandı oḡlun ey anā
dāmenin ṭutturuben āḡarına
meni dīvāneden şüret ḳazıdı
nice daḡı yazıldı defterine
45. zer dükendiyse ḳalblık itdi
aldanup bir münāfıḳun sözine
baḡa raḡm eylemezse uğrayısar
gülşen-i ḡüsn āh şarşarına
47. didi ey cān oḡul muḳaddemden
yazılupdur zamāne defterine
ki tutan hemīn i'timādı gözin
‘āḳıbet kör ider murādı gözin
49. didüm andan birāderine ki gel
ne için bunca fenn ü mekr vişāl
sen idün bey‘ idüp aramızda
ol metā‘-ı vişāle ṭutduran el
51. kesdügince barışdurup alduḳ
olan ıslāḡcı düşünce ḡalel
bir döşekde bile yaturı viren
sen idün ‘uḳdemizi iden ḡal

53. şuçumuz n'oldı ey gönül bâbı
ki birini dağı edindi bedel
küy-ı bekçisi nîk (...)
kim ider her (...) hâl
55. didi kim sen işitmedün mi dağı
haylî meşhûr olupdur bu meşel
ki tutan hemîn i'timâdı gözin
'âkıbet kör ider murâdı gözin
57. çünkü yitdi bu cevır okı cāna
geçdüm andan varup o cānāne
didüm ey yâr-ı bî-vefâ niçün
böyle kıyduñ muhabbet-i yârana
59. senünle nice zamāne iyiydi
yir içerdük geçüp emirāna
saña n'oldı ki bizi terk itdün
uyuben ol rakīb şeytāna
61. gözlerüm yaşı yağmura döndi
rahm eyle bu çeşm-i giryāna
bunı didümde ağladum yāra hemîn
didi işütmedün mi dīvāne
63. bu meşel kim kadîmi eyyāmdan
şebt olupdur sicilli devrāna
ki tutan hemîn i'timâdı gözin
'âkıbet kör ider murâdı gözin
65. gördüm ol bî-vefâda yok gayret
sözlerinden anuñ alup 'ibret
cümle yārānlar ile ihvāna
dönüp itdüm bu kerre ben rağbet
67. didüm ey yâr gam-küsârlarum
baña bir cümleñiz idün himmet
bî-vefâlık idüp nigâr baña hemân
itdi âharlarıyla ol bî'at
69. baña bir çāre eylenüz öldüm
size cān ile ideyüm hizmet
didiler cümlesi ki ey kardeş
çekme bir hemîn bu kadar hasret

71. bilmemisin çü bir meşel vardur
halk içinde bulupdurur şöhret
ki tutan hemîn i'timâdı gözin
'âkıbet kör ider murâdı gözin
73. dönüben kendüme didüm ey dil
ne için böyle olasın câhil
düşüben ol vefâsız oğlana
nice bir böyle olasın mâyl
75. gâfil olma cihân degül bâķi
sâyeveş bir gün ol olur zâyil
âhiri yirlere şokup ecelin
saņa tâbüt idiser maħmil
77. dem-be-dem 'ömür mâyesi dükenüp
ecelün avlayup seni gâfil
vazgel bî-vefâ güzellerden
çünkü zabta bular degül kâyil
79. ne dimiş bildün mi şādıķi sen
'ilmiyle 'ışķda olan kâmil
ki tutan hemîn i'timâdı gözin
'âkıbet kör ider murâdı gözin
81. yüz tutup dönmüşüm çü mevlâya
esfeli koyuben ol a'lâya
kim didüm ey kâr-sâz bende nuvâz
raħm kıl bu kemîne ednâya
83. çok iş itdi cehâlet ile kılun
n'ola raħm eylesen bu şeydâya
dil virüp bî-vefâsızlara ben
düşürüp kendü özimi gavğâya
85. ki tutan hemîn i'timâdı gözin
'âkıbet kör ider murâdı gözin

106.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. ra'd āvāzı degüldür ey müdāmī görüp her gice
şubha dek biz kal'a-i gerdünda nevbet beklerüz

107.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. 'ışka kul olduḡ belā bābında hizmet beklerüz
taleb-i rāh-ı gamuz kim mülk-i vaḥdet beklerüz
gam şebī āhum 'asesdür dil-kebāb dīde-i cām
biz hişār-ı bezm-i miḥnet içre nevbet beklerüz
3. başı bir gördün sıfāl-i kelb-i leylā ile biz
mülk-i gam mecnūnuyuz bir tāt-ı devlet beklerüz
zūlf-i zūnnārına bend özini bir 'isī demün
deyr-i 'ışkda gūyiyā tıflūz ki ḥalvet beklerüz
5. siḥriyā şem'-i cemāl-i yār için pervāneş
cān ü dil yakup tarīḡ içinde ḡayret beklerüz

106. 33^a: [Müfred-i Müdāmī]: Mecmuada sadece makta beyti mevcuttur.

107. 33^a: [Ġazel-i Siḥrī]:

108.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. geh gedâyuz bârigâh-ı burc-ı devlet beklerüz
gâh şâhuz taht-ı 'ışk içinde rağbet beklerüz
pâsbânuz kim hîşâr-ı miḥnet içre giceler
çağrışup nevbetçiler çalınca nevbet beklerüz
3. dürlü dürlü âhdan ḥâzır tüfenkler tutuben
leşker-i ğam cenginün ref'-ine nuşret beklerüz
burc-ı mihründen kurup ey dost düşmen cânına
geh frenk gâh top urmağa fırsat beklerüz
5. bir bölük yoldaşlaruz aylak güzeller şevkine
kal'a-i 'ışk içre biz bâb-ı miḥnet beklerüz
ehl-i derdüz bunca yıldur aşkdur dizdârimuz
ağamuzdur ulumuzdur aña 'izzet beklerüz
7. nice kim cevri itseler yüz döndürüp terk itmezüz
medḥi ḥüblar mihridür bu câna minnet beklerüz

109.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. ḥayli demdür gûşe-i künc-i ferâgat beklerüz
ehl-i fakruz kal'a-ı kâf-ı kanâ'at beklerüz
yüz sürüp ḥâk-i dergâhına her şubḥ u şâm
şol gedâ-yı bâb-ı 'irfânuz ki rif'at beklerüz
3. 'âşık-ı rindüz mesîḥâ-leb güzeller şevkine
mest olup meyḥâneler küncünde ḥâlet beklerüz
zâ'ir-i beytü'l-ḥarâm olmaḥdur maḥşûdumuz
anun' çün ḥum-ı mey gördükçe ḥürmet beklerüz
5. tevbe aldık zâhidâ pîr-i muğândan şimdi biz
sâkinüz deyr-i mesîḥâ içre ḥalvet beklerüz
zerre-i pâmâliyüz bir âfitâb-ı 'âlemün
ışığında şubḥa dek mâh ile nevbet beklerüz
7. biz civânî etmişüz çün mâsivâdan dil beri
'âlem-i 'uzletdeyüz emr ü irâdet beklerüz

108. 33^a: [Ġazel-i Medḥi]:

109. 33^a: [Ġazel-i Civânî]:

110.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. şormadun bir kerre hiç hâl-i perişanum benüm
güşuṇa girmez mi yoḥsa âh u efgānum benüm
rahm idüp gel yanuma ey derde dermānum benüm
âh ümîdüm sevdigümdür tesellî süleymānum benüm

111.

mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün
muzāri' - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. ḥaṭṭun kaçan ki gün yüzüne perdedâr olur
'âlem gözüme kara saçun gibi târ olur
ko atunun önince beni seyr idüm şehâ
k'ekşer önince bād-ı şabānun gubâr olur
3. hecründe anduğumca şehâ gül yüzün senün
kanlu yaşumla her tarafum lâlezâr olur
tiğ-i cefânı çekme vü çâk itme sinemi
k'ey dost halka rāz-ı derün âşikâr olur
5. vaşfi cihândan al bile git tiği zaḥmını
gurbetde yârdan saṇa ol yâdigâr olur

110. 32^bderkenar: [Kıṭ'a]:

111. 33^aderkenar: [Ġazel-i Vaşfi]: *Vaşfi Dīvānı*: G. 12 / (Çavuşoğlu, 1980: 70)

1 ḥaṭṭun: zülfün.

2 beni seyr idüm: yile ben kılun.

5 cihândan: cihânda.

112.

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün
hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. ferāğat eyle ey dil gel ümîd-i vaşl-ı dilberden
ki hergiz bu cihân içre vefâ gelmez güzellerden
şakın bu çarh-ı kec-revden ki bir oyunla kişiyi
ne denlü pehlevân olsa başarılar dest-i çenberden
3. 'alâyıkdan mücerred ol ki erkân-ı tarîkatda
kalender olmasa kişi kazırlar anı defterden
bugün minberde bir vâ'iz güzel sevmek men' itmiş
bulunmamış ki bir 'âşık çeke indüre minberden
5. saña ey tâli'î hep bu felâketler felekdendür
ne lâzım yok yire her dem şikâyet itmek ahterden

113.

fā'ilâtün fā'ilâtün fā'ilâtün fā'ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. bir nefes şād olmadı vîrân olan gönlüm benüm
guşşadan kırtulmadı büryân olan gönlüm benüm
gitdi ma'mûr olmadı kaldı harâb-âbâlarda
dostum 'ışkıyla şol vîrân olan gönlüm benüm
3. itdi rûsvâ-yı cihân ben 'âşık-ı şürîdeye
['ışk derdiyle] destân olan gönlüm benüm
kimseye baş egmez iken 'ışka oldı esîr
'âlem içre başına sultân olan gönlüm benüm
5. kıan ağudur gice gündüz bilmez niyâzî kendüyi
kâ'inât-ı dehrede hayrân olan gönlüm benüm

112. 33^aderkenar: [Ġazel-i Tâli'î]: *Tâli'î Türkçe Dîvânı*: G. 76 / (Gedik, 2022: 142)

1 Vezin bozuktur.

2 Divanda bu beyit 3. beyit olarak yer almaktadır.
olsa: ısa.

3 Divanda bu beyit 2. beyit olarak yer almaktadır.

4 Divanda bu beyit 5. beyit olarak yer almaktadır.
minberde: mescidde.

men': haṭâ.

bulunmamış ki: şunu yok mıydı.

çeke indüre: ki indüreydi.

5 Divanda bu beyit 7. beyit olarak yer almaktadır.

113. 33^aderkenar: [Ġazel-i Niyâzî]:

114.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. hasteyüz küyün'da yıllardur ki şıhhat beklerüz
ey tabib-i dil lebünden ya'nî şerbet beklerüz
vādî-i deşt-i gamun āvāre bir mecnūnıyuz
tā ölince anda biz rāh-ı maḥabbet beklerüz
3. görelî ḥüsnün zülfün'de şem'ine pervāneveş
cān u dilden yanmağa ey dost nevbet beklerüz
āteş-i hicre yanar dil korkaram āh itmege
aşıkar ola diyü 'ışkunı gayret beklerüz
5. bezm-i gamda ey muḥibbî vāmık u ferhād u kıys
geçdi anlar mest olup biz daḥı şöhet beklerüz

115.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. kūy-ı yāri tolanup her gice kat kat beklerüz
bāğbānüz 'ālem içre bāğ-ı cennet beklerüz
şāh-ı 'ışkun kulıyuz gam mülkinün sultānuyuz
bu cihān içre bugün bizde velāyet beklerüz
3. āsitān-ı yāri biz çarḥ-ı berine virmezüz
pādişāh derbānıyuz bāb-ı sa'ādet beklerüz
ḥidmetinde olmağ ile iftiḥār itsek n'ola
çün senün gibi begüm bir ehl-i devlet beklerüz
5. cennet-i koyup vaṭan-ı kūy eylediği firdevsiyā
bu fenā dünyāya geldük şimdi rıḥlet beklerüz

114. 33^b: [Ġazel-i Muḥibbî]: *Muḥibbî Dīvānı*: G. 1363 / (Yavuz, 2016: 753)

1 şıhhat: miḥnet.

3 ḥüsnün zülfün'de: zülfün'de ḥüsnün.
dost: mäh.

115. 33^b: [Ġazel-i Firdevsî]:

116.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. gerçi hecr-i yâre düşdük dâr-ı ğurbet beklerüz
kesmezüz ümmîdi feth-i bâb-ı nuşret beklerüz

burc-ı eflâke irer her şeb şadâ-yı nâlemiz
pâdişâhum kal'â-yı 'ışk içre nevbet beklerüz
3. 'ışk sancağın çeküp iklim-i dilde bir şehün
bizde begler gibi 'âlemde velâyet beklerüz

bu misâfirhânenen göçmek gerek lîkin henüz
tamamdur eyyâmımız bir sa'd-ı sa'at beklerüz
5. hânkâh-ı dehrde olduk mürîd-i pîr-i 'ışk
er ocağından hazâni şimdi himmet beklerüz

117.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. nâlelerle küyünü ey serv kâmet beklerüz
bûlbûlüz güyâ ki gülzâr-ı leţâfet beklerüz

fürkat içre hoşdur câna hayâl-i çeşm-i yâr
şûfiyâ bādâm ile genc-i riyâzet beklerüz
3. rüstem-i meydânı 'ışkuz biz tehî şanma bizi
mülk-i ğam dârâsıyuz şâhum vilâyet beklerüz

hem-sifâl olsağ segi küyünü tan mı rûz-ı şeb
dergehünde sâyilüz geldük ri'âyet beklerüz
5. ğam-ı hışâr-ı bekleyen ferhâd ile mecnûn için
tâlibî çün bize geldi şimdi nevbet beklerüz

116. 33^b: [Ġazel-i Ĥazâni]:

117. 34^a: [Ġazel-i Tâlibî]:

118.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. kısmet-i rüz-i ezeldür çün muhabbet beklerüz
tâ ki biz mest-i elestüz bezm-i vahdet beklerüz

biz ki 'ariflig ile 'uzlet hümâsın avlayup
'âşık-ı 'anķā şikâr olup ķanâ'at beklerüz
3. cân virüp şol bir kıyâmet kıadd ile haşr olmağa
inîzâr-ı cānib-i haķdan icâzet beklerüz

kendüm 'ömre fenâ bulsa şöyle ğam degül
âsiyâb-ı çarķ içinde biz de nevbet beklerüz
5. kılıyuz ehl-i kemâlün naķşiyâ 'âr itmezüz
câhile meyl itmezüz ammâ zarâfet beklerüz

119.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. şāhbâz-ı 'ışķ olup evc-i velâyet beklerüz
her cihetden server-i erbâb-ı sa'âdet beklerüz

zâhid-i ĥodbîn ider ta'nı sefihâne müdâm
bî-ķaber bizden ki biz genc-i riyâzet beklerüz
3. kesmişüz bend-i 'alâyık olmuşuz rind-i girân
bu sebebden dâ'imâ kūy-ı ferâġat beklerüz

gice gündüz 'arz-ı ĥacât iderüz dergâha biz
feyz-i ķüdsîdür murâd u hem hidâyet beklerüz
5. kesbiyâ 'anķā şıfat ķâf-ı ķanâ'at özlerüz
şanma kim dünyâda biz şehir-i selâmet beklerüz

118. 34^a: [Ġazel-i Nakşî]:

119. 34^a: [Ġazel-i Kesbî]:

120.

mefā'ılün mefā'ılün mefā'ılün mefā'ılün
hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. diyār-ı ğurbete düşdüm bu yād illerde yārum yok
beni ğam hāksār itdi meded bir ğam-güsārum yok
belā-keş öksüzem derd ile miḥnetdür qarındaşum
ğam ile ğuşşadan özge dahı anlayana kārūm yok
3. bugün zībā cemālūne gönülден 'āşıkam 'āşık
gerek öldür gerek dirgür severüm ihtiyārum yok
hemīşe sāyeveş gönülüm diler pāyuṇa düşmeklig
nic'idem sensüz ey serv-i revānum hıç qarārūm yok
5. ne işūm var benüm taqvā ile zūhd ile ey zāhid
uşūliyam bugün bī-kārlıqdan özge kārūm yok

121.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. nev-bahār oldı şükūfeyle bezendi şahn-ı bāğ
lāle gördüm tāzelendi dildeki her eski dāğ
açmaz idi mihr ü meh ḥ'āb-ı 'ademden gözlerin
ger fūrūğ-ı ṭal'at-i ḥüsnün uyarmasa çerāğ
3. ḥaṭṭ-ı sebzünle n'ola cem' olmasa zūlf ü ruḥuṇ
hem-niş'in olmak yaraşmaz bāğda tūṭi vü zāğ
sa'y idüp merd-i mücerred olagör şemşirveş
şoldan çıkmak gerek olmak gerek bu demde şağ
5. var yūri ishāk 'uzlet ihtiyār it 'ārif ol
ger şürersen genc-i 'vuşlatdur saṇa künc-i ferāğ

120. 33^bderkenar: [Ġazel-i Uşūlī]: *Uşūlī Dīvānı*: G. 66 / (İsen, 2020: 216)

2 Divanda bu beyit 3. beyit olarak yer almaktadır.
özge: artuq.

anlayana kārūm: ḥış u tebārūm.

3 Divanda bu beyit 4. beyit olarak yer almaktadır.
bugün: begüm.

4 Divanda bu beyit 5. beyit olarak yer almaktadır.
sāyeveş gönülüm diler pāyuṇa düşmeklig: sāye gibi pāyuṇa düşmek diler gönülüm.

5 Divanda bu beyit 7. beyit olarak yer almaktadır.
bugün: benüm.

121. 34^aderkenar: [Ġazel-i Üsküblü İshāk Çelebi]: *Üsküblü İshāk Çelebi Dīvānı*: G. 123 / (Çavuşoğlu, Tanyeri, 1989: 196)

5 sürersen: bilürsen.

vuşlatdur: 'izzetdür.

122.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. hey yolında öldüğüm bilsem ne hâl oldu baňa
senden ayru bir nefes dirlik muhâl oldu baňa
degme bir mihrâba baş egmezdi gönlüm âh kim
secdegâh ol tāk-ı ebrû-yı cemâl oldu baňa
3. nâr-ı şevkunla bu sînem üzre yir yir dâğlar
şuffe-i 'uşşâkda şaff-i ni'âl oldu baňa
bunca müddet rûze-i hicrân ile me'lûf iken
ârzû-yı tal'at-i 'îd-i vişâl oldu baňa
5. hiç bir dem gülmedüm işhâk dil-şâd olmadum
kısmet rûz-ı ezel çünkim melâl oldu baňa

123.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. çün bu vech ile virildi hüsni-i bî-hemtâ saňa
mübtelâ olsa 'aceb midür bütün dünyâ saňa
bir söz ile 'âlemün kalbini teşhîr eylemek
cânib-i haqdan kerâmetdür begüm güyâ saňa
3. zâhir oldu cümle âfâk ile itdi ittifâk
mihir ü mehden yeg yaraşur tal'at-i zîbâ saňa
'âleme olmuş durur 'ışkumla hüsniün dâstân
her ne kim il söyler ise yâ bañadur yâ saňa
5. dostum bilmezlik ile kendüme zulm eyledüm
ben ne haddümdür ki olam 'âşık-ı şeydâ saňa
dil kesilsün diyü şöhetde zebânın kesdiler
dil uzatdı diyü benzer şem'-i bezm-ârâ saňa
7. zâhidâ men' eyleme işhâkı kûy-ı yârdan
ger naşib olsun dir iseñ cennetü'l-me'vâ saňa

122. 34^aderkenar: [Ġazel-i Üsküblü İshâk Çelebi]: *Üsküblü İshâk Çelebi Dîvânı*: G. 5 / (Çavuşoğlu, Tanyeri, 1989: 114)

123. 34^aderkenar: [Ġazel-i Üsküblü İshâk Çelebi]: *Üsküblü İshâk Çelebi Dîvânı*: G. 7 / (Çavuşoğlu, Tanyeri, 1989: 116)

3 ile: ehli.

4 il söyler: söylerler.

6 diyü: gibi.

124.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. ka'be-yi kūyunda yaruñ cāy-ı şefkat beklerüz
bir niçe mücrimlerüz bâb-ı sa'âdet beklerüz
pâyımız a'lâdadur gün gibi ammâ ey refîk
çarh-ı kec-reftârdan hâk-ı mezellet beklerüz
3. giceler tâ şubha dek feryâd olup kârımız
ya'nî kim burc-ı bedende nice nevbet beklerüz
geştgîr-i 'âlem-i 'ışkuz cihânda şaḥne var
başmağa yolında dil-i nefis-i fırsat beklerüz
5. şûretâ pestüz velî ma'nîde rif'at bulmuşuz
bulmuşuz genc-i kanâ'atda ferâgat beklerüz
ey neşâtî 'işret-i aḡyârdan fâriḡ olup
yâr ile hem meclis olduk şimdi şoḥbet beklerüz

125.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. pâsbânuz serḥad-i 'ışk içre nevbet beklerüz
ya'nî kim sulṭân-ı 'ışkuz mülk ü vaḥdet beklerüz
geçerüz ḥumḥânedede derd-i firâḡun üstine
ḥusrev-i taḥt-ı belâyuz şadr-ı 'izzet beklerüz
3. çok zamânlar dergeh-i zillet girdinün nişânyuz
tütüyâ-yı çeşm için râh-ı mezellet beklerüz
tarik-i dâr-ı fenâyuz itmezüz fikr-i baḡâ
tâlib-i didâr-ı yâr olup miḥnet beklerüz
5. olmayup dünyâ-yı dūna ḥalk-ı 'âlemden kaçup
bu zamîrî ḡaste birle genc-i 'uzlet beklerüz

124. 34^b: [Ġazel-i Neşâtî]:

125. 34^b: [Ġazel-i Zamîrî]:

126.

mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün
muzāri' - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. şāhā yanunḍa neyki günāhum benüm 'aceb
'azl eylemek neden bu fakīri bilā-sebeb
ışığı kıblesi ışığı taşı kıblesi
birisi farz u 'ayn u o birisi müsteḥab
3. kaşḍ itdi bī-ḥayālīk idüp la'lüne şarāb
kalmaz idi ayakda ger olmasa bī-edeb
gerçek degül mi eşküme bārān didükleri
gökden iner gibi kişiye vākī'ā lakab
5. dīvānını güzellerün iṣḥāk seyr idüp
bu cümleden seni begenüp itdi münteḥab

127.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. ol şeh-i ḥüsnün gözi üzre bakanlar kaşına
sāye-i perr-i hümā düşmiş şanurlar başına
ğayrıdan ḥālī anuñ'çün eyledüm dil ḥānesin
tā senün raḥt-ı ḡam-ı 'ışkuñ içine taşına
3. şöyle ağlar merdüm-i çeşmüm ki ḡarḡ itdi özin
gūyiyā bir tıfıldur ol şimdi girdi yaşına
şūret-i zībāya meyl itsem baña ṭa'n eyleme
var sü'āl it böyle dil-keş nakş iden nakḡkâşına
5. bāde-i 'ışka vücūdı cāmesin rehn itdi kıys
āferīnler ol melāmet kūyınun ḡallāşına
meclis-i cānāneye sāḡī çoḡ alsun bādeyi
başka bir destī gerek zīrā raḡībun başına
7. nakş-ı ḥüsnün kimse bāḡī gibi taṣvīr itmeye
şafḡa-i eş'ārda anca kalemmler aşına

126. 34^bderkenar: [Ġazel-i Üsküblü İṣḥāk Çelebi]: *Üsküblü İṣḥāk Çelebi Dīvānı*: G. 10 / (Çavuşoğlu, Tanyeri, 1989: 118)

127. 35^aderkenar: [Ġazel-i Bāḡī]: *Bāḡī Dīvānı*: G. 421 / (Küçük, 2019: 360)

3 Divanda bu beyit 5. beyit olarak yer almaktadır.

4 Divanda bu beyit 3. beyit olarak yer almaktadır.

5 Divanda bu beyit 4. beyit olarak yer almaktadır.

kūyınun: bezminün.

128.

mefā'ülün mefā'ülün fa'ülün
hezec + - - - / + - - - / + - -

1. ķanā'at ķıl dilā pā-būs-ı yāre
 elinden buse alınmaz ne çāre

 saña taşvīr-i māhı benzedince
 ne gözler nūrını dökdi sitāre
3. miyān-ı baħr-i istiğnādan āhır
 gelürsin rūzgār ile kenāra

 yıķar bünyād-ı çarķı bād-ı āhum
 efendi nesne döymeز rūzgāre
5. belādur gel bu sevdādan geç ey dil
 tolaşma ħalkā-i zūlf-i nigāre

 ķıyāmı ķāmet-i bālāna eyler
 anun'çün mescide girmez menāre
7. saña açmaz efendi gerçi bākī
 ġamuñdan göğsin itdi pāre pāre

128. 35^aderkenar: [Ġazel-i Bākī]: *Bākī Dīvānı*: G. 468 / (Küçük, 2019: 390)
1 dilā: gönül.

129.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. fūrķate düşdi gönül derd ü belāya cān virür
cānına kār itdi ğurbet āşināya cān virür
būse men' itme nigārā 'āşık-ı dil-ħasteden
luţf u ṭab' ehli güzeller mübtelāya cān virür
3. 'āşık-ı şādık sevincinden ölür sögse nigār
i'tikādı pāk olan kişi du'āya cān virür
rahmet ol āşüfte vü şeydāya kim dildārdan
bir göz ucıyla ıraķdan merħabāya cān virür
5. tevbe itdüm dir imiş işhāk dilber sevmeden
hey inanmañ tañrı ḥaķķı muştafāya cān virür

130.

mefā'ilün fe'ilātün mefā'ilün fe'ilün

mucteşş + - + - / + + - - / + - + - / + + -

1. diyār-ı ğurbete düşdüm o yār-ı cāna vedā'
gel ey ecel ider oldum diyār-ı cāna vedā'
bahār mevsimi geçdi şavuldu ḥırmēn-i gül
gel eyle bülbül-i bî-çāre gülsitāna vedā'
3. ḥuzūrı uçdı gönül murğunun qarārı yok
hevā-yı zülfün ile itdi āşiyāna vedā'
cüdā düşürdi beni kendü dūdmānumdan
o ḥaķķ-ı nān u nemek bilmeyen fülāna vedā'
5. eger seferde ki hem-rāhum ola cānānum
yeridür eylesem işhāk ben cihāna vedā'

129. 35^bderkenar: [Ġazel-i Ūsküblü İshāk Çelebi]: *Ūsküblü İshāk Çelebi Dīvānı*: G. 33 / (Çavuşoğlu, Tanyeri, 1989: 135)

2 Divanda bu beyit 3. beyit olarak yer almaktadır.
luţf u: luţf-i.

3 Divanda bu beyit 4. beyit olarak yer almaktadır.

4 Divanda bu beyit 2. beyit olarak yer almaktadır.

5 Divanda bu beyit 6. beyit olarak yer almaktadır.
sevmeden: sevmege.

hey: hāy.

130. 35^bderkenar: [Ġazel-i Ūsküblü İshāk Çelebi]: *Ūsküblü İshāk Çelebi Dīvānı*: G. 121 / (Çavuşoğlu, Tanyeri, 1989: 195)

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün
 hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. vüçüd-ı muṭlaḳuñ baḥri ne mevci kim ider peydā
 ene'l ḥaḳ sırrını söyler eger maḥfî eger peydā
 me'ādindür ḳamu eşyâ ider öz kendü zâtından
 kimisi sîm ü zer zâhir kimi seng ü meder peydā
3. bu bâḡuñ ger ḥaḳîkatde şuyı bir bâḡbanı bir
 velî olmış ḥaḳâyıḳdan niçe yüz biñ şecer peydā
 nazar ḳıl nev'-i insâna kimi zehr ü kimi sükker
 'aceb ḥikmet bir ağaçdan olur dürlü şemer peydā
5. düzilür nice biñ işler bozılur nice cünbişler
 ne kâr-ı bü'l-'acebdür bu kim olmaz kârger peydā
 şu serverler ki taḡlar gibi baş egmezdi eflâke
 yaturalar yirde pest olmış ne tîḡ u ne kemer peydā
7. niçe şürîde 'âşıkler gezerler cümle tâ'ihler
 bu tîh-i bî-nihâyetde ne reh ne râh-ber peydā
 yolumuz bir beyâbâña irişdi nâ-gehân k'ana
 girer biñ kârbân olmaz biñünden bir eşer peydā
9. bu tokuz ḳubbe vü şeş sū içine geldün ve gitdün
 ne geldüğün ḳapu zâhir ne gitdüğün memer peydā
 niçe gündüz gice oldı niçe biñ ay u yıl geldi
 dirîḡâ olmadı ḳaldı şeb-i hecre seḫer peydā
11. niçe zaḫmet çeker kesb-i kemâl idince bir 'ârif
 belî çok ḳan yudar kân eyleyince bir güher peydā
 niçe biñ âdem oḡlanı helâk olmaḳ gerek tâ kim
 yalancı ḳaḫbe dünyâdan ola bir gerçek er peydā
13. ḳamu nezzârede ebkâr-ı ma'nî muntazırlardur
 uşûlî gibi tâ kim ola şâḫib-nazar peydā

131. 36^aderkenar: [Ġazel-i Uşûlî]: *Uşûlî Dîvânı*: G. 1 / (İsen, 2020: 144)

6 Divanda bu beyit 7. beyit olarak yer almaktadır.

7 Divanda bu beyit 9. beyit olarak yer almaktadır.

8 Divanda bu beyit 8. beyit olarak yer almaktadır.
 binünden: birinden.

9 Divanda bu beyit 6. beyit olarak yer almaktadır.
 içine: içinde.

132.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. odlara yakup beni göz göre giryân eyleme
kendüni her şöhbete şem'-i şebistân eyleme
ey perî-peyker ne cevri eylesen eyle tek hemân
cem' olup ağıyar ile 'aqlum perişân eyleme
3. cümle 'âlem cân virür yolunda kurbân olmağa
hazret-i eyyüb-ı enşârîde seyrân eyleme
yâ ilâhî mâh-ı rûze gibi ol meh-ţal'atı
kadri bilmezlere bir gice mihmân eyleme
5. gözine zindân [idüp] dünyâyı ey yûsuf-cemâl
baş koşup ağıyar ile yahyâyı bî-cân eyleme

133.

mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün
hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. dilâ râh-ı maḥabbetde belâdan ictinâb olmaz
cefâdan incinüp 'özü eylemek hergiz cevâb olmaz
güneş yüzlü kamer-sîmâ güzeller çoğ olur ammâ
benüm serv-i hürâmânım gibi [bir] 'âlî-cenâb olmaz
3. sevüp bir tâze maḥbûbı cemâli gencine irmez
yıkılup câm-ı 'ışık ile şu kim mest ü harâb olmaz
belânı çekmek için haşra dek sağ olmak isterdüm
dirîğâ ka'be kapunda du'âmuz müstecâb olmaz
5. vişâl istersen ey [yahyâ] vücûduñ perdesin çâk it
hemîşe 'âşık u ma'sûk arasında hicâb olmaz

-
132. 37^a: [Ġazel-i Yahyâ Beg]: *Yahyâ Beg Dîvânı*: G. 414 / (Çavuşoğlu, 1977: 534)
3 Divanda bu beyit 4. beyit olarak yer almaktadır.
4 Divanda bu beyit 6. beyit olarak yer almaktadır.
5 Divanda bu beyit 7. beyit olarak yer almaktadır.
133. 37^a: [Ġazel-i Yahyâ Beg]: *Yahyâ Beg Dîvânı*: G. 144 / (Çavuşoğlu, 1977: 372)
2 çoğ olur: çok durur.
hürâmânım: bülendüm.
3 cemâli: vişâli.
4 olmak: olmağ.

134.

müstefilün müstefilün müstefilün müstefilün

recez - - + - / - - + - / - - + - / - - + -

1. dīvāne-i 'ışk olduğum bir kayd olur cānānuma
bu bir zarūrī derd imiş müşkil belādur cānuma
aldı ayağum 'ışk eli derd ü belāyam hāşılı
hem kendüme hem yāruma hem cümle-i yārānuma
3. bāb-ı hābībümünden yaña gün [gibi] gündüz varmazın
sāyem dağı taqılmasun yārım yolında yanuma
sultān-ı 'ışk oldum velī serv-i bülendüm āh kim
itmez gönül alçaqlığın gelmez benüm dīvānuma
5. yaḥyā rızāsın gözlerin hep ağlamağ olur işüm
hoş gelse giryān olduğum ol gonca-i ḥandānuma

135.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. bağrumı ḥūn itdi ğam terk-i diyār itmek gerek
nāfe gibi bñy-ı 'ışkı āşikār itmek gerek
sende yok ey dil taḥammül bende yok şabr u qarār
uy baña dīvāne gurbet ihtiyār itmek gerek
3. dir imiş 'āşık gerek terk ide cümle varını
cān fedā itmek degül midür ne var itmek gerek
hecr ile dām-ı belāya şalmadın şayyādını
fırsat eldeyken ol āhūyı şikār itmek gerek
5. ister isen k'idesin işhāk 'ālemde ḥuzūr
ğayreti elden kımayup terk-i 'ār itmek gerek

134. 37^a: [Ġazel-i Yaḥyā Beg]: *Yaḥyā Beg Dīvānı*: G. 424 / (Çavuşoğlu, 1977: 540)

3 Divanda bu beyit 4. beyit olarak yer almaktadır.

4 Divanda bu beyit 6. beyit olarak yer almaktadır.

5 Divanda bu beyit 7. beyit olarak yer almaktadır.

135. 36^bderkenar: [Ġazel-i Üsküblü İshāk Çelebi]: *Üsküblü İshāk Çelebi Dīvānı*: G. 140 / (Çavuşoğlu, Tanyeri, 1989: 208)

4 Divanda bu beyit 6. beyit olarak yer almaktadır.

5 Divanda bu beyit 7. beyit olarak yer almaktadır.

136.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. bî-naẓîr ü bî-şebîh ü bî-bedeldür sevdüğüm
dimek hâşılı olmaz gâyet güzeldür sevdüğüm
kimi benüm'çün ayağın öpdî dir kimi elün
her biri bir dürlü söz söyler bu eldür sevdüğüm
3. hûblar sengîn-dil olur didüğümnden gönlüne
hîç katı gelmesün türki meşeldür sevdüğüm
dil virelden saña ben cevruñ çekem mihrüñ raķib
çâre ne çün kısmet-i rûz-ı ezeldür sevdüğüm
5. vir zekât-ı la'lüñi işhâķı maħrûm eyleme
gerçi kuluñdur velî gâyet maħaldür sevdüğüm

137.

fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. haķı geldi diyü terk itme dilâ ol güzeli
be deli olma anuñ var mı cihânda bedeli

138.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. [âh u efgân ile artar tırmayup gavgâ-yı 'ışķ]
[âh kim bu iki şâhidle olur da'vâ-yı 'ışķ]
[zâhirin vîrâne eyler bâtının ma'mûr ider]
halk içinde gizlû [genc] olur yürür rüsvâ-yı 'ışķ
3. bu siyâsetgâh içinde kulle-i kâfa bedel
bir binâ yaptı ser-i 'uşşâķdan bennâ-yı 'ışķ
âhîret yolında derbend-i ecelden gam yimez
'aşıkı dünyâda bî-pervâ ider sevdâ-yı 'ışķ
5. cûş ider şevkâ gelür yahyâ gibi eyler semâ'
ehl-i hâli döndürür oklı şikâra nây-ı 'ışķ

136. 36^bderkenar: [Ġazel-i Üsküblü İshâķ Çelebi]: *Üsküblü İshâķ Çelebi Dîvânı*: G. 180 / (Çavuşoğlu, Tanyeri, 1989: 234)

1 hâşılı olmaz: olmaz hâşılı.

4 çekem: görem.

137. 36^b: [Ġazel-i Üsküblü İshâķ Çelebi]: *Üsküblü İshâķ Çelebi Dîvânı*: G. 323 / (Çavuşoğlu, Tanyeri, 1989: 328)

138. 37^aderkenar: [Ġazel-i Yahyâ Beg]: *Yahyâ Beg Dîvânı*: G. 201 / (Çavuşoğlu, 1977: 408)

139.

mef'ülü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün
muzâri' - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. alsa eline tîğini ol gül-'izârumuz
cân virür ölmege bir uğurdan hezârumuz
eglençe fikr-i vuşlat u ğamdur nedimümüz
hem-dem belâ vü şehr-i fenâdur diyârumuz
3. yollarda kalur atı izi gibi gözlerüm
geçse semend-i nâz ile ol şehsüvârumuz
şâyed esirgeye [beni] hayr ile yâd ide
cânânenün yolında kazasız mezârumuz
5. yahyâ bedende kalmadı âh itmege mecâl
derdâ ki geçdi miḥnet ile rûzgârumuz

140.

mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün
hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. seni bir serv-i âzâda efendi mübtelâ dirler
cihân aḡa ğulâm iken kûl oldu bir şâhâ dirler
saḡa ol gösterür dünyâ gibi itdüklerün bir bir
cemâl-i dilbere âyine-i ğitî-nümâ dirler
3. be hey zâlim seni cevri ile öldürürse ḡunî
baḡa cevri eyleme yoḡsa işidenler ğazâ dirler
benüm cânım acır cânâ seni cevri ile acıtsa
işidenler velî itdüklerin buldı revâ dirler
5. neler çekdüġünî cânâ sen anuḡ kaşî yayından
ġörenler zâtîye cevri eylemek ḡoş mı idi yâ dirler

139. 37^aderkenar: [Ġazel-i Yahyâ Beg]: *Yahyâ Beg Dîvânı*: G. 146 / (Çavuşoġlu, 1977: 373)

140. 37^aderkenar: [Ġazel-i Zâtî]: *Zâtî Dîvânı I. Cild*: G. 201 / (Tarlân, 1968: 201)

1 bir şâhâ: pâdişâ.

3 zâlim: kâfir.

141.

mefā'ılün mefā'ılün mefā'ılün mefā'ılün
hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. dil-i maḥzūnumı bir gün ger tesellâ itseñ olmaz mı
tutalum düşmanuñ oldum müdārâ itseñ olmaz mı
beni tığ-i celâlünle gül-i şad-berge döndürseñ
kemâl-i 'ışkıñı ḥalka hüveydâ itseñ olmaz mı
3. baña gelmezseñ ey kaşı kemānum bârî tîründen
hoş-âmed eyleseñ bir nâme peydâ itseñ olmaz mı
bulutlar gibi bād-ı âhum ile tağlara düşdüm
gelüp mecnûn tegi bir gün temâşâ itseñ olmaz mı
5. güneş gibi irişüp âsumânı âsitānuñdan
bugün 'isâ gibi yaḥyâyı ihyâ itseñ olmaz mı

142.

fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün
remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. gelünüz 'ışk ile dīvâne vü şeydâ olalum
yağalar çâk idelüm ḥalka temâşâ olalum
açalum tûr-ı niyâz ile gönül âyinesin
göz göre mazhar-ı envâr-ı tecellâ olalum
3. virelüm kendümüze mihr ü maḥabbetle vücûd
zerreler gibi bugün mihr ile peydâ olalum
acı dil virdüğine kalmayalum nādānuñ
ey gönül 'ârif isen gel berü deryâ olalum
5. kimi cân naḥdini alsun kimi dil ey yaḥyâ
varup ol çeşmi ḥarāmîlere yağmâ olalum

141. 37^b: [Ġazel-i Yaḥyâ Beg]: *Yaḥyâ Beg Dīvânı*: G. 484 / (Çavuşoğlu, 1977: 576)

1 Vezin bozuktur.

gün ger: gün.

3 gelmezseñ: gelmezsın.

4 tegi bir gün: şeydāñı.

5 âsumânı âsitānuñdan: âsitānuñ âsumânından.

142. 37^b: [Ġazel-i Yaḥyâ Beg]: *Yaḥyâ Beg Dīvânı*: G. 275 / (Çavuşoğlu, 1977: 453)

2 ile: içre.

143.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. hālet-i 'ışk ile şūrīde vü şeydā olalum
nām-ı nengi koyalum 'āleme rüsvā olalum
silelüm āyīne-yi dildeki jengi eleme
açalum gönlümüzü mazharı esmā olalum
3. idelüm sa'y u tavāf itmege kūyūn haremin
sālīki dār-ı hudā ka'be-yi 'ulyā olalum
tatlucağ dirilelüm acı civānı koyalum
torçu sözüyle bulanmaya deryā olalum
5. be civānī dil ü cān naqdini alup virelüm
göz göre gözi harāmīlere yağmā olalum

144.

mefā'ilün fe'ilātün mefā'ilün fe'ilün
mucteşş + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. cihāna 'ışkumı fāş itmek iftiḥārumdur
münāfiḳāne dirilmek benüm [ne] kārumdur
açıldı nergis ile gül gibi gözüm gönlüm
ne kim hicāb ola cānum gözine 'ārumdur
3. mişāl-i dāl-i 'ademdür ḥayāl-i zıll-i vücūd
baḡa vücūd viren 'ayn-ı i'tibārumdur
aḡar su gibi yolum baḡr-i bī-kenāra çıkar
ḥayāt-ı kāzibe derbend-i reh-güzārumdur
5. muḥammed-i 'arabınūn cemāli ḥaḳḳı için
maḡabbetüm güneşi dilde yār-ı gārumdur
şabā önince yūri zerre-i ġubār gibi
beni sürüp götüren bunda 'ışk-ı yārumdur
7. sarāy-ı sırr-ı ḥaḳīḳat gönüldür ey yaḡyā
şerī'at ile ṭarīḳat iki ḥişārumdur

143. 37^b: [Ġazel-i Civānī]:

144. 38^a: [Ġazel-i Yaḡyā Beg]: *Yaḡyā Beg Dīvānı*: G. 102 / (Çavuşoğlu, 1977: 344)

6 yūri: gelen.

mef'ülü mefâ'ilün mef'ülü mefâ'ilün
 hezec - - + / + - - - / - - + / + - - -

1. bu âhum ile yaşum bu nâle vü efgânum
 cānāna beyân eyler aḥvâl-i perişānum
 toğrulug ile sevdüm sen serv-i ḥirāmānı
 aḡyāre kıyās itme ben bendeni sultānum
3. sevdüğine 'âşıklar maḳdûrını şarf eyler
 cānum daḡı istersen olsun yoluḡa cānum
 bir bir dimege ḡalka esrār-ı ḡam-ı 'ışkı
 ḡüyâ dehen olmışdur bu çāk-ı giribānum
5. yaşı gibi yaḡyānuḡ karşıya çıkar cānı
 nâz ile kaçan gelsen ey âfet-i devrānum

145. 38^a: [Ġazel-i Yaḡyâ Beg]: *Yaḡyâ Beg Dîvânı*: G. 281 / (Çavuşoğlu, 1977: 457)
 3 bendeni: kuluḡı.
 5 âfet-i devrānum: ḡusrev-i ḡübānum.

146.

fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. yaşamun atresi geydür[di] zırhlar tenüme
veh ki mâni' olmaz tîr-i adeng efgenüme
bu hevâ ile apunda beni ben âk iderem
ey cefâ-pîşe meger geçmeye ükmüm tenüme
3. dem-be-dem sînemi âk itmemek için dikeyim
zülfünün riştesini zıh gibi pîrâhenüme
cennet-i küyünü terk eylemeyen âdem isem
dâne-i âlün od urmazsa eger ırmenüme
5. ulağı alka gibi hiç apundan gitmez
dikilür iki gözüm câm gibi revzenüme
yâr dirmiş ki necâtînün elinden ne gelür
ah kim beni uzûr ile omaz gülşenüme

147.

fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. zîr-i âke varısar âiri ünküim tenimüz
şimdi âk üzre niçün itmeyevüz meskenimüz
kibr ü 'ucbu oyalum âk ile yeksân olalum
cümleten âk olısar âiri ünküim tenimüz
ün kefindür bilesin gidecek her kişinün
gel kefen fıkır idelüm biz daı pîrâhenimüz
5. biz ki itdük niçe mevtâmuz için şîvenler
'âıbet şöyle bizimde ideler şîvenimüz
aalum şol günü 'ulvî ki ecel tîğine âh
cümlemüz vaqt iricek utusaruz gerdenimüz

146. 38^a: [azel-i Necâtî Beg]: *Necâtî Beg Dîvânı*: G. 557 / (Tarlan, 1963: 492)

1 tîr-i adeng: türk-i adeng.

3 Divanda bu beyit 4. beyit olarak yer almaktadır.
sînemi: yakamı.

4 Divanda bu beyit 5. beyit olarak yer almaktadır.

5 Divanda bu beyit 6. beyit olarak yer almaktadır.
apundan: apumdan.

6 Divanda bu beyit 7. beyit olarak yer almaktadır.
ne gelür: yandım.
gülşenüme: meskenüme.

147. 37^bderkenar: [azel-i 'Ulvî]: Divanda yer almamaktadır.

148.

mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün
hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. bugün bir gözleri âhû güzel dilber şikâr itdüm
bu 'âlem şayd-gâhında 'aceb şâhum ne kâr itdüm
şu denlü ağlasam derd-i derûnumla niçün âhir
duyuldum yok yire râz-ı derûnum âşikâr itdüm
3. baña ok gibi dogruldı çü gördüm ol kemân-ebrû
sevincümden ayağına hemân cānum nişâr itdüm
dime şehrûmden durma çık kefilün yok diye cānâ
ben ol zülfün boyun virüp andan firâr itdüm
5. murādî bir gazel didüm lebi vaşfında cānānuñ
şulu şeftālûdur güyâ ki şöyle âşikâr itdüm

149.

fā'ilâtün fā'ilâtün fā'ilün
remel - + - - / - + - - / - + -

1. sen beni yârab kemâl-i hırşla
derbeder gezdirsen ne fâ'ide
ac idüp nâmerde muhtâç eyleme
rabbenâ enzil 'aleynâ mâ'ide

150.

mef'ülü fā'ilâtü mefā'ilü fā'ilün
mużâri' - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. dolaşdı dām-ı zülfüne murğ-ı dil oldı bend
rahm it aña ki kaldı şehâ zâr u müstemend
şayyâd-ı zülf-i pür-meylün güşegir olup
atar gazâl-i çeşmüne (...) yâ (...) kemend
3. yavuz göz irmesün diyü cānâ cemâlüne
sînem sifâl-i micmerdür dâğlar sipend
bakdukça hâlûme beni benden uşanurum
âyîne-i cemâlün ider seni hursend
5. meydân-ı nazm-ı güşe müdâmî (...) hüner
olur şihâb-ı çarh-ı (...)

148. 37^bderkenar: [Gazel-i Murādî]:

149. 38^aderkenar: Şarkı:

2 Mâ'ide Suresi 114. Ayet.

150. 38^aderkenar: [Gazel-i Müdâmî]: Noktalı yerler silik olduğu için okunamamıştır.

151.

fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. şarılupdur bedenüm penbe-i dâğ-ı tenüme
geymege zerrece yer kalmadı pîrâhenüme
şoyunup 'ışk ile mecnûn gibi 'uryân oldum
ki gelüp kimse yapışmaya benüm dâmenüme
3. kanda bir bâr-ı girân-ı ğam u miḥnet varsa
yâr-ı cānum gibi muḥkem yapışur gerdenüme
'âlemi dîde-i giryānuma ḥayrân itme
gel gülünç itme beni dostuma düşmenüme
5. şabrumuḥ ḥırmenidür sînede cānum işḥāk
âh [kim] sūz-ı dil âteş bırağur ḥırmenüme

152.

fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. dâğlar ḥalkası zırılar geydürdi tenüme
cebe şatmak nic' olur göstereyin düşmenüme
ḥakḳ oğuldur yaḳadan geçme begüm eşk-i yetim
tıfl iken dahı bırakmışdı gözüm dâmenüme
3. sîmden heykel aşar boynım güyâ meh-i nev
toladukça kolını yâr benüm gerdenüme
sînede dâğ-ı ğamun derdini setr itmek için
tügmeler daḳdı yaşum ḳatresi pîrâhenüme
5. fetḥ-i bâb olup o mihr olsa sehî mihmānum
ḥücre nûr ile ṭola cām ola [meh] revzenüme

151. 38^aderkenar: [Ġazel-i Ūsküblü İṣḥāk Çelebi]: *Ūsküblü İṣḥāk Çelebi Dīvānı*: G. 258 / (Çavuşoğlu, Tanyeri, 1989: 286)

3 yapışur: şarılur.

5 cānum: dâğum.

152. 38^b: [Ġazel-i Sehî Beg]: *Sehî Beg Dīvānı*: G. 203 / (Yekbaş, 2020: 273)

1 zırılar geydürdi: geydürdi zırılar.

4 dâğ-ı: derd-i.

derdini: dâğını.

153.

fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. her ki hecründe naẓar eyleye cānā tenüme
müy şanur ki ٲolaşmış ola pīrāhenüme
dostumdur seg-i kūyuñ saña vardukça beni
men' ider gitmege  omaz yapışur dāmenüme
3. düşmenün ĥod degülem ağladuban miĥnetle
gel gülünç itme beni dostuma düşmenüme
kendümi bileli bu āh-ı ciger-sūzumdan
cevce yok ĥāşılum odlar bırağur ĥırmenüme
5. gül yüzi vaşfını vaşfiden işidüp didi yār
yaraşur kim ola b lb l bu benüm g l şen me

154.

fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. zülf-i zencirini dilber dağalı gerdenüme
itdi r sv y beni dostumla düşmenüme
penbe-i da  ile cismimi t td  ġam-ı y r
 kerem zerrece minnet dağı pīrāhenüme
3. s nede   n-i seyrd r görünen da  degül
na ar it dilde benüm  y ne-yi  ev şen me
evvelce r y-ı meşale-yi  h ile 'ı   olduğu
 rer-i s z degmedi mi ol üzre ĥarmen me
5. aldı dil-i şürini si r  ġam-ı end h ile
m btel  her biri bir dürlü bel lu tenüme

153. 38^b: [ azel-i Va f ]: *Va f  D v m*: G. 73 / ( avu o lu, 1980: 131)

2 sağa: a a.

 omaz: her dem.

5 kim: ger.

154. 38^b: [ azel-i Si r ]:

155.

mefā'ılün mefā'ılün mefā'ılün mefā'ılün
hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. ğam bu dehr-i fānide fiğān-ı ahdur ancağ
penāhında tutan dā'im beni allāhdur ancağ
vücūdum geşt-i zārında temettu' itmedüm hergiz
bu miñnet ile ten-i zerdüm benüm bir gāhdur ancağ
3. huzūrum hāletin şorsan enisim derd ü miñnetdür
ne cānibe kim sefer kılsam belā hem-rāhdur ancağ
fevākundan gözüm encüm feşān olduğına her şeb
güvāhüm kevkebin bī-cedd ile gökde māhdur ancağ
5. cinānī herkesi şanma ğayb aḥvāline vaḳıf
rumüz-ı ḥikmete maḥrem dil-i agāhdur ancağ

156.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. ger çekim bir naḥl-i terdür bağbānuñ degmesi
gülbün-i himmetdürür şāh-ı cihānuñ degmesi
dilde tırūñ servidür tūbāya başın egmeyen
böyle serkeş naḥl olursan dil-sitānuñ degmesi
3. gerçi kūteh kāmētüm alādur ammā himmetüm
çergiyāhum oldum ol serv-i revānuñ degmesi
ḥāk-i rüy-ı dergehuñ eflāke irdi ḳadr ile
gör ne 'ālī rutbet olur asitānuñ degmesi
5. ey cinānī ol gülün ḳadd-i bülend-i yādına
naḥl-i serv-i tāzedür her bağbānuñ değmesi

155. 39^a: [Ġazel-i Cinānī]:

156. 39^a: [Ġazel-i Cinānī]:

157.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. amdülillāh kim olupdur am hazānı nev-bahār
müjde-i himmetle oldu şahn-ı gülşen her kenār
tiğ-ı cevher-dār-ı nuşret-bār kim destündedür
kabza-i hükmündedür lâ-büd musahhar her diyār
3. gerçi kim mecmū' idi hayl-i adüv pervin-mişāl
eyledi qahrın benātün-na'ş gibi tār-u-mār
şāhid-i destinde kıldı meskenin şāhin şıfat
ol tiz-rü hoş hırāmı eyleyen ider şikār
5. ey cinānı gözlerüm encüm dökerler pâyine
hüsni ile ol mäh-çehre buldı tā kim iştihār

158.

fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. nār-ı amda nazar iden kişı tīb-ı tenüme
didi fānūs-ı belā perdesi pīrāhenüme
būlbül-i cān iremez gülşen-i şādiye velī
kanda kim hār-ı am olsa alışur dāmenüme
3. haşre dek rakş idüm ey dilber alup başum ele
tiğ-i cān-bahşın eger irse benüm gerdenüme
ser-i küyında kılam kaddümi ya āhumı tır
tā ki her zāğ rakīb uğramaya gülşenüme
5. ey muhibbı dime ağıyara seg-i yār şakın
ne için benzedesin dostumı düşmenüme

157. 39^a: [azel-i Cinānı]:

158. 38^bderkenar: [azel-i Muhibbı]: *Muhibbı Divānı*: G. 3155 / (Yavuz, 2016: 1566)

2 alışur: yapışur.

3 idüm: uram.

irse: ire.

159.

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün
hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. derūnum âteş-i derde yakupdur mihr-i mehrûlar
bu cismümden çıkan yir yir tütünlerdür degül mûlar
teferrüc itmege bağ-ı cemâlin alnı tākında
egilmiş düşmege durur temâşâ kıl ol ebrûlar
3. hevâ-yı kadd-i yâr ile delürmiş diyü gülşende
nihâl-i sevr ayağına gümüş zencîr urur şular
harîfüm gözlerüm fikri düşüpdür vâdi-i ğamdan
beyâbânlarda mecnûna olupdur mûnis âhûlar
5. didüm âb-ı 'izârunda niçün zülfeynün olmaz ter
didi ca'fer 'aceb olmaz şuya düşmezse ahûlar

160.

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. 'âşıkı odlara yakar dil-rübâsı bursanun
bilmeyenler dir ki ıssıdur havâsı bursanun
râ kaşıyla her hilâl-ebrûsı eyler merhabâ
dostlar hoşca gelür baña burası bursanun
3. kendüyi yüksek dutar hürşîd-i 'âlem-tâbdan
gökden inmez neyleyem her meh-likâsı bursanun
yaray' ibrişüm götürmez zülf-i yârî gören
h'âce-i 'âlem geçer her bir gedâsı bursanun
5. ıssıcağ yüz gösterüp dilberlerin öper kuçar
rind-i 'âlemdür revânî kaplucası bursanun

159. 39^aderkenar: [Ġazel-i Tâcî-zâde Ca'fer Çelebi]: *Tâcî-zâde Ca'fer Çelebi Dîvânı*: G. 65 / (Erünsal, 2018: 370)

2 tākında: tākından.

kıl: it.

4 gözlerüm: gözlerün.

ğamdan: ğamda.

5 Divanda bu beyit 7. beyit olarak yer almaktadır.

düşmezse âhûlar: batmasa cādûlar.

160. 39^aderkenar: [Ġazel-i Revânî]: *Revânî Dîvânı*: G. 213 / (Avşar, 2017: 299)

1 bilemeyenler dir ki: ey gönül germ olma.

3 gökden: yere.

4 yârî: dildârî.

5 dilberlerin öper kuçar: öper kuçar dilberleri.

161.

fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün

remel + + - - / + + - - / + + -

1. dolaşup kākül-i perişāna
dil-i miskīnüm oldı dīvāna

mey-i la'lün hayālī ile müdām
gözlerüm yaşını döndi mercāna
3. mezra'a-ı dilde hāşılum ğam iden
harmen-i hüsn içinde bir dāne

şol saçı leylā-yi görenler hep
düşdi mecnūn gibi beyābāna
5. kuzı bağırluyum helāk kılma
cigerüm hūnı döndi büryāna

büyüdi bitdi bugün şimdi
çekerem ehl-i nazmī meydāna

162.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. vaşl-ı cānān isteyenler ğam yimezler cān için
yolına bir cān nedür biñ cān fedā cānān için

sen melek ruhsār için hercāyī dirlerse n'ola
olmaduk sözler dinür hürşid-i nūr-efşān için
3. leblerün dāyisini n'ola ger tutsa haṭuñ
didiler zulmet içinde çeşme-i hayvān için

fitne-i āḥir zamāndur fitneler andan kıpar
dostlar ben n'eyleyem ol gözleri fettān için
5. ger buyursañ cān fedā ide muḥibbī yoluña
ādem olan ad u şanın terk kılmaz cān için

161. 39^aderkenar: [Ġazel-i Nazmī]:

162. 39^b: [Ġazel-i Muḥibbī]: *Muḥibbī Dīvānı*: G. 2704 / (Yavuz, 2016: 1363)

3 dāyisini n'ola ger: eṭrāfını cānā n'ola.
didiler: yir olur.

163.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. dostum görme tehi bu 'aşıkun nem-didesin
ser-te-ser ğark ola 'âlem döke eşk-i didesin
gülşen-i hüsünde yârün ey gönül bülbülleyin
nâle eyle şubh olunca sen de bir şürîdesin
3. çekerem cevri ü cefânı bu ümîde dostum
bir gün ola hâlûme bakup başa rahm idesin
hâk-i pâyinden eşer bulduñ mı ey bād-ı şabâ
niçe yıllardur eser durmaz [bir] 'âlem-didesin
5. görmese cânâ seni olmaz muhibbîye hayât
anun' için tende cân çeşmümde nûr-ı didesin

164.

mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün
hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. gözüm yaşın revân itdüm benüm bir servi dalum var
bi-ḥamdillâh ki 'ışkıyla benüm bir özge hâlüm var
felek germ olmasun görüp inende mihr-ile mâhı
benüm de yüzi gül alnı kamer kaşı hilâlüm var
3. dilâ mülk-i ğama şâham niçe şâd olmasun gönülüm
duḥân u dūd-ı âhumdan otağum kara şâlum var
düşüp meyḥâne küncinde içüp mest ü ḥarâb oldum
anun' çün ğamdan âzâdam ne ğuşşa ne melâlüm var
5. muhibbî ḥalvet-i dilde hemân eglencedür ancak
ögünüp şî'r-ile kimse dimesün kim kemâlüm var

163. 39^b: [Ġazel-i Muhibbî]: *Muhibbî Dīvānı*: G. 2677 / (Yavuz, 2016: 1352)

164. 39^b: [Ġazel-i Muhibbî]: *Muhibbî Dīvānı*: G. 1169 / (Yavuz, 2016: 662)

1 benüm: yine.

3 duḥân u: başumda.

165.

fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. jeng-i ğamdan diler-isen ola gönlün şâfi
koma elden қо[ma] bir lahza şarâb-ı şâfi
meclis-i 'ışkda ar anlamaga pervâne yiter
bûlbûl-i gülşeni anma gider ol leffâfi
3. işigi dâr-ı şifâsına irem diyü bu dil
giceler şubha degin vird idinür yâ şâfi
yine ğavvâş-şifat baħr-i ma'âniye ṯalup
niçe dűrler çıkarup oldum anuñ şarrâfi
5. ḵanımı içmege geldükde benüm ğamze-i dost
bu muħibbî dir aña c̱ân-ıla şıħhâ 'âfi

165. 40^a: [Ġazel-i Muħibbî]: *Muħibbî Dīvānı*: G. 3466 / (Yavuz, 2016: 1702)

1 gönlün: ḵalbün.
2 ar anlamaga: c̱ân yakmaga.
3 işigi: lebleri.
giceler: ħastadur.
vird idinür yâ: virdi bu deryâ:
5 geldükde: geldükçe.

1. ne ziyân itdi saña şûfî şarâb-ı şâfî
yine alup ele ğaybetde çekersin şâfî
nağd-i gencine-i cemşid-i cevân bahtdur ol
yaraşur olur ise pîr-i muğân şarrâfî
3. haşre dek seyr-i likân itmez isem âhum ile
dûzağ-ı âteş idem cennet ü a'râfî
benem ol zinde ki yirden getüre gerd-mişâl
himme[tüm] şarşarı esdükde cibâl-i kâfî
5. gelmege havf ider h'vâb hayâlî gözüne
olalı yaşı ile baħr-i muhîṭ eṭrâfî

166. 40^a: [Ġazel-i Ḥayālî Beg]: *Ḥayālî Beg Dîvânı*: G. 68 / (Tarlan, 1945: 424)

1 çekersin: çalarsın.

ğaybetde: ħalvetde.

3 Divanda bu beyit 4. beyit olarak yer almaktadır.

haşrüh: haşrde.

ü: ile.

4 Divanda bu beyit 3. beyit olarak yer almaktadır.

zinde: merd.

getüre: götürür.

167.

fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. gitdi nüş eyler iken şüfi şarâb-ı şâfi
nice tıfl eyler ile görün onı inşâfi

güş idüp şeyne-yi 'ışkı kişi takrîr idemez
haşre dek medresede okursa keşşâfi
3. kimine rahm idüben vuşûlunu ihsân itdün
baña bir büse 'inâyet ider isen kâfi

girürüz koynına ol zülfi semensânun eger
mârlarla tolu olursa dahı eţrâfi
5. dil-rübâlar nice hazz itmeyeler şi'irümden
medh idüp söyledüğüm kendülerün evşâfi

ehl-i küfrün şaluben nâra şaklasın hâk
eyledidür nicesi dilberler için a'râfi
7. çünkü meyhâne mi içmege oldı yaşâk
bozâhâne yûri iç yüzüne ur lâfi

dilberün kanķısı ra'nâ idigün bilmez isen
şor zuhûriye odurur hûblarun şarrâfi

168.

mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün
hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. bugün gülzâr-ı hüsn içre biten berg-i semensin sen
yâhûd nâz-ıla reftâra gelen serv-i çemensin sen

yüzünü gösterüp evvel giriftâr eyledün 'ışķa
koyup tenhâ beni derd ü belâ bile gidensin sen
3. ben oldum gülşen-i küyun içinde bülbül-i nalân
olan gül gibi hercâyî bu 'âlem içre sensin sen

kime şîr ü şeker virsen dökersin 'akıbet kanın
anun'çün bî-vefâ dünyâ dimişler ehrimensin sen
5. muhibbî şi'r ü eş'arun kıo dem dem sūzinâk olsun
kelâmı sūz-ı husrevden yaķar mîr-i suhensin sen

167. 40^a: [Ġazel-i Zuhûrî]:

168. 39^bderkenar: [Ġazel-i Muhibbî]: *Muhibbî Divânı*: G. 2658 / (Yavuz, 2016: 1343)

2 Divanda bu beyit yer almamaktadır.

3 Divanda bu beyit 2. beyit olarak yer almaktadır.

4 Divanda bu beyit yer almamaktadır.

169.

fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün

remel + + - - / + + - - / + + -

1. delinüpdür ğam-ı müjenle yürek
birez ey kaşı ya okun çekerek
seyr-i bustân ider benümle o yâr
felege dimezem 'aceb mi kelek
3. redd ider kapusından ağlar-ısam
igitlige dağı sitâre gerek
hayfdur kulların çignetme
şehsüvâram atun başın çekerek
5. ey muhibbî daķık-i nazmumdan
'akd-i pervîne tab'um aşdı elek

170.

fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün

remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. 'âşık olan komaz elden ebedî yâr etegin
koya mı kendü gönülle kişi dildâr etegin
ne kadar hûb-ı hüsni var ise ağıâr iledür
zeyn ider kanda ise gonca olan hâr etegin
3. kalem-i sırr ile haţâ olmaya dergehden 'ayân
o da dünyâ degile tutasın inkâr etegin
mülki 'ışkun şehisin kûh-ı ğamı terk eyle
ne revâdur şeh olan gözleye tağlar etegin
5. müddeî dâmen-i dildâra irişse ne 'aceb
kanda kim açla gül tutar anun hâr etegin

169. 39^bderkenar: [Ġazel-i Muhibbî]: *Muhibbî Dîvânı*: G. 1857 / (Yavuz, 2016: 978)

2 Divanda bu beyit 3. beyit olarak yer almaktadır.

ider: ide.

yâr: mâh.

3 Divanda bu 4. beyit olarak yer almaktadır.

4 Divanda bu 2. beyit olarak yer almaktadır.

170. 40^aderkenar: [Ġazel-i Muhibbî]: *Muhibbî Dîvânı*: G. 2705 / (Yavuz, 2016: 1363)

1 Divanda bu beyit yer almamaktadır.

2 Divanda bu beyit yer almamaktadır.

3 Divanda bu beyit yer almamaktadır.

Vezin bozuktur.

4 Divanda bu beyit yer almamaktadır.

5 Divanda bu beyit 3. beyit olarak yer almaktadır.

171.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. girmeyince onına dilbere el şunmayalar
seveler hem on ikisinde iki şanmayalar
on ikisinden erince yine on dördine hem
öpeler hem kocalar üstine denmeyeler
3. geçicek andan öte ire yigirmi beşine
iniş olsun yokuş olsun bünyād itmeyeler
çün yigirmiden aşā tāze yegnicek ola
ardına düşmeyeler anı utandırmayalar
5. bu derd-i müzmin ileri ki gice andan öte
ki şeker-pesend meges gibi aña konmayalar

I

1. debreder bād-ı şabā zülf-i niķābın götürür
bülbul âşüftelenüp gülde niķābın götürür
3. bağırunıñ bir nice cān naķdi kebābın götürür
bezm-i ğam muṭrībünüñ sīne rebābın götürür
5. çeşm-i giryān kabağı tolu şarābın götürür

II

1. ey gönül söyleseñe sen dahı evrād-ı şabā
tā kim ol māh işidüp nāle-i feryād-ı şabā
3. dönicek çarḥ-ı felek komağa bünyād-ı şabā
ğonca-i tıflın gülistān okıdur bād-ı şabā
5. kılıdır şāh-ı gül ardınca kitābın götürür

III

1. dönmezem kalsa tenüm ṭīn-i türāb altında
şöyle zerrede olan bir meh-tāb altında
3. yürümez 'āşık olan degme cenāb altında
yāra yalvarımasa kalsa hicāb altında
5. bir kadeḥ mey kişinüñ cümle hicābın götürür

IV

1. rind-i rüsvāy olanı sevmişem efsāne
cān-ı yandıрмаğ için şem'e gerek pervāne
3. bir du'acı kılı kim bende bugün dīvāne
sögesin sīneme derdünle ölürsem cānā
5. meyyite ḥayr u du'ā kabır 'azābın götürür

V

1. ey ḥadīşī bu ğam vechine müştāk çeker
her maķāmāta yine rāzık-ı rezzāk çeker
3. bu cefā kim çekerüm şanma ki āfāk çeker
ol cefā yüki ne cevır iylese işḥāk çeker
5. ne kâdar olsa anuñ nāz u 'itābın götürür

173.

fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

I

1. nām-ı nengi ҡo elünden ҡoma bir yār etegin
tutağör yaḥṣi müdām ister isen var etegin
3. mesken it bülbül-i şeydā gibi gülzār etegin
pend gūṣ itme dilā alma ele 'ār etegin
5. ҡo ne dirlerse disünler dutağör yār etegin

II

1. yüz urup pâyına ol gözleri seḥḥāra didüm
siḥr-i efsün ile itdün beni āvāre didüm
3. düşmüşem ṣem'-i rūḥun şevkıyle nāre didüm
cān virüp būsuna ey dost nedür çāre didüm
5. gül gibi geldi didi tut yüri nāçār etegin

III

1. çünkü ҡassām-ı ezel çekdügi sā'atde raqam
alnuma yazdı benüm cevri-i cefāyla elem
3. çeşmimün çeşmeleri dökdi biyādına dem
baña her demde gelür cevri ü cefā miḥnet ü gam
5. müşkil işdür kişi kim tuta sitemkār etegin

IV

1. leb-i mey-gün dişi dür-dāne vü teri duḥter-i al
ķāmet-i servi māt eyler anun kāküli dal
3. demidür fırsatı fevt eyleme ҡol boynına şal
ḥ'ābda yāri bulup fırsat ile būsedin al
5. uyanup ḥışma gelürse ҡoma inkār etegin

V

1. şeyḥiyā ḥalkda mürüvvetle 'atā ҡalmadı çün
oldı fazl işi kesād ṣi'r-i bahā ҡalmadı çün
3. ḥaḳ-şinās kimse yoğ 'ālemde şafā ҡalmadı çün
ey muḥibbī benī-'ālemde vefā ҡalmadı çün
5. sen de mecnūn şıfat tut yüri tağlar etegin

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

I

1. ülfet-i 'ışık eyleyen ünsiyyet-i cân istemez
iltifât-ı halk-ı tekelifât-ı insân istemez
3. terk ider cümle cihân mülkini 'unvân istemez
ihtiyâr-ı fakr iden dergâh-ı eyvân istemez
5. zâd-ı gâmdan özge hergiz kendüye nân istemez

II

1. eyleyenler gûşe-i fakr-ı fenâyı ihtiyâr
tâc-ı hürşîd-i felek tahtında eylerler karar
3. mâ-sivâdur 'ayna almazlar bu fânî kâr-ı bâr
şol ki istiğnâ serîrinde oturdu şah-vâr
5. ser-te-ser olmağa heft-ıklîme sultân istemez

III

1. nûr-ı allâh ile çünkim mü'minün kalbi tolar
feyz-i haqdan tutar âfâkı ziyâsı ser-te-ser
3. sâyesinden mihr-i mâh eyler temennâ nûr u fer
şu'le-i âhı ki anuñ 'âleme pertev şalar
5. zerreye almaz günü ol mâh-ı tâbân istemez

IV

1. dâğlarla lâle-zâr-ı sinem olmuş bağ u râğ
cûybâr-ı eşküm ol bağ içre akar çağ çağ
3. n'ola gülzâr-ı çimen seyrinden eylersem ferâğ
sînesine her [ki] kesdi na'lû çekdi tâze dâğ
5. lâleye kalmaz nazâr seyr-i gülistân istemez

V

1. kılsalar küyün'de cânâ cism-i efgârum dü nîm
ışığünden bir kadem gitmem yabana hak 'alîm
3. çün buyurmuş hazret-i sultân süleymân bin selîm
ol kim 'ışık ehlidür olur küy-ı dilberde mukîm
5. eyleyüp dîvânelik dağ u beyâbân istemez

VI

1. dağ-ı ğamdan ğayrı ‘ışk ehlinde olmaz pîrehen
meclis-i ‘uşşâkda bî-lafz u şavt olur suhen
3. bāb-ı hākdan redd olunmaz kimse varur isteyen
pādişāh-ı ‘ışk dergāhı açuk gelsün gelen
5. men‘ olunmaz hîç kes ‘ışk ehli derbān istemez

VII

1. ‘ışkiyā cām-ı ezeldür cānı bî-hūş eyleyen
yād kılmaz ‘ālemi kendin ferāmūş eyleyen
3. katreye şaymaz muhîti ‘ışk ile cūş eyleyen
ey muhibbî yār elinden bir kadeh nūş eyleyen
5. hıızr elinden ger olursa āb-ı hayvān istemez

175.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
remel - + - - / - + - - / - + -

1. bezm ile şunmaz isen bir çanağa
önümünden kalkanı saña koyayın

176.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. âdemün yenmez eti gerçi kesilmez derisi[n]
yedi ol benüm etüm ki yedüm etün derisin

177.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. baña balık yemezüm derdün nigāra her zamān
gözüm önünde yedi ki hele kalkan balığı

178.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
remel - + - - / - + - - / - + -

1. hākden olan kişi miskīn gerek
hāki olana ne kibr ü kīn gerek

179.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. ey mesīhī her birisi 'ırz uğrusı 'ayyārdur
şehir-i şī'rün şāhısun bir dürlü dahı oldu iş
mülk-i nazm-ı zātīnün uğurlanup ma'naları
girüben dīvānuña tebdīl-i şüret eylemiş

175. 40^bderkenar: [Müfred]:

176. 40^bderkenar: [Müfred]:

177. 40^bderkenar: [Müfred]:

178. 40^bderkenar: [Müfred]:

179. 40^bderkenar: [Nazm-ı Zātī]: *Mesīhī Dīvānı*: G. / (Mengi, 2020: 10)

180.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. şaṇma kim ma'nā-yi nādāna beni el uzadan
degilüm tıfl gibi ḥāyide idinem iftār
tendeki rūḥ baṇa 'āriyyeti olduğıyçün
günde biṇ kere iderüm kendü ḥayātümdan 'ār

181.

mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün
muzāri' - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. ey destmāl göndereyin seni yāra ḥaḵ
kirpiklerümi eyleyeyin çevreṇe şaçaḵ
gözüm ḵarasını ezeyin naḵş yazayın
bu şive ile ol şanemün var yüzine baḵ

182.

mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün
muzāri' - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. ey destmāl yaruṇ elin tut lebini öp
sīb ü ṭurunca ṭā'ne iden ḡabḡabını öp
nā-geh ḡubār irerse mübārek zamirine
düş ayağına başmağınuṇ kebkebini öp

183.

mef'ülü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün
hezec - - + / + - - + / + - - + / + - -

1. bir tāze 'arūs oldı bu dünyā-yı deni gör
niçe benzemiş kendüyi ol pîrezeni gör
iydür ki yir altında [ki] esrārı şorarsaṇ
var lāleye başındaki ḵanlı kefeni gör
3. şol tāze bedenler ki yir altında yaturlar
ḥālın dimeḵ içün dil uzatmış çemeni gör

180. 40^bderkenar: [Nazm-ı Mesîḥî]: *Mesîḥî Dîvânı*: G. / (Mengi, 2020: 10)

1 kim: ki.
gibi: ki.

181. 41^aderkenar: [Kıṭ'a-ı Necâtî Beg]: *Necâtî Beg Dîvânı*: K. 49 / (Tarlan, 1963: 130)

182. 41^aderkenar: [Kıṭ'a-ı Necâtî Beg]: *Necâtî Beg Dîvânı*: K. 7 / (Tarlan, 1963: 120)

183. 41^aderkenar: [Aḥmed Pâşâ]:

184.

mef'ülü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün
muzâri' - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. sen mehlîkâya benzeyemez hüsle melek
öge öge göge çıkarur ise ger felek
mercân dimege la'l-i güher-pâşuḡa şehâ
yâķūt gibi âdeme taşdan ger yürek
3. ey şâne kâküli ile el oynını ķo
küstaḡlığı yiter it elüḡi geriye çek
her gün [gelür] cemâlüne şabr şüreti ile
âyîne gibi görmedün inşâf yüzi pek
5. ruḡşâriyla ķâmeti vaşfında şevķiyâ
şî'rün laṡîf ü ter ġazelün müntehâ gerek

184. 41^aderkenar: [Ġazel-i Şevķî]: *Şevķî Dîvânı*: G. 94 / (Durmuş, Canım, 2018: 231)

1 hüsle: hüsnde.

2 Divanda bu beyit 3. beyit olarak yer almaktadır.
ger yürek: yürek gerek.

3 Divanda bu beyit 5. beyit olarak yer almaktadır.
geriye: ipe.

4 şabr şüreti: cesr şüreti.

5 Divanda bu beyit 7. beyit olarak yer almaktadır.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

I

1. şol kadar nevrüz ile zeyn itdi dehr-i nev-bahār
'asker-i sermā kudūmundan olupdur tāru-mār
3. düşdi hāmūn üzre yir yir hayme kurdı lāle-zār
gül zümürrüd tahtına geçdi serve karşı şāh-vār
5. nergis-i zerrīn-i kabā olmuş yine mest ü humār
lāle-ḥad bir dil-rübādur gūyiyā (...) şāh-vār
7. naṭ'-ı hāke döşemiş ferş-i zümürrüd sebze-vār
būy-ı enfāsiyla reşk-i 'adn olupdur her diyār
9. gāfil olma işbu zīnet dā'im olmaz ber-ḳarār
'ayş u 'işret çağıdur nūş eyle cām-ı hoş-güvār

II

1. būy-ı 'anber-i yār ile dolmuş meşāmm-ı kā'ināt
ebr-i nisān ile bulmuş sebzeler neşv-i hayāt
3. eylemiş nuṭ'-ı felekde verd-i aḥmer şāh-māt
şemşīr-i sūzen kılur keşf-i rumūz-ı şeş-cihāt
5. ayağına yüz sürer yüz luṭfiyla servün nebāt
būlbūl-i gūyā kılur gülşende ḥall-i müşkilāt
7. zāhidā eyler çemen seyrānı def'-i iştidād
vakit geldükde bāde-nūş itmek degildür seyyi'āt
9. zehr-i ḳahrından cihānuḡ bulmak istersen necāt
'ayş u 'işret çağıdur nūş eyle cām-ı hoş-güvār

III

1. ḥ'āb-ı gāfletden uyan gel gülşen-i zībāya bak
āfitāb-ı tāb-ı 'ālem bir gül-i ḥamrāya bak
3. mest-i 'ışk olmuş yatur şol nergis-i şehläya bak
'ayş-ı yārān ebr-i nisān itdügi iḥyāya bak
5. lāle-i nūr-ı sa'ādetle dāmen-i saḥrāya bak
seyr-i envārı ḥudā kıl cennet-i envāra bak
7. çeşm-i bīdāruḡ öper gel berg-i 'anber-sāya bak
gör nice zeyn eylemişdür ḥālīk-i eşyāya bak
9. hey yabān dīvānesi gel serv-i bāğ-ı ārāya bak
'ayş-ı nūş çağıdur nūş eyle cām-ı hoş-güvār

IV

1. şöyle tezyîn oldı ezhârına dil dâmeni
çeşm-i nergis mest olup gözler kabayı süseni
3. lâleler yir yir belirdi hayâtı siyâh dâmeni
geydiler güller çemen şahnında pullar cevşeni
5. bülbül-i şeydâ kılar feryâd u âh u vâhını
varmadın zâhid fenâ bādına ‘ömrün ħarmeni
7. şahn-ı bâğa gel fenâ küncinde kılma meskeni
aç gözün seyr-i çemen kıl sen seni bil sen seni
9. ger temâşa ise maşşûduñ beni eyle beni
‘ayş u ‘işret çağıdur nûş eyle cām-ı hoş-güvâr

V

1. gördi ezhâr ile zeyn oldı felek fevkaţţürâb
verdi aĥmer mâh-tâb şâh-ı gültire şihâb
3. döndi raġmından felek didi ‘yâ leyte nî künt ü turâb’
germ olup aldı felekde cengine zemini âsiyâb
5. bezm-i gülşen içre nergis mest-i maĥmûrun olup
‘ayş u ‘nûş eyyâmıdur gel meyden itme ictinâb
7. çarĥ-ı gerdündan bilirsün eksük olmaz inķılâb
ey vedâ’i diymezi girmez ele ‘ömr ü şebâb
9. dem bu demdür dem bu dem vallâh u ‘âlem biş-şavâb
‘ayş u ‘işret çağıdur nûş eyle cām-ı hoş-güvâr

V

3 Nebe Suresi 40. Ayet.

4 Vezin bozuktur.

186.

fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. niçe hoş vahdet idi gice ki cem'iyetimüz
reşk-i firdevs-i berîn olmuş idi şöhetimüz
içelüm bâde-yi ayılmadın ölüp gidelüm
ayağı götürelüm elde iken ھرmetimüz
3. murğ-ı dil serv-i ser-efrâzı hevâsında uçar
kadirimüz gibi degüldür yücedür himmetimüz
iki gündür gelürüz gelmedi dükkânına yâr
elimüzden ne gelür işlemedi devletimüz
5. bize şehriñ güzeli nâz ider oldu işhâk
var gibi şimdi güzel sevmek ile şöhetimüz

187.

fâ'ilātün fâ'ilātün fâ'ilātün fâ'ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. canda çokdur bî-elem dilde ğam-ı yârım var
ğam ola gözde dahı eşk-i kehrübârum var
la'le dönse eşkimün rengi n'ola aksinden
dilde çünkü hayâl-i rûh u dildârum var
3. ğam beni şöyle za'if eyledi kim dildâra
tâkatüm yok dimege bir iki güftârum var
kaçan itdi hüsn-i yâr ile hırâm-ı yârın
şakın ey yûri dime bir dahı iktidârum var
5. nice cûş-ı dil olup sâ'î belâ küncinde
bister-i ğamda taqdir-i dil-i bimârum var

186. 41^bderkenar: [Ġazel-i Ūsküblü İshâk Çelebi]: *Ūsküblü İshâk Çelebi Divânı*: G. 98 / (Çavuşoğlu, Tanyeri, 1989: 181)

1 <şöhet> vezni bozduğundan metne dahil edilmemiştir.

187. 41^b: [Ġazel-i Sâ'î]:

188.

mef'ülü fâ'ilâtün mef'ülü fâ'ilâtün

-- + / - + -- / -- + / - + --

1. gün germ olup inen de hüsnini itmesün 'arz
kim fark var senünle beyne's-semâ'i ve'l-arz
hicrünle sîm-i eşke ol denlû kâdirem kim
ka'be kapuñ tavâfı olmışdurur baña farz
3. bir oda yakdı gurbet gözüm yaşı ucından
oldı revân kapuña hâlümü itmege 'arz
bir kıatre yaş komadı çeşmümde şevk-i la'lün
gerçi ki hûn-ı dilden çok aldı gözlerüm karz
5. zülf ü raḥuñ şıfâtın yazmağ için hilâlî
bir müşğ ile varakda hoş çekdi tûl ile 'arz

189.

mef'ülü mefâ'ilü mefâ'ilü fe'ülün

hezec -- + / + -- + / + -- + / + --

1. gıncayla [çü] ağızdan çün o dilber döker elfâz
dürç-i deheni içre çün olur dürer elfâz
çün vaşluñ aḥasın begenilür kelimâtuñ
ma'nası olıcağız olur mu'teber elfâz
3. lü'lü' dişünün vaşfını derc eyledüğümce
silk-i süḥanum içre olur şan güher elfâz
fehvâ-yı derûn nicesi ma'lûm olur idi
ger taşrasına eylemeyeydi ḥaber elfâz
5. taqdîr-i ma'ânî-i bedî' eylemeyince
şî'r içre mesîḥî bulımaz zîb ü fer elfâz

188. 41^bderkenar: [Ġazel-i Hilâlî]:

1 Bakara Suresi 164. Ayet.

189. 42^aderkenar: [Ġazel-i Mesîḥî]: *Mesîḥî Dîvânı*: G. 113 / (Mengi, 2020: 189)

1 içre çün olur: içre olur şan.

2 vaşluñ: vaşlın

3 vaşfını: nazmını.

içre: üzre.

mefā'ılün mefā'ılün mefā'ılün mefā'ılün
 hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. ma'ānī mülkīni tīg-ı zebānum birle feth itdüm
 ulā-yı pādişāhumsın serir-i rūm sulţānı
 sühan bezminde ben bir rind-i derdāşām kıpdım kim
 ma'ānī cāmını içmekde oldım cāmī-i şānī
3. bahāristān-ı ta'bumda açıldı bir gül-i sürī
 kaçan eyler anuñ her berg-i evrāk-ı gülistānı
 nevāyı ger işidüpdi nevāyı bilüp ta'bum
 deyipdi teşerrüf tabmışdur idüp süleymānı
5. ne tozlar kim kıparsa semīne ta'b-ı mevzūnum
 gözine tūtiyā eyler şifā'ında kemāl anı
 necātī gitdiyse benden hayālī sağ ol şāhum
 irenler'çün kımaz hālī cihān içre bu meydānı
7. huzūr-ı şāh-ı 'ālemde ne haddüm laflar urmaķ
 velī erbāb-ı şirün eksük olmaz böyle yalanı

fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
remel + + - - / + + - + / + + - - / + + -

I

1. bir 'arakçin tolu miske dime gīsūdur bu
dīl-i sevdāzedenün başına kayğudur bu
3. mor çeker kākūline mār didiler mūdūr bu
nice kākūl nice mū sūnbül-i gül-budur bu
5. dīl-i 'uṣṣākı perīṣān idici budur bu

II

1. dimiş ol dem beni bu dünyede oğul oyalar
bu delürmiş diyü bu ardıma eṭfāl uyalar
3. 'aceb ölsem ölümi ki beni elden koyalar
korkarum haşrde cān oynadığımdan duyalar
5. māh-rūlar diyeler birbirine odur bu

III

1. binūben zūhd atına bezm-i mey yapıldı şer'
daḥı mey içme diyü rind olına yayıldı şer'
3. ğayret ey pīr-i muġān gör ki yine neyledi şer'
gözümün penceresin yummağa ḥükm eyledi şer'
5. ki nigārun ḥarem-i ḥüsnine karşıdur bu

IV

1. gerçi gitdi begüm 'aqla uyup şabr u karar
hele hem-demdi baḥa āh idicek girye-i zār
3. dün ü gün işde idi gönül ve göz leyl ü nehār
ne gönül kōdı ne göz ḥāl-i rūḥ-ı 'arız-ı yār
5. oda yanmaz şuya batmaz nice cādūdur bu

V

1. fetḥiyā başlayıcaḡ meclise sen kıl 'amel
ḥüsrev-i mülk-i ma'āni sözidür sende emel
3. sen anuḡ şī'rin okı kim diye her ṭab'ı güzel
yine siḥr itdi necātī nice söz nice ğazel
5. leb-i dilber şan'atinde bir içüm şudur bu

192.

fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
remel + + - - / + + - + / + + - - / + + -

I

1. cilve itdi yine bir kaç büt-i meh-rû begler
niçe büt her biri bir serv ü semen-bû begler
3. şalınur nâz ile 'âşıklara karşı begler
bir alay oldu perî şîveli âhû begler
5. gözi âhûların alayına yâhû begler

II

1. irişüp yine dimâguma nesîm ü seheri
lâleveş tâzeledi her yaña dâğ u cigeri
3. dökülirse yiridür toprağa çeşmüm güheri
bir perî için akar iki gözüm çeşmeleri
5. şakının bilmiş olun ılıdur ol şu begler

III

1. yiridür gice gibi olsa günüm dahı ğam
uydı uşdı iki şûh-ı siyeh dil baña âh
3. biri âyuğ tûlur biri ider dürlü şikâr
kimseye uymasun ulaşmasun allâh allâh
5. zülf-i bî-dîn ile ol ğamze-i cādû begler

IV

1. murğ-ı cân kim öter eski vağanın unutmaz
bizi feryâd ile uzun giceler uyutmaz
3. tursa biñ kez bu cihân içre nişîn tutmaz
raht u bahtum götüre oda urursam tütmez
5. bir iki gün beni bu dünyede maḥbûb egler

192. 43^a: [Taḥmîş-i Mu'îdî]: [Ġazel-i Necâtî]: *Mu'îdî Dîvânı*: T. 2 / (Tanrıbuyurdu, 2012: 425)

I

- 3 şalınur: şalınup.

II

- 1 nesîm ü: nesîm-i.
- 2 dâğ u: dâğ-ı.
- 3 çeşmüm: eşküm.

III

- 1 Divanda bu mısra yer almamaktadır.
- 2 Divanda bu mısra yer almamaktadır.
- 3 Divanda bu mısra yer almamaktadır.

IV

- 1 Divanda bu mısra 3. bendin 1. mısrasıdır.
- 2 Divanda bu mısra 3. bendin 2. mısrasıdır.
- 3 Divanda bu mısra 3. bendin 3. mısrasıdır.
biñ kez: yüz yıl.
- 4 Divanda bu mısra yer almamaktadır.
- 5 Divanda bu mısra yer almamaktadır.

V

1. ‘âşık-ı haste-dilem bir gül-i nâzûk-bedene
bakmazam bülbül-i şeydâ gibi serv-i çemene
3. âh kim döndi yüzüm hasret ile nesterene
bî-vefâlıklar ider yolına cânlar virene
5. ‘acebâ böyle m‘olur dünyede hep bu begler

VI

1. ey mu‘îdî yiter olduñ bu hevâ yolında peyk
niçe bir il sözine ola cevâbuñ lebbeyk
3. hâk ‘inâyet kıla bir gün diyesin tevbe ‘aleyk
ne necâtî ne güzeller ne selâmün ne ‘aleyk
5. fâriğüz idemezüz kimseye tapu begler

V

- 1 Divanda bu mısra 4. bendin 1. mısrasında yer almaktadır.
- 2 Divanda bu mısra 4. bendin 2. mısrasında yer almaktadır.
serv-i: şahın-ı.
- 3 Divanda bu mısra 4. bendin 3. mısrasında yer almaktadır.
döndi yüzüm hasret ile: hasret ile döndi yüzüm.
- 4 Divanda bu mısra 4. bendin 4. mısrasında yer almaktadır.
- 5 Divanda bu mısra 4. bendin 5. mısrasında yer almaktadır.

VI

- 1 Divanda bu mısra 5. bendin 1. mısrasında yer almaktadır.
- 2 Divanda bu mısra 5. bendin 2. mısrasında yer almaktadır.
- 3 Divanda bu mısra 5. bendin 3. mısrasında yer almaktadır.
- 4 Divanda bu mısra 5. bendin 4. mısrasında yer almaktadır.
- 5 Divanda bu mısra 5. bendin 5. mısrasında yer almaktadır.

193.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. çeşm-i pür-ḥūnumda ḥālün naqşı ey ārām-ı cān
miske benzer kim kızıl vālāda eylerler nihān
oğların olmazsa sinemde karar itmez gönül
murğ-ı vaḥşīdür dikensüz yirde dutmaz āşiyān
3. baht-ı deni fermānveş nā-mihribān dil esīr
bilmezem yā rab ne tedbīr eylesem ben nā-tüvān
kāmetün servin görüp dīvāne olmuştur meger
kim dem-ā-dem kendü kendüden gider āb-ı revān
5. ey sürürī şöyle baş çekdi derūnum şu'lesi
kim eger āh eylesem yanar zemīn ü āsmān

194.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. çeşm-i pür-ḥūnumda ebrūnün ḥayālī bī-gümān
māh-ı nevdür kim şafaḳ içinde olmuştur 'ayān
ölcek kanlu yaşımdan çihre-i zerdüm benüm
bitüre ḥāk-i mezārum üzre mīr-i 'āşıkān
3. serv ü gül şanma görünen ḥaṭṭ u kıddün yādına
sīnesine dağımdur çekdi elifler büstān
yazmağ için ḥāme-i tīrūnle miḥnet-nāmesin
sürḥ ile zaḥmum devātı pürdür ey kaşı kemān
5. rāvī iltürse kıaramana ḥayālī şī'rūnī
bula nazm-ı rūḥ-baḥşuñdan nīzāmī tāze cān

193. 42^bderkenar: [Ġazel-i Gelibolulu Sürürī]: *Gelibolulu Sürürī Dīvānı*: G. 353 / (Ünver, 2020: 235)

1 naqşı: 'aksi.

3 Divanda 1. mısra yer almamaktadır.

Divanda 2. mısra 4. beytin 2. mısrasıdır.

4 Divanda bu beyit 3. beyit olarak yer almaktadır.

kendü kendüden gider: kendüden gidüp gider.

5 ey sürürī şöyle baş çekdi derūnum şu'lesi: sūz-i 'aşḳ ile sürürī şöyle oldum āteşi.

194. 42^bderkenar: [Ġazel-i Ḥayālī Beg]: *Ḥayālī Beg Dīvānı*: G. 7 / (Tarlan, 1945: 303)

3 dağımdur: dağ urup.

195.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

remel - + - - / - + - - / - + -

1. nedür ol kim şan'atda kuşa benzer al ola
gāh ebyāz geh-i çühāl ola
kuvvet ü kalbi altın ile gümüş
lācerem sine ittişāl ola
3. dört beşi iki ayağ iki gözi
'ömr ü havf dünyede dümāl ola
adınun evvel ü āhiri mīm
fıkr idersen cem'i vü dāl ola
5. uçıcağ çün hevāya 'azm var
derūn-i çehresi ğazāl ola
bu mu'ammāyı fıkr eden kişinün
dünyede begdeşi muḥāl ola
7. işbu vech ile vaşfın itdügün
aḥmedī olmasun ḥayāl ola

195. 43^aderkenar: [Mu'ammā-ı Aḥmedī]: Divanda yer almamaktadır.

196.

fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
remel + + - - / + + - + / + + - - / + + -

I

1. yine nakkâş-ı ezel nakş-ı ruḥuñ sâde ḳodı
yüzüne karşı gönül murğın feryâda ḳodı
3. beni göz yaşı gibi bir ulu deryâda ḳodı
seni cân gülşenine serv-ḥoş-âzâde ḳodı
5. kimini sevdi ḥudâ kimini sevdâda ḳodı
gül ârâyiş idüp bûlbûli feryâda ḳodı

II

1. işigün yaşlanuben çün iderüm derd ile zâr
şakınuram ki zafer eylesün sen güle ḥâr
3. dehenün fikri ile oldı cihân başıma dâr
baña gülmek şanemâ ağlamak oldı baña kâr
5. kimini sevdi ḥudâ kimini sevdâda ḳodı
gül ârâyiş idüp bûlbûli feryâda ḳodı

III

1. n'ola yolunda çekersem elemi derd ü ğamı
dünyede kimse mi var çekmeye derd-i elemi
3. hele sen zevk ü şefâ ile süregör bu demi
ki ezel kâtibi bu resme çekipdür ḳalemi
5. kimini sevdi ḥudâ kimini sevdâda ḳodı
gül ârâyiş idüp bûlbûli feryâda ḳodı

IV

1. görelî sen güli nâzûg gibi ḳan oldı yürek
göge yir yir diküle âh ü düḥānumla direk
3. naẓar it ḥâl-i su'âlîye gel ey ḳatı yürek
beni ağlatma didüm didi o dilber gülerek
5. kimini sevdi ḥudâ kimini sevdâda ḳodı
gül ârâyiş idüp bûlbûli feryâda ḳodı

197.

mef'ülü mefā'ülü mefā'ülü fe'ülün-mef'ülü fe'ülün
hezec - - + / + - - + / + - - + / + - - / - - + / + - -

I

1. geldi yine hoş faşl-ı bahār dem-i nevrūz
gitdi kamu ğam buldı cihān ṭali'-i firūz
3. 'arz eyledi gül bülbüle dīdār-ı dil-firūz
gel şahn-ı çemene bugün ey 'āşık-ı cānsūz
5. nergis gibi mest olma koma lāle gibi zinhār
elden cem-i cāmı

II

1. gülşende çü bir nāz ile gösterdi tekāsul
başladı girüp nağmelere sūz ile bülbül
3. ṭurmuş kamu serv ü semen sūsen ü sünbül
lāle döğünüp nergis-i maḥmūre şunar mül
5. eydür ki bu cāmı ele al eyleme gel 'ār
ko neng ü nāmı

III

1. oldı yine efgān-ı sihr-i bülbüle icāb
çün gönca niķābında belürdi gül-i sırāb
3. berg-i semen ü serv ile ṭoldı ṭaraf-ı āb
bād aldı serā perde-i gülşen çü bevvāb
5. esdükçe mu'aṭṭar kılur ol böyle her bār
bir cāy u temāmi

IV

1. çün gönca urundı başına tāt-ı muraşşā'
lāle daḥı geydi egnine dībā-yı mülemmā'
3. her dürlü sūḥan şahn-ı gülistānda mücemmā'
ķuruldı la'lden güle taḥt-ı muşannā'
5. kim 'adille göstere çıkup bülbüle dīdār
tā kim ola rāmī

V

1. çün oldı cihân bâğ-ı cinân ile muhabbet
havra gibi eşcâr alur hülle mülebbis
3. serv ü sehî vü nesteren lâle vü nergis
tenhâ gülle kurdı serâperde mücellis
5. gör ki üstine ağaç kılur akçalar işâr
her lahza tamâmi

VI

1. gül tahtına çıkup urdı lâ'lden başına tâc
'adl virüp nesterene tahtile hem-tâc
3. yüz gonca ile gösterdi yüzün ğanc u ğannâc
başladı girüp nağmelere kumrı vü tarrâc
5. kim 'âşık olanuñ işi efgân ile geçer zâr
her şubh u şâmı

VII

1. çıkup çemen üstine dururlar kadem her dem
şunlar ki cihânun dimâğına virür sem
3. mişl-i sühan vü yâsemen vü haţmi vü çigdem
hem sünbül-i nesrîn benefşe siper-i ğam
5. serv-i bulara karşı durup göstere didâr
gülşende müdâmi

VIII

1. gül kurdı çü divânı nitekim şeh-i ahter
gül ister ki vezîri ola nilüfer ü 'anber
3. el açup ider aña du'â serv-i şanevber
kim mülk-i cihânda ola hüküm ü muzaffer
5. suyun çeküp hançerini ola hevâdâr
çün hâş u gulâmı

IX

1. bilüp göricek gül kılısar anda figânı
sezer ki bahârun geliser sonra hazânı
3. bu nakşa gönül 'ârif isen bağlama cânı
nakķâşî gözet bunların olur şonı fânî
5. bir dâneye olur isen bâri harîdâr
kim olmaya dâmı

X

1. saḳḳa-yı ki āb itdi çemen şahnını nem-nāk
ya'ni ki kılur faşl-ı ḥazānda gül-i bī-pāk
3. bunı işidüp gonca revān itdi yaka-çāk
lāle bunı görüp ḳara başına ḳoyar ḥāk
5. bülbul daḥı gül ile vedā' eyledi nāçār
ḳat' itdi peyāmı

XI

1. gel nuṭṭa bugün bir gülgünü şahn-ı gülistān
ḥoş nāz u niyāz it nitekim bülbul-i nālān
3. sözine şekerün eyā tūṭı-i ḥoş el-ḥān
keş'arunı gördükde diye sa'dī vü selmān
5. bu daḥı cevāhiri ya ḥod-lülü-i şeh-vār
ya nazm-ı nızāmī

198.

mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün
hezec + - - - / + - - - / + - -

1. muḥibbem saṇa ṣāhum 'āṣīkāne
lebün ḳandine cānum ḳanda ḳāne
yanuṇa gelmedin maḳṣūdı bu kim
elünje ṭurra uram 'āṣīkāne

199.

mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün
hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. ilāhi bu nizār olmış tenüm ḳoyma kefen içre
ikimiz girmeyince yār ile bir pirehen içre

200.

müfte'ilün müfte'ilün fā'ilün
serī' - + + - / - + + - / - + -

1. 'ilm-i ḥikmetde māhir olsa cuhūd
eylemez ḥastaya 'ilāc-ı nef'
eger ol nesne bilse ṣafrāyı
kendü başından eylemez miydi def'

201.

fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. ol ṣanem ḳ'itdi yüzi üzre perişān kākül
oldı aşüfte aṇa niçe perişān kākül
sitem-i hecrle helāk oldı niçe zār u ḥazın
mārveş her kime ki eyledi tuḡyān kākül
3. her ḳaçan zülf-i perişān diyeler şāna çile
dilünje yüz ḥançer urur cāna ol yamān kākül
kimse dāmān-ı siyāhına anuṇ irmedi ḥiç
oldı şebrev gibi 'ayyār-ı girizān kākül
5. genc-i ḡam şaḳlamaḡa yaḳdı laṭīfī pençe-i dil
yine ejder tiḡin eyledi virān kākül

198. 43^b: [Ḳıṭ'a]:

199. 43^b: [Müfred]:

200. 43^b: [Ḳıṭ'a]:

201. 43^b: [Ġazel-i Laṭīfī]:

202.

fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. āşyān itmiş idi sinede 'ışkuñ göçdi
şimdi şeh-bāz-ı muḥabbet o yuvadan uçdı
yine bir lu'b ile 'uşşāk-ı perīşān itdün
bir oyundur buña dirler güzelüm köy göçdi
3. görmedi ḳadd-i bülendün gibi bir tāze nihāl
bāğ-ı 'ālemde nice ince miyānlar ḳuçdı
cān-ı şerbetini cānānına ḳılmağa revān
kūh-ken dağa çıkarken uçurumdan uçdı
5. tevbesini bozuben sözi uzatdı 'ulvī
mest-i 'ışḳ oldu meger cān u cihāndan geçdi

202. 44^a: [Ġazel-i Derzi-zāde 'Ulvī]: *Derzi-zāde 'Ulvī Dīvānı*: G. 803 / (Çelik, Kılıç, 2018: 784)

3 Divanda bu beyit 4. beyit olarak yer almaktadır.

4 Divanda bu beyit 3. beyit olarak yer almaktadır.

cānānına ḳılmağa: ḳılmağa reh-i 'ışḳa.

5 bozuben sözi uzatdı: bozup azıtdı ṭarīḳın.

cān [u] cihāndan: tāc u ḳabādan.

203.

bir gün bir pâdişah bir div öldürmek istedi div eyitdi beni öldürme ben sana bir nesne öğredeyüm cem'î-i canavarların dilini bilesin didi aç ağzunu açdı div ağzuna tükürdi eyitdi zinhâr ne işüdürsen kimseye dimegil eger dirsen helâk olırsun didi gitdi pâdişah sarâyına geldi 'avretiyle yaturken güldi eyitdi kulağuma bir 'aceb âvâz geldi hiç işitdigüm yoğ idi pâdişah göreyüm diye taşra çıkar horus öküzü eydür niçün yimek yimedün? öküz eydür niçe yiyeyüm? ırte beni boğazlarlar pâdişah içerü girdi 'avreti eyitdi elbetde demek gerek sen neden ötri taşra çıkdun? pâdişah eydür diyecek nesne degildür hatun elbetde di didi sefer 'âciz kaldı öküzle horus söyleşdi anuñ'çün güldüm didi 'avret ne didi diyü ibrâm eyitdi pâdişah eger dirsem öliürüm dir 'âkıbet şöyle eyledi kim diyecek oldu va'de kıldı kim falan gün diyeyim didi bir gün pâdişah yimek yirken bir kelbe bir pâre ekmek atdı horus seyirtti kapdı kelp eyitdi niçün ekmegüm elümden aldun? uşta benüm efendim yarın 'avretine rāzın dise gerek ölür horus eyitdi ço canum çıksun benüm bunca 'avretüm birine rāzum dimezem ol niceler dir 'avretine rāzın diye çün bu sözlerden pâdişah haberdâr oldu ırte 'avretine rāzum dimedi

204.

sulţan maḥmūd bir gün bir eve konuk oldu meger bir derviş-i āgeh canavarlar dilin öğrenmiş imiş ol konuk olduğı yirde ev ıssınuñ bir eşegi ve bir öküzü var imiş o ev ıssı aḥşamın öküzüyle eşegin getürür aḥura bağlar eşek öküzü eydür ḥālün ne? öküz eydür ḥālüm ne olsun? şabāḥdan aḥşama dek yir yırtmaḥdan tāḳatüm ḳalmadı eşek eydür ben aḥşama dek oynadum yuvalandum öküz eydür ne baḥtlusun eşek eydür ben sana bir nesne öğredeyüm birkaç gün yimek yime rāḥat olırsun ḥastadur dirler didi öküz ol gice yimek yemedi ev ıssı 'avretine eyitdi nidelüm? öküz ḥaste oldu 'avret eyitdi ḥaste oldıysa eşegi çifte ḳoş ev ıssı daḥı eşegi çifte ḳoşdı öküz ol gün evde ḥuzūr itdi eşek yorğun gelüp köp düşdi şıḡır eyitdi nedür ḥālün? eşek eyitdi yerüm çayır yuvalandım ḥuzūr eyledüm ammā bir nesne işitdüm ev ıssı eyitdi çün öküz ḥaste oldu ırte boğazlayalum eti yabana gitmesün ırte seni boğazlarlar yimegi yi didi öküz daḥı ḳorḳusından yimegi yimege başladı eşek daḥı ḳazāsına uğradı gerü ḳurtuldı sulţan maḥmūd bunı işitdükde güldi ev ıssınuñ 'avreti eyitdi konuk niye güldi? bizim ne 'aybımız görđi ola? didi ev ıssı ibrâm eyitdi şorucaḳ ḥikāyeti deyiverdi bes her kişi ne bulursa dilinden bulurmuş

203. 45^a: Laṭīfe:

204. 45^a: Laṭīfe:

I

1. dūr idüp senden beni ey meh bu çarh-ı nıl-gün
âh kim düşdi sitârem bahtum oldu ser-nigün
3. kaatre kaatre gözlerümden akipdur seylâb-ı hün
la'l-i cânândan beni maḥrûm idelden dehr-i dün
5. ḥâtırum maḥzûn bağrum hün bahtum ser-nigün
şabra tâkat kalmadı ğâyet zebûn oldum zebûn

II

1. geçdi eyyâm-ı şitâ irdi yine devr-i bahâr
dâğ-ı sînem gibi her vâdî olupdur lâle-zâr
3. ben nice arturmayam feryâdı mı leyl ü nehâr
ḥâr-ı ḥasretten şanursun ḥâlimi ey gül-'îzâr
5. ḥâtırum maḥzûn bağrum hün bahtum ser-nigün
şabra tâkat kalmadı ğâyet zebûn oldum zebûn

III

1. ḥalka ḥalka kâkülün cân boynına şaldı kemend
murğ-ı dil dâm-ı belâ içinde kaldı pây-bend
3. âh ben âvâre vü şeydâ vü zâr u müstemend
kalmışam ḥayretde bilmem nidem ey serv-i bülend
5. ḥâtırum maḥzûn bağrum hün bahtum ser-nigün
şabra tâkat kalmadı ğâyet zebûn oldum zebûn

IV

1. şerḥa şerḥa sînemi çâk eyledi tîğ-ı sitem
sen raḳîbünle dem-â-dem nûş idersin cām-ı cem
3. bir yaña zülfün firâkı bir yaña endüh u ğam
ey dirîğâ kalmışam âvâre bilmem neyleyem
5. ḥâtırum maḥzûn bağrum hün bahtum ser-nigün
şabra tâkat kalmadı ğâyet zebûn oldum zebun

V

1. gūş idüp feryādumı kūyunda ey şîrîn dehen
bî-sütûnuñ nâlelerle deldi bağrın kūhken
3. hayderiyem boynıma zencîr-i zülfündür resen
bir nazar kıl hâlûme ey hüsrev-i şîrîn sühan
5. hâtırum maḥzûn bağrum hûn bahtum ser-nigûn
şabra tākāt kalmadı ğāyet zebûn oldum zebun

I

1. kaçba-i kudretde himmetden kemānum var imiş
menzil aldum tırveş a'lā nişānum var imiş
3. mihr ile burc-ı şerefde iktirānum var imiş
ṭālī'üm ferḥunda 'ömr-i cāvidānum var imiş
5. devlet ü ikbāl ü baht-ı kāmranum var imiş
kim seni bir daḥı görmege zamānum var imiş

II

1. üştür-i gerdüna bār-ı 'ışkı maḥmil eyledüm
pertev-i ḥurşidden zerrin selāsil eyledüm
3. beyza-i sīmīnini māhuṇ aṇa zıl eyledüm
gün [gibi] her rüz u şeb kaç'-ı menāzil eyledüm
5. devlet ü ikbāl ü baht-ı kāmranum vār imiş
kim seni bir daḥı görmege zamānum vār imiş

III

1. ben ki bir sīmā-yı 'ışkam ḡam diyārın seyr idüp
yār-ı ḡaruz kūhkenle kūhsarın seyr idüp
3. kesb-i ḥālet eyledüm mecnūn mezārın seyr idüp
ḥāşılı dehrün ser-ā-ser geşt-zārın seyr idüp
5. devlet ü ikbāl ü baht-ı kāmranum vār imiş
kim seni bir daḥı görmege zamānum vār imiş

206. 46^b: [Tedsīs-i Bursalı Raḥmī]: *Bursalı Raḥmī Dīvānı*: T. 13 / (Erdoğan, 2017: 114)

I

- 4 ṭālī'üm: ṭālī'-i.
- 5 seni bir daḥı görmege: seni görmege bir daḥı.

II

- 5 seni bir daḥı görmege: seni görmege bir daḥı.

III

- 1 sīmā-yı: seyyāḥ-ı.
- 5 seni bir daḥı görmege: seni görmege bir daḥı.

IV

1. niçe eyyām idi gerçi hıdmetünden dūr idüm
ta'n-ı a'dā ile kahr-ı dehr ile maḵhūr idüm
3. yād olup her āšnādan ḥalkdan mehcūr idüm
ittişālün līk yād itdükçe [key] mesrūr idüm
5. devlet ü iḳbāl ü baḥt-ı kām-rānum vār imiş
kim seni bir daḥı görmege zamānum vār imiş

V

1. döndi bu ḳuṭb u murādum üzre çarḥ-ı bî-ḳarār
devlet el virdi baḥa oldı müsā'id rūzigār
3. olmuş iken gül yüzün yādına bülbul gibi zār
gonca-i ümmīd mi açdı bugün perver-digār
5. devlet ü iḳbāl ü baḥt-ı kām-rānum vār imiş
kim seni bir daḥı görmege zamānum vār imiş

VI

1. gözlerüm hecrün ḡamından dem-be-dem giryān idi
āteş-i fūrḳatde hem cān u ciger büryān idi
3. bezm-i miḥnetde dem-ā-dem hem demim eḡgān idi
leblerün ḳandine bu dil irmedi ḥayrān idi
5. devlet ü iḳbāl ü baḥt-ı kām-rānum vār imiş
kim seni bir daḥı görmege zamānum vār imiş

VII

1. āfitābum gün gibi ḥüsnün olalıdan 'ayān
oldı envār-ı cemālünden münevver nev-cihān
3. ey gül ister dem-i vişālu[ḡi] cān-fezāḡı her zamān
çün müyesser oldı cismüm ferāḥ buldı tāze cān
5. devlet ü iḳbāl ü baḥt-ı kām-rānum vār imiş
kim seni bir daḥı görmege zamānum vār imiş

IV Divanda bu bend 3. bend olarak yer almaktadır.

2 Divanda bu mısra 3. mısra da yer almaktadır.

3 Divanda bu mısra 2. mısra da yer almaktadır.

4 līk: gerçi.

5 seni bir daḥı görmege: seni görmege bir daḥı.

V Divanda bu bend yer almamaktadır.

VI Divanda bu bend yer almamaktadır.

VII Divanda bu bend yer almamaktadır.

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün
 hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. çıkarsa n'ola sînemden benüm dūd-ı siyāh egri
 dütüni ٲođrı çıksun tek olursa dūd-gāh egri
 benüm rāh-ı maḥabbetde günāhum neydi a zālīm
 günehlüler saḇa ٲođrı olam ben bī-günāh egri
3. k̇amer gibi yüzi beḇlü güzeller pādīşāhısın
 yaraşur māh-ı nev gibi geyersen şeb-külāh egri
 igende kec-rev olmasun benüm[le] beydāğ-ı ḥālün
 ki şatranc-ı maḥabbetde degüldür rāh-ı şāh egri
5. geḥī meyḥāne güninde geḥī mesciddedür āḥī
 ḥarāb-ı mest-i 'ışk olmış yürür geh ٲođrı gāh egri

207. 47^a-48^a: [Ġazel-i Āḥī]: *Āḥī Çelebi Dīvānı*: G. 116 / (Kaçalın, 54)
 Mecmuada mükerrerrdir.

2 Divanda bu beyit 3. beyit olarak yer almaktadır.
 neydi: n'oldı.

olam: ola.

3 Divanda bu beyit 5. beyit olarak yer almaktadır.

4 kec-rev: kej-rev.

benüm[le]: bizümle.

beydāğ-ı: beydağ-ı.

5 güninde: yolında.

mefā'ılün mefā'ılün mefā'ılün mefā'ılün
 hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. bugün bir serv-kağ gördüm girür şeb külâh egri
 eliyle oynayup zülfin ider geh toğrı gâh egri
 nigâr egri bağan gözden cemâlin gizler ey zâhid
 sen ol dîdarı görmezsın idersin çün nigâh egri
3. rakîbi kendüñe mağrem idinme şasbeten lillâh
 ma'âzallâh ki yaraşmaz nedîm-i pâdişâh egri
 didi serv-i bülendüm de anuñ'çün egridür zülfüm
 ki meyl itdükçe bâlâya olur düd-i siyâh egri
5. kağeğ tut lâle-vâr ağmed bu dem kim şevk-i bezmünle
 düzer nâzük şabâsın gül geyer ğonca külâh egri

208. 47^aderkenar-48^aderkenar: [Ėazel-i Ağmed Pâşâ]: *Ağmed Pâşâ Divânı*: G. 332 / (Tarlan, 2005: 414)
 Mecmuada mükerrerrdir.

1 girür şeb: urınmış bir.

2 idersin çün: çün eylersin.

3 Divanda bu beyit 6. beyit olarak yer almaktadır.

kendüñe mağrem idinme şasbeten lillâh: şasbeten lillâh idinme şüsnüne mağrem.

5 Divanda bu beyit 7. beyit olarak yer almaktadır.

şevk-i: yâd-i.

I

1. bir güzel sevdüm aña şāh-ı gedā üftādedür
müntehā qaddi anuñ serv-i gibi azādedür
3. vaşlına irmek diler göñlüm 'aceb sevdādadür
şehir-i şamuñ māh-tābānı mü'ezzīn-zādedür

II

1. nāz ile ol nāzenini gördüm yunar hāmmāmda
reşk idüp göñlüm gibi günden günler cāmedür
3. kimseler görmüş degül bu serv bu endāmda
şehir-i şamuñ māh-tābānı mü'ezzīn zādedür

III

1. pāsbāndur қа'lasında ey gün zühre zūhal
māh-rūlarda o gün yüzliye bulunmaz bedel
3. hūblar içre n'ola gurrelenürse ol güzel
şehir-i şamuñ māh-tābānı mü'ezzīn zādedür

IV

1. māh-tāban ol mehün mihrinde ser-gerdānıdur
serv qadler arasında hūblar sulṭānıdur
3. pādişāh heft kişver bende-i fermānıdur
şehir-i şamuñ māh-tābānı mü'ezzīn zādedür

V

1. nūr-i aḥmed pertevünden gāh istersen eşer
kıl cemālī āfitābına anuñ her gün nazar
3. zemde-i hūbān içinde baña ol dilber yiter
şehir-i şamuñ māh-tābānı mü'ezzīn-zādedür

mefā'îlün mefā'îlün mefā'îlün mefā'îlün
 hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. bugün bir mäh-ı nev gördüm geyer bir şeb-külâh egri
 şarâb-ı nâz nûş itmiş yürür geh toğrı gâh egri
 dil ü cânlar aşılmağdan egilmişdür bu kâküller
 yüzünde ol sebebdendür ser-i zülf-i siyâh egri
3. güneş yüzünle ay itmiş kemâl-i hüsnde da'vâ
 her ay ol nağş için olur felekde rûy-i mäh egri
 bahâr-ı hüsni sen servün şalalı sâyesin mâha
 mağabbet büstânında bulunmaz bir giyâh egri
5. kitâb-ı şun'-ı yezdân bî-ğatâdur toğru bak aḥmed
 kalem yazmadı levḥ üstine bir ḥarf-i siyâh egri

210. 48^a: [Ġazel-i Aḥmed Pâşâ]: *Aḥmed Pâşâ Dîvânı*: G. 331 / (Tarlan, 2005: 414)

2 Divanda bu beyit 3. beyit olarak yer almaktadır.
 aşılmağdan: şalınmakdan.

siyâh: dü-tâh.

3 Divanda bu beyit 4. beyit olarak yer almaktadır.

4 Divanda bu beyit 5. beyit olarak yer almaktadır.
 mâha: cāna.

5 Divanda bu beyit 7. beyit olarak yer almaktadır.
 üstine: üzre çü.

mefā'ılün mefā'ılün mefā'ılün mefā'ılün
 hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. gümüş serv üzre ol dilber geyer bir şeb külâh egri
 kamer ol reşkden tâcın geyer geh toğrı gâh egri
 kaşuñ mihrâbını görmez şorar mescid yolın şûfi
 bu hüsni görmeyen gözsüz ne tañ varursa râh egri
3. 'aceb şafâ leşker-i zülfün neden sır kalb-i 'uşşâkı
 çü manşür olmaz ol leşker ki ola anda sipâh egri
 yüzi âyînesi yâruñ dürüst âyînedür zâhid
 sen anı râst görmezsın kim idersin nigâh egri
5. cemâlî ka'besin gördün imâm-i 'ışka uy aḥmed
 namâz ol vaḳt müşkildür kim ola kıble-gâh egri

211. 48^a: [Ġazel-i Aḥmed Pâşâ]: *Aḥmed Pâşâ Dīvânı*: G. 330 / (Tarlan, 2005: 413)

1 geyer bir şeb: komış zerrîn.

2 Divanda bu beyit 3. beyit olarak yer almaktadır.

3 Divanda bu beyit yer almamaktadır.

'aceb şafâ: çeküp şaf.

zülfün: hüsünü.

leşker ki ola: leşker ola.

Vezin bozuktur.

4 Divanda bu beyit 5. beyit olarak yer almaktadır.

zâhid: ammâ.

sen anı: anuñ'çün.

kim idersin: idersin çün.

5 Divanda bu beyit 6. beyit olarak yer almaktadır.

kim: ki.

1. ilāhî isterem sînemde dāyim tâze dâğ olsun
münevver eylesün gönüm evin rüşen çerâğ olsun
şen ol gül ey yüzi gülşen cihân bâğında sen dāyim
benüm miḥnet bucağında қо işüm ağlamağ olsun
3. benüm senden ırağ olsun durağum ğam bucağı қо
senün yirün tek ey serv-i revānum bâğ u rāğ olsun
ayağ bağı durur cān bülbüline sensüz ey gül-rū
gerek gülşen temâşası gerekse seyr-i bâğ olsun
5. şaḳalun 'ışḳ yolında ağardı ḥayretî çün kim
bugün bir ihtiyārısın ṭarîḳün yüzün ağ olsun

212. 47^bderkenar: [Ġazel-i Ḥayretî]: *Ḥayretî Divānı*: G. 461 / (Musluoğlu, 2022: 623)

2 қо işüm: işüm қо.

213.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. bir güzel terzinün oldı bu gönül āvāresi
kim anuñ 'uṣṣāka dā'im eksük olmaz pāresi

214.

mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün
hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. külāhın ol hilāl-ebrü geyer geh toğrı gāh egri
bu ḥüsni görse mäh-ı nev urınmazdı külāh egri
ḥaṭuñ tefsīr-i ḥüsñüñdür ḥaṭā şanmı şanı zāhid
'aceb mi dīde-i keç-söz eger itse nigāh egri
3. bu dilde kūh-i ğam vardur dil ol kāküldedür lâ-büd
benüm bār-i girānumdandur ol zülf-i dü-tāh egri
şaçıyla ay yüzün gizler gözi zülf-i ḥamın gözler
bulutlu günde insāna görünür kıble-gāh egri
5. bu ḥaṭṭ u ḥācib ol ḥācib inanma ḫanuma girme
dürüst olur mı ol nāme ola anda güvāh egri
bugün ber-dār ider dilber giriftār aḥmedün gönlin
anuñ çün zülfi çengālin ider geh toğrı gāh egri

213. 47^bderkenar: [Müfred]:

214. 48^aderkenar: [Ġazel-i Aḥmed Pāşā]: *Aḥmed Pāşā Dīvānı*: G. 329 / (Tarlan, 2005: 412)

2 söz: bın.

itse: kılsa.

3 Divanda bu beyit 5. beyit olarak yer almaktadır.

bu: çü.

4 Divanda bu beyit 3. beyit .olarak yer almaktadır.

gözi: gözüm.

5 Divanda bu beyit yer almamaktadır.

6 Divanda bu beyit 6. beyit olarak yer almaktadır.

meclis-i menba' ki menba'-ı mekârim ve fezâ'ıldür ve maḥfel-i vesî' ve e'âliye ve refî'-i vüzelânun ki fenâyı sa'âdet maşîri ki mu'arra ve maşîr ḥâcetmendândur gird-i fenâdan cânib ve devr ve saḥa-i bî-mesaḥa-i 'izzet mesîrinden 'âli melce-i maḥarrı müstemendândur ḥass u ḥaşâk tebeddül ve tegayyûlden maḥcûr ve mehcûr ola âmin yâ mu'în pâygâh-ı devlet penâhı her çend şifâh-i ufûle iştikâklı mülsem-i ve her-gâh cibâh-ı iştîyâk-ı bî-iştibâh ile müzdeḥam kılındıktan sonra evye-i ed'ıyye-i şaffaki cevâhir-i zevâhir ḥubb u velâdan mâli ve reyb ü riyâdan ḥâlidür ḥâk-pây-i kimyâ îsâlarına îşâr ve âyine-i işniyyede münzevî ve meknûz olan ki şâdef-i meveddet ve baḥr-i şıdk u şafâdan ḥâşıldur 'özü-i valâ-yı ma'âlidür 'abîr-i ḡubâr-ı zer-i 'ayâr sîm ve sîmâdur gâh şeref intimâlar ne olunur mütevvakki ve meteferridür ki ḳadem nihâde-i pây-e mirḳat-i kemâhi ḥüsn-i ḳabul u bî-ḳuşur ve mi'râc ḳuşur-u latîf pür serverlerine pây-ı ümîd-i 'âc u vâşıl olmaḡla cinân-ı cenânda şâḥ-sâr-ı eşcâr-ı elemden işmâr-ı bî-şumâra neşât vuşûl ḥâşıl ola gül ravza-i ḥâtırındadır nesîm-i (...) ba'd-ı el-tâf-ı mâlâ-nihâyeden âşâr-ı 'inâyet mebzûl buyrulup şerâif-i aḳlâm-ı muḥabbet-şî'ar ve leṭâif-i erḳâm-ı muşadaḳat dışâr irâd olunmuş ḥümâ-yı ḥümâyunu pür ve tavus u cilve-ger gibi hevâ-yı muşâfât ve ḳazâ-yı âlûdi nâzûklığı bezme da'vet idüp ammâ seni eger bu ḥuşûşda rakîblerden denî edeblerden ba'zı mülâbetine bu tarârlar ihlâl iderler ise esîr-i siyâset idüp muşârün-ileyh gönül nâm ḳulunı bu cânibe irsâl eylesesiz ve daḡı şenliği ba'zı kimseler 'arza müte'allıḳ olup ḳânûnı ḳoyup ol tarafa mâ'il olduḡunuz bâ-şehâ dil ü tekâşül ve terâhil ve tegâfûl ḳıldıḡunuz istimâ' olunırsa 'azâb-ı elim ü 'uḳûbât-ı 'azîm ile sizi helâk itdügümden ḡayri evlâd-ı ensâb u 'ikâbınız envâ'-ı 'ikâb ile helâk idüp ḥalk-ı 'âlemi ve zümre-yi beni-âdemi sizler ile ḳorḳudayın şüphesüz ve bu siyâset-i 'uzmânun ve bu ḥaḳâret-i kübrânun eşeri bâb-ı i'lâmda zâhir ve bâhir olursa ḥoş ve illâdur kâh 'âlem penâhıma kendüyi berâber âdemler ve göz birle 'arzu bî-ḡaraḡ ve i'lâm-ı tamâm idesüz bir dürlü daḡı eylemeyesüz 'âlâmet-i şerîfime i'timâd ve i'tiyâd ḳılasuz serdâr-ı ol faḥr-i şehri zi'l-ḳa'de sene ihda ve ḥamsîn ve tis'a mi'e (11 şubat 1545) nişân-ı şerîf-i 'âlişânı ve tuḡra-yı ḡarra-yı cihân-sitânı ḥâḳâni ḥükm olur ki ḥâliyâ memâlik-i maḥrûsemde ba'zı kimseler râh-ı edebden ḥâriḳ olup ef'âl-i ḳabîḥa ve evzâ'-ı şebihe ile ḥareket itdükleri ecilden işbu dârende-i menşûr ve meşhûr-ı mücib-i (...) faḥrû'z-zürâfâ-i 'ârifin ve ḳıdvatü'l-fuḡalâi'l-kâmîlin şâḥib-i nazar ḳaddünün alına bu berât-ı sa'âdet âyâtı virdüm ve buyurdum ki maḳâm-ı dîvânda ve kendü ṭuracak ve oturacak yerin bilmeyüp miḳdârından ziyâde ḥareket iden ve 'abeş yire söyleyen ḳomiserlerün ve fuḡüllerün pâşâlar dîvân-ḥânelerinde pâşâlarıyla bile ḳaldıktan sonra girü ḥalvet-ḥânelerine girüp engel olanların ve pâşâlar ve ḳadılar ve defterdârlar ve âḡalar mülâzemetine taḥfif ve gicelik ve yağmurluḳ ile varanların ve erkân-ı devlet meclîsinde daḡı yerin bilmeyüp taşaddur idenlerin ve üskûf ve dülbend ve fâḥir libâs giyüp yaraşmayan ve yaraşdı şanup kendü o yanına ve bu yanına baḳanların ve alâbârda şaruḳ şarunup önine ve ardına ve yanına ṭaylasan şoḳanların ve çaylak ata binen pîrlerin ve ḳatıra binen yigitlerin ve pâdişâh dîvânında yimeḳ yiyüp ol gün ol gice ḥıdmetḳârına peynir ve yoḡurd yedirenlerin ve ḡalataya geḳüp atını ve oḡlanını balıḳ bâzârında aç ḳoyanların ve şaḳalını ḳazıtmayan şerîr erlerin ve şaḳalını boyayan pîrlerin ve otuz yaşında olan ırḡatlara ne ḡarrâ güzel olur diyen rencûrların ve kendü g* ḳurtarmayup ba'zı maḥbûblara uyuz geḳen ḥızlı temizlerin ve kendü şatılmaḡdan ḳalup ḡayrılara p* iden çulfa nâ-pâklerin ve 'âşık-ı ḥaḳîḳat ile bilüp ḡayra meyil

iden deli g* muradı ‘ārī olmayup evinden buhūr ve miskler ve gül şuları harzemesine katup şağalından utanmayup g* uranların ve kendü boğazına degin borçlu olup ‘avretin zivere gark iden köftehorların ve mahallesinde olanı koyup cemā‘atine gayrı gayrı mahalle hamāmına destūr viren geyiklerin ve ‘avretine tuman çakşur ve kadife nımtan idiveren ma‘rûsların ve ‘avretün ‘avret sever zıbıkçılık ider dedikde âh ‘avret ‘avret sever diyüp hiç kulağına komayup ve kulağı dibinde çatal çatal boynuzlu sünüklerin ve bir karı gelüp efendi muştuluk kadıncık toğurdı bu gice oğlan toğusuna da‘vet iderler didikde giyün şâh bizi bile kabûl iderlerse varsun dedikde ‘acûze-i zamâne bârekallâh sizden sizden kim kaçır diyüp lağ ile ‘avreti oynası evine yatıya gönderüp idrâksüz kör gidilerin ve gül gibi şarâbı koyup ve söyler iken uyuyup ve yimek yir iken kaşuğun elinden düşürüp tiryâk-i zehir katup ve semm-i helâk yiyen çelebilerin ve şarâbından vazgelüp yâran muşâhabetinden ayrulup buna ve bozup ve bâl ve isme ve müşelleş harâmi hâlâl içen hâlâlzâdelerin ve her ne poğ ise içüp sarh[os]lukla urup yatanların ve bir pîr ki mâldar olana cemi‘-i ‘ömrini mal için şarf etmiş ola dahı bî-had malı olup ve âhir ‘ömrinde gâyet hırşından ârzü-yı sefer-i hindistân iden harîs pîrlerin ve kendünden hazz itmeyen yirlere varan bî-idrâk ‘akılsuzların ve Türkçe işlâh ve ‘ibârâtın kaşan kölelerin ve âhir yanların ve hem-şehrisi yanında yalın yüzlüce suhtecinün apadan yolsuz suhtelerin ve keş ü kerâmetden dem uran harâmi köle şüfilerün vel-hâşıl bu zikrolan ef‘âl-i kabîha ve a‘mâl-i şakîka ile ‘amel iden tavâb‘un ve muhtesîblerin rahmı ile fehm ü müddehem tecâvüz itdürmeyüp muhkem haklarından geleler ki her kişi râh-ı edebden taşra çıkup bî-edeblik itmeyüp hâline göre hareket ideler bu bâbda mezkûra hiç mâni‘ ve dâfi‘ olmayalar şöyle bileler: ‘alâmet-i şerîfe i‘timâd kılalar bir dürlü dahı eylemeyeler

216.

mefā'īlün mefā'īlün fe'ülün
hezec + - - - / + - - - / + - -

1. senün kaçun gibi bir ya kurulmaz
benüm gönüm gibi maħcır urılmaz
n'ola kanum boynına çalsa tığun
bulmayınca cānā şu bulunmaz
3. didüm n'icün raķibi oklamazsın
didi yakın nişān kördür urılmaz
keser başın kim emsem dirse la'lin
kesilür başlar kanlar şorılmaz
5. nizāmi görse bu ebyāt-ı ħamseyi
diye idi zātiyā pençeñ burılmaz

217.

mefā'īlün mefā'īlün fe'ülün
hezec + - - - / + - - - / + - -

1. görüp cān virdüm ol nā-mihribānı
ħuzūrından uçurdum murğ u cānı
girer destine vaşl-ı zülf-i dilber
olursa şāne mecnūn üstühvānı
3. lebünle ħonca hem-rāz oldu cānā
'aceb mi lālenün ħurursa kanı
gözüm yaşı ile rūy u zerdüme bak
geçür gel şöħbet-i meyle ħazānı
5. yolum düşdi ħayālī kūy u 'ışķa
didiler geldi bir mecnūn u şānī

216. 49^aderkenar: [Ġazel-i Zāti]: *Zātī Dīvānı II. Cild*: G. 509 / (Tarlan, 1970: 13)

2 boynına: yüzine.

5 ħamseyi: penci.

217. 49^aderkenar: [Ġazel-i Ĥayālī Beg]: *Ĥayālī Beg Dīvānı*: G. 36 / (Tarlan, 1945: 408)

2 vaşl-ı zülf-i dilber: şām-ı zülf ü leylī.

3 ħurursa: ħurusa.

218.

fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. gele mi ol gül-i gülzâr-ı le'âfet bu gice
ide mi hânemüzi gülşen-i cennet bu gice
degme sulţâna naşib olmadı ey dil gözün aç
sen gedâya açılan genc-i sa'âdet bu gice
3. 'izz ü nâz ile o şeh meclise geldügi yiter
rind-i meyhârelere keşf-i kerâmet bu gice
gel begüm gel bizi hasretle koma n'olsa gerek
ölevüz şevk-i vişâlünde nihâyet bu gice
5. göre idün nec' olur zevk-i vişâli şüfî
sende olaydı eger bendeki hâlet bu gice
ğamzesi tîğ çeküp sîneni gözler işhâk
saña çıkmazsa 'acebdür yine şöhet bu gice

219.

mef'ülü fâ'ilätü mefâ'ilü fâ'ilün
muzâri' - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. ğamzen begüm ok atmada ehl-i hüner geçer
na'l-i hilâli şîşe-i mihri deler geçer
andukça ğamzen oklarını ey kaşı kemân
ben bilürem ki sîneden ol dem neler geçer
3. bilmez ki ğayra meyl ile ğayretten öldürür
mecrûh sîneme müjesi zahm ider geçer
ol bî-vefâya derd-i dilüm nice bildürem
ağzum açınca medh ü şenâya söger geçer
5. işhâk ğam sipâhına mağlubdur yine
sen pâdişâhı var ise ğâlib sever geçer

218. 49^aderkenar: [Ġazel-i Üsküblü İshâk Çelebi]: *Üsküblü İshâk Çelebi Divânı*: G. 248 / (Çavuşoğlu, Tanyeri, 1989: 279)

2 Divanda bu beyit 4. beyit .olarak yer almaktadır.

3 Divanda bu beyit 5. beyit .olarak yer almaktadır.

4 Divanda bu beyit 2. beyit .olarak yer almaktadır.

5 Divanda bu beyit 6. beyit .olarak yer almaktadır.

6 Divanda bu beyit 7. beyit .olarak yer almaktadır.

219. 49^bderkenar: [Ġazel-i Üsküblü İshâk Çelebi]: *Üsküblü İshâk Çelebi Divânı*: G. 55 / (Çavuşoğlu, Tanyeri, 1989: 151)

3 Divanda bu beyit 4. beyit .olarak yer almaktadır.

4 Divanda bu beyit 3. beyit .olarak yer almaktadır.

220.

fe'ılātün mefā'ilün fe'ilün
ḥafīf + + - - / + - + - / + + -

1. bize bir nāzenīn nigār gerek
lebleri ḡonca gül-‘izār gerek
tīrūñi cāndan isterem zīrā
bize ey devlet toḡrı yār gerek
3. cān dimāḡın mu‘aṭṭar eyle ki
bize bir zūlf-i müşk-bār gerek
dūd-ı āhum eger murād olaldan berü
didiler aña ki rūzigār gerek
5. bāḡ-ı sebz derūnunda her gice bize
būstan seyrīne bahādur gerek

221.

fe'ılātün mefā'ilün fe'ilün
ḥafīf + + - - / + - + - / + + -

1. marāz-ı ‘ışkı gör şifā yerine
alagör derdini devā yerine
baña sevdā-yı zūlfün āḡır-i kār
kara çul geydürür ‘abā yerine
3. sīnemün sırrı fāş olur yoḡsa
çāk iderdüm tenüm kabā yerine
müft mesken şanur cihānı kişi
naḡd-i ‘ömrin virür kirā yerine
5. baḡmadan yüziñe geçüp gitme
sög begüm bārī merḡabā yerine

220. 49^bderkenar: [Ġazel]:

221. 50^aderkenar: [Ġazel-i Kemālpāşāzāde]: Divanda yer almamaktadır. Mecmuada 58^adrk. varakta mükerrerdir.

222.

fe'ılātün mefā'ilün fe'ilün
ḥafif + + - - / + - + - / + + -

1. cānā yār ayrılığı kār itdi
tığ-i miḥnet dili figār itdi
kime ḵaldı bu naḵş-ı bûḵalemün
baḇa şol naḵşı kim nigār itdi
3. bûlbûlün âşiyânın itdi diken
ḵarğanun yerini bahār itdi
ḵanğı beg a benüm efendicüğüm
bir ḵulından bu denlü 'ār itdi
5. ḥayretî her belāḇa sulṭānum
hep belî didi iḥtiyār itdi

222. 50^aderkenar: [Ġazel-i Ḥayretî]: *Ḥayreti Dīvānı*: G. 565 / (Musluoğlu, 2022: 724)

2 ḵaldı: ḵıldı.

naḵş-ı: çarḥ-ı.

3 yerini: yuvasın.

4 Divanda bu beyit 6. beyit .olarak yer almaktadır.

5 Divanda bu beyit 7. beyit .olarak yer almaktadır.

sa‘âdetlü sulţānum ḥāzretlerinün ğubār-ı maḳdem-i tütüyâ ‘ayâr u celîlü‘l-i‘tibârlaruna ki fi‘l-ḥaḳîḳa kuḥl-ı ‘uyûn-ı a‘yân-ı ma‘ârif-i rûzigâr ve ‘arz-ı bende-i bî-miḳdâr budur ki: ol âfitâb-ı ‘âlem ârâ ve cihân peymānuḡ envâr-ı refeti nâ-yân ve dıraḡşân olup bu zerre-i nâ-tüvānuḡ aḡvâli pür melâlinde fi‘l-cümle tefeḡḡuḡ-ı şerîf buyrılır ise elḡamdüllillâḡ himem-i ‘âliye gözin berekâtında el-ân murġ-i rûḡ-ı ḳafeş-i tende ġüyâ olup fi‘l leyl-i ven-nehâr evrâd-ı ezḳârların dilde tekrârdur lâkin rûzigâr-ı zûḳâr bu zerre-i bî-miḳdârı ol ḡurşîd-i cemşîdinden dur ve şa‘şa-i cemâlî envârından mehcûr maḳşadlı evrâḳ-ı ṭab‘-ı muctemi‘ perâkende ve perîşân olup ġâhi ol deryâ-yı dil ve kân-ı ma‘ârifden kesb-i taḡşîl olunan dürr-i cevher-i ma‘âniyetden az ḳalmışdur fe ammâ yine ol baḡr u cûd

224.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. pādīşāhsın haṭṭ-ı 'anberbāruṇı eyle tırāş
bir qarınca dil uzatmasun süleymānum saṇa
zūlf-i miskīnün kulağuna egildügi bu kim
söylemek ister benüm ḥāl-i perīşānum saṇa
3. meclisün de sūz-ı şevkūmden beyān itmek diler
ağız açduğı budur çāk-i giribānum saṇa
şalınup göğüs gerersin çü revāniyi görüp
ol sebebeden ben didüm serv-i hırāmānum saṇa

225.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. ḥançerünle her kıyā bahtuğça çāk itdün beni
n'eyledün ey gözleri ḥūnī helāk itdün beni
sevdüğūmden ğayrı nem gördün behey inşāfsız
k'āteş-i hicrāna yağıdın böyle ḥāk itdün beni
3. fūrkatünle tāze tāze eski derdūmden beter
günde biñ derde düşürdün derd-nāk itdün beni
ārzū itdükçe vaşluğ geçmedüm dīdārdan
ḥamdülillāh dostum yolunda pāk itdün beni
5. ḥāfız-ı dil ḥaste kim derdün de dermān itmeyüp
inledürsün nālīşim pūr sūz-nāk itdün beni

224. 51^a: [Ġazel-i Revānī]: *Revānī Dīvānı*: G. 2 / (Avşar, 2017: 175)

1 Divanda bu beyit 2. beyit .olarak yer almaktadır.

2 Divanda bu beyit 3. beyit .olarak yer almaktadır.

3 Divanda bu beyit 5. beyit .olarak yer almaktadır.

4 Divanda bu beyit 6. beyit .olarak yer almaktadır.

225. 51^a: Ḥāfız:

226.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. bûseye cân virmek ile şanma kim bâzâr olur
mâh-rûlar müşteri buldukça kıymet-dâr olur
bûseler umdukça ben dil virdi hiç söyletmedi
vay nice hûsnüne ölür allâh ne şîrîn-kâr olur
3. cânı gibi isteyüp umarken eyâ cân-ı la'lün
şöyle eylersin ki cândan kişi bizâr olur
şorduğum 'ayb olmasun ey la'l-i cân-perver nedür
şerbet-i la'lün içenler sağ iken bîmâr olur
5. kând-i la'lün nûş idüp bakdukça şol mir'atına
tûti-i gûyâ gibi hâfız şeker-güftâr olur

227.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

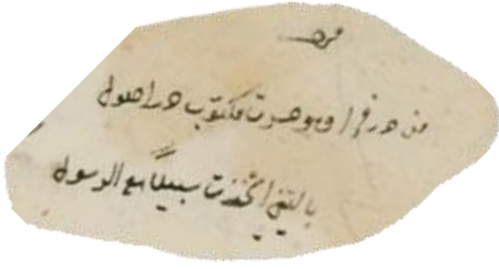
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. 'izz ü nâz ile hîrâm itdükçe cânānum benüm
gürleyüp ol dem ayağına açar cânum benüm
ârzü-yı vuşlat öldürdi helâk itdi bu dem
hey teraḥḥum vaḳtidür devletlû sulṭānum benüm
3. 'âşık-ı şûrideyem cām-ı muḥabbet mestîyem
hâlüme şâhid yiter çâk-i giribānum benüm
zehr-i hecrün yutmuşam nûş-ı lebün emsem buyur
hoḳḳa-i la'lündurur âḥir bu dermānum benüm
5. nazmıma ger zerrece rağbet ide hâfız nigâr
gün gibi şöhret bula bir tâze dîvānum benüm

226. 51^a: Velehu:

227. 51^a: Velehu:

228.

229.

mefā'ilün fe'ilātün mefā'ilün fe'ilün

mucteşş + - + - / + + - - / + - + - / + + -

1. yoluña virmez isem hânümânı gösgötüri
benümle karkud efendi cihânı gösgötüri
muḥabbet aña dirin kim añılsa nām-ı ḥabīb
unuḫdura saña kevn ü mekânı gösgötüri
3. iki cihānda murādum nigārdur el-ḥaḫ
göze hîç görünmez ḫalanı gösgötüri
örümcek ağına şaymaz ziyāde 'âşık olan
ḫapuñda ḫayme-i heft-âsumânı gösgötüri
5. getürmek olur idi ḫāle ḫālî ey yaḫyâ
şığaydı zarf-ı ḫurûfa ma'ânî gösgötüri

228. 50^b: [Arapça-Farsça]:

229. 50^bderkenar: [Gazel-i Yaḫyâ]: *Yaḫyâ Beg Dīvânı*: G. 468 / (Çavuşoğlu, 1977: 566)

1 hânümânı: baş u cânı.

5 Divanda bu beyit 7. beyit olarak yer almaktadır.

230.

fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. [serv-i āzāde dimen bağ-ı cihāndan çıkmaz]
boynı bağlu kılıdır bir yanağı gül-günün
gam-ı cānānı gönül cānı gibi gizlū dutar
yine tiryākī bilür kıymetini afyonun
3. busem aldı diyü borçlu çıkarur aḥmed yār gibi
cānını alsun nesi var ancılayın medyūnun

231.

fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. dāğlar tıldı tenüm vuşlata imkānum yok
kaldum ayakda kara başuma dermānum yok
ağladuğum bu durur gülşen-i 'ālemde benüm
gönlümi eglemege bir gül-i ḥandānum yok
3. beni bī-cān idüben gitdi rakīb ile ḥabīb
hey meded görince seyr eylemege cānum yok
'āşık olanları kulluğa kabül itmeyici
ben de bildüm ki o beg-zāde gibi ḥānum yok
5. baḥa bayram yirini aḥma şakın ey yaḥyā
bile şalınmağa bir serv-i ḥırāmānum yok

230. 51^aderkenar: [Ġazel-i Aḥmed Pāşā]: *Aḥmed Pāşā Dīvānı*: G. 172 / (Tarlan, 2005: 288)

1 Divanda 2.mısra 2. beytin 2. mısrasında yer almaktadır.

2 Divanda bu beyit 4. beyit olarak yer almaktadır.

3 Divanda bu beyit 5. beyit olarak yer almaktadır ve divanda mısralar eksiktir.

231. 51^aderkenar: Yaḥyā: *Yaḥyā Beg Dīvānı*: G. 206 / (Çavuşoğlu, 1977: 411)

3 görince: kūyını.

232.

fe'ilātün mefā'ilün fe'ilün
ḥafīf + + - - / + - + - / + + -

1. sevdüm ol yârı mübtelâ oldum
kendü kendüme bir belâ oldum
baña yetmez mi bu sa'âdet kim
âşinâsına âşinâ oldum
3. kim ne dirse disün bi-ḥamdi'llâh
hele ben lâyıḳ-ı cefâ oldum
ol elif-ḳad selâmum almayalı
dâlveş ḡuşşadan dü-tâ oldum
5. begligüm var cihânda ey yaḥyâ
yâr ışiginde bir gedâ oldum

233.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. niçe inler dostum bencileyin dolāba baḳ
anı gerdün itdüren çeşmümden aḳan āba baḳ
çünki döndi ḳāmetüm tār oldu inler her ḳılum
ḡam eli ṭurmaz çalar destindeki mızrāba baḳ
3. mestle geçmiş gözleri ḥalkā imāmetlik ider
cāmi-i ḥüsn içre gel kaşındaki miḥrāba baḳ
kimseye itmez vefâ ḳılmaz teraḥḥum bu cihân
bilmek istersen şehâ iskender ü dārāya baḳ
5. baḥr-i eşkümden ne mümkin ḳurtıla dil zevrāḳı
ey muḥibbî eşk-i çeşm içre olan girdāba baḳ

232. 51^aderkenar: Velehu: *Yaḥyâ Beg Dīvānı*: G. 265 / (Çavuşoğlu, 1977: 447)

233. 51^b: Pâdişâh-ı 'Âli-penâh Ḥazretlerinin: *Muḥibbî Dīvānı*: G. 1677 / (Yavuz, 2016: 898)

1 gerdün itdüren çeşmümden: gerdan eyleyen gözümünden.

bencileyin: gönlümdeki.

3 imāmetlik ider: imāmet itmege.

4 itmez: ḳılmaz.

ḳılmaz: itmez.

şehâ: vefâ.

234.

mefā'ülün mefā'ülün fe'ülün
hezec + - - - / + - - - / + - -

1. olaldan hasta-dil 'ışkıyla şeydā
alupdur başına biñ dürlü gavğā
bugün 'ışkıyla ben mecnūn dehrem
alup kühl idine cennetde havrā
3. reh-i 'ışk içre ölsem toprağımı
görinür kanda bakşam rüy-ı leylā
müdām aķar gözüm yaşı gözümnden
uraldan kirpük okın ol kaşı yā
5. içüp rüz-ı ezelde cām-ı 'ışkı
anun'çündür muhibbī böyle rüsvā

235.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. gözlerümden hūn-ı dil turmaz aķar çün mā gibi
mevc urur āhum tokındukça [aņa] deryā gibi
tīr-i āhum geçdi bu çarhun tokuz kalkanı[nı]
bükeli kaddümi cevriyle benüm ol yā gibi
3. gerçi her 'āşık diler dāyim temennā-yı vişāl
baņa hicri dilberün tatlu gelür helvā gibi
lezzet-i dünyāya aldanma meges gibi gönül
kaşduñ olursa kanā'at kāf-ı ger 'anķā gibi
5. başunı top it muhibbī zülfinün çevgānına
göklere aģa topun mihr-i cihān-ārā gibi

234. 51^b: Velehu: *Muhibbī Dīvānı*: G. 17 / (Yavuz, 2016: 137)

2 Divanda 2. mısra 4. beytin 2. mısrasında yer almaktadır.
ben: çün.

3 Divanda 1. mısra 4. beytin 1. mısrasında yer almaktadır.
Divanda 2. mısra 2. beytin 2. mısrasında yer almaktadır.

4 Divanda bu beyit 3. beyit olarak yer almaktadır.
gözüm yaşı: ciger h^vanı.

5 rüz-i: bezm-i.

235. 51^b: Velehu: *Muhibbī Dīvānı*: G. 3440 / (Yavuz, 2016: 1691)

5 göklere aģa topun: topun aģa göklere.

236.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. olmışam cām-ı lebünden ben senün ey yār mest
nitekim bûy-ı gül ile bülbül-i gülzâr mest
her kişi cām-ı mül ile mest olur ammâ ki ben
içeli 'ışkuñ şarâbın oluram her bâr mest
3. sırr-ı 'ışkı fâş iderse göz yaşı 'aceb olmaz
çün olagelmışdür eyler sırrını izhâr mest
la'lünjî andum ferahdan yok yire kan ağladum
gâh olur kim meclis içre yok yire ağlar mest
5. gözleri târâca virdi yine bu dil şehrini
şöyle benzer kim muhibbî olmuş ol güftâr mest

237.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. ihtiyâr-ı fakr iden dergâh-ı eyvân istemez
zâd-ı gamdan özge hergiz kendüye nân istemez
şol ki istiğnâ serîrine oturur şâh-vâr
ser-te-ser olmağa heft iklimi sulţân istemez
3. şu'le-i âhı kimün kim 'âleme pertev şalar
zerreye alınmaz günü ol mâh-ı tâbân istemez
ol ki 'ışk ehlidür olur kûy-ı dilberde muķim
eyleyüp dîvânelik tğ u beyâbân istemez
5. pâdişâh-ı 'ışk dergâhı açuk gelsün kalan
men' olunmaz hiç kes 'ışk ehli derbân istemez
ol ki dildârın cefâsını vefâdan yig bilür
minnet itmez kimseye derdine dermân istemez
7. sînesine her ki kesdi na'l ü yakdı tâze tğ
eylemez bâğa nazar seyr-i gülistân istemez
yâr elinden ey muhibbî bir kadeh nûş eyleyen
hızır elinden ger olursa âb-ı hayvân istemez

236. 52^a: Velehu: *Muhibbî Dîvânı*: G. 293 / (Yavuz, 2016: 261)

4 kim meclis içre: meclis içinde.

237. 52^a: Velehu: *Muhibbî Dîvânı*: G. 1339 / (Yavuz, 2016: 742)

2 serîrine oturur: serîrinde oturdu.

238.

mefā'ılün mefā'ılün mefā'ılün mefā'ılün
hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. dil-i maḥzūnumı bir gün tesellâ itseñ olmaz mı
tutalum düşmānuñ oldum müdārâ itseñ olmaz mı
beni tığ-i celālünle gül-i şad-berge döndürseñ
kemāl-i 'ışkumı ḥalka hüveydâ itseñ olmaz mı
3. baña gelmezsin ey kaşı kemānum bârî tırün den
ḥoş-âmed eylesen bir nâme peydâ itseñ olmaz mı
bulutlar gibi bād-ı âhum ile tağlara düşdüm
gelüp mecnūn gibi bir gün tesellâ itseñ olmaz mı
5. güneş [gibi] irişüp âsitānuñ âsumānından
bugün 'isâ gibi yaḥyâyı ihyâ itseñ olmaz mı

239.

fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. baña yitmez mi bu devlet ki cefâ eylesesin
vây aña kim ne cefâ vü ne vefâ eylesesin
pâdişâhum umaram ben kuluñı bir gün ola
himmete lâyıḳ u iḥsâna sezâ eylesesin
3. işte ben 'ışkuñ ile cānumı teslīm itdüm
bârî anḍukça baña ḥayr du'â eylesesin
öldüğüm işide şâyed ki şafâlar süre yâr
ey mü'ezzîn öliceḳ baña şalâ eylesesin
5. bir gice ḥâne-i yaḥyâya gelem dimiş idün
hiç ola mı varasın 'ahde vefâ eylesesin

238. 51^bderkenar: Velehu: *Yaḥyâ Beg Dîvânı*: G. 484 / (Çavuşoğlu, 1977: 576)

4 mecnūn gibi bir gün tesellâ: mecnūn-ı şeydânı temâşa.

239. 51^bderkenar: Velehu: *Yaḥyâ Beg Dîvânı*: G. 318 / (Çavuşoğlu, 1977: 479)

2 umarım: umarın.

3 bârî anḍukça: sögesin bârî.

240.

mef'ülü mefâ'ilü mefâ'ilü fe'ülün
hezec - - + / + - - + / + - - + / + - -

1. gel bir gün öñürdi beni öldür kerem eyle
қанумı döküp cānumı al dem қadem eyle
lāyık degülüz çünki senün cev̄r ü cefāña
hīç olmazsa bārī cefā vü sitem eyle
3. egri nazarum var ise ol serv-i revāna
yā rab deheni gibi vücūdum 'adem eyle
dervīş-i ḥarābāt isen elden қoma cāmı
kendüni ḥayālat ile cemşīd ü cem eyle
5. ḥūbuñ çoğ olur қahrı döküp қатра-i eşki
yaḥyā yūri ölince ḥisāb it raқam eyle

241.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. kırmızı cāme geyüp al ile öldürme beni
çaқ boyınca қана girmiş dimesün gören seni
dir gören bir pāre od olmuş cihānı yakmağa
cāme-i surḥ ile her dem sen gül-i nāzūk-teni
3. öldürürmişsin seni sevdüm diyen 'āşıqları
hey yolında öldüğüm anuñ 'içün sevdüm seni
gerdiş-i gerdüna қılma rif'atle sen nazar
kimseye raḥm eylemez hergiz bu dünyā-yı denī
5. таң mıdur yaḥyā şafaқ içre güneşdür dir isem
her seḥergeh атлас-ı surḥ ile gördükçe anı

240. 52^aderkenar: Velehu: *Yaḥyā Beg Dīvānı*: G. 395 / (Çavuşoğlu, 1977: 524)

1 gel bir gün öñürdi beni öldür kerem eyle: öldür beni gel bir gün öñürdi kerem eyle.

2 cev̄r ü cefāña: mihr ü vefāña.

4 Divanda bu beytin 4. beyitten sonra yer aldığı bilgisi vardır.

241. 52^aderkenar: Velehu: *Yaḥyā Beg Dīvānı*: G. 492 / (Çavuşoğlu, 1977: 580)

3 Divanda bu beyit 4. beyit olarak yer almaktadır.

4 gerdiş-i gerüna қılma rif'atle sen nazar: yarşur yaruñ libāsında muṭabbaқ tügmeler.

kimseye raḥm eylemez hergiz bu dünyā-yı deni: goncalarla şanki zeyn olmuş vücūdı gülşeni.

242.

fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün

remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. ẖükm-i taḳḏirüne çün irmedi tedḇir senün
 f̱ikr-i tedḇir benüm ḳısmet-i taḳḏir senün

 bir başum bir ḳılıcuḅ bir sen ü bir ben berü gel
 bu cihān böyle olur bir benüm ü bir senün
3. birisi cāna ṭanıḳdur birisi 'ıṣḳa güvāh
 ṣāhid-i 'ıṣḳ benüm ol ḥaṭ-i tezv̱ir senün

 ṯirüne ḳarṣu senün s̱ine siper eylemiṣem
 berü gel ceng idelüm s̱ine benüm ṯir senün
5. kūyınuḅ dār-ı ṣifāsına varup āẖi didi
 uṣda ḏivāne benem bend ile zenc̱ir senün

242. 52^aderkenar: Āẖi: *Āẖi Çeleḇi Ḏivānı*: G. 52 / (Kaçalın, 25)

3 Divanda bu beyit 4. beyit olarak yer almaktadır.

4 Divanda bu beyit 3. beyit olarak yer almaktadır.

1. ey dil-i bî-çāre itme cev̄r-i dilberden en̄in
mā-teḳaddemden meşeldür nāz ider her nāzenin
ḫaydariler gibi taḳdum gūşa ḳullık ḫalḳasın
boynıma ḫalḳa olalıdan o zūlf-i 'anberin
3. ne ḳadar cev̄r ü cefā itse gönül eyler ḳabūl
dostlar gökden ne yaḡarsa götürür çün zemīn
küfr-i zūlfünjı götür göster ruḫuñ imānını
bir yire cem' olmamışdur dostum küfr ile dīn
5. gün yüzünsüz giceler feryād ü efgān eylesem
nāleme āheng idüp bülbul baḡa dir āferin
gönlümün peymānesin zūlfün gibi ḳılduñ şikest
luṭf ise senden hemāñ u şabr ise benden hemīn
7. ol lebi şirīn yolında ger ölem ferḫādveş
meşhedüme yazasız hāzā şehīdü'l-'āşıḳın
olaşaldan zūlfünün sevdāsına dil ḫastadur
şabruñ dārü'-ş-şifāsından buyur sirkencübīn
9. niçe şirīn olmasun cānā muḫibbīnün sözi
çünki medḫün söylerem olur kelāmum şekkerin

243. 52^b: Velehu: *Muḫibbī Dīvānı*: G. 2703 / (Yavuz, 2016: 1362)

4 dīn: kīn.

5 gün: gül.

6 ḳılduñ: itdün.

luṭf: cev̄r.

7 yolında: elinden.

yazasız: yazalar.

8 olaşaldan: tolaşaldan.

şabruñ: leblerün.

9 söylerem: okuram.

244.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. 'āşık olmışdur meger ol 'arız-ı ruhsāra şu
anun' için tağlara düşüp yürür āvāre şu
vādi-i zulmetde bu dil kaldı iskender gibi
teşnelikten virdi cān bulmadı ol bī-çāre şu
3. hūblar gönli katıdır çünkü seng-i hāreden
göz yaşı yir eylemez nite ki seng-i hāre şu
bāğ-ı hüsnünde şehā bir toğru hizmetkardur
durmağ ile indi servün ayağına kara şu
5. naḥl-i kaddünî nigārā eşk-i çeşmümden şakın
keşret itse didiler eyler ziyān eşcāra şu
şām-ı miḥnetde muḥibbî key katı dil-ḥastedür
çıkmadın cānı lebünden gel vir ol bīmāra şu

245.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. bende-i faqr ü fenā teklif-i dīvān istemez
emr-i ma'rūf-ı ḥudādan ğayrı fermān istemez
halka-i zikre nigīn olan güzīn-i evliyā
'āleme ḥukm itmege mühr ü süleymān istemez
3. başına dīvāneveş halkı üşürmez dāyimā
padişāh-ı 'ışk olan 'unvān-ı dīvān istemez
şaymayan çetr-i hümāyūnı örümcek ağına
künç-i 'uzlet var iken eyvān-ı keyvān istemez
5. mānî' olmaz kimsenün tesbīḥine derviş olan
gül kıpırmaz bāğdan seyr-i gülistān istemez
ehl-i ḥāle başka bir 'ālem durur derd-i firāk
'āşık-ı şādık visāl-i yārī āsān istemez
7. 'ışk-ı dilber şöyle istignā virür yahyāya kim
ḥazret-i loḳmāndan derdine dermān istemez

244. 52^b: Velehu: *Muḥibbî Dīvānı*: G. 2772 / (Yavuz, 2016: 1392)

1 ruhsāra: cānāna.
meger: ezel.

245. 52^b: Yahyā: *Yahyā Beg Dīvānı*: G. 150 / (Çavuşoğlu, 1977: 375)

1 teklif-i dīvān: teklif-i sultān.
2 mühr ü: mühr-i.

246.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. şūfiyā şāfi dil olmazsañ şafā gelmez saña
ḥod-nümāsın zevk-i peygām-ı ḥudā gelmez saña
kenz-i lā-yefnāya gir ey ḥ^vāce irmezse elün
hırş ile dünyāyı cem' itsen ğınā gelmez saña
3. ey marīzu'l k̄alb bu şerbetle şaķın gözün aç
em sem itme semm-i k̄atilden şifā gelmez saña
loķma-i loķmān ile ṭab'un alışmaz ey ḥakīm
anun'çün ḥān-ı ḥikmetden ğidā gelmez saña
5. niçe bir ālūde-dāmān olasın dünyā ile
ķaḥbe zenden ḥod bilürsin kim vefā gelmez saña
bu sevāḥilde 'aceb girdāba düşmişsin gönül
'izzet it şadra geçür andan ḥaṭā gelmez saña
7. kaçma t̄ir-i yārdan devlet nişānıdur gönül
n'oldı ḥālün şormağa bir āşinā gelmez saña
cān ile şöyle belī didün belā-yı 'ışķa kim
her ṭarafdan biñ belā gelse belā gelmez saña
9. ey uşūlī ğark olup 'aynū'l-ḥayāt-ı vaḥdete
ḥayyu lā-yefnāya irişdün fenā gelmez saña

247.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. gerçi zencīr-i ser-i zūlfüne çokdur şeydā
delū gönülüm gibi yok vādi-i ğamda tenhā
yine dīvāneliğüm dutdı görün şeydālar
zūlfī zencīrini depretdi gibi bād-ı şabā
3. durmadan leşker-i ğam bu dil-i vīrāna gelür
bilmezem ķanda ķarār eyleye bu denlū belā
künc-i miḥnetde yatur ölmelü bir ḥasteyem āḥ
bu belālarla eger ķalur isem vāḥ baña
5. ķaldı hecr ile cehennemde uşūlī miskīn
cennet-i vaşla eger irmez ise vāveylā

246. 52^b: Uşūlī: *Uşūlī Dīvānı*: G. 3 / (İsen, 2020: 147)

3 gözün aç: kendünge.

247. 53^a: Velehu: *Uşūlī Dīvānı*: G. 4 / (İsen, 2020: 148)

248.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. bî-ḥuzūr olma gönül kim bu bedende qalmazuz
toğmadan çün qalmazuq biz ölmeden de qalmazuz
atalu oğullu oldu pîr 'ışkıyla gönül
pâk tecrîdüz bu çarḥ-ı pîre-zende qalmazuz
3. çünkü 'uryân gelmişüz dünyâya 'uryân giderüz
murâd-ı cisme şarılup köhne kefinden qalmazuz
şâh-ı ğam muṭriblerinden anulur güyendeyüz
bûlbûl-i güyâ ki gibi biz bu çemenden qalmazuz
5. dünyede aramaz yok 'âfiyet fikrindeyüz
kaşdımız vaşî seyâhatle vaṭandan qalmazuz

1. husrevā aldanma sen efsāne-i ferhāda gel
şan'at öğrenmek dilerseñ қо anı üstāda gel
öldürüp ben muḳbilini ḡamdan āzād eyledi
vaḳtidür ey ḡalimi şoran mübāreḳ-bāda gel
3. ehl-i dilden yüz çevürme müdde'iden incinüp
cānumı şükrāna al göster yüzün tenhāda gel
ḡayretinden kendüden varur yüzün gören kişi
bu ümīd ile ki bir gün diyesin üftāde gel
5. dest-i cevrunle bu gönüm ḳellesin vīrān idüp
gel ṭayanma dostum bu ḡüsn-i bī-bünyāda gel
varmasun gül gibi dirsteñ ḡüsnün evrāḳı yile
serv-i ra'nā gibi şaḡn-ı gülşene āzāde gel
7. zerrece ḳalmadı ol gün yüzli dilberde vefā
aḡla ey işḡāḳ-ı bī-dil derd ile feryāda gel

249. 52^bderkenar: İşḡāḳ: *Üsküblü İşḡāḳ Çelebi Dīvānı*: G. 154 / (Çavuşoğlu, Tanyeri, 1989: 217)

2 Divanda bu beyit 5. beyit olarak yer almaktadır.
ḡalimi: ḡatırım.

3 Divanda bu beyit 4. beyit olarak yer almaktadır.

4 Divanda bu beyit 6. beyit olarak yer almaktadır.

5 Divanda bu beyit 2. beyit olarak yer almaktadır.

6 Divanda bu 3. beyit olarak yer almaktadır.

7 dilberde vefā: vaşlından ümīd.

1. leyli vü mecnûn okırsan ey gönül üstâda gel
hüsrev ü şîrîn gerekse hîdmet-i ferhâda gel
şûfiyâ senden el alanlar ayağa düşdi hep
başun için ço anı şimden gerü irşâda gel
3. ey benüm hâlüm şoran âzâde oldum guşşâdan
bir iki hindüya kul oldum mübârek-bâda gel
nice aklar göreyin dirsen bu yaşum diclesin
bir gün ey mışr-ı melâhat seyr ide bağdâda gel
5. hüsni esâsı bir kıl üzredür aña yokdur i'tibâr
dostum billâh coşmagıl anı bünyâda gel
bunca yıldur âsitânun da sürinür tâlî'i
demedün bir kerre gel gel derd-mend üftâde gel

250. 53^aderkenar: Naẓîre-i Tâlî'i: *Tâlî'i Türkçe Divânı*: G. 62 / (Gedik, 2022: 133)

2 Divanda bu beyit 3. beyit olarak yer almaktadır.

ço anı: tevbe it.

3 Divanda bu beyit 4. beyit olarak yer almaktadır.

iki: beji.

4 Divanda bu beyit 5. beyit olarak yer almaktadır.

gün: kez.

5 Divanda bu beyit 6. beyit olarak yer almaktadır.

yokdur i'tibâr: yok i'timâd.

coşmagıl anı: tayanma o bî.

6 Divanda bu beyit 7. beyit olarak yer almaktadır.

kerre gel: kerrecük.

1. iller ile tatlu tatlu dilleşür ol dil-rübā
el uciyla bize ırakdan dimez bir merhabā
fi'l-meşel aķar şudur tayanma hüsnün çağına
bu dahı kalmaz geçer rüh-ı revānum muştafā
3. çün düşürdün 'ākıbet bizi belā girdābına
bāri n'olaydı evvelden olmayayduķ āşinā
pādişāh-ı vaķt idüm bir şahşa dimezdüm belī
biñ belāya uğradum saña olaldan mübtelā
5. and içerdüm kim vefāsuz yār hergiz sevmeyen
dostlar bir bī-vefā sevdüm yine yazuķ baña
'āşıkā zehr-i belā şunıldı halkā 'ıyş u nüş
illere zevķ ü şafā virildi vü bize cefā
7. yolına cānuñ fidā kılma uşulī ol perī
saña yār olmaz ki sensin bir gedā ol pādişā

251. 53^b: Velehu: *Uşulī Dīvānı*: G. 5 / (İsen, 2020: 149)

3 n'olaydı evvelden: evvelden n'olaydı.

1. seçer mi âdemi hayvân olanlar
 ne bilsün gevheri nâ-dân olanlar
 cihânun mülk ü mālın hiçe şayar
 vücûdî şehrine sulţân olanlar
3. hümâ-himmet gedâlardur cihânda
 me'ânî kişverine h'vân olanlar
 gerekmez devlet-i dünyâyı ne'yer
 haķâyık gevherine kân olanlar
5. bu köhne tekyenün esrârın anlar
 bu meyden vâlih ü hayrân olanlar
 bulur yol ka'be-i maķşûda öñ son
 bu vadîlerde ser-gerdân olanlar
7. ögüdün dutmaz ehl-i 'ışķ vâ'iz
 ki uymaz cāhile nādân olanlar
 yoluña git oturmak fikrin itme
 bu evden tîz göçer mihmân olanlar
9. müsellemler dutdılar şî'rün uşûlî
 uşûl-i nazmda selmân olanlar

252. 53^b: Velehu: *Uşûlî Dîvânı*: G. 25 / (İsen, 2020: 170)

7 nādân: 'irfân.

8 fikrin: kaçdın.

253.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. şol gönül kim şüretün naqşı temâşâsındadur
on sekiz biñ 'âlemün dâ'im temâşâsındadur
nice rüşen olmasun âyîneveş gönülüm gözüm
çün dem-â-dem tal'atun mihri tecellâsındadur
3. her nefesde 'âlem-i hüsnün durur seyrânumuz
hamdüli'llâh bu delü gönülüm tesellâsındadur
bir güzeller şâhına biñ cân ile kûl oldı dil
bu cihânun ne vezîrinde ne paşâsındadur
5. tañ mıdur ger gevher-i maqşûda olsa âşinâ
şol dil ü cân kim maqâmı 'ışk deryâsındadur
her ne 'âşık kim ser-i küyunda tutmışdur mekân
haq te'âlânun bugün firdevs-i a'lâsındadur
7. cân ataldan kaşların yâsına kurbân olmağa
çaq uşulî kâbe kavseynün ev ednâsındadur

254.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. xanı şol gün ki[m] cemâl-i yâr idi eglencemüz
devletinde her cihetle var idi eglencemüz
murğ-ı dil 'ışk âyetin okurdı bülbüller gibi
hüsn bağında gül-i gülzâr idi eglencemüz
3. besler idi tatlu dillerle dili tûti gibi
mısr-ı cânda bir şeker-güftâr idi eglencemüz
cân u dil müsiyi ğark itdi tecellî nûrına
tûr idi seyrânumuz didâr idi eglencemüz
5. şöhetinde yoğ idi ağıyardan havf u melâl
ey uşulî bir gül-i bî-hâr idi eglencemüz

253. 54^a: Velehu: *Uşulî Divânı*: G. 26 / (İsen, 2020: 171)

2 çün: kim.

6 mekân: vağan.

254. 54^a: Velehu: *Uşulî Divânı*: G. 43 / (İsen, 2020: 191)

1. buldı 'aşık cezbe-i 'ışk ile vecd ü hâller
âhîr olmadı mı ey vâ'iz bu kıl ü kâller
şevk-ı dîdârınla ey nûr-ı cemâl-i muştafâ
bir semâ' itdüm ki cûşa geldiler abdâllar
3. dâr-ı dünyâda senün mişlün güzel gelmez baña
gerçi naqqâş-ı ezel yazmış güzel timşâller
gitdi şabrum gitdi tākāt gitdi hûş-ı gitdi 'aql
'ışk içinde başuma geldi 'acâ'ib hâller
5. kimdür olan müşterî biñ cân u biñ baş bir pula
'ışk bâzârında böyle çağırur dellâllar
âdem olmaz sırr-ı esmâdan haber duymaz kişi
zâhidâ terk olmayınca bu kabîh ef'âller
7. ma'rifet ehline çün gencine-i 'irfân yeter
ey uşûlî gam degül olmazsa mülk ü mâller
aldar alur [dil] metâ'ın gözlerinden şakının
hüsn bâzârına gelmiş ol iki kıttâller

255. 54^a: Velehu: *Uşûlî Dīvânı*: G. 36 / (İsen, 2020: 184)

2 Divanda bu beyit 3. beyit olarak yer almaktadır.

3 Divanda bu beyit 4. beyit olarak yer almaktadır.

4 Divanda bu beyit 6. beyit olarak yer almaktadır.

şabrum: şabr u.

gitdi hûş-ı gitdi 'aql: gitdi 'aql u gitdi hûş.

6 Divanda bu beyit 2. beyit olarak yer almaktadır.

1. la'l-i yāre hem-ḳadeḫ olmış yine benzer şarāb
cevher-i cāna şafālar virdi ol yāḳūt-ı nāb
dil su'āl eyler lebün dārü'ş-şifāsından şifā
öldi derdā derd ile irişmedi[n] şāfī cevāb
3. ḳan olası göz belāsiylan getürdi başuma
ḫāne-i şabrum yıkıldı dostlar ḫālüm ḫarāb
'ışḳ odından dem-be-dem gönlüm döker göz yaşların
āteş-i sūzāndan niteki ḳan ağlar kebāb
5. ey dirīgā yıḳdı vü yaḳdı vücūdum 'ālemin
tende tāb u didede āb u gönülde ıztırāb
ḫaste cānum buldı tīg-ı ābdārundan ḫayāt
dirlige dirler sebebdür bu cihān içinde āb
7. bend-i zindān-ı belāda ḳaldı biḡ derd ile āh
olmadı ḳaldı uşūlī bendeḡe bir feth-i bāb

257.

fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. gözümün kaçırını idinse hayālün n'ola cāy
şeh-i 'ālemdür idinse yiridür sırça sarāy
şeb-i fūrkatde gözüm cān ile ceng eylemege
müjeden bağladı ey meh yine bir kara alay
3. bām-ı çarḥ üstine nālem çıkuban tıfl gibi
aşağa inmege korkar çığırupdur ey vāy
bir nefes nālemi dem olmağa durmaz diyüben
gösterür illere parmakla bezmde beni nāy
5. ayağı illere takşım idecek bezmgede
n'içün ey sākī figānī kuluña degmeye pāy

258.

fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. ağlamazsa beni dem dem acıyup dīdelerüm
göreyin tursun iki gözine hūn-ı cigerüm
yirden üstün ola anı göreyin haşre degin
ki cihān içre benüm üstime oldur dönerüm
3. görinen şanma şafaḥ dün gice çarḥun ey meh
yüzini kana yudı sille-i āh-ı seherüm
gam-ı hecrünle figānī ruḥı zer-gün oldı
daḥı meyl itmemisın aña eyā sīm-berüm

257. 53^bderkenar: Figānī: *Figānī ve Dīvānçesi*: G. XCVI / (Karahana, 1966: 126)

1 kaçırını idinse: kaçını eylese.

2 Divanda bu beyit 3. beyit olarak yer almaktadır.
cān: h'āb.

3 Divanda bu beyit 2. beyit olarak yer almaktadır.
çığırupdur ey: çığırup eydür.

4 olmağa durmaz: urmağa komaz.
bezmde beni: beni bezmde.

5 ayağı illere: illere ayağı.
idicek bezmgede: idesin bezm içre.

258. 54^aderkenar: Velehu: *Figānī ve Dīvānçesi*: G. LVI / (Karahana, 1966: 86)

2 anı: gerdün.

4 Divanda bu beyit 5. beyit olarak yer almaktadır.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. nāleni gözyaşı mı oldu ciger-i büryānum
hāne-i dilde hayālün olalı mihmānum
levh-i çehremde yazar sürh ile 'ışk āyetin
kıl kalemlerle benüm dīde-i hun-efşānum
3. hār-ı hasdur ki getirmüş anı seylāb-ı sirişk
şanmañuz çeşm-i terimde görünen müjgānum
nem ziyān ola nişār eyleleyüm yolunđda
gevher-i eşkiyle yir eyleyüp dā'imā ğamum
5. şerm-sarum baķalı sā'ī saña dilberden
üstühvān-ı tenümi nār-ı dil-i sūzānum

1. hoş görür benden rakîbi rahm idüp cânân aña
nice katlansun bu yürek nice döysün cân aña
‘aşıkun hakkında çok söz söyler inanmaz rakîb
‘âdet olmışdur cihānda dostum bühtân aña
3. atsa gamzen tîrini cân pütesine kaşların
gösterür dil dahı cânā cevheri peykân aña
her seher bād-ı şabā bağ-ı cihānda dilberün
zülfine urdukça şâne meşk ider efşân aña
5. şafha-i hüsninde başlamış vefâ resmin yazar
lâciverd ile yed-i kudret haţ-ı reyhân aña
‘ışk meydânında top olsa güneş olmaz ‘aceb
kim kamer her dem hilâlinden şunar çevgân aña
7. dil delermiş ‘îd-i vaşlun‘çün kemân ebr[û]ların
çokdan itdüm cânımı ben dostum kurbân aña
haţtun inşâsın hadün üstinde kim yazdı ‘aceb
kim kirâmen kâtibin olmuş durur hayrân aña
9. yollar üzre mihrinün her dem görür hâk olduğın
bir nazâr kılmaz ‘aceb cürmi nedür sultân aña

260. 54^aderkenar: Mihri: *Mihri Hâtün Dîvânı*: G. 3 / (Arslan, 2018: 52)

2 inanmaz: inanma.

3 Divanda bu beyit 3. beyit olarak yer almaktadır.

4 Divanda bu beyit 6. beyit olarak yer almaktadır.

meşk: misk.

5 Divanda bu beyit 7. beyit olarak yer almaktadır.

6 Divanda bu beyit 8. beyit olarak yer almaktadır.

7 Divanda bu beyit 9. beyit olarak yer almaktadır.

cânımı ben dostum: dostum ben cânımı.

8 Divanda bu beyit 10. beyit olarak yer almaktadır.

9 Divanda bu beyit 11. beyit olarak yer almaktadır.

‘aceb cürmi nedür: nedür cürmi ‘aceb.

1. ey başiretsiz göz aç ağıyara bakma yarı gör
mäsivâdan gözüni yum tal'at-ı dîdârı gör
bakmağıl bu kâ'inâtun câme vü destârına
bu dü-rengi perdenün içindeki settârı gör
3. bu dükân içinde mahfî dîde-i ağıyardan
dil-berün 'aşıklarıyla itdügi bâzârı gör
varma gelme yok durur haqqa eyâ tâlib hemân
geç enâniyyet tarîkinden bu remze varı gör
5. on sekiz bin âlemi devr eyleyen pergârda
bir durur hem merkez ü hem devr ü hem devvârı gör
ejdehâ-yı heft-serdür nefsi-i hod-kâm ey gulâm
ceddüni cennetden ihrâc eyleyen ol mârı gör
7. cevhere ol kılma a'râzun huṭṭına nazar
bu huṭṭı seyr kıl ol nokṭa-i seyyârı gör

261. 54^bderkenar: Velehu: *Uşûlî Dîvânı*: G. 30 / (İsen, 2020: 177)

3 itdügi: kılduğı.

262.

fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. seni bu hüsn ü cemāl ile gören şāh diye
dil ü cāndan kıl olup yāricun allāh diye
niçe ferzāne-yi şaṭranc-ı maḥabbet ide māt
beydağ-ı hāl-i rūḥun bir kez eger şāh diye
3. şıfır ile naḳş-ı elifdür çeken sīnemde
her ne dem cān vire dil derd ile ol āh diye
niçe er diyem aṇa kim zen-i dünyāya uyup
devlet ü 'izz-i şeref manşıbına cāh diye
5. rūḥ-ı selmān irişürse sehī ehliyetünce
gele diz çöke önünde raḍıyallāh diye

263.

mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün
hezec + - - - / + - - - / + - -

1. olurdu yāri kuçmak pīrehensüz
eger cān tensüz olsa gül dikensüz
güzeller şayd olalı sīm ü zerle
degüldür kīse-i çeşmüm diremsüz
3. dükendi ḳalmadı yolında varum
ḳalursam ḡam degül āḫir kefensüz
içersem gülşen içinde benefşe
ḫarām olsun nigāra baṇa sensüz
5. şehā derdü[ḡ] muḫibbīye devādur
ki bir laḫza degüldür derd-i ḡamsuz

262. 54^b: Sehī: *Sehī Beg Dīvānı*: G. 246 / (Yekbaş, 2020: 297)

3 Divanda bu beyit 4. beyit olarak yer almaktadır.
naḳş-ı: şekl-i.
çeken: yazıla.
derd: 'aşkun.

4 Divanda bu beyit 6. beyit olarak yer almaktadır.
devlet ü 'izz-i: devlet-i 'izz ü.

5 Divanda bu beyit 7. beyit olarak yer almaktadır.
irişürse: işidürse.

263. 55^a: Velehu: *Muḫibbī Dīvānı*: G. 1216 / (Yavuz, 2016: 686)

1 olsa: ola.

2 diremsüz: semensüz.

5 şehā derdü[ḡ] muḫibbīye devādur: şehā oldı muḫib derdünle münis.
ki bir laḫza degüldür derd-i ḡamsuz: ola mı kim ola bir cān bedensüz.

264.

mefā'ülün mefā'ülün fe'ülün
hezec + - - - / + - - - / + - -

1. güzeller nâz ile reftâr iderler
dönerler goncaveş güftâr iderler
koyup 'âşıkların ol mâh-rûlar
rakîb ile varup bâzâr iderler
3. dün ikrâr eylemişken büseyi yâr
'aceb n'oldı bugün inkâr iderler
güzellerden vefâ ummağ ne mümkün
cefâ dirseñ inen bisyâr iderler
5. muhibbî sırr-ı 'ışkı itme izhâr
şakın manşürveş ber-dâr iderler

265.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. yolına geldi cefâlar itdügi cânânumuñ
pür-cefâdur sevdügi ol âfet-i devrânumuñ
yâ ilâhî gözi yaşı haqqı içün âşıkun
yârnı eyle mülâyim yâr-ı 'âlî-şânumuñ
3. nev-cüvânum cevre döymeş baña itsün cevrim
eydünüz maḥbûbına ol gözleri fettânumuñ
âfitâbuma cefâlar ideli ol mehlikâ
bir ucı yirde bir ucı gökdedür efgânumuñ
5. n'ola ey yahyâ şakınsam düşmen-i bed-ḥâhdan
cânumuñ cânı degül mi sevdügi cânânumuñ

264. 55^a: Velehu: *Muhibbî Dîvânı*: G. 1134 / (Yavuz, 2016: 645)

4 ne mümkün: 'acebdür.

265. 55^a: Yahyâ: *Yahyâ Beg Dîvânı*: G. 219 / (Çavuşoğlu, 1977: 419)

266.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. inlerden çarhı dilâ feryâd-ı zârundur senün
görinen encüm degül her şeb şerârundur senün
bezm-i ğamda sāgar-ı çeşmünle nüş [it] hûn-ı dil
meclisi germ it [belâ vü] derd yârundur senün
3. sîne âteş gözde nem başumda sevdâ-yı hevâ
niçe yıllardur yatur dil hâksârundur senün
cân nişâr itdüm didüm yolunda ey ârâm-ı cân
didi ne minnet gerek bu eski kârundur senün
5. işiginde itleriyle yâr bir görmiş seni
devlet el virdi muhibbî i'tibârundur senün

267.

mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün
hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. ezelden nüş olan cāna senün 'ışkuñ şarābıdur
anun'çün bezm-i 'ışk içre yanan bağrum kebābıdur
yaşum nārını al itdüm kemāna döneli kaddüm
belâ bezminde nâlişler iden sinem rebābıdur
3. belâ kuhsârı başımdur iki 'aynum anun 'aynı
ġamam eksük degül andan meger āhum şehābıdur
selāmet gözleyen zāhid melāmet isteyen 'aşık
anun'çün nām-ı 'uşşākun cihān içre harābıdur
5. temevvüc itse tañ mıdur muhibbî eşk-deryası
anı cüş itdüren her dem bu gönlüm ıztırābıdur

266. 54^bderkenar: Muhibbî: *Muhibbî Divānı*: G. 1859 / (Yavuz, 2016: 979)

267. 55^aderkenar: Velehu: Divanda yer almamaktadır.

268.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. gül yüzünde zāhir oldı çünkü haṭṭuñ mūrveş
çarḥ elinden inler isem tañ mıdur tañbūrveş
gıceler hüsñüñ bahārın fikr idüp āh eylesem
çın seher bu gözlerüm yaşını döker yağmurveş
3. la'l-i şirīñi cānā almadın ben ağzuma
ğamze okın sīneme urduñ benüm zenbūrveş
çeşm-i hūn-rizūñ içer her laḥza 'āşık kanını
anun' içün ğamze-i mestün olur maḥmūrveş
5. kaddümi çeng eyleyüp kânūna āheng eyledi
buralı gūşum muḥibbī bu felek tañbūrveş

269.

fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün

remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. māh-rūlarda seni medḥ iderem çün güzelüm
n'ola bir ayda tamām ola benüm her ğazelüm
hāba varsam haṭṭ-ı miskīn görürem ḥaddünde
korkaram ol kara düşde[n ki] yakındur ecelüm
3. gerçi yok saña bedel işve vü nāz eyleme
derd ü ğam çekmede olmaya benümde bedelüm
baḥr-i eşkümde nidem inci [vü] mercān oldı
gözümün kanlu yaşın silmeden ey dost elüm
5. yok durur çünkü şarılmağa revānī çäre
eñegin oḥşayalum bāri dudağın emelüm

268. 55^aderkenar: Muḥibbī: *Muḥibbī Dīvānı*: G. 1466 / (Yavuz, 2016: 798)

1 zāhir oldı çünkü haṭṭuñ: çünkü haṭṭuñ zāhir oldı.

2 Divanda bu beyit 3. beyit olarak yer almaktadır.
yaşını: yaşlar.

3 Divanda bu beyit 2. beyit olarak yer almaktadır.

5 bu felek: dest-i ğam.

269. 55^aderkenar: Revānī: *Revānī Dīvānı*: G. 238 / (Avşar, 2017: 314)

1 ola benüm: olur ise.

3 inci vü: pençe-i.

4 oldı: olmuş.

270.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. çıksun ol göz ki senün ğayruna ide nazarı
toprağ ol başa ğamun olmaz ise derd-i seri
bu yiter başa ki tābūtunun ardınca benüm
gidesin rūḥ-ı revān gibi bedenden ileri
3. yalımum alçağ olup yürimez idüm şu gibi
olsa sen serv-i bülendün başa 'ālī nazarı
bu yıkık gönlümü yapmağa heves eyledi kim
oldı 'ışkunla senün seyl-i fenā reh-küderi
5. şî'r-i yahyâyı şakın ey gül-i ḥāndān okıma
ağladur bülbülü zîrā ki anun şî'r-i teri

270. 55^b: Velehu: *Yahyā Beg Dīvānı*: G. 476 / (Çavuşoğlu, 1977: 571)

1 ğamun: ola.

2 ardınca: önince.

3 Divanda bu beyit 4. beyit olarak yer almaktadır.

4 Divanda bu beyit 6. beyit olarak yer almaktadır.

eyledi: eyleme.

küderi: güzeri.

5 Divanda bu beyit 7. beyit olarak yer almaktadır.

bülbülü: âdemi.

271.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. āh kim nāme-i 'ışkun beni bed-nām itdi
gözlerüm yaşı gibi 'ışkumı i'lām itdi
ol elif-kāmetüm āl ile gönül alur imiş
bir selām ile benüm kāmetümi lām itdi
3. hāne-i cānuma mihrün güneşi girmek için
şāni'-i kudret iki gözlerümi cām itdi
'ālem-i vuşlatı mı fūrķate tebdīl oldı
yine bu devr-i kameran rüzümü şām itdi
5. nāmesi yāruñ eli gölgesidür ey yaḥyā
göricek cān u gönül dinlenüp ārām itdi

272.

fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. niçe bir vādī-i ğamda dil-i maḥzūn yerine
bağlamaz ol şacı leyli beni mecnūn yerine
tende cānā dehenün zikri durur rūḥ-ı revān
cānda qaddünle qaşundur elif ü nūn yerine
3. öldüğüm ağlamazın korkum odur kim ölice
seni kimler seve ben 'āşık-ı maḥzūn yerine
allar gey yaraşur saña yeter baña hemān
dem-be-dem kanlu yaşum cāme-i gülgün yerine
5. 'aql u fikrüm gider oynar yüregüm ey yaḥyā
nev-cüvānum ki gele nāz ile oyun yerine

271. 55^b: Velehu: *Yaḥyā Beg Dīvānı*: G. 458 / (Çavuşoğlu, 1977: 560)

1 'ışkun: şirüm.

'ışkumı: ḥālümü.

3 mihrün: mihri.

4 vuşlatı mı: vuşlatumuz.

kameran rüzümü: felek rüzumuzu.

272. 55^b: Velehu: *Yaḥyā Beg Dīvānı*: G. 418 / (Çavuşoğlu, 1977: 537)

273.

mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün
muzāri' - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. ağyardan yine hālî bulup cihânı ben
pehlûya çekdüm ol şanem-i mihribânı ben
ebrûsı gibi egri hayâl itmenüz baña
toğruluğ ile sevdüm o serv-i revânı ben
3. nâzüklük ile öpmişdüm düşde leblerin
hâvf ile cânım ağzuma geldi uyanuban
irdüm hemân-ı himmet ile âsitânına
yapdum felekler üzre yine âşiyânı ben
5. yahyâ nigârsuz neme yarar benüm cihân
bir dahı görsem iki olur bu cihânı ben

274.

mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün
hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. beni bir kimse yok mı kapusunda ide bin pâre
bahâne ola ızhâr-ı maḥabbet itmege yâre
cefâya şabr ider ölüp gidince 'âşık-ı şâdık
'adâvet idemez yâra maḥabbet itmez ağyare
3. dirîğâ iki şâhid oldu [yâra] âh ile yaşum
tuyuldu 'ışık-ı pinhânım mecâl olmadı inkâre
hayâl-i yâr [bir] hicrânı yok maḥbûba benzer kim
anunla eglenürdi 'âşık-ı maḥzûn u âvâre
5. mükedder oldu yahyâ derd-mendün hâli gâyetde
meger allâhdan olur olursa derdine çâre

273. 55^b: Velehu: *Yahyâ Beg Dîvânı*: G. 304 / (Çavuşoğlu, 1977: 470)

1 yine hālî bulup: görüp yine hālî.

2 baña: beni.

4 hemân-ı: hümâ-yı.

274. 56^a: Velehu: *Yahyâ Beg Dîvânı*: G. 373 / (Çavuşoğlu, 1977: 511)

2 Divanda bu beyit 4. beyit olarak yer almaktadır.

3 Divanda bu beyit 5. beyit olarak yer almaktadır.

4 Divanda bu beyit 6. beyit olarak yer almaktadır.

eglenürdi: eglenür.

5 Divanda bu beyit 7. beyit olarak yer almaktadır.

275.

mefā'ılün mefā'ılün mefā'ılün mefā'ılün
hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. vefāda mişli bulunmaz bugün bir nev-cüvān buldum
görince sevdüm anı ölmüş iken tâze cān buldum
yiñile 'âşık oldum eski derdüm tâzelendürdüm
olanca bende olmalı ki bir şāh-ı cihān buldum
3. vişālün derdini bilmez firāka düşmeyen 'âşık
ğam-ı hicrāna şabr idenleri hep şādmān buldum
ilāhî gölgesini üstümüzden ırma dünyāda
baş egmez sidretü'l-a'lāya bir serv-i revān buldum
5. bu miḥnethāne-i 'ālemde yahyā gibi 'uşşākı
esir ü derd-i hicrāna fakir ü nā-tüvān buldum

275. 56^a: Velehu: *Yahyā Beg Dīvānı*: G. 264 / (Çavuşoğlu, 1977: 447)

2 bende: bendesi.

olmalı ki: olmalı.

3 Divanda bu beyit 4. beyit olarak yer almaktadır.

derdini: kadrini.

'âşık: hergiz.

4 Divanda bu beyit 3. beyit olarak yer almaktadır.

5 esir ü: esir-i.

hicrāna: hicrān u.

276.

fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün

remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. fikr-i sevdâ-yı ser-i zülfün ucından güzelüm
kışsa-i leyli vü mecnûna dönüpdür meşelüm
çün lebün şerbeti her hâsta dile emsem idür
anı ben hâste-dile luṭf ile buyur emelüm
3. şevk-i hürşîd-i cemâlünde dehânundan eşer
bulmadum zerrece hîç olmadı mâ-ḥaşalum
devr-i ḥaddünde gelüp zülfünü maḥv itdi lebün
ey dirîğâ dükenüp 'ömrüm irişdi ecelüm
5. nice rengin dimeyem lâle ruḥun medḥini kim
gülüben ḥurrem olur her kim okursa ḡazelüm
mescide koymadılar meygededen sürdiler
ne ḥelâle yarar olduk ne ḥarâma n'idelüm
7. ben necâtî ḳapunun ḥâkine yüz sürdüğüm ol
umarum bir gün ire ayaḡun öpmege elüm

276. 55^bderkenar: Necâtî: *Necâtî Beg Dîvânı*: G. 366 / (Tarlan, 1963: 367)

2 Divanda bu beyit 3. beyit olarak yer almaktadır.

ben: biz.

idür: olur.

3 Divanda bu beyit 2. beyit olarak yer almaktadır.

olmadı: oldı ḳamu.

4 Divanda bu beyit 5. beyit olarak yer almaktadır.

lebün: ḥatun.

5 Divanda bu beyit 6. beyit olarak yer almaktadır.

gülüben: gül gibi.

6 Divanda bu beyit yer almamaktadır.

7 umarum: umarın.

277.

fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. gele başladı haṭuṇ aṇa ne çāre idelüm
giceyi güne ḳatup ṣankim iriṣür ecelüm
ne ḳadar cehd iderem ka'be-i kūyuṇa irem
sa'y ile olmaz imiṣ vaṣla müyesser n'idelüm
3. heves-i fikr-i ruḥ u la'lün ucından ṣanemā
ḳıṣṣā-i vāmıḳ u ferhāda dönüpdür meṣelüm
nite kim olmadı hemtā ṣaṇa 'ālemde bugün
yoḳ durur derd ü belā içre benüm de bedelüm
5. mümkün olmaz ki ṣehā ḳoyam elümden etegün
ger elüm ḳat' ideler ḳalur etegünde elüm
māh u sāl ile irem zülfine anuṇ dir-idüm
fāyide ḳılmaḳı āh [ki] baṇa bu ṭül-ı emelüm
7. sözümlüṇ sūzı ile yansa 'aceb mi dil ü cān
yana odlara muḥibbī kim oḳursa ḡazelüm

277. 56^aderkenar: Muḥibbī: *Muḥibbī Dīvānı*: G. 2369 / (Yavuz, 2016: 1213)

1 ṣankim: ṣanki.

4 'ālemde bugün: ḥüsn içre begüm.

6 ḳılmaḳı āh: itmedi veh.

7 sözümlüṇ: ṣi'rümün.

278.

fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. yoğ ise çäre şarulmağa senünle güzelüm
eñegün oğşayalum bārī dudağun emelüm
düşde gördüm hat rengin ile gülşen-i haṭṭun
ğālibā yakın olıpdur gele gibi ecelüm
3. iderdüm medhini bir şöhre-i şehrüñ dün ü gün
çünkü pābus-ı şerifüne şehā irmez elüm
ko beni hāk ile sāyen gibi yeksān olayın
diyesün kim yüzün küyü meşhūr olam
5. n'ola meşhūr-ı cihān olsa benüm murğ-zāra
bu zamānī gibi bir mählikāyı sevelüm

279.

mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün
mužārī' - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. 'id irdi mübtelāları ağılatma dilberā
'āşıqlara el ucu ile kılma merḥabā
yūsuf senün gibi güzeli düşde görmedi
ben niçe beñzedem seni ey mehlikā aña
3. hey gözlerini sevdicegüm bī-günāh iken
қанlar dokucu ğamzelerün hıışm ider baña
'ālemde dostum ne belādur belā-yı 'ışk
düşmānlarum daḥı aña olmaya mübtelā
5. yaḥyā ne kara günlere qalduk zemānede
dehr ise pür-cefā vü nigār ise bī-vefā

278. 56^aderkenar: Zamānī:

279. 56^b: Velehu: *Yaḥyā Beg Dīvānı*: G. 9 / (Çavuşoğlu, 1977: 284)

1 irdi: oldı.

2 Divanda bu beyit yer almamaktadır.

3 Divanda bu beyit yer almamaktadır.

4 Divanda bu beyit yer almamaktadır.

280.

mefā'ılün mefā'ılün mefā'ılün mefā'ılün
hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. ğamuñdan öldi bir 'aşık senün 'ömrün ziyād olsun
mezārın gel ziyāret eyle bārī rūhı şād olsun
şonında eyü adıdur hemān bākī kalan ancak
gerek ferhād-ı 'ışk olsun gerekse keykubād olsun
3. şaķın mazlūmun āhından inen cevri itme 'uşşāķa
güzeller pādīşāhısın ķapuñda 'adl ü dād olsun
dil-i dīvānuma gönder ziyāde hoş gelür tırün
hemīşe kūyuña uçmaķa baŗa ķol ķanad olsun
5. ķo söğsün dostum düşmān söĝe bildükçe yaķyāya
yanuñda bir bahāneyle tek ol miskīne yād olsun

281.

mef'ülü fā'ilātü mefā'ılı fā'ilün
mużārī' - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. gördüm hezār nāz ile ol meh-liķā gelür
cānlar şikār ķılmaķa ol dil-rübā gelür
pāk eyle eşk-i çeşm ile ey dil sarāyuñı
cānuñı vir özine yine pādīşā gelür
3. ülfet dutalı mihrün ile cān u dil şehā
'ālem şafāsı gözüme bād-ı hevā gelür
bār-ı ğamuñı çekmişem ol ħadde şimdi tā
añduķķa sūz-ı hecrünı gözüm dola gelür
5. dirmiş celālī zülf-i nigārı heves ķılır
bilmez anı ki başına andan belā gelür

280. 56^b: Velehu: *Yaķyā Beg Dīvānı*: G. 334 / (Çavuşoĝlu, 1977: 488)

2 eyü: yaķşı.

4 dīvānuma: bīmāruma.

5 miskīne: bī-çāre.

281. 56^b: Celālī:

282.

mef'ülü fâ'ilâtün mef'ülü fâ'ilâtün

- - + / - + - - / - - + / - + - -

1. haddün gibi gül-i ter bir gül-sitânda bitmez
kaddün mişâli 'ar'ar bâğ-ı cinânda bitmez
didüm ki geldi hâttun şeftâlûden 'atâ kıl
güldi didi ki mîve faşl-ı hâzânda bitmez
3. kökin kesem dimişsin küyünde kullarunun
ey tâze gül nihâli cân büstânda bitmez
sünbül saçun igende elden ele düşürme
şâkın tağıtma anı 'ömrüm yabânda bitmez
5. dil-dâra sergüzeştüm nice derem celâlî
takrîre başlar isem iki cihânda bitmez

283.

mef'ülü fâ'ilâtün mef'ülü fâ'ilâtün

- - + / - + - - / - - + / - + - -

1. zülfün mişâli sünbül bâğ-ı cinânda bitmez
hâlün gibi karanfûl bir gül sitânda bitmez
bu bâğbân-ı dehrün nevrete dikmesidür
sünbüllerün dağıtma 'ömrüm beyâbânda bitmez
3. 'âşıklarun gügenmese kesmege diş bilesin
ey gonce bu meşhûr cân büstânda bitmez
odlar yanar yürekde ihmâl-i süz-ı 'ışkun
dâğ-ı dilüm anun'çün onmaz cihânda bitmez
5. ol yâri pür-cefâdan umma vefâyı zâtî
meşhûrdur ki seyr-i sürûr anda bitmez

282. 57^a: Celâlî:

283. 57^a: Nazîre-i Zâtî: *Zâtî Dîvânı II. Cild*: G. 563 / (Tarlan, 1970: 67)

1 bâğ-ı cinânda: hindüstanda.

hâlün gibi karanfûl bir gül sitânda: tağıtma ey perî-şân anı yabanda.

2 Divanda bu beyit yer almamaktadır.

3 Divanda bu beyit yer almamaktadır.

4 Divanda bu beyit yer almamaktadır.

5 Divanda bu beyit yer almamaktadır.

284.

fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. aḥiret yolu gibi ğurbete tenhā gitdüm
gitdüm ammā ki 'aceb vālih ü şeydā gitdüm
rāh-ı kūyuñ gibi boynumı burup ḥasret ile
ağlayu ağlayu sensüz yine cānā gitdüm
3. ya'nī cānum gibi hoş tutmadum ey māh-ı şıyām
bilmedün ḳadrünī ḥayfā vü dirīgā gitdüm
ne gönül kaldı ne 'aql u ne firāset ne ḳarar
eyledüm kendümi bir zālime yaġmā gitdüm
5. çāre yok şabra elümden ne gelür ey yahyā
emr-i taḳdīr-i ḥudā kıldı taḳāzā gitdüm

285.

fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. leb ü ruḥsāruñı medḥ eyledügüm-çün güzelüm
oldı rengīn ü ter ü tāze benüm her ğazelüm
ben dilerdüm dolayam boynuma 'ömrüm zülfün
irmedi neyleyeyin rişte-i maḳşūda elüm
3. emr-i mühimdür lebüne gelmesün ey dost ḥaṭṭun
ey dirīgā benüm andurur āḥir ecelüm
göz gönül bezmde eylemege kesb-i sürür
şāhid ü şem'-ile rez-duḥterini seyr idelüm
5. nazmīyem la'lüne cān virmege ey ḥüsrev-i ḥüsn
'ışḳ-ı şīrīn ile ferhāda dönüpdür meşelüm

284. 57^a: Yahyā: *Yahyā Beg Dīvānı*: G. 261 / (Çavuşoğlu, 1977: 445)

3 ya'nī: seni.
bilmedün: bilmedüm.

285. 56^bderkenar: Nazmī: *Edirneli Nazmī Dīvānı*: G. 4492 / (Üst, 2018: 2406)

2 Divanda bu beyit 3. beyit olarak yer almaktadır.

'ömrüm: 'ömr-i.

3 Divanda bu beyit yer almamaktadır.

4 eylemege kesb-i sürür: kesb eylemek nūr u sürür.

şāhid ü: şāhid-i.

5 cān virmege: dil vireli.

286.

fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün
remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. dest-büse nitekim sa‘y iderüm irmez elüm
dostum bâri icâzet vir ayağın öpelüm
oldı ‘âlemde harîfim ğam u endüh u belâ
kafe-i bülbül-i cân oldı hemânâ meşelüm
3. hağ getürmüş beni öldürmege haddün şanemâ
âh kim vaşla elüm irmedin irdi ecelüm
‘ışkın ey hür beni eyledi ‘âlemde muķīm
‘âkıbet cennete iletı bu göğçek ‘amelüm
5. zülfi kağ olalı dil kadd-i hevâsında yiler
irdi ‘ömr âhire kesilmedi tül-i emelüm
mest olupdur nice kan itse gerek hünî gözün
ağa merdümlük idüp hey dimez isen güzelüm
7. ca‘ferem şem‘ gibi sözlerümün sūzından
dil odlara yine her kim okursa ğazelüm

286. 56^bderkenar: Ca‘fer: *Tâcî-zâde Ca‘fer Çelebi Dîvânı*: G. 128-126 (Erünsal, 2018: 420)

1 nitekim: nice kim.
3 vaşla: saña.
4 ‘âlemde: küyünde.
5 kesilmedi: eksilmedi.
7 yine: yarar.

287.

fe'ılātün fe'ılātün fe'ılātün fe'ılün
remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. müşgini nāfe-i çinün sere sevdâ getürür
sehmi nāvek çekmek dile ğavġâ getürür
konmasun diyü ğubâr ayaġuṅa yollaruṅı
kırpügüm pāk ider ü dīdelerüm mā getürür
3. dutmaġa kişver-i rūmı haṭuṅ ey hūb-ı hıṭâ
hind ilinden gelüben hüküm ile tuġrâ getürür
sefer itdügine şafâ-yı zülfün her şâm u seher
dil ü cân hastesine bûy-ı mesîhâ getürür
5. haste gönlini celālî kılınuṅ şormaġa yâr
pür idüpdür bî-lebine sükkeri hürmâ getürür

288.

mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün
hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. demidür kanlar aġlarsuṅ benüm ey çeşm-i pür-hūnum
kabâyı al geymişdür bugün ol hadd-i gülgūnum
yüzüme bir güle bakup tebessüm itdi ol ğamla
açıl ey gülmedük bahtum sevin ey kalb-i maḥzūnum
3. gönül yıllarla yolında şu denlü yeldi yüpürdi
demez ol saçları leylüm benüm âvâre mecnūnum
nigâr ile ferâġatda gönül âlâm-ı miḥnetde
niçe 'arz eyleyem yâ rab benüm hâli digergūnum
5. haṭâyî sâyeveş anuṅ n'ola yolında hâk olsa
hırâmânî hırâmânî yûri ol serv-i mevzūnum

287. 57^aderkenar: Celālî:

288. 57^aderkenar: Haṭâyî:

289.

mef'ülü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün
muzâri' - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. bāri n'olaydı benüm alsa cānumı
ğayrilerle görmesem ol dil-sitānumı
çekdüm ölince cevruñi ey yār-ı şekker kim
‘ālemde hoşluğıla geçirdüm zamānumı
3. zülfün hevâsıyla görenler hümâ şanur
şehbâz-ı devrân felek-i âşiyānumı
süz-ı derūnu n'eyleyem ol şem'e tañ degül
āh dilüm zebānesi yaqdı zamānumı
5. dūd-ı siyāh-ı āhuña şehbâz-ı ışqdur
jeng eyledüm ayağuna fevrî figānumı

290.

mef'ülü mefâ'ilü mefâ'ilü fe'ülün
hezec - - + / + - - + / + - - + / + - -

1. āh ide ide nizen için derd-i ğamunda
dūd-ı siyehüm perçem olupdur 'ālemünde
kanlu yaş ile vaşlı metâ'ın diledükçe
ol sîm beden dir ki bakır var diremünde
3. yaşum aġar iken ayağın öpmege vardum
didi nicesin şimdi eyitdüm kademünde
luṭf u keremün tîr-i cefâ ise muḥibbe
ey kaşı kemān komadı eksük keremünde
5. kılmazdı mesîḥî heves-i ka'be vü nûrın
küyûña varup görse yüzüñi ḥaremünde

289. 57^aderkenar: Fevrî:

1 < ḥüdâ > vezni bozduğu için metne dahil edilmemiştir.

290. 57^b: Mesîḥî: *Mesîḥî Dîvânı*: G. 218 / (Mengi, 2020: 257)

291.

mef'ülü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün
mużârî' - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. tîr-i cefâlar eyledi bağrum delik delik
ğam oklarına dopdoluyam nitekim yelik
bennây-i aşk bir ulu bünyâda kıldı çarh
kim ol binâya kelle-i 'uşşâkdur helik
3. öpmek dilerken ol mehi âheng-i cevri idüp
şehnâza başladı şonunu kıldı büselik
tâb-ı ruḥundan eyledi dil zülfünü mekân
gün germ olunca kendüye edindi gölgelik
5. kütlu kapu açıldı ḥayâlînün üstine
alçağ gönüllü olalıdan nitekim eşik

292.

mef'ülü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün
mużârî' - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. incinme gördüğümce seni eylesem niyâz
cânâ cefâyı artuğ idersen vefâyı az
benden bilindi dünyede gülzâr-ı 'ışk
senden yayıldı 'âleme ey serv-i nâz nâz
3. mişlün güzel mi geldi bu dünyâ serâyine
bulduḡ cihânda gün gibi ey mâh imtiyâz
ey gül budâğı sen daḡı tâze nihâlsin
n'ola büyüdüḡ olduḡ ise böyle ser-firâz
5. cânlar eritdi şem'î-yi pür-süz şevk ile
tâ kim getürdi bezmüne bir şî'r-i cân-güdâz

291. 57^b: Ḥayâlî: *Ḥayâlî Beg Dîvânı*: G. 1 / (Tarlan, 1945: 237)

1 oklarına: okları ile.

2 aşk: çarh.

kıldı: urdu.

3 idüp: eder.

292. 57^b: Şem'î: *Şem'î Dîvânı*: G. 72 / (Karavelioğlu, 2014: 172)

2 Divanda bu beyit 3. beyit olarak yer almaktadır.

3 Divanda bu beyit 4. beyit olarak yer almaktadır.

4 Divanda bu beyit 5. beyit olarak yer almaktadır.

5 Divanda bu beyit 10. beyit olarak yer almaktadır.

293.

meḡ'ülü fā'ilātü meḡ'ülü fā'ilün
muḡārī' - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. dergāh-ı pādīşāh idüp ol serv-ḡāmeti
devrān ḡapuya yine getürdi ḡıyāmeti
sürini sürini varasın āsitānına
dergāhdan süre seni ḡışm ile ḡayeti
3. çok zulm idüp durur baḡa ben böyle şanuram
dīvāna varan andan ider hep şikāyeti
ḡāk itdi ḡapu sīnesini dest-i şevḡ ile
gün gibi çin şehirde görince ol āfeti
5. yaḡyā görince aḡa hemān kendüden ḡıçer
derdā ki bār-ı cevır ile ḡāk oldu ḡāḡati

294.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. devr ider ḡurşīde benzer gerdişi peymānenün
şanāsın şaḡn-ı felekdür gerdişi kāşānenün
cengümüz var idi yār ile öpüşdürdi hele
yaşı çoḡ olsun ki gördük eylūḡın peymānenün
3. virme pīş-ḡ^vān taḡtasın ey dil süleymān taḡtına
ḡātem-i cām ile çün sultānısın meyhānenün
gerçi kim ḡāk-ı felekde şemselerdür ay u gün
şāḡın aldanma göñül naḡşına bu vīrānenün
5. ḡanı dökülsün revānī öpdi la'lün çünkü cām
el uzatdı zülfüne eli ḡurusun şānenün

293. 58^a: Yaḡyā: *Yaḡyā Beg Dīvānı*: G. 449 / (Çavuşoḡlu, 1977: 555)

1 dergāh-ı: derbān-ı.
ḡapuya yine: yine ḡapuya.
2 varasın: varayın.
seni: beni.
3 böyle: şöyle.
5 görince: baḡınca.
geçer: gider.
cevır: ḡahr.

294. 58^a: Revānī: *Revānī Dīvānı*: G. 200 / (Avşar, 2017: 292)

1 gerdişi: ḡüşesi.
2 yār ile: sāḡiyle.

295.

fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. saña kim didi dili derd ile bîmâr eyle
ey ʔabîbüm yûri dil-ḥasteḥe tîmâr eyle
tolana çekse gönül zülfi metâ'ın yeridür
aḥa kim didi ki var ʔalb ile bâzâr eyle
3. ey ecel yum gözümü görmesün aḡyârı gözüm
kerem eyle ʔuru gel ʔapuyı dîvâr eyle
‘aql u şabr u dil yaḡmâya ki virdi zülfün
berü gel şulḥ idelüm bûseye ikrâr olsun
5. bâr-ı ḡam boynuḡa düşdi yûri var ey işḡâḡ
saña kim didi ki şu mihrini izḡâr eyle

296.

fâ'ilātün fâ'ilātün fâ'ilātün fâ'ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. bir mehün mihrin vire idi bârî allâhum saña
ḡün gibi rûşen olurdu ḡâlüm ey mâhum saña
ḡatı sengîn ʔalb imişsin ʔop-ı âhumdan saña
ḡoya geldi ḡaḡ u ḡaş itmez eşer âhum saña
3. raḡm kılmazsın baña ‘arż eylemez mi od gibi
her gice çekdüklerüm âh-ı seḡer-ḡâhum saña
inledürsin döne döne dem-be-dem dolâbveş
yirde ʔalmaz irer [ey] gerdün-ı dün âhum saña
5. cennete varmaḡa ey ḡürî-şıfat bulur ʔarîḡ
ḡoḡrı ilterse eger kim zâtîyi râhum saña

295. 58^a: İşḡâḡ: *Üsküblü İşḡâḡ Çelebi Dîvânı*: G. 264 / (Çavuşoḡlu, Tanyeri, 1989: 290)

4 yaḡmaya ki virdi zülfün; alup kâkülün inkâr it.
olsun: eyle.

5 Divanda bu beyit 7. Beyit olarak yer almaktadır.
yûri var ey işḡâḡ: ne çekersen yeridür.

saña kim didi ki su mihrini izḡâr: n'ola işḡâḡ gerek kendünî berdâr.

296. 58^a: Zâtî: *Zâtî Dîvânı I.Cild*: G. 23 / (Tarkan, 1968: 23)

297.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. n'eyleyem bî-çâre gönüm bir dem olmaz yârsuz
epsem olmaz nitekim cehd eylerem bu 'ârsuz
vaşlını ikrâr idüp şaldı beni sevdalara
döndi inkâr eyledi bu dîni yok ikrârsuz
3. ey tabîb-i cân meded bîçâre kim öldüm didüm
didi hûdur 'âşık öldürmek baña tîmârsuz
görmedüm bir hûb kim yanında olmaya rakîb
bu cihân bâğında hiç gül olmaz imiş hârsuz
5. hûblar[un] mihrini mihrî ölürüz terk itmezüz
kim ne dir ise disün biz olmazuz yârsuz

298.

mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün

mużârî' - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. ne hüsnum âfitâb u ne hod mâh gencidür
ne kaşlarum keman u ne zülfüm nişâncıdur
bühtânlar eylemiş bize ra'nâ diyü haţîb
şâ'irlerün birincisi gâyet yalancıdur
3. lâğ ile bûse istese bizden 'aceb degül
şakalı gülse her kişi iller gülencidür
şimden girü maķâmı bizüm bûsemüz hemân
yıllarla yürek ağrısı işhâl rencidür
5. her âsitâna yüz süriyüp bûse cerr ider
mihrî dağı bu bâbda sizden dilencidür

297. 57^bderkenar: Mihrî: *Mihrî Hâtûn Dîvânı*: G. 63 / (Arslan, 2018: 84)

2 Divanda bu beyit 3. beyit olarak yer almaktadır.

3 Divanda bu beyit 4. beyit olarak yer almaktadır.

bîçâre kim: bîmaruñam.

4 Divanda bu beyit 5. beyit olarak yer almaktadır.

5 Divanda bu beyit 6. beyit olarak yer almaktadır.

298. 57^bderkenar: Mihrî: *Mihrî Hâtûn Dîvânı*: G. 51 / (Arslan, 2018: 78)

5 mihrî dağı bu bâbda sizden: bu bâb içinde mihrî de senden.

299.

mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün
muzāri' - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. her kim ki 'ışkuña rām olmadı münselik
'unşur degül mizâcı ye taşdur ye hōd çelik
bahre düşerse 'aksi ger elmās-ı ğamzenün
ğavvaş dürr ü güvheri bula delik delik
3. hindü-yı hālī rūma n'ola beglik eylese
zıll-ı hümādan eyledi kendüye gölgelik
sinemden eylegil hāzer ey kaşları kemān
kim tîr-i āh ile töludur nitekim belik
5. çünkü mesîhî maqdemüne sürmedi yüzün
böyle neden şarardı ayağundağı gelik

300.

mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün
muzāri' - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. çarhuñ egerçi mäh-ı nev ey şāh gencidür
kaddin anuñ kemān iden ebrün rencidür
kirpüklerünle kaşlaruñ ey dost beñlerün
her biri haste dillere bir kara sancıdur
3. yazmış 'izār-ı hañtuña tavus kıyruğun
şankim berāt-ı hüsnüne zülfün nişāncıdur
mihri 'aceb mi mührüni sinemde şaκlasam
dil şehriyārınun hele gör key güvencidür
5. 'ahdum budur ki buseñe qarşuda cān virem
şun leblerünî şanma maqāmî yalancıdur

299. 57^bderkenar: [Ġazel-i Mesîhî]: *Mesîhî Dīvānı*: G. 133 / (Mengi, 2020: 202)

1 'ışkuña rām: silk-i 'ışkuña.

3 eylese: itse çün.

300. 58^aderkenar: Hızrî:

301.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. 'âkıbet cevır ile cân almağ olupdur hû saña
biz 'adem mülkine yüz tıtduğ benüm yâhû saña
seyle virüp 'âlemi her dem ağıtma yaşımı
dostum hayr eylemez âhir bu kanlu şu saña
3. çünkü virdi bû-yi zülfin itme vaşlından ümîd
yüri ey bād-ı şabâ ölince yeter bu saña
kaşların fikri ile döndi hilâle kâmetüm
gerçi cânım kılca gelmez ey hilâl-ebrû saña
5. ol gözi mestâneye uyduñ necâtî yüri var
giceler tâ şubhâ dek olsun harâm uyhu saña

302.

fe'ilātün mefā'ilün fe'ilün
hafif + + - - / + - + - / + + -

1. marağ-ı 'ışkı gör şifâ yerine
alığör derdünü devâ yerine
baña sevdâ-yı zülfün âhir-i kâr
kara çul giydürür 'abâ yerine
3. bakmadın yüzüme geçüp gitme
sög begüm bârî merhabâ yerine
[müft] mesken şanur cihânı kişi
nağd-ı 'ömrin virür kirâ yerine

301. 58^aderkenar: Necâtî: *Necâtî Beg Dîvânı*: G. 10 / (Tarlan, 1963: 150)

1 olupdur: çün oldu.

biz 'adem mülkine yüz tıtduğ benüm: ben de geçdüm cân ü dilden ey şanem.

2 her dem ağıtma: ağıtma her dem.

3 virdi: alduñ.

itme: tıtma.

302. 58^aderkenar: [Gazel-i Kemâpâşâzâde]: Divanda yer almamaktadır. Mecmuada 50^a drk. varakta mükerrerdır.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. itmedi āhum eşer ey gözleri āhū saña
bî-vefâ dildâr imişsin dostum yâhū saña
oğ gibi ben toğruyam yolunda ammâ kim rakîb
egri sözler söylemişdür ey kemân-ebur saña
3. hey vefâsuz yanulup mihr ü vefâ harfun oğı
nice bir cevur ü cefâ ezberlemekdür hū saña
ey göñül 'ışık odına yanmak saña oldu helâl
ey gözüm mihründe ol mâhun harâm uyhu saña
5. vaz gel [ey] âzâd ol serve hevâdâr olmadan
kim neler itmiş durur bilmez misin âh ol saña

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. geh cefâ geh cevur ü geh nâz oldu çünkim hū saña
bî-vefâ dildâr imişsin dostum yâhū saña
kıble hakkı toğruyam yolunda ben likin rakîb
igri sözler söylemişdür ey hilâl-ebur saña
3. göz karardup tağlara düşmiş yürür mecnûn gibi
ey saçı leyli meger 'âşık durur āhū saña
gördi senin zülfin öpdüğüm baña dilber didi
varasın lâ[yı]k orasın ger kalursa bu saña
5. devr-i hüsünde revânî şâd-ı handânsın yine
luğfi yüzinden toğupdur benzer ol meh-rū saña

303. 58^b: Naẓîre: Āzâd.

304. 58^b: Revânî: *Revânî Dîvânı*: G. 10 / (Avşar, 2017: 181)

1 dostum: ey şanem.

3 Divanda bu beyit 4. beyit olarak yer almaktadır.

4 Divanda bu beyit 3. beyit olarak yer almaktadır.

senin zülfin: zülfin.

baña: hışm eyleyüp.

5 Divanda bu beyit 6. beyit olarak yer almaktadır.

305.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. dil ki deyri 'ışkda nār-ı muḥabbetden yanar
fi'l-meşel ḳandil-i ḥikmetdür ki ḳudretten yanar
bir içüm şudur yanında tīg-ı fūrḳat 'āşıkun
teşne durur ol arzū-yı āb-ı vuşlatdan yanar
3. niçe bāl açup ḥurde şehbāz-ı 'ışkun ḥaddine
şehber-i tāvus 'arş-ı ol ḳurbi ḡurbetden yanar
şu'le-i āhumdan ey meh ḥarmen-i ḥüsnün şaḳın
geşt-zār-ı çarḥ gāhı berḳ-i ḡayretten yanar
5. şūri-i pervāne yandukça o şem'-i rüşene
niçe diller her ṭarafdan nār-ı ḥasretten yanar

306.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. hey benüm cānum yiter cevrunle pāmāl it beni
yā baṇa raḥm it yā öldür ya bir ḥāl beni
duymasun yārab vücūdum nār-ı hicrān acısın
ey perī 'aḳlum perīşān eyle abdāl it beni
3. hecr ise yalun ḳılıç a'dā ise pāyānı yok
sāḳiyā bir cām-ı cemle rüstēm-i zāl it beni
'āşık oldum yolda ḳaldum yavı ḳıldum kendümi
yā ilāhī menzil-i maḳsūda ĩrsāl it beni
5. zinde olsun ḥaşre dek yaḥyā gibi adum benüm
ey elif-ḳāmet dem-ā-dem derdüne dāl it beni

305. 58^b: Şūrī:

2 <miḥnet> vezni bozduğundan metne dahil edilmemiştir.

306. 59^a: Yaḥyā: *Yaḥyā Beg Divānı*: G. 496 / (Çavuşoğlu, 1977: 582)

1 <eyle> vezni bozduğundan metne dahil edilmemiştir.

2 yārab: bārī.

4 ĩrsāl: ĩşāl.

307.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. ey gönül ol bî-vefâ mihrin yeter umduñ unut
eyle şankim lutfuna erdüñ vefâlar kıldı tut
bunca yıllık hastesın bir gün anup yâd itmedi
ol tabîb-i cân unuttı sen bizi dañı unut
3. âteş-i hasretle yakarsa seni ol lâle-ğad
sen dañı bir gonca sev göñlüñ hevâsıyla şovut
dilberüñ nüş eylesün ağıyâr ile cām-ı şarâb
bezm-i gamda dem-be-dem hasret ile hûnâbe yut
5. ey laţîfî dimedüm mi bî-vefâ sevme saña
hecr ile çıksun kıo cânuñ çünkü tutmaduñ ögüt

308.

fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün

remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. tâb-ı meyden ki 'arâk 'arız-ı dildâra düşe
benzer ol jâleye berg-i gül-i gülzâra düşe
öpdi hâk-i kademin sâyesi ol serv-kadün
târ-ı zülfi gibi ayağına yalvara düşe
3. cân virüp şakladuğum dilde budur peykânun
korkarın ey kaşı [yâ] sine-i 'ağıyâra düşe
râh-ı küyında yüzüm yirlere yeksân ideyin
hâk-i pâyı ola kim dîde-i hûnbâra düşe
5. ey hilâlî yazuğ ol 'aşık-ı bî-çâreye kim
dil-i üftâdesi bir yâr-ı cefâkâra düşe

307. 59^a: Laţîfî:

308. 59^a: Hilâlî:

309.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. bu kemāl-i ḥüsni kim virmişdür allāhum saṇa
virmemişdür kimseye illā ki ey māhum saṇa
gün gibi nāzüksin ey serv-i ser-efrāzum benüm
korkaram kār itmesün āh-i şehergāhum saṇa
3. şakınurken āfitābum kendü gönlümde seni
bilmezem n'eyler diye ağıār-i bed-ḥāhum saṇa
zaḥm-i ḥün-ālūdemi kanlu yaşumla yuma kim
kanı kanı ile yumağ düşmez benüm şāhum saṇa
5. yıllar olmuşdur ser-i kūyunda ser-gerdānuḡem
bu ne ḥikmetdür ki bir gün uğramaz rāhum saṇa
dūd-ı āhı şem'īnün serkeşlik eyler dem-be-dem
korkaram bir gün irişür ey yüzi māhum saṇa

310.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. hey nice ḥüsni ü leṭāfet virmiş allāhum saṇa
bir gören biṇ cān u dilden kul olur şāhum saṇa
her ne denlü germ olup ra'nālanursa āfitāb
benzemez bir zerrece bu ḥüsni ile māhum saṇa
3. künc-i ḡamda ne belālar çekdügüm 'ışkunla ben
umaram kim bildüre bu nāle vü āhum saṇa
her gice ben bülbülün nālān u giryān itme kim
tāze gülsin irmesün āh-ı şehergāhum saṇa
5. kanlu yaşum dem-be-dem seyl-āb olup bağlar yolum
bilmezem kim dostum kandan vara rāhum saṇa
ḥāk-i pākünden ırağ olmazdı nazmī derd-mend
hem-dem olmasa eger ağıār-ı bed-ḥāhum saṇa

309. 58^b: Şem'ī: *Şem'ī Dīvānı*: G. 3 / (Karavelioğlu, 2014: 132)

2 gün: gül.

310. 58^bderkenar: Nazmī: *Edirneli Nazmī Dīvānı*: G. 299 / (Üst, 2018: 268)

3 Divanda bu beyit yer almamaktadır.

4 Divanda bu beyit 3. beyit olarak yer almaktadır.

5 Divanda bu beyit 4. beyit olarak yer almaktadır.

6 Divanda bu beyit 5. beyit olarak yer almaktadır.

311.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. bilmezem taşdan mı virdi kalbi allāhum saña
k'āhene kār itdi āhum itmedi māhum saña
her gice bülbül gibi zār itme ey gül-ruḥ beni
gey şaḳın ḥayr eylemez āh-ı seḥergāhum saña
3. cevri idersün her nefes baña raḳībe mihr idüp
n'eyledüm ben bî-sitāre bilsem ey māhum saña
toḡruyam dirse inanma rāh-ı 'ışkuḡda raḳīb
keḳ durur nūr-ı ruḥuḡ ḥaḳḳıçün ey şāhum saña
5. vaşlınuḡ dārü's-şifāsından kemāle kıl devā
kim işi ol ḥastenün ḳalmışdur allāhum saña

312.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. her ḳaçan kim sīnemün ey dil nişānı depreşe
el urur ol māh-peyker ḳavs ü tīr ü tirkeşe
sīnemi çignetdi ol çābuk süvārüm atına
cānı teşḥīr itmek içün na'l şaldı āteşe
3. atınuḡ [dörd] ayaḡı yirin bulup ḳoçdum bugün
uḡradum bir çāre-ebrü bî-bedel pehlü-keşe
ḥırmen-i 'aḳlı yanar kim görse anı şevḳden
şevḳumuzdan kim vire rüşen ḥaber ol mehveşe
5. zātī ile ḥaşr olup söyleşmedün itdün helāk
hey ḳıyāmet ol ḳıyāmetde senünle söyleşe

311. 59^aderkenar: Nazīre-i Kemāl:

312. 59^aderkenar: Zātī: *Zātī Dīvānı III. Cild*: G. 1258 / (Çavuşoğlu, Tanyeri, 1987: 161)

fe'ılātün mefā'ilün fe'ilün
 hafif + + - - / + - + - / + + -

1. fülk-i dil çıkmadan kenâra dağı
 mevc-i ğam şaldı bir diyâra dağı
 fūrkat öldürmedin görem dir idüm
 gitdi şimdiden girüye çäre dağı
3. beni 'ışkında ey felek öldür
 mübtelâ itme bir nigâra dağı
 ğaražuñ cân ise gel al kırtar
 borcumuz var mı intizâra dağı
5. baña cevır itse vechi var ol yâr
 n'oldı bilsem bu rüzgâra dağı
 hey ne müşkil nihân güzel sevmek
 vaz gelmek güc âşikâre dağı
7. hecre işhâk çäre ölmekdür
 kimse itmez bu derde çäre dağı

313. 59^b: İshâk: *Üsküblü İshâk Çelebi Dîvânı*: G. 302 / (Çavuşoğlu, Tanyeri, 1990: 316)

2 girüye: girü ne.

4 Divanda bu beyit 5. beyit olarak yer almaktadır.

5 Divanda bu beyit 4. beyit olarak yer almaktadır.

mefā'ılün mefā'ılün mefā'ılün mefā'ılün
 hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. maḥabbet cāmın içelden dilā çok derd-i ser çekdüm
 yanaldan âteş-i 'ışka neler çekdüm neler çekdüm
 cülüs itmege geldükçe gönül tahtına şāh-ı ğam
 ayağına nişar içün gözüm[den] sīm ü zer çekdüm
3. semend-i ḥüsn ile cānān el ursa zülf-i çevgāna
 girüp meydān-ı 'ışk içre aña bir top ser çekdüm
 koluma tğlar yakdum anı zeyn eyledüm bir bir
 kuşane bilüne ey meh-rū saña bir zer kemer çekdüm
5. muḥibbī gülşene varma temāşā eyle bu sīnem
 kızıl güller kılup dāgum elifden servler çekdüm

314. 59^b: Muḥibbī: *Muḥibbī Dīvānı*: G. 2367 / (Yavuz, 2016: 1212)

2 geldükçe: şāh-ı ğam.

şāh-ı ğam: geldükçe.

3 ḥüsn ile: nāz ile.

cānān: dildār.

1. nice bir hūn dökeyin bu dil-i biryānumdan
nice bir besleyeyin ğamzelerün yanumdan

nice bir ğayr ile sen buseye bāzār tutup
beni bī-zer diyü bīzār idesin cānumdan
3. bulsa dünyāyı tabīb olan iderdi tīmār
dilberün derdi mi var bulmaya dermānumdan

kesse mıkraḫ-ı ğamuñ başumı eger şem' gibi
yine bir baş çıka şevk ile giribānumdan
5. pistenün ağzını meclisde bıçaqlar açamaz
bir söz açılsa eger ğonca-i ḫandānumdan

sen gül-i cennet isen ben de cinān bülbüliyem
el çek ey serv-i ḫırāmān bir avuç ḫanumdan
7. yine ben baḫa necātī yatacak yir ḫomadum
ki uyumaz ḫalk-ı cihān giceler efgānumdan

315. 59^b: Necātī: *Necātī Beg Dīvānı*: G. 424 / (Tarlan, 1963: 403)

1 hūn: ḥ^vān.

3 tīmār: bīmār.

bulmaya: böyle ya.

5 meclisde: şoḫbetde.

eger: benüm.

6 Divanda bu beyit 7. beyit olarak yer almaktadır.

7 Divanda bu beyit 8. beyit olarak yer almaktadır.

yine ben baḫa necātī yatacak yir ḫomadum: yatacak yir ḫomadun sen saḫa dīvāne göñül.

316.

fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. nār-ı ḥasret yanalı sîne-i sūzānumda
görmez oldum eşer-i rāḥat ben cānumda
sāyeveş ḥāk-ı mezellette düşüp kalmazdım
zerrece mihr ü vefā olsa o cānānumda
3. dağlar şanma olan sinede ey kemān kaş
hedefi tîr-i belādur ten-i 'uryānumda
beslerüm merdüm-i dîdem gibi ḥūna bile
'āks-i ḥālün düşeli dîde-i giryānumda
5. isteyenler dem-i fūrkatde neler çektiğimi
ey qadīmî göreler defter-i dīvānumda

317.

mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün
muzāri' - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. ger la'l-i ābdāruṅı cānā göre şeker
meclisde ḥacletinden o sa'at ezer geçer
ḥūn ile bağrumuz niçe pür olmasun bizüm
kim bezm içinde sāķî şürāḥiye yan bakar
3. cānā hevā-ı 'ışkuṅ ile murğ-ı dil senün
şebān-ı za'if olupdur eger üf dirseṅ uçar
yār için eyledüm ten-i (...) raķibe kim
ıssını ağırlayan itine üstüh^vān atar
5. müjgān şanmayuz ey meh tutar elin
mihr-i ruḥuṅa itmek için gözlerüm nazar
bulmayasın perī gibi bir ḥūb bir güzel
ararsa ğayb erenleri dünyāya ser-te-ser
7. töldi gönül hevāyı ğam-ı 'ışk-ı yār ile
yerinde şimdi 'akluṅ eyā mecdî yel eşer

316. 60^a: Qadīmî:

317. 60^a: Mecdî: Divanda yer almamaktadır.

meḡ'ülü fā'ilātü meḡ'ülü fā'ilün
 muḡāri' - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. ḡāyetde nā-tüvānem efendi inan baḡa
 rāh-ı fenāda oldı bār-ı girān cān baḡa
 müşkil budur ki ḡalmadı āh itmege mecāl
 eglence idi nāle vü āh u fiḡān baḡa
3. ḡaṭṭuḡ irişmedin dürişem rām [idem] seni
 allāh eger virürse ecelden amān baḡa
 baḡmaz yüzine yār oluben bende-i raḡīb
 uydum zamāna uymadı çünkim zamān baḡa
5. öldüğüm istemez benüm ol yār-ı kīne-cū
 çok çok cefālar itmek içün her zamān baḡa
 yaḡyā ḡazelde çünki ferīd-i zemānemiş
 elḡaḡ dinürse ḡusrev-i şīrīn-zebān baḡa

318. 59^bderkenar: Yaḡyā: *Yaḡyā Beg Dīvānı*: G. 12 / (Çavuşoğlu, 1977: 286)

4 Divanda bu beyit 6. beyit olarak yer almaktadır.

yüzüne: yüzüme.

oluben: olayın.

çünkim: çünki.

6 Divanda bu beyit 7. beyit olarak yer almaktadır.

çünki: şimdi.

zemānemiş: zemāneyem.

elḡaḡ: n'ola.

319.

fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. ğarażum bu ki muşāhib idinem yārı baņa
vāy eger Һazret-i çok kılmaz ise yārī baņa
elümüzden ne gelür virmez ise yolda selām
bağmadan geçmesün ol şāh-ı cihān bārī baņa
3. ğayrı maħbūblarun lezzet-i güftārından
hoş gelür sevdüğümün şīve-i reftārı baņa
minnet-i allāhu te'ālī ki taqdīr itmiş
şīve-i nāzı saņa nāle ile zārı baņa
5. secde eyler göricek ol güneşi ey yaħyā
öykinür yollarınun sāye-i dīvārı baņa

320.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. ayağun toprağına öykündügiyçün tütüyā
irişüp anı tozıtdı dostum bād-ı şabā
haṭṭuna anun için benefşe dostum yüz karası
çeşmüne nerkis nazır olmak senün 'ayn-ı haṭā
3. secde kılmazdı şurāhī ayağına şāğarun
görmese ebrūlarun 'aqsini meyde sākıyā
tāze tāze tağlar yakdum görenler cismümi
bir peleng postını çok giydi şanurlar bir gedā
5. ey Һarīmī 'aşıkun gönlin perişān it diyü
ol nigārun zülfini taḥrīk ider bād-ı şabā

319. 59^bderkenar: Velehu: *Yaħyā Beg Dīvānı*: G. 10 / (Çavuşoğlu, 1977: 285)

1 Һazret-i çok kılmaz ise yārī baņa: kılmaz ise Һazret-i haq yārī baņa.

2 Divanda bu beyitin 2. beyitten sonra yer aldığı bilgisi vardır.

3 Divanda bu beyit 2. beyit olarak yer almaktadır.

4 Divanda bu beyit 6. beyit olarak yer almaktadır.
te'ālī: ta'ālāya.

5 Divanda bu beyit 7. beyit olarak yer almaktadır.
öykinür: öykinüp.

320. 60^aderkenar: Һarīmī:

321.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. kîseler zerrîn benekler sîmten cāneler
gūyiyā eṭrāfı şem'e cem' olur pervāneler
gördiler kim mihrü rûhsârıñla yanmış rahm idüp
döndiler şem'ün nigāra üstine pervāneler
3. pamucağ ile meger yapušturalar gülleri
şöyle ṭoldı ğonca leblerle mu'allim-hāneler
göricek bu ḥüsn ile ey yūsuf-ı şāni seni
ellerini pāre pāre eylediler şāneler
5. servün eṭrāfında nergisler açılmış şanuram
kîse zerrîn benekler zā'fiyā cānāneler

322.

mef'ülü fā'ilātü mef'ülü fā'ilün
muẓārī' - - + / - + - + / + - - + / - + -

I

1. kâil-i kavl-i elest ü rûḥ-ı a'ẓam ḥaqqı'çün
'ālem-i esmā-yi ḥaqq ya'ni ki ādem ḥaqqı'çün
3. nūḥ-ı idrīs ü ḥalīlullāh ibrahīm ḥaqqı'çün
mūsā-yi 'imrān ile 'isā bin meryem ḥaqqı'çün
5. eşref-i ḥalq u ḥabīb ḥaqq muḥammed ḥaqqı'çün
hem anuñ alnındaki nūr-ı mükerrrem ḥaqqı'çün
7. 'ābid ü zāhidlerün itdükleri efgān içün
'āşık u şādıklarun çeşmündeki nem ḥaqqı'çün
9. cennet ü ṭuba vü ḥūr u kevşer ü rızvān ile
sidre vü levḥ ü kalem 'arş-ı mu'azẓam ḥaqqı'çün
11. geçmezem hergiz belā-yı derd-i ışk-ı yārdan
dönmezem *kāl ü belā*da itdügüm ikrārdan

321. 60^aderkenar: Zā'fī:

322. 61^b: Mu'aşşer-i Fevrī:

I

3 Mecmuada <hem> fazla yazılmıştır vezni bozduğu için metne dahil edilmemiştir.

II

1. sînemi dâğ-ı muhabbet lâleveş kan eylese
bağrumı bār-ı belâ-yı hecr ile büryân eylese
3. bād-ı miḥnet benzümi berg-i ḥazāna döndürüp
eşk-i pür-ḥūnum cihān bāğını gülistān eylese
5. keştî-i cismi şalup girdāb-ı derde rûz-gār
çeşm-i gevher bağrumı deryâ-yı ‘ummân eylese
7. eşkümi tennûr-ı sîmînde temevvüc itdirüp
‘âlemi ğark itmege mânend-i tûfân eylese
9. başumı çevgân-ı ğamla şehsuvâr-ı ‘ışk-ı yâr
kûyveş meydânı muhabbet içre ğaltan eylese
11. geçmezem hergiz belâ-yı derd-i ‘ışk-ı yârdan
dönmezem *kāl ü belâ*da itdügüm ikrârdan

III

1. şol zamân kim ḥâne-i hicrândı baña maḳâm
tâ şehir her şeb gözüme uyḥu olmuşdı ḥarâm
3. baht-ı ḥūn-âlûd uyandı uyḥudan bir şeb meger
ḥâbâ vardum ben düşümde gördüm ey leyli ḥarâm
5. kapum açdı nazla virdi selâm ol nâzenin
‘izzet ile söyledi mecnûna birkaç kelâm
7. didi ‘ışk-ı yârdan gel geç yeter çek derd ü ğam
kim muhabbet rûz-ı hicrân gibi hiç olmaz tamâm
9. pâyına oldum yüzüm sürdüm tutup dāmânını
zâr u efgân ile didüm ey şeh-i ‘âli-maḳâm
11. geçmezem hergiz belâ-yı derd-i ‘ışk-ı yârdan
dönmezem *kāl ü belâ*da itdügüm ikrârdan

IV

1. şol hilâl ebrûña reşk eyler meh nev-kâşına
naḳşını seyreyleyen taḥsîn ider naḳḳâşına
3. cām-ı la‘lin ‘arz idüp bezm-i ezelde gönümi
şöyle mest itmiş dahı ‘aḳlı gelmez başına
5. tâ ezel bîmâr-ı ‘ışkam derd ile bir gün eger
cân nişâr eylesen anuḡ la‘l-i gevher pâşına
7. dostlar ‘âşık gelüp dünyâya ‘âşık gitdügüm
zâhir olsun diyü ḥalkuḡ rindine ḳallâşına
9. diyesüz kim tişe-i derd ile ferhâd bād
luṭf u himmet eylesün yazsun mezarum taşına
11. geçmezem hergiz belâ-yı derd-i ‘ışk-ı yârdan
dönmezem *kāl ü belâ*da itdügüm ikrârdan

V

1. fevrî kim derdünle rāh-ı miḥnet içre oldı ḥāk
ḥançer-i ‘ışķunla olmuşdur ezelden sîne-çāk
3. tīg-ı hecrün den senün hergiz yüzün döndürmedi
olmayınca dilberā şemşîr-i ‘ışķunla helāk
5. çünki te’şîr eyleyüp zaḥmum muḥabbet cānına
şevķ ile ey cān nişār itdi yolunda rūḥ-i pāk
7. seyr iderken uğradum bir gün mezārı yanına
sem‘ime ḳabründen irdi bir şadā-yı sūz-nāk
9. üstine vardum ḳulağ urdum mezārından müdām
çağırup derd-i zebān-ı ḥāl ile her zerre ḥāk
11. geçmezem hergiz belā-yı derd-i ‘ışķ-ı yārdan
dönmezem *ḳāl ü belā*da itdügüm iḳrārdan

323.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

I

1. nâz ile cevri eyleyüp lutfunı az itmek neden
karşuna ben bendeni ehl-i niyâz itmek neden
3. nâz idüp cevri ü cefâdan ihtirâz itmek neden
a benüm çok sevdüğüm çok böyle nâz itmek neden

II

1. itdiğimce gül yüzün karşısına feryâdlar
nâz idüp ey nâzenînüm eyledün bî-dâdlar
3. âşinâlar yâd olup hem-dem olıpdur yâdlar
a benüm çok sevdüğüm çok böyle nâz itmek neden

III

1. içdiğümce bâdeler cânân şarâb-ı nâbdan
mest-i nâz olup kıya bakışlı çeşmün hıvâbdan
3. nâra yandum bu durur 'arz itdiğüm her bâbdan
a benüm çok sevdüğüm çok böyle nâz itmek neden

IV

1. gerçi kim bir servi boylı lâle-rûh dildârsın
n'eyledüm n'itdüm saña ben benden bî-zârsın
3. nâz ile cevri ü cefâsı çok vefâsız yârsın
a benüm çok sevdüğüm çok böyle nâz itmek neden

V

1. tâ ki 'ışkun guşşasın sen âşinâ itdün baña
nâz ile cevri eyleyüp çok cefâ itdün baña
3. düşmân itmez anı kim sen bî-vefâ itdün baña
a benüm çok sevdüğüm çok böyle nâz itmek neden

324.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. şanma 'ışk ehlini mevt ile güzār eylediler
'ışka hayr eylemeyüp terk-i diyār eylediler
şūretā görmeyelüm diyü rakībün yüzini
bindiler maḥmil-i tābūta qarār eylediler
3. terk idüp tāt u kabāyi şarılup bir kefene
cāme-i halkı giyüp gitmege 'ār eylediler
götürüp ayağı bu memleket-i fāniden
vardılar 'ālem-i bākide qarār eylediler
5. arkası üzre yatup ehl-i kubbūr itdi hūzūr
gam u miḥnet beni ey 'işreti zār eylediler

325.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. sevdi bu gönlüm yine bir dilber-i 'ālī-cenāb
kimler görmiş dikliğin aḳduğın bālāyā āb
yazmadı bedr-i tamāmı alnuḡa ey meh-mişāl
gerçi kim yazmaḳda gözler nūrını gör āfitāb
3. şūfī virdi hırḳa vü tātın meye ey muğbeççe
geşt ider āvāre vü tergeşte mānend-i ḥābāb
ḥacletinden yirlere geçdi qararup ay u güneş
āfitāb şol ḳadar başdı yüzün görmedi ḥicāb
5. būse alduğın lebinden ben mi didüm sevüp
fāş olan rāz için benden tutar cām şarāb
ağzı var mı diyü yārün itseler benden su'āl
bu su'āle za'fiyā ben bildüğüm yokdur cevāb

324. 61^bderkenar: 'İşreti:

325. 61^bderkenar: Za'fī:

326.

mefā'ülün mefā'ülün fe'ülün
hezec + - - - / + - - - / + - -

1. kadehle meclis-i nâ-dâna girme
ayağunla varup zindâna girme
biliş yâr ile andan 'ışkına düş
degülseñ âşinâ 'ummâna girme
3. içerler kanunı ey bâde-i nâb
lebiyle bahş idüp meydâna girme
dil-i ğam-nâka gelme ey ferağ gel
yanarsın âteş-i sūzâna girme
5. kabâ-yı âl geyme kat kat ey gül
helâk olmasun emrî kana girme

327.

mefā'ülün mefā'ülün mefā'ülün mefā'ülün
hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. maḥabbet bezminün nûş itmeyen cām-ı muşaffāsın
çeker gerdün-ı dūnun günde yüz biñ dürlü ğavġāsın
görenler ruḥların ol ğoncanun cām-ı maḥabbetde
cihân gülzârunun ey dil n'iderler verd-i ḥamrāsın
3. ḥuzûrında beni incitmesün var söyle ey zâhid
baña dîdâr-ı yârı şûfiye cennet temâşāsın
der-i meyḥânedden geçmez ider mescidde ğavġâyı
'ibâdetle ğurûra vardı zâhid yıkdı 'uqbāsın
5. ma'ârif dūrlerin îşâr idersin şemsîyâ ḥalka
egerçi zâhirâ bir kaṭresin ma'nide deryasın

326. 62^aderkenar: Emrî: *Emrî Dîvânı*: G. 482 / (Saraç, 255)

327. 62^aderkenar: Minkelâm-ı Aḥmed Pâşâ: *Şemsî Pâşâ Dîvânı*: G. 268 / (Akkaya, 1992: 486)

2 cām-ı: bağ-ı.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

I

1. tâze gülsin dostum gel almağıl âhum benüm
pâdişâhsın kuluña zulm eyleme şâhum benüm
3. ger ğarīb isem ne var yok mıdur allâhum benüm
hey efendim sevdüğüm 'ömrüm memi şâhum benüm

II

1. âh kim ağıyârı ol meh kendüye yâr eyledi
ben gedâsını 'aceb derde giriftâr eyledi
3. yakdı fûrkat ayrılık çâk cānuma kâr eyledi
hey efendim sevdüğüm 'ömrüm memi şâhum benüm

III

1. giceler şol çekdüğüm yâ şâhdan kôrkmaz mısın
ey kaşı yay yoksa tîr-i âhdan kôrkmaz mısın
3. zulm idersin yok yire allâhdan kôrkmaz mısın
hey efendim sevdüğüm 'ömrüm memi şâhum benüm

IV

1. dimezem kim bu dil-i bî-çâreme bir çâre kıl
yüregümi tîğ-i miḥnet birle pâre pâre kıl
3. dönmezsem senden gerekse bağrumı biñ pâre kıl
hey efendim sevdüğüm 'ömrüm memi şâhum benüm

V

1. işigün taşı başuma efser-i devlet yiter
itlerünle qaravaş oldıgum baña ḥürmet yiter
3. [kuluña kıl olduğum ben bendeñe 'izzet yiter]
hey efendim sevdüğüm 'ömrüm memi şâhum benüm

328. 62^b: Uşûlî: *Uşûlî Divânı*: M. 10 / (İsen, 2020: 139)
Mecmuada 23^a varakta mükerrerrdir.

I

- 1 gülsin: begsın.

II

- 1 meh: şeh.
- 2 birle: miḥnetlerle.
- 3 fûrkat: ḥasret.

329.

fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün

remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. [şemsiyâ kırkum odur kim bu ğazel yārānı]
nāgehān bir gün olur bahşle meydāna çeker

330.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. cān u dil 'azm eyledi kūy-ı dil-ārādan yaña
şanki varmağdur gönül yüz tıtdı 'izārdan yaña
'ayn-ı dünyā ile kim görse cemālün ey perī
āhiretde bakmaya cennet-i havrādan yaña
3. eylemez 'aşıklara ol mäh-rū 'arz-ı cemāl
dem-be-dem yüz döndürür zülf-i muṭarrādan yaña
nice feryād itmesün bülbüllerün ey gonca-fem
el uzatdı ḥārlar sen verd-i ra'nādan yaña
5. ol şacı leylā gözi āhūya çünkim irmez el
şemsiyā 'azm eyle mecnūn gibi şahrādan yaña

329. 63^a: [Ġazel-i Şemsi]: *Şemsi Pāşā Dīvānı*: G. 77 / (Akkaya, 1992: 295)

1 Mecmuada sadece 2. mısra yer almaktadır.

330. 63^a: Velehu: *Şemsi Pāşā Dīvānı* G. 3 / (Akkaya, 1992: 222)

4 <dilāradan> vezni bozduğu için metne dahil edilmemiştir.

331.

mefā'ülün mefā'ülün fe'ülün
hezec + - - - / + - - - / + - -

1. güzeller yine bayrama beg olmuş
donanmış biribirinden yeg olmuş
der-ägüş itmek için ol nigârı
seher bād-ı şabā gönlekçek olmuş
3. kimi la'luñ açar kimisi destün
naşibimiz bizüm öpüşmek olmuş
seni şayd eyledi derlerdi ağyâr
işitdüklerimiz hep gerçek olmuş
5. necâtî senün itdüklerün hep
kamu 'aşıklaruna örnek olmuş

331. 63^a: Necâtî Beg: *Necâtî Beg Dîvânı*: G. 254 / (Tarlan, 1963: 300)

1 yine: geldi.
2 Divanda bu beyit yer almamaktadır.
3 Divanda bu beyit yer almamaktadır.
4 Divanda bu beyit yer almamaktadır.
5 Divanda bu beyit yer almamaktadır.

1. ol büt-i çin ü haṭā kim ṭurra-i müşgini var
ne haṭāmuz gördi kim ebrûlarınun çini var
bâğ-bân-ı bâğ-ı cennetdür ruḥında zülf-i dost
bezm-i ḥüsne gelmiş avcında gül ü nesrini var
3. ben nice teşbîh idem bî-dîn raḳîbi kâfire
kâfirün ḥod kendü zu'm-ı fâsidince dîni var
hüsn ilin seyr eyleyen ğam çekmek itsün 'âdetin
çünkü her bir milketün bir resmi bir âyini var
5. bister-i nesrinde yatan gül ne bilsün ḥâlini
bûlbûl-i dil-ḥastenün kim ḥârdan bâlini var
bu sebebdan aḥmedün şormaz şınuḳ göñlini kim
zülfünün her bir kılında biñ dil-i miskini var

332. 63^a: Aḥmet Pâşâ: *Aḥmet Pâşâ Dîvânı*: G. 53 / (Tarlan, 2005: 195)

2 Divanda bu beyit 3. beyit olarak yer almaktadır.

3 Divanda bu beyit 4. beyit olarak yer almaktadır.

4 Divanda bu beyit 5. beyit olarak yer almaktadır.

5 Divanda bu beyit 6. beyit olarak yer almaktadır.

dil-ḥastenün; şüridenün.

6 Divanda bu beyit 7. beyit olarak yer almaktadır.

333.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. 'ayş u 'işret vaqtidür çün irdi eyyām-ı bahār
ğāfil olma tîz geçer çünkim bu eyyām-ı bahār
nağme-sâz oldu muğanniler gibi dil bülbüli
güşına peyk-i şabâdan irdi peygām-ı bahār
3. bâğa gelsün 'ayş u nüş eyyāmıdur ehl-i şabâ
lâleler elde ayak üzre tutar cām-ı bahār
vaşl-ı gül den ötm e gel ey bül bül-i şeydâ naşib
cevr tak sım itm işdür saña kassām-ı bahār
5. cāmî'-i gülşende bül bül şemsiyâ âvâz ile
minberi serv uzun okur huṭbe-i nām-ı bahār

334.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. 'âşık a dilber vişālinden hayāl eksük degül
vuşlat eyyāmında hicrinden melāl eksük degül
yüzüm üzre her seher vardukça kûy-ı dilbere
aramuzda seg raķib ile cidāl eksük degül
3. dilbere harc eyledünse n'ola cümle varuñı
tek hemân şağ ol gönül dünyâda māl eksük degül
cennet-i kuyında dildāruñ bilürsin ey gönül
'âşık a her dem temâşâ-yı cemāl eksük degül
5. bir k alendersin ki devr itdün bütün dünyâyı sen
şemsiyâ karşıñda bir kaş ı hilāl eksük degül

333. 62^bderkenar: Velehu: *Şemsî Pâşâ Dîvânı*: G. Bahārname / (Akkaya, 1992: 752)
Mecmuada 6^a varakta ve 120^b varakta mükerrerdır.

1 gāfil olma: nağme-sâz.

çünkim: zevk eyle.

2 peyk-i: çünkim.

3 <bād-ı> vezni bozduğı için metne dahil edilmemiştir.

4 bül bül-i şeydâ: bül bül saña yokdur.

itm işdür: eylemişdür.

5 bül bül şemsiyâ: şemsiyâ bül bül.

334. 62^bderkenar: Velehu: *Şemsî Pâşâ Dîvânı*: G. 226 / (Akkaya, 1992: 444)

335.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. leblerinde dilberün tebhāle midür gördüğün
ğonca evrākında yāhūd jāle midür gördüğün

336.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. kūyına vardukça dil görmek diler cānāneyi
nitekim dīdār olupdur şūfī cennetden murād
eyleyem cānum fedā ben vuşlat-ı cānāna yine
'ālem içre şemsiyā budur muḥabbetden murād

337.

fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. itmedi cān u dile tīg-i cefā-kār meded
meded eyle baña ey şūḥ-ı cefā-kār meded
sīnemi tīg-i ğam u cevruñ ile çāk itdün
delme müjgānuñ ile bağrumı tekrār meded
3. hem-sifāl olduğumı ben seg-i kūyuna senün
korçarum kim duya ağıyār dil-azār meded
göz göre murğ-ı dili dāma düşürdi zülfün
dāne-i ḥālün idüpdür ānı inkār meded
5. ḥārlar dāmenüñe şunmış elin gülşenden
eyledi şemsiyi bülbül gibi ğam-zār meded

335. 62^bderkenar: Velehu: *Şemsi Pāşā Dīvānı* G. 195 / (Akkaya, 1992: 413)

1 Mecmuada sadece 1. beyit yer almaktadır.

336. 63^aderkenar: [Ġazel-i Şemsi]: Divanda yer almamaktadır.

337. 63^aderkenar: Velehu: *Şemsi Pāşā Dīvānı* G. 35 / (Akkaya, 1992: 253)

2 Divanda bu beyit 3. beyit olarak yer almaktadır.

3 Divanda bu beyit 2. beyit olarak yer almaktadır.

dil-azār: ānı inkār.

4 inkār: efkār.

338.

mef'ülü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün
remel - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. ey mey egerçi şöhetümüzde müdâmsın
ğilmân elinden olmayıcağ sen hârâmsın
sulţân-ı 'ışk olanı kapuñda kul eyledün
ey yûsuf-ı zamâne egerçi gulâmsın
3. eş'âr içinde nâmunı yâd eylesem n'ola
şimdi güzeller içre efendi be-nâmsın
baş egme degme 'âşıkâ luţf eyle serkeş ol
gülzâr-ı 'âlem içre çü serv-i hırâmsın
5. evşâf-ı hüsnin eyleveli mâh-rûlaruñ
şemsî cihânda tûţî-i şîrîn-kelâmsın

339.

fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. hûb olanuñ husrevâ billâh düşer mi adına
kim görüp kûh-ı belâda bakmaya ferhâdına
her zamân dil hânesin zulm ile virân eylemek
pâdişâh olanlaruñ billâh düşer mi adına
3. niçe birin hastenün katlinde hançerler çeker
hay zâlim haydi luţf it gamzenün cellâdına
ey yüzi gül şahın-ı gülşende turup serv-i çenâr
dem-be-dem taḥsîn okurlar kaddinün şimşâdına
5. dün gice gam meclisinde ey kamer şubḥa dek
nâylar âheng iderdi nâlemün feryâdına
rûḥiyâ şîr'ün cihânda tutmasun mu iştiḥâr
başladuñ tâze güzeller medḥinün bünyâdına

338. 63^aderkenar: Velehu: *Şemsî Pâşâ Dîvânı* G. 261 / (Akkaya, 1992: 479)

1 mey: meh.

şöhetümüzde: meclisümüzde.

3 efendi: efendim.

339. 63^b: Rûḥî:

340.

fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. kaṅḡi āşüfte ki zâhid der-i cānānda yiler
 ka'be-i vaşla irer şanma beyābānda yiler

 irişem diyü ruḡı güllerine bād-ı nesīm
 nice yıldur bu hevāyile gülistānda yiler
3. mū-be-mū kışşa-i leylā vü mecnūn ne bilür
 her ki sevdā-yı seyr-i zülf-i perişānda yiler

 görelī 'aks-i lebün sāḡi-i sāḡarda mūdām
 ḡanda kim cām-ı şarāb olsa mūdām anda yiler
5. rahm idün ḡāl-i bahārīye kim ol üftāde
 yıllar oldı ki düşüp vādi-i hicrānda yiler

341.

fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. şaldı āvārelıḡa zülfı gibi yār beni
 kıldı sevdā-zede bu baḡt-ı siyeh-kār beni

 ḡālūmi yanmaḡa hoş mūnis olur nār-ı ḡamun
 ki tutar şem' gibi her gice bīdār beni
3. mest ü sevdā-zedeyem nergis-i şehlāsı gibi
 içmeden tutdı mey-i la'l-ı şeker-bār beni

 ne perīsin ki dili ḡüsnüñe pervāne idüp
 kıldun ol şekl ü şemāyille giriftār beni
5. nāz-perverd-i vişālunde bu aḡmed ḡulunı
 zār idüp hecrün ile kıлма dilā zār beni

340. 63^b: Bahārī:

341. 63^b: Aḡmet Pāşā: *Aḡmet Pāşā Dīvānı*: G. 319 / (Tarlan, 2005: 405)

3 Divanda bu beyit 4. beyit olarak yer almaktadır.

4 Divanda bu beyit 5. beyit olarak yer almaktadır.

idüp: kılop.

kıldun: itdün.

5 Divanda bu beyit 7. beyit olarak yer almaktadır.

vişālunde bu: vişālün durur.

kıлма: itme.

1. ol bî-vefâ ki cev̄ ü cefâdan berî degül
n'îçün görünmez âdeme çünkim perî degül
âyîne al elüñe vü ağır göz ile bak
sen mäh-ṭal'ata göre kim müşteri degül
3. nâzüklük ile iller arasında leblerün
öpüp başa kımağa ne ammâ yeri degül
kıymetde her ki la'lüñi yâkûta benzede
bir zerrece başîreti yok müşteri degül
5. sâkî nedür bu cām-ı şarâbı elüme şun
ol daḥı bir mehün lebi-i cân-perverî degül
nüş itmeyen bu pîre-zen-i dehr zehrini
'ışkun ṭarîkına giremez yol eri degül
7. işhâk ölince cân u gönülle kul olduḡı
cân mülki şâhıdur bu cihân begleri degül

342. 64^a: İşhâk: *Üsküblü İşhâk Çelebi Dîvânı*: G. 156 / (Çavuşoğlu, Tanyeri, 1990: 218)

2 ağır: alur.

3 leblerün: ellerün.

4 müşteri: cevherî.

5 cām-ı: nâz.

343.

meḡ'ülü fā'ilätü meḡ'ilü fā'ilün
muḡ'ārī' - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. қанım дөкерсе ғамзelerün ey perī şıfat
 şekker lebün den eyle mu'ayyen aña diyet

 ғамzen gelürse қatlüme ehlen merḡabā
 la'lün içerse қанumı şıḡḡā vü 'āfiyet
3. irmez bisāt-ı қurba gönül kimse sa'y ile
 devlet anuñ ki ṭālī'i eyler mu'āvenet

 ten қaldı ғāret itmedügi göz göre hemīn
 gör niçe қара çölde қodı beni 'āqıbet
5. eḡlāke irdi āhı nıḡāmīnün ey 'aceb
 n'ičün işitmez ol meh-i ḡurşīd-menzilet

343. 64^a: Nıḡāmī Çelebī: *Karamanlı Nıḡāmī Dīvānı*: G. 4 / (İpekten, 2020: 107)

2 қatlüme ehlen merḡabā: қаşduma ehlā vü merḡabā.

3 Divanda bu beyit 4. beyit olarak yer almaktadır.

4 Divanda bu beyit 3. beyit olarak yer almaktadır.
göz göre: gözlerün.

344.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

I

1. ey gözüm nûrî efendim cânımuñ cânānesi
cân u dilden oldı göñlüm hüsñüñüñ dīvānesi
3. (...) çāre bir cân ile çāresizler çāresi
muşlı şāhum sevdüğüm raḥm eyle cânum pāresi

II

1. bilmezüm n'oldum ne itdün baña qurbān olduğum
görmedüm kendüm belā resānı böyle ḥayrān olduğum
3. kıyma ben üftādeñe yolunda qurbān olduğum
muşlı şāhum sevdüğüm yolunda qurbān olduğum

III

1. şabr u tāḳat ḳalmadı luṭf eyle şāhum ḳıl atā
tāḳatum tāḳ oldı şimden girü çekdirme cefā
3. hey ḳara gözlüm yiter ḳılduñ cefā eyle vefā
muşlı şāhum [sevdüğüm raḥm eyle cânum pāresi]

IV

1. hüsñ ü ḥulḳıyla göñül taḥtında hem sulṭānsın
cânımuñ içinde cānsın niçe cânlar cânānsın
3. ḥūrî neslisin egerçi şüretā insānsın
muşlı şāhum [sevdüğüm raḥm eyle cânum pāresi]

V

1. bu diyār-ı ḡurbet içre seni ḳıldum ihtiyār
dilerüm sen de olasın cân u dilden baña yār
3. ḥāṭır-ı şān-ı şerīfe gelmesün billāh ḡubār
muşlı şāhum sevdüğüm raḥm eyle cânum pāresi

344. 64^a: Murabba':

I

3 (...) silik olduğu için okunamamıştır.

345.

mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün
hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. vefâlar eyle 'uṣṣâka cefākâr olma sulṭānum
'adâlet göster âfâka sitemkâr olma sulṭānum
baş egme her kâfâdâra kôşulma her hevâdâra
olur olmaz ḥas u ḥâra ḥırîdâr olma sulṭānum
3. açıl güllerle kıl ḥande şalın serviyle gülşende
şakın bendeñ gibi bende giriftâr olma sulṭānum
güneşsin yakma âfâkı güzellik ḥûb degül bâkî
dil-figâr itme 'uṣṣâkı dil-âzâr olma sulṭānum
5. firākî gibi merdâne yûri baş egme devrâna
yazıkdur degme nâdâna taleb-kâr olma sulṭānum

346.

fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. câna zülfün zulm elin uzatdı bî-dâd itmege
'adl-i zencîri kâtı yapışa feryâd itmege
vaqt-i güldür seyre gel kim şanma mîmâri yine
başladı gülşen süvârın cennet-âbâd itmege
3. şoḥbet-i germ eyleyüp pîr-i süḥandân gibi cānum
geldi bezm-i ehlin tarîk-ı 'ıṣka irşâd itmege
sen ki seng-i cevri ile yıkdıñ bu gönlüm ḥânesin
ka'beye güyâ ḥalîl el urdı bünyâd itmege
5. bir perîveşdür beni bu âşinâdan yâd iden
ey na'îmî kôrkaram adıyla yâd itmege

345. 63^bderkenar: Firākî:

346. 63^bderkenar: Na'îmî:

347.

fe'ilātün mefā'ilün fe'ilün
ḥafīf + + - - / + - + - / + + -

1. ḥaremün ravza-i cennāt yalnız
ışığün saḳf-ı āsumāna deger
ḥançerün sīnemi delerse eger
şöyle bir ḥayr ider ki cihāna deger
3. zer-i tāb oldu rüy-ı zerrād
miḥnet-i ol ḥāk-i asitāne deger
bilüne yok bedel velī şaḥuṇuṇ
girihiñ çözsen ol miyāne deger
5. elün ol zülfe deġmek ey bākī
ḥāşılı 'ömr-i cāvidāne deger

348.

fā'ilātün mefā'ilün fe'ilün
hafīf - + - - / + - + - / + + -

1. sīnemi ḥançer-i sitemle yarar
anda kirpikleri oḳını arar
'anber-āmīz eser nesīm-i şabā
yā rāb ol māh kākülünü ṭarar
3. severüm dedigüm diyeler ol dilbere
aġzıma mehi aṇmaġa bahāne arar
baḥt anuṇ kim o perī rūşenīde seni
devlet anuṇ ki sīnesine şarar
5. 'ömrīyā çek cefā-yı 'āşıkınuṇ
nāza ḳatlan güzellere bu yarar

347. 63^bderkenar: [Ġazel-i Bākī]: *Bākī Dīvānı*: G. 113 / (Küçük, 2019: 171)

2 saḳf-ı: ṭāḳ-ı.

3 Divanda bu beyit 4. beyit olarak yer almaktadır.

4 Divanda bu beyit 6. beyit olarak yer almaktadır.

5 Divanda bu beyit 7. beyit olarak yer almaktadır.

348. 64^aderkenar: 'Ömrī:

349.

fe'ilātün mefā'ilün fe'ilün
hafif – + – – / + – + – / + + –

1. bir gülün gülşen-i cināna deger
sünbülün 'ömr-i cāvidāna deger
kulluğun salṭanat berāberidür
ışığün kevn ile mekāna deger
3. bir gice işigünî yaşıdananun
başı qadr ile āsumāna deger
vireyin yoluṇa bu bir cānı
nice bir cān iki cihāna deger
5. ey necātî güzel dime ḥūra
nā-gehān bu ḥaber fülāna deger

350.

mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün
hezec + – – – / + – – – / + – – – / + – – –

1. şarāb içmek güzel sevmek be şūfî hoşça ḥāletdür
eger ol ḥāleti fehmi eylemezsen hoş cehāletdür
muḥabbet rāhına gitmek ṭariḳ-i derd imiş zāhid
benüm bildüm ki yolında günāhum bî-nihāyetdür
3. lebün nūşirevānı dād iderdi ḥusrevā ammā
qomaz bu çeşm-i cellāduṇ ne zālimdür ne āfetdür
çü geldün gitme cān u dil degül gitdigüne rāzî
begüm gelmek irādetdür velî gitmek icāzetdür
5. cefāya şalma cānuṇı delü olma naşîḥat tūt
vefāsuz yāra dil virmek be hey 'ilmî sa'ādetdür

349. 64^aderkenar: Necātî Beg: *Necātî Beg Dīvānı*: G. 73 / (Tarlan, 1963: 190)

3 başı qadr ile: qadr ile başı.

4 Divanda bu beyit 5. beyit olarak yer almaktadır.
yoluṇa: vaşluṇa.

5 Divanda bu beyit 6. beyit olarak yer almaktadır.

350. 64^aderkenar: 'İlmî:

351.

fe'ılātün mefā'ilün fe'ilün
ḥafif + + - - / + - + - / + + -

1. dil-rübalar için ğazel didiler
senün için inen güzel didiler
itlerünle görüp maḥallenḍe
beni her devlete maḥal didiler
3. mey ü maḥbüb ile geçen 'ömre
zāhidā 'ömr-i bî-bedel didiler
dil cidāl eylemez dehānuñ için
yok yire olmasun cedel didiler
5. şūfiler ile revānī anlamaz
ḥūblar şöḥbetine gel didiler

352.

mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün
hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. raḳībe rāzuñ açduñ maḥrem-i esrār mı şanduñ
sen ol aġyār-ı bedḥāhı özünḍe yār mı şanduñ
geçüp karşıña şol kim sultānum efendimdür
hemān gerçekten anı mübtelā-yı zār mı şanduñ
3. yüzümü ferş-i rāh itdüm şakınduñ yoḥsa ayaġuñ
gözüm yāşını kan müjgān-ı çeşm-i ḥār mı şanduñ
didi bir büsem al cān vir işütdün aña cāh itdün
o kāfir kişün ikrārın gerçək ikrār mı şanduñ
5. nigāruñ çın-i zülfine elün şunduñ ḥaṭā kılduñ
şabā yoḥsa yañılduñ nāfe-i tātār mı şanduñ
be şūfî gözün aç oturduġuñ mescid bucāġıdur
nedür bu şūr-ı ġavġa ḥāne-i ḥumār mı şanduñ
7. saña 'aşık geçer şimdi egerçi bî-nihāyetdür
na'īmî gibi yār-ı muvāfık vār mı şanduñ

351. 64^aderkenar: Revānī: *Revānī Dīvānı*: G. 93 / (Avşar, 2017: 229)

1 bilemeyenler dir ki: ey gönül germ olma.

5 şūfiler ile revānī anlamaz: nic'ola zühdi bu revānininün.
ḥūblar: aña gül.

352. 64^b: Na'īmî Çelebî:

353.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. pîşe-i 'ışk içre ferhâduñ hemân bir âdı var
kâr-ı 'ışkı baña şor kim şan'atuñ üstâdı var
top-ı âhumdan benüm bir taşına gelmez hâlel
kal'a-i derd ü firâkuñ ne 'aceb bünyâdı var
3. ehl-i hâl olan çeke meyhânelerde erba'in
pîr-i 'ışkuñ şûfiyâ bu vech ile irşâdı var
halk-ı 'âlem hep senüñ dîvânen olmış husrevâ
leylînün mecnûnı şîrînün hemân ferhâdı var
5. vâdi-i tende nice ârâm ide rûbâh-ı 'ömr
fazlîyâ pîr-i ecel gibi anuñ şayyâdı var

354.

mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün
hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. duyuldı 'ışk-ı pinhânum ziyâde iltiyâmumdan
seni sevdüğüm anlandı tevâzu'la selâmumdan
vefâ şüretlerin gördüm bugün mir'ât-ı hüsnünde
şefâ'at nûrı berķ ursa n'ola fahrü'l-enâmumdan
3. aña şâdam ki 'ışkuñla uyandum h'âb-ı ğafletden
murâdum bu idi çokdan hudâ-yı lâ-yenâmumdan
ġarîb olduğum içün adımı anmağa 'âr eyler
bu istiġnâlar umulmazdı ol yâr-ı be-nâmumdan
5. anuñ'çün okımaz eş'arımı cânânum ey yahyâ
şefâ'at eylemek lâzım gelür süz-ı kelâmumdan

353. 64^b: Fazlî Çelebî:

354. 65^a: Yahyâ: *Yahyâ Beg Dîvânı*: G. 309 / (Çavuşoğlu, 1977: 473)

355.

mefā'ılün mefā'ılün fe'ülün
hezec + - - - / + - - - / + - -

1. murādı gönlümün senden vefādur
ki ol cevır ile çokdan mübtelādur
benüm hālümü ol hāl-i siyāhun
bilür bilmezlenür yüzi qaradur
3. kimün kim bir büt-i sımını yokdur
eger şāh-ı cihān ise gedādur
meges el açuban zārılığ eyler
murādı hāl ile dilden du'ādur
5. aqar şudur meger gönlün fiğānī
ki her serve aqar gönlün belādur

356.

mefā'ılün mefā'ılün fe'ülün
hezec + - - - / + - - - / + - -

1. şabā ol serv-i hoş reftāre geldi
leb-i gonca yüzi gülzāre geldi
oqu ol muşhaf-ı hüsni cemāli
yañağı maṭla'-ı envāre geldi
3. gözüm yol gözedür dil muntazırdur
enīs-i 'āşık-ı bīmāra geldi
ölüm derdünde yüz āhir nefesdür
görelüm bir nefes ol yāre geldi
5. beni öldürmedin düvecihle fūrkat
yolında öldüğüm dildāre geldi
tamām oldu işte 'ömrī-i zārun
niçe zār-ı bahtıdur sen vāre geldi

355. 65^a: Fiğānī Çelebi: *Fiğānī ve Dīvānçesi*: G. XXVI / (Karahān, 1966: 56)

2 hālümü ol: her hālümü.

3 sımını yokdur: sımın-teni yok.

5 gönlün: gönlüm.

gönlün: gönül.

356. 65^a: 'Ömrī:

357.

mefā'ılün mefā'ılün fe'ülün
hezec + - - - / + - - - / + - -

1. ıapun'çün eyledüm bir meclis-i hâş
ki zühre muıribidür mäh rakķaş

mülâyim hûb var şâfi şarâbı
münâsib ıatlu yârân ehl-i ihlâş
3. yirün şorar isen şor şakalara
gözüm üstindedür tek gel ķadem bâş

358.

mefā'ılün mefā'ılün fe'ülün
hezec + - - - / + - - - / + - -

1. elâ ey şem'-i cem'-i encümen bâb
sürür-ı sine-i yârân u aıhbâb

ķadem rengiyle kııl ta'cin pürşikem
ıapuna muntazırdur cümle azhâb
3. mübârek destüne varduķda mektûb
du'a'-yı cümle virdükde müretteb

gelesüz luıf idüp sür'atle bezme
ķurımadan suıurında mürekkeb

359.

fā'ilâtün fā'ilâtün fā'ilâtün fā'ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. yüzlerin düdı benüm şerh-i ğamdan nâmeler
hâlîme mâtem dutup girdi ķaraya hâmeler

yüze sürüp nâmemi dildâra göndersem n'ola
za'ferân-âlûde olur çünkü hasret nâmeler
3. tâze destân oldu halka kıışsa-i derd-i dilim
kıışsa-hânlarla 'aceb mi eylesem hengâmeler

şevķden pervâneveş cânına şem'ün od düşer
giyse ol hüsn-i âfitâbı hûb zerrîn câmeler
5. ey laııfî nâmeye rahmet anun'çün yazılır
dem-be-dem yâre selâmum irgürürsüz nâmeler

357. 64^bderkenar: Aımed Pâşâ: Divanda yer almamaktadır.

358. 64^bderkenar: Velehu: Divanda yer almamaktadır.

359. 65^aderkenar: Latîfî:

360.

mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün
mużārī' - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. terk itdi kūyūnı yine aġyār idüp sefer
her kim işitdi ki fi'n-nāri fi's-saķar
dılberler içre gün gibi çün bî-naẓırsin
göster cemālünı görelüm biz de bir naẓar
3. gül nisbet itdüġi özini ẓaddüñe bu kim
nāzüġlüg ile ħalka şehā kendüyi şatar
bezmünde şevķden ezilür dāyimā saña
ben bilmezem mi ne boġazı iplüdür şeker
5. tıġ-i 'itāb ile depellersin revānıyi
ölsün mi neylesün seni ey bî-vefā sever

361.

mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün
hezec + - - - / + - - - / + - -

1. boyun bir serv-i ra'nādur güli var
semen üzre perişān kāküli var
ne nazükdür cemālün gülşeni kim
gül-i ter üzre müşķin kāküli var
3. ne gülşendür yüzün kim her tarafda
figān eyler hezārān bülbüli vār
nice mest ü ħarāb olmaya çeşmün
öninde çün lebün gibi müli vār
5. inanma zülfinün 'ahdine şāfi
ki'anun bir başı ve biñ dili vār

360. 65^aderkenar: Revānī Fermayed: *Revānī Dīvānı*: G. 64 / (Avşar, 2017: 213)

361. 65^aderkenar: Şāfi:

362.

fā'īlātün fā'īlātün fā'īlātün fā'īlün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. zülfinün her bir kılında bin dil-i miskini var

363.

mefā'īlün mefā'īlün mefā'īlün mefā'īlün
hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. dirigā yād idüp bir gün beni ol bî-vefâ gelmez
firâk-ı derd ile öldüm vefâ idüp baña gelmez
beni yād itmeyüp bir kez be hey zâlim rişâlünden
niçün hecr ile öldürdün yûri senden vefâ gelmez
3. firâk-ı hecr ile zâr olduğum yetmez begüm bir gün
aıup ben bendesin bir gün niçün ol pâdişâ gelmez
düşelden bu uzun sevdâya zülfünden ârâ yerde
gönül bir bî-vefâ oldu aña varur saña gelmez
5. za'îf ü bî-mecâl oldu raḥimî ḥasta ey 'ömrüm
lebün darüşşifâsından aña niçün devâ gelmez

364.

mefā'īlün mefā'īlün mefā'īlün mefā'īlün
hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. içelden zulm ile kanum boyandı leblerün âle
şakın yazıkdur aldanma ala gözlüm iken âle
bugün bâzâr-ı ḥüsnünde meger dervâze girmiş
kalenderveş şehâ zülfün giribdür bir siyâh şâle
3. cefâ vü şîve ü nâzuñ bilür her bâbını dildâr
vefâ 'ilmin tamâm itmiş iricek çabûk sâle
egerçi dilerübâ çokdur çeker zülfün hevâsına
gönül murğını gör servüm konar mı degme bir dâle
5. şabîdür dilberün 'azmî virür gönlünü her şeye
gelürse başuñ 'aqluñ daḥı dil virme meyyâle

362. 65^b: [Müfred]:

363. 65^b: Raḥimî Çelebi:

364. 65^b: 'Azmi:

365.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. şabr idüp ey dil yüri n'eylerse hicrân ağlama
kim şonu vuşlatdur anuñ ey gözüm kan ağlama
cevr iderse dahı ol itme şikâyet kimseye
rahm ide hâlün görüp şâyet ki cānān ağlama
3. bŭstān-ı ğamda çün bildük bitermiş şādlık
ey gönül gayret idüp şabr eyle bir ān ağlama
ğoncaveş dil-teng olup kan yutma ey dil kim seni
bir gün ol yār idiser gül gibi handān ağlama
5. ğamzesi tigin çeküp kaṭ' itse aḥmed başuñı
tut boyun fermān anuñ n'eylerse sulṭān ağlama

366.

fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün

remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. didüm ey meh beni hicründe çoğ ağlatdı felek
yağmurun geçmesine didi ki tutma kepenek
didüm ey ğonca leblerün emmek olam mı
didi biñ nāz ile yok yire şakın çekme emek
3. görmeyen tāze nihāli gül-i nesrīnler ile
görsün ol şūhı kaçan kim geyer altunlu benek
kanımı ğamzelerün göz göre itmek toğrar
yokdur arada meger anuñ ile haḳḳ-ı nemek
5. gel begüm cān [virelüm] bŭsene didigüm içün
baña ol ğonce-dehen gitdi revānī söğerek

365. 65^b: Aḥmed Pāşā: Divanda yer almamaktadır.

366. 66^a: [Ġazel-i Revānī]: *Revānī Dīvānı*: G. 196 / (Avşar, 2017: 289)

1 yağmurun geçmesine didi ki: didi nāz ile geçen yağmura.

2 Divanda bu beyit yer almamaktadır.

1. bize şol denlü cefâ itdi o sengîñ-dilümüz
dağı güzeller adın anmağa varmaz dilümüz
gamdan âzâd ideyüm dimiş idün kullarunı
ey efendi dağı yitmedi mi yohsa yolumuz
3. bir bölük kaşı kemân gamzesi tîrûñ gam-ıla
toğrusın mı diyeyin iki bükildi belimüz
ka'be-i 'ışk yolında katı mecnûn oluruz
nâfe-i leyli getürürse eger maḥfilümüz
5. şūfiyâ biz mey-i şâf içmeyeceğiz ölüüz
âb-ı engür ile yoğrulmuş ezelden gilümüz
bunca yıldur yâdız 'ışk-ı maḥabbet yolına
bir kerre idemedük yâr eşigin menzirimüz
7. tâlî'î ger şorarsın cāna cefâsın anuñ
dâd u feryâd idüben çağıra her bir kılumuz

367. 66^a: Tâli'î: *Tâlî'î Türkçe Dîvânı*: Ğ 36 / (Gedik, 2022: 115)

1 itdi: eyledi.

2 ideyim: ideyin.
efendi: efendim.

5 şâf içmeyeceğiz ölüüz: içecek ölimezüz.

6 şorarsın cānâ cefâsın anuñ: şoralar cevır ü cefâsın şanemün.

368.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. kalmasun nokşānuma gün yüzlü māhum söylesün
 sevdüğümden ğayrı var ise günāhum söylesün

 söylemezse şimdi āh itmek zarūridür baña
 sevdüğüm luṭf eylesün almasun āhum söylesün
3. sögmek ile gönli hoş olursa sögsün rāziyem
 tek hemān ben kılına bir kerre māhum söylesün

 leblerinün her sözi gūyā hıṭāb-ı ğaybdur
 söylesün baña o mäh-ı kıblegāhum söylesün
5. öldüğümden sonra ey yaḥyā zebān-ı ḥāl ile
 ḥālūmi kabrümdeki cümle giyāhum söylesün

368. 66^a: Yaḥyā Beg: *Yaḥyā Beg Dīvānı*: G. 338 / (Çavuşoğlu, 1977: 491)

2 Divanda bu beyit 3. beyit olarak yer almaktadır.

3 Divanda bu beyit 2. beyit olarak yer almaktadır.

 rāziyem: kâyilem.

 bir kerre māhum: ol pādīşāhum.

4 mäh-ı: kaşı.

369.

mefā'ülün mefā'ülün fe'ülün
hezec + - - - / + - - - / + - -

1. 'aceb bu derdimün dermānı yok mı
yā bu şabr itmegün pâyânı yok mı
yanaram mūm gibi bāşdan ayağa
begüm bu yanmağın oranı yok mı
3. kararşun şu gibi toprağa kanum
ne şanursun ğaribun kanı yok mı
güler düşmen benüm ağladuğuma
'aceb şol kâfirün imānı yok mı
5. begüm bu aḥmedun ölmezden evvel
tapuḡa varmağa imkānı yok mı

369. 65^b: [Ġazel-i Dehhānī]; *Hoca Dehhānī Dīvānı*: G. 100 / (Ersoy, Ay, 2017: 129)

1 pâyânı: oranı.

2 mūm gibi: mumlayın.

begüm: nedür.

oranı: pâyânı.

3 Divanda bu beyit 5. beyit olarak yer almaktadır.

kararşun şu gibi toprağa kanum: şu gibi kanımı toprağa kardın.

şanursun: şanursın.

4 Divanda bu beyit 3. beyit olarak yer almaktadır.

5 Divanda bu beyit 7. beyit olarak yer almaktadır.

bu aḥmedun: dehhānīye.

evvel: öñdın.

varmağa: ırmegün.

370.

fe‘ilātün mefā‘ilün fe‘ilün
ḥafīf + + - - / + - + - / + + -

1. ey lebi ḡonce vü beli ince
baṇa oldu ḥayālün eḡlence
bulıcaḡ yāri cāme-ḥ‘ābında
şanuram uḡradum yatur gence
3. vaşf idelden miyān ü kākülünḡi
sözlerüm oldu inceden ince
nice rüstemleri zebūn eyler
tutamaz kimse ‘ışḡ ile pençe
5. kimse ṭa‘n eylemezdi şūfiye ger
şem‘iyā depreneydi ḥālince

371.

fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. āḥ kim ser-menzil-i maḡşūd uzak ben pā-şikest
bir belā vādīsine düşdüm gezer tenhā şikest
ḥurd olursa kāse-i ser seng-i cevri-yār ile
gelmesün ey dil şaḡın āyīneḡe aşlā şikest
3. olmadı mecnūn-ı maḡzūnun şınuḡ gönli dürüst
itmedin bī-çārenün çaḡ kāsesin leylā şikest
buldı dil-cū kāmētünḡen serv-i ra‘na inkisār
oldı cādū gözlerünḡen nergis-i şehlā şikest
5. ben şikeste-kāmētün çok çıḡdı āḥı göklere
oḡı çıḡmaz ḥayretī gerçi olıcaḡ yā şikest

370. 65^b: [Ġazel-i Şem‘ī]: *Şem‘ī Dīvānı*: G. 153 / (Karavelioḡlu, 2014: 219)

1 lebi ḡonce vü beli ince: beli ince vü lebi ḡonce.

371. 66^aderkenar: [Ġazel-i Ḥayretī]: *Ḥayretī Dīvānı*: G. 85 / (Musluoḡlu, 2022: 277)

372.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. aldum ağzun ölçüsini zerre denlü yok vefā
pür-cefāsın hey güneş yüzlü ḥabībüm muştafā
tiğ-i ğam boynum muḥarref çalup eylerse kalem
yaza akan ḳanum işigün̄de āyāt-ı vefā
3. luṭfuṇa idüp binā yapdum maḥabbet-ḥānesin
rence ḳılursaṇ ḳadem ehlen ve sehlen merḥabā
gide mi zülfün̄ necātī sīneden ey seng-dil
çün bilürsiṇ muḥkem olur kāfir itdügi binā
5. nāmeḃe şıġmaz necātün̄ün muṭavvel ḳışşası
göz yaşı ile ḳapuya 'arz ola bākī mācerā

373.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. indi nūr āyeti rūy-i meh-i tābānuṇ'ichün
oḳudukça dili pür-şevḳ ider anuṇ'ichün
cūş idince bu gice çeşm-i kāfūr oḳudum
sūre-i kevşeri būs-i leb-i ḥandānuṇ'ichün
3. görmedüm kimsede cānā senün̄ anuṇ gibi ān
severem cāṇ ü gönül̄den seni ben ānuṇ'ichün
göreḃin dār-i fenāda ola çengel çiçeği
kim ki sünbül dir ise zülf-i perişānuṇ'ichün
5. oḳumuṇ her birisi rūḥa ġıdādur didi yār
zātīyā sīnede şaḳla kerem it cānuṇ'ichün

372. 66^aderkenar: [Ġazel-i Necātī Beg]: *Necātī Beg Dīvānı*: G. 1 / (Tarlan, 1963: 145)

4 zülfün̄ necātī sīneden ey seng-dil: ey seng-dil zülfün̄ ḥayālī sīneden.

5 muṭavvel: oransuz.

ḳapuya: ḳapuṇa.

373. 66^b: Zātī: *Zātī Dīvānı III. Cild*: G. 1045 / (Çavuşoğlu, Tanyeri, 1987: 27)

2 Divanda bu beyit 3. beyit olarak yer almaktadır.

3 Divanda bu beyit 2. beyit olarak yer almaktadır.

374.

fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. titreden cismimi gün ruhların táb-ı betidür
kara günler getüren başıma zülfün şebidür
sünbülün yüzünü yere düşüren kāküldür
göncaya gül gibi açıl diyen anuñ lebidür
3. gönlümün goncasını gülşen-i dehr içre açan
bâğı hüsnünde o gül-i berg-i ter gâbgâbidür
şeb-i zülfinde tamâm âba müşâbih ruh-ı yâr
dâne dâne görünen anda 'arağ kevkebidür
5. bir kul oğlu güzeli sîneme urdı tüfegin
fındığın gördi gönül şandı demir leblebidür
yeni dîn tutdı sever şüfi o kâfir becceyi
ferdiyâ gerçi anuñ eskiden ol mezhebidür

375.

mef'ülü fâ'ilätü mefâ'ilü fâ'ilün
muzâri' - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. ey nev-cüvânum eyle başa destgîrlük
'ışkuñı başa iletmedüm irdi pîrlük
yaşumla reng-i rüyumu sîm ü zer itdüm âh
'âşık olana müşkül imiş bu faqîrlük
3. kimdür bu bî-nevâ diyü her kişi ta'n ider
ğurbetde 'âşıka güç olurmuş esîrlük
geldi kenâr-ı la'lüne hatt-ı müzevver
nüşirevâna bahtuñ ider şan vezîrlük
5. öpüp lebünî zülfüne el şunduğı kemâl
tiryâkile olur şanma mârğîrlük

374. 66^b: Ferdî Çelebî:

375. 66^b: Kemâl: [Kemâl-i Zerd]:

376.

fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. düşeli gönlüme sen cân u cihānuñ hevesi
kalmadı tende qarār itmeye cânuñ hevesi
yaşum ırmağ oluban seyl dökerim şām ü seher
biteli cānda sen serv-i revānuñ hevesi
3. yārdan ben ne şikāyet ideyin çünkü beni
nā-murād itmek imiş devr ü zamānuñ hevesi
dutuşup başdan ayağa yanuban şem' bigi
cān oda atmağ imiş hūba uyanuñ hevesi
5. şeyhî dirdi hevesini bileli sen şanemün
girmez oldu gözine hūr u cinānuñ hevesi

377.

fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. ayağın altına her kim yüzünü hāk eyler
gün gibi kendüyi tāt-ı ser-i eflāk eyler
zerrece bulmaduğundan dehenün sırrına rāh
gonca-i dil-teng aluban yaqasını çāk eyler
3. leb ü dendānuña baqduqca gider guşşa vü gam
dürr ü yāqūta nazar cānı feraḥ-nāk eyler
dile endūh u gam ol turre-i bī-dīnden irür
cāna cevır ü sitem ol gözleri bī-bāk eyler
5. tutuban elde gözüm merdümi cārüb-ı müje
ğayrıden gözlerimün gūşsesini pāk eyler
zāhid ol turre vü ruḥsārı nızāmī ne bilür
giceden gündüzi a'mā kaçan idrāk eyler

376. 67^a: Şeyhî: *Şeyhî Dīvānı*: G. CCIV / (Biltekin, 2018: 196)

2 dökerim: döker.

377. 67^a: Nizāmî Çelebi: *Karamanlı Nizāmî Dīvānı*: G. 22 / (İpekten, 2020: 125)

4 Divanda bu beyit 6. beyit olarak yer almaktadır.
gözleri: gamze-i

378.

mefā'ülün mefā'ülün fe'ülün
hezec + - - - / + - - - / + - -

1. virelüm şive-i ferhâda şûret
ki artupdur birâder şimdi şan'at
leb-i sâkiye itdük cânı teslim
belî ıssında yaraşur emânet
3. lebün yâdına yıllarla dirildi
iki gün olmayan 'isâya ümmet
kapuñda secde itdüm hâk-i pâyuñ
cebînümde görünür nûr-ı ta'at
5. götürdün bezm-i keşretten ayağı
necâtî var imiş başuñda devlet

379.

fā'ilâtün fā'ilâtün fā'ilün
remel - + - - / - + - - / - + -

1. zülf-i dilber dolamış ayak saña
hay miskîn olmuş olacağ saña
âşinâlık vire diyü ey fakîr
nice yüzlerden göründi hâk saña
3. bağsaña hâkdan yaña ey bülheves
nice kerre dimedüm mi ben saña
ey 'azizüm yūsuf-ı bāzār-ı hüsñ
kendüyi şatmak diler aylak saña
5. ırmağ itme serv-i kıddün dostum
kanlu yaşum ideyin ırmağ saña
kime şeydāsın necâtî dir isen
çağ saña ey gül-'izârum çağ saña

378. 67^a: [Ġazel-i Necâtî Beg]: *Necâtî Beg Dîvânı*: G. 37 / (Tarlan, 1963: 167)

4 kapuñda secde itdüm hâk-i pâyuñ: ayağın toprağına secde itdüm.

379. 66^bderkenar: [Ġazel-i Necâtî Beg]: *Necâtî Beg Dîvânı*: G. 6 / (Tarlan, 1963: 148)

3 ben: bağ

5 Divanda bu beyit 6. beyit olarak yer almaktadır.
ideyin: ideyim.

6 Divanda bu beyit 7. beyit olarak yer almaktadır.
şeydāsın: şeydâdur.

380.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. gül yüzünde zülfün örter haṭṭ-ı reyḥānı dūrüst
kim görüpdür kāfiri hıfz ide imānı dūrüst
şöyle kim ardıncadur dā'im züleyḥāveş şabā
sezmezem gül yūsufınun ḳala dāmānı dūrüst
3. ḥüsn meydānında ṭop olalı zülf-i müşg-bār
ḳalmadı bir şehriyārın elde çevgānı dūrüst
eyledi şīrīn lebün zıkrini pīr-i ḥānīḳāḥ
ol ḳadar kim ḳalmadı ağızında dendānı dūrüst
5. didi başun kāse-i mecnūn gibi şınmak nice
didüm ey 'āşıkларın dīni ve imānı dūrüst
olamaz ṭab'-ı necātī gibi bülbül bezle-güy
fil-meşel hıfz itse ebyāt-ı gülistānı dūrüst

381.

mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün

mużārī' - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. terk eyle varı dost yolında gedālīg it
'ālem içinde başı açuk pādīşālīg it
'aql ister imiş ayıra gönlümi 'ışḳdan
kim dir aṇa ki araya gir ketḥudālīg it
3. ey pīr-i mey-fürüş başumda ḥumār var
gel bir ayağ şun elümi al atalīg it
garḳ oldu baḥr-i miḥnete dil zevraḳı meded
ey ḥıẓr-ı pey ḥuceste yetiş dil-rübālīg it
5. cānā necātī çok seni dünyā ḳadar sever
dunyā gibi gel imdi yeter bī-vefālīg it

380. 66^bderkenar: [Ġazel-i Necātī Beg]: *Necātī Beg Dīvānı*: G. 36 / (Tarlan, 1963: 167)

1 imānı: ḳur'ānı.

381. 67^aderkenar: [Ġazel-i Necātī Beg]: *Necātī Beg Dīvānı*: G. 31 / (Tarlan, 1963: 164)

1 yolında: yolına.

2 Divanda bu beyit 3. beyit olarak yer almaktadır.

3 Divanda bu beyit 2. beyit olarak yer almaktadır.

4 Divanda bu beyit 6. beyit olarak yer almaktadır.

5 Divanda bu beyit 7. beyit olarak yer almaktadır.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. pāre pāre eyler ise bağrumı peykān-ı dost
dīdeden her pāresi çıkup diye kim kani dost

ol boyı şimşād-ı yāra yapışursa dād-ḥāh
serv gibi her tarafından dest ola dāmān-ı dost
3. külbe-i aḥzānumuz ğamla müşerrefdür yine
şād ol ey dil şād ki oldu dostlar mihmān-ı dost

rumdur bu rumda 'ömr-i dırāz olmaz dimen
uzasun çoñ ruhlarında zülf-i müşg-efşān-ı dost
5. vaşla dermān isteyenler derde dermān itmesün
derde dermān eylesün [kim] derddür dermān-ı dost

ka'be-i dergāhda kimdür necātī dir isen
'īd-i vaşla cān virici ya'nī kim kurbān-ı dost

382. 67^aderkenar: [Ġazel-i Necātī Beg]: *Necātī Beg Dīvānı*: G. 30 / (Tarlan, 1963: 163)
2 şimşād-ı yāra: şimşāda yarın.

1. kani ol mihribân olan arpa
 şayruya şıhhat ata cân arpa
 ğālibā çāha düşdi yūsuf-vār
 ol 'azîz-i cihân olan arpa
3. nev-bahâr-ı ma'îşetümi benüm
 ah kim eyledi huzân arpa
 kalmadı faқа taķıcaķ buğdayı
 ilde olalıdan girân arpa
5. at arıķladı üf dir iseñ uçar
 dağları eyledi şaman arpa
 arpa derdi ile şol kadar döğdüm
 kendümi ki oldı üstühvân arpa
7. şimdi at arpa diyü cân virür
 evvel ata virürdi cân arpa
 kalmadı ton u hem dahı harçluk
 eyledi halka çok ziyân arpa
9. yükleri yolda kodı atsuzluk
 begleri eyledi yayan arpa
 kalmadı hiç bir at ki kalmadı
 ideli kendüzin nihân arpa
11. dânesin akçeye alan öğünür
 ki eline girdi rāyegân arpa
 varupan didüm arpa şalıciya
 şalı vir baña ey fülân arpa
13. didi kim gökteki sitāre kadar
 der-i āşafda var cihân arpa
 eger emr itse hāzret-i pāşā
 gerüne rāh-ı kehkeşân arpa

383. 67^b: Kaşîde-i Arpa: *Necâtî Beg Dîvânı*: K. 24 / (Tarlan, 1963: 92)

1 yâr-ı mihribân: mihribân olan.

4 buğdayı: buğday.

8 ton u hem dahı: at ü don u hem.
 çok: çak.

10 kalmadı: arıķlamadı.

14 görüne: getüre.

15. hüküm iderse bahārı kudretinün
 bitüre hāk her zemān arpa

 buyurursa aḡa ide filhāl
 necm yirine āsumān arpa
17. eyler enbār-ı lūṭf u himmetden
 atı ḡalmıṣlara revān arpa

 bu ümīde gelür necātī kim
 ki vire āṣaf-ı cihān arpa
19. ey ṭabīb-i zemān cevāb buyur
 ki beni ḡıldı nā-tuvān arpa

 nice kim bu ribāṭ-ı gerdūnda
 ola matlūbda revān arpa
21. vire ḡadrün ṣṭabl-ı ‘āmireden
 ḡıng-ı gerdūna cāvidān arpa

16 buyurursa aḡa ide: buyruk eylerse yaḡdura.
18 kim: daḡı.
19 ki beni ḡıldı: ki eyledi beni.
20 matlūbda: matlūb-ı reh.

1. belā yükinde fevt olalı katır
 şikeste-ḥāl olupdur ḥaylı ḥatır
 ne katır bir kara dağ idi miskīn
 geçen bugünkü gün sağ idi miskīn
3. ecel çengāline düşdi dirîgā
 o yāl ü bāl o turuşdı dirîgā
 çü gördi 'ömr ekinini şarardı
 orağ gibi belin bükdi kararardı
5. şu resme katır idi kara katır
 neye 'azm itse öñünde idi ḥazır
 yürüdükçe ayağı tiz olurdı
 ğubār anız u âteş-rîz olurdı
7. şabā-reftār ü şeb-reng ü seḥer-ḥîz
 dil ārām ü feraḥ baḥş u teraḥ-rîz
 yürürse yerleri göke kararardı
 ne yorulur diyü ne ḥod arurardı
9. geçerdi na'linün mîḥi semekden
 kulağı rāz dinlerdi felekden
 bahār oldukça kim göke çıkardı
 ḥar-i 'isāya minnetle bakardı
11. olupdı kulluğı birle 'azîz ol
 eşek gibi degüldi bî-temîz ol
 zemîn-peymā zemân-sür'at felek-naḥş
 duruşda gergedan reftârda raḥş

384. 68^a: [Merşiye-i Ester Necâtî Beg]: *Necâtî Beg Dîvânı*: Merşiye-i Ester. / (Tarlan, 1963: 97)

5 Divanda bu beyit 6. beyit olarak yer almaktadır.
 öñünde idi: öñüde.
 6 Divanda bu beyit yer almamaktadır.
 7 Divanda bu beyit 8. beyit olarak yer almaktadır.
 8 Divanda bu beyit 9. beyit olarak yer almaktadır.
 ne yorulur diyü ne ḥod: ne yorulur ne kalur ne.
 9 Divanda bu beyit 11. beyit olarak yer almaktadır.
 10 Divanda bu beyit 12. beyit olarak yer almaktadır.
 11 Divanda bu beyit 13. beyit olarak yer almaktadır.
 12 Divanda bu beyit 15. beyit olarak yer almaktadır.

13. kime kim binmek için ‘arż ola idi
yigitlik ka‘be gibi farż ola idi
eger kim çekmese rākib ‘inānı
geçe bir lāhçada iki cihānı
15. ölen ardınca ölmüş yok necātī
katır gitdi hūdā şaklasun atı
bir ölmüş katırı nice ögersin
dönersin kara bahtuṇa sögersin
17. daḥı binler dolu ıştabl-ı şāhī
dilersen bozı dilersen siyāhı
ıraḳdur gerçi çāker devletinden
velīsini allāh şāhuṇ himmetinden
19. ne deṇlü kim gide kara gele aḳ
gice ehli ola gündüze müştāk
bu ‘āc-ı ābenūsī ola taḥtuṇ
ḳamudan yucala iḳbāl ü bahtuṇ

-
- 13 Divanda bu beyit 16. beyit olarak yer almaktadır.
farż: ‘arż.
- 14 Divanda bu beyit 17. beyit olarak yer almaktadır.
rākib: rāhib.
- 15 Divanda bu beyit 18. beyit olarak yer almaktadır.
- 16 Divanda bu beyit 19. beyit olarak yer almaktadır.
- 17 Divanda bu beyit 20. beyit olarak yer almaktadır.
- 18 Divanda bu beyit 23. beyit olarak yer almaktadır.
velīsini allāh: ba‘id olmaya.
- 19 Divanda bu beyit 24. beyit olarak yer almaktadır.
- 20 Divanda bu beyit 25. beyit olarak yer almaktadır.

385.

meḡ'ülü fā'ilātü meḡ'ülü fā'ilün
muḡāri' - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. devr-i zemāne itmez imiş ādemi feraḡ
devr eylesün piyāle gidersün ġamı feraḡ
daḡḡāk gibi biḡ yaşamaḡ ārzü ise
gül gibi gül hemīşe geḡür mi her demi feraḡ
3. müşkil olurdı gülmese gül bigi leblerün
ne olurdı zīnet itmese cām-ı cemi feraḡ
fürkat diyārınun eḡ eyüsidürür melāl
vuşlat bahārınun nitekim eḡ kemi feraḡ
5. sāḡi lebüḡ zülālidürür mūcib-i ḡayāt
cām-ı şarāb-ı nāb [beni] ide mi feraḡ
āb-ı neşāt ile ṭolanur zevraḡ-ı ḡadeḡ
bād-ı murād ile yürür ey meh gemi feraḡ
7. göz yaşı ile necātiye ġamdan gelür sürür
olsa 'aceb midür kişiyē hem-demi feraḡ

385. 67^bderkenar: [Ġazel-i Necātī Beg]: *Necātī Beg Dīvānı*: G. 43 / (Tarlan, 1963: 171)

2 Vezin bozuktur.

geḡür mi: geḡür.

7 olsa: virse.

386.

fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. ele girmez mi begüm âye kadar ak kâğıd
 çaralama nice ola idi iki parmak kâğıd

 başladum leşker-i hicrân ile ceng eylemege
 'alemüm elde kalem oldu ve bayrak kâğıd
3. oyuna taldı kebüter gidemez nice ola hâl
 il temâşâmuza bakar uçurursak kâğıd

 üstühvânum seg-i küyuna yeter nâme-i 'arz
 kiçiden 'âdet ise uluya varmak kâğıd
5. bârî hiç olmaz ise bir iki kez ağızuma sög
 dostum güç degül 'âşıka yazmak kâğıd

 yazılup irmeye pâyânına dek nâme-i şevk
 hep ağaçlar kalem olsa kamu yaprak kâğıd
7. sen şeker-lebden umar vaşl necâtiyi za'îf
 ki şararlar eyü halvâlara alçak kâğıd

386. 67^bderkenar: [Ġazel-i Necâtî Beg]: *Necâtî Beg Dîvânı*: G. 45 / (Tarlan, 1963: 172)
7 şararlar: şarılır.

387.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. ol perî perçemlerinden çengine çevgân alur
her kimünle hüsñ topın oynasa meydân alur
nüş ider bigânelerle rum ili toluların
âşinâlar bezm-i gamda cân virüben cân alur
3. bülbülün âhından almaz ol gül-i ra'nâ dirîğ
hüsñine mağrûrdur çok nâle vü efgân alur
derd-mend olanlarındur devlet-i dârüşşifâ
kanķı bî-devletdür ol kim derdi ķor dermân alur
5. rûzigārâ idemezsin yârîsen benden cüdâ
fârîğ ol ey müdde'î cânı viren sulţân alur
hep kıaraman bahşîşidür rûzigârın virdüğü
hâzır ol kim virdüğün senden bütün devrân alur
7. gerçi şaf çekdi necâtî 'aql ü nâmûs u şalâķ
gamze-i sâķî bu resme düşmeni âsân alur

387. 68^aderkenar: [Ġazel-i Necâtî Beg]: *Necâtî Beg Dîvânı*: G. 55 / (Tarlan, 1963: 178)

3 dur: olup.

5 yârîsen: yârımı.

6 bütün: girü.

388.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

remel - + - - / - + - - / - + -

1. ḥaṭṭ-ı reyḥān ile ol zībā 'izār
 şanasın muşḥafdur āyet-ber kenār

 ḥoş yaraşdurmuş dehānuḡda lebün
 cānı yoḡdan var iden perverdigār
3. yoḡ ḥisābındadur aḡzuḡla belün
 anları öpmekde ḡocmaḡda ne var

 aḡıza gelmiş şulu şeftālūlar
 bāḡ-ı ḥüsnün ḡaḡıdur ey gül-'izār
5. şevḡ-i bezmünle nice āḥ itmeyem
 şem'-i dil-süzem başumda od yanar

 çeşm-i āḥū dāḡ-ı ḥasret gibidür
 leylī olmayınca mecnūna şikār
7. bir ıl öḡdin olıḡör ḡāk-i ḡadem
 minnet itmedin necātī rūzigār

388. 68^aderkenar: [Ġazel-i Necātī Beg]: *Necātī Beg Dīvānı*: G. 99 / (Tarlan, 1963: 205)

2 yaraşdurmuş: yaratmışdur.

3 Divanda bu beyit 6. beyit olarak yer almaktadır.

5 Divanda bu beyit 3. beyit olarak yer almaktadır.

6 Divanda bu beyit 5. beyit olarak yer almaktadır.

1. ey vezâret eline râst gelen zer hâtem
görmedi çeşm-i felek bir saña benzer hâtem
yirini bekleyenün kılıyuz ey çeşme-i cûd
'ayn-ı luṭf ile iden ey beni çâker hâtem
3. neye dirlerdi kim olmaz yalunuz taş dīvâr
fitne ye'cûcına ey sedd-i skender hâtem
nedür âfâka bu deḡlü kerem ü bunca 'aṭâ
hele ey genc-i revân-ı dūr ü gevher hâtem
5. sensin ol 'izz ü sa'âdetde ser-efrâz nigîn
sensin ol devlet ü baḡt ile muẓaffer hâtem
ebr ile kavş-i kuzahdan bedel olmuş gibidür
alsa 'izzetle ele aşaf-ı şaf-der hâtem
7. yaraşur devr-i felekde nitekim ay ile gün
yaraşur dest-i vezâretde mükerrer [hâtem]
getürür adını yazmağa 'alî paşanın
belki gün başına bir çarḡ-ı müdevver hâtem
9. güneş altunlu yüzük kaşı gümüş burma hilâl
devletün parmağına çarḡ mücevher hâtem
baḡt-ı bîdâr gibi gözi açıktur dâ'im
gözedür cümle-i âfâkı ser-â-ser hâtem
11. ey kefüñ nūr u benânun meşel-i âb-ı ṭahûr
yaraşur bu kim ola çeşm-i kevşer hâtem
'âlemi ucdan uca avucuña alsan ne 'aceb
şubḡ-ı devletdür elün mihr-i münevver hâtem
13. 'îd-i edḡâ mıdur ol dest kim eṭfâl-mişâl
ḡün-ı kurbân ile alnın ider aḡmer hâtem
devletün oynada bir parmağı üzere feleki
nitekim dest-i ḡinâ ile ulurlar hâtem

389. 68^b: [Kaşide-i Necâtî Beg]: *Necâtî Beg Dīvânı*: K. 19 / (Tarlan, 1963: 72)

1 bir saña: ṭapuña.

11 nūr u benânun: nūr benânun.

12 ne 'aceb: yiridür.

13 Divanda bu beyit 14. beyit olarak yer almaktadır.

14 Divanda bu beyit 16. beyit olarak yer almaktadır.
ulurlar: ulular.

15. devletün hâtemine çarh nümüdârdürür
geh ide kurşundan anı bir eyü zer-ger hâtem
bağışışün la'l ile zer olduğunu işideli
geh olur aḥmer olur gâh olur aşfar hâtem
17. mühr kim zehr ile perverde yüzük kaşık ile
ide mihrünle anı kurşa-i şükker hâtem
mühri aḥkâmıdürür mirvaḥa-i emn ü emân
her yaḥa devlet eli ile anı şalar hâtem
19. dostuna âyine-i nuşrat olur düşmana dâğ
mümr kim hükmi-i cihân-pervere yazar hâtem
zer fesâd eylemsün diyü tutup kısıleyüp
eyledi zerre kadar mûma müsahḥar hâtem
21. ben umarın kim aḥa rüstemi-i destân diyeler
devletünde her işin ad ile işler hâtem
aḥa parmak kadarı kâğad ile nice kılâ'
ne yarağ isteye bir zerre ne leşker hâtem
23. âşafâ meclise dürler dökeyin dirse eger
eylesün bu ğazelün maṭla'ın ezber hâtem
ğayret-i zülfün ile olalı çenber hâtem
ḥasret-i la'lün ile kan yudar ekşer hâtem
25. dâğ-ı fûrkat nicedür bilmez idi eylemese
alnının kara yazularını ezber hâtem
dirmiş ki daḥı mührümleyin allâh bilür
şakın ey dost şakın ağzunu arar hâtem

-
- 15 Divanda bu beyit 13. beyit olarak yer almaktadır.
geh: ki.
- 16 Divanda bu beyit 15. beyit olarak yer almaktadır.
geh: gâh.
- 17 ile: ola.
- 18 Divanda bu beyit 19. beyit olarak yer almaktadır.
- 19 Divanda bu beyit 20. beyit olarak yer almaktadır.
dostuna: dost.
- 20 Divanda bu beyit 21. beyit olarak yer almaktadır.
- 21 Divanda bu beyit 22. beyit olarak yer almaktadır.
işin: işi.
- 22 Divanda bu beyit 23. beyit olarak yer almaktadır.
- 23 Divanda bu beyit 25. beyit olarak yer almaktadır.
- 24 Divanda bu beyit 26. beyit olarak yer almaktadır.
- 25 Divanda bu beyit 27. beyit olarak yer almaktadır.
ezber: defter.
- 26 Divanda bu beyit 28. beyit olarak yer almaktadır.

27. dehenün al şeker kuruşasıdur la'lünle
kim aña virmiş ola mühr ile ziver hâtem
güzelün kaşı gözi bir eyü sermâyedürür
anun' için göz ile kaş ile söyler hâtem
29. gözüme sürme revâdur ayağın toprağını
ki sevâd olsa yaraşur bilürüz her hâtem
haṭ u ḥalünle yüzük gizleme oynar dehenün
kızarur leblerün andan bulunısar hâtem
31. genc-i 'ışık oldu vu sinem berevâtı mâlî
dâğlar mühr ü nişân kıdd-i mu'ammer hâtem
'ömr menşûrî ki âhîr ola mühr urmağ için
eyledi kıddümi bu çarḥ-ı sitem-ger hâtem
33. kendü gibi tutar ucdan uca âfâkı niçün
dimeye ṭab'-i necâtiye füsün-ger hâtem
el irişmez bu maḳâlâta egerçi çok çok
pûte-i kâle döker nice suḥan-ver hâtem
35. yüzük urunmağ ile her kişi hem-ser olamaz
ṭakınur ger çü süleymân peyamber hâtem
gel temâşâyâ ki kudret işidür ucdan uca
bu kadar kimseye olmadı müyesser hâtem
37. ṭab' düşizelerin gör ki nice her birinün
serçe parmağına zeyn oldu bu cevher hâtem
gösterürken işigünde beni parmağ ile il
ne revâdur bu ki ola ḥalkâ-i her der hâtem

ki: kim.

- 27 Divanda bu beyit 29. beyit olarak yer almaktadır.
28 Divanda bu beyit 30. beyit olarak yer almaktadır.
29 Divanda bu beyit 31. beyit olarak yer almaktadır.
30 Divanda bu beyit 32. beyit olarak yer almaktadır.
31 Divanda bu beyit 33. beyit olarak yer almaktadır.
oldu vu: oldum u.
32 Divanda bu beyit 34. beyit olarak yer almaktadır.
33 Divanda bu beyit 35. beyit olarak yer almaktadır.
34 Divanda bu beyit 36. beyit olarak yer almaktadır.
35 Divanda bu beyit 37. beyit olarak yer almaktadır.
36 Divanda bu beyit 39. beyit olarak yer almaktadır.
37 Divanda bu beyit 40. beyit olarak yer almaktadır.
38 Divanda bu beyit 41. beyit olarak yer almaktadır.
bu ki ola: kim ola.

39. pîrlükde kim ola kim beni yerden götüre
‘âdet oldur götürür gerçi ki begler hâtem
kim bakar müflise kim şol ele gelmez sāgar
itmeyince zer ü sîm ile tûvân-ger hâtem
41. demidür kim dürişem hâzret-i pâşâyî ögem
demidür kim [el] açup ola şenâ-ger hâtem
nice kim şöhet için geh gele geh gide kadeh
nice kim zînet için ola muḳarrer hâtem
43. tûtalum öyküneler ḳani cihân-gîrlügi
bir midür mühr-i süleymân ile benzer hâtem
devletün nâz ile donatmağ için bedr ü hilâl
gâh âyîne-i sîmîn ola geh zer hâtem

39 Divanda bu beyit 42. beyit olarak yer almaktadır.
40 Divanda bu beyit 43. beyit olarak yer almaktadır.
41 Divanda bu beyit 45. beyit olarak yer almaktadır.
42 Divanda bu beyit 46. beyit olarak yer almaktadır.
43 Divanda bu beyit 38. beyit olarak yer almaktadır.
44 Divanda bu beyit 47. beyit olarak yer almaktadır.
sîmîn: sîmî.

390.

meḡ'ülü fā'ilātü meḡ'ilü fā'ilün
muḡāri' - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. devr-i ruḡunda 'āşıka şun la'l-i nāblar
göl mevsiminde içilür ince şarāblar
elden koma ayağı diyü muttaşıl baña
cām-ı cemün ḡikāyetün eyler ḡabāblar
3. anlamayan ḡayālini mecmū'a-i gülün
'ārif degüldür okusa yüz biñ kitāblar
göstermesün şakın saña parmak ḡisābını
māh-ı felek ki naḡd-i ḡayātun ḡisāblar
5. bir yaña oldu ḡāl ü ḡaḡ ü zülf-i müşg-bār
cān gülşenini ḡapladı ḡutdı ḡurāblar
yārun cemāli nūrı güneşden 'ayān iken
kimdendürür necātiye bunca ḡicāblar
7. faşl-ı bahār 'ayn-ı behişt olmaya idi
yazmazdı şeyḡ sa'dī gülistāna bāblar

391.

fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. gülşene serv-i çemen şöyle eli ḡurı varur
anun' için bir adım yir gidemez ḡurı varur
dik gelürmiş ḡadd-i cānāneye yabanda çınār
gelün inşāf idelüm kim ḡatı aşurı varur
3. bulanur ḡanlı yaşum ḡüsn bahārında velī
hele sen serv ayağına varıcaḡ ḡurı varur
yine ḡışm ile ḡurup gitdün eyā serv-i revān
saña yol kesmek için göz yaşı arḡurı varur
5. 'ışḡunun çavı bütün 'ālemi ḡutdı şanemā
gün gibi kim yedi iḡlīme deḡin nūrı varur
şöyle burdı ḡulaḡın dehr necātünün kim
inleze zühreye dek nāle-i ḡanbūrı varur

390. 68^bderkenar: [Ġazel-i Necāti Beg]: *Necāti Beg Dīvānı*: G. 105 / (Tarlan, 1963: 209)

6 Divanda bu beyit 7. beyit olarak yer almaktadır.

7 Divanda bu beyit 6. beyit olarak yer almaktadır.

391. 69^aderkenar: [Ġazel-i Necāti Beg]: *Necāti Beg Dīvānı*: G. 161 / (Tarlan, 1963: 244)

5 'ışḡunun: ḡüsünün.

6 nāle-i: naḡme-i.

fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. yine yüzün güneşine meh-i tábân ezilür
meh-i tábânı görüp nite ki kettân ezilür
bet-i hicrân ile başumda bir od yanar kim
şem'-vâr ağladuğumca ten erir cân ezilür
3. ehl-i ser-bâz aña dirler ki şeker gibi gelüp
başın ortaya koyup la'lüne andan ezilür
duyaruz bir kişi karanjuda göz kır[p]duğunu
bilürüz leblerüne çeşme-i hayvân ezilür
5. qarışu[r] gül-be şeker gibi olur anuñ'ıçün
şekkerin leblerüne çeşme-i hayvân ezilür
şekker-i vaşluña hicrân ağusın katma şehâ
yoħsa ol şerbet ile ey nice sultân ezilür
7. bu cihân ağzına sen bir şeker ezdüñ nitekim
ey necâtî sözüne nice sühan-dân ezilür

392. 69^aderkenar: [Ġazel-i Necâtî Beg]: *Necâtî Beg Dîvânı*: G. 199 / (Tarlan, 1963: 268)

2 bet-i: teb-i.

3 ehl-i: aşlı.

5 çeşme-i hayvân: ğonca-i ħandân.

7 nice: anca.

I

1. dilâ cerîde-yi ülfetten aduñ eyle tirâş
 alender ol ki m  cerredler ideler s  p  ş
 esirge c  nuñı bil baqlama cih  na gönül
 es  r-i   h-ı bel   itdi y  sufi ardaş
3. alur gözi ile baqlama cih  na kim güneşün
 yüzine   o  ru baqlanuñ gözinden aar yaş
 v  c  d köhne ab  dur [sen] aña aldanma
 ki   rs  y  -baql  k  da ziy  n ider bu um  ş
5. dayanma şol bir avuç   topraqla ki yeg andan
 hez  r b  r şeb  t    baql  da bir uru d  ş
 nig  n k  sesi ar  huñ hay  t h  nından
 cih  nda kimesneye virmedi doynca aş
7. bu h  l  a h  l  a olup g  rineni felek demegil
 bir ejdeh   imiş ol yedi ba  lu h  z  r ba  
 ol itdi milket   v  r  n ol itdi genci nih  n
 ne mülk mülk-i araman ne genc genc-i nih  n

II

1. bu k  r-ı b  rı felek itdi t  rm  r felek
 bu 'ayş u n  ş   felek itdi zehr-i m  r felek
 ber  ber itdi yire b  rc gibi seddim  zi
 y  k  la dileg  m oldur bu n  h h  ş  r-ı felek
3. yur ise ur  ş  -i ş  b  n-ı mihr ile yüz yıl
 bu yüz aras  n   mehden a  an yuyar felek
 dolund   mihr-i z  y   şem' gibi c  n  muz  
 nice şafa   odına d  men  n yaqlar felek
5. p  r itmesün dağı meh s  o  r  n   s  k  -i mihr
 ş  h almaz oldu ele c  m-ı ho  ş-g  v  r felek
 er  o  -ı m  h   s  y  nd  r şab  h revzenin   rt
 bu derd    h  sret ile d  n    gün ar  r felek
7. ni   n şafa   odına yanmaya 'im  me-i şub  h
 ni   n ruveyde degül   n-i zer-nig  r felek
 ki p  r-i dehr o ş  h   genc iken h  r  b itdi
 hay  t-ı   b  n   t  b-ı ecel s  r  b itdi

III

1. ciger firâk kılıcı ile oldu pâre dirîğ
ne mülkden ki nihân oldu ol diyâra dirîğ
cihânda kimesneden mal u mülk ü genc-i ruzi
dirîğ eylemeyen tâze şehriyâra dirîğ
3. götürmedi bu felek şevket ü vaqârın anuñ
bu şevkete yazuķ ol haşmet ü vaqâra dirîğ
götürdi naķş-ı se şeş ka‘beteyn ü ‘ömri velî
bulımadı bu ecel şeş derine çâre dirîğ
5. gerekmez idi ese idi yavuz yel üstünden
yaraşmaz idi hazân serv-i nev-bahâra dirîğ
söyündi şem‘i vü dağıldı cem‘i cum‘a günü
o şem‘-i neyyir ü ol cem‘-i tarmâra dirîğ
7. cihân kebûteri şaydumdürür diyen bâzı
‘uķâb-ı merg düşürdi bugün şikâra dirîğ
hümâ-yı salţanâtun şeh-perine hayf ve âh
sarâyun ma‘diletün serverine hayf [ve] âh

IV

1. ol âfitâb-ı sa‘âdetden ayru halk-ı cihân
kara geyüp sürinür gölge gibi bî-cân
kamer tutuldu mı kim şehr içine düşdi fiğân
güneş tölündi mı kim karanuluğ oldu cihân
3. güneş tölunsa yazdı niçe çerâğ bugün
söyindi niçe çerâğ ve göyündi niçe revân
çıkarduķ elden ânı kim eline girse idi
zebûn ola idı destinde rüstem-i destân
5. bu renc ü derd ile düşsün ‘aşâya tîr ü teber
bu jeng ü kahr ile delsün dilimi seyf-i sinân
yüzün yusun kâna bayrak şacını yolsın tuğ
gidermesün yüzi çinini tâ ebed kalkan
7. bu hasret-i bu firâk-ı bu derd ü ğamdan
başına hâk koyup derd ile disün meydân
firâk-ı âh kim oldu yigitliginde tebâh
sfendiyâr-ı zemân şah-zâde ‘abdullâh

1. gelin figān idelüm rūzigārı aġladalum
bu derd ile felek-i bî-ķarārı aġladalum
ne denlü ķara gōñüllü ve taş baġırlu ise
ķara bulutlar ile kūhsārı aġladalum
3. seġā-yı nefsi firāk ile kânı inladalum
‘atā-yı keffini anup bihārı aġladalum
güler yüziyle şîrîn sözini vaşf idelüm
gül ile gülşen içinde hezārı aġladalum
5. düşürdi efser-i şāhenşehîden ecel
baş açalum varalum şehriyārı aġladalum
bu şa‘b vāk-ı ‘ayi işigine ‘arz idelum
bu ħasret ile ħudavendigārı aġladalum
7. bu zehr-i ķahr ile kevn ü mekânı acıdalum
bu zehr-i hecr ile dār ü diyārı aġladalum

meḡ'ülü fā'ilātü meḡ'ülü fā'ilün
muḡārī' - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. dīvāne gibi bāğda gül bî-sebeb güler
gördükçe anı gül gibi her gonca-leb güler
hürşid-i rûzı şem'-i şeb-efrûzı neylesün
bir hüsni ister ehl-i nazar rûz u şeb güler
3. pervâne gerçi ḡandesine şem'un aldanur
bilmez anı ki çok kişi vaḡt-i ḡaḡab güler
germ olduğınca meclis-i 'uṣṣāk-ı mey-perest
aṣḡāb-ı şevḡ girye idüp bî-edeb güler
5. gül-zār-ı hüsni içinde açılır gül-i murād
her dil-rübā ki bûse idicek ṡaleb güler
ben götürürken iki omuzında mār-ı zülf
ḡaḡḡāk gibi lebleri nice 'aceb güler
7. aḡlar necātī ḡasret ü derd ü firāk ile
dā'im nite ki ḡusrev-i 'ālī-neseb güler

394. 69^bderkenar: [Ḡazel-i Necātī Beg]: *Necātī Beg Dīvānı*: G. 153 / (Tarlan, 1963: 239)

1 dīvāne gibi bāğda gül bî-sebeb güler: fānī cihānda gerçi ki çok gonca-leb güler.
gördükçe anı gül gibi her gonca-leb güler: her kim gülerse gül gibi hep bî-sebeb güler.
2 Divanda bu beyit 5. beyit olarak yer almaktadır.
3 Divanda bu beyit 6. beyit olarak yer almaktadır.
4 idüp: ider.
5 Divanda bu beyit 7. beyit olarak yer almaktadır.
dil-rübā: gonca-leb.
6 Divanda bu beyit 2. beyit olarak yer almaktadır.
ben: baş.
7 Divanda bu beyit 8. beyit olarak yer almaktadır.
ḡasret ü derd ü firāk ile: ḡasret ile ḡaḡ şu ḡadde kim.
dā'im nite ki: bezm-i şafāda.
<diyār ile> vezni bozduğu için metne dahil edilmemiştir.

1. 'āşıkā cānından ise vaşl-ı cānān tatludur
dünyelikden derd-mend olana dermān tatludur
ğamze-i hūn-rîz-i cānān acıdupdur cānumı
leblerine meyl idersem tañlamañ cān tatludur
3. vuşlat umanlar duyar mı acısını ademün
tālib-i gevher olana baħr-i 'ummān tatludur
ħadd ü ħaţţuñ devridür meyl it dil-i sūzāna kim
nev-bahār u sebze eyyāmında biryān tatludur
5. ārzū-yi buse itsem ol şeker-leb diş kışar
bellüdür cām-ı şarāb-ı nāb pinhān tatludur
bāde şîrîn leblere öykündüğünü işidüp
acısındanur didügi la'l ü cānā[n] tatludur
7. ma'rifet virmez necātî cāhile fāħir libās
kimse dimez rengine bakup za'ferān tatludur

395. 69^bderkenar: [Ġazel-i Necātî Beg]: *Necātî Beg Dîvânı*: G. 144 / (Tarlan, 1963: 233)

1 dünyelikden: cümlesinden.

3 Divanda bu beyit 4. beyit olarak yer almaktadır.
ademün: fūrkatün.

4 Divanda bu beyit 3. beyit olarak yer almaktadır.
meyl it dil-i sūzāna kim: yanup yakılsun қо gönül.
sebze eyyāmında: sebzeler vaktinde.

6 Divanda bu beyit 9. beyit olarak yer almaktadır.
cānā[n]: mercān.

7 Divanda bu beyit 10. beyit olarak yer almaktadır.

1. buse ile gayre dilber cân virür
katlümü ol şüh ister cân virür
lebleri ölümlüsi bir ben degül
çeşme-i hıızr-ı peyember cân virür
3. yoldaşı kur'an ile imân olur
şol ki hadd ü haţţun añar cân virür
toptolu iken rûh-ı şânî ya'nî mey
leblerün öpmege sâgar cân virür
5. görmege yârun leb ü dendânını
çeşm-i ter-dâmen dür ü mercân virür
ben nice cân vormeyem şol dilbere
kim hudâ-yi bende-perver cân virür
7. gerçi virür dilbere her kişi cân
ey necâtî saña dilbere cân virür

396. 70^aderkenar: [Gazel-i Necâtî Beg]: *Necâtî Beg Divânı*: G. 71 / (Tarlân, 1963: 189)

2 Divanda bu beyit 6. beyit olarak yer almaktadır.
3 Divanda bu beyit 2. beyit olarak yer almaktadır.
kur'an ile imân: imân ile kur'an.
4 Divanda bu beyit 3. beyit olarak yer almaktadır.
5 Divanda bu beyit 4. beyit olarak yer almaktadır.
6 Divanda bu beyit 5. beyit olarak yer almaktadır.

397.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. hāme-i kudretle yazdı naķş-bend-i kāf u nūn
hūsn-i hulkıyla seni ser-defter-i mā-yenzurūn
ma'nı olup ol 'adūlar vaşluḡa vir didüm
āyet-i subhānehū 'ammā yeķülū'z-zālimūn
3. len tenālū'l birra hattā tūnfıķu dersūn ol
cān u dil terk idüp küllün ledeynā muḡdarūn
'āşık-ı şādık benem 'ışkuḡ yolında rastı
şıdık u da'vāma delil innā le naḡnüş-şādıkūn
5. bu şehīd-i çeşm-i hūnrız-i cefā engizüḡe
eyledi teslim-i cān innā ileyhi rāci'ūn

398.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. her kitāba kim leb-i la'lūḡ ḡadīsın tāzeler
rişte-yi cān birle zevķ ehli anı şīrāzeler
bu ne sırdur sırr-ı 'ışkuḡ dimedin bir kimseye
şehre düşmiş ben seni sevdüm diyü āvāzeler
3. şeyḡler meyḡāneden yüz dönderürler mescide
bī-ṭarīkatlar gerek kim doğru yoldan āzeler
çākler göḡsümde şanmaḡ kim açupdur tiḡ-i 'ışķ
gönlümün şehrine mihrün girmege dervāzeler
5. ey fużülī yār eger cevri itse andan incinme
yār cevri 'āşıķa her dem maḡabbet tāzeler

397. 71^a: [Ġazel-i Şehīdī]:

3. Āl-i İmrān Suresi 92. Ayet.

Yāsin Suresi 32. Ayet.

4. Sāffāt Suresi 165. Ayet.

5. Bākārā Suresi 156. Ayet.

398. 71^a: Fużülī Fermāyed: *Fużülī Dīvānı*: G. 96 (Kılınç, 2021: 460)

1 her: bir.

tāzeler: yazeler.

399.

meḡ'ülü fā'ilätü meḡ'ilü fā'ilün
muzāri' - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. virdüm dehān-ı dilbere dil ḡā'ibāne ben
miḡdār-ı zerre görmedim andan niṣāne ben
meclisde la'l-i dilberi öpmek dilerse cām
ḡanını şu yirine içem ḡana ḡana ben
3. bezm-i belāda ṣem'ıñ özi görünür baṡa
sūz-ı derūnum aḡlar isem yana yana ben
ṣaçdum ümīd ḡāḡine toḡm-ı siriṣkümi
ḡāl-i 'izār-ı yāri görüp dāne dāne ben
5. 'avn-i ilāh rehber olursa fiḡāniyā
mülk-i suḡanda beglūk idem ḡüsrevāne ben

399. 71^a: [Ġazel-i Fiḡānī]: *Fiḡānī ve Dīvānçesi*: G. LX / (Karahān, 1966: 90)

1 görmedim: görmedin.

2 Divanda bu beyit 3. beyit olarak yer almaktadır.

3 Divanda bu beyit 4. beyit olarak yer almaktadır.

4 Divanda bu beyit 2. beyit olarak yer almaktadır.

ṣaçdum: ekdüm.

400.

mefā'ilün fe'ilātün mefā'ilün fe'ilün

mucteşş + - + - / + + - - / + - + - / + + -

1. hezâr pâre gönül oldu yine yâr ile bir
şu resme kim gül-i şad-berg ola hezâr ile bir
yüzüme gül ki olam bülbül-i hezâr-nevâ
hezâr olur şanemâ çünkü i'tibâr ile bir
3. zemâne eylemez idi benüm niyâzuma nâz
sen olmaya idün iki yüzlü rûzigâr ile bir
gönül kinâra getürmek diler miyânunı lîk
cihânda olduğı yokdur miyân kenâr ile bir
5. birisi didi baña kim güzellerün 'âşık
cihânda kaçını sevdün didüm nigâr ile bir
şafâ-yi âh ile bulur havâ-yi 'ışk feraḥ
şabâ gibi kim ola tâze nev-bahâr ile bir
7. ikide bir dil-i dîvânemi çeküp çevirür
benün olalı ser-i zülf-i tâb-dâr ile bir
necâtiyâ yürüyüp 'ışkun âḥirin şanasın
ol gör'e çıkışur mısın intizâr ile bir

400. 70^bderkenar: [Ġazel-i Necâtî Beg]: *Necâtî Beg Dîvânı*: G. 193 / (Tarlan, 1963: 264)

5 didi: şordı.

6 <şehâ> vezni bozduğı için metne dahil edilmemiştir.

7 çeküp: çeker.

8 yürüyüp: nice bir.

ol gör'e: gör evvela.

401.

meḡ'ülü fā'ilātü meḡ'ilü fā'ilün
muḡāri' - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. cānā cefānı 'āşık-ı bî-dil vefā bilür
her taş ki āta reddün eli müntehā bilür
zülfün hevāsı ile gönül düşdi ğurbete
[boynı uzak yola giden ħudā bilür]

402.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. yār olaldan rahş-ı ħüsn ile cihānuñ yügrüğü
eşk-i āhumdur zemīn ü āsumānuñ yügrüğü
dīl taşur dildār kūyundan cefā nāveklerin
oķ götürmek 'ādetidür peyk olanuñ yügrüğü
3. pertev-i ħūrşīdi geçdüm ṭab'-ı pūr envār ile
lā-cerem bir şahş olur her bir zemānuñ yügrüğü
lā-cerem seyrinde 'anķā ile olur hem-cenāḡ
bāl-i himmetle şol anadan doğanuñ yügrüğü
5. şāhbāzuñdur ḡayālīnün ele al gönölünü
beñzemez aña hezārān āşiyānuñ yügrüğü

401. 70^bderkenar: [Ġazel-i Necātī Beg]: *Necātī Beg Dīvānı*: G. 87 / (Tarlan, 1963: 198)

1 müntehā: merḡabā.

2 Divanda bu beyit 5. beyit olarak yer almaktadır.

402. 71^aderkenar: ḡayālī Beg: *ḡayālī Beg Dīvānı*: G. 5 (Tarlan, 1945: 393)

4 lā-cerem: lā-mekān.

1. yār-ı şādık dedigün pîç ü vefâ çokdur
mübtezel kevnî mezâdda bî-bahâ çokdur
çâr-ı dest olup dururmuş kisbet-i a'zâm ile
çaldırmış meçûni bir şürzâ çokdur
3. vardıysa yef'allemişdür çok murâhıklar anı
gün düde ile pür olmuş rüsvâ çokdur
çok kişinün kibrini ğadrolemiş ol hum baḡş
derd-i kibr ile dili olmuş bî-hayâ çokdur
5. her zamân vār rahmâna pāk ola zamîr-i anı
kibr idermiş gününü birer rusyâ çokdur
serv-i perderdün yolına ḡamîd-i vefâ-dârın diyü
yâr diyü çekdüklerün 'usretler hevâ çokdur
7. ey dirîğâ görüñüz kim ṭālî'-i murğ-ı dili
şöyle ḡayr u temîze mübtelâ çokdur
kûy u şîrînden edâ idüp melûṭ-ı yârdan gibi
zebḡ-i muşidini şabr it ḡamdiyâ çokdur
9. o zamân-ı ḡayrla ḡikâye içün didiler târîḡ
nicâset soğulcanıdur ḡayliden cümlesi çokdur

mef'ütü fā'ilätü mefā'ilü fā'ilün
 mużārī' - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. ey 'izzet ü sa'adet ile mu'teber nişan
 vey nām-ı padişāh-ı cihāna maḡarr nişan
 devr eyleyli bu felek-i āb-gīne-reng
 yazılmadı senün gibi 'ālī-güher nişan
3. zāhir yüzinde aḡsene-i eşkāle mā-şadaḡ
 ma'nā yüzinde çarḡ-ı melāyik-siper nişan
 teşbīh olmasa idi süleymān yüzüğine
 ḡalka musallaḡ olmaz idi bu ḡadar nişan
5. her düşmana ki vara ider ḡükmini revān
 ḡüyā ki bile alı varur yüz biḡ er nişan
 şemşīr ki oldı şeh-per-i ḡāvūs-ı salḡanat
 bir beyzadur ki ḡösterür andan eşer nişan
7. bād-ı murād ile ḡoludur iki bād-bān
 oldı meḡer sefine-i fetḡ ü zafer nişan
 ḡullāba aldı çekdi iki yayı bir kezin
 eyledi iki başda zaferden durur nişan
9. başın şarar etegine mektüb ile varur
 bir parmaḡ ile ey nice iḡlīm açar nişan
 serkeşleri muḡī' ide cābirleri helāk
 ḡösterse ḡalka ḡalka kemendini ger nişan
11. zāhir budur ki dosta vü düşmana yarar
 çün ḡöstere 'alāmet-i tiḡ u siper nişan

404. 71^b: [Ḳaşıde-i Necātī Beg]: *Necātī Beg Dīvānı*: K. 21 / (Tarlan, 1963: 79)

3 Divanda bu beyit 13. beyit olarak yer almaktadır.

4 Divanda bu beyit 3. beyit olarak yer almaktadır.

5 Divanda bu beyit 4. beyit olarak yer almaktadır.

6 Divanda bu beyit 8. beyit olarak yer almaktadır.

ḡāvūs-ı salḡanat: şāḡhīn-i salḡanat.

7 Divanda bu beyit 10. beyit olarak yer almaktadır.

8 Divanda bu beyit 11. beyit olarak yer almaktadır.

başda: başa.

durur: veter.

9 Divanda bu beyit 12. beyit olarak yer almaktadır.

ile: alur.

10 Divanda bu beyit 6. beyit olarak yer almaktadır.

11 Divanda bu beyit 7. beyit olarak yer almaktadır.

- zımnında muzmer olmasa şemşîr-i âb-dâr
pûlâd beyza vaz'ına olmazdı her nişân
13. benzer ki ceng itmege şaflar düzer suţûr
bayrakları ile önce 'alemler çeker nişân
halk-ı zemâne dâ'ireden çıkmasun diyü
oldı müdevver ey melik-i dâd-ger nişân
15. naşş itdi sînesinde iki pâdişâh adın
virse 'aceb mi feth ü zaferden haber nişân
şâhı vü şâh-zâde bilâ-mişl ü bî-bedel
kim virmedi nazîrini cinn ü beşer nişân
17. nev-bâve-i ser âmed-i sultân bâyezîd
maḥmûd-ı şehriyâr ü şeh-i tâc-ver nişân
cism-i lâţîfî ile bulur zîb ü fer cihân
ism-i şerîfî ile olur nâm-ver nişân
19. sen şehriyâr ḥükmini tenfîz itmege
bağlandı beline iki yerden kemer nişân
birisi şer' dâ'iresidür birisi 'urf
virse 'aceb mi ḥâşiyet-i nef ü dar nişân
21. çok tâc-dârı tavk-ı 'ubûdiyyete çeker
çok şehriyârı halka be-güşı ider nişân
hindüstânı almağ için dem-be-dem virür
tavûs gibi kendüsine zîb ü fer nişân
23. altunlu geydi çıkdı gümüş taht üstine
ḥükm eyledi cihâna ferîdün-fer nişân

-
- 12 Divanda bu beyit 9. beyit olarak yer almaktadır.
şemşîr-i: tîğ-i.
- 13 Divanda bu beyit 14. beyit olarak yer almaktadır.
benzer: gûyâ.
- 14 Divanda bu beyit 15. beyit olarak yer almaktadır.
- 15 Divanda bu beyit 16. beyit olarak yer almaktadır.
- 16 Divanda bu beyit 17. beyit olarak yer almaktadır.
şâhı vü şâh-zâde: şol şâh-ı şâh-zâde.
- 17 Divanda bu beyit 18. beyit olarak yer almaktadır.
şehriyâr: şâh-zâde.
- 18 Divanda bu beyit 18. beyit olarak yer almaktadır.
- 19 Divanda bu beyit 23. beyit olarak yer almaktadır.
- 20 Divanda bu beyit 24. beyit olarak yer almaktadır.
- 23 Divanda bu beyit 20. beyit olarak yer almaktadır.

- içindeki beyâzı işârâtı bes nedür
zabt itmedi ise memleket-i rûmı ger nişân
25. fındıklara sitâreler altun varak şarup
ta'lim-hânesine anuñ atalar nişân
yazıldı şol zemîne berât-ı müsellemi
kim anda na'l-i sümm-i semendün ider nişân
27. tevķi'ünje hilâli şebîh idemez güneş
altun kalemler ile ider gerçi zer-nişân
bir çarķı tâsdur felek-i heft-cüş kim
beglik diyü kenârına yazar kamer nişân
29. emrûd şekl olmaz idi ey nihâl-i luţf
olmasa bâğ-ı salţanatunda semer nişân
itmez ise kalem gibi yolunda doğruluk
ey nice şehlerün belin iki bûker nişân
31. mektûbı ğayrı şehlerün olmaz bu vech ile
destâr gibi hiç ola mı âster nişân
'oşmānoğullarında sen ey şâh-ı muhterem
cûd-ı 'alî-maħallsin ü 'adl-i 'ömer nişân
33. şehzâdelerde saña eyâ gevher-i şerîf
ħayrû'l-umûri evsaţuhâ ğod yeter nişân
yedi sa'âdet encümi içinde sen melik
ħurşîd-ziynet olduğıdur ğub-ter nişân

-
- 24 Divanda bu beyit 27. beyit olarak yer almaktadır.
- 25 Divanda bu beyit 28. beyit olarak yer almaktadır.
atalar: atdılar.
- 26 Divanda bu beyit 25. beyit olarak yer almaktadır.
- 27 Divanda bu beyit 26. beyit olarak yer almaktadır.
- 28 Divanda bu beyit 29. beyit olarak yer almaktadır.
- 29 Divanda bu beyit 30. beyit olarak yer almaktadır.
- 30 Divanda bu beyit 31. beyit olarak yer almaktadır.
- 31 Divanda bu beyit 32. beyit olarak yer almaktadır.
- 32 Divanda bu beyit 33. beyit olarak yer almaktadır.
maħallsin [ü]: 'alemsin ü.
- 33 Divanda bu beyit 34. beyit olarak yer almaktadır.
saña: şanûğa.
eyâ: ey.
Aħmed b.Ĥüseyin el-Beyhaķî. *Şu'abü'l-îmân*, 261/5.
- 34 Divanda bu beyit 35. beyit olarak yer almaktadır.
melik: şehün.
ziynet: rütbet.

35. medhûñ sefinesin donadurken bu baħrde
ğavvâş-ı ıab‘ bir ğazel-i ter ider nişān
çekdi çevürdi kendüyi ey sîm-ber nişān
müşğîn saçuñā benzemek ister meger nişān
37. döne döne çekilmez idi böyle ğālibā
bir kez de benzese kaçuñā ey püser nişān
bir yaña cānı ıodı gözün bir yaña dili
ya‘nî her atıcıya gerek ikişer nişān
39. öldüğüme kayırmazım ey kaşları kemān
ġamzen oķına ben gidicek kim diker nişān
ey haşre münkir ol haı ü ol hāle kıl nazār
yetmeye mi kıyāmete bu fitneler nişān
41. zülfüne benzemek ile külli vücūh ile
ey dil-rübā kenārda olur meger nişān
hüküm ile söylemezse olur rāstı hacil
zülf-i dehān öñinde eger mühr eger nişān
43. olsun hemişe başlar üstinde yiri var
manşūr ile ne nitekim ider sefer nişān
dem beste eyledükce necātiyi zülf-i dost
luıf ile hāıırın ele alup yazar nişān
45. taħşîl-i kesb ü kemālāt faız eyleyüp
gerçi ıodı cihānda her ehl-i hüner nişān

-
- 35 Divanda bu beyit 36. beyit olarak yer almaktadır.
- 36 Divanda bu beyit 37. beyit olarak yer almaktadır.
saçuñā: kaçuñā.
- 37 Divanda bu beyit 38. beyit olarak yer almaktadır.
- 38 Divanda bu beyit 39. beyit olarak yer almaktadır.
- 39 Divanda bu beyit 40. beyit olarak yer almaktadır.
kayırmazım: kayırmazın.
- 40 Divanda bu beyit 41. beyit olarak yer almaktadır.
haı: kağ.
- 41 Divanda bu beyit 42. beyit olarak yer almaktadır.
- 42 Divanda bu beyit 43. beyit olarak yer almaktadır.
söylemezse olur rāstı hacil: söylemez ki hacil oldu rāstı.
eger: ege.
- 43 Divanda bu beyit 45. beyit olarak yer almaktadır.
hemişe başlar: hemişe başlarün.
ile ne nitekim: ola ne yaña kim.
- 45 Divanda bu beyit 46. beyit olarak yer almaktadır.
kesb ü kemālāt faız: faız ü kesb-i kemālāt.
gerçi ıodı cihānda her: ıodı cihānda gerçi çok.

- bu‘aşr içinde da‘vî-i şî‘r eyleyenlere
inşâf bu kışıde yiter mâ-ħazar nişân
47. evşâf-ı şehriyâr ile elfâz-ı bendeye
bu nazm-ı âb-dâr yiter muhtaşar nişân
‘izz ü tena‘um ehli söze vire mi şeref
ħâme gibi kaçan yaza her ney-şeker nişân
49. levh-i zeberced üstine her ay başında bir
yazıldığına ey melik-i baħr ü ber nişân
düşman ħişârı ile kara kâfir illerin
kalb-i ‘adû gibi ide zîr ü zeber nişân
51. evşâf-ı şehriyâr ile elfâz-ı bendeye
bu nazm-ı âb-dâr ile yiter muhtaşar nişân

46 Divanda bu beyit 47. beyit olarak yer almaktadır.
47 Divanda bu beyit 48. beyit olarak yer almaktadır.
Beyit 51. beyit ile aynıdır.
âb-dâr yeter: dil-peşirdürür.
48 Divanda bu beyit 49. beyit olarak yer almaktadır.
‘izz ü: zevk ü.
49 Divanda bu beyit 50. beyit olarak yer almaktadır.
50 Divanda bu beyit 51. beyit olarak yer almaktadır.
51 Divanda bu beyit 48. beyit olarak yer almaktadır.
Beyit 47. beyit ile aynıdır.
âb-dâr ile yeter: dil-peşirdürür.

1. maḥrûse-i şehbâda kim kıızı/ḳurbî (?) dilberi
ḥaḳ ‘ömrünü ḳılsun mezîd hep ḥaḳ-ı âlem müşteri
zenbûrveş ḥaḳ-ı ḥaleb eṭrafın almış ser-te-ser
ṭob u ğaltân almış destine her şaḥşuṇ seri
3. anuṇla bir dem ‘ış iden neyler şafâsın cennetün
vaşlı şarâbın nûş iden nûş etmez âb-ı kevşeri
ḳırḳ günle işbu murğ-ı dil bir âfete düş oldu kim
rûy-ı zemîni geşt iden bulmaya böyle bir perî
5. hem fülful-i seyyâresi ruḥsârı üzre bî-şümâr
‘add eylemek ḳâbil midir rûy-ı semâda ülkeri
sîm-berden meyl-i ṭabî‘at fehîm eyleser bir kişi
ġam yir mi yolında anuṇ bezletmege sîm ü zeri
7. bu şehir-i ‘uẓmâda bugün cân ile eyle ki emri
olmaḳ ne ḳâbil şem‘iyâ ol âsitânun mehteri

406.

mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün
hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. gönül virme bu zāl-i dehre ey dil erkek ol erkek
tek ü tenhâ yûri bir қаһbeye cüft olma şāhum tek

yalancı қаplamışdur gerçi gerçek şimdi dünyâyı
velî meydān bizümdür gerçegüm sen gerçek ol gerçek
3. gel ey başum emîn olsun diyen fi'l-cümle gavḡādan
ferāḡat dāmenine al ayaḡuñ cümleden el çek

ḡayāt ābın içüp 'ömr-i ebed bulmak nedür ey dil
düşüp 'ışk u maḡabbet tiḡine ölmek durur ölmek
5. bile yanuñca şalınsa şemşirün gibi olmaz mı
kuluñdur ḡayretî meydānda şafi-dil kuşaḡı pek

407.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. sen gidersin kūy-ı yāre ey gönül ben bunda āh
derd-i ḡamla mülk-i miḡnetde ḡarīb oldum ḡarīb

408.

mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün
hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. cemālün āfitābını görem diyü seḡergehden
açup iki elin cānā ider ḡaḡқа du'a revzen

409.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. dilberün yā қаşların miḡrāba beñzetdün diyü
cum'ada seḡrün ḡaḡibi üstüme çekdi қılıç

406. 72^aderkenar: Kim Tolaşsa Ateş-i Pervâne Yâ Divârına Diyü Ğazel-i ḡayretî Beg: *ḡayretî Divānı*: G. 271 (Musluoğlu, 2022: 449)

5 yanuñca şalınsa şemşirün gibi: şalınsa şemşirün gibi yanuñca.

407. 72^aderkenar: Müfred:

408. 72^aderkenar: Müfred:

409. 72^aderkenar: Müfred:

410.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. hamdülillāh kim cihānda ṭālī'im oldı sa'id
ayağın öpmek müyesser oldı yāruñ rüz-ı 'id

411.

mefā'ilün fe'ilātün mefā'ilün fe'ilün
mucteşş + - + - / + + - - / + - + - / + + -

1. ḥikāyet-i gam-ı hicrān ile yārı mı diyelüm
şikāyet-i sitem-i rüzigārı mı diyelüm
yā ḥod bu şîşe-i nāzüg mizāc gönlimüze
o seng-dilden iren inkisārı mı diyelüm
3. yazup leṭā'if-i ḥüsnün beyān varaklarına
benefşe berg-i gülün perde-dārı mı diyelüm
giriş giriş resen-i müşg-bārı mı aṇalum
dizin dizin güher-i āb-dārı mı diyelüm
5. belālu bülbülin aṇup şorarsa aḥmed dost
gülün firāqını yā zaḥm-ı ḥārı mı diyelüm

410. 72^aderkenar: Müfred:

411. 72^b: [Ġazel-i Aḥmed Pāşā]: *Aḥmed Pāşā Dīvānı*: G. 189 / (Tarlan, 2005: 302)

1 hicrān ile: hicrān-ı.

3 Divanda bu beyit 4. beyit olarak yer almaktadır.

4 Divanda bu beyit 5. beyit olarak yer almaktadır.

I

1. meded meded bu cihānuñ yıķıldı bir yanı
ecel celālileri aldı muṣṭafā ḥānı
ṭulundu mihr-i cemāli bozuldu dīvānı
vebāle koydılar āl ile āl-i 'oṣmānı
3. geçerler idi geğerde o merd-i meydānı
felek o cānibe döndürdi ṣāh-ı devrānı
yalancınun ḳurı bühtānı buğz-ı pinhānı
cināyet itmedi cānı gibi anun cānı
5. aķıtdı yaṣumuzu yaķdı nār-ı hicrānı
boğuldu seyl-i belāya ṭağıldı erkānı
n'olaydı görmeye idi bu mācerāyı gözüm
yazuklar aña revā görmedi bu rāyı gözüm

II

1. ṭonandı ağlar ile nūrdan menāra dönüp
güṣāde-ḥāṭır idi ṣevķ ile nehāra dönüp
yüridi ḳulları yanınca lālezāra dönüp
el öpmege yüridi mihr-i bī-ḳarāra dönüp
3. otağı ḥaymeleri ḳarlu kūhsāra dönüp
müzeyyen idi bedenlerle aḳḫışāra dönüp
ṭutuldu gelmedi ḳünkim o māh-pāre dönüp
görenler ağladılar ebr-i nev-bahāra dönüp
5. bir ejdehā-yı dü-serdür bu ḥayme-i dünyā
dehānına düşen olur hemişe nā-peydā

412. 73^a: Ḳaṣīde-i Yahyā Beg Berā-yı (...): *Yahyā Beg Dīvānı*: M. 8 / (Çavuşoğlu, 1977: 165)
Yedinci bend 76^a varaktadır. Divanda merṣiye olarak yer almaktadır.

I

- 2 Divanda 1. mısra aynı bendin aynı. beytin 2. mısrasıdır.
Divanda 2. mısra aynı bendin 4. beytinin 2. mısrasıdır.
- 4 Divanda 2. mısra aynı bendin 5.beytinin 1. mısrasıdır.
- 5 Divanda 1. mısra aynı bendin 4.beytinin 2. mısrasıdır.

II

- 3 Divanda 1. mısra aynı bendin aynı beytin 2. mısrasıdır.
Divanda 2. mısra aynı bendin 4.beytinin 1. mısrasıdır.
- 4 Divanda bu beyit aynı bendin 5. beytinde yer almaktadır.
- 5 Divanda bu beyit aynı bendin 6. beytinde yer almaktadır.

III

1. o bedr-i kâmil ü ol âşinâ-yı baħr-i ‘ulûm
fenâya vardı telef itdi anı ʔâlî‘-i şûm
dögündi ʔaldı hemân ʔasret ile dâğ-ı nücûm
ʔara geyürdi ʔaramana ğuşşa itdi hücûm
3. rızâ-yı ʔaħ ne ise râzî oldı ol merħûm
[ʔolandı gerdenine hâle gibi mâr-ı semûm]
ʔaʔâsı ğayr-ı mu‘ayyen ğünâhı nâ-ma‘lûm
zihi sa‘îd ü şehîd ü zihî şeh-i maẓlûm
5. yıkıldı yer yüzine aşlına rücû‘ itdi
sa‘âdet ile hemân ʔurb-ı ʔazrete gitdi

IV

1. getürdi arḳasını yire zâl-i devr-i zebân
vücûdına sitem-i rüstem ile irdi ziyân
dem-i memâtı kıyâmet ğüninde oldı nişân
ĝirîv ü nâle vü zâr ile ʔoldı kevn ü mekân
3. aḳar şu gibi müdâm aĝlamakda pîr ü cüvân
vücûd iline aḳın şaldı aḳdı eşk-i revân
eyâ serîr-i sa‘âdetde pâdişâh-ı cihân
o cân-ı âdemiyân oldı ʔâk ile yeksân
5. nesîm-i şubḥ gibi yirde ʔoma âhumuzı
ʔaḳâret eylediler nesl-i pâdişâhumuzı

III

- 2 ʔasret ile dâğ-ı: dâğ-ı ʔasret ile.
Divanda 2. mısra aynı bendin 3. beytinin 1. mısrasıdır.
- 3 Divanda 1. mısra aynı bendin aynı beytinin 2. mısrasıdır.
- 4 Divanda bu beyit aynı bendin 5. beytinde yer almaktadır.
- 5 Divanda bu beyit aynı bendin 6. beytinde yer almaktadır.

IV

- 1 zebân: zamân.
- 2 Divanda 1. mısra aynı bendin aynı beytinin 2. mısrasıdır.
Divanda 2. mısra aynı bendin 3. beytinin 1. mısrasıdır.
- 3 Divanda 1. mısra aynı bendin 3. beytinin 2. mısrasıdır.
Divanda 2. mısra aynı bendin 4. beytinin 1. mısrasıdır.
- 4 Divanda 1. mısra aynı bendin 4. beytinin 2. mısrasıdır.
Divanda 2. mısra aynı bendin 5. beytinin 1. mısrasıdır.
- 5 Divanda bu beyit aynı bendin 6. beytinde yer almaktadır.

V

1. bir iki egri fesād ehli nitekim şemşîr
bir iki nāme-i tezvîri kıldı katline tîr
gelür ezelde muḳadder olan ḳalîl ü keşîr
hezār ḳayşerünj oldı leyāl-i ‘ömri ḳaşîr
3. eceldür âdeme derbend-i teng ü târ-ı ‘aşîr
zarûrîdür bu ki uğrar aḳa cüvân ile pîr
yirini zîr-i zemîn o mihr-i münîr
yirini gitdi cihândan niteki merd-i fakîr
5. bunun gibi işi kim gördi kim işitdi ‘aceb
ki oğlına ḳıya bir server-i ‘ömer-meşreb

VI

1. ferîd-i ‘âlem idi ‘âlim idi a‘lem idi
muḥammed ümmetine mevti mevt-i a‘zam idi
ziyâde mâtem idi ḥaylî emr-i mu‘azzam idi
şalâḥ u zühdi ḳavî i‘tikâdı muḥkem idi
3. meşâyih ile muşâhib ricâle hem-dem idi
kerâmet ile kerîmü‘l-ḥıṣâl âdem idi
nücûm gibi cihân-dîde vü mûkerrem idi
vücûdı muḥteşem ü şevketi mu‘azzam idi
5. tevâzu‘ ile selâmında ḥod müselleme idi
‘aceb o bedr-i tamâmunj ne ‘âdeti kem idi
ḥayflar oldı aḳa iftirâ ile gitdi

VII

1. sipihrünj âyinesinde göründi rûy-ı fenâ
ḳodı bu keşret-i dünyâyı kıldı ‘azm-i baḳâ
ğarîbler gitdi gibi o yollara tenhâya
çekildi ‘âlem-i bâlâya hemçü murğ-ı hümâ
3. ḥaḳîḳaten sebep-i rif‘at oldı düşman aḳa
naşîbi olmasa ṭaḳ mî bu cîfe-i dünyâ
ḥayât-ı bâḳiye irişdi rûḥı ey yahyâ
şefîki rûḥ-ı muḥammed refîki zât-ı ḥudâ
5. enîsi ḡayib erenler celîsi ehl-i şafâ
ziyâde ide yaşum gibi raḥmetin mevlâ
ilâhî cennet-i firdevs aḳa turağ olsun
nizâm-ı ‘âlem olan pâdişâh sağ olsun

V

5 Divanda bu beyit aynı bendin 6. beytinde yer almaktadır.

VI

1 ‘âzmi: ‘âlem.

VII Hûzûr-ı Hâḳḳa Du‘â vü Şenâ İle Gitdi. Mecmuada bu bend 76^a varaktadır.

413.

fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün

remel + + - - / + + - - / + + -

I

1. yüz cefâ gördüm ey şanem senden
bu ne sözdür kim uşanam senden
3. tâlî'imdür seni vefâsuz iden
anı ben şanma kim şanam senden

414.

fâ'ilātün fâ'ilātün fâ'ilātün fâ'ilün

remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. rûz u şeb hasretle geçdi günüm âh nidem
baña kısmet gamuñı eylemiş allâh nidem

415.

mef'ülü mefâ'ilü mefâ'ilü fe'ülün

hezec - - + / + - - + / + - - + / + - -

1. cân virmeden özge yoluña cümle hâlâyık
bir tuhfe arayup bulımazlar saña lâyıq

416.

mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün

hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. ger ol nûr-ı hidâyetden fetîl-i câna bir lem'a
irişmezse döner cismüm hemân bir nûrı yok şem'e

417.

fâ'ilātün fâ'ilātün fâ'ilātün fâ'ilün

remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. kında kıdum ey şanem cüllâb-ı la'lün kıdine
ki baña kıdî diyü bühtân idersin her nefes

413. 72^bderkenar: Rubâ'î:

414. 72^bderkenar: Müfred:

415. 72^bderkenar: Müfred:

416. 72^bderkenar: Müfred:

417. 72^bderkenar: [Müfred-i Kıdî]:

418.

mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün
mužāri' - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. evvel kaçun hilālını itmiş müsevvede
yazan hilāl şeklini tāk-i zebercede
meyhārenün du'āsı n'ola olsa müstecāb
zīrā kadeh du'āsın okur pīr-i meygede

419.

mef'ülü fā'ilātün mef'ülü fā'ilātün
- - + / - + - - / - - + / - + - -

1. zāhidlenüp raķībün mey içmezem dir idi
meyhānede ol iti gördüm yalanı çıkdı

420.

mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün
mužāri' - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. bāğ-ı cihānda sen kıadd-i servi gözetdiler
biri birine nergisi bāğun göz itdiler
ben gār-ı hecrde niçe bin sāl yatduğum
aşhāb-ı kehf işideli bir pāre yatdılar
3. tenhā senünle kıalmaķ için bu zemānede
birkaç 'aziz-i yūsuf-ı mışrıyi şatdılar
buluşmadı şabā ile gül gonca munķabız
bād ile bülbül anlara beñzer söz atdılar
5. dil şişesinde habs idi ğam dīvi şun'iyā
anı da seng-i cevır [ile] periler uşatdılar

418. 72^bderkenar: [Ġazel-i Şevķi]: *Şevķi Dīvānı*: G. 181 / (Durmuş, Canım, 2018: 318)

Divanda ğazel olarak yer almaktadır. Mecmuada şiire rubai başlığı verilmiştir.

1 Divanda 1. ve 2. mısra yer deĝiştirmiştir.

2 zīrā: her dem.

419. 72^bderkenar: [Müfred-i Kemāl-i Zerd]:

420. 73^aderkenar: [Ġazel-i Gelibolulu Şun'ī]: *Gelibolulu Şun'ī Dīvānı ve Tahlili*: G. 29 / (Yakar, 2002: 464)

1 bāğ-ı cihānda: şahın-ı çemende.

4 Divanda bu beyit 5. beyit olarak yer almaktadır.

gül gonca: gonca gül.

5 Divanda bu beyit 6. beyit olarak yer almaktadır.

periler: hublar.

421.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. қанını дөкмеге халқуң ки мүјең әл ейлер
 bize geldükçe тоқınmaz geçер ihmāl ейлер

 merdüm-i dīde kinār itmege ol serv қadı
 yitmiş iki dereden şu getürür әл ейлер
3. dumr-i tenüm mi yanar bedr-i dil hākinde 'aceb
 tīrūñ ey қаşı kemān sīnemi ğirbāl ейлер

 тоғрулық itdügüm içün midür ol serv-i revān
 sāyeveş yirlere чалар beni pā-māl ейлер
5. gül yüzüñsüz idemez ṭab'-ı fiğānī efgān
 gülşenūñ bülbülini faşl-ı hāzān lāl ейлер

422.

mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün
hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. şabānuñ ḥāṭırı kūyunda yāruñ pūr-ğubār ancaқ
 benüm gibi o daḥı bir perişān-rūzigār ancaқ

 iletdüm tuḥfe-i cānı bir ḥaқırüm diyü 'arz itdüm
 gülüp nāz ile ol gül-ruḥ didi bu yādigār ancaқ
3. elümde al tūṭiveş meyi gördü didi şūfi
 be bu kendü ayağı ile ele gelmiş şikār ancaқ

 kamer bir penbe-i dāğumdurur çarḥ üzre encüm hem
 derün-ı āteşinümden çıkar bir kaç şerār ancaқ
5. şeb-i 'id eyledi gerdün hilālūñ cāmını gerdān
 ḥayālī daḥı içmez zāhid-i perhīz-ğār ancaқ

421. 73^aderkenar: Ezān-ı Fiğānī: *Fiğānī ve Dīvānçesi*: G. XII / (Karahān, 1966: 42)

1 қанını дөкмеге: дөкмеге қанını.

2 getürür: getürüp.

3 Divanda bu beyit 5. beyit olarak yer almaktadır.

dumr-i tenüm mi yanar bedr-i dil hākinde 'aceb: ğam ğubārını elekden geçürüp қılмаға şāf.

4 Divanda bu beyit 4. beyit olarak yer almaktadır.

5 Divanda bu beyit 7. beyit olarak yer almaktadır.

422. 73^aderkenar: Ezān-ı Ḥayālī Beg: *Ḥayālī Beg Dīvānı*: G. 11 / (Tarlan, 1945: 231)

2 Vezin bozuktur.

bir ḥaқırüm: ḥaқırüm.

diyü: yāra.

423.

meḡ'ülü fā'ilātü meḡ'ilü fā'ilün
muḡāri' - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. evvel cihānda la'net aḡa kim güzel seve
yā bir çeper saḡallu kekez mübtezel seve
sevmek midür ki sen sevesin dāyim el saḡa
sevmek odur ki sen saḡasın dāyim el seve
3. şol nāzenīni sev ki niyāz ehlin isteye
āvāz 'āşıkı ola şī'r ü ḡazel seve
sevmek ḡaṡā imiş sevicek bārī bir kişi
deyr-i cihānda bir şanem-i bī-bedel seve
5. ḡaṡ'-ı 'alāḡa eyle cihāndan sen āhiyā
şol hīz-i bī-temīzi ḡo mekr ü ḡiyel seve

424.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
remel - + - - / - + - - / - + -

1. kim dimişler es-saḡī māmelek
dōneyim yolında dōndikçe felek

423. 73^bderkenar: Āhī Çelebī: *Āhī Çelebī Dīvānı*: G. 105 /(Kaçalın, 49)

1 ya bir çeper saḡallu: koca saḡallu cilt.

2 sevmek midür ki: lāyık mıdır ki.

dāyim el: el kuça.

sevmek: dilber.

saḡasın: kuçasın.

3 Divanda bu beyit 4. beyit olarak yer almaktadır.

4 Divanda bu beyit 3. beyit olarak yer almaktadır.

deyr-i cihānda: dünyāda seve.

424. 73^bderkenar: Müfred.

425.

dergâh-ı felek rif'at ve bârigâh-ı keyvân menzilete 'arz-ı bende-i miqdâr ve zerre-i hâkisâr budur ki: hâliyâ âsitâne-i sa'âdet penâhdan 'ali çavuş bendeleriyle hükûm-i hümayun-ı vâcibü'l ittibâ'um vardukda sefer-i hümayuna hâzır u müheyyâ olasuz diyü fermân olundukda emr-i 'âliye intişâl olunup hâzır ve müheyyâ olunmuşdur inşallahü te'âlâ bâkî fermân dergâh-ı mu'allânundur

426.

fe'îlâtün mefâ'ilün fe'îlün
hafif + + - - / + - + - / + + -

1. gül oturmuş çemende nâz eyler
serv turmuş aña niyâz eyler
o lebi gonca açılup gelmez
bâd-ı âhumdan ihtirâz eyler
3. çok yaşasun o serv-i bâğ-ı vefâ
baña cevri ü cefâyı âz eyler

427.

mefâ'ilün mefâ'ilün fe'ülün
hezec + - - - / + - - / + - -
I

1. kadeh nûş it felek virmez emânı
leb-i dilber gibi her dem em anı
3. şu koy ğam zevrağına ğarkı varsun
dilün deryâsının gitsün gümânı

425. 74^aderkenar: Âsitâye yazı ile.

426. 74^aderkenar: [Ġazel-i Sehî]:

427. 74^aderkenar: Rubâ'î:

1. oldı çünkim melaḥ-ı berf havādan nāzil
mezra'-ı sebz-i ıtarabdan gönül umma ḥāşıl
üştür-i mest gibi şaıdı kefin yere şehāb
bağladı kâfile-i 'ışret-i şādī maḥmil
3. şem'-i ḥūrşīd-i cihān-tāb kani kim yāḫub
berf pervānelerin ide cihāndan zā'il
şaldı bir ḫal'a-i pūlād-ı yaḥ içre şuyı bād
top-i ḥūrşīd ile feth olmaz ise key müşkil
5. eriyüp yerlere geçse yiridür ḫacletden
berf kim ḫār idüben depdi yüzini yere il
ebr dürdi yüzini bu işe saḥt oldı zemīn
mihir başın aluban kaçdı ve māh oldı ḫacil
7. gündüzin ḫalk çerāğ ile ararlar güneşi
bulmayup derd ile bir pāre od oldı her dil
bitürürler dem ile ḫuru ağacdan gül-nār
pīr-i berf itdi riyāzatle bu ḫalkı kāmīl
9. ḫışm ile ḫalk-ı cihānuḡ yağar ağzından od
şī'r-i pūr-süzünü sen daḫı gönül ezber ḫıl
yanasur ruḫlarınuḡ şem'ine pervāne-i dil
belī dīvāne olur āteşe ekşer mā'il
11. zūlf ü ruḫsāruḡ arasında ḫaı-ı kāfir-kīş
benzer ol leşkere kim pusuda durup ala dil
bu ḫadış üzre ki şām altıdurur bāğ-ı na'im
zāhidā sāye-i zūlfinde ruḫın cennet bil

428. 74^b: Kaşīde-i Necātī Beg Selleme Lillāh: *Necātī Beg Divānı*: K. 14 / (Tarlan, 1963: 58)

2 'ışret-i şādī: 'ışret ü şādī.

4 şaldı bir: şalalı.

5 depdi yüzini: yüzini depdi.

9 gönül: dilā.

10 yanasur: yaşıur.

12 üzre: içre.

şām: şam.

13. başın ortaya koyup giceleri irteye degin
şem‘-i dil-sûzum arar tapuñı maḥmil maḥmil
ol perî-çihre eger gizler ise gün yüzini
dün ğarîbüñdürür ey dil şaḥn elden ḳomağıl
15. çekerem âh ile tāsın felekün olur ise
meh ḥusûfı gibi ruḥsârūña zülfün ḥā‘il
zülfünün zulmini ey dost nice bir çekeyin
demidür vâkıf ola ḥālūme şāh-ı ‘ādil
17. mihr-i bürc-i kerem ü sāye-i elṭāf-ı ilāh
şāh-ı encüm-ḥaşem ü māh-ı ‘uṭārid-menzil
ḥān muḥammed ki o gerdün-‘āzamet der-gehinün
bendesı olmağa keyḥusrev ü dārā ḳāyil
19. rîsmān-ı zer ile ḥaşre dek ölçerse güneş
bulmaya devletinün baḥrına ‘umḳ u sāḥil
nisbet itme eline özüñi ey baḥr-i ‘amîḳ
bu yalanuñ dibi yakın olur olma ḡāfil
21. eline gönline nisbet ola mı baḥr ile kân
şol kerîmün ki ola ‘āleme cûdı şāmil
baḥrün acır içi kânun yüregi pârelenür
kişi bir gevheri idince bulardan ḥāşıl
23. dirhemi ‘izzet idüp tutduğı el üstine il
şeref-i nām-ı hümāyunıdurur anı bilgil
mihr-i islāmdurur tāk-ı dürefşanün şāhā
kim ider küfr şebin rûy-i cihāndan zā‘il
25. perçem-i tūğūña dinildi hümā-yi nuşrat
ki yire ḳonmaz ider rûy-i havāda menzil
her ne ḥıdmet dir isen tîğünje baş üstine dir
rüşen oldu bu ki olur bende-i hindü muḳbil

13 dil-sûzum: dil-süz.

degin: dek.

maḥmil maḥmil: maḥfil maḥfil.

15 çekerem: çalaram.

16 vâkıf ola ḥālūme: ḥālūme ola vâkıf.

23 Divanda bu beyit 24. beyit olarak yer almaktadır.
hümāyunıdurür: hümāyunıdur.

24 Divanda bu beyit 25. beyit olarak yer almaktadır.

25 Divanda bu beyit 26. beyit olarak yer almaktadır.

26 Divanda bu beyit 27. beyit olarak yer almaktadır.

27. başın ortaya koyup âteş-i qahr ile gezer
ol olur qal'a-i küffâr kilîdine dil
âsumândan irişür dürlü kazâ düşmenüne
yedi taşî geçüp ol resme ki zehr-i kâtil
29. zâhiri rast oluben bâtını kimün keç ise
kaç kıl hâme mişâli dilin andan iki dil
pây-i dîvârına sürer ruḥ-i zerdin hürşîd
ya'nî kim muḥkem olur ḥalt olıcaḳ kâh ile gil
31. küre-i ḥâke düşer zelzele ditrer hürşîd
na'ra-i topun ile ḥaşm olısar lâ-ya'kıl
yüz şafâ ile güneş dahı gelür baş üzre
ḳapun üftâdesi şâhâ yalunuz mâh degül
33. ḥusrevâ çarḥ-ı sitem-gâr necâtî ḳulunı
aḡladur dâmen-i luṭf ile gözi yaşın sil
kim izün tozı içün yollara şaldum yaşumı
umaram kuḥl-ı cilâ-yi başar ide ḥâşıl

-
- 27 Divanda bu beyit 30. beyit olarak yer almaktadır.
gezer: varur.
ol olur: getürür.
kilîdine: kilîdinden.
- 28 Divanda bu beyit 31. beyit olarak yer almaktadır.
- 29 Divanda bu beyit 32. beyit olarak yer almaktadır.
oluben: olub.
kaç kıl hâme mişâli: ḳelamün gibi ḳalem kıl.
- 30 Divanda bu beyit 33. beyit olarak yer almaktadır.
- 31 Divanda bu beyit 29. beyit olarak yer almaktadır.
ḥaşm olısar: ḥaşmun olur.
- 32 Divanda bu beyit 34. beyit olarak yer almaktadır.
- 33 Divanda bu beyit 35. beyit olarak yer almaktadır.
luṭf: raḥm.
- 34 Divanda bu beyit 36. beyit olarak yer almaktadır.
başar: başar.

35. şem‘dür terbiyetün dâr-ı cihân bir zindân
kişi zindânda bî-şem‘ oturmak müşkil
nice kim ola چراغ ile müzeyyen meclis
nice kim dende bula nâr ile revnaķ maḥfil
37. ola fânûs-i felek bād-ı ḥaṭardan ḥâfız
gün gibi rûşen ola şem‘-i murâduñ biñ yıl

35 Divanda bu beyit 37. beyit olarak yer almaktadır.
36 Divanda bu beyit 38. beyit olarak yer almaktadır.
dende: deyde.
37 Divanda bu beyit 39. beyit olarak yer almaktadır.

1. ey 'aceb bu tırta mı yā ebr-i müşk-efşân mıdur
nahl-i gül üstünde yā hōd deste-i reyhân mıdur
kaş mıdur yā şāhbāz-ı çeşmine iki kanad
yā hilāl-i çarh yā hōd kıble-i imân mıdur
3. hâllerle ruh mı yā hōd hırmen-i hüsn ü cemāl
yā süreyyâ pâyına düşmüş meh-i tâbân mıdur
leb midür yā berg-i gül yā gonce-i bâğ-ı irem
yā dil-i 'uşşâkdan bir kaatre düşmüş kan mıdur
5. diş midür yā gonca içre jâle yā dürr-i 'aden
çeşm-i hürşidde yā hōd encüm ü rahşân mıdur
ol zenaḥ mı yā raşad gâh-ı sipihr-i 'izz ü nâz
ya çeh-i bâbil-sitân ya yūsufa zindân mıdur
7. yā rab ol gerden mi yā mihr ü vefâ tûmarı mı
şem'-i kâfûrî midür yā hōd serîr-i cân mıdur
sîne mi yā hōd harîr-i hām yā kettân-ı mışr
kâkum u rûsî mi yā hōd vâşak-ı şîrvân mıdur
9. nâfe mi yā sāğar-ı 'işret mi yā havz-ı behişt
murğ-ı cāna âşiyân yā hōd neşâta kân mıdur
ey hayālî karanıulukdur ötesi açmazın
iki sâķî mâhiyân-ı çeşme-i hayvân mıdur

429. 74^bderkenar: Hayālî Beg: *Hayālî Beg Dîvânı*: G. Tecâhül-ü 'Ârifeyn / (Tarlan, 1945: 90)

5 yā hōd encüm ü: yā encüm ü.

10 Divanda bu beyit 11. beyit olarak yer almaktadır.

430.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. dervîşün olur dilde niyâz elde piyâzı
‘ayb eyleme şundumsa faķîrâne tekellüf

431.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. çünkü bünyâd eyledi ol âşinâ bigânelik
vaķtidür sen hem kılursun ey gönül dîvânelik
tîr kıldı yâr ‘ayşum saçumı bî-mihr olup
men kimün şem‘ine yârab eylesem pervânelik
3. eyle ẖvârem dost kūyındın cüdâ vü hicrânda
kim benimle eylemez dünyâda daķı hem-hânelik
cân esîr ü dil ẖarâb ü ten za‘îf ü ‘ışķ perend
ey ecel fırsat senündür eylegil merdânelik
5. ey sürûrî zülfi sevdâsını koyup cev-r-i la‘lini
‘âķil ol şerbet içüp kılma daķı dîvânelik

430. 74^bderkenar: Müfred-i La‘lî:

431. 75^aderkenar: Sürûrî Râst: *Gelibolulu Sürûrî Dîvânı*: G. 259 / (Ünver, 2020: 187)

1 bünyâd: peydâ.

vaķtidür sen hem: ʈaŋ degüldür sende.

3 Divanda bu beyit yer almamaktadır.

5 koyup cev-r-i: kıvâm-ı:

432.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. gözlerüm nem-nāk u sînem çāk u gönüm derdnāk
dostlar mindin hayāt ummañ ki min oldum helāk

'aql u hūş u taqat u şabrum gidip qaldı maña
dilde nār u gözde āb u elde bād u başda hāk
3. şerha şerha oldı tığ-i abdârundan cedel
gögsüm ol yir teg kim olur teşnelikden çāk çāk

reng-i bülbüldür gül-i ra'nā-yı handān eyleyen
eyle kim gülden olur āyinenün ruhsarı pāk
5. ey sürürî duhter-i rez gonca-yı dil tıflına
virmege şîr ü şekker pür kıldı bostânını tāk

433.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. vefā kimün ile ki kıldum cefāya uğraşdum
belî kimünle ki didüm [biñ] belāya uğraşdum

ne perde ki taleb itdüm vefā vü mihr ehlin
figān u āhuñla cevır ü cefāya uğraşdum
3. ne tîre tālî' imiş yeldürem ki 'ālemde
gözüm açılmadı dā'im kazāya uğraşdum

garîb vaqı'adur kim cihānı cümle görüp
ne bir efendiye ne bir ağaya uğraşdum
5. sürürîyā ne günāh eyledüm ki 'ālemde
şevāb gözledüğümünden haţāya uğraşdum

432. 75^aderkenar: Ezān-ı Sürürî]: *Gelibolulu Sürürî Dīvānı*: G. 254 / (Ünver, 2020: 184)

3 Divanda bu beyit yer almamaktadır.

5 Divanda bu beyit yer almamaktadır.

433. 75^aderkenar: Velehu: *Gelibolulu Sürürî Dīvānı*: Ğ 217 / (Ünver, 2020: 316)

1 uğraşdum: tuş oldum.

belî kimünle: kime beli.

3 Divanda bu beyit yer almamaktadır.

5 uğraşdum: tuş oldum.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

I

1. sen nihāl-i gülden ayru zār u ser-gerdān olup
- lāleveş yanuk derūnum gözlerüm giryān olup
3. çeşm-i zār-ı pür-figārum hār-ı ğamla kan olup
- ağlayayın bülbül-āsā gönlüm nālān olup
5. sen cihān bāğında gül ey ğonca leb-i hāndān olup

II

1. yüzüm üzre işigünde sürüniben sū-be-sū
- aķıdup cūy-ı [sirişküme n'ola itsem] cüst ü cū
3. her zamān hüsñün temāşāsın iderken ārzū
- ayda bir kez görmez oldum yüzünü ey mäh-rū
5. gün gibi hercāyī olduñ āfet-i devrān olup

III

1. vireli mihrün tennūr-ı sīne-i sūzāna tāb
- dil kebāb olur gözüm yaşı şarāb-ı la'l-i nāb
3. itmedin cām-ı mey-i 'ışķun dili mest ü harāb
- götürürdün hākden ben zinde-yi ey āfitāb
5. bir gice ğam-hāneme başsañ kadem mihmān olup

IV

1. rāh-ı şahrā-yı melāmet 'azm itdüm şubh u şām
- k'eyleyem varup beyābān-ı ğam-ı 'ışķı maķām
3. gördüm ol āhū-yı vahşī āhir olmaz baña rām
- niçe bir deşt-i belā vü ğamda ey leyli hırām
5. vālih ü hayrān gezem mecnūn-ı ser-gerdān olup

V

1. cāy-ı ğamdur sa'yiyā bu hānķāh-ı āb u gül
- kendüne vār gūşe-i 'uzletde mesken istegil
3. pāy-bend olur saña raht-ı ta'alluķdan keder
- ķayd-ı miħnetden 'ubeydī ger hālaş isterse dil
5. 'ālem-i ıtlāķa düş abdalveş 'uryān olup

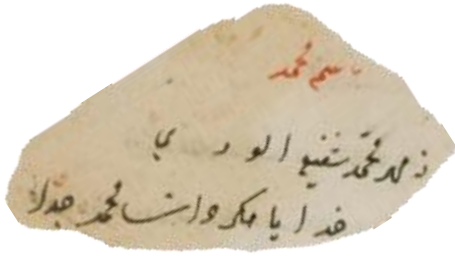
435.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. gelüben ey kaşı yâ mülket-i oşmāna şadağ
atdı çün oğlarını cān-ı ħorasāna şadağ
oğu ile bile iki maḥbüb-ı ħırām mānend
bir beli bekler aya şāh iki dāne şadağ
3. vermezüm birini biñ bağçe-i biñ şükre
kāmı ş oğlarla şebih oldı nistāna şadağ
rumiyāndur nesi var ise diriği yokdur
getürür vārını ortaya faķirāne şadağ
5. tīrine cān viresin pāyına ķurbān olasın
dağı ne yaraşmış eyā enverī cānāna şadağ

436.

437.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

remel - + - - / - + - - / - + -

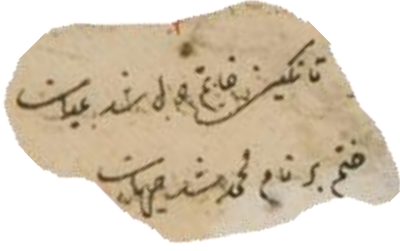
1. 'āşık-ı sādık muḥibb-i evliyā
bende-i faḥr-ı dü 'ālem muştafā

435. 75^bderkenar: [Ġazel-i Enverī]:

436. 76^aderkenar: [Farsça]:

437. 76^aderkenar: (...) Muştafā:

438.

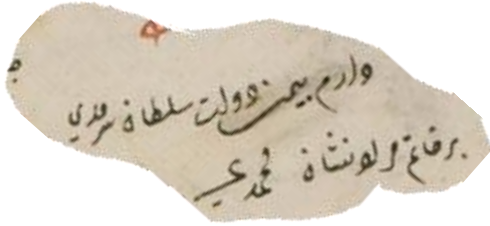

439.

mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün
muzāri' - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. 'ākıl ne şād olur bu cihānda ne ğam çeker
cāhil hemîşe şād olayın dir elem çeker

440.

441.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. vākı'amda dün gice ferhādı gördüm dād ide
āh-ı şīrīnüm diyü gögsün dögüp feryād ide

438. 76^aderkenar: [Farsça]:

439. 76^aderkenar: Müfred: ['Ahdī]:

440. 76^aderkenar: [Farsça]:

441. 76^aderkenar: Müfred:

442.

انفرد بخت اينبار فاطمه است
بنوع حق اوست اورى نعم است

443.

ز فضا حق چونام شد محمد
شفيعش «ميتا» مير باد احمد

444.

با کمال افتخار و توفيق
محمد زنده گشته نام محمد

445.

با الایمى بر کرم مستحکم
نظر کنش عالم ابرار هم

442. 76^aderkenar: [Farsça]:

443. 76^aderkenar: [Farsça]:

444. 76^aderkenar: [Farsça]:

445. 76^aderkenar: [Farsça]:

446.

fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. tene tennā diyü mestāne sürüd itsen sen
başlar ey rūh-ı revān ditremege dir dir ten

447.

fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. ey hilāl eyleme ebrū-yı nigār ile cedel
tırnağın kesse olur nice senün gibi hilāl

448.

mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün
hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. eger haşr olmaz isem ol kıyāmet-ğad [nigārumla]
gezem maşşerde [göğsüm döğerek seng-i mezārumla]

449.

1. senün biñ 'āşıkun [var] (...)
benüm bir kimesnem yokdur (...)

446. 76^aderkenar: Müfred:

447. 76^aderkenar: Müfred:

448. 76^aderkenar: Müfred: *Emrî Dīvānı*: Ğ. 473 / (Saraç, 249)

449. 76^aderkenar: [Müfred]: Mecmuada mısra sonları siliktir.

450.

mefâ ilün mefâ ilün mefâ ilün mefâ ilün
hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

I

1. nedür cennet temâşâsı eyâ hûri revân sensüz
olur mı ‘aşık-ı dilhaste handân bir zamân sensüz
3. gözüme karanı oldu benüm mülk-i cihân sensüz
gönül bir dem karar itmez eyâ rûh-ı revân sensüz
5. figân-ı âh u zâr eyler tenüm içinde cân sensüz

II

1. anuñ çün bu dil-i gam dîde âh u derd-nâk eyler
o hûnî gözlerün hısmı beni bildün ki hâk eyler
3. dil-i mecrûhımı tîg-ı firâkûn çâk-i çâk eyler
gam u endüh ile fûrkat beni âhîr helâk eyler
5. meded devletlü sulţânım benüm hâlüm yamân sensüz

III

1. belâ vü miñnet ü derdi gönül senden ki yâd ister
çemende el açup güller du‘â-yı hayr-ı bâd ister
3. ser-â-ser halk-ı ‘âlem sen gül-i handân-ı şâd ister
eger ‘âbid eger zâhid senün hüsünün ziyâd ister
5. ki kôrkarlar karâr itmez zemîn ü âsümân sensüz

IV

1. baña mihr ü vefâ ey cism-i tûbâ kem olalıdan
vişâlün gencine eller senün maħrem olalıdan
3. belâ vü derd ü hasretler baña hem-dem olalıdan
gice gündüz rakîb-i dîv saña maħrem olalıdan
5. ‘adem mülkine ‘azm itdüm nigâra ben hemân sensüz

V

1. vefâ vü mihrini görseñ dilâ ger zerrece yârûn
kâpusunda kulu olup gönül terk eylegil vârûn
3. koma elden etegini yolına harc idüp vârûn
muħibbî bendesi olup cihân içre o dildârûn
5. kâmu yârânı terk eyler karâr itmez bir ân sensüz

450. 76^b: Muħammes: Mecmuada muħammesin son üç mısrası 71^a varaktadır.

V

3 Mecmuada bu mısra 71^a varakta yer almaktadır.

4 Mecmuada bu mısra 71^a varakta yer almaktadır.

5 Mecmuada bu mısra 71^a varakta yer almaktadır.

451.

mefā'ülün mefā'ülün fe'ülün
hezec + - - - / + - - - / + - -

1. fülân ibn-i falâna kâdir olsam
aradan ikilik gitse bir olsam
güzeller öpmege kucmağa neydi
şeker-rîz olsa şab'um şâ'ir olsam
3. gözüm görüp didi hayf ol 'imâret
yıkılmazdı eger ben nâzır olsam
melekler sen perî-yi gıybet itmiş
n'olaydı âh eger ben hâzır olsam
5. leb-i cân-bağşını öpmege işhâk
cihânı hep virürdüm kâdir olsam

452.

mefā'ülün mefā'ülün mefā'ülün mefā'ülün
hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. miyânun müya teşbîh eylemekde kıl ü kâl itdüm
hilâle benzedüp ebrûların yanlış hayâl itdüm
başında devleti varmış fenâ deştinde mecnûnun
seg-i leylâyı buldum kellesinden bir sifâl itdüm
3. te'alallâh ne şüretdür gelibdür sûre-i yûsuf
ruğun yâdıyla her muşhaf ki açup anda fâl itdüm
aristo lâl olup açmadı ağız ey mesîhâ-dem
kitâb-ı 'ilm-i ihyâda lebünden bir su'al itdüm
5. ma'ârif ehli geymeziş kabâ-yı atlas-ı şâhî
anun'çün rahmiyâ bende libâsum köhne-şâl itdüm

451. 77^a: [Gazel-i İşhâk Çelebi]: *Üsküblü İşhâk Çelebi Dîvânı*: G. 170 / (Çavuşoğlu, Tanyeri, 1989: 228)

452. 77^a: [Gazel-i Bursalı Rahmî]: *Bursalı Rahmî Dîvânı*: G. 144 / (Erdoğan, 2017: 236)

1 yanlış: egri.

3 şüretdür: hikmetdür.

açup: açdum.

4 ağız: ağzın.

453.

mefā'îlün mefā'îlün mefā'îlün mefā'îlün
hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. ten-i zâr u za'îfüm mürveş kim pâ-y-mâl itdüm
süleymân-ı zamânumsın tapuğa 'arz-ı hâl itdüm
dîl-i pür-süzım âhıyla mezârum levhîni yakdum
semend-i şehsuvârum vahşet eyler ihtimâl itdüm
3. 'adem mülkine cân murgını gönderdüm kebûterveş
belâ vü derd ü miḥnet oḡlarından perr ü bâl itdüm
belâ gülzârıdur sînem elifler vü dâḡlar şaḡman
elümle anda birkaç gül döküp birkaç nihâl itdüm
5. vücûdum maḡv iderdüm fevrî kaldum zu'afâsı anuḡ'çün
nişân tîrine bir üstühvân ḡalsun ḡayâl itdüm

454.

ما به مقصد
ما به مقصد اقصای مقصود
ما به مقصد است ایا مقصود مقصود

455.

ما به مقصد
ما به مقصد اقصای مقصود
ما به مقصد است ایا مقصود مقصود

456.

ما به مقصد
ما به مقصد اقصای مقصود
ما به مقصد است ایا مقصود مقصود

457.

ما به مقصد
ما به مقصد اقصای مقصود
ما به مقصد است ایا مقصود مقصود

454. 76^bderkenar: [Farsça]:

455. 76^bderkenar: [Farsça]:

456. 76^bderkenar: [Farsça]:

457. 76^bderkenar: [Farsça]:

458.

نموده اند فغیر درین
نموده اند فغیر درین

459.

ای معین ز می در این صفت
بنده در توفیق این صفت

460.

بر که او فو که باشد در صفت
لا جرم فو که باشد در صفت

461.

بوی شربت ادا و بنا در صفت
بج صفت در صفت

458. 76^bderkenar: [Farsça]:

459. 76^bderkenar: [Farsça]:

460. 76^bderkenar: [Farsça]:

461. 76^bderkenar: [Farsça]:

462.

mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün
hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. çeküp pirāhenüm çāk-i giribān itdigüm bu kim
bu merd-i cisme çok pirāhen olmaz kefinden yig
begüm eksiklü bir söz diyeyin cümle devāmında
güzeller hākķına kim vār ola eksiklü benden yig
3. güzel sevmek tūalum 'ayb imiş anca incinme ger eyne
ne denliyse seven yigdür muḥayyer sevmeyenden yig

463.

müfte'ilün mefā'ilün müfte'ilün mefā'ilün
recez - + + - / + - + - / - + + - / + - + -

1. ten kafesinde murğ-ı cān eglenilmez kararı yok
gülşen-i kūyuḡa uçar tūrmaḡa aḡuḡ yeri yok
vaşlı güninde itdüḡi 'ahde dilā inanma kim
vākı'alarda görinen şüretüḡ i'tibārı yok
3. 'ışķ marīzine devā şabr ise ey ṭabīb-i cān
'āşık-ı bī-dilüḡ aḡa n'eylesün iktidārı yok
ḡāme-şıfat başını kes ki ol ṭarīķ-ı 'ışķda
'āşık-ı ten-nizār olup dīde-i eşķ-bārı yok
5. kōrkaram işhāk ol şanem 'ahdine olmaya dürüst
dahı şınuķlu göḡlümün ḡayrdan inkisārı yok

462. 77^aderkenar: [Kıtā']:

463. 77^aderkenar: [Ġazel-i İşhāk Çelebi]: *Üsküblü İşhāk Çelebi Dīvānı*: G. 135 / (Çavuşoḡlu, Tanyeri, 1989: 204)

1 cān: dil.
aḡuḡ yeri: iḡtiyārı.

4 ki ol: ol ki.

464.

mef'ülü fâ'ilâtün mef'ülü fâ'ilâtün

- - + / - + - - / - - + / - + - -

1. bölük bölük güzeller ârzü-yı temennâ iderler
'âşıklar âlay âlay yelüp yelüp giderler
kurbanlar oldıgum bu güller için
taḫup kemendi zülüfleriñe çeküp yederler
3. derd ü ğamun gerçi lütfiyle ben 'andelibi
yoklarlar ḫüsn ey dil bilmem 'aceb ne derler
şahrâ-yı 'ışk içinde 'aşık şobân gibidür
kurd korkusundan ey cân dilberleri güderler
5. deri ḫüsn ki her dem koynuña girdügince
ḥammâma girse kişi elbetde dahı terler

465.

mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün

hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. cemâlün âfitâbından temennâ-yı vişâl itdüm
anun'çün zerreveş ḫapunda cismüm pây-mâl itdüm
ölem ben çıḫma sevdâsı başumdan diyü ey gül
ḫaṭṭı reyḫânı 'anber-bâr ki kellem sıfâl itdüm
3. cemâlün muşḫafından baḫa baht-ı devlet açıldı
öpüp her nice kim yüzümi sürdüm aña fâl itdüm
gönül levḫinde ḫaşun şeklini şol denlü yazdum kim
felek reşk eyledi cân maṭla'ını pür-hilâl itdüm
5. müdâmî mülk-i nazmun ḫüsrev-i ḫâḫânî oldum ben
anun'çün sözlerimi ḫaydarı dīvânı kemâl itdüm

464. 77^aderkenar: [Ġazel]:

465. 77^b: [Ġazel-i Müdâmî]:

466.

mefā'ülün mefā'ülün mefā'ülün mefā'ülün
hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. şarığ ruhsârımı kanlu yaşumla pây-mâl itdüm
saña ey hüsrev-i mülk-i melâhat 'arz-ı hâl itdüm
gedâ-yı küyün oldum saltanat terkin urup câna
ışigün itleriyle başumı şınmış sifal itdüm
3. fenâ mülkîni terk idüp bağa mülkine cân itdüm
anun'çün ben libâs-ı fâhirem bir köhne şâl itdüm
olup peyk-i cihân peymâ firar itdüm 'azm itdüm
tarîk-i 'ışka ben mecnûn bir mürşid hayâl itdüm
5. şu denlü ağladum yaruñ şebi hecründe ey seydi
bu eşk-i çeşm-i hûn efşânumı ceyhûn mişâl itdüm

467.

mefā'ülün mefā'ülün mefā'ülün mefā'ülün
hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. gözümden eşk-i hûnînim damıtdum pây-mâl itdüm
saña ey serv-ğadd derd-i derûnum 'arz-ı hâl itdüm
bir akça bulmadum rağbet yanunda gerçi yıllarla
kapunda it gibi yerüm yatup şaff-ı ni'al itdüm
3. nasıl gösterdi ey meh-ğalimde muşhaf-ı hağğün
ağa her niçe kim boyun kara yazılı fâl itdüm
ölüp kırtulmasun ğamdan diyü ihmâl ider olsan
ğarâmî çeşmüne ben kanı mı çokdan ğalâl itdüm
5. cebîni ğasretiyle her gice feryâd kıлмаğdan
mehî mihri süleymân ey ğamî serkeşte hâl itdüm

466. 77^b: [Ġazel-i Seydi]:

467. 77^b: [Ġazel-i Ġamî]:

468.

mefā'ılün mefā'ılün mefā'ılün mefā'ılün
hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. düşelden 'ışka ey meh elif kıaddümü dāl itdüm
serî küyünde cân virüp vücüdüm pây-māl itdüm
reh-i 'ışkunda çekdigüm belâyı yazup bir bir
tıpuña ey şeh-i cân bahş-ı 'âlem 'arz-ı hâl itdüm
3. irem diyü nigârün la'line bu maḥzen dilden
düketdüm sım-eşküm harç idüp çok şarf-ı māl itdüm
meyânun bilmek için ey melek rû-suzdurup yazdum
kemâna benzedüm ebrûlarun egri ḥayâl itdüm
5. nedür bu görünen kanlu elifler dime ey maḥfî
fezâ-yı sinem içre gül diküp bir kaç nihâl itdüm

469.

mefā'ılün mefā'ılün mefā'ılün mefā'ılün
hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. ḥam ebrûlarun kim nisbeti mäh-ı hilâl itdüm
ne nisbet bu hilâle râyetî egri ḥayâl itdüm
kalup sen leblerî şîrin için dil-i vâdî-i gamda
belâ ferhâdiyem kim ḥusrevâ meskeni cibâl itdüm
3. irüp bezm-i murâda leylâ mecnûnu şeydâveş
segi küyüne kellam üstüh'ânını sifâl itdüm
uçarsa murğ-ı cânım bu kafesden gam degül cânâ
ki perr-i nâveng ile her taraftan perr ü bâl itdüm
5. işiden mürdeler ihyâ olınu ey mesih adem
leb-i cân bahşınun ḥakkında her ki kim maḥâl itdüm
tıtanlar buldı maḥşûdın adem kılmanun râhın
anun'çün bu vücüdüm milketinden irtihâl itdüm
7. ḥaḳîḳat neydüğini anladum mähîyetin dehrün
civânî ben libâsı fâḥirüm egnümde şâl itdüm

468. 78^a: [Ġazel-i Maḥfî]:

469. 78^a: [Ġazel-i Civânî]:

470.

fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. şanemâ düşlesem ol la'l-i nebât eksile mi
yâ şabûr didüm lebûne âb-ḥayât eksile mi
genc-i ḥüsnünde eger ḥaḳ yoluna virse lebün
müstehaḳ 'âşıḳa bir bûse zekât eksile mi
3. bir ağız dişler isem oldu 'ades ḥâlüne ben
ḥayr için ḥün-ı ḥalîlden beraḳât eksile mi
ger belâ-yı ḡamı 'ışḳun yolına 'ışḳ ḥüseyn
virse bu teşneye şû şaṭṭ-ı firât eksile mi
5. fethî-i ḥaste dil-i n'ola gelüp şabr u sükün
yâ senün serv-i ḳaddünde ḥarekât eksile mi

471.

fâ'ilātün fâ'ilātün fâ'ilātün fâ'ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. zülfi baş ḳalurdı sancaḳ çekdi serverler gibi
ḳâḳüli baş verdi baş aldı dilâverler gibi
yaḳdı dil derbendini kesdi ḥarâmî ḡamzesi
gözleri cân mülkin aldı yine ḳâfirler gibi
3. ḳaḥbedür ey dil bu dünyâ-yı denîye vir ṭalâḳ
cüft idinme kendüne ṭâḳ ol yûri erler gibi
ter ḡazeller okuyup mecmâ'a-i gülden yine
itdiler der-revâna bûlbûller ḳalenderler gibi
5. ḥaḳ budur inşâf idicek ṭatlusun ey ḥayreti
sözde lezzetler virürsin şehid şekkerler gibi

470. 78^a: [Ġazel-i Fethî]:

471. 77^bderkenar: [Ġazel-i Ḥayreti]: *Ḥayreti Dîvânı*: G. 533 / (Musluoğlu, 2022: 693)

2 yaḳdı: gitdi.

3 der-revâna: deryûze.

5 sözde: söze.

472.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. geldi irdi çün yine kan haber gibi tırâş
ey dirîğa atdı oğın yaşdı yayın göz ü kâş
ğalibā āhîr zamân olmuş durur yoldâşlar
rûm ilinde her taraftan fitneler kıldurdu bâş
3. 'arızun abında ğarķ olsun dir isen ğaṭṭunı
'asker-i fir'avndur mûsâ ile itdür savâş
kimseye barmaķ başmasun ħarfüne dirsen dostum
iki günde bir tırâş ol iki günde bir tırâş
5. hiç hesâbı ħaddi yok mûlar bitüpdür ħayretî
dem-be-dem aķsa 'aceb mi gözlerümden kanlu yâş

473.

mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün
muzâri' - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. âzâdelik risâlesidür ehl-i 'ışķa ħaṭ
ķazıdün ey nigâr yazıldı meger ğalaṭ
ben ķuluña efendi 'ıtık-nâme olmadan
ķatlüme ħüccet oldığı çok yeg durur o ħaṭ
3. bildün nedür rümûz-ı ħaṭ-ı istivâyı sen
oldunsa muştafâya eger ümmet-i vasaṭ
terk itdi ħaṭṭı geldi diyü şok ki yârını
yumaz yüzi ķarasını nîl ü furât u şaṭ
5. âğ u ķara-yı terk ideğör ħayretî eger
'ışķ ise cihânda murâduñ senün faķaṭ
ħüsnün kemâlidür şanemâ ħaṭ ki muştafâ
ğördüm didi o rabbümi fî şûretin ķaṭaṭ

472. 77^bderkenar: [Ġazel-i Ħayretî]: *Ħayreti Dîvânı*: G. 227 / (Musluoğlu, 2022: 406)

473. 78^aderkenar: [Ġazel-i Ħayretî]: *Ħayreti Dîvânı*: G. 235 / (Musluoğlu, 2022: 414)

5 Divanda bu beyit 6. beyit olarak yer almaktadır.

6 Divanda bu beyit 5. beyit olarak yer almaktadır.

474.

fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. cân virürsem n'ola bir tâze civānuñ yolına
kim dūrür varını ẖarç itmege anuñ yolına
ğamzesi ṯirini bir kez baña gönderse eger
cānı ḵurbān idem ol ḵaşı kemānuñ yolına
3. ağıladururken beni güldürdiçün bir şebde
nice cân virmeyem ol giceden anuñ yolına
ğamdan āzād olayın dirse eger 'ālemde
bende ol ẖizmetine bir serv revānuñ yolına
5. lem'iyā ṯolu şunduğıçün her ayağı
terk-i ser ḵıl yūri var p̱ir-i muğānuñ yolına

475.

mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün
muzāri' - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. her dil ki dilberi eşigüṉde ğubār olur
elbetde ol ser-āmedi-i rūzigār olur
miḥnet ğubārını getürüp tevsen-i şabā
seyr itdürür görüñ ne 'aceb rūzigār olur
3. ḵaşt-ı mücerred ile direnler gül-i murād
ẖār-ı ğam ile bencileyin dil-fikār olur
özge zamānedür şarılur bir devr ile misk
hüdhüd gibi yerin ābiden tācidār olur
5. ḵaşt'-ı ta'alluḳ eyleyen ādem sipihriyā
'isā gibi melekler ile hem-civār olur

474. 78^aderkenar: [Ġazel-i Lem'î]:

475. 78^b: [Ġazel-i Sipihri]:

476.

mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün
hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. ruḥun şem'ine yanan anladı pervānelik zevkın
düşen bildi saçun zencirine dīvānelik zevkın
şarābuñ kıymetin rind-i meyāşām anlamış ancak
neylesün zāhid-i huşk evvelā mestānelik zevkın
3. muḥabbet genci şıgımaz şol gönülde k'olmaya vîrân
anun'çün bu yıķık gönlüm bilür vîrānelik zevkın
'aceb mi ehl-i diller cān verirse ḥançerün üzre
cihānda merd olanlar bildiler merdānelik zevkın
5. perî peykerlerin şehriñ şalınur yād olanlarla
sipihri ṭapmadun 'ālemde sen bigānelik zevkın

477.

mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün
mużāri' - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. bir cāy-ı dil-güşāda dilerseñ eger qarār
cem' eyleyüp levāzımı sivriḥişāra vār
kühsarı hep benefşe ve nevrüz-ı lāledür
şahrāsı bîd ü nārdan 'ar'ar u çınār
3. bāğ-ı irem dense ḥişār ardına n'ola
her çeşme āb-ı kevşer her güşe lālezār
arż-ı muḳaddese dirsem aña yeridür
k'anda kerāmet ehli yatur nice ihtiyār
5. 'aybı budur hemîn bu diyārun sipihri
olmaz qarîb olanlara dilberleri şikār

476. 78^b: [Ġazel-i Sipihri]:

477. 78^b: [Ġazel-i Sipihri]:

478.

mef'ülü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün
muzâri' - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. âşüfteler cefâ belâzedeleri belâlaruz
deyr-i cihânda bir şöhbete mübtelâlaruz
yâruñ dehâniyla miyânına cân virür
vârını yoğa verici birkaç gedâlaruz
3. bazar-ı 'ışkı lahzada tokuz tolaşırüz
dünyâyı bir iki pula şatar bî-nevâlaruz
bigâne şanma bizi seg-i küy-ı yâr ile
nân u nemek yiyüp dururuz âşinâlaruz
5. pervâz-ı âteşin ile degdük livâ-yı yâre
şimdi sipihri mülk-i ğama pâdişâlaruz

479.

mef'ülü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün
muzâri' - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. âvâreler felek-zedeler bî-nevâlaruz
'âlemde bir maḥabbet esîri gedâlaruz
aldanmaduḡ bu memleketün tâc u taḥtına
bu taḥt içinde biz de 'aceb pâdişâlaruz
3. abdâl-ı pâ-bürehne mücerred ḡalenderüz
ḡahbe cihâna baḡmayıcı pârsâlaruz
her bir nefesde ḡaḡḡ ile yüz ḡaḡḡa uyaruz
ey ḡâce şanma tâbi'-i nefis ü hevâlaruz
5. faẓl ile gerçi gün gibi meşhûr-ı 'âlemüz
yirde durur yine yüzümüz ḡâk-i pâlaruz
biġâne olsa cümle cihân bize ġam degül
şükr-i ḡudâ ki derdün ile âşinâlaruz
7. ḡablü'l-metîn-i ḡaḡḡı bulup naḡnu aḡrebi
bizde uşûlî şanma ḡudâdan cüdâlaruz

478. 78^b: [Ġazel-i Sipihri]:

479. 79^a: [Ġazel-i Uşûlî]: *Uşûlî Dîvânı*: G. 45 / (İsen, 2020: 193)

2 Divanda bu beyit 3. beyit olarak yer almaktadır.

3 Divanda bu beyit 2. beyit olarak yer almaktadır.

7 Divanda bu beyit 9. beyit olarak yer almaktadır.

bizde: duyduk.

480.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. taze dāğum kırmızı gül zaḥm-ı tığün süsenüm
bülbulidür bu gülistānuḡ feğān ü şivenüm
ḥāne-i ḳalbüme ḥüsnün pertevi düşsün diyü
dāğ-ı sinem cām olupdur zaḥm-ı tırün revzenüm
3. benzeyelden mey leb-i gülgünuna cānānumuḡ
güşe-i meyḥānedür āvārelerle meskenüm
n'ola dirlerse baḡa aydın gözün ey nūr u 'ayn
çün ḥayālünle müşerref oldı çeşm-i rüşenüm
5. olmadum bir dem selāmet ehli ile hem-nişin
ey ḥayālī olalı kūy u melāmet meskenüm

481.

mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün
mužāri' - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. evvel ḳaşuḡ mişāline itmiş müsevvede
yazan hilāl-i şeklini ṭāḳ-i zebercede
meyḥārenün du'āsı n'ola olsa müstecāb
her dem ḳadeḥ du'āsın oḳur pīr-i meykede
3. aşuplar ḳoparsa lebünnden n'ola ḥaṭṭuḡ
şimdi mi oldı bāde-i nāb üzre 'arbede
gerçekdi tığ-i ḡamzesi başuma luṭf idüp
irdi bu devlet ile gönül baḥt-ı sermede
5. kimdür dir isen ey yüzi gün şevḳī-i ḡarīb
bir gözi yaşlu yıldızı düşkün felek-zede

480. 78^bderkenar: [Ġazel-i Ḥayālī Beg]: *Ḥayālī Beg Dīvānı*: G. 16 / (Tarlan, 1945: 277)

3 gülgünuna: meygünuna.

4 baḡa aydın gözün: gözün aydın baḡa.

481. 78^bderkenar: [Ġazel-i Şevḳī]: *Şevḳī Dīvānı*: G. 181 / (Durmuş, Canım, 2018: 318)

Mecmuada 72^b varakta ilk iki beyit mükerrerrdir.

1 Divanda 1. ve 2. mısra yer deḡiştirmiştir.

3 n'ola ḥaṭṭuḡ: ḥaṭṭuḡ n'ola.

4 Divanda bu beyit 6. beyit olarak yer almaktadır.

gerçekdi: med çekildi.

5 Divanda bu beyit 8. beyit olarak yer almaktadır.

482.

fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. anladum çeşmi ne fettân idüğini kaçından
bilinür reh-zen olan niteki yoldaşından
şeb-i zülfünde şakın ey dil anuñ zülfinden
kişi cân kırtaramaz rûm-ili evbâşından
3. kıparur fitneyi haţţuñ çekilür zülfüñ adı
tutulur yenıçeri suçı bölük başından
keh-rübâ gibi kıpar göñlini ben hâşâkuñ
ayrılâm şanma beni işigünüñ taşından
5. ayuñ on dördü gibi bir mehe vir göñlüñi gel
hâverî sev güzeli iki yedi yaşından

483.

fâ'ilātün fâ'ilātün fâ'ilātün fâ'ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. kulle-i küh-ı 'ademden yaña gel 'ankâya bak
kâf-ı 'uzlet içre şol simurğ-ı bî-hemtâya bak
'ışk zencirine yapış mecnûnuñ kı kâküli
gel bu habli ele tut leylâyı kı mevlâya bak
3. geç 'anâşırđan mesîhâ gibi kıavs-i emelinden ol
ümmühâtı kı halef-i ferzend olup âbâya bak
gül gibi güş ol sırr-ı sükûta nergis gibi
dışın tahkîka tarîk (...) bak
5. şubha dek şebnem gibi (...)
ey muhîti gözlerüñ (...) bak

482. 79^aderkenar: [Ġazel-i Hâverî]: *Hâverî ve Dîvânçesi*: G 24 / (Açıl, 2016: 198)

2 zülfinden: hâlinden.

4 Makalede bu beyit 6. beyit olarak yer almaktadır.

5 Makalede bu beyit 7. beyit olarak yer almaktadır.

483. 79^aderkenar: [Ġazel-i Muhtî]: Mecmuada mısra sonları siliktir.

1. devr-i güldür allāh allāh bu ne nāzūg çağ olur
gül yañağından semen penbe ile kan almağ olur
gözlerümden ayağın toprağını armağ istesen
eşk-i çeşmüm yollar üzre dā'imā ırmağ olur
3. yüzün anup ağladuğumca vişāl özler gönül
kim bahār eyyāmının yağmuru bal ü yağ olur
ruhların āyīnesin gösterse ol hūr-i behişt
tūṭī-i cāna ten-i ḥākī-kafeş uçmağ olur
5. yāra cān virdün necātī hoş kelām itdün yine
vay ne kırtulduñ seni kimse dimezdi sağ olur

484. 79^aderkenar: [Ġazel-i Necātī Beg]: *Necātī Beg Dīvānı*: G. 107 / (Tarlan, 1963: 210)

2 toprağını: toprağın.

istesen: istesem.

eşk-i çeşmüm yollar üzre dā'imā: gözlerümde ayağın toprağına.

4 Divanda bu beyit 6. beyit olarak yer almaktadır.

ruhların: ruhları.

5 kelām: ḥalāş.

485.

mef'ülü mefâ'ilü mefâ'ilü fe'ülün
hezec - - + / + - - + / + - - + / + - -

1. қан itse müjeñ la'l-i güher-zāyi қınarlar
 mūsā içün olur ya kim 'īsāyı қınarlar

 her laḥẓa fiḡān eylemelüdür ki güzeller
 a'dā sözine uyup aḥibbāyı қınarlar
3. a'dāya hüner 'ayb gelür göge çıkarsam
 gice ile gezermiş diyüben ayı қınarlar

 eksükligini yüzine urma қamerün kim
 yoḥsula 'itāb eyleyicek bayı қınarlar
5. ḥarc itme sözün şimdi güzeller ile necātī
 söyler diyü tūtī-i şeker ḥāyı қınarlar

486.

fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. lebünje cān ü dil ḥaṭṭ-ı semen-bū getürür
 ki meyün şoḥbetine ādemi қayḡu getürür

 ser-i kūyuṇa şarāb içmek içün varımazın
 ten-i ḥāşākūmi bu gülşene ol şu getürür
3. nice bir zühd ü vera' şaflarını bozmaḡ içün
 ḥaṭ u ḥālünle müjeñ leşker-i hindü getürür

 baña sensüz felekün şehd ü şeker şunduḡını
 şanuram kim yedi taşdan geçer aḡu getürür
5. ser-i kūyuṇa alup gelse necātī gönlin
 aña benzer ki şifā-ḥāneye şayru getürür

485. 79^b: [Ġazel-i Necātī Beg]: *Necātī Beg Dīvānı*: G. 155 / (Tarlan, 1963: 241)

1 ya kim: bu ki.

2 Divanda bu beyit 6. beyit olarak yer almaktadır.
 her laḥẓa: feryād ü.

3 'ayb gelür: 'aybdürür.
 diyüben: diyicek.

4 Divanda bu beyit 2. beyit olarak yer almaktadır.

5 Divanda bu beyit 8. beyit olarak yer almaktadır.
 ḥarc itme sözün şimdi güzeller ile: yoḥ yirlere ḥarc eyleme sözüñi.

486. 79^b: [Ġazel-i Necātī Beg]: *Necātī Beg Dīvānı*: G. 179 / (Tarlan, 1963: 255)

2 içmek içün: içmeyicek.

 bu gülşene ol: ol gülşene bu.

487.

mef'ülü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün
muzâri' - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. bir ben degülem ol şaneme mübtelâ geçer
âşüfte aña şâh ü vezîr ü gedâ geçer
gögsüme ğamzelerin o kaşı kemân-ı tîr
şöyle urur ki bir yañadan bir yaña geçer
3. dilden geçer mi andan öte câna kıanup
doğrusı bu ki [ğamzen] okı artuğa geçer
ey mâh-çihre olma cefâya dilîr kim
eflâk cevşenine ħadeng-i du'â geçer
5. ey ümmet-i muħammed esirgen necâtiyi
yıllardurur ki ħâk-i reh-i muştafâ geçer

488.

mef'ülü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün
muzâri' - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. devr-i ruħunġa 'âşıķa şun la'l-i nâblar
gül mevsiminde içilür ince şarâblar
elden kıoma ayağı diyü muttaşıl baña
câm-ı cemün ħikâyetin eyler ħabâblar
3. anlamayan ħayâlini mecmû'a-i gülün
'ârif degüldür okusa yüz bin kitâblar
göstermesün şakın saña parmak ħisâbını
mâh-ı felek ki naķd-i ħayâtun ħisâblar
5. yaruñ cemâli nûrı güneşden 'ayân imiş
sendendürür necâtî bu denlü ħicâblar

487. 79^b: [Ġazel-i Necâtî Beg]: *Necâtî Beg Dîvânı*: G. 81 / (Tarlan, 1963: 195)

2 ġamzelerin o kaşı kemân-ı tîr: tîr-i ġamzesin ol kaş arı kemân.

3 geçer mi: geçerdüm.

kıanup: geçmese.

5 ey: hay.

488. 80^a: [Ġazel-i Necâtî Beg]: *Necâtî Beg Dîvânı*: G. 105 / (Tarlan, 1963: 209)

5 Divanda bu beyit 7. beyit olarak yer almaktadır.

sendendürür: kimdendürür.

bu denlü: bunca.

imiş: iken.

necâtî: necâtiye.

meḡ'ülü fā'ilātü meḡ'ülü fā'ilün
 muḡ'ārī' - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. biñ şayd idince yayını bir pehlevān aşar
 kâşuñ bu resme gün başına bir kemān aşar
 bāzār-ı ḡüsn içinde gönülden şınur şaçuñ
 zīrā metā'-ı ḡalbdür āḡir ziyān [aşar]
3. gördüñ ḡad-i niḡārı eyā bağıbān-ı luṭṭ
 var sende bir bunun gibi serv-i revān aşar
 yazıldı müşḡ ile şeref-i āfitābdan
 tūmārlar ki ṭurra-i 'anber-feşān aşar
5. zencīr-i zülfi cāmī'-i ḡüsninde dilberüñ
 ḡandīl-i āfitāb ü meh-i āsumān aşar
 bir gün şaçında boḡulur ölür şikeste ḡāl
 ḡoḡlar necātī kendüzini nāḡehān aşar

489. 80^a: [Ġazel-i Necātī Beg]: *Necātī Beg Dīvānı*: G. 70 / (Tarlān, 1963: 188)

1 bir: her.
 2 Divanda bu beyit 5. beyit olarak yer almaktadır.
 3 Divanda bu beyit 6 beyit olarak yer almaktadır.
 bunun: şunun.
 4 Divanda bu beyit 7. beyit olarak yer almaktadır.
 āfitābdan: āfitābda.
 5 Divanda bu beyit 8. beyit olarak yer almaktadır.
 6 Divanda bu beyit 10. beyit olarak yer almaktadır.
 boḡulur: boḡınur.
 ölür: aḡar.
 ḡāl: dil.

490.

mefā'ülün mefā'ülün fe'ülün
hezec + - - - / + - - - / + - -

1. çınarun ƙadd-i yāra nisbeti var
eli yufƙa velī hoş himmeti var
iki şişe gözüm izün ƙumından
dolısar āhır ammā sā'ati var
3. elün depret yürüt sāķī ayağı
ki devrānün begāyet sür'ati var
lebünje benzedügi için mey-i nāb
el üstine tutarlar hōrmeti var
5. şarardur benzini zāhid ve līkin
riyāzetle degüldür 'illeti var
ayağuna yüzün sürer necātī
eyü varur başında devleti var

490. 80^a: [Ġazel-i Necātī Beg]: *Necātī Beg Dīvānı*: G. 86 / (Tarlan, 1963: 198)

2 āhır: bir gün.

3 Divanda bu beyit 4. beyit olarak yer almaktadır.

4 Divanda bu beyit 3. beyit olarak yer almaktadır.
üstine: üstinde.

5 Divanda bu beyit 6. beyit olarak yer almaktadır.

6 Divanda bu beyit 7. beyit olarak yer almaktadır.

1. dil kesilmez ‘ışk-ı dilberden қо nāşih sözi kes
veh kim bu h^vāb-ı eceldür olımaз māni‘ mekes

‘āşık olmayınca itmez kimsene dilden figān
yola girmeyince kılmaz nāle vü zārī ceres
3. ‘āşık için ağlayanlar ayruқ acı görmesün
müstedām olsun benimçün ağlayanlar bir nefes

aḥşamın gel dünle git itme raқībünden ḥazer
gice gezdün diyebilmez māh-ı tābāna ‘ases
5. ḥüsn gülzārında cān bülbüllerin aşmağ için
kara tellerden düzetmiş zülf-i müşğīnün kafes

luṭf u meydānında sen burduḡ çinārūḡ pençesin
didi el arқası yirde ey boyı şimşād pes
7. ey necātī ‘āşık olanlarda neyler ārzū
kendüni dağıtma cem‘ olmaз hevā ile heves

491. 79^bderkenar: [Ġazel-i Necātī Beg]: *Necātī Beg Dīvānı*: G. 246 / (Tarlan, 1963: 295)

1 kim: ki.

3 ayruқ: ayruğ.

ağlayanlar: ah idenler.

4 git: gel.

6 luṭf u: luṭf.

mef'ülü mefâ'ilün mef'ülü mefâ'ilün
 hezec- - + / + - - - / - - + / + - - -

1. doldur var iken sâķī yâķüt-ı revāndan Һaz
 çün 'ömr degül bâķī al ķüt-ı revāndan Һaz
 ey şeyh nedür tedbīr alnuma benüm taķdır
 yazmış kim alam dâ'im bir Һaşı kemāndan Һaz
3. nāz ile geçüp bir gün sögmedi du'acıya
 geçdi günüm almadum 'ömr-i güzerāndan Һaz
 Һaţţun geleli meylüm la'lüne ziyād oldı
 artar ecel irdükde her Һastaya cāndan Һaz
5. gül-zār-ı cinān ise vuşlat yolınun bāģı
 itmeye ma'āzallah dīl bāģ-ı cināndan Һaz
 ol Һadd-i Һırāmāna 'arz itme necātī ruħ
 kim serv-i bahār itmez evrāk-ı Һazāndan Һaz

492. 80^aderkenar: [Ġazel-i Necātī Beg]: *Necātī Beg Dīvānı*: G. 259 / (Tarlan, 1963: 303)

3 Divanda bu beyit 5. beyit olarak yer almaktadır.

4 Һastaya: kişiyе.

5 Divanda bu beyit 3. beyit olarak yer almaktadır.

6 ol Һadd-i Һırāmāna 'arz itme necātī ruħ: ol serv necātīnün baķmaz yüzine zīrā.
 kim serv-i: şimşād-ı.

493.

fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün

remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. şol ki tecrîd olmaz tâc ü kabâdan geçemez
halka-i bezm gibi ehl-i riyâdan geçemez
vaşla mâni' yoğ idi olmasa seylâb-ı sirişk
kâmudan geçdi gönül hastası mâdan geçemez
3. geçmelü oldı gönül za'f ile çenberlerden
ne havdâdur bu ki ol zülf-i dü-tâdan geçemez
beli mihrab-ı 'ibâdetde iki bükül-di
zâhidi gör ki dahı bâb-ı riyâdan geçemez
5. meyl ider dâne-i teslîme gönül murğı velî
zülf-i miskîni koyup dâm-ı belâdan geçemez
sîneme va'de-i vaşl itmiş idi tîr-i müjen
dil tekâzâ ide diyü bu yañadan geçemez
7. sâķiyyâ cām-ı maḥabbetde necâtî-i levend
bâdeden geçdi leb-i rûḥ-fezâdan geçemez

493. 80^aderkenar: [Ġazel-i Necâtî Beg]: *Necâtî Beg Dîvânı*: G. 224 / (Tarlan, 1963: 283)

1 riyâdan: şafâdan.
2 Divanda bu beyit 4. beyit olarak yer almaktadır.
3 Divanda bu beyit 2. beyit olarak yer almaktadır.
4 Divanda bu beyit 5. beyit olarak yer almaktadır.
5 Divanda bu beyit 3. beyit olarak yer almaktadır.
teslîme: ḥâlûne.
6 Divanda bu beyit 6. beyit olarak yer almaktadır.
7 cām-ı: bezm-i.

494.

mefā'îlün mefā'îlün fe'ûlün
hezec + - - - / + - - - / + - -

1. demî hoş gör ki dehrün lu'beti vār
bu deyrün dürlü dürlü şüreti vār
felek tamberveş yorup kulağum
yine benzer benümle şöbeti vār
3. revân oldı yitiş ol serve ey dil
ki 'ömr-ı nâzenînün sür'ati vār
şaçuñ küfrin cemālün muşhafından
gider billâhi kim dîn gayreti vār
5. injiler derd ile ağıyâr ammâ
muhabbetten degül 'illeti vār
yetiştı birliğe dilberle sūzî
harîm-i vaşl içinde vahdeti vār

495.

mefā'îlün mefā'îlün fe'ûlün
hezec + - - - / + - - - / + - -

1. gülâcuñ la'l-i yâra nisbeti var
dili yufka velî hoş himmeti var
bu gönlüm hâki ferhâd-ı gamuñla
tutısar dehri ammâ sâ'ati var
3. tabîb-i çeşmün itdi bu derdüm efzûn
sözün şıdğı budur kim 'illeti var
bize kevşer-i lebün ziyâde kevşer
belî her şerbetün bir lezzeti var
5. elinden lâmi'î kımaz ayağı
müdâm olsun başında devleti var

494. 80^b: [Ġazel-i Sūzî]:

495. 80^b: [Ġazel-i Lâmi'î]:

496.

mefā'ılün mefā'ılün fe'ülün
hezec + - - - / + - - - / + - -

1. cemālün şem'inün germiyyeti var
beni yakmağa benzer niyyeti var
ayağ üzre yürür bezmünde şem'ün
yanar odlar başında hizmeti var
3. geçüp dil cām-ı 'ışkuyla özinden
benüm rûhum iken hoş hürmeti var
ayağın toprağın virmez cihâne
başında her kimün ki devleti var
5. mukābil olalı ol âfitābe
mehün gün gibi şem'i şöreti var

497.

mefā'ılün mefā'ılün fe'ülün
hezec + - - - / + - - - / + - -

1. yüzüne âfitābun nisbeti var
saña yirden göge dek minneti var
nigārun gitmedin öp zülfin ey dil
ki 'ömr-i nāzeninün sür'ati var
3. kaşun mihrābın egmiş yine şüfi
namaza durduğına niyyeti var
müneccimdür ruğun devrinde gerdün
[k']öninde āy ü günden sā'ati var
5. güneş yüzlülere içti toluyı
revānininün 'aceb germiyyeti var

496. 81^a: [Ġazel-i Şem'i]: *Şem'i Dīvānı*: G. 47 / (Karavelioğlu, 2014: 158)

2 yürür: turur.

3 hürmeti: rāḥeti.

497. 81^a: [Ġazel-i Revānī]: *Revānī Dīvānı*: G. 95 / (Avşar, 2017: 231)

3 durduğına: durduğından.

498.

mefā'ülün mefā'ülün fe'ülün
hezec + - - - / + - - - / + - -

1. kapuḡa ki āsumānuḡ nisbeti var
özine gör ne 'ālī himmeti var
belā ḡaddüḡden irer baḡa āḡir
belī her nesnenüḡ bir āfeti var
3. nigāra cānı mı var k'ola hem-tā
büt-i ḡinüḡ nesi ne şüreti var
olup māhiyyeti rüşen kemāhī
o māhuḡ şehir içinde şöhreti var
5. olursa daḡı nazmī sırr-ı 'ışḡuḡ
dime fāş ide ḡayra ḡayreti var

499.

fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. seg-i kūyuḡ baḡa da veh dese rūḡum sevinür
bir gedāya bir ulu itse teraḡḡum sevinür
bir ḡazel söylese ṡab'um sevinür cān u göḡül
ḡāceler tūṡileri kılsa tekellüm sevinür
3. 'ālem güldükçe niçe ferāḡ olmayayın
'āşıkḡuḡ cānı nigār itse tebessüm sevinür
gözlerüm ağlaşur al eyledükçe eşküm
al ḡil'atlerine gerḡi ki merdüm sevinür
5. zātiyā ben niçesi ağlamayayın her dem
bendenüḡ ağladığum görse efendim sevinür

498. 81^a: [Ġazel-i Edirneli Nazmī]: *Edirneli Nazmī Dīvānı*: G. 1666 / (Üst,2018: 993)

3 Divanda bu beyit yer almamaktadır.

4 Divanda bu beyit yer almamaktadır.

499. 81^a: [Ġazel-i Zātī]: *Zātī Dīvānı*: Divanda yer almamaktadır.

500.

fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün
remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. baña yarun yavaş vü lebi vü kıddi yeter
üzül ey gül açıl ey gonca yıkıl ey ‘ar ‘ar
baña ol kımeti tûbâ lebi ‘unnâb gerek
nideyin görmek ile serv-i çemenden ne biter
3. bir iki gün dahı sen mâha irişmezse eger
yaşum u âhum ider yiri göki zîr ü zeber
göricek derd ile kan ağladuğımı ter olur
kızarur çihre-i zîbâsı nitekim gül-i ter
5. gice gündüz işidür âh-ı figân eyledüğüm
hiç bir kerre dimez hasta necâtî neyler

501.

fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün
remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. göremez bād-ı şabâ rāh-ı ğubārından eşer
hāk-i pâyına irişdüm diyü şavurur eşer
şöyle bay oldu ser-i zülfi yüzi devrinde
genc-i hüsninde eli her neye isterse irer
3. mesken olalı senün hayl ü hayâlüne gönül
her dem ol ğamze deler bağrumu ol ğam zedeler
irişür ivme lebümden saña bir bûse diyü
her nefes bal çalar ağzuma ol la‘li şeker
5. kan ile çıkısa cigerden n’ola peykânı ‘ağa
bedene cân neyle girdise anuñla çıkar

500. 80^bderkenar: [Ġazel-i Necâtî Beg]: *Necâtî Beg Dîvânı*: G. 72 / (Tarlan, 1963: 190)

501. 80^bderkenar: [Ġazel-i ‘Ağa]:

502.

fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. 'alem-i âteş-i âhı dikelüm eflâke
sürelüm rûy-i niyâzi dil ü cânden hâke
hem-demümdür nitekim gözlerimün kanlı yaşı
virmezem hâk-i der-i meykede-i eflâke
3. kendüye çünkü hışâr eyledi mülk-i 'ademi
leşker-i gam bulımaz yol benden bî-bâke
görüp anı sığınıyor ol yüzi gül ağyâre
nitekim bād olıcağ gül sığınur hâşâke
5. şem'iyâ âteş-i hasretle seni hâk eyler
âb-ı vaşl irmez ise bu dil-i âteşnâke

503.

fâ'ilātün fâ'ilātün fâ'ilātün fâ'ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. gâfil olma ey melek âhum okından kıl hâzer
kim tokuz kat cevşen-i eflâkden eyler güzêr
ey melek-sîmâ beni bir lahza göstermez baña
bilmezem n'ister 'aceb benden sipihr-i kîne-ver
3. âh kim mahv oldu yaşumdan vücûdum ser-te-ser
yâ ilâhî olmasun hiç kimseler benden beter
geldüğince sineme bir lahza ârâm eylemez
tîr-i gamzen ey keman-ebrû igen nâzûk geçer
5. leşker-i gam dostum bu yañedan el-bir idüp
bu dil-i virânemün bilsem nesin yağmâ ider
'âşık-ı şâdıklara düşmenler itmez itdügin
el-hâzer ey dostlar devrân elinden el-hâzer
7. görinen encüm degül ey mäh-rû kevn ü mekân
âteş-i âh-ı dil şem'iden oldu pür-şerer

502. 80^bderkenar: [Ġazel-i Şem'î]: *Şem'î Dîvânı*: G. 165 / (Karavelioğlu, 2014: 225)

3 mülk-i: şehir-i.
benden: bu dil-i.

4 anı: âhüm.

503. 81^aderkenar: [Ġazel-i Şem'î]: *Şem'î Dîvânı*: G. 59 / (Karavelioğlu, 2014: 165)

3 ser-te-ser: ser-be-ser.

6 devrân elinden: ol bî-vefâden.

7 Divanda bu beyit 9. beyit olarak yer almaktadır.

504.

mefā'ülün mefā'ülün fe'ülün
hezec + - - - / + - - - / + - -

1. cihānuñ yoğ u varı'çün ne ğamdur
gel ey 'aşık cihānda dem bu demdür
saña kısmet olan rûz-i ezelden
belâ vü miḥnet ü derd ü elemdür
3. şafâ vü 'işret-i 'âlem didügün
ḥaḳîḳat anladusa cümle şemdür
yüzüm kırasına bakma ilâhi
kirāmuñ kâfî sen işün keremdür
5. yüri var kūy-i yâre ḳahrî yüz sür
maḳâm-ı 'aşıkân beytü'l ḥarâmdur

505.

fā'ilâtün fā'ilâtün fā'ilâtün fā'ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. çün ḥırâman seyr ide ol serv-i ḳadd gülzârda
ḳaddini görüp ḥacâletden ḳala gülzârda
turrası niçün yüzinden yüz çevirmiş dilberün
naḳşa ṭapmaḳdur ḥod âyîn mezheb-i küffârda
3. sehv ile ḥaṭṭuña benzetmiş benefşe kendözin
çekdiler dilin ḳafâdan gezdürüp bâzârda
ḳar'-ı deryâda ḥayâsından nihân oldu güher
dürc-i dür bulundu çün bu dürc-i gevher bârda
5. dökse ṭaṇ mı ḳanumı mestâne ğamzen dem-be-dem
kimseye olmaz teraḥḥum merdüm-i ḥunḥârda
ey delîlî âferin ol la'le kim yüz ğunc ile
ğoncaveş çâk-i giribân eyledi güftârda

504. 81^b: [Ġazel-i Ḳahrî]:

505. 81^b: [Ġazel-i Delîlî]:

506.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. dil saçun gibi dem-a-dem bî-karâr olmak neden
'aql-ı tırran gibi her dem târ-u-mâr olmak neden
câna kaçd itdiyse ğamzen billâhi ey gönüm alan
tiz olsun aña bunca intizâr olmak neden
3. gözlerümden şûretün nakş itdi çeşmüm merdümi
levh-i dilde bir dahı nakş-ı nigâr olmak neden
tâ toğunca mihr-i hüsün şubha dek ey meh-cebin
eşk-i çeşmüm her gece encüm nişâr olmak neden
5. genc-i dilde 'ışkınuñ gencini nihân itmiş idim
düzd-i dil ğamzen ucından âşikâr olmak neden
'arz kılma çeşm-i ruhsârnuñ cemende dostum
lâle vü nergis görüp hâk-i sâr olmak neden
7. la'l ü yakut akıpdur gözden delîlî dem-be-dem
leblerün devrinde la'l-i âbdar olmak neden

507.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. geh şehâb-ı zülfin açup âfitâbın gösterür
geh döner hicrân şebinde mah-tâbın gösterür
didüm ey cân kandan öğrendün bu nâz u şiveyi
gül gibi çıkardı koyunından kitâbın gösterür
3. hüsñ bâzârında dolandurdı zülfi göñlümi
şimdi durmuşdur başa barmaq hesâbın gösterür
zülfini geh pîç-i tâbeyler gehi pürhum kılur
durmadan 'âşıqlara nâz u 'itâbın gösterür
5. 'ışk hâlınden tabîbe çok su'al itdüm bugün
derdümi bilmez başa şâfî cevâbın gösterür
tâlî'i gördüm seg-i küyunla şehr-i yâr ider
halka ya'nî itlerünle intisâbın gösterür

507. 82^a: [Ġazel-i Tâlî'i]: *Tâlî'i Türkçe Dîvânı*: G. 12 (Gedik, 2022: 99)

4 Divanda bu beyit 5. beyit olarak yer almaktadır.

5 Divanda bu beyit 6. beyit olarak yer almaktadır.

6 Divanda bu beyit 7. beyit olarak yer almaktadır.

hâlınden: yolında.

508.

mef'ülü mefâ'ilü mefâ'ilü fe'ülün
hezec - - + / + - - + / + - - + / + - -

1. şöhetde kocalar diyü ol müy-meyânı
‘âşıklarınun bir kıla döndi yine cânı

nâz ile didi söyle bunun gibi yalânı
3. görün niçesi şühdür ol gonca dehânı
bir tâze çemendür haţţ-ı rûhsârı hüsnde
bir gonca-i terdür deheni berg-i zebânı
5. ebrûnı revânî n’ola yalvarup öperse
‘adetdür öperler güzelüm çünki kemânı

508. 82^a: [Gazel-i Revânî]: *Revânî Dīvānı*: G. 423 / (Avşar, 2017: 424)

- 1 Divanda bu beyit yer almamaktadır.
- 2 Divanda bu beyit yer almamaktadır.
Mecmuada 1. mısra yazılmamıştır.
- 3 Divanda bu beyit yer almamaktadır.
Mecmuada 1. mısra yazılmamıştır.
- 4 Divanda bu beyit yer almamaktadır.

509.

müstefilâtün müstefilâtün

recez - - + - - / - - + - -

1. güci çoğ eyler kaçun kemānı
çekdi nice kez miskīnler ānı
dilber çok ammā ben sevdüğümün
hiçbir güzelde yokdur dehānı
3. kırdun geçürdün şāhib-i dili hep
biz şimdi gördük şāhib-kırānı
hatṭun gelelden mahv oldu bir zülfün
el hatṭu bākī ve'l 'ömrü fānī
5. tab'ī mesīhī deryāya benzer
bir dildür anda gūyā zebānı

510.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. gördi bir saçlı perī gözüm bugün hāmmāmda
benzemez hūr u melek billāh aña endāmda
gül yüzün evrādiyesi okur her seher dil bülbüli
zelili teşbih ider tāvus-ı cānum şāmda
3. kız tenhā bir gösterirsün didüm alnuñı tamām
didi kim bedr-i kāmēr bir kez toğar eyyāmda
tut eşigin dilberā ağzuñda şīrīn ü şūr
dürr ü mercān derc olupdur hüsnuñe derc-i cāmda
5. ey hāmīdī zülfveş yüzinde ol raķibi bī-dīn
ma'nide kāfirdür ammā şüretā islāmda

509. 82^a: [Ġazel-i Mesīhī]: *Mesīhī Dīvānı*: G. 283 / (Mengi, 2020: 298)

2 dilber: güzel.

3 Divanda bu beyit 4. beyit olarak yer almaktadır.
şāhib-i: ehl-i.

4 Divanda bu beyit 5. beyit olarak yer almaktadır.

5 Divanda bu beyit 6. beyit olarak yer almaktadır.

deryāya benzer: baħr-i düredür.

bir dildür anda: deryāya benzer.

510. 81^bderkenar: [Ġazel-i Hāmīdī]:

511.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. gel külâhuñdan çıkar habs itme göster kâkülün
boynuna dīvāneñün bend olmak ister kâkülün
‘arızun üzre şabâ ditrendüğünde lütf ile
şu yüzinde sünbüli terkibi ditrer kâkülün
3. baş çeküp hâl-i siyâhuñ önüne düşmüş meger
oldı rûma gelmege hindüya rehber kâkülün
haddünün şîrînligin misk-i haddünden yazmağa
oluban kıldan kalem levhden defter kâkülün
5. ka'be-i hüsnünden haţtuñ nürdan kandilveş
aşıl u seyrân idüp misk-i mu'anber kâkülün
hâverî gün geldüğince niçe gam-gîn olmasın
kara bahtumdan giceler gibi ister kâkülün

512.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. tâ ki çıkdı mülket-i 'oşmân içinde bir çerâğ
urdu küffâr ehlinün bağına çünki tâze dâğ
ordugâhın yükledüp itdi kızılbaş a sefer
yeryüzin tutdı sipâhî hayme vü çadır otâğ
3. şâh-ı 'âlem h'ân selîm itdi çü tedbir-i yarâğ
heybetinden titredi berr ü baħr u hind u 'ırağ
ahâliyle taħt-ı ni'metinde bu mu'ayyen bağladı
mışr u şam başra vü bağdâda gönderdi yasâğ
5. bu ğulâmî cân ile dâ'im du'â kılmağtadur
hağ te'âlî eylesün dâ'im belâlardan ırâğ

511. 81^bderkenar: [Ġazel-i Hâverî]:

512. 82^aderkenar: [Ġazel-i Ġulâmî]:

513.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. bend-i zülfünle şehâ biz boynı bağlu çâkerüz
kulların içinde bu 'unvân ile ser-defterüz
hayme-i 'ışkı kurup çalduķ maḥabbet ṭablını
şimdilik nevbet bizümdür biz de başķa mehterüz
3. sen ḥarâmî gözlüye çünkim yataķdur cân u dil
ğaybet eylerseñ seni biz de cân u dilden isterüz
la'l-i nâbuñ yâdına düşdük şarâba şöyle kim
her ne yerde bir ḥum-ı mey görsevüz küp düşerüz
5. bu ulu nîmet degül midür mesiḥî bize kim
faķrumuzla bunca ebķâr-ı ma'ânî beslerüz

514.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. cā-be-cā ey sîm-ten cismümde dâğ kılup feşân
aṭlas-ı derd üstine altun beneklerdür hemân
şâh-ı 'ışķam oldu âfâķ içre ey ḥürşid-ḥad
dûd-ı âhum üstime bir lâciverdî sâye-bân
3. gitdi nâlem 'arş ķandîlin çıkup uyarmağa
dûd-ı âhum anuñ öñünce götürdi nerdubân
yirde gökde zerreveş şabr ü ķarârum ķalmadı
göreliden gün yüzünü ey meh-i nâ-mihr-bân
5. ey fiğânî dün gice sevdâ-yı zülf-i yâr ile
dûd-ı âhum başın alup göklere oldu revân

513. 82^aderkenar: [Ėazel-i Mesihî]: *Mesihî Dîvânı*: G. 99 / (Mengi, 2020: 179)

514. 82^aderkenar: [Ėazel-i Fiğânî]: *Fiğânî ve Dîvânçesi*: G. LXIII / (Karahana, 1966: 93)

1 cismümde: sînemde.

515.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. hoş gelür 'uşşāka cevır ile cefā cānāndan
pes ne ma'niden şikāyet eyleye cānāndan
gülşen-i hüsñünde dil kıldı 'izārında qarār
'andelibe seyr-i güldür çün ğaraẓ bostāndan
3. ğamzine uyup raķibin n'ola katlı itse beni
ādem ölmek şimdi mi oldu begüm bühtāndan
tañ mı i'rāz etse zāhid muşşaf-ı hüsñüñ görüp
ey melek şeytān olan lā-büd kaçār kur'āndan
5. gerçi kim lāyık degilsün luţf-ı yāre sa'diyā
rahm idüp n'ola eger yād eylese ihsāndan

516.

fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. pādişāhum nem ola ol ulı dergāha yarar
cāndan özge nesi var ola kuluñ şāha yarar
lebleründen bize bir buse buyur başuñ içün
ger bir iş işleyeyin dir-isen allāha yarar
3. günün ey zühre-çebīn gūnidür gice gibi
pasbān olmaz işigünde hemān māha yarar
ey gözüm yaşı dem-ā-dem yire geçsün yiridür
göge çıkmak dün ü gün nāle ile āha yarar
5. āşikār avla yūri şīr gibi āhūları
şiñe pusa yürimek tālī'-i rūbāha yarar

515. 82^b: [Ġazel Sa'dī]:

516. 82^b: [Ġazel-i Tālī'-i]: *Tālī'-i Türkçe Divānı*: G. 20 (Gedik, 2022: 104)

2 işleyeyin: işleyeyin.

3 Divanda bu beyit 4. beyit olarak yer almaktadır.

günün ey zühre-çebīn gūnidür gice gibi: güneşün kem durur ey zühre-cebīn giceligi.

4 Divanda bu beyit 3. beyit olarak yer almaktadır.

5 şīr gibi āhūları: āhūları şīr gibi.

517.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. her kaçan kim hâli ol yârın yânağın yaşdanur
güyyâ pervânedür düşmüş çerâğın yaşdanur
yaşdanursa çeşm-i hûnrizün 'acil olmaz
düzd-i çâpükdür ki içinde bıçâğın yaşdanur
3. bezm-i hüsnünde lebün devriyle zülfün sâkiyâ
bir kadehden mest olup düşmüş kabâğın yaşdanur
müntehâ-yı kad üzre zülfün düşüpdür toğru
müddet-i tâvusı gibi tûbâ yuvâğın yaşdanur
5. var ise devlet cemâlî dünyede şol başda
h'âba varmışdur cebinün ayâğın yaşdanur

518.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. 'âşıkun göz açup her dem cemâlî yâre bak
'ârifün vahdeti bağına gir gülzâra bak
almaq istersen eger esmâ-yı hüsnâdan haber
hâme-i kudret ne yazmış şafha-yı eşk-bâra bak
3. şâf olup âyineveş gönlünde yoğ ise sürür
gel berü kılsun tecellî göz açup didâra bak
anladuñsa ger ene'l-hak sırrını manşûr-vâr
'ışk meydânında başunı koyuben dâra bak
5. pâ-bürehne baş açuk küyında göricek nigâr
didi billâhi görün şol kaħriyi hûn-hâra bak

517. 82^b: [Gazel-i Cemâlî]:

518. 83^a: [Gazel-i Kaħri]:

519.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. sen perinün nâr-ı âhumdur yağan hammâmını
kubbe-i minâsına çeşmüm koyupdur cânını
ârzü idüp miyânun vaşlını âh itdiler
fuṭalar cümle göge boyadılar endâmını
3. lûleler âgız açup şîrîn lebün hayrânıdır
sen gözi mestün görelden peste vü bādâmını
mâh-ı nev taşıyla şu koysa ne var ayâğuṇa
dest-i lütfünden görüpdür gün gibi in'âmını
5. gül şuyun sende raḥîkî ol kâlererveş tırâş
yâr ile itmek dilerseñ hacılar bayramını

520.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. çün dil-i miskîni zülfün kıldı sevdâ-yı mizâc
ey müferriḥ-leb buyur şehd-i şifân ile 'ilâc
katı gönülde bu gönlüm şınuḡın 'ayb itme kim
idemez taşâ taḥammül şîşe-i nâzüḡ-mizâc
3. ey şeh-i ḥüsn isteme dilden qarâr ü şabr kim
şehr-i vîrândan hemîşe şehriyâr almaz ḥarâc
tıynetün taḥmîr olurken benzer ey nâzüḡ-beden
âb-ı ḥayvân ile bulmuş ḥâk-i cennet imtizâc
5. dilde çok durmaḡla mihrün ḥâliş olduḡı bu kim
bâde-i şahbâyı egletdükce şâf eyler zücâc
aḥmedî dervişi çün oldu gedâ-yı kûy-ı yâr
'âlemün sulṭânıdır bî ihtiyâc-ı taht u tâc

519. 83^a: [Ġazel-i Raḥîkî]:

520. 83^a: [Ġazel-i Aḥmed Pâşâ]: *Aḥmed Pâşâ Divânı*: G. 25 / (Tarlan, 2005: 172)

4 âb-ı ḥayvân ile bulmuş ḥâk-i cennet: ḥâk-i cennet âb-ı ḥayvân ile bulmuş.

6 Divanda bu beyit 7. beyit olarak yer almaktadır.

Taḡdim tehir yapılmıştır.

521.

fe'ılātün fe'ılātün fe'ılātün fe'ilün
remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. nice bir akıdalum yaşımızı āb gibi
sen varup seyr idesin 'ālemi mehtāb gibi

'ışk ola ancılayın 'aşık ferhād-ı dile
zehr-i şîrîn alup nūş ider cüllāb gibi
3. olmaya zerrece gönlünde kudūretten eşer
hılāf-ı meşreb bulunur kim ki mey-i nāb gibi

zamm-ı ebrūnı görüp her ki sücūd eylemeye
kibleden dönsün anuñ şüreti mihrāb gibi
5. yine ol şevk-i harābatı kenār itmek için
kahriyā ağlayayın yaşumı seylāb gibi

522.

mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün
hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. cihānda hep mestlik sāğar-ı peymāneden geldi
oluban döndürdi dil nergīs-i mestāneden geldi

çeküp fūrkat 'adem-i mülküne biñ şandum merdüm
tutuşmak şem'-i rüyun şevkine dīvāneden geldi
3. 'ālemler dikdi āh-ı āteşüm burc-i eflāke
seher çün gördüm o meh kandi bigāneden geldi

tavāf-ı ka'beyi hac kabūlü saña ey zāhid
baña feyz-i ilāhī cānib-i meyḥāneden geldi
5. geçüp dile melāmetden kabā-yı tāt-ı 'izzetden
belā tātın urınmak şūrī-i dīvāneden geldi

521. 82^bderkenar: Kahrī:

522. 82^bderkenar: [Gazel-i Şūrī]:

523.

mefā'ılün mefā'ılün mefā'ılün mefā'ılün
hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. şevāb-ı hacc itmekden şafān var ise ey dilber
dil-i 'uşşākı incitme ri'āyet eylegil ekşer
- . şerādan dūd-ı āhumı irürmişem semāvāta
müsāhib olalı saña raķīb-i kelb-i bed aḥter
3. şebātı yokdur ey dilber cihānuñ ġāfil olma kim
niçe ḥüsn ıssınuñ gördün ḥüsnüni ebter
şevābın kaşd idüp cānā kitāb-ı ḥüsnüñ āyātın
ider her rüz u şeb gönölüm muḳayyet oluben ezber
5. şiyābī ile şevāb itmek dilerseñ ey şeh-i 'ādil
dehā vü ḥüsnünde görüp kıl nāzūk iken bihter

524.

mefā'ılün mefā'ılün mefā'ılün mefā'ılün
hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. şeh-i mülk-i cünūnam kayd-ı ālemden ferāğum var
ne mīrüm ne vezīrüm vezāretüm ne otāğum var
ezel şubḥunda ey ġāfil ebed şāmına dek rüşen
yanar şem'-i muḥabbetden uyanmış bir çerāğum var
3. çerāğ-ı 'āşık-ı şüridenün olmaz ey mehrü
dilın rüşen istersen tenümde tāze dāğum var
külāh-ı ma'nā-yı göge atarsam tañ mı ey zāhid
elümde gün gibi cām-ı şafādan bir ayağum var
5. saña şor kusūr-ı şüfī meydānımız aña şürī
benüm cennet gibi muḳārin hoş tarağum vār

523. 83^aderkenar: [Ġazel-i Şiyābī]:

524. 83^a derkenar: [Ġazel-i Şürī]:

525.

mef'ülü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün
muzâri' - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. âbdâl-ı dil ki kendüyi zeyn itdi dâğ ile
bâzâr-ı 'ışka cerre gelüpdür çerâğ ile
feryâd ü nâleler göge çıkmazdı dün gice
âhum yoluna varmasa yalın yarağ ile
3. ferhâd lâle gör keseydi bîsütûnda
şîrîni seyre çıkdı şanurdu otâğ ile
bezm-i cihânda şu'le-i âhumla âsumân
rakqâsa döndi kim döne yalın bıçâğ ile
5. el virmedin bu sâkı-i devrân figâniyâ
bezm-i cehâletde yıkdı beni bir ayağ ile

526.

fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün
remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. yâr-ı engüşt leb-i la'l-i şeker-ğand içre
benzer ol çüb-ı nebâta ki ol kând içre
kâkülün fikriyle vâdi-i hicrânda gönül
râh-revdür gice kalmış ola derbend içre
3. mâh-rûlarda n'ola hüsle mümtâz olsa
şâh olan yûsufıdı böylece ferzend içre
mâh-ı nevdür ki şeref burcına şalmış pertev
'ukdeler kim şanmâ şardun o dülbend içre
5. rahmî bir şûh-ı 'acem sevdi lebi şevkiyle
dâsitân oldu ne çâre o semerkand içre

525. 83^b: [Ġazel-i Figâni]: *Figâni ve Dîvânçesi*: G. LXXV / (Karahan, 1966: 105)

2 feryâd ü nâleler göge çıkmazdı: feryâdı nâlemün göke ağmazdı.

3 Divanda bu beyit 4. beyit olarak yer almaktadır.
gör keseydi: görse idi.

4 Divanda bu beyit 3. beyit olarak yer almaktadır.

5 virmedin: virmedi.

526. 83^b: [Ġazel-i Bursalı Rahmî]: *Bursalı Rahmî Dîvânı*: G. 203 / (Erdoğan, 2017: 272)

2 fikriyle: hecriyle.

3 mâh-rûlarda: hûb-rûlardan.

olsa: olsañ.

böylece ferzend: niçe [ki] derbend.

527.

mefā'ılün mefā'ılün fe'ılün
hezec + - - - / + - - - / + - -

1. bir alay 'aşıqüz dildârimuz yok
belâlı bülbülüz gülzârimuz yok
cefâ vü cevri yârün başdan aşdı
diriğâ ögmege miqdârimuz yok
3. degışdük fakra biz faħruñ libâsın
ki şanma câme-i dâsitârimuz yok
4. getürdün ğapuña rûy-ı siyâhı
ğabûl et bundan özge vârimuz yok
5. ezel câmında olduñ mest-i emr-i kâr
anun'çün ğahriyâ ğüşyârimuz yok

528.

fe'ilâtün mefā'ılün fe'ilün
ğafif + + - - / + - + - / + + -

1. yârsuz bu cihânda n'eylersin
serv yok bûsitânda n'eylersin
'ışq-ı leylâyı iste gönölünden
hây mecnûn yabanda n'eylersin
3. ey gönöl murğı yüce pervâz it
bu türâb âşiyânda n'eylersin
tîr-i âhûñ gibi felekden geç
lâ-mekân ol mekânda n'eylersin
5. çünkü 'aşıq degülsin ey emrî
söyle küy-ı fülânda n'eylersin

527. 83^b: [Ġazel-i Ğahri]:

528. 84^a: [Ġazel-i Emrî]: *Emrî Dîvânı*: G. 414 / (Saraç, 220)

1 serv yok bûsitânda: güli yok gülsitânda.

2 Divanda bu beyit 4. beyit olarak yer almaktadır.

3 Divanda bu beyit 2. beyit olarak yer almaktadır.

4 Divanda bu beyit 3. beyit olarak yer almaktadır.

529.

mefā'ülün mefā'ülün fe'ülün
hezec + - - - / + - - - / + - -

1. dehānuñ işbu çeşm-i hurde-bîne
ne yüzden görüne yâ rabbi yine
kaşuña ger hilâl öykündi ise
sen anuñ kalmağıl eksüklüğine
3. yüzüñe hâl u haţ geldi nitekim
iki kâfir gelür bir günde dîne
ilâhî sen beni sine iletme
niğârı şarmadın sine-be-sîne
5. mesîhî haţ görüp yüzünde didi
koma kâfir yayıldı rûm iline

530.

fā'ilâtün fā'ilâtün fā'ilâtün fā'ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. inlemekdür ney gibi her dem nevâsı 'âşıkun
n'eylesün nâlişden özge yok devâsı 'âşıkun
ger kıyâma gelse ol serv kıyâmetler kıpar
kâmet-i bâlâ imiş bildüm belâsı 'âşıkun
3. bir degül bin dâğı bu sine-i şad-pâremün
ya meger seng-i belâdandur belâsı 'âşıkun
hor bakma zâhidâ erbâb-ı hâlün şânına
kara çullar oldu çîn-i fâhîr-i libâsı 'âşıkun
5. şem'-i rûy-ı şevkine ol bî-vefânun şûriyâ
cânını yakmağ imiş bildüm şafâsı 'âşıkun

529. 84^a: [Gazel-i Mesîhî]: *Mesîhî Dîvânı*: G. 231 / (Mengi, 2020: 264)
5 mesîhî haţ görüp yüzünde didi: yüzünde haţ görüp dil müneccim.
530. 84^a: [Gazel-i Şûrî]:

531.

mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün
hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. gerekmez tevsen çarḥ-ı denîden ferâgum var
bu 'âlem geşt-güzârında ne çiftüm ne orâgum var
başımda koy jülidem benüm çetr-i siyâhumdur
ferâgat mülkine şâhum ne tûgum ne otâgum var
3. binâ-yı firâk ile senün mühründe ey meh-rû
derûn-ı hâne-i dilde söyünmez bir çerâgum var
ne seyr-i kubbe-i şahrâ ne tavḳ-ı yeşrib ü baḥḥâ
ğaribüm şâm-ı zülfünde ne yurdum ne tarâgum var
5. gönülden dîdeden hıẓrî çıkardum âb-ı hayvânı
leb-â-leb hûn-ı eşk ile tolu iki kabâgum var

532.

mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün
hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. biḥamdillâh gönül abdâl olaldan tâze dâgum vār
cihânun tekyegâhında benüm de bir çerâgum vār
ben ol sultân-ı 'ışḳum ki kazâ-yı mülk-i ḥasretten
şu'â-i şu'leyi yakdum derûnumda otâgum vār
3. 'adem mülkine per açup niçe pervâz edem yâ râb
bu 'âlem âşiyânında benüm yanar çerâgum vār
el aldımsa hemân mescid bucâğında qalayın mı
n'ola meyḥâneye varsam be hey şüfî ayâgum vār
5. ḳo minnetsüz ciger ḳanın içeyin lâleveş her dem
firâḳî bezm-i kesretten benüm şimdi ferâgum vār

531. 83^bderkenar: [Ġazel-i Hıẓrî]:

532. 83^bderkenar: [Ġazel-i Firâḳî]:

533.

mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün
hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. bihamdillâh gâmunla sînem üzre tâze dâğum var
belâyuz monla yanar gün gibi rûşen çerâğum vār
niçe ağlamasun bezm-i gâam ile çeşm-i giryānum
leb-i hicr ile tolmuşdurur iki kabâğum vār
3. tefâhür baña yetmez mi gedâ-yı kûy-ı yâr oldum
cihânun şöhretiyle mülk-i 'âlemden ferâğum vār
ölürsem pire-zen dünyâ elinden almazam nesne
çekışdüm hayliden cānâ hayâtumdan şâğum vār
5. elümden seyf-i hindîden atıyor tîğ-ı tevhidüm
pür olmuş tîğ-ı ahdarla belümde şadâğum vār
tam'a pencîn-i kal' itsem n'ola bâğ-ı ümîdümden
huzur ile kana'at-ı genc içre durâğum vār
7. ferâğat mülkine şâhum n'ola artursa 'unvānum
civānî ishâk sâiebân gülgün otâğum vār

534.

mef'ülü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün
muzâri' - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. iden nezâre verd-i ruḥ-i al-i aḥmede
şallî 'aleyh okuya cemâl-i muḥammede
hüsn-i ḥaṭṭına vecde gelüp kâtib-i sipihr
ruḥsâr-ı mâha misk ile yazdı müsevvede
3. ferhâd olayduñ ola mı senden baña diyü
durup fiğānum ile ider kûh 'arbede
âhum göge irişdi gönül tutuşup yanar
kandil var ki aşıla tāk-ı zebercede
5. başdan saçı gâmin çek el uzatma gayrıya
irmek sühâyî ister isen 'ömr ü sermede

533. 84^aderkenar: [Ġazel-i Civānî]:

534. 84^b: [Ġazel-i Sühâyî]:

535.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. nāzenīnler şehri bir dilber-i zībā gördüm
mūmiyāndur bādāmın bāhir ü peydā gördüm
nāzdan ḥaṇçer-i ḥūnrīz gözi şīve ile
bir içüm şu gibi ḳatlūme müheyyā gördüm
3. çıkdı yaşum gibi hep serv-i cihān gözümden
şalınur nāz ile bir dilber-i ra'nā gördüm
söyleşür tūṭī gibi destūme āyine şunup
mihri vār bendeye ol la'l-i şekkerḥā gördüm
5. cān çaker-i çāh-ı zenaḥdānı düşüp sihrī gibi
zūlf-i bendinde yaturlar niçe şeydā gördüm

536.

fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. yine bir derzi güzel sevdi gönül yāresi çok
rişte-i zūlfine baḡlu yiler āvāresi çok
sūzūn-i mihr ile ol mehrū beni dīksūn diyü
tende mīkrāz-ı ḡamunun görünür yāresi çok
3. dünyede iki yaḳa ıssı olayın dīrsūn
sevgil anuḡ gibi bir māh-liḳā pāresi çok
dīl-i dīvāneleri baḡlamaḡa zūlfü ile
ḥūsn dükkānına iş açmış ol pāresi çok
5. bin den artuḳ var ola şimdi celilī sürinen
yüzi aştārı belürsiz yiler āvāresi çok

535. 84^b: [Ġazel-i Sihri]:

536. 84^b: [Ġazel-i Celili]:

537.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. dilberā hāl-i lebün rāz-ı dehānuñ kıldı fāş
nitekim esrār-ı ğaybı nokta-i remmāl açar
nitekim zulmet çerāğuñ rüşenāsın arturur
rengini ruhsāruñuñ zülf ile hadd u hāl açar
3. şād olur olsa necâtî işigünde pây-māl
ehl-i dünyā gibi kim gönlini rüy-ı māl açar

537. 85^a: [Ġazel-i Necâtî Beg]: *Necâtî Beg Dîvânı*: G. 162 / (Tarlan, 1963: 245)

1 Divanda bu beyit 5. beyit olarak yer almaktadır.
nitekim: şöyle kim.

2 Divanda bu beyit 6. beyit olarak yer almaktadır.

3 Divanda bu beyit 7. beyit olarak yer almaktadır.
pây-māl: rüy-māl.

538.

meḡ'ülü fā'ilātü meḡ'ülü fā'ilün
muzāri' - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. şol goncalar ki la'lün anup ağızın açalar
bād-ı şabā irişi şı'b gelüp ağızına çalar
sen gün şıfatlu vaşf içün ey müşteri-ḡüsn
āheng idince nāleye ben zühre na çalar
3. mızrāb-ı 'ūd-ı şevḡ ile bülbülün daḡı
'ışḡum zebūrını okuyamaz dili çalar
her kime ḡamze eylese ol türk-i nīm-mest
tiḡ-i cefā ile şanasın ol beni çalar
5. ḡülşende serv qarşar elin ha şalar başın
kendüzi oynar eblehi gör kendüzi çalar
ḡam leşkeri ki mülk-i dile ḡonmaḡ isteye
ḡamzen ḡulaḡuzı gelür evvel yerin çalar
7. bezm-i belāda ḡaddümi ceng eyledi diyü
çoḡdan bu derd-mend necātī anı çalar

538. 85^a: [Ġazel-i Necātī Beg]: *Necātī Beg Dīvānı*: G. 133 / (Tarlan, 1963: 226)

1 irişi şı'b: irişi.
2 vaşf: ay.
ḡüsn: cebin.
3 ile: iken.
daḡı: dili.
4 ol: kim.
6 yerin: yeri.
7 eyledi: eyledün.

539.

mefā'ilün fe'ilātün mefā'ilün fe'ilün

mucteşş + - + - / + + - - / + - + - / + + -

1. revā mıdur ki güneş yüzüne kamer diyeler
gice ile taşra çıkarsan dahı neler diyeler
yüzümi ayağuna süreyin nice olsa gerek
nihāyeti bu ki sen dilberi sever diyeler
3. mesīha ta'ne idüp didi leblerün ne 'aceb
ki bir ölüyi diri kıılmağa hüner diyeler
lebün katında 'acebdür ki goncayı analar
bir iki yaqası açılmağu haber diyeler
5. levend ü müflis ü mey-hüre vü fakır ü haķır
necātiyem umaram dahı beş beter diyeler

539. 85^a: [Ġazel-i Necātī Beg]: *Necātī Beg Dīvānı*: G. 117 / (Tarlan, 1963: 216)

1 taşra: seyre.

2 dilberi: serveri.

3 idüp didi leblerün: urup leblerün didi.

4 'acebdür: ne lâzım.

yaqası: yağası.

5 mey-hüre: dīvāne.

540.

fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. gülleri bād-ı şabā kıande bulursa yaķalar
çāk olupdur şanemā 'ıřķuı elinden yaķalar
cūř idüp kıanlı yaşı lāle gibi ferhādun
al olupdur yine tağlar etegine yaķalar
3. ne revādur ki bu ben hecr odına yanmış iken
degme ĥayvānı alup vaşl şuyına yıķalar
sevinür ellerini kıana boyadıķca nigār
şol güzeller gibi kim destine ĥinnā yaķalar
5. hele ben gördüğümü yāra necātī diyeyin
nice ola neyleyeler ģāyeti bu kim yaķalar

541.

mefā'ilün fe'ilātün mefā'ilün fe'ilün
mucteşş + - + - / + + - - / + - + - / + + -

1. ne 'ıřķa şabr ider oldum ne 'aķl ile yārum
ne kārı başa iletdüm ne bellü bī-kārum
ne derd çekmeye rāzi ne isterem dermān
ne řıĥĥat üzreyüm el-ĥaķ ne bellü bīmārum
3. belā-yı 'ıřķ ile ĥaķķā ki n'olduğum bilmem
bu anlanur elemenden ki 'āřıķ-ı zārum
kemāl-i lütf ile dilber vefāda bende cefā
ne çārem oldu viřāle ne bellü nā-çārum
5. semā'ī gibi ben ol bī-ĥodem ki 'ālemde
ne keyf ile mükeyyef ne mest ü ĥayrānum

540. 85^a: [Ġazel-i Necātī Beg]: *Necātī Beg Dīvānı*: G. 168 / (Tarlan, 1963: 249)

2 al olupdur: kıızarupdur.

etegine: etegi ile.

3 ki bu ben: bu ki ben.

alup: iledüp.

4 destine: eline.

5 hele ben gördüğümü yāra necātī diyeyin: ey necātī hele ben gördüğümü söyleyeyin.

541. 84^bderkenar: [Ġazel-i Semā'ī]:

542.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

remel - + - - / - + - - / - + -

1. kendüyi ta'rif idermiş müşg-i ter
öksüz oğlan göbeğin kendü keser
terk ider başın ezilür karşına
râstı şarb aşılâsıdur şeker
3. anuñ'çün cevır ile çok çok günâh
kalbünjî taş eylemişdür dâd ger
hâlümi eşküm didi güş eyle güş
söz güherdür pâdişâhum söz güher
5. ideyin rüsvâ ne 'avretdür cihân
zerre denlû himmet itsün baña er
göze görünmez necâtî şî'ri lîk
bir perîdür âdemi bî-hûş ider
7. dimezim şî're hünerdürür velî
buncılayın şî'r dimekdür hüner

542. 85^aderkenar: [Gazel-i Necâtî Beg]: *Necâtî Beg Dîvânı*: G. 164 / (Tarlan, 1963: 246)

2 terk ider başın: terk-i ser ider.

3 anuñ'çün cevır ile çok: bî vefâdur itdüğü için.
eylemişdür dâd ger: itdi allâhum meger.

6 Divanda bu beyit 7. beyit olarak yer almaktadır.

7 Divanda bu beyit 8. beyit olarak yer almaktadır.

dimezim: dimezin.

dimekdür: dimek key.

543.

meḡ'ülü fā'ilātü meḡ'ilü fā'ilün
muḡāri' - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. şol dil-rübā ki 'aşıka yüzbiḡ cefāsı var
ḡaḡḡā ki her cefāsına biḡ biḡ vefāsı var
yüz biḡ belāsı var ola 'ışḡuḡ belā budur
kim her belāsınuḡ nice biḡ mübtelāsı var
3. aşḡāb-ı 'ışḡ āh ider aşḡāb-ı zühd ü hū
lābüd cihānda her bir işüḡ bir hevāsı var
her ḡüb şüreti ki görür baḡrına başar
[āyinenüḡ güzeller ile ḡoş şafāsı var]
5. yā rab ne götürür bu necātī ki her güzel
aḡa söger meger ki mücerreb du'āsı var

543. 85^aderkenar: [Ġazel-i Necātī Beg]: *Necātī Beg Dīvānı*: G. 131 / (Tarlan, 1963: 225)

1 vefāsı: şafāsı.

2 var ola: vardurur.

3 aşḡāb-ı: erbāb-ı.

zühd ü: zühd.

bir işüḡ: kişinüḡ.

4 Divanda bu beyit 5. beyit olarak yer almaktadır.

ḡüb şüreti ki görür: gördüğünü yüz pekidüb.

5 Divanda bu beyit 7. beyit olarak yer almaktadır.

meḡ'ülü fā'ilātü meḡ'ülü fā'ilün
muḡāri' - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. yāruḡ cefāsı ḡayriye derd ü belā gelür
ben mübtelā muḡibbine luṭf u vefā gelür
her şubḡ u şām işigine benden du'ā [v]arur
andan baḡa melāmet ü zecr ü 'anā gelür
3. ol māh-ı dil-fürüza şebīḡ olduḡı için
baḡduḡca mihr yüzine gözüm dola gelür
bir şerbet içmişem lebünün ḡasreti ile kim
anuḡ ḡatında cev-r-i zemāne devā gelür
5. ol serv kimün aḡına meyl eyledi 'aceb
ḡaḡı yıl esdi ol yüzi ḡül bu yaḡa [gelür]
ḡörsem raḡīb yüzini ḡam yimek isterem
lābüd ṭa'āma turşu ile iştiḡa gelür
7. miskīn necāti aḡ urur kendüden gider
yāruḡ meḡer ki cennet-i kūyın aḡa gelür

544. 85^b: Velehu: *Necātī Beg Dīvānı*: G. 203 / (Tarlan, 1963: 271)

3 Divanda bu beyit 5. beyit olarak yer almaktadır.

4 Divanda bu beyit 3. beyit olarak yer almaktadır.
içmişem lebünün ḡasreti ile: içdi leblerünün fürḡatinde.
anuḡ ḡatında cev-r-i zemāne: her derd ḡasta ḡönlüme şimdi.

5 Divanda bu beyit 6. beyit olarak yer almaktadır.
esdi: esdi ki.

6 Divanda bu beyit 4. beyit olarak yer almaktadır.
ḡam yimek isterem: artuḡ yirem ḡamuḡ.

7 urur kendüden: ider ü kendüden.

1. nice bir dil şişesin seng-i cemāl-i yâr sır
gel teraḥḥum kıl ki gönlüm ğurbet içre yâr sır
bildüğini 'aqlumun ol zülf-i serkeş tağıdur
leşkerini şabrumun ol ğamze-i hûn-hâr sır
3. hâşe-lillâh kim nigârun ħüsni eksilde cefâ
hey ma'âzallâh kaçan gül revnağını hâr sır
zülfine tolaşmasun dil nakdini almağ için
ġâfil olmasun kişi kim kalb ile bâzâr sır
5. muşhaf-ı ħüsnünde ḥaṭṭun yazduğı âyet bu kim
rûm ili yağmâya varup mü'mini küffâr sır
kâmet-i servi havâ-yi kadd-i hoş-reftâr eger
nâfe-i tâṭârı bûy-i zülf-i 'anber-bâr sır
7. sen zebûn olma necâtî gerçi kim çokdur günâh
biñini 'ışyân çerisinün bir istiğfâr sır

545. 85^b: Velehu: *Necâtî Beg Divânı*: G. 187 / (Tarlan, 1963: 260)

1 cemâl-i yâr: firâḳ-ı yâr.
gönlüm ğurbet içre: ğurbet içre gönlüm.

3 cefâ: ḥaṭ.

4 zülfine: zülfe di.

kişi kim: kişiyi

7 Divanda bu beyit 8. beyit olarak yer almaktadır.

546.

mef'ülü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün
muzâri' - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. öykündi nāfe zülfüne kürkin devürdiler
şu 'arızuñı añdı yüzün yire sürdiler
göstermez idi gözine dilber melekleri
injen göge uçurdılar injen çıkardılar
3. meclisde sâķī destī ile el bir eyleyüp
şol gül gibi şarâbı ayağa düşürdiler
boğazına çıkardı kadehler şurâķiyyi
la'lîn lebün şafâsını başına gördiler
5. meclisde şışeler gibi miskîn necâtinün
қан doldurup yüregini boynını burdılar

546. 86^a: Velehu: *Necâtî Beg Dîvânı*: G. 57 / (Tarlan, 1963: 180)
2 uçurdılar injen çıkardılar: çıkardılar injen uçurdılar.

547.

mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün
muzāri' - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. ey kaşı yay olan beni inletme kıl hāzer
kim āhum okı na'l-i hilāle ider güzer
cān gider oldı gel seni görsün қо hecri kim
oruc revā degüldür iden kişiyе sefer
3. ben saña hālüm ağladuğum zaḥmet olmasun
bir ḥasta kim ṭabībe gele derdini döker
şıçrar gözime yapışur evvel gözüm yaşı
sen māhı koyup eyler isem mihre bir nazar
5. kevşer lebün zülālını görüp ezildi қand
şirīn degül mi kâğıda burar daḥı şatar
varup ḥarīm-i kūyuña yüzüñi görmeyen
sa'y ile nūr göremedük ol ḥacīya döner
7. ṭoğrulıcaқ necātiden ayruğuna tiriñ
allāh bilür ki ḥasta gönülden neler geçer

548.

mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün
remel - + - - / - + - - / - + -

1. oñulur oқ kılıç süngü yarası
oñulmaz tā kıyāmet dil yarası

547. 86^a: Velehu: *Necātī Beg Dīvānı*: G. 58 / (Tarlan, 1963: 180)

2 hecri: cevri.

iden kişiyе: iderken kişi.

4 gözime: yüzüme.

evvel: anda.

5 degil mi: budur ki.

6 ol ḥacīya: ḥacīya.

7 ṭoğrulıcaқ: ṭoğruldıcaқ.

ayruğuna: ayruğa.

tiriñ: tırüñi.

548. 86^a: [Müfred]:

549.

mef'ülü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün
mużârî' - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. halkuñ kimisi şüfî kimi mey-perest olur
ey h^vâce bu mu'âmele rûz-i elest olur
'ışkum selefden artuğ olursa 'aceb midür
bezm-i şarāba sonra gelen katı mest olur
3. dil-dāra yapışursa kıyāmetde dād-hāh
dāmānı serv gibi ser-ā-pāy dest olur
şeh nāz ider huceste cemāline yaşıdanup
şeh-nāz iken figānum anuñ'çün hucest olur
5. olsun necātî nazmuñuñ āvāzesi bülend
ki anuñ katında çeng ü ney āvazı pest olur

550.

mef'ülü mefâ'ilü mefâ'ilü fe'ülün
hezec - - + / + - - + / + - - + / + - -

1. güzelde murād ān olur endām degüldür
keyfiyyet olur meyde ğaraż cām degüldür
illerde delü kanlu idi bāde be-ġāyet
duruldı biraz şimdi inen hām degüldür
3. toğrusı budur kamet-i dil-dārum öninde
serv-i çemenün tırışı endām degüldür
kış günleri geldi hele ben bildüğüm oldur
hasretle geçen giceler eyyām degüldür
5. zülf ü ruḥı şeydāsına kimse diye bilmez
kim dün ü günü kadr ile bayram degüldür

549. 85^bderkenar: Velehu: *Necātî Beg Dīvānı*: G. 100 / (Tarlan, 1963: 206)

2 artuğ: artuğ.
dür: kim.

5 çeng ü ney āvazı: bülbülün elḥānı.

550. 85^bderkenar: Velehu: *Necātî Beg Dīvānı*: G. 174 / (Tarlan, 1963: 252)

2 Divanda bu beyit 3. beyit olarak yer almaktadır.
illerde: ilerde.

3 Divanda bu beyit 2. beyit olarak yer almaktadır.
budur: bu kim.

5 kimse diye bilmez: kim diye necātî.

1. yara neyler 'arızunda ey boyı serv-i revân
bir elifdür ol 'ızârûn ortasında bî-gümân
yara şanma 'arızun nâzüglügidür şiveden
cennete yol kesmek ister bir yanağı ergâvan
3. ya meger kim leşker-i fir'avnı kılarken helâk
nîl şakç olmışdurur mûsâ elinde nâ-gehân
sûre-i neml ortasında medd-i bismillâh gibi
haţ-ı haddünde çekilmiş ol nişân-ı bûsitân
5. sûre-i keşşâf[dur] gûyâ haţ-ı ruhsâr-ı dost
kim çekilmiş sürh ile âyâtına tarrı medd-i beyân
defter-i hüsnüni tezyîn itmege haţ çekdiler
yâ haţun yanlış diyü [dır]naķla iderler feşân
7. yara yokdur 'arızunda ol daķı bir ğamzedür
cânuma oķ urmaĝa ğamzenle ey kaşı kemân
yohsa haţ yazmaĝ içün mecmû'asına hüsnüñün
yir ider mıştar gibi ol tırta-i 'anber-feşân
9. yara ne eyler 'arızunda ey boyı serv-i revân
kendü kendünden necâtî tab'ın eyler imtiḥân

551. 86^aderkenar: Velehu: *Necâtî Beg Dîvânı*: G. 431 / (Tarlan, 1963: 409)

2 Divanda bu beyit 3. beyit olarak yer almaktadır.

şanma: şanmañ.

şiveden: şivedür.

ergâvan: gülistân.

3 Divanda bu beyit 5. beyit olarak yer almaktadır.

kılarken: iderler.

nâ-gehân: bî-gümân.

4 Divanda bu beyit 6. beyit olarak yer almaktadır.

bismillâh gibi: bismillâhdur.

nişân-ı bûsitân: dil-sitân.

5 Divanda bu beyit 7. beyit olarak yer almaktadır. Vezin bozuktur.

sûre-i: şafḥa-i.

6 Divanda bu beyit 9. beyit olarak yer almaktadır.

iderler feşân: itdiler nişân.

7 Divanda bu beyit 2. beyit olarak yer almaktadır.

cânuma oķ urmaĝa ğamzenle ey kaşı kemañ: câna oķ urmaĝ içün siḥr ile ey ebrû-kemân.

8 Divanda bu beyit 4. beyit olarak yer almaktadır.

yohsa: yoksa.

9 Divanda bu beyit 11. beyit olarak yer almaktadır.

ey boyı serv-i revân: ḥaşe lillâh dostum.

552.

mef'ülü mefâ'ilü mefâ'ilü fe'ülün
hezec - - + / + - - + / + - - + / + - -

1. hâtt-ı ruh-i yâr maḥabbet ecelidür
 ğâfil yürüme aç gözünü gün gicelidür

 nergis gözüne öyküneli kaddüğe şimşad
 bağun bu görür gözidür ol tutar elidür
3. yazıldı haṭun üzre iki turra-i meftül
 güyâ ki ğubâr üstine reyḥân-ı celidür

 görse yüzünü cümle melekler diye allâh
 bu ḥüsn iyesi şâh güzeller güzelidür
5. ey dost bu günlük yâ yarınlık degülüz biz
 şol 'ışka fidâ cân ü cihân kim ezelidür

 şûfî ki bugün çâresi yok kara başına
 heyhât ki bî-fâ'ide zühd ü 'amelidür
7. maḥbûb u meye tevbe idem dirse necâtî
 inanmayasuz sözine zîrâ ki delidür

552. 86^aderkenar: Velehu: *Necâtî Beg Dîvânı*: G. 102 / (Tarlan, 1963: 207)

2 gözidür: gözi ve.

6 Divanda bu beyit 7. beyit olarak yer almaktadır.

7 Divanda bu beyit 8. beyit olarak yer almaktadır.

tevbe idem: tevbelüyem.

ne kılay âh ne eyley ne'tey allâh ni eyley maña bir şüh belâ uçradı nâ-gâh ni eyley kişi çün derd-i tilindin imes âgâh ni eyley men müselmân-ı sitem-dîde vü gam-dîde-i ol kâfir-i bed hûy-ı belâ-cûy-ı sitemkâr ki allâhnı bilmes ne'tey allâh ni eyley zâr u hayrân men özüne qadd-i ra'nâ vü yüzüne hem anuñ turfa qaşına hem anuñ fitne közüne dil ü cânumnı birib-men leb-i şîrîn sözüne yüzidür bâğ-ı cemâl ü qaddidür tâze nihâl ü közidür turfe gazâl ü lebidür şehd-i zülâl ü qaşidur mişl-i hilâl ü yüzidür mâh ni eyley atı bâr u iti bâr u kuşu bâr u kulı bâr u iti itlerge zarîf ve kuşu kuşlarga harîf kulı gül aldıda bülbül atı şah astıda düldül it itige kuş kuşığa kul kulığa bende bolur-men atı her yirde qadem qoysa ser efgende bolur men men derviş ü gedâdur men vü ol şah ni eyley gâhî gâhî ki yarağlab şadağın bilige bağlab kuşnı ilige tutup kolını aldığa salıp atını nâz ile sürse iti ardınca yügürse oluban içse şarâb u kuş urup kılsa kebâb u yoruban cilveler itse turuban aytub işitse men miskîn-i körüp ol haşmet ü ol câh n'eyley nev-bâhar oldı ve ol gül kıladur 'azm-i tecemmül kiyi-ben hıl'at-i zerkeş içi-ben câm-ı muraşşa' mini-ben ablağ-ı serkeş tiki-ben çetr-i mülemma' sebze vü serv ü serv-i semende gül ü gülzâr-ı çemende mey içüp mest igende baş urup 'ışk digende unutup ger meni yâd itmese nâ-gâh ni eyley tilerem kim anı körsem aña yetgünce yügürsem iligim bilige ursam çekip aldımğa ketürsem baş ayağına tegürsem vay eger ol meni yâd körse yüzni mendin evürse ne kılay âh qayıban yolını itürse çapıban atını sürse men gümrâh ni eyle 'ışk dâğı ni belâdur ki minun cânım aladur ki yine ol çakılup cânım içinde yakıladur mini öldürdi bu dâğ u mini köydürdi bu dâğı köyüp ölgende külümni dâğı savurdı bu dâğ imdi nitey veh ne kılay qayda bārây âh ni eyley yâ rāb ol pādīşeh olsun şeref evcinde meh olsun göz aña cilvegeh olsun baş itige hāki reh olsun mülkü'l-'arş penāhı vü melāik sipeh olsun yüzi yetdi felek üstide meh-i çārdeh olsun bu kızıl yüzni kişi kim tilemes rû-siyeh olsun yüzidür mâh yüzüm hasretidin gâh ni eyley men hilālî men ü ol mâh menem bende ü ol şah aña bende hevāhāh velī āh ki andın maña yok hıç nigāhı ve maña hıç günāhı ki nigāh itmese nāgāh bu dervişğa ol şāha diñüz kim men sergeşte-i gümrāh u heves-nāk ü hevāhāh ni eyley eyley

554.

fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. cānumı virür idüm buse-i cānāna 'ivaż
mümkin olsa yaradılmışda eger cāna 'ivaż
buseñe cān virürüz gerçi ki dünyā duralı
görmemişdür hıç aḥad baḥşış-i sulṭāna 'ivaż
3. naḳd-i 'ömr oynadı bir kez eñegün oḥşamaduk
bārī bir alma vir ol genc-i firāvāna 'ivaż
yāri terk eyle ḥalāş ol bu belādan dirler
nice bīmār ola cānın vire dermāna 'ivaż
5. dil virüp vuşlat umar ise necātī heyhāt
kimse gördün mi vire āteş-i sūzāna 'ivaż

555.

mefā'ilün fe'ilātün mefā'ilün fe'ilün
mucteşş + - + - / + + - - / + - + - / + + -

1. ḳaşuñla kirpügün elbette cānı gözlerler
şan iki atıcılardur nişānı gözlerler
şol iki ṭurra boyun virdi 'aşıḳa ammā
ol iki āhū-yi miskīn yabanı gözlerler
3. bulımayınca beni ğuşşa vu ğam-ı āhumdan
gice ile āteşi gündüz duḥānı gözlerler
ḳara saçuñ yüzüñe düşse uşbu ḥalk-ı cihān
güneş ṭutuldı diyü āsumānı gözlerler
5. yine günü görececek gözi yok sitārelerün
o māh-ı bürc-i sādēt olanı gözlerler
yüzün görince güneş toğdı diyü mağribden
bu zülf-i fitne-i āḫir zemānı gözlerler
7. necātī diyü nighbān ḥāzır olmaya kim
felek ferişterleri cümle anı gözlerler

554. 87^a: [Ġazel-i Necātī Beg]: *Necātī Beg Dīvānı*: G. 257 / (Tarlan, 1963: 302)
Mecmuada bu şiir 89^a varakta mükerrerdur.

2 hıç bir.

555. 86^bderkenar: [Ġazel-i Necātī Beg]: *Necātī Beg Dīvānı*: G. 159 / (Tarlan, 1963: 243)

7 diyü nighbān ḥāzır olmaya kim: ol meleke yol bula mı dīv-i raḳīb.

556.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. ğamzeler kim cān eline tır ü müjgān yağdurur
benzer ol tatara kim sihr ile bārān yağdurur
fürkatünden gözlerüm geh yaş ağıdur gāh kan
yoluña işār için dürr ile mercān yağdurur
3. leblerünün sāğarından sāķī-i 'īsī-nefes
cür'a diyü ehl-i meclis üstine kan yağdurur
şol kadar ağıdı gözümün yaşları kim geldi kan
şimdiden sonra akan seylābı kandan yağdurur
5. işigünde āhum işidüp döker göz yaşların
nitekim kıble yili esdükce bārān yağdurur
zülfün ucından gönüller düşdügin gören şanur
ejdehādur kim ağızdan nār-ı sūzān yağdurur
7. ey necātī kilik-i gevher-bārūña kıymet mi var
dürr olur her kaṭre kim ol ebr-i nīsān yağdurur

556. 87^aderkenar: [Ġazel-i Necātī Beg]: *Necātī Beg Dīvānı*: G. 149 / (Tarlan, 1963: 236)

1 eline tır ü: iline tır-i.

3 Divanda bu beyit 5. beyit olarak yer almaktadır.
kan: cān.

4 şol: ol.
sonra: gerü.

5 Divanda bu beyit 6. beyit olarak yer almaktadır.
işidüp: işiden.
esdükce bārān: esse firāvān.

6 Divanda bu beyit 8. beyit olarak yer almaktadır.

7 Divanda bu beyit 9. beyit olarak yer almaktadır.

557.

mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün
hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. n'ola bî-mihr ise dilber bihamdillâh ki meh-rûdur
şol denlû şöreti var kim hemân bir şehir bir odur
bugün ol fitne-i âhîr zemâna haşr olan ölmez
kıyâmet kıdd ü kâmetdür kıyâmet çeşm ü ebrûdur
3. benüm sînemdeki dâğ-ı siyâh olmışdur eglencem
meger mecnûn-ı şeydânun enîsi çeşm-i âhûdur
gel ey pîr-i muğân billâh ne bî-had lûfdur bu kim
eli boş olan abdâlun müdâm ayağı töludur
5. ben izün tozını gördüm ayağun toprağı haqqı
çekilse sürmeden eksük degüldür göz terâzûdur
senün bûy-ı mey-i la'lün şabâdan işiden gonca
didi kim 'âkıbet bizi yaçasuz koyacak budur
7. necâtî baîr-i eş'ârûn nedendür pür-güher bu hûd
selâsetde leîâfetde hemâna bir içim şudur

558.

fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. kocağa el virmeyen serv-i dilârâdan n'olur
a benüm a sevdüğüm kırı temâşâdan n'olur
başdan ayağa günâh olursa düşmez boynuma
şaglu şollu şalınan zülf-i semen-sâdan n'olur
3. mâni' olma ko şalınsun cân ile dil zülfüne
ol sevâd-ı şâmdur bir iki şeydâdan n'olur
geldi haţ-ı müşg-bârûn kıl vefâ didüm didi
da'vî-i tezvîrden bâtil temennâdan n'olur
5. çünkü bir gice kavuşmaz sen meh-i bî-mihr ile
yire geçsün nideyin eşk-i şüreyyâdan n'olur
rind-i ser-meste naşîhat halk içinde eyleme
vâ'izâ hüşyâr isen şöhetde gavgâdan n'olur

557. 87^aderkenar: [Ġazel-i Necâtî Beg]: *Necâtî Beg Dîvânı*: G. 191 / (Tarlan, 1963: 262)

1 var kim: vardur.

6 işiden: işidüp.

7 içim: aklar.

558. 87^b: [Ġazel-i Necâtî Beg]: *Necâtî Beg Dîvânı*: G. 160 / (Tarlan, 1963: 244)

1 a: çok.

559.

mefā'ülün mefā'ülün fe'ülün
hezec + - - - / + - - - / + - -

1. ğam-ı cānāneyi her cān götürmez
ki degme memleket sulṭān götürmez
kimün başında yok sevdā-yı ḥaṭṭun
kim ola āyet-i kur'ān götürmez
3. alursañ cān deger bir buse şūfī
leb-i dilber senünçün cān götürmez
seni ser-ḥoşlanur öper piyāle
begüm bu şiveyi yārān götürmez
5. necātī bezm-i ḥaṣ ü cür'a-i dost
bu ululukları devrān götürmez

560.

mefā'ülün mefā'ülün mefā'ülün mefā'ülün
hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. dem olmaz kim feleklerde melekler āhdan korkmaz
beni yakduñ günāhum ne be hey allāhdan korkmaz
gönül sulṭān olur 'ışkun siyāset-gāhını anmaz
'alā-üd devledür güyā hücüm-ı şahdan korkmaz
3. cefā vü şive vü nāz ü 'itābum hep bilür gönlüm
dirigā yār gāfildür dil-i āgāhdan korkmaz
şaçunñ şah-rāhında bu gönlüm ğamdan incinmez
kişi bildügi yollarda iken hem-rāhdan korkmaz
5. kara başına şūfīnün ne günler geldi ḥüsnün den
necātī şeb-rev olanlar kimdir māhdan korkmaz

559. 87^b: [Ġazel-i Necātī Beg]: *Necātī Beg Dīvānı*: G. 228 / (Tarlan, 1963: 285)

4 hoşlanur: hoşlanup.

5 Divanda bu beyit 6. beyit olarak yer almaktadır.

560. 87^b: [Ġazel-i Necātī Beg]: *Necātī Beg Dīvānı*: G. 222 / (Tarlan, 1963: 281)

2 dür güyā: gibi kim.

3 'itābum: 'itābın.

4 bu gönlüm: gönül.

incinmez: yocunmaz kim.

5 olanlara kimdir: olanlarda kimdür.

561.

mef'ülü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün
hezec - - + / + - - + / + - - + / + - -

1. ey rind-i ḥarābāt beni 'ār gerekmez
mest-i mey-i 'ışk olana inkār gerekmez
zülf-i ḥaberin bād-ı şabādan ne şorarsın
bir miskün adın bilmege 'aṭṭār gerekmez
3. ol la'l-i revān-baḥş ile 'isī-i zemānsın
kaḩunḩa senün nāle-i bīmār gerekmez
tenhā şalın ey dost [sen] aġyārı nidersin
cennet güline bilmesün ḥār gerekmez
5. olsa yalunuz diyü necātiyi uşanmaḩ
bu 'ışk ṭarīķinde hevā-dār gerekmez

562.

fe'ilātün mefā'ilün fe'ilün
remel + + - - / + - + - / + + -

1. yā rab ol serv-i nāzı kim sevmez
veylī 'ömrī dırāzı kim sevmez
nāz eyler ḩadeḩ şurāḩı niyāz
böyle nāz ü niyāzı kim sevmez
3. 'ışk ile āḩ ü zārı kim dilemez
bezmde söz ü sāzı kim sevmez
çünki 'ışkun ḩümāsın itdi şikār
ḩāṭır-ı şāḩ-bāzı kim sevmez
5. luṭf u ġam her ne geldi ḩoş geldi
yār-ı 'aşıḩ-nevāzı kim sevmez
ḩāṭırın gözleyince maḩmūdun
'izz ü nāz u ayazı kim sevmez
7. çün necāti maḩām ola dem-sāz
naġme-i şāḩ-nāzı kim sevmez

561. 88^a: [Ġazel-i Necāti Beg]: *Necāti Beg Dīvānı*: G. 213 / (Tarlan, 1963: 276)

2 miskün adın: misk adını.

4 güline bilmesün: gülinün bilesine.

5 olsa: öle.

562. 88^a: [Ġazel-i Necāti Beg]: *Necāti Beg Dīvānı*: G. 242 / (Tarlan, 1963: 293)

5 Divanda bu beyit 6. beyit olarak yer almaktadır.

6 Divanda bu beyit 5. beyit olarak yer almaktadır.

563.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. şevk-i ruhsârıñla dil zülf-i dü-tâdan qorqmaz
ârzû-yi genc idenler ejdehâdan qorqmaz
eydünüz 'uşşâkı zâhid nâr ile qorqutmasun
'ârif olan irteye qalan belâdan qorqmaz
3. 'ışk elinden 'aql 'âciz olduğın 'ayb eyleme
bir ra'ıyyet var mıdur kim pâdişâdan qorqmaz
miḥnet eyyâmında ğamdan incine şanma beni
qorqulu yollarda kişi âşinâdan qorqmaz
5. eşk ü âhumdan şaḳınmaz lâ-cerem serv ile gül
cûydan incinmez ü bād-ı şabâdan qorqmaz
düşmanı yâr eyleyüp yârım unuttı vâ beni
yarını anmaz dirîğâ ol ḥudâdan qorqmaz
7. ḥavf ider şanma maḥallenḍe necâtiden raḳib
pâdişâhum bellüdüdür kim seg gedâdan qorqmaz

563. 88^a: [Ġazel-i Necâtî Beg]: *Necâtî Beg Divânı*: G. 225 / (Tarlan, 1963: 283)

3 eyleme: eylemeḡ.

4 miḥnet: riḥlet.

6 Divanda bu beyit 7. beyit olarak yer almaktadır.

eyleyüp: idinüb.

vâ beni: yarını.

7 Divanda bu beyit 8. beyit olarak yer almaktadır.

564.

fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. devr-i meclis ki bugün zevk u şafâ hırmenidür
el açuñ vaqt-i şabûh oldu du'â hırmenidür
gögsümi taşlar alup dögdüğümü tanılama kim
gördüğün sine degül derd ü bela hırmenidür
3. haṭṭı sünbül uvağı dâneleridür benler
hâl ü haṭ şanman anı cevru-cefâ hırmenidür
nice olur haṭ çekicek çevresine haddün ol ay
zerd ağıllanacak hüsn ü bihâ hırmenidür
5. ba'zılar halka olup dâne-i tesbîḥ şayar
şûfî ol zühd degül belki riyâ hırmenidür
devr-i hüsnünde daḥı deste yatur sünbüller
meger ol bu dil-i maḥrûm u gedâ hırmenidür
7. şükr allâha necâtî yine bir dânedürür
pâdişâh işigi gerçi zurefâ hırmenidür

565.

fâ'ilātün fâ'ilātün fâ'ilātün fâ'ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. luṭf idersin sen gelürsen mürde cisme cân gelür
nâme yazup gönderirsen bendeye 'unvân gelür
dün gice beytü'l-ḥazende fûrḳati ile âh kim
ol kadar ağlamışam ki yaş yirine kan gelür
3. gamzeñe işmarla katlüm kirpüğün gözden şavar
çün mesîḥâdur lebün ölmek inen âsân gelür
müdde'iler korkusından dilber-i 'âşık-nevâz
gün gibi rûşendür ammâ cân gibi pinhân gelür
5. rişte-i nazma naşîḥat dürlerin düzdün velî
ey necâtî dilbere ol sözlerün yalan gelür

564. 87^bderkenar: [Ġazel-i Necâtî Beg]: *Necâtî Beg Dîvânı*: G. 112 / (Tarlan, 1963: 214)

2 alup: ile.

565. 87^bderkenar: [Ġazel-i Necâtî Beg]: *Necâtî Beg Dîvânı*: G. 178 / (Tarlan, 1963: 255)

2 ki: kim.

566.

mefā'ülün mefā'ülün fe'ülün
hezec + - - - / + - - - / + - -

1. saña ancağ kamer çâker degüldür
güneş dahı aña beñzer degüldür
deger hâl ü ruḥuñ rûmûñ ḥarâcı
kek ile beklenür kâfer degüldür
3. gerekse günde biñ şûret degiŝsün
efendi âyine dilber degüldür
lebi vü sözleri bûse kârı
bularuñ ғанғысы şekker degüldür
5. cihân-ı pîre-zâle baş қоғанlar
necâtî er degüldür er degüldür

566. 88^aderkenar: [Ġazel-i Necâtî Beg]: *Necâtî Beg Dîvânı*: G. 129 / (Tarlan, 1963: 224)

2 Divanda bu beyit 3. beyit olarak yer almaktadır.

3 Divanda bu beyit 4. beyit olarak yer almaktadır.

4 Divanda bu beyit 5. beyit olarak yer almaktadır.

bûse karı: bûs ü kinârı.

5 Divanda bu beyit 6. beyit olarak yer almaktadır.

567.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. her kaçan bād ile zülf-i 'anber-efşân şarmaşur
dil perişân olı başlar rişte-i cān şarmaşur
ben libās-ı 'ömrüm itdüm dest-i hicrân ile çāk
her yaña kākülleri bād ile 'uryān şarmaşur
3. kāmēt ü zülfün nesīmi ile ḥasretler gibi
koca koca görüşür şimşād ü reyḥān şarmaşur
sen şanavber-kāmete 'āşık olalıdan gönül
ḳanda kim görürse bir serv-i ḥırāmān şarmaşur
5. vaşf-ı ḥālümnden yazardum yāra ammā ḳorḳaram
nāme ile bile gider rişte-i cān şarmaşur
ḳoma elden kārban-ı kūy-i 'ışḳun dāmenin
ka'beye gidenlere ḥār-ı muḡaylān şarmaşur
7. ey necātī yirde gökde bir belāsuz bal yok
māh-ı tābāna seḥāb ü gence şu'bān şarmaşur

567. 88^aderkenar: [Ġazel-i Necātī Beg]: *Necātī Beg Dīvānı*: G. 194 / (Tarlan, 1963: 265)

2 her yaña: ah kim.

bād ile: her gice.

4 Divanda bu beyit 6. beyit olarak yer almaktadır.

5 Divanda bu beyit 4. beyit olarak yer almaktadır.

6 Divanda bu beyit 5. beyit olarak yer almaktadır.

7 Divanda bu beyit 10. beyit olarak yer almaktadır.

568.

mefā'ilün fe'ilātün mefā'ilün fe'ilün

mucteşş + - + - / + + - - / + - + - / + + -

1. gıdā-yı cān gerek ehl-i dil olana şeksüz
güzelsüz olmazuz oluruz etsüz etmeksüz
göreyin iki yağa ıssı olmasun gonca
ki böyle ol kodı ben bülbülünü gönleksüz
3. ne cān kodı ne gönül gamzen oğları şanemā
neler ider baña gör'e bir iki yileksüz
baña da bir dilek itsün raķib itün den
ķapunda ķünkü bir iş bitmez oldu dileksüz
5. necātī yüregünı ķarşu tüt belā oķına
ki saña dimeyeler yüri bire yüreksüz

569.

mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün

mużārī' - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. maħmūr gözler olalı mest-i şarāb ü nāz
her gūşede benüm gibi biñ var ħarāb-ı nāz
gül dürlü dürlü nāz ile gönlini bülbülün
alsa 'aceb mi gitse elinden kitāb-ı nāz
3. maħşer temām ola vü temām olmaya henüz
yarınki gün şorulsa ol aydan ħisāb-ı nāz
güller çemende şive ile burtarur yüzün
nite ki lāle-çihreler iķer şarāb-ı nāz
5. başı ayağı oldu belürsüz necātünün
sāķī meger ki itdi ayazınun ābın āz

568. 88^b: [Ġazel-i Necātī Beg]: *Necātī Beg Dīvānı*: G. 229 / (Tarlan, 1963: 285)
Vezin bozuktur.

4 raķib: raķibün.

569. 88^b: [Ġazel-i Necātī Beg]: *Necātī Beg Dīvānı*: G. 234 / (Tarlan, 1963: 288)

1 şarāb ü nāz: şarāb-ı nāz.

2 gitse: düşmez.

4 nite ki: gūyā ki.

5 ki: kim.

570.

meḡ'ülü fā'ilätü meḡ'ilü fā'ilün
muzāri' - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. anlara döndi göz yaşı ey bî-vefâ yetiş
bir dürlü dahı oldı begüm mâcerâ yetiş
zûlmetde aldı t̄alib-i mâ'-ül ḡayât-ı 'ışk
ey ḡıẓr-ı dil-nevâz ü skender-liḡâ yetiş
3. derdüm atıdur âfet-i hicrân-ı yâr ile
dermân it ey ecel demidür gel baḡa yetiş
pend ü refiḡ-i t̄a'n-ı raḡib aldı araya
ortada zâyi' oldı dil-i mübtelâ yetiş
5. ben derd-mend itmiş idün va'de-i vefâ
luṡfeyle va'de irmedin ey dil-rübâ yetiş
bir bûse istedüm dil-i bîmâra güldi dost
açıldı ey göñül der-i dârü'-ş-şifâ yetiş
7. hep ümmet-i muḡammed olanlar esirgedi
vaḡtidürür necâtiye gel muṡtaḡâ yetiş

571.

fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. ḡâk-i pâyuḡ tûtiyâ-yi dîde-i ḡün-bâr imiş
ḡamdüllillâḡ kim görecek gözlerümüz var imiş
neylesün gül-zârı 'âşık olmayınca gül-'izâr
bûstân-ı cennete şûret viren dîdâr imiş
3. tıfl iken bir bûseḡi azırḡanurduḡ câna âḡ
ey dirîḡâ bilmedük bâzâr ilk bâzâr imiş
bir ben isem de gerekmez kimseye yâr olduḡuḡ
ey gül-i pâkîze-dâmen dimesünler yâr imiş
5. bûseḡi görmez necâti kendüye lâyiḡ velî
ey lebi sükker ne çâre cândur[ur] umar imiş

570. 88^b: [Ġazel-i Necâtî Beg]: *Necâtî Beg Dîvânı*: G. 253 / (Tarlan, 1963: 300)

4 Divanda bu beyit 5. beyit olarak yer almaktadır.
pend ü: pend-i.

5 Divanda bu beyit 4. beyit olarak yer almaktadır.
dil-rübâ: bî-vefâ.

7 Divanda bu beyit 8. beyit olarak yer almaktadır.

571. 89^a: [Ġazel-i Necâtî Beg]: *Necâtî Beg Dîvânı*: G. 248 / (Tarlan, 1963: 297)

572.

fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. cānumı virür idüm buse-i cānāna 'ivaż
mümkün olsa yaradılmışda eger cāna 'ivaż
buseñe cān virürüz gerçi ki dünyā duralı
görmemişdür bir aḥad bahşış-i sulṭāna 'ivaż
3. naḳd-i 'ömr oynadı bir kez eñegün oḥşamaduk
bārī bir alma vir ol genc-i firāvāna 'ivaż
yāri terk eyle ḥalāş ol bu belādan dirler
nice bīmār ola cānın vire dermāna 'ivaż
5. dil virüp vuşlat umar ise necātī heyhāt
kimse gödün mi vire āteş-i sūzāna 'ivaż

573.

mefā'ilün fe'ilātün mefā'ilün fe'ilün
mucteşş + - + - / + + - - / + - + - / + + -

1. benüm sevüm ne virür sende himmet olmayıcak
neye yarar iki başdan maḥabbet olmayıcak
keñez gelür saña şūfī 'ibādet itme velī
güc olur ādeme her nesne 'ādet olmayıcak
3. şarāb-ı nāb didüklerün nedür nenün emidür
içüp içüp kişi mest ü melāmet olmayıcak
ri'āyet eyle ne deñlü gerekse 'uşşākı
ki pādişāh beg olmaz ra'ıyyet olmayıcak
5. necātī ayağı tozın getürimedün ele çün
ne müşkil olur imiş başda devlet olmayıcak

572. 89^a: [Ġazel-i Necātī Beg]: *Necātī Beg Dīvānı*: G. 257 / (Tarlan, 1963: 302)
Mecmuada bu şiir 87ª varakta mükerrerdır.

4 <nice dermān> vezni bozduğundan metne dahil edilmemiştir.

573. 89^a: [Ġazel-i Necātī Beg]: *Necātī Beg Dīvānı*: G. 275 / (Tarlan, 1963: 313)

2 Divanda bu beyit 3. beyit olarak yer almaktadır.
her: bir.

3 Divanda bu beyit 4. beyit olarak yer almaktadır.
didüklerün: didügün.

4 Divanda bu beyit 2. beyit olarak yer almaktadır.

5 ele çün: ele.

574.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. ğamzesine çeşm-i h^vāb-ālūd-ı dilber yaşdanur
bir dil-āver gibi kim yatdukça hançer yaşdanur
haṭṭ u haddün ḥasretinden ey leṭāfet gülşeni
sebzeler toprak döşenür lāle taşlar yaşdanur
3. kūyuña gelmege senden raḥm umar bī-dīn raḳīb
cennete girmek için 'īsāya kāfer yaşdanur
nice gönüllenmesün hindū-yi zūlfün dostum
girde bāliš yirine ḥāl-i mu'anber yaşdanur
5. bu meşeldür dostum sağ baş yaşduğ istemez
bir zevāli var қаpuñ ḥūrşid-i enver yaşdanur
ḥāk-i pāyuñ üzre düşdügüm şabādan қорқарum
düzd ḥavfı olıcaқ tüccār ü cevher yaşdanur
7. қаşuñ ile zūlfıñı görüp du'alar itmege
bu necātī rūz ü şeb miḥrāb ü minber yaşdanur

574. 88^bderkenar: [Ġazel-i Necātī Beg]: *Necātī Beg Dīvānı*: G. 150 / (Tarlan, 1963: 237)

1 bir: şol.

5 Divanda bu beyit 6. beyit olarak yer almaktadır.
enver: ḥāver.

6 Divanda bu beyit 7. beyit olarak yer almaktadır.
қорқарum: қорқарın.

7 Divanda bu beyit 8. beyit olarak yer almaktadır.
görüp: aṇup.

575.

mef'ülü mefâ'ilü mefâ'ilü fe'ülün

hezec - - + / + - - + / + - - + / + - -

1. cedvelden inen çıkma ki pergâra çekerler
çoğrı yolına gitmeyi dâra çekerler
gâfil yürüme ayağı tozında gözün aç
ki ol sürmeyi şol dîde-i bîdâra çekerler
3. âşüfteler ol gamze-i hûn-rîzün ucından
hançerler ile sinelere yâre çekerler
şimşâd şalınmakda elüm var dimesün [kim]
güzeller anı şîve-i reftâra çekerler
5. gül yûsufî devründe güzellik şatamaz hiç
gün başına bir küçe-i bâzâra çekerler
gül devridürür sarhoş olunca bu necâtî
haclet raqamın cebhe-i hüş-yâra çekerler

575. 89^aderkenar: [Gazel-i Necâtî Beg]: *Necâtî Beg Dîvânı*: G. 95 / (Tarlan, 1963: 203)

3 Divanda bu beyit 4. beyit olarak yer almaktadır.

4 Divanda bu beyit 5. beyit olarak yer almaktadır.

5 Divanda bu beyit 6. beyit olarak yer almaktadır.
küçe-i: gerçi ki.

6 Divanda bu beyit 8. beyit olarak yer almaktadır.
olunca bu: ol utanma.

576.

fe'ılātün mefā'ilün fe'ilün
ḥafif + + - - / + - + - / + + -

1. işigün yaşum ile hem-demdür
ğālib ol ka'bedür bu zemzemdür
zerre denlü dehān ü kılca miyān
ḥüb-rûlar içinde neḥ kemdür
3. kaçma bizden senünle buluşuruz
ey yüzi tâze gül bu 'ālemdür
gerçi kim ḥüb olur ferişte vü ḥūr
ol perî-rûyi gör ne âdemdür
5. zülfi uralı kâfiri bünyād
sevgüsi dilde ḳatı muḥkemdür
mey ü neyle seḥer demin hoş gör
ki cihān bu bir iki üç demdür
7. âferinler necâtî ṭab'una kim
ṭarz-ı eş'ârda müsellemdür

576. 89^aderkenar: [Ġazel-i Necâtî Beg]: *Necâtî Beg Dîvânı*: G. 66 / (Tarlan, 1963: 186)

1 ġālib: meger.

2 ḥüb-rûlar: dil-ürbâlar.

4 ḥüb olur: ḥübdur.

5 zülfi uralı: uralı zülfi.

577.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. hoşdurur dilde hayāl-i la'l-i cānān beslemek
yaraşur zîrâ sifāl içinde reyḥān beslemek
la'line cān vir gönül benden bilürsen kim bugün
öldürür cān üstine ger var ise cān beslemek
3. hey kıyāmet ḳaddinün şalındığını görelî
bağ-bānuñ işidür serv-i ḥirāmān beslemek
müşterî çok leblerün tiryākine ḥācet degül
boynuña şarmağ için bir iki şu'bān beslemek
5. yārdan yevmî ḡam umarsa necâtî n'ola kim
'ādet-i meşhūrdur ḳulını sulṭān beslemek

578.

mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün

mużārî' - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. çeksün belālu bülbülün ey gül belālaruñ
her ḥāra hem-dem ol yûri sürsün şafālaruñ
ben sīnemi siper ḳılıcı bir belā-keşem
sen urduḡuñca sīneme tîr-i belālaruñ
3. her ḥaste-[dil] ḳapuña yüzün sürdüḡi bu kim
dāru'ş-şifāsıdur işigün mübtelālaruñ
gözümde ḳanlu yaşlaruñ şorma ḥālîni
kim şerḥin eyleyü bilür ol mācerālaruñ
5. bigāne gibi baḳduḡuñ oldur necâtîye
kim var hezār bencileyin āşinālaruñ

577. 89^b: [Ġazel-i Necâtî Beg]: *Necâtî Beg Dîvânı*: G. 304 / (Tarlan, 1963: 331)

1 la'l-i: ḥaṭṭ-ı.

2 cān üstine ger var ise: ger var ise cān üstine.

3 ḳaddinün: ḳāmetün.

578. 89^b: [Ġazel-i Necâtî Beg]: *Necâtî Beg Dîvânı*: G. 298 / (Tarlan, 1963: 327)

2 sīneme: cānuma.

3 Divanda bu beyit 4. beyit olarak yer almaktadır.

4 Divanda bu beyit 3. beyit olarak yer almaktadır.

yaşlaruñ: yaşlarumun.

1. şāḥ-ı güldür sinem üzre zaḥm-ı şemşîrün senün
ğoncalar zeyn eylemiş eṭrāfına tîrün senün
yây gibi kara bağruma çekersem yaraşur
çār ebrū bir güzel mānendidür tîrün senün
3. sākīyā peymāne el virüp olursa dest-yār
şem' gibi tutuşam olam miyān-gîrün senün
terledün ey ḥaṭ mey-i la'lin gül-efsün eyledün
çok degül şūfilere bu denlū tezvîrün senün
5. donadursa karşı karşı şehrünün dilberlerin
var imiş āyîne gibi ḥüsn-i tedbîrün senün
idemezsın ey gönül mihr ü vefā ile şikār
veh ki āhū-yi perî-zād oldu naḥcîrün senün
7. oğlan oyuncağına döndi necâtî 'ışk-ı pāk
hey necâtî böyle mi ta'lîm ider pîrün senün

579. 89^b: [Ġazel-i Necâtî Beg]: *Necâtî Beg Dîvânı*: G. 314 / (Tarlan, 1963: 336)

2 Divanda bu beyit 3. beyit olarak yer almaktadır.

3 Divanda bu beyit 4. beyit olarak yer almaktadır.
olursa: alursa.

4 Divanda bu beyit 5. beyit olarak yer almaktadır.

5 Divanda bu beyit 6. beyit olarak yer almaktadır.

6 Divanda bu beyit 7. beyit olarak yer almaktadır.

7 Divanda bu beyit 8. beyit olarak yer almaktadır.
hey necâtî: yohsa saña.

580.

mef'ülü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün
muzâri' - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. faşl-ı bahârdur heves-i sebze-zâr idün
bir lâle-çihre ile mey-i hoş-güvâr idün
bir dem içinde biñ yaşamak ârzü ise
bir lahza serv gibi çemende karar idün
3. nergis gibi cihânda gözünüz bakar iken
bir serv ayağına zer ü sîmin nişâr idün
gonca işâret eylediği âsitîn ile
gül dâmenini sırrunuza perde-dâr idün
5. 'övrini gül diler gibi cümle cerâ'imün
bir gûşe-i çemende gelün ihtiyâr idün
el intizâr eşeddü minel mevt dür hadîş
ölen yine dirildi yeter intizâr idün
7. bir yıl idi ki gül gibi pinhân idi kadeh
vahtidürür necâtî gelün âşikâr idün

580. 90^a: [Gazel-i Necâtî Beg]: *Necâtî Beg Dîvânı*: G. 320 / (Tarlan, 1963: 340)

3 sîmin: sîmi.

4 âsitîn ile: âsitînle bu.

581.

fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün
remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. kılıyuz kılı melek yüzlü melik-zâdelerün
lebi gonca beli ince yañağı sâdelerün
doğrusın mı diyelüm cân ü gönülünden kılıyuz
serv gibi yirini bekleyen âzâdelerün
3. yâr-ı gül çihre gibi âl u kırmızı geyüp
'aql-ı âciz döyemez şivesine bâdelerün
gelmedi gelmesin ey dost gözününden acı yâş
bilmesen 'ayb degül hâlini üftâdelerün
5. dağı çok başlu olur zülfi kaşır oldukça
nice ola hâli necâtî cigeri sâdelerün

582.

fe'ilâtün mefâ'ilün fe'ilün
hafif + + - - / + - + - / + + -

1. derd ile günde bin kerre ölmek
kime yalan ise başa gerçek
katı eller boyun çınarı katı
dilek ey serv-i gül-'izâr dilek
3. serv-i yâra ayakdaş olmadun
ey şanevber [bu] şiveden el çek
sâkıyâ döni döni şüfî var
çifte çifte doludur iç bize tek
5. azacuk cânlusana necâtî sen
çür'a-i la'l-i yârdan al çek

581. 90^a: [Ġazel-i Necâtî Beg]: *Necâtî Beg Dîvânı*: G. 321 / (Tarlan, 1963: 341)

2 <üftâdelerün> vezni bozduğundan metne dahil edilmemiştir.

3 Divanda bu beyit 4. beyit olarak yer almaktadır.

âl u kırmızı: kırmızı vü al.

geyüp: geyer.

4 Divanda bu beyit 3. beyit olarak yer almaktadır.

582. 89^bderkenar: [Ġazel-i Necâtî Beg]: *Necâtî Beg Dîvânı*: G. 307 / (Tarlan, 1963: 332)

1 kerre: keret.

3 bir: bu.

4 sâkıyâ döni döni şüfî var: işte bir büseñe begüm bin cân.

doludur: dolular.

bize: başa.

5 yârdan al: yârı al tîz.

583.

mef'ülü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün
muzâri' - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. ben üzümün şuyın severem şüfî dânesin
zîrâ kimi kızını sever kimi anesin
sildüm süpürdüm âdemiâyana gel ey peri
şırça sarây gibi gönül tâb-ḥânesin
3. şabr ideyin cefâna eyâ cevri çok güzel
yâ ben ölem firâḳ ile yâ sen uşanasın
sürdüm rakîbi sürmek için yirlere yüzüm
süre süre getürdüm ola mı zemânesin
5. yañaḳlu sevdi ṭaṇ mı zenâḥdânuḡı gönül
bûlbûl cihâna virmez imiş âşiyânesin
göricek itün izini allâh sevindi dil
[virdiler aṇa götüri dünyâyı şanasın]
7. di ḡamzeṇe ḳomaduḡı yirden götürmesün
yıkup gidemesün dil ü cânuḡ hızânesin
öldürmege behâne gerekmez necâtîyi
yetmez mi bu behâne ki sen bî-behânesin

583. 89^bderkenar: [Ġazel-i Necâtî Beg]: *Necâtî Beg Divânı*: G. 386 / (Tarlan, 1963: 379)

2 Divanda bu beyit 3. beyit olarak yer almaktadır.

sildüm süpürdüm: insânlıḡ eyle.

şırça sarây gibi: nûr ile rûşen eyle.

3 Divanda bu beyit 2. beyit olarak yer almaktadır.

5 yañaḳlu sevdi: ey gül severse.

1. dirler lebüne halk mesîhâ küçücükden
kim oldı mesîhâ gibi gūyâ küçücükden
dürler döker ol hoşka dehen söze gelicek
atmışlar aña lü'lü-yi lâlâ küçücükden
3. öldürse vefâ sögse du'â dögse şafâdur
kişi güzeli sevmeye illâ küçücükden
arturdu cefâ kâ'idesin yâr egerçi
bilmezdi vefâ şîvesini tâ küçücükden
5. şimdengirü allâh bilür nice ola hâl
itdi hele 'âlemlere rüsvâ küçücükden
bir toğru elif okumadan ey boyı şimşâd
hâceñ mi didi fitneye başla küçücükden
7. öldür beni lütf eyle ki bir vaktin anasın
ki itdüğün unutmaz kişi aşlâ küçücükden
cân ü dile el uzadacağını bilürdüm
fettân idi ol serv-i dil-ârâ küçücükden
9. ol hoşka-dehen 'ışkuñı fâş itdi necâtî
kim gizlü haberler olur ifşâ küçücükden

584. 90^aderkenar: [Gazel-i Necâtî Beg]: *Necâtî Beg Dîvânı*: G. 401 / (Tarlan, 1963: 388)

2 gelicek: gelince.

3 sögse du'â dögse şafâdur: dögse şafâ sögse du'âdur.

4 Divanda bu beyit 5. beyit olarak yer almaktadır.

5 Divanda bu beyit 6. beyit olarak yer almaktadır.
ola: olur.

6 Divanda bu beyit 7. beyit olarak yer almaktadır.

7 Divanda bu beyit 8. beyit olarak yer almaktadır.
lütf eyle: gel şimdi.

8 Divanda bu beyit 4. beyit olarak yer almaktadır.

9 hoşka: gonca.

'ışkuñı: sırruñı.

585.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. ey gönül ağıyar olana yâr dirsen bilmezin
bî-vefâ dilberlere dildâr dirsen bilmezin
hem güzel hem pâdişehdûr bilürin ammâ ki sen
ol cefâ-kârûn vefâsı var dirsen bilmezin
3. key haţâdur çarha isnâd-ı vefâ ben bildüğüm
rûzigâra zâlim ü gaddâr dirsen bilmezin
ben necâtîyem güzel sevmek olupdur şan'atüm
sen mu'allim 'âşık-ı bî-kâr dirsen bilmezin

586.

mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün
hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. cemâlün muşhafı haqqı mübârek fâldür zülfün
yâ tavûsi mürekkeble yazılmış dâldür zülfün
meger serv-i bülendünden aşağı düşmüş anuñ'çün
kürümüş cümle endâmı şikeste-hâldür zülfün
3. ne cân ile vara dil kim siyâset-gâh-ı 'ışkuñda
iki cellâddur gamzen iki çengâldur zülfün
bugün urmağda tutmağda katı şehhârdur gamzen
bugün aşmağda başmağda katı kıttâldür zülfün
5. necâtî her müselmânun görür kaydını ol kâfir
baña geldükçe her dâ'im işi ihmâldür zülfün

585. 90^aderkenar: [Ġazel-i Necâtî Beg]: *Necâtî Beg Dîvânı*: G. 379 / (Tarlan, 1963: 375)

3 Divanda bu beyit 4. beyit olarak yer almaktadır.

4 Divanda bu beyit 5. beyit olarak yer almaktadır.

586. 90^b: [Ġazel-i Necâtî Beg]: *Necâtî Beg Dîvânı*: G. 299 / (Tarlan, 1963: 328)

1 yâ: ki.

2 aşağı: yire.

düşmüş: düşmüştür.

kürümüş: kıarmış.

3 vara dil kim: duralım biz.

587.

meḡülü fā'ilätü meḡā'ilü fā'ilün
muḡāri' - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. ağlar dimiş beni leb-i ḡandāna beḡlerün
bilsem niçün şehādet ider ḡana beḡlerün
ḡāk itdi tır-i miḡnet ile ḡalbi kirpügün
dāḡ urdı nār-ı ḡasret ile cāna beḡlerün
3. ortaya koydı 'arṡa-i ḡüsnünde başını
ister ki zülḡüḡi ḡeke meḡdāna beḡlerün
tesbīḡi oldı mescid ü miḡrāb ehlinün
hem-dem olalı zülḡ-i perīṡāna beḡlerün
5. manṡūbe ile sürdi ruḡ üzre piyādesin
şeh-māt itdi 'ālemi ferzāne beḡlerün
bezm-i ruḡunda sīb-i muṡaffādur ol zēḡan
kim ḡorinür içinde siyeh dāne beḡlerün
7. bir hindü idi mıṡır-ı cemāl oldı menzili
ḡaḡ mı selām virmese sulṡāna beḡlerün
itdüklerün necātiye bir kāfir itmeye
ḡāṡā ki beḡzer ola müselmāna beḡlerün

587. 90^b: [Ġazel-i Necātī Beg]: *Necātī Beg Dīvānı*: G. 284 / (Tarlan, 1963: 319)

2 tır-i: tiḡ-i.

3 Divanda bu beyit 6. beyit olarak yer almaktadır.

4 Divanda bu beyit 8. beyit olarak yer almaktadır.

5 Divanda bu beyit 5. beyit olarak yer almaktadır.

6 Divanda bu beyit 7. beyit olarak yer almaktadır.

7 Divanda bu beyit 4. beyit olarak yer almaktadır.

8 Divanda bu beyit 9. beyit olarak yer almaktadır.

itdüklerün: itdüğünü.

588.

fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. didiler dost saña yâr ola didüm dahı yeg
mûnis ü hemdem ü dildâr ola didüm dahı yeg
gül ü gülzârı nidersin ruḥ-ı dildârı gözet
cennet olmaz ise didâr ola didüm dahı yeg
3. didiler 'ışk eri bîmâr ola didüm be ne hoş
didiler derd ile nâçâr ola didüm dahı yeg
didiler gözlerünün kanlu yaşının dem ola
'ivazı la'l ü güher-bâr ola didüm dahı yeg
5. didiler vâkt ola aḡyâr aradan götürüle
ol semenbû gül-i ruḥsâr ola didüm dahı yeg
didiler ol yüzi gülzâr necâtî ḡalib
gül-i cennet qadarı var ola didüm dahı yeg

588. 90^b: [Ġazel-i Necâtî Beg]: *Necâtî Beg Divânı*: G. 306 / (Tarlan, 1963: 332)

2 gül ü: güli.
dildârı: cânânı.

3 be ne: dahı.

4 la'l ü: la'l-i.

5 semenbû: semen-ber.

ruḥsâr: bî-ḡâr.

589.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. ğamzen beni helāk ide göre tura gözün
turmaya girü ğamze kılıcın ura gözün
biñ va'de ide itmeye birin edā lebün
mā'il olursam ölmemege komaya gözün
3. kâ'il olursam ölmege men' ide leblerün
biñ nāvek ata atmaya birin haṭā gözün
ben bu belāya katlanı bilem mi dostum
bir yaña la'lün ide helāk bir yaña gözün
5. çokdur necâtî ğamzeleri şîr merd evet
âdem helāk olur baķışından kâra gözün

589. 91^a: [Ġazel-i Necâtî Beg]: *Necâtî Beg Dîvânı*: G. 318 / (Tarlan, 1963: 339)

2 Divanda 2. mısra 3. beytin 2. mısrasıdır.

3 Divanda 2. mısra 2. beytin 2. mısrasıdır.

ölmege: ölmeye.

4 helāk: cefâ.

590.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. bu ğam eyyāmında sāķī bizi hoş-hāl eyledün
rūzigāra bāde-i gülgün ile āl eyledün
iki бүkdün bu ten-i zār ü nizārüm güyiyā
murğ-ı cān ayağına altunla ħalħāl eyledün
3. lām-ı zülfün ħasreti dāl idiser қaddün didün
üstümüze ey [yüzi] muşhaf 'aceb fāl eyledün
mektebe varup daħı bir doğru ħarf öğrenmedün
üstüme ħarf atmağ ile қaddümi dāl eyledün
5. yaқmadun ruḥsārına dil virmedün la'line cān
zāhidā işün ne mūm itdün ne ḥod bāl eyledün
ey necātī şevķ ile her beyt kim itdün raқam
sūz-ı dilden dilbere bir nāme irsāl eyledün

590. 91^a: [Ġazel-i Necātī Beg]: *Necātī Beg Dīvānı*: G. 294 / (Tarlan, 1963: 325)

2 zār ü: zerd ü.

altunla: altunlu.

3 zülfün: zülfüm.

6 Divanda bu beyit 8. beyit olarak yer almaktadır.

beyt: beyti.

itdün: kıldun.

591.

fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. güzelüm hūblar içre saña biz şāh didük
ne didük kullarınız yāricuñ allāh didük
kāmētün mülk-i dili almağa sancağ çekicek
ehl-i diller derilüp bir yire allāh didük
3. gün yüzünden uzanup nūr dilerken meh-i nev
gösterüp barmağ umar idün ola māh didük
devlet ü 'izz ü şeref cāhını biz çāh okuduk
Zillet ü faqr ü fenā çāhına biz çāh didük
5. bir nefesdür virelüm yāra necātī cānı
dotalum ḥasret ile bir katırağ āh didük

591. 91^a: [Ġazel-i Necātī Beg]: *Necātī Beg Dīvānı*: G. 324 / (Tarlan, 1963: 343)

2 bir yire: bire bir.

4 fenā: 'anā.

592.

meḡ'ülü fā'ilātü meḡ'ilü fā'ilün
muḡāri' - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. olmayuben cemālüne pervāne yanayın
yanmayuben firāk odına yana yanayın
başumda od yanar düünüm çaḡ depemdedür
gelsün bu derdi şem'-i şebistāna yanayın
3. merdāne 'ışḡ-ı yār ile meydāna girmişem
meydān içinde 'ışḡ ile merdāne yanayın
zindān içinde çün gice gündüz yanar çerāḡ
dünyāda ben de āteş-i hicrāna yanayın
5. ḡanlı cigerden iledüben ḡoncaya ḡaber
derd-i derüni lāle-i nu'māna yanayın
yanaşduḡını ḡāmet-i dil-dāra nār-ven
şāḡn-ı cemende serv-i ḡırāmāna yanayın
7. dā'im necātī nāleye āheng ider ḡönül
yā erganün-ı āḡ ile eḡḡāna yanayın

592. 90^bderkenar: [Ḡazel-i Necātī Beg]: *Necātī Beg Dīvānı*: G. 380 / (Tarlan, 1963: 375)

2 yanar: yana.

3 'aşḡ: hecr.

<çekmişem> vezni bozduḡundan metne dahil edilmemiştir.

5 derd-i: dāḡ-ı.

iledüben: iledeyin.

7 yā: tā.

593.

mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün
muzāri' - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. sen ey hayāl-i dost gönülünden çıkar mısın
dil şehrini yâ şöyle ısız kor yıkar mısın
cân ile leblerine gönül müşteri iken
baş isteyince büseye almaz bıkar mısın
3. ey gam metā'-ı kāsîd-i hicrânı gönlüme
bön avlayup dağı dilegünce dıkar mısın
ortadan alup ey haş öte yanına dili
sen dağı zülf gibi kenâra çıkar mısın
5. pîr-i muğânı inen ögersen necâtiyâ
yoḥsa üzüm şuyını böylece şıkar mısın

594.

mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün
muzāri' - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. gönlümi sensüz egleyemez serv ile semen
serv ü semen gelür başa tábüt ile kefen
sen sîm-ten nigâr ile terlik dekeşdürür
bir pîrehele sebzeyle çıkdıkca yâsemen
3. ey mäh-ı ḥüsn mihr-i felek bezmüne gelüp
ger şem' gibi karşıya yanmazsa uşda ben
şalma saçunı çünkü vefâsuzdur ol zekân
bî-âb olunca çâh ne lâzım anı resen
5. cân virme çeşm-i dilbere dirsüz necâtiye
hey n'oldı şöyle dirsünüz ölsün mi yâ seven

593. 90^bderkenar: [Gazel-i Necâtî Beg]: *Necâtî Beg Dîvânı*: G. 409 / (Tarlan, 1963: 394)

3 avlayup dağı: avladum diyü.

5 yoḥsa: yoksa.

594. 91^aderkenar: [Gazel-i Necâtî Beg]: *Necâtî Beg Dîvânı*: G. 416 / (Tarlan, 1963: 398)

595.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. cām-ı 'ışkındur dem ā dem sırrımı fāş eyleyen
nār-ı şevkındur hemîşe gözlerüm yaş eyleyen
öykünürmiş leblerüne la'l ü yâkût ey şanem
ğālibā uşbu günehdür anları taş eyleyen
3. hāk-i pâyuna döküp saçdum gözüm gevherlerin
ārzü-yi kîmyâdur beni kallâş eyleyen
āhum ile işigün pāk itmege komış beni
bād-ı şubhı gülşenün şahnına ferrâş eyleyen
5. sālîk-i rāh-ı hākîkatdür necâtî korkusuz
dil-rübâlar 'ışkını kendüye yoldaş eyleyen

595. 91^aderkenar: [Ġazel-i Necâtî Beg]: *Necâtî Beg Dîvânı*: G. 393 / (Tarlan, 1963: 384)

1. 'âşık irdi 'îd-i vaşla zâhid eyler dağı şek
kimine yemek naşib oldu kimisine emek
bunca yıldur tîr ü âhı düşmen için şaklaram
kim dimişler dostum bin yıl yarağ bir gün gerek
3. şem'-i meclis lâf-ı hüsni itmezdi ammâ bu şabâh
ölincek hasta gibi azıtdı sözün giderek
ol cevân-bahtun cemâlini kemâhî görmege
ây ü günden gözine gözlük tutar pîr-i felek
5. itlerüne yalvaranlar işigünde yir bulur
manşib-ı 'âlîdür ol olmayıcağ olmaz dilek
dâmdur devr-i sipîhr ü dânedür çarh-ı zemîn
dâne cürminde vuḥûş-ı ṭayr olmuş müsterek
7. dil ḥadeng-i ḡamzen ile pârelensün dostum
sînede bir kanlu peykânun ḳodum adın yürek
zülḫun ucından necâtînün neler çekdüğünü
bin yıl olsa 'ömri binde birin olurdu demek

596. 91^b: [Ġazel-i Necâtî Beg]: *Necâtî Beg Divânı*: G. 316 / (Tarlan, 1963: 338)

1 oldu: olur.

2 Divanda bu beyit 11. beyit olarak yer almaktadır.
tîr ü: tîr-i.

3 Divanda bu beyit 9. beyit olarak yer almaktadır.

4 Divanda bu beyit 7. beyit olarak yer almaktadır.

5 Divanda bu beyit 10. beyit olarak yer almaktadır.

6 Divanda bu beyit 3. beyit olarak yer almaktadır.
çarh-ı: cirm-i.

vuḥûş-ı ṭayr: tuyûr u âdem.

7 Divanda bu beyit 4. beyit olarak yer almaktadır.
dostum: ḡâyeti.

ḳodum: ḳoyan.

8 Divanda bu beyit 12. beyit olarak yer almaktadır.
çekdüğünü: çekdiklerin.

597.

meḡ'ülü fā'ilātü meḡ'ilü fā'ilün
muḡārī' - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. her laḡza gün yüzine şalar sāye perçemün
her gün kemend-i nāz atar āya perçemün
şalın şalın ki luḡf ile müşğīn ḡarīden
ḡil'at 'acebdür ol ḡadd-i ra'nāya perçemün
3. atışmasun ögütü bu ḡasta ile kirpügün
ḡolaşmasun esirge bu şeydāya perçemün
zülfün gibi etegine şarmak gerek başın
irmek dilerse ol ruḡ-ı zībāya perçemün
5. kaç başı var ki zülf-i siyāhun ḡurur iken
ol āfitāb-ı ḡüsne şala sāye perçemün
dildārлықda şan'ati başa ileteli
baş egmez oldu zülf-i semen-sāya perçemün
7. şarmış iken ayağın etegine zülf-yār
şaldı necātīyi yine sevdāya perçemün

597. 91^b: [Ġazel-i Necātī Beg]: *Necātī Beg Dīvānı*: G. 328 / (Tarlan, 1963: 345)

2 'acebdür: biçüpdür.

3 bu: o.

7 yār: vār.

sevdāya: gavḡāya.

1. sihr ider reftârda serv-i hırâmânun senün
kıl yarar güftârda la'l-i dür-efşânun senün
leblerün mühr-i süleymân olduğı için ey peri
zülf gibi ejdehâlardur nigeş-bânun senün
3. kanlu yaş ile doludur gözlerümün merdümü
çeşm-i ser-mestün diyelden içeyüm kanun senün
ey kemân-ebrü yüregüm yerine oturmadı
basmayınca bağruma şol kanlu peykânun senün
5. bülbülü ötdürmez ey gül tâze dīvānum benüm
ğoncayı söyletmez ey şeh la'l-i handânun senün
şefkat imāndan ise ey bî-güneh kan idici
kāfirem ger var ise bir zerre imānun senün
7. meryem-āsâ karalar geymiş şalınur nâz ile
yirde sürür dâmenin zülf-i perişânun senün
ey kemân-ebrü nice cân virmeyem tîrüne kim
cân yerine hüküm irür bu kanlu peykânun senün
9. diş bilermişsin leb-i şîrîn-i yâra vaz gel
ey necâtî döymez ol tatluya dendânun senün

598. 91^b: [Ġazel-i Necâtî Beg]: *Necâtî Beg Dîvânı*: G. 311 / (Tarlan, 1963: 335)

2 zülf gibi: her yañadan.

3 Divanda bu beyit 4. beyit olarak yer almaktadır.
merdümi: sāğar.

4 Divanda bu beyit 3. beyit olarak yer almaktadır.
oturmadı: oturdu oğ.
başmayınca: başdum.

5 Divanda bu beyit 6. beyit olarak yer almaktadır.
ey gül: oldu.
ey şeh: oldu.

6 Divanda bu beyit 7. beyit olarak yer almaktadır.

7 Divanda bu beyit 5. beyit olarak yer almaktadır.

8 Divanda bu beyit yer almamaktadır.

9 Divanda bu beyit 8. beyit olarak yer almaktadır.

1. ey şabâ zülf-i nigârı 'anber-efşân eyledün
hâk olan bî-dillerün tozın perîşân eyledün
yol eri oldur ki [ola] yârın ayağı toprağı
egledün ey ğam beni yolumda yalan eyledün
3. öldüğüm vaktin meger gâ'ib namâzın kılalar
kim beni za'f ile nâ-peydâ vü pinhân eyledün
işigünî va'de itdün itmedün gitdi vefâ
söz ile kaç kerre beni mışra sulţân eyledün
5. gâh tevbe gâh mey geh muhtesib tutdı beni
bir iki içim şarâbı sen baña kıan eyledün
cevr-i dilber devridür ölmekden âsân nesne yok
müşkilini 'âlemün luţf itdün âsân eyledün
7. git necâtiden kesil sağlıkla gelme ey rakîb
derde dermân eyle dirdüm derde dermân eyledün

599. 92^a: [Ġazel-i Necâtî Beg]: *Necâtî Beg Dîvânı*: G. 289 / (Tarlan, 1963: 321)

4 kerre beni mışra: kez beni sen mışra.

7 rakîb: tabîb.

600.

mefā'ilün fe'ilātün mefā'ilün fe'ilün

mucteşş + - + - / + + - - / + - + - / + + -

1. bahār mevsimidür gülistāna varı görün
güli müşāhede eylen cemāl-i yārı görün
çiçekler ile çemen şoĥbetini eylemege
giceye gündüze kıatup gelür bahārı görün
3. çemende nergis-i şehlāyi ĥoş tutuñ zinhār
hemān anı görün ol çeşm-i pür-ĥumārı görün
görünmez oldu cihānün gözine bāğ-ı cinān
ĥudā kerīmdürür cām-ı ĥoş-güvārı görün
5. necātīye çemen-i eyyāmdur uyarsañuz
şadā-yı bülbul ile cānuñuz uyarı görün

600. 92^a: [Ġazel-i Necātī Beg]: *Necātī Beg Dīvānı*: G. 295 / (Tarlan, 1963: 325)

2 Divanda bu beyit 3. beyit olarak yer almaktadır.

çemen şoĥbetini eylemege: bisāt-ı çemende kıılmağa 'ayş.

3 Divanda bu beyit 4. beyit olarak yer almaktadır.

4 Divanda bu beyit 2. beyit olarak yer almaktadır.

görünmez oldu cihānün gözine bāğ-ı cinān: behişt-i naķdi kıoman ĥavf idüp cehennemden.

5 necātīye çemen-i eyyāmdur uyarsañuz: necātīnün sözi budur ki ĥ^vāb-ı ġafletden.

601.

fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. bir içim şu umarın hançer-i bürrânundan
n'ola bir kez içürürsen ne gider yanundan
gül-i cennet gibidür dirmek ile eksilmez
büse lûf eyle bize gonca-i handânundan
3. 'âlemi hurrem iden büse-i ihsânundur
sâkıyâ şağın unutma bizi ihsânundur
yâra cânım dirmişsin öle mi yâra rakîb
ölmez isem seni bîzâr ideyin cânundan
5. kılını çenber idüp pençesini burdı şabâ
gönlümi alımadı zülf-i perişânundan
himmetünde yine hicrân görünür cân ü dile
ben senün kurtulımayum gibi hicrânundan
7. itlerden bugün öñ andı necâtî seni yâr
yine mümtâz olasan gibi hep akrânundan

601. 91^bderkenar: [Gazel-i Necâtî Beg]: *Necâtî Beg Dîvânı*: G. 387 / (Tarlan, 1963: 380)

3 büse-i: cür'a-i.

4 yâra: bre.

602.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. dost itdüm derd-i cānı çünki cānān ile ben
bilmiş ol kim düşmanın ölince dermān ile ben
tutalum kan ağlamakdan ölem utanmaz mısın
varıcağ maḥşerde yarın ḥazrete kan ile ben
3. nāme-i ḥasret gelür 'āşıqlara çok çok velī
hīç maẓmūn okumadum uşbu 'unvān ile ben
cānum ü[r]kerdi güzellerden vefā gelmez diyü
bu 'acebdür kim kıl oldum tāpuḡa cān ile ben
5. cānı gibi şaklasun [dünyā] beni kim hīç olur
genc gibi ülfet itmezsem bu vīrān ile ben
rāstı budur ki rüsvāy oldu şon ver dāştum
çıkışımadum necātī āh ü efgān ile ben

603.

mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün

hezec + - - - / + - - - / + - -

1. göricek yāruḡ elde oḡu yasın
benüm çün ḥāce başla oḡu yā-sın
kıya bakdı baḡa şol çeşm-i cādū
bugün bildüm kılına o kıyasın
3. kebāb oldu ciger bu ḥasret ile
ki beni bezm-i ḥāşşa okuyasın
bugün 'uşşākı zāhid ḡo ki yarın
bilesin sen ḥisābuḡ okuyasın
5. ne yirde var ise 'uşşāk-ı ḡam-ḡın
necātīnūḡ idelüm o kıyāsın
eger ben āyet'ül kürsī okursam
ne mümkindür beni sen okuyasın

602. 91^bderkenar: [Ġazel-i Necātī Beg]: *Necātī Beg Dīvānı*: G. 402 / (Tarlan, 1963: 389)

1 derd-i cānı çünki: çünki cānı derd-i.
ol kim: oluḡ.

6 Divanda bu beyit 7. beyit olarak yer almaktadır.

603. 92^aderkenar: [Ġazel-i Necātī Beg]: *Necātī Beg Dīvānı*: G. 419 / (Tarlan, 1963: 400)

5 Divanda bu beyit 7. beyit olarak yer almaktadır.

6 Divanda bu beyit 5. beyit olarak yer almaktadır.

604.

fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. dil kebâb ü kabağum yaşı mey-i nâb gerek
lâ-cerem 'ayş-ı müdâm itmege esbâb gerek
ruhı şevki ile görür haţţını zülfinde bu dil
giceler seyr-i çemen itmege meh-tâb gerek
3. nideyin görmek ile serv-i çemenden ne biter
baña ol kâmeti tûbâ lebi 'unnâb gerek
söze gel yoğsa yaqar âteş-i la'lün cânı
mey-i kübrâdürür ey dost biraz âb gerek
5. ser-i kûyünde belüm iki büküp inledüğüm
bu ki gülzâra şeref virmege dolâb gerek
şekkerün başına şu koydı zülâli lebinün
nideyin kandi necâtî baña cüllâb gerek

604. 92^b: [Gazel-i Necâtî Beg]: *Necâtî Beg Dîvânı*: G. 309 / (Tarlan, 1963: 333)

2 bu dil: gönül.

3 Divanda bu beyit 5. beyit olarak yer almaktadır.

4 Divanda bu beyit 3. beyit olarak yer almaktadır.

söze gel yoğsa: şun lebün yoksa.

5 Divanda bu beyit 4. beyit olarak yer almaktadır.

6 nideyin: nidelüm.

baña: bize.

605.

mef'ülü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün
muzâri' - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. elḥamdülillāh eyledi terk-i cefâ ḥaṭuṇ
yazdı nigîn-i la'lüne naḳş-ı vefâ ḥaṭuṇ
ḥüsnün günine göz kamuşur baḳamaz idük
'âşıkları esirgedi ey mehlîkâ ḥaṭuṇ
3. derc olalı kenâresine dürc-i la'lünün
yâḳûta ḥarf atar senün ey dil-rübâ ḥaṭuṇ
uyup şabâya kaçmış idi kara perçemün
efsün ile çevürdi başın müşg-sâ ḥaṭuṇ
5. ğavġâ bıraḳdı küfr ile imân ehline
zülf ü 'izâr içinde ḳopaldan şehâ ḥaṭuṇ
gönlüm çeküp çevürmesün inende dostum
bir yaṇa zülf-i ser-keşün ü bir yaṇa ḥaṭuṇ
7. âzâd olur ḥaṭ ile ḳul olan necâtiyâ
âzâde yürür iken ider mübtelâ ḥaṭuṇ

605. 92^b: [Ġazel-i Necâtî Beg]: *Necâtî Beg Dîvânı*: G. 283 / (Tarlan, 1963: 318)

5 ehline: arasına.

6 inende dostum: inen ikide bir.

7 necâtiyâ: necâtiyi.

606.

mefā'ülün mefā'ülün fe'ülün
hezec + - - - / + - - - / + - -

1. gönül ger kıl isen bir şâh ile ol
belâya şabr kıl allâh ile ol
yalınlıqluk bir allâha yaraşur
gönül gel girye ile âh ile ol
3. şeb-i rihletde ey şem'-i hidâyet
hele bir lahza ben güm-râh ile ol
anun'îçün çeker işkence zâhid
ki eydür ikrârını ikrâh ile ol
5. eyâ şüfî kalendarıdır necâtî
öğünmez manşib ile câh ile ol

607.

fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün
remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. zâhidâ ka'beye dayanma gel ey gevden gel
cân ü dil pîş-keş it işigine evden gel
ruhı şatranc-ı maḥabbetde beni mât idicek
beydağ-ı hâl-i siyâhı didi kim öğren gel
3. leblerinden dil ü cân buse temennâ idicek
lâğ idüp zülf-i siyâhı didi kim dolan gel
geldi şehbâz-ı maḥabbet kim ide cânı şikâr
merḥabâ tayıri ferḥunde hemîşe sen gel
5. hâlet-i 'ışkı necâtîye danışdum didi kim
her cefâ-kâra gönül virmeylem oğlan gel

606. 92^b: [Ġazel-i Necâtî Beg]: *Necâtî Beg Dîvânı*: G. 341 / (Tarlan, 1963: 352)

- 1 ger: gel.
- 2 gel: sen.
- 3 eydür rihletde: eder rihletdür.
hele: gel'e.
- 5 öğünmez: öşünmez.

607. 93^a: [Ġazel-i Necâtî Beg]: *Necâtî Beg Dîvânı*: G. 337 / (Tarlan, 1963: 350)

- 2 Divanda bu beyit 4. beyit olarak yer almaktadır.
beydağ-ı: beydağ-ı.
kim: var.
- 3 siyâhı didi: siyeh-gârı.
- 4 Divanda bu beyit 2. beyit olarak yer almaktadır.
- 5 danışdum: tanışdum.

608.

mef'ülü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün
muzâri' - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. bugünden irteye ğama olma gönül melül
gökden ne yağdı kim anı yir itmedi qabül
müjgânun ile eşk-i derûnum olur ziyâd
şol ev gibi ki süzen-i hürşid ide duhül
3. zülf-i siyâhı baş ege mi ben şikeste
kim yüz vireli dost gönüllendi ol fuğül
tübâ-yı kıddün ile gören ey gül-i behişt
kıddüne müntehâ didi túbâyâ bî-uşül
5. bād-ı fenâ ğubârı tâ kim şavurmaya
var ey necâtî küyına hasret yaşı ile öl

609.

mef'ülü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün
muzâri' - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. çün tevelüsen isteme ey dil şarâb-ı âl
sâkı sözini şıma ayağı elüne al
gönlümi zülfî ayağa şalarsa ğam degül
bâzâr-ı hüsn içinde bin gör birisin al
3. şöyle revândurur ki alur yürüyivirür
serv-i sehî yazarlar ise kıddüne mişâl
dünyâda her ne var ise terkindedür hüner
şanma ki mâl üstine keğ geçmedür kemâl
5. bayram irişdi her kişi beg gibi şadumân
miskîn necâtî mu'tekif-i ğuşe-i melâl

608. 93^a: [Ġazel-i Necâtî Beg]: *Necâtî Beg Dîvânı*: G. 329 / (Tarlan, 1963: 346)

1 ol: bu.

irteye ğama: irse tîr-i ğam.

gönül: dilâ.

2 eşk-i: şevk-i.

gibi ki: gibi.

3 yüz vireli dost: dost yüz vireli.

609. 93^a: [Ġazel-i Necâtî Beg]: *Necâtî Beg Dîvânı*: G. 333 / (Tarlan, 1963: 348)

2 şalarsa: urursa.

610.

fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün

remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. gerçi gül-zâr-ı cihânda gül olur hâra yakın
hâk ırağ eylesün andan ki ola ağıyâra yakın
lebün umar varıcağ zülfüne gönüm gerçi
kişi cāndan keser ümmîd olıcağ dâra yakın
3. şükr idüp yirlere sürer yüzini sâye gibi
âfitâb olduğına hüsñ ile dil-dâra yakın
katı çok başludurur zülfine dolaşma gönül
saña bir bend geçer olma o bîmâra yakın
5. üzülür gül açılır gonca gülistândan eger
bu had ü hānde ile yār ola ağıyâra yakın
diledüm buse lebinden didi ki cānuñ idi
hele bir şivedürür bu aña dahı ikrâra yakın
7. lebi şevki iledür zülfe necâtî gönlin
beli tiryāk olıcağ varsa olur mârâ yakın

610. 92^bderkenar: [Ġazel-i Necâtî Beg]: *Necâtî Beg Divânı*: G. 415 / (Tarlan, 1963: 397)

4 bîmâra: şarrâra.

<sihrâra> vezni bozduğundan metne dahil edilmemiştir.

5 ağıyâra: gül-zâra.

6 Vezin bozuktur.

ki: pes.

bu aña dahı: bu dahı.

611.

mef'ülü mefâ'ilü mefâ'ilü fe'ülün
hezec - - + / + - - + / + - - + / + - -

1. ey hâtır-ı âşüfte şol iki gözüm aydın
cân gibi gönül şehrine gelmiş gözün aydın
meh burcine çık gün gibi sen luğf yüzinden
zülmet gicesinde koma 'uşşâkı ay aydın
3. sergeşte benüm gibi ne yirde ve ne gökde
zülfün gamı ile oldı şehir yılleri miskîn
hâl ü haşunun kıymeti çok rûm harâcî
zülf-i siyehün muştuluğı çîn ile mâçîn
5. ey mäh-cebîn saña güneşsen didüğün dil
göklerde melekler işidüp eyledi taḥsîn
şî'rinde ruḥun vaşfını itdükçe necâtî
mecnû'a-i gül gibi olur sözleri rengîn

612.

fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün
remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. lāle yaḳdı cigerini gül-i ḥandānun için
servler kesdi kolın ḳadd-i ḥırāmānun için
şovuk el degdi şabādan diyü çok söz didiler
şahn-ı gülşende bugün serv-i ḥırāmānun için
3. didüm öldürdi müjeḇ bizi ḥoş itmez didi dost
dostum böyle dime ḡamze-i fettānun için
ḳaranudur şeb-i hicrān yolu yaḳıldı ḡarīb
rahm it ey necm-i hidāyet meh-i tābānun için
5. ey necâtî gözün aç al ayağı topraḡını
tütiyâ ister isen çes̃m-i cihān-bānun için

611. 92^bderkenar: [Ġazel-i Necâtî Beg]: *Necâtî Beg Dīvānı*: G. 382 / (Tarlan, 1963: 377)

2 sen: toḡ.

6 Divanda bu beyit 7. beyit olarak yer almaktadır.
ola: olur.

612. 93^aderkenar: [Ġazel-i Necâtî Beg]: *Necâtî Beg Dīvānı*: G. 421 / (Tarlan, 1963: 401)

2 serv-i ḥırāmānun: zülf-i perişānun.

3 müjeḇ bizi: beni ḡamze.
itmez: itmiş.

4 <sa'âdet> vezni bozduğundan metne dahil edilmemiştir.

5 Divanda bu beyit 7. beyit olarak yer almaktadır.
çes̃m-i cihān-bānun: dîde-i giryānun.

613.

mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün
hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. koğıl ey bağ-bân bûy-i vefâ güliden ırağ olsun
 hezârân bülbül ölürse kayurmaz kendü sağ olsun

 yaşum 'ummânın âl ile kızıl kanlara boyadun
 yaradun gönlüme vallâhi ey gam yüzün ağ olsun
3. ğaraž bir büseye cân almağ ise aldun ey dilber
 bizümle hançer-i gamzen yiter kılıc bıçağ olsun

 şu kim dil-dâr eşigine kulağuz oldu dünyâda
 dilegüm bu ki 'uqbâda aña cennet durağ olsun
5. necâtî mest-i 'ışkam ben benüm 'aql ile işüm yok
 bir iki kez aña didüm hele benden ırağ olsun

613. 93^aderkenar: [Ġazel-i Necâtî Beg]: *Necâtî Beg Dîvânı*: G. 414 / (Tarlan, 1963: 397)

1. gâret-i dîn iden ancak zülf-i 'anber-bû degül
hatt u hâlün dahı kâfirlerdürür bir bu degül
h'âb-ı nâz itdüğine ol türk-i mestün ey gönül
zinhâr aldanma kim bu fitnedür uyhu degül
3. 'ışk meydânında bir dīvâne gördüm çağırur
leylî zencirine mecnûn olmayan uşlu degül
derd ile ağladuğuma gel taraḥḥum eyle kim
ḥasret ile gözlerümden ḳandur aḳan şu degül
5. bir birine baş çatup mekr itse zîbâ ḳaşlaruḡ
ḳara baḥtumda benüm cāzûdur ol ebrû degül
aşulursam sünbülinden vermeye bir bû baḡa
ölür isem cānı bir bû vermeye bir mû degül
7. ey necâtî çün ola mecnûna hem-dem bir ḡazâl
baḡa ne içün âşinâ ol gözleri âhû degül

614. 93^b: [Ġazel-i Necâtî Beg]: *Necâtî Beg Dîvânı*: G. 339 / (Tarlan, 1963: 351)

1 ḳâfirlerdürür: ḳâfirledürür.
2 kim bu: kim.
uyhu: ol uyhu.
3 meydânında: bâzârında.
4 gel: hey.
5 baḥtumda: baḥtumdur.
6 bû: mû.
cānı bir: cānuma.
7 ola: olur.

1. āsumāniler geyüp gün gibi māhum gitme gel
göklere boyanmasun feryād ü āhum gitme gel
hay esirge zülfünün zencirinün şeydāsıyuz
kıyma kendü kullarındur pādişāhum gitme gel
3. el götürüp rüz u şeb derdün i iderdüm taleb
ben elümle itmişem bildüm günāhum gitme gel
defter-i *naḥnu* *kaşemnāda* naşibe yok zevāl
ey belası kısmet-i luṭf u ilāhum gitme gel
5. ey beni hecri ile ḥāk iden saṇa yalvarmağa
başdan ayağa dil olmışdur giyāhum gitme gel
şem' gibi bir nazar bālünüm üzre kıl qarār
uş 'adem şahrāsına toğruldu rāhum gitme gel
7. ben necātī rüz-ı şeb derdün i irürdüm taleb
ben elümle itdüm baṇa gitme günāhum gitme gel

615. 93^b: [Ġazel-i Necātī Beg]: *Necātī Beg Dīvānı*: G. 331 / (Tarlan, 1963: 347)

2 şeydāsıyuz: şeydaların.

3 Beyit 3. beyit ile mükerrerrdir.
iderdüm: eylerdün.

4 Zuhuf Suresi 32. Ayet.
luṭf u: luṭf-i.

6 nazar: nefes.

7 Divanda bu beyit 3. beyit olarak yer almaktadır.
Beyit 3. beyit ile mükerrerrdir.
ben necātī rüz-ı: el götürüp rüz ü.
irürdüm: eylerdün.
itdüm baṇa gitme: itmişem bildüm.

1. mevsim-i nev-bahârı gözleyelüm
 bâde-i hoş-güvârı gözleyelüm
 bize serv ü çinârdan ne biter
 varalum kıadd-i yârı gözleyelüm
3. gül hayâsuzluk itse yüzleyelüm
 sâkı-i gül-'izârı gözleyelüm
 şem'-vâr ortaya atılmayalum
 biz de rûz-i şumârı gözleyelüm
5. nice bir aldaya şumâra vire
 câm gibi kenârı gözleyelüm
 düşdi zevrak necâtî baır-i gama
 çâre ne rûzigârı gözleyelüm
7. gulğuli şişenün baş ağrısıdur
 sâğar-ı bî-ıumârı gözleyelüm

616. 94^a: [Gazel-i Necâtî Beg]: *Necâtî Beg Dîvânı*: G. 372 / (Tarlan, 1963: 370)

1 bâde-i hoş-güvârı: gül-i ruhsâr-ı yârı.
 4 Divanda 2. mısra 5. beytin 2. mısrasıdır.
 5 Divanda 2. mısra 4. beytin 2. mısrasıdır.
 6 Divanda bu beyit 7. beyit olarak yer almaktadır.
 7 Divanda bu beyit 6. beyit olarak yer almaktadır.

617.

mefā'ılün mefā'ılün mefā'ılün mefā'ılün
hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. işigünden yüzüm dönerse dönsün bir yaña kıblem
қапуға доғру geldüm ben senün a ka'bem a kıblem
қойуп ka'be қапуғ һәшә dil itmez ğayrıya secde
olupdur gerçi her yirde namāz itmek revā kıblem
3. senün paşmağun irdügi yire irmez benüm başum
қо бәрі ideyin secde ıraқlardan саға kıblem
iki çeşme şu iletmek gibidür ka'be şehrine
қапуғда bir kez аңılsa yaşumdan мәcerә kıblem
5. 'aceb midür dolanursa cemālün çevresin zülfün
таваф-ı ka'be idermiş işitdük ejdehā kıblem
şikāyet eylemiş diyü yeter öldür necātīyi
аға itdüklerün sen de n'ola bir kez аға kıblem

618.

mef'ülü fā'ilätü mefā'ilü fā'ilün
muzāri' - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. zahm-ı firāk onulmuş u gitmişdür ey şanem
тірүнле сiне birlige bitmişdür ey şanem
bezm-i şafāda la'lüne mānend olunca mey
pīr-i muğān ne cānlar eritmişdür ey şanem
3. қaddün olalı gülşen-i һüsñ içre ser-firāz
serv ü şanevberün işi bitmişdür ey şanem
būlbūl söger қулағını doldurı güllere
beñzer ki vaşf-ı la'lün işitmişdür ey şanem
5. dil leblerüne gelse қойуп zülfünі ne тағ
әшүftelikle cānına yetmişdür ey şanem
gül ruһlarıңда sūnbūlün әшүfte görelі
miskīn necātī 'aқlı daғıtmışdur ey şanem

617. 94^a: [Ġazel-i Necātī Beg]: *Necātī Beg Dīvānı*: G. 348 / (Tarlan, 1963: 356)

2 itmek: itmez.

6 Divanda bu beyit 7. beyit olarak yer almaktadır.

618. 94^a: [Ġazel-i Necātī Beg]: *Necātī Beg Dīvānı*: G. 358 / (Tarlan, 1963: 362)

1 bitmişdür: yetmişdür.

4 güllere: güllerün.

619.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. sūz-ı dil benzüüm şarardur ey yañağı ergāvan
ğalibā bu vech ile kūyuñda olmaz za'ferān
ey şacı bīmār yanın beklemekden dil-şikest
ey gözi aḥşama karşı uyumağdan nā-tüvān
3. ḳoşma çeşmüñe zülfün ḳıyma giriftār olana
ādem ölür virme ol cellād eline rīsmān
zülf ü ruḥsāruñ irāğdan görünür baña yakın
nite kim gice ile āteş şöyle kim gündüz duḥān
5. ḳaşınuñ yayı ele girmez tutuñ kirpik oḳın
ṭoğru ṭutulmayıcaḳ egri bulunmaz bī-gümān

620.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. zülf-i 'anber-bār ile yār ister örte ruḥların
hīç ola mı şem'-i rūşen perde-i şebde nihān
leblerüñden fehm olur çün kim dehānuñ varlığı
küllü sırrın cāveze'l-işneyni şā' oldı 'ayān
3. ey necātī šekk ider 'ālem vücūduñda senüñ
varlığıñ 'anḳā gibi bir ad olmışdur hemān

619. 93^bderkenar: [Ġazel-i Necātī Beg]: *Necātī Beg Dīvānı*: G. 406 / (Tarlan, 1963: 392)

1 <dil-i siyāh> vezni bozduğundan metne dahil edilmemiştir.

2 Divanda bu beyit 407. gazelin 2. beytinde yer almaktadır.

3 Divanda bu beyit 2. beyit olarak yer almaktadır.

çeşmüñe zülfün: zülfün çeşmüñe.

4 Divanda bu beyit 3. beyit olarak yer almaktadır.

5 Divanda bu beyit 4. beyit olarak yer almaktadır.

620. 93^bderkenar: [Ġazel-i Necātī Beg]: *Necātī Beg Dīvānı*: G. 407 / (Tarlan, 1963: 393)

1 Divanda bu beyit 4. beyit olarak yer almaktadır.

2 Divanda bu beyit 3. beyit olarak yer almaktadır.

oldı: olur.

3 Divanda bu beyit 5. beyit olarak yer almaktadır.

olmışdur: ḳalmışdur.

vücūduñda: vücūduñdan.

621.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. yâr işigidür gedāya cennet-i me'vâ bugün
yâr ile tursun tursun dostlar dünyâ bugün
şûfî yarın ilte mi alup elümi cennete
çok gören cānāneler işigini baña bugün
3. nev-bahâr ile behişt-i cāvidân oldu cihân
ey 'aceb ne için hâlâl olmaz mey ü şahbâ bugün
başlamışdur gün gibi hüsnün cihân-gîr olmağa
hep senündür 'âlem içinde olan gavgâ bugün
5. hecrün ile yir yüzinde ağladum şol denlû kim
iki gözümçün tokuz oldu yedi deryâ bugün
sen melek sîmāya cānlar virdüğüm 'ayb itme kim
yirde buldı gökde isterken seni 'isâ bugün
7. ey necâtî hançer-i hûn-rîz-i yâra teşneyüz
şudan artuk nesne çekmez gönlümüz kaç'â bugün

622.

fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün

remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. yûri ferzâne isen cānib-i cānāna degin
n'ola pervâne isen şem'-i şebistāna degin
yûri sen and içe gör biz mey-i nâb ey şûfî
saña peymâne komışlar bize peymâne degin
3. yanarın hasret-i şevk-i ruḥun ile yanarın
cān atup gitmez isem şahn-ı gülistāna degin
elüme girmez ise dürr-i şeb-efrûz-ı vişâl
hele seyl-âb ideyin yaşumı 'ummāna degin
5. yine cellâd-ı müjeñ sîne-i ḥākide gelüp
kılıcın gömmez idi itmese biñ kana degin
dimedün râzı necâtî ile fâş eylemedi
geçmeyince güzelüm gamzeñ okı cāna degin

621. 93^bderkenar: [Ġazel-i Necâtî Beg]: *Necâtî Beg Dîvânı*: G. 428 / (Tarlan, 1963: 406)

1 cennet-i: menzîl ü.

4 <yüzün> vezni bozduğundan metne dahil edilmemiştir.

622. 94^aderkenar: [Ġazel-i Necâtî Beg]: *Necâtî Beg Dîvânı*: G. 429 / (Tarlan, 1963: 407)

2 peymâne: peymânı.

6 dimedün: dildeki.

623.

mefā'ilün fe'ilātün mefā'ilün fe'ilün

mucteşş + - + - / + + - - / + - + - / + + -

1. neşât u 'işreti ne eyler gamunla hem-dem olan
kapuñda cennetün adın anar mı âdem olan
hakîkaten yine bir demdürür ziyâde degül
sa'âdeti şu cemî'-i zemân'da bir dem olan
3. 'aceb zemâneye kalduk gel ağlayalum kim
zelîldür hüner ü fazl ile mükerrem olan
yenilenür eleme yatmaz eski guşşa ile
düşinde bir gice nâ-gâh şâd ü hurrem olan
5. benüm katumda ölüm şerbetidür âb-ı hayât
ki bir dem önce gidendür hemîşe bî-ğam olan
didüm hezâra ki bir söyleyen ölür dirler
didi ne şübhe yiger gonca gibi ebkem olan
7. ecel gelüp sefere nevbetündürür diyicek
necâtiyâ kara yayadurur müselleme olan

623. 94^aderkenar: [Gazel-i Necâtî Beg]: *Necâtî Beg Dîvânı*: G. 423 / (Tarlan, 1963: 403)

2 bir: her.

3 gel ağlayalum kim: gelinüz ağlaşalum.

6 ebkem: epsem.

624.

meḡ'ülü fā'ilātü meḡ'ilü fā'ilün
muḡārī' - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. yolunḡa ḡurḡı dīdelerüm ḡalka ḡalka dām
şayḡ ide tā nazar seni ey kebk-i ḡoş-ḡırām
rahm it ki ḡıldı sen ḡül-i ḡandān firākına
yüzüm şaḡīfesin cigerüm ḡanı lāle-fām
3. lāyık degül mi şād ola luḡfunla bir nefes
şol kim du'ā-yi devletün ider 'aleddevām
şūfī lebün meyinden eger iḡe bir ḡadeḡ
zıḡri şurāḡı ḡulḡuli tesbīḡi ola cām
5. zerrāk şūfī puḡte ile rīvler ḡılup
bāḡı ḡalan şarāba dilermiş ki diye ḡām
dilden ḡiderdi ḡam ḡicesinün ḡaranluḡun
sāḡar hilāli olsa necātī kim temām

624. 94^b: [Ġazel-i Necātī Beg]: *Necātī Beg Dīvānı*: G. 375 / (Tarlan, 1963: 372)

1 tā: bir.

3 ider: eyler.

6 Divanda bu beyit 7. beyit olarak yer almaktadır.

ḡaranluḡun: ḡaranluḡı.

kim: meh-i.

625.

mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün
muzāri' - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. şāmīler itmesün diyü ikide bir hücüm
götürdi zülf kâ'idesin yüzden ehl-i rûm
dünyâ bütün benüm dise yarım ağız lebün
cân-ı 'azîze itmeye ayruğ ecel hücüm
3. cānâ güzeller ağzuña baksa 'aceb midür
ins ü perî nigîn-i süleymāna oldu mûm
hîç ide bile mi lebünün şivesin mesîh
ağızdan öğrenile mi ihyâ gibi 'ulûm
5. hâlün cefâyı hûşe-i zülfünden öğrenür
üzüme göre kararur ey bî-vefâ üzüm
avlamağa güzelleri māni' olur faḫîh
monlâlarun şikârda olur liḫāsı şûm
7. ölüm işi ḫaḫ işidürür andan kim incinür
yârı necâtî ḡayr ile görmekdürür ölüm

625. 94^b: [Ġazel-i Necâtî Beg]: *Necâtî Beg Dîvânı*: G. 360 / (Tarlan, 1963: 363)

7 Vezin bozuktur.
işidürür: işidür.

meḡ'ülü fā'ilātü meḡ'ülü fā'ilün
 muzāri' - - + / - + - - / + - - + / - + -

1. mey-gün lebün ḡayāli ile ḡan aḡar yaşum
 kim didi tîr-i ḡamzeḡe kim ḡana ḡar yaşum
 çok yaşasun ki çeşm ü dile baḡr ü ber geḡüp
 geldi getürdi derd-i deründan ḡaber yaşum
3. kuḡl olmaz ise gözlerine ḡāk-i pāy-i dost
 aḡlayu aḡlayu iki gözden ḡıḡar yaşum
 sen servi ḡıldı ḡülşen-i ḡüsn içre ihtiyār
 ey bî-bedel degüldür inen bî-naḡar yaşum
5. şatsın yeridür ayaḡı tozını direm direm
 çün ḡatre ḡatre üstine ḡürler düşer yaşum
 ḡaḡḡā ki bir demine vişālün bedel degül
 biḡ yıl olursa ḡasret ile bî-bedel yaşum
7. āhum tütüni göklere ḡıḡdı necātiyā
 bir demde eyledi sefer-i baḡr ü ber yaşum

626. 94^b: [Ḡazel-i Necāti Beg]: *Necāti Beg Divānı*: G. 373 / (Tarlan, 1963: 371)

3 Divanda bu beyit 4. beyit olarak yer almaktadır.

4 Divanda bu beyit 3. beyit olarak yer almaktadır.

5 yeridür: şabā.

6 bî-bedel: dostlar.

7 āhum tütüni göklere ḡıḡdı necātiyā: bir demde ḡıḡdı göklere āh-ı cihān-güdāz.

627.

mefā'ilün fe'ilātün mefā'ilün fe'ilün

mucteşş + - + - / + + - - / + - + - / + + -

1. gözümde 'aks-i cemālün bahāra benzetdüm
yaşum bahārda taşmış pınāra benzetdüm
cigerde cem' olalı kanlu kanlu peykānūn
derün-ı sīnemi gördüm enāra benzetdüm
3. görünce hüsn denizinde hattūnūn qarāsın
necāt sâhili şandum kenāra benzetdüm
şaçuñ hevāsı ile yolları mu'aṭṭar ider
nesīmi kâfile-i müşg-bāra benzetdüm
5. güzel görünür ırakdan görünse her nesne
anūñ içün güneşi rüy-i yāra benzetdüm
sirişk yağmurı diñsün ki berķ-i āhumdan
karanı gicelerümi nehāra benzetdüm
7. ögersen ol ruḥı ög kim necātī vaşf ideli
beyān varaklarını lāle-zāra benzetdüm

628.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. her gün ol gül-ruḥları bāğ-ı cinānı gözlerem
her gice ol zülfi 'ömr-i cāvidānı gözlerem
zül ü ruḥsārūñ firākı ile ıraklardan durup
gice āteş şu'lesin gündüz duḥānı gözlerem
3. hüsnüñe ins ü melek ḥayrān ben dīvāne-zār
geh zemīne bakaram geh āsumānı gözlerem
halka gibi gözlerüm kapuñda kaldı dostum
feth-i bāb ola diyü ol āsitānı gözlerem
5. rāḥat ü qahrına dehrün baş egüp yalvarmazam
ben necātī himmet-i şāh-ı cihānı gözlerem

627. 95^a: [Ġazel-i Necātī Beg]: *Necātī Beg Dīvānı*: G. 370 / (Tarlan, 1963: 369)

628. 95^a: [Ġazel-i Necātī Beg]: *Necātī Beg Dīvānı*: G. 374 / (Tarlan, 1963: 371)

1 gül-ruḥları bāğ-ı: ruḥsarı gül-zār-ı.

3 dīvāne-zār: dīvāne-vār.

5 Divanda bu beyit 6. beyit olarak yer almaktadır.

1. gül yüzündür sünbül-i 'anber-feşânı bilmeyen
oldurur cennetde 'ömr-i cāvidānı bilmeyen
bilmedi hüsni āfitābından hilāl olduğumı
yir yüzinde āsumāndan rīsmānı bilmeyen
3. dil-rübālık şivesinde bir nice destān bilür
baña şorsun gelsün ol şūh-ı cihānı bilmeyen
āfet-i ehl-i nazardur şivede ben bildüğüm
fitne-i āhır zemāndur bilmez anı bilmeyen
5. cān virür 'isî şuyı diyü leb-i handānuña
'ömr-i içinde şarāb-ı ergāvānı bilmeyen
nağmesinden bülbülün fehm-i ma'ānı bilmedi
gül yüzün vaşfinda bu hüsni beyānı bilmeyen
7. ey necātî haṭṭ u hāl-i zülfe eylesün nazār
güzel olup fitne-i āhır zemānı bilmeyen

629. 94^bderkenar: [Ġazel-i Necātî Beg]: *Necātî Beg Dīvānı*: G. 418 / (Tarlan, 1963: 399)

1 yüzündür: yüzünde.

oldurur: oldur ol.

3 dil-rübālık şivesinde bir nice destān bilür: bilmediği şive yokdur hep bilür bilmezlenür.
gelsün: baña.

4 āfet-i ehl-i nazardur şivede ben bildüğüm: hālini miskīn şanursız fitnede bir dānedür.
fitne-i āhır zemāndur: saçları dām-ı belādur.

6 nağmesinden: nağmesinde.

bilmedi: idemez.

7 zülfe: hüsne.

meḥḥülü fā'ilātü meḥḥilü fā'ilün
 muḥḥārī' - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. zülfün ğamını 'anber-i sārāya virmezin
 la'lün meyini şādī-i şahbāya virmezin
 la'l-i lebün şafāsını sâğarda bulalı
 meyḥāneler bucağını dünyāya virmezin
3. izün tozını gün gözine tütüyā için
 gökden yire inerse mesīḥāya virmezin
 cān virüp aşılursa bu miskīn selāsilün
 bir kılmı memālik-i dünyāya virmezin
5. gülşende āsitāne-i bülbül kadar yiri
 qorlarsa baḥa cennet-i me'vāya virmezin
 ben mu'tekid degül miyin allāh zikrine
 şol denlü var ki başımı ğavġāya virmezin
7. yokdur çemende serv eli üstinde el velī
 reftār-ı yārı serv-i dil-ārāya virmezin
 eglenmege necātiye necātiye dīvār sāyesin
 ğisū-yi ḥūr u zülf-i semen-sāya virmezin

630. 95^aderkenar: [Ġazel-i Necātī Beg]: *Necātī Beg Dīvānı*: G. 405 / (Tarlan, 1963: 391)

1 ğamını: ḥamını.
 meyini: ğamını.
 2 Divanda bu beyit 3. beyit olarak yer almaktadır.
 3 Divanda bu beyit 4. beyit olarak yer almaktadır.
 4 Divanda bu beyit 2. beyit olarak yer almaktadır.
 dünyāya: dārāya.
 5 āsitāne-i: āşiyāne-i.
 7 serv: servün.
 üstinde: üzre.
 8 Vezin bozuktur.
 necātiye necātiye: necātiyā.
 dīvār: dīvārı.

1. leblerün öpdükçe sāğar acısun cān acısun
kimseler görmüş degül bunun gibi cān acısun
ḥaḳ te'ālā acısın göstermesün cānā[ne]nün
ṭatlu ṭatlu içelüm zehr ise yārān acısun
3. acı diller virdi baḡa işidenler didi kim
biz bu deḡlü görmedük gül-berg-i ḥandān acısun
zülf-i ruḥsārı ḡamından gice gündüz ḳoḡ beni
aḡlayayın ide kim kāfir müselmān acısun
5. iremedüm serv-i ḳaddine döküp saçmaḡ ile
yaşumun gevherlerine baḡr-i 'ummān acısun
dirileyin şabr ile tek görmeyeyin ey ḥakīm
bir yaḡa derd-i ḡamın bir yaḡa dermān acısun
7. ādem olmazmıḡ necātī ḳiḡi göḡçek ṭon ile
rengi ḥūb olmaḡ gidermezmiḡ za'ferān acısun

631. 95^aderkenar: [Ġazel-i Necātī Beg]: *Necātī Beg Dīvānı*: G. 420 / (Tarlan, 1963: 401)

2 ṭatlu ṭatlu içelüm zehr ise yārān: ben öleyin işiḡinde baḡa cānān.

4 zülf-i ruḥsārı ḡamından gice gündüz ḳoḡ beni: ben saçından çekdüğüm ben ruhlarından gördüğüm.
aḡlayayın ide kim kāfir müselmān acısun: şerḥ ideyin kāfir aḡlasun müselmān acısun.

6 dirileyin şabr ile tek görmeyeyin ey ḥakīm: dün eṭibbādan işitdüm şabr imiş dermān-ı 'ışḳ.
bir yaḡa derd-i ḡamın bir yaḡa: ḳoḡ öleyin görmeyeyin bārī.

1. yāra ne ey müdde'î çok çok günāhumdan benüm
yüz çevürmez āyine rūy-i siyāhumdan benüm
ey kamer bin yıldürür kim ölenün dirler günāh
gel berü öldür beni kaçma günāhumdan benüm
3. görinen yılduz degül yir yir delinmişdür felek
gün yüzünün ħasreti ile tîr-i āhumdan benüm benüm
pādişāhum leşker-i miḥnetle sebīhün itdüğün
işidesen bir gün āh-ı şubḥ-gāhumdan benüm
5. za'ferânın yüzümün küynüklü āhumdur şatan
lîkin ol gül-çihre almaz āh-ı āhumdan benüm
'âşıkun bağrında zehr-ālūd peykân olduğın
qabrum üstine gelen bilür giyāhumdan benüm
7. gözi öğrenmişdürür 'âşıkların öldürmege
ey necâtî zulm gelmez pādişāhumdan benüm

632. 95^b: [Ġazel-i Necâtî Beg]: *Necâtî Beg Dîvânı*: G. 378 / (Tarlan, 1963: 374)

1 günāhumdan: gün āhumdan.

3 Vezin bozuktur.

benüm benüm: benüm.

4 Vezin bozuktur.

miḥnetle: miḥnet.

5 Divanda bu beyit 6. beyit olarak yer almaktadır.

āh-ı āhumdan: āh u vāhumdan.

6 Divanda bu beyit 5. beyit olarak yer almaktadır.

peykân: ḫançer.

7 'âşıkların: 'âşıqları.

633.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. âteş-i gâmdan yanupdur hâkdür cismüm benüm
bil ki şol bir âh-ı âteş-nâkdür cismüm benüm
himmət ile hem-demi 'isâ olursam tañ mı kim
ehl-i diller arasında hâkdür cismüm benüm
3. bunı bildüm 'âkıbet hîç nesne bilmedüm
gerçi başdan ayağa idrâkdür cismüm benüm
avladı öldürdi gâmzen kendüzümnden bilmedüm
şeh-süvârâ lâyıķ-ı fitrâkdür cismüm benüm
5. ey necâtî eyledüm 'ışķ ejdehâsını zebün
mâr-gîr-i dehr içün tiryâkdür cismüm benüm

634.

mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün
muzâri' - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. gördüm yüzüni dîde-i giryândan el yudum
vurdum cigerde kaçre kadar kıandan el yudum
gördüm yû gitmeyince gönül yüz yumaz gözüm
şu gibi gönlüm aķdı revân andan el yudum
3. ruhsâr-ı dil-firîb-i 'araķ-rîzünü görüp
şebnemleri ile şahın-ı gülistândan el yudum
uyup hevâya terk-i diyâr eylesem n'ola
bir kaçreyem ki lücce-i 'ummândan el yudum
5. la'lün yeter necâtîye dünyâ ve âhîret
kevşer şuyu ile çeşme-i hayvândan el yudum

633. 95^b: [Ġazel-i Necâtî Beg]: *Necâtî Beg Dîvânı*: G. 346 / (Tarlan, 1963: 355)

1 hâkdür: pâkdür.

2 arasında: ayağında.

3 Vezin bozuktur.

hîç: kim hîç.

4 bilmedüm: ölmedüm.

5 'aşķ: nefis.

634. 95^b: [Ġazel-i Necâtî Beg]: *Necâtî Beg Dîvânı*: G. 371 / (Tarlan, 1963: 369)

1 Divanda 2. mısra 2. beytin 2. mısrasıdır.

2 Divanda 2. mısra 1. beytin 2. mısrasıdır.

yû: ki

yumaz gözüm: yumaz.

5 Divanda bu beyit 6. beyit olarak yer almaktadır.

635.

mef'ülü fâ'ilâtün mef'ülü fâ'ilâtün

- - + / - + - - / - - + / - + - -

1. қан ағладуң görünce ben 'âşıkı fütâde
 ey çeşm-i hûn-feşânum olsun demün ziyâde

 çeşmün kimi yıkarsa çekmege bende anı
 almış kemend eline gîsûlaruñ kafâda
3. küncü belâda tenhâ beyhûde olup yaturken
 yanuma guşşa geldi bilişde âşinâda

 sen çeşmi şâhbâza şayd-ı harem olam der
 yıllardurur kim uçar dil murğı bu havâda
5. teşbîh sâde virmez zînet vire hayâlî
 rengin edâ gerekdür eş'âr-ı dil-güşâda

635. 96^a: [Gazel-i Hayâlî Beg]: *Hayâlî Beg Dîvânı*: G. 7 / (Tarlan, 1945: 345)

1 fütâde: belâda.

3 beyhûde: bîmâr.

4 kim: ki.

5 Divanda bu beyit 6. beyit olarak yer almaktadır.
 vire: söze.

636.

mef'ülü fā'ilātün mef'ülü fā'ilātün
remel - - + / - + - - / - - + / - + - -

1. āl ile dutdı öpdi la'l-i nigārı bāde
 virse 'aceb mi āhum bezm-i fenāyı bāde

 şevk-ı leb-i nigāra gördün mi öykünürmüş
 keyfiyyeti şarābun vay bu ḥarām-zāde
3. deryā-yı mihrün içre derdünle āşināyuz
 yād eylemezsün ey meh meylün hemişe yāda

 tūfān-ı eşk-i çeşmüm teskīn idersen ey dost
 mānend-i nūḥ 'ömrün kılsun ḥudā ziyāde
5. atı dokundı düşdüm ol şeh-süvār didi
 bu daḥı bir düşüşdür [ḥazḥ eyle hey] fütāde

 yā kaşların hilāle teşbih itdi zātī
 eksüklük itdi ey meh ma'zūr tut bu rāda

637.

mef'ülü fā'ilātün mef'ülü fā'ilātün
- - + / - + - - / - - + / - + - -

1. ğamdan helāk olupdur cismüm benüm ziyāde
 ey sākī-i maḥabbet şun baḥa cām-ı bāde

 leylī saçun görelden künc-i ğam içre tenhā
 vā ḥasretā ki kaldum mecnūn gibi belāda
3. naṭ'-i ḥaddünde ḥālün düşdi ruḥunla şāhum
 kim süre süre āḥir ferzīn olur piyāde

 āḥ itdügümce dā'im derd ü belālar içre
 taḥ mı yanarsa bu çerḥ döne döne hevāda
5. 'ışkun meyinden ey meh mest oldu bu faḳirī
 'aks-i lebün görelden cām-ı cihān nümāda

636. 96^a: Naẓīre-i Zātī: *Zātī Dīvānı III. Cild: Ğ. 1254 / (Çavuşoğlu, Tanyeri, 1987: 159)*

1 fenāyı: cihānı.

3 Divanda bu beyit 5. beyit olarak yer almaktadır.

4 Divanda bu beyit 6. beyit olarak yer almaktadır.

5 Divanda bu beyit 3. beyit olarak yer almaktadır.
 ol şeh-süvār didi: didi o şeh-süvārım.

6 Divanda bu beyit 7. beyit olarak yer almaktadır.
 yā: rā.

637. 96^a: Faḳirī:

fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. nice bir hün dökeyin [bu] dide-i giryānumdan
nice bir besleyeyin ğamzelerün yanumdan
nice bir ğayr ile sen buseye bazar tutup
beni bi-zer diyü bizâr idesin cânumdan
3. fūrkatüm dostlara bitiyecek nesne degül
haberüm aldun ola nâle vü efgānumdan
kesse mıkraz-ı ğamun başumı eger şem' gibi
yine bir baş çıka şevk ile giribānumdan
5. bulsa dünyâyı tabib olan iderdi bimar
dilberün derdi mi var bulmaya dermānumdan
pistenün ağızını şöhetde bıcaqlar açamaz
bir söz açılma benüm gonca-i handānumdan
7. yirüm idinmiş iken sürdi gedâyı kapudan
bunu ummazdı necâti kuli sultānumdan
benüm eş'ardur iden yirümi şaff-ı ni'âl
okuyan maḥlāşumı anlaya divānumdan

638. 95^bderkenar: [Ġazel-i Necâti Beg]: *Necâti Beg Divānı*: G. 424 / (Tarlan, 1963: 403)

1 dide-i giryānumdan: dil-i biryānumdan.
3 Divanda bu beyit 6. beyit olarak yer almaktadır.
4 eger: ger.
5 Divanda bu beyit 3. beyit olarak yer almaktadır.
bulmaya: böyle ya.
6 Divanda bu beyit 5. beyit olarak yer almaktadır.
7 Divanda bu beyit 9. beyit olarak yer almaktadır.
gedâyı: giderdi.
8 Divanda bu beyit 10. beyit olarak yer almaktadır.

639.

mef'ülü fâ'ilâtün mef'ülü fâ'ilâtün

- - + / - + - - / - - + / - + - -

1. gülşende gül yüzünçün âh eylesem ziyâde
bülbul kebâb olurdu döne döne hevâda

çekdüm kemân-ı 'ışkuñ iki bükildi kaddüm
kaşuñ firâkı âhir itdi beni kepâde
3. na'ı-i zeminde hâlün zâd-ı dehr içinde
sürdi ruḥ üzre şâhum âhir baña piyâde

korkar ki dūd-ı âhum aña sirâyet ider
çerḥ-ı felek anuñ'çün kaçır dönüp hevâda

640.

mef'ülü fâ'ilâtün mef'ülü fâ'ilâtün

- - + / - + - - / - - + / - + - -

1. olsun tena'um içre ol yâr-ı rûy-sâde
kalsun belâ vü gamda bu 'âşık-ı fütâde

ol şehsüvâr-ı meydân binse semend-i nâza
'uşşâk öñince olur ser-cümle hep piyâde
3. kaşuñla gamzeñ ey dost yiter cihâna fitne
n'eyler girüp pusuya kâküllerün kafâda

kaşuñ kemânı pekdür her kim ki çekmek ister
derd ü belâ vü miḥnet aña gerek kepâde
5. her kim ki şâh olupdur sanmañ ḥuzûrı vardur
dervîş ki ola kâni' 'ömri geçer şafâda

gülzâr-ı ḥüsnün içre her gîce şubḥ olunca
oḡur muḥibbî medḥün bülbulleyin nevâda

639. 96^aderkenar: Nazîre-i [Faḳîrî]:

640. 96^a: Muḥibbî: *Muḥibbî Dîvânı*: Ğ. 3095 / (Yavuz, 2016: 1539)

1 yâr-ı: mâh.

2 öñince olur: olur öñince.

3 kâküllerün: gîsûlaruñ.

4 Divanda bu beyit 5. beyit olarak yer almaktadır.
kaşuñ: 'ışkuñ.

5 Divanda bu beyit 6. beyit olarak yer almaktadır.
ḥuzûrı vardur: ḥuzûr ider ol.

6 Divanda bu beyit 7. beyit olarak yer almaktadır.

641.

mef'ülü fâ'ilâtün mef'ülü fâ'ilâtün

- - + / - + - - / - - + / - + - -

1. ben zâr-ı nâ-tüvânun nerd-i ğam-ı belâda
baht kapısı baĝlu mümkün degül güşâda
cânda hevâ-yı kâkûl başda belâ-yı müjgân
tûl-ı emel önümde tîĝ-i ecel kâfâda
3. 'ayş-i cem u sikender bir ân imiş ser-â-ser
şöyle didi görenler cām-ı cihân nümâda
naţ'-ı murâda ey şeh sür esb-i nâz-ı maşşûd
manşûbe ile devrân itmezden ön piyâde
5. kavs-i kuzahdan inse tîr-i kazâ başuğa
olĝıl helâkî dâ'im teslîm ile rızâda

642.

mef'ülü fâ'ilâtün mef'ülü fâ'ilâtün

- - + / - + - - / - - + / - + - -

1. derdüm hikâyet itsem mecnûn-ı nâ-murâda
kendin koyup benüm'çün aĝlardı ol fütâde
keyfiyyet şarâbuñ şonunda dirler ammâ
ya'ni lebün ħabâbı mest itdi ibtidâda
3. gül-günî cāmelerle bezm-i şarâba girme
ey gözleri ħarâmî kıan olmasun arada
bu tāk-i pür-revâkıñ gelmezdi hiç nazîri
cām-ı ħabâb gibi varmasa şonı bâda
5. oldum ğazelde kāmî 'allâme-i zamâne
şî'rümden itse tãñ mı şâ'irler istifade

641. 96^b: Helâkî:

642. 96^b: Kāmî:

643.

mef'ülü fâ'ilâtün mef'ülü fâ'ilâtün

- - + / - + - - / - - + / - + - -

1. leyli için ki mecnûn âh eyledi ziyâde
od urdı kâinâta murğ uçmadı hevâda
dökme gözün yaşını bâzâr-ı 'ışk içre
'âşık düşürme her dem gevherlerün kesâda
3. ruğun yerinde iken al menzilünî şâhum
atlı mesâfesini kaç' idemez piyâde
gel ey melek rakîbe uyma sözün işitme
virmesün ol 'azâzil dimâğunı fesâda
5. şahrâ-yı 'ışk seyrî mecnûn ile şağışımız
kim gördi iki şâhı seyrânda bir arâda

644.

mefâ'ilün mefâ'ilün fe'ülün

hezec + - - - / + - - - / + - -

1. dil uzatmış leb-i dildâre gonca
şabâdan yedi anun'çün tabanca
düşer mi şânuña ey şâne billâh
tutuşmak kâkül-i yâr ile pençe
3. gören dir zülfünî tarâf-ı lebünde
nigâhbân olmuş âh dir gizlüce
ne bir şîrîn gelür dünyâya sence
ne bir ferhâd olur 'âlemde bence
5. firâkî irsem ol serv-i revâna
şarılsam şarmaşık gibi boyınca

643. 96^b: [Ġazel-i Seyrî]:

644. 97^a: Firâkî:

645.

mefā'ülün mefā'ülün fe'ülün
hezec + - - - / + - - - / + - -

1. vefāyi az ider ol cān uruğı
anun'çün cān virürüz aña çoğı
muḥabbet bezmīne oturdı 'uṣṣāk
berü gel al ele sāķī yatuğı
3. çenār ise o bir dağda büyümiş
şanevber ise bir bostān oyuğı
üzüm şuyına şūfī cān virür līk
şıdurmaz gözine kimse қоруğı
5. olupdur zülfüne dolaşalı dil
ḥayālün gibi bir gice қонуğı
ümīdüm қatı çok şabrum қatı az
necātīnün bulardur varı yoğı

645. 97^a: Necātī: *Necātī Beg Dīvānı*: G. 586 / (Tarlan, 1963: 511)

1 cān: ḥ'ān.

2 muḥabbet: melāmet.

berü: uru.

ele: berü.

gel: tur.

3 Divanda bu beyit 5. beyit olarak yer almaktadır.

4 Divanda bu beyit 3. beyit olarak yer almaktadır.

5 Divanda bu beyit 6. beyit olarak yer almaktadır.

dolaşalı: baş қоşalı.

6 Divanda bu beyit 7. beyit olarak yer almaktadır.

646.

mef'ülü mefâ'ilün mef'ülü mefâ'ilün
hezec - - + / + - - - / - - + / + - - -

1. tâ ol büt-i şîrîn-leb şekker-dehen olmuşdur
gül goncalarının hep yiri diken olmuşdur
hüsünün şıfatın tâ kim diye işide lâle
gülşende gül ü gonca güş ü dehen olmuşdur
3. kıaddünle 'izârundan ayru düşeli vallâh
tâbüt u kefen baña serv ü semen olmuşdur
bîmâr-ı ğamem benden bî-çâre tabîb el çek
itme emegün zâyî' baña olan olmuşdur
5. ol zülf-i perişânı bu vech ile görelden
'âlemde perişânlık bildüm neden olmuşdur
bayram-ı vişâlünde şalınmağa 'âşıklar
meydân-ı cemâlünde zülfün resen olmuşdur
7. ey rûma 'akîk ilten şakın ki ziyân eyler
kanlu yaşum ucından 'âlem yemen olmuşdur
billâhi necâtiye bu luṭf u 'atâyi gör
şeyhî olalı husrev nazmı hasen olmuşdur

647.

mef'ülü fâ'ilâtün mef'ülü fâ'ilâtün
- - + / - + - - / - - + / - + - -

1. sâķî-i bezm-i miḥnet her kime şunsa bâda
mest ü ḥarâb qodı ḥum-ḥâne-i belâda

646. 97^a: Velehu: *Necâtî Beg Divânı*: G. 84 / (Tarlan, 1963: 196)

1 dehen: şiken.

goncalarının hep: goncasının vallâh.

2 Divanda bu beyit 3. beyit olarak yer almaktadır.

lâle: dâ'im.

3 Divanda bu beyit 2. beyit olarak yer almaktadır.

vallâh: cânâ.

4 Divanda bu beyit 5. beyit olarak yer almaktadır.

5 Divanda bu beyit 4. beyit olarak yer almaktadır.

ol zülf-i perişânı bu vech ile görelden: ḥaddünde görüp zülfün ben günü kıara 'âşık.

6 Divanda bu beyit yer almamaktadır.

7 Divanda bu beyit 6. beyit olarak yer almaktadır.

8 Divanda bu beyit 7 beyit olarak yer almaktadır.

husrev: şeyhî.

647. 96^bderkenar: [*Ġazel-i Maḥremî*]:

648.

mef'ülü fâ'ilâtün mef'ülü fâ'ilâtün

- - + / - + - - / - - + / - + - -

1. ey meyl iden nuķûşa bu deyr-i bî-fenâda
şarf itme naķd-i 'ömrün gezme 'abes hevâda
sākî-i bezm-i çarğun bir bâde şanma cāmın
cân atma meclisine 'ömrün virme bâda
3. âyine-i sikender mir'ât-ı kalb-i 'ârif
illerde bir meşeldür cām-ı cihân-nümâda
sultân eydür kişi'i 'ışğun bu hâletin gör
eg kim gedâ baş egmez cemşid keyķubâda
5. za'fî kaçan ki buldum seb'ü'l-meşânî şırrın
bildüm nedür kerâmet taķmîr ü tîn-i mâda

649.

mef'ülü fâ'ilâtün mef'ülü fâ'ilâtün

- - + / - + - - / - - + / - + - -

1. süz ile âh ideydüm hâdden eger ziyâde
ķuşlar kebâb olurdu döne döne havâda
ferzâne idüm evvel sen şâh öninde rûhum
nerrâd-ı dehr âķir sürdi baķa piyâde
3. çeke çeke ğamunı ķaddüm kemâna döndi
âh ol kaçı hilâlüm itdi beni kebâde
ikbâl-i lâ beķâdur 'aksini şüretün gör
mersümdür bu ma'nâ cām-ı cihân nümâda
5. ta'lim-i 'ışķ ideydim ferhâda ger mesîhî
ķomazdı iki taş tağlarda bir arada

648. 96^bderkenar: [Ġazel-i Ża'fî]:

649. 96^bderkenar: [Ġazel-i Mesîhî]: *Mesîhî Dīvânı*: G. 235 / (Mengi, 2020: 268)

3 Divanda bu beyit 4. beyit olarak yer almaktadır.
hilâlüm: kemânum.

4 Divanda bu beyit 3. beyit olarak yer almaktadır.

5 tağlarda: 'âlemde.

650.

mef'ülü fâ'ilâtün mef'ülü fâ'ilâtün

- - + / - + - - / - - + / - + - -

1. sözüüm sirâyet itse mecnûn u nâ-murâda
kuşlar kebâb olaydı başındaki yuvâda
neydüğini cihânun fikr it habâb-ı meyden
yazmış bu nükteyi cem câm-ı cihân nümâda
3. zühhâda künc ü mescid mesken baña harâbât
taqdîr böyle kılmış nem var benüm ârâda
naṭ'-ı zemînde oldum ferzânesi cihânun
ferzîn olur oyunda süre süre piyâde
5. [bir yayını çeküpdür 'aşkun hayâlî ey meh]
[kim oldu aña nisbet kıavs-i kuzah kepâde]

651.

fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün

remel + + - - / + + - - / + + -

1. ey güzellikte bî-bedel kadınım
mişli mânendi yok güzel kadınım

652.

fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün

remel + + - - / + + - - / + + -

1. analıktan geçüp ebe olası
s* her gice gebe olası

650. 96^bderkenar: [Gazel-i Hayâlî Beg]: *Hayâlî Beg Divânı*: G. 6 / (Tarlan, 1945: 345)

2 Divanda bu beyit 3. beyit olarak yer almaktadır.
fıkr it: fehm it.

3 Divanda bu beyit 4. beyit olarak yer almaktadır.

4 Divanda bu beyit 2. beyit olarak yer almaktadır.

5 Mecmuada son beyit silik olduğundan divandaki son beyit aynen yazıldı.

651. 97^aderkenar: [Müfred]:

652. 97^aderkenar: [Müfred]:

653.

fe'ilātün mefā'ilün fe'ilün
ḥafīf + + - - / + - + - / + + -

1. amuñ afşār mûķişin sancagı adınım
tılağun bir ḥaṭāyi bayraqdur
baş oşup germ ile yüz bulalı
dili uzun dehānı yapraqdur
3. ḥaşerīdür atı ḥayāsızdur
ar gibi geri a pādur
kīr naḥsine meylī şubḥa degin
şaka şaqdur şaka şaka şaqdur

654.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. ḥalk-ı 'ālem 'ışumı āḥ ü fiğānumdan uyar
gice āteş şu'lesi gündüz duḥānumdan uyar
tınmamağ ile yener ol onca-leb ben bülbülin
her seḥer derd-i derūnum dāsītānumdan uyar
3. ağızı remzin beli sırrın şerḥ iderdüm mū-be-mū
kimsene yodur benüm rāz-ı nihānumdan uyar
çeşm ü ebrūsı ḥayāli fāş ider sırrum hemān
beg ulı olduğumı tīr ü kemānumdan uyar
5. ben necātiyem didüğümdür giriftār olduğum
cümle güzeller beni nām ü nişānumdan uyar

653. 97^aderkenar: [Kıṭā'-i Meylī]:

654. 97^aderkenar: Velehu: *Necātī Beg Dīvānı*: G. 97 / (Tarlan, 1963: 204)

4 hemān: cihān.

655.

fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

I

1. hüsñ ile ol meh bulaldan şehir içinde iştiḥār
‘āşık-ı abdālîdur tacın geyer her tâc-dâr
3. tekye-i ğamda kullı kurbânı olursam ne var
‘āşık-ı pāmālîyum baş açuḳ abdālîyum
5. hūblarda taḳyeci dervîşi kıldum ihtiyâr

II

1. bir siyâh altunlu ğarrâ‘ yaptı ser-mâh-ı felek
âfitâbuñ ‘aynıdur tâcında her zerrîn benek
3. atlas-ı gerdün gibi âvâresiyem ḥaşre dek
‘āşık-ı pāmālîyum baş açuḳ abdālîyum
5. hūblarda taḳyeci dervîşi kıldum ihtiyâr

III

1. çarḥ dükkânı ‘ubeydî kendü mihr-i rüşeni
şa‘şa‘â dest-i pür envârında zerrîn sūzeni
3. râzîyum miḥnet ocâğında ütülse beni
‘āşık-ı pāmālîyum baş açuḳ abdālîyum
5. hūblarda taḳyeci dervîşi kıldum ihtiyâr

655. 97^b: Der-Maḳâm-ı ‘Irāk [‘Ubeydî]:

656.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

I

1. koyun ala gözleri müjgânını tîğ itmiş âh
dökmek için kanımı dögmüş zenaḥdânında çâh
3. korkarın bir gün idersin derd-mendi ḥâk-râh
dîfikârım oldum mışırırân o bî-ḳarâr oldum âh
5. nev civānum âfetüm ḳaşṣâb-zâde per-i şâh

II

1. cân ḳoçın ḳurbân idüp ol ḳâtil-i erbâb-ı ḡam
tîğ-ı bürrâniyle cismüm nîmelerse râzıyam
3. zülfünün çengâlına aşsun beni tek dem-be-dem
nev-civānum âfetüm ḳaşṣâb-zâde per-i şâh

III

1. ey 'ubeydî bir dem içre ḡamzeni bîḡ ḳan ider
tîğ-ı cevri-i ehl-i 'ışḳun cimini bî-cân ider
3. il görince 'îd-i vaşlına bizi ḳurbân ider
nev-civānum âfetüm ḳaşṣâb-zâde per-i şâh

657.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. manşıb u câhıyle bu dünyâda ey maḡrûr olan
ḥ'âb-ı ḡafletde ḳalup bî-çâre olma serseri
'âḳıbet ser-menzilün ḥâk olısar ey bî-ḡaber
tutasın olduḡ bahâneyle cihānun serveri
3. göge çıkarmaz seni iletür zemîne şöyle bil
taḡ ḳadar yıḡsaḡ cihân mülkinde ger sîm-i zeri
pâye-i ḳadrüm felekden yücedür dirken bugün
nice bozdı bu cihân mülkinde gör ser 'askeri
5. ḳadr ile 'unvân veren ḡalka vezîr-i 'azâmun
ḳatline bu oldu târiḡ dūrüldi defteri

656. 97^bderkenar: Der-Maḳâm-ı Nevâ ['Ubeydî]:

657. 98^a: Ezân-ı Târiḡ ez-Berâ-yı İbrâhim Pâşâ: Mecmuada matla beyti yer almamaktadır.

658.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. z̤ulmet-i ğamda görenler didiler iskenderi
hey dīrīgā dār-ı dünyādan dūrıldı defteri
ins ü cin feryād aĝlar didüm biñ bāş ile
görmedi böyle muşibet devr-i ādemden beri
3. haşre dek ger an çünkü bulmak anı mümkün degül
hayf kim toprak arasına düşürdük gevheri
rüz-ı şeb hırşid-i pür-nūr itdi koyuben şanmañuz
üstine yüz şevk ile nūr indi anuñ enverī

659.

mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün
hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. hevā-yı kadd-i t̤ubān ile ey serv-i hırāmānum
cihānı ğarka virdi cūy-ı eşk-i çeşm-i giryānum
görünmezsin baña yazuk degül midür a sulṭānum
meded öldüm cemālün cennetin 'arz eyle rızvānum
3. ruḥ-ı zibānı gözler görmemişdür ey perī peyker
meleksin sen benī ādemde bulunmaz saña benzer
firāk-ı kevşer-i la'l-i lebünden k̤and-i eşk-i ter
meded öldüm cemālün cennetin 'arz eyle rızvānum
5. mücellidlik olaldan şan'atün ey k̤āmet-i mevzūn
saña bir çini k̤āse oldu altun ezmege gerdün
devāt-ı sürḥa döndi aĝlamağdan dīde-i pürhūn
meded öldüm cemālün cennetin 'arz eyle rızvānum
7. revā mı z̤ulm ile itmek mekānum duzāḥ-i ḥasret
esirīñ oldum ise k̤āfir olmadum be hey āfet
'ubeydī ḥaste ḥālün cānına k̤ār eyledi fūrḫat
meded öldüm cemālün cennetin 'arz eyle rızvānum

658. 98^a: [Ġazel-i Enverī]:

659. 97^bderkenar: Der-Maḳām-ı Dergāh-ı Hüseyn ['Ubeydī]:

660.

I

1. dil verelden sen serv-i bālāya
ḥāk-i pāyine olmuşam sāye
3. gel e raḥm it ben dil-i şeydāya
benüm ey cānum cānum aḥmed[üm]

II

1. ey saçı leylī zülfi pür efsün
siḥr ile kılduḥ sen beni mecnün
3. tağlarda düşüp gezerüm mecnün
benüm ey cānum cānum aḥmedüm

III

1. olalı senünle āşinā nāşi
oḥulmaz oldu bağırmuḥ yāşı
3. saḥa ḥayr etmez bu gözüm yāşı
benüm ey cānum cānum aḥmedüm

IV

1. bu nişārīnin cān içre cānı
gözlerinden gel aḳıtma ḳānı
3. ey gözlerün şāh sulṭān kıızıl bāşı
benüm ey cānum cānum aḥmedüm

661.

mefā'ılün mefā'ılün fe'ülün
hezec + - - - / + - - - / + - -

1. kime kim eylük itsen şaḳın andan
bulunmaz saḥa düşmen yaḳın andan

662.

mef'ülü fā'ilätü mefā'ilü fā'ilün
remel - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. sevmez güzel ḳocaldı demişsin nihālī
igen güzelsin ey iki gözüm iken güzel

660. 97^bderkenar: [Murabba'ı Nişārī]:

661. 98^aderkenar: Müfred:

662. 98^aderkenar: Müfred:

663.

fe'ilātün mefā'ilün fe'ilün
ḥafīf + + - - / + - - - / + + -

1. virür āḥir fenāya fülk-i teni
nūḥ daḥı olur ise keştibān
her kaçan dem çeke neheng-i ecel
gelmeye katrece aḥa 'ummān
3. yūsuf-ı şānī idi aḥbāba
görinürdi 'adū gözine sinān
ḥatīf-i ḡayb didi tāriḥin
ṭaldı raḥmet denizine ḳapudān
5. siḥriyā gel du'ā-yı ḥayr idelüm
rūḥ-ı pākini şāḥ ide sübhān

664.

mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün
hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. düşicek ḥāleti neze' didi tāriḥini işḥāk
yöneldüm cānib-i ḥaḳḳ'a başum açuḳ yalın ayāk

665.

fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. yine zi'l-ḥiccede 'azm-i seferüm şām oldu
diledüm yazmaḡa tāriḥini aḥşām oldu

663. 98^aderkenar: Tāriḥ-i Vefat Sinān Pāşā [Sihri]:

664. 98^aderkenar: Tāriḥ-i İşḥāk Çelebi:

665. 98^aderkenar: [Müfred]: *Üsküblü İşḥāk Çelebi Dīvānı*: M. 12 / (Çavuşoğlu, Tanyeri, 1990: 351) H. 943.

1 yine: şehir-i.
diledüm: istedüm.

666.

fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün

remel + + - - / + + - - / + + -

1. hey belâ hey o nev-civâna dirîğ
bâğ-ı 'âlemden almadı dağı kâm

gitdi dârü'l-ķarâra ĥasret ile
acıdı cümle aña ĥâş ile 'âm
3. umarum kim varıcağız anda
ĥaķ maķâmını ide dârü's-selâm

ĥâtif-i ĥaybden oldı târiĥ
raĥmetüllâh-i 'aleyhî bi's-selâm

667.

fâ'ilātün fâ'ilātün fâ'ilātün fâ'ilün

remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. şemsiyâ şâh-ı cihânun bendesiyem şîriyem
kesmege başın 'adūnun bir yalun şemşîriyem

baña iĥsân eyledi şâm-ı dilârâyı bugün
yazdılar târiĥini mirân-ı şâhun mîriyem

668.

mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün

hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. görüp mülki vücûdı 'âlem-i 'ışķa ķadem başdum
bugünden sonra ölmezsem 'adem iķlîmidür ķaşdum

dü-tâ olmış beden bir âĥ idüp cân virdi toĥruldı
ĥamunla ey kemân-ebrü oķum atdum yayum yakdum
3. ĥabâb-ı eşķümi zeyn eyledüm âĥ u pür-şerâr ile
mezârum türbesine nûrdan ķandîller aşdum

iki böĥrüm biri birine geķdi cismüm za'fumdān
beden bol geldi cāna sūzen-i hicrân ile ķaşdum
5. tutuşdum küştĥîr-i ĥamla fevrî meclis-i meyde
erenler himmetinde bir ayaĥ ile anı başdum

666. 98^b: Merĥûm Ĥadîdî:

667. 98^b: [Ėzel-i Şemsi Pâşâ]: Divanda yer almamaktadır.

668. 99^a: [Ėzel-i Fevrî]:

669.

mefā'ılün mefā'ılün mefā'ılün mefā'ılün
hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. ben ol rindüm ki 'arzum bezl-i emel-i taht ü tãc itmem
hudâdan gayriya 'âlemde 'arz-ı ihtiyâc itmem
maḥabbet nûrı şol denlû münevver eyledi qalbim
ki künc-i vaḥdetümde şem'-i hürşid-i sirâc itmem
3. dil-i bî-çâreye zaḥmet çeküp luṭf it devâ itme
ki derd-i 'ışķa ölsem de ṭabibâ ben ilâc itmem
hemân ele qalmışdur işi ben maḥremün qaşdı
senün gibi 'amâl ile fazlıma ben ihtiyâc itmem
5. baña ni'met yiter fevrî ki bezm-i kâ'inât içre
eliyle tatlu ballu dirilüp bir ferdi ac itmem

670.

mefā'ılün mefā'ılün mefā'ılün mefā'ılün
hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. feraḥ bigânedür gönlüm ki ey guşşâ sen evdensin
ferah şadî gelür gider benümle qalacak sensin
alup ben ḥâkden bûy-ı muḥabbet ḥâtırum şordı
eyitdi kim nire toprağısın mesken ne yerdensin
3. sen ancak başa kıyduñ ben dil ü cânım daḥı virdüm
baña öykünme ey ferhâd sen 'ışķ içre yeg fensin
yaqar her ki seni nâr-ı tecellî şöyle benzer kim
gönül ya ṭur u sînâsın yâḥud vâdî-i eymensin
5. şarâb-ı şevķ ile esrâr-ı 'ışķa dest-res bulduñ
yine bezm-i ğam engîzi cihânda fevriyâ sensin

669. 99^a: [Ġazel-i Fevrî]:

670. 99^a: [Ġazel-i Fevrî]:

671.

mefā'ilün fe'ilātün mefā'ilün fe'ilün
mucteşş + - + - / + + - - / + - + - / + + -

1. olam nişānesi aḥbāb-ı iştiyākı imiş
olam ki dirler anı dost-ı lâ-firākı imiş

672.

mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün
hezec + - - - / + - - - / + - -

1. fakîrin zerk için tutma yaçasın
tamudan od alup kande yaçasın

673.

mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün
muzāri' - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. ol siyeh kim cihān ki cānum cefādadur
andan bu tıpkı nazm ki ben bî-nevādadur

674.

mefā'ilün fe'ilātün mefā'ilün fe'ilün
mucteşş + - + - / + + - - / + - + - / + + -

1. olam nişānesi aḥbāb-ı iştiyākı imiş
olam ki derler anı dost-ı lâ-firākı imiş

675.

mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün
hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. daḥı ḡam çekmezüm billāh ki mektüb-ı şafā geldi
niçe şād olmayam ḡurbet diyārında vefā geldi

676.

1. 'izzet'çün allāhum kimseyi derde mübtelā itme
sevdüğün ya'ni 'aşık-ı zāruḡ yād kimseyle aşinā itme

671. 98^bderkenar: Müfred: Mecmuada aynı varakta 674. şiirle mükerrerrdir.

672. 98^bderkenar: Müfred:

673. 98^bderkenar: Müfred:

674. 98^bderkenar: [Müfred]: Mecmuada aynı varakta 671. şiirle mükerrerrdir.

675. 98^bderkenar: [Müfred]:

676. 98^bderkenar: [Müfred]:

677.

fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. ey ecel şabr yok mu nedür bu 'acele
çok mu gördün baña cân virmege ol bî-bedele
ey şabr gördün ider seni baña bunca 'acele
ko beni cân vireyin yarın ol bî-bedele

678.

mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün
hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. şu denlü bî-kesem cânâ cihânda acırum yokdur
ölürsem meyyitüm defn itmege bir acırum yokdur

679.

fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. ser-i küyün şanemâ cennet-i a'lâ bilürin
müntehâ kâmetüni sidre vü tûbâ bilürin
seni yûsufîa güzellikde sorarlarsa baña
yûsufî bilmezin ammâ seni ra'nâ bilürin
3. bilmezin n'eyleye derd ü gam cânâne baña
ne müdârâyâ meded var ne müdâvâ bilürin
zâ'il olmaz heves-i zülf-i siyâhuñ dilden
hâşıl olmayacağın gerçi bu sevdâ bilürin
5. bâkiyâ gülşen-i firdevsi baña 'arz itme
âsitânın ben anuñ menzil ü me'vâ bilürin

677. 98^bderkenar: [Kıta']:

678. 99^aderkenar: [Müfred]:

679. 99^aderkenar: [Gazel-i Bâkî]: *Bâkî Dîvânı*: Ğ. 363 / (Küçük, 2019: 324)

3 Divanda bu beyit 4. beyit olarak yer almaktadır.

4 Divanda bu beyit 3. beyit olarak yer almaktadır.

680.

mef'ülü mefâ'ilü mefâ'ilü fe'ülün

hezec - - + / + - - + / + - - + / + - -

1. fûrkat şebine düşmüşem ey mâh esirge
çıkdı felege âh-ı seher-gâh esirge
ey gözlerümün aydını vü necm-i sa'âdet
zulmetde kalupdur dil-i gümrâh esirge
3. hecr ile yaşum yirde gözüm gökde kalupdur
ey yiri gögi yaradan allâh esirge
bir hâcet için ka'be işigüne çekilür
her şâm ü seher kâfile-i âh esirge
5. hey derdün ile bir gün ölür haste necâtî
geh cevr ü cefâ eyler isen gâh esirge

680. 99^b: [Gazel-i Necâtî Beg]: *Necâtî Beg Dîvânı*: G. 517 / (Tarlan, 1963: 464)

2 vü: vey.

3 Divanda bu beyit 4. beyit olarak yer almaktadır.

4 Divanda bu beyit 3. beyit olarak yer almaktadır.

681.

fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. bağ-ı cennet ne virür 'âşık-ı dîdârlara
ben o bülbül degülem aldana dîdârlara
komazum zülfi kemendin ne çekersem çekerin
böyle olur dolaşan ol tırra-i tarrârlara
3. çeşm ü ruhsârı hayâli ile ne tañ nergis ü gül
yüzini gözünü açup gire bâzârlara
işte didügüme geldün vü dil-âzâr oldun
niye cân virür idün böyle dil-âzârlara
5. çeşm ü gamzenle bilür hâl-i necâtîyi şu kim
tuş gelmiş ola bağdâdda gayyârlara

681. 99^b: [Ġazel-i Necâtî Beg]: *Necâtî Beg Dîvânı*: G. 463 / (Tarlan, 1963: 427)

- 1 dîdârlara: gül-zârlara.
degülem aldana: degülem ki aldana.
- 2 çekerin: çekeyin.
ol tırâ-i: tırrası.
- 3 hayâli: havası.
yüzini gözünü: yüzün ü gözün.
gire: ger gire.
- 4 Divanda bu beyit 5. beyit olarak yer almaktadır.
işte didügüme geldün vü dil-âzâr oldun: çek dil-âzârlığı derd ile cânun çıksun.
niye: neye.
- 5 Divanda bu beyit 7. beyit olarak yer almaktadır.
gayyarlara: 'ayyârlara.

1. ey şekker-leb tatlu düşnāmuñ n'icün ma'dūmdur
ağzuñ esrārına ħod ħayranlığum mefhūmdur
bildüm ağzuñ ölçüsünden zerre denlü yokluğu
toğışundan ey kamer ruḥ kütlu gün ma'lūmdur
3. iştihāsı zāhidün meyden velī ḥalkdan kaçır
viremez gönli murādın fāsık maḥrūmdur
mihr-i vaşluñ pertevi olmazsa ey mihr ü māh seher
bezm-i ġamda cān u dil yanmağa her şem' mūmdur
5. derd-i hecr ile ölürsem bulmadan vaşla sebeb
fī-sebīllāh ki ġurbetde ölen merḥūmdur
laubāli 'āşık-ı rinde naẓar bāz ol velī
hem-dem-i āzār olmaya gör kim zīrā mezmūmdur
7. kevşeri meyḥānede tenhā şafāña tābī' ol
zīrā bu devr içre ihvān-ı şafādan ma'dūmdur

1. şubḥ-dem alup 'uṭarid destine zerrin kalem
defter-i sīmāb-gün-ı t̄areme çekdi raḳam
emr-i şāhı yazdı bildürdi emir-i çarḫa kim
cem 'ola kerrübiyān ḥānında şāhuṅ bīş-i kem
3. sūr-ı şāha okımağa encüm-i seyyāreyi
tevsen-i gerdūna bindi şāh-ı ḥāver şubḥ-dem
aṭlas-ı gerdūnı kat kat eyleyüp yıgıdı zuḫal
ḥāk-i pāy-i raḫş-ı şāha kılmağa ferş-i ḳadem
5. altun üsküfle güneş derbān-ı sūr-ı şāh idi
virdi sancaḳ ḳal'a-i minā-nümāya lā-cerem
zıll-i yezdān dāver-i devrān süleymān-ı zamān
ḥüsrev-i irān u tūrān vāli-i vālā-himem
7. 'arşayı ḥālī bulup yilmiş yüpürmiş bādveş
rüstem ü isfendiyār ü zāl ü sām ü güstehem
midḫat-i t̄iḡuṅ şehā lā seyfe illā zū'l-fiḳār
vaşf ü şān-ı t̄ir ü ḳavsün āyet-i nūn ve'l-ḳalem
9. salṭanat gülzārınuṅ nev-res nihāl-i servisin
ḡonce-āsā baş şalar eyler du'ā bunca ümem
şol süleymānsın ki ibrahīm olupdur āşafuṅ
enbiyānuṅ himmeti üstünḡe ḥāzır dem-be-dem
11. muşṭafānuṅ sünneti devrünḡe cārīdür şehā
ehl-i islāma du'a-yı devletün farz-ı ehem

683. 100^a: Kaşide-i Merḥūm Figānī Çelebī Berā-yı Sünnet-i Sulṭān Muşṭafā Raḫmetü'llāhi Aleyh: *Figānī ve Dīvānçesi*: K. 2 / (Karahān, 1966: 6)

3 Divanda bu beyit 6. beyit olarak yer almaktadır.

4 Divanda bu beyit 3. beyit olarak yer almaktadır.
kılmağa: itmege.

5 Divanda bu beyit 4. beyit olarak yer almaktadır.

6 Divanda bu beyit 5. beyit olarak yer almaktadır.

7 Divanda bu beyit 8. beyit olarak yer almaktadır.

8 Divanda bu beyit 9. beyit olarak yer almaktadır.
Ḳālem Suresi 1. Ayet.

9 Divanda bu beyit 11. beyit olarak yer almaktadır.
şalar: açup.

10 Divanda bu beyit 13. beyit olarak yer almaktadır.

11 Divanda bu beyit 14. beyit olarak yer almaktadır.
ehem: a'am.

- şıyt-i nāyūn sūrda şūr-ı sirāfıl olmasa
dirilüp bir yire gelmezdi şehā bunca ümem
13. nāy-ı rüyınun şadāsı gūşına kılmaz eşer
eyledi kūs ü nefirün gūlgulı halkı aşam
‘arş-āsā kurdūğun her hayme at meydānına
sāyebān-ı ‘arş-ı atlas aña nisbet pest ü kem
15. her birisi bir şüküfe şan dıraht-ı ravzadan
‘ayş ü ‘işret itmege altında gilmān-ı irem
başka başka cümle maḥlūkı konukladun şehā
oldılar ḥānuḡda envā‘-ı ni‘amdan muğtenem
17. mihr ü meh kırş oldu nuḡl encüm simātı heft çarḡ
yayılupdur yinmege sūruḡda envā‘-ı ni‘am
şöyle şir itdün cihān halkın simātunḡdan şehā
iştihāya aş yirerdi mā‘idenḡde her şikem
19. cümle maḥlūkāta sofranḡdan nevāle ḡasm olup
ger nemek olsa yitişmez maṭbaḡunḡda heft yem
ḡatre-i şebnemce gelmez rüz-ı sūruḡda şehā
çeşme-i mihr olsa şerbet kāseler eflāk hem
21. nīze-i zerrīn elinde ḡüsrev-i evreng-i çarḡ
nīze-bāz olmış önünḡde ey şeh-i gerdün-ḡaşem
dikdi bir zerrīn ḡabak meydān-ı gerdūna nişān
tīr atar yir yir şihāb idüp kemān-ı çarḡı ḡam
23. daḡınup mışrī kılıç ḡullarun itse cündilik
bīş olur ol zümrede tīr ü şüreyyā ber-ḡadem

-
- 12 Divanda bu beyit 15. beyit olarak yer almaktadır.
13 Divanda bu beyit 16. beyit olarak yer almaktadır.
14 Divanda bu beyit 17. beyit olarak yer almaktadır.
‘arş-ı: çarḡ-ı.
15 Divanda bu beyit 18. beyit olarak yer almaktadır.
16 Divanda bu beyit 19. beyit olarak yer almaktadır.
17 Divanda bu beyit 20. beyit olarak yer almaktadır.
18 Divanda bu beyit 21. beyit olarak yer almaktadır.
19 Divanda bu beyit 22. beyit olarak yer almaktadır.
20 Divanda bu beyit 23. beyit olarak yer almaktadır.
21 Divanda bu beyit 24. beyit olarak yer almaktadır.
22 Divanda bu beyit 25. beyit olarak yer almaktadır.
23 Divanda bu beyit 26. beyit olarak yer almaktadır.
bīş olur ol zümrede tīr ü şüreyyā ber-ḡadem: muş olur ol remzde şir-i jiyān bebr-i dijem.

- hüsrevâ bezmün neşâtından zebân-ı hâl ile
sâzlar her sū nağam-sâz olup iderler nağam
25. mûmdur yanmağa bezmün gicesi şem‘-i kamer
şem‘dân-ı nukra-kûbundur sipihr-i pür-direm
şöyle rûşen eyledi meh-tâb şâm-ı târı kim
şâh-ı hâverden girizân oldu şan cünd-i zulem
27. kıan kıaşanur tevsen-i gerdün anı şanma şafağ
heybetinden rahşunun ey hüsrev-i mülk-i himem
od şaçarken dem-be-dem ağzından ey şâh-ı cihân
cânı yokdur ejdehânun kim ura önünde dem
29. şâh-ı hâver kırkıben çıkıdı hışâr-ı çâruma
âsumâniler burûc-ı çarha [çün] dikdi ‘alem
‘arşa-i nazm içre şâh ögdül virürse başa ger
rahş-ı tab‘um eyleye iki cihânı bir kıadem
31. yaşam âh-ı âteşinümle sipihrün dâmenin
dest-i miñnetden figânî ger alınmazsa yaşam
bağrumı bin pâre kıldı fâka şemşîri şehâ
gözlerüm yaşı anun’çün bağladı reng-i bakam
33. bu meşel meşhûrdur ellerde manşib dest-mâl
birini eyle ‘inâyet gözlerüm yaşın silem
yeter ağladun yaşundan mâ-cerâ ma‘lûmdur
destünî kıaldur du‘âya cümleden oldur ehem
35. nitekim burc-ı kılâ‘-ı çârüm üstinde ola
şehriyâr-i çâr-bâliš şahib-i tabl ü ‘alem

-
- 24 Divanda bu beyit 27. beyit olarak yer almaktadır.
25 Divanda bu beyit 28. beyit olarak yer almaktadır.
26 Divanda bu beyit 29. beyit olarak yer almaktadır.
27 Divanda bu beyit 31. beyit olarak yer almaktadır.
himem: ‘acem.
28 Divanda bu beyit 30. beyit olarak yer almaktadır.
29 Divanda bu beyit 34. beyit olarak yer almaktadır.
kırkıben çıkıdı: havfdan kaçdı.
30 Divanda bu beyit 32. beyit olarak yer almaktadır.
31 Divanda bu beyit 33. beyit olarak yer almaktadır.
32 Divanda bu beyit 36. beyit olarak yer almaktadır.
33 Divanda bu beyit 37. beyit olarak yer almaktadır.
34 Divanda bu beyit 38. beyit olarak yer almaktadır.
35 Divanda bu beyit 40. beyit olarak yer almaktadır.

eyle ol řāha du‘ā kim cümle eylerler du‘ā
zāhid-i eknāf-ı ka‘be sākin-i řaḥn-ı ḥarem

37. sūrlar ile řafā sür dünya durdukça řehā
asitānuḡ beklesün elṭāf-ı dārāy-ı kıdem

36 Divanda bu beyit 39. beyit olarak yer almaktadır.
zāhid-i: zāyir-i.

37 Divanda bu beyit 41. beyit olarak yer almaktadır.
asitānuḡ: ḥānedānuḡ.

684.

mef'ülü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün
muzâri' - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. rûz-i ezelde hâk-i vücûdum elenmedin
cân tıflı dahı ten beşigine belenmedin
sergeşten idi zerre gibi cân ile gönül
mihr ile meh bu dâirede tolanmadın
3. ayağına akardı yaşum bir sehi kıddün
cân çeşmesârı hâk-i bedenle bulanmadın
bir özge 'âlem vâri idi 'ışk-ı yâr ile
âdem henüz h'âb-ı 'ademden uyanmadın
5. hâkim sirişt hâk-i 'ışk idi tâ kim elenmedin
cânım tıfilyi mihr idi mehde belenmedin
bir çehre birle şem'-i gönül tâb-dâr idi
mihr ile meh çenber-i çarhı tolanmadın
7. şalmış idi sâye başıma ol serv-i kıdd-i hırâm
ğam vâdisinde cûy-ı sirişkim bulanmadın
cân ka'beyi tavâf ve dahı tâlib idi
dil hayret içre hâk-i h'âb-ı şafâdan uyanmadın
9. ya kıdd-i hayâl-i 'ışk ile sihrî şehâ çeker
fânûs-ı mihr çetr-i felek üzerinde yanmadın

685.

mefâ'ilün mefâ'ilün fe'ülün
hezec + - - - / + - - - / + - -

1. düşürmek ister imiş beni düşmen
'inâyet eyler ise dost düşmen

684. 99^bderkenar: (...) [Sihrî]:

685. 100^aderkenar: [Müfred]:

686.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. tā ki gördüm kıaddüñi ey serv giryānum henüz
geçdi 'ömrüm fikr-i zülfünle perîşānum henüz
kulağuma bir haber koydı tehi iken gayriden
ol haberden ben dağı ney gibi nālānum henüz
3. hey kıyāmet her kışı dirler günāhınca yanar
duzağ-i hecründe ben kâfir miyim yanam henüz
başıma bezm-i muhabbetde bir âteş yakdı 'ışk
şem'veş 'ömrüm dükendi dağı sūzānum henüz
5. rāst geldüm bir zamān ile o serve ey gāmī
yoluna cān virmedügame peşimānum henüz

687.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. ruhlarında zülfünü seyrle kıla mı şöhetin
iki günlük 'ömr içinde çekme dünyā miñnetin
ey hālilim sen büte benzetse deyr eşnāmını
tanrı haqqı rāhibün özinde yüzü şüretin
3. çekdi halkun gönlünü kendüye mıkñatisveş
kimse bilmez dilberün bu cezbesinün hikmetin
yāri mestāne toludur öpmege kaçd idicek
ehl-i bezmün virdi sākī ellerine fırsatın
5. hışm idüp bir lu'b ile öldürdi fevrī hastayı
ağa gösterdi yüzün unutma sen cān minnetin

686. 100^aderkenar: [Ġazel-i Ġamī]:

687. 100^aderkenar: [Ġazel-i Fevrī]:

688.

fe'ilātün mefā'ilün fe'ilün
ḥafīf + + - - / + - + - / + + -

1. künc-i meyḥāne cāy-ı eglence
ḳayd-ı dünyā dilā bir işkence
ebleḥāne degül mi fikr-i ṭavīl
'ömr-i kûtehle rûz-ı şeş pençe
3. bir güzel vaşlına irişmekdür
ḳurı dünyāda uğramak gence
pehlivāndur eline saġar alan
şîr-i ner birle ṭutuşur pençe
5. ne ḳadar ġuşşa çekse bu zārî
bir iki cām ile ol düşünce

689.

mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün
muẓārî' - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. yārunḡ ḳaçan ki ḥaṭṭ-ı ġubārı tıraş olur
esrār-ı 'ışḳ şûret-i ḥüsninde fâş olur
cem' olsa dilde bir yere gelse sipāh-ı ġam
sīnemde dāġ-ı hecri ḳamusına baş olur
3. çokdur nişānı 'āşık-ı miskīn olanların
ẓāhir 'alāmeti bu ki gözinde yaş olur
ceng olsa 'aḳl u 'ışḳ arasında 'aceb mi kim
ayık ki meste ulaşa lābüd şavaş olur
5. eksük degül demünḡde gelür ġam vezāyifi
işḥāḳa tā ölince kifaf-ı ma'āş olur

688. 101^a: [Ġazel-i Zārî]:

689. 101^a: [Ġazel-i Üsküblü İşḥāk Çelebi]: *Üsküblü İşḥāk Çelebi Dīvānı*: G. 44 / (Çavuşoġlu, Tanyeri, 1990: 143)

3 çokdur: yokdur.
gözinde: çeşminde.

1. dilden artuḡ ḡuşşanun cānā mekānı yoḡ mıdur
 'āşıkun 'ālemde baht ü kamrānı yoḡ mıdur
 dört yanum derd ü ḡahr u miḡnet ü ḡam aldı āh
 yoḡsa bir dem dünyede rāḡat zemānı yoḡ mıdur
3. cānın alur irgürürsin rüz-i vaşla 'āmili
 yoḡsa ben dil ḡastenün cānā mekānı yoḡ mıdur
 bir kemān ebrū bugün bir tır urdı cānuma
 ben faḡır üftādede devlet nişānı yoḡ mıdur
5. lücce-i 'ummān-ı 'ışḡa bendeyi ḡark eyledün
 pādişāhum 'āşıkun billāhi ḡānı yoḡ mıdur
 ḡoncaya ḡül aḡzuma öykünme var açıl dimez
 zātiyā ol ḡül-ruḡun yoḡsa dehānı yoḡ mıdur

690. 101^a: [Ġazel-i Zātī]: *Zātī Dīvānı I. Cild*: G. 192 / (Tarlan, 1968: 192)

1 cānā: yā rab.

'āşıkun: 'āşıḡa.

3 alur: alup.

'āmili: 'ālemi.

cānā mekānı: 'ālemde cānı.

4 bir tır urdı: biḡ tır urupdur.

5 'aşḡa: eşke.

6 Divanda bu beyit 7. beyit olarak yer almaktadır.

691.

mef'ülü mefâ'ilü mefâ'ilü fe'ülün
hezec - - + / + - - + / + - - + / + - -

1. tîr-i müjen eglenmedi geçdi siperümden
turmadı güzer eyledi cânâ güzerümden
‘ışk âteşinün gözleri odından urur dem
hûn-ı cigerüm kim saçılır dîdelerümden
3. nûr-ı başarumdur çü benüm hâk-i der-i yâr
ikşîr-i hayât ola kamuya nazarumdan
bir zerre irerse gözüme hâk-i deründen
yâ rab beni dür eyleme nûr-ı başarumdan
5. fâş itdi beni yine şem'î gözüm sûz-ı derünüm
yandum n'ideyin n'eyleyeyin eşk-i terümden

691. 100^bderkenar: [Gazel-i Şem'î]: *Şem'î Dîvânı*: G. 133 / (Karavelioğlu, 2014: 208)

1 cânâ: ya'ni.

2 odından: şevkından.

3 Divanda 2. mısra 4. beytin 2. mısrasında yer almaktadır.

4 Divanda 2. mısra 3. beytin 2. mısrasında yer almaktadır.

5 gözüm: gibi.

692.

mef'ülü mefâ'ilü mefâ'ilü fe'ülün
hezec - - + / + - - + / + - - + / + - -

1. gird-i rehin ey eşk yudun çeşm-i terümden
terk-i edeb itdün n'ola düşsen nazarumdan
havfı müjelerdür mi veyâ merdüm eliyle
oklar çekilüp taşra atılmış cigerümden
3. her bâde ki sensüz içerem bezm-i belâda
hün-âb olur elbetde çıhar dîdelerümden
seyl-âb-ı sirişk ile hoşem 'ışk yolında
hâşâk-i ta'alluk kıparur reh-güzerümden
5. taşlara döğüp başımı rüsvâ gezer oldum
ey 'akl kaçup kırtılagör reh-güzerümden
kes mihrünî ey çarh güneşden saña bu şubh
bir şu'le yeter âteş-i âh-ı seherümden
7. sîm-âb-ı sirişk itdi meni ğarqa fuzûlî
tâ devr cüdâ kıldı meni sîm-berümden

693.

mef'ülü mefâ'ilü mefâ'ilü fe'ülün
hezec - - + / + - - + / + - - + / + - -

1. şanma beni nâleyle cihândan güzer itdüm
gördüm seni ey ğâfil uyursın haber itdüm
gördüm ki kirâ ucuz u yoldaş münâsib
cân nakdini virdüm de ğamunla sefer itdüm
3. yaşumla yudum cevher-i hâk-i reh-i yâri
ter düşse n'ola dîde aña çok zarar itdüm
encüm dime hâkister-i pür-aḥker-i çarḥı
âhum yeli bile tağıdup pür-şerer itdüm
5. bu şûrete koyınca 'ubeydî ben o cânı
ğam potası içinde niçe cânlar itdüm

692. 100^bderkenar: [Ġazel-i Fuzûlî]: *Fuzûlî Dîvânı*: G. 223 / (Kılınç,2021: 593)

2 havfı: hünîn.

oklar: oḥlar.

7 meni: büt-i.

693. 101^aderkenar: [Ġazel-i 'Ubeydî]:

694.

mefā'ülün mefā'ülün fe'ülün
hezec + - - - / + - - - / + - -

1. gerekmez baña 'ömrüm sensüz el-ḥaḳ
virirlerse cihānı baña aylak

derūnum sırrını fāṣ itdi zaḥmum
anun derdinden oldum ağzu yaprak
3. ḳomaz zaḥmum beni ḥāk itmeyince
gözi nesne doyurmaz ālā toprak

'acebdür ḥāceler gūyā kebūter
döner bir ḥabbe üzre biṇ mu'allak
5. şu kim dervīṣ olıpdur aña zātī
yeter bāğ-ı cihānda iki yaprak

695.

fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. hīḳ bilmem gözümün yaşı ne vaktin yeñile
ḳalmadı yüzüm el içre sile sile yeñile

ḥüsn 'ıydında bugün bir şeh-i iḳlīm-i cemāl
egnüme ṣaldı libās-ı ḡam-ı 'ıṣḳı yeñile
3. küşte-gır-i ḡam-ı 'ıṣḳ ile tutıṣmak ne idi
bu ḳadar zecr-i belālar nedür ey dil yeñile

göricek dağların eskisini ḥüsninde yār
didi vār bunları başdan yine bir bir yeñile
5. dāmen-i yāri bahārī ḳoma elden ola kim
raḥm idüp sile gözün yaşını bir dem yeñile

694. 101^aderkenar: [Ġazel-i Zātī]: *Zātī Dīvānı II. Cild*: G. 649 / (Tarlan, 1970: 153)

3 ālā: lık.

695. 101^b: [Ġazel-i Bahārī]:

696.

fe'ilātün mefā'ilün fe'ilün
ḥafif + + - - / + - + - / + + -

1. kıymasun baña yāra yalvarayın
urmasun cāna yara yalvarayın
itmesün rāz-ı 'ışkı 'āleme fāş
çeşm-i gevher-nişāra yalvarayın
3. kucmasun ol nigārı qarşumda
cāme-i zer-nigāra yalvarayın
cān-ı miskinüme emān virsün
ğam dinen nābe-kāra yalvarayın
5. komasun ḥayretīyi ayakda
şāh-ı düldül-süvāra yalvarayın

697.

fe'ilātün mefā'ilün fe'ilün
ḥafif + + - - / + - + - / + + -

1. yine cān derdine devā buldum
yine dil derdine şifā buldum
yine ey tīre-dil gözün aydın
pertev-i nūr-ı muştafā buldum
3. işigi ka'besine yüz sürdüm
merve ḥaqqı yine şafā buldum
baña bīgānelik iden güzeli
ḥamdü li'llāh ki āşinā buldum
5. āsitān-ı sa'adetine irüp
yine ey ḥayretī ğına buldum

696. 101^b: [Ġazel-i Ḥayretī]: *Ḥayretī Dīvānı*: G. 427 / (Musluoğlu, 2022: 591)

4 Divanda bu beyit 7. beyit olarak yer almaktadır.

5 Divanda bu beyit 8. beyit olarak yer almaktadır.

697. 101^b: [Ġazel-i Ḥayretī]: *Ḥayretī Dīvānı*: G. 375 / (Musluoğlu, 2022: 543)

1 derdine: zaḥmına.

698.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. bülbül-i şeydâ n'ola itse figân ü nâleler
dişlemiştir goncanun gülşende la'lin jâleler
sûzen-i müjgânların biñ âl ile cân rîştesin
sîne-i şad-pâreden göz dikdiler kim alalar
3. eşk-i hûn-efşânıdır ferhâduñ ey şîrîn-sühân
açılanlar yir yirin deşt-i belâda lâleler
ben zebûnun şehlere lâıyk mı ey kebk-i hırâm
murğ-ı cânın şayd içün şebbâz-ı zülfin şalalar
5. dâğlardur gûyiyâ ben bülbülün cânında âh
âhiyâ ol goncanun la'lindeki şebhâlalar

699.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. dilber-i sengin-dilüm bir sîm-ten dellâkdur
gamzesi tîrinden anun sîne yir yir çâkdur
n'ola hammâmın şadefdür sîm-gerdânun ol perî
bir dürr-i yek-dâne vü şâf-ı laţîf-i pâkdur
3. şöyle gözler câmlar aḥşam olunca anı kim
gözleri ol âfitâba bakmadan nem-nâkdur
ol mehün mihrinde külhan ḥalavetdür pür-hevâ
âb giryân taş sergerdân bahârî ḥâkdur
5. kendüsi meh câmlar encüm fuṭa ebr-i siyeh
ḥaḳ budur hammâm anun ğayret-i eflâkdur

698. 101^b: [Ġazel-i Âḥî Çelebî]: *Âḥî Çelebî Dîvânı*: G. 26 / (Kaçalın, 13)

3 hûn-efşânıdır: hûn-feşânıdır.

5 şebhâlalar: teb-hâleler.

699. 102^a: [Ġazel-i Bahârî]:

700.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

remel - + - - / - + - - / - + -

1. ıaptuğum tanrı ıak'ıçün ey şanem
şanmasun cevır itdüğinden uşanam

gerçi çıkdı gülden ol gül beden
oldı göz 'aynı baķam nice baķam
3. bülbüle āvāzı benzer bülbüle
itmese bülbul nağam sākı ne ğam

derd ile maķşūdumun 'aksin okur
her gice dirsem kerem kıl kıl kerem
5. onca var mı ūş erem görem erem

701.

mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün

hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. demen mecnūna fenn-i 'ıķı tekmıl itdi kāmildür
benüm yanumda ol dīvāne nesne bilmez cāhildür

anun'çün ģabs ider peykānunı dil ey kemān-ebrū
ki ol bir kāfir-i bī-dīn elinden geldi bir dildür
3. gönül uşlu isen ol vālih ü şeydāsı bir ģubun
şu kim dīvānesidür bir perīnün rind ü 'ākildür

dögünsem n'ola taşlarla bugün ol yūsuf ü ģüsnün
kefine kim direm ķorsa terāzu-vār mā'ildür
5. ģayālī rüze-i ģamdan hilāle döndüğü bu kim
senün 'id-i cemālün görmedi ey māh bir yıldur

700. 102^a: [Ġazel]:

5 Mecmuada 2. mısra yazılmamıştır.

701. 101^bderkenar: [Ġazel-i Ĥayālī Beg]: *Ĥayālī Beg Dīvānı*: G. 1 / (Tarlan, 1945: 123)

5 ģamdan: ģamda.

702.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. yāra didüm buse ver bayramlık bayramda
didi bildün kim virilmez neyki bu ibrâmda
dil yüzine meyl iderdi düşdü zülf-i bendine
ka'beye 'azm eyledi kaldı diyâr-ı şâmda
3. naqd-i cânı ben aña teslîm kılmazdum eger
görmeye idüm doğruluk ol serv-i sîm-endâmda
yâr vaşfın ey benüm dîvânum içre isteyen
kâmeti şî'ri elifde vaşf-ı zülfü lâmda
5. ey hayâlî baña derdi husrev-i şîrin suhan
şeyh câmi şî'r-i renginüm işitse câmda

703.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. tâ düşdi gönül senden âyâ sîm-ten ayru
cân ayru vu firâk oduna yandu beden ayru
bu kan olacak hûn-ı sirişküm yine sensüz
dilden şanma ayru gelür dîdeden ayru
3. gül-ruhlarınun şevkıyle her şâm u seher seni
dil ayru eydür nâle-i murğ-ı çemen ayru
dendân-ı lebün vaşfını tırmayup eydürler
dürr-i 'aden ayru vu 'akîk-i yemen ayru
5. ayru düşeli senden âyâ şâh bu muhitî
dil ayru ciger ayru ve ciger-ârâ ben ayru

702. 101^bderkenar: [Gazel-i Hayâlî Beg]: *Hayâlî Beg Dîvânı*: G. 19 / (Tarlan, 1945: 352)

2 zülf-i bendine: bend-i zülfüne.

3 ben aña: aña ben.

eger: bugün.

5 şîrin: mülk ü.

703. 102^aderkenar: [Gazel-i Muhitî]:

1. gice didüm şöhbete gel ol meh-i tábānuma
‘ayş u ‘işret şem‘i yaqdum külbe-i aḥzānuma
ḥākdan götürdi geldi luṭf iledüp ben zerreyi
ol ḳamer-i ḥürşīd-ṭal‘at baḳmadı noḳşānuma
3. baḳa ḳaldı dīde-i encüm gibi meh-pāreler
meclisün rūşen çerāḡı şem‘-i nūr-efşānuma
yimek içmek resmi gitdi geldi gülmek oynamak
aşık oyunını teklīf eyledüm mihmānuma
5. biz ḳoyun aşıklarıyuz kaçma oyundan didüm
söz mi ḳaldı dimedük ol āfet-i devrānuma
geldi ‘āşık ortaya otur didiler ṭurmadı
virdi ḥācib ‘āşıkı ol dilber-i fettānuma
7. baḳa didi var begendüğün yere bir gül ḳopar
ben didüm varsam n’ola sen ḡonca-i ḥandānuma
evvelā ḡoş dimiş idi sonra ḡoş geḡsün didi
bā‘iş oldı şüret-i iḡsān ile ḡırmānuma
9. ben oyundan vaz geldüm büse virmezse eger
büsesüz şöhbet begüm düşmez benüm ‘unvānuma
ḳanı gökde istedüğüm yirde bulurdum eger
gökden uçursa nişān olsa ‘ulüvv-i şānuma
11. gerḡi bizden büsesin men‘ eyledi şöhbet bu kim
istese cānum benüm minnet görürdüm cānuma

704. 102^aderkenar:[Ḳaşıde-i Üsküblü İshāk Çelebi]: *Üsküblü İshāk Çelebi Dīvānı*: K. 14 / (Çavuşoğlu, Tanyeri, 1989: 59)

2 iledüp: ile.

ḳamer-i: meh-i.

baḳmadı: ḳalmadı.

3 baḳa: baḳdı.

7 Divanda bu beyit 8. beyit olarak yer almaktadır.
n’ola: nice.

8 Divanda bu beyit 9. beyit olarak yer almaktadır.

9 Divanda bu beyit 11. beyit olarak yer almaktadır.
virmezse: virmezsen.

10 Divanda bu beyit 12. beyit olarak yer almaktadır.
eger: beni.

11 Divanda bu beyit 13. beyit olarak yer almaktadır.

- toymayayın cânuma toynca öpmezsem lebün
tursun ‘aşık gör begüm tururmıyam peymānuma
13. ‘aşık oturdu beg oldum imdi şihhati gel gör şöhet
derdümü viren sebep düşdi yine dermānuma
- kimse söz mi söyler oldu hakka çok şükr eyledüm
hüblar cümle itā‘at itdiler fermānuma
15. hıdmete bel bağlayup buyur buyurun didiler
karşuma tırdı periler geldiler dīvānuma
- tırra-i zülfi hevāsıyla yelen üftādeler
her biri bir cümle kıldı cân-ı ser-gerdānuma
17. ol nigāra saltanat nice olur gel gör didüm
kendüye evvel vezāret virdüm aldum yanuma
- bir leb-i meygūnı sākī eylemek kaşd eyledüm
hācib oldu aşıkı hayfā ki girdi kanuma
19. ortada aşık dönerken geldi nevbet şüfiye
didi hācib ne buyurdun zāhid-i nādānuma
- var semer tıldur didüm şüfine ol har buıaldı
didi degme kāyilim arıamdağı pālānuma
21. it rakıb uş yine tırdı beglige kaşd eyledi
aşmak isterdüm anı tanışmadın ol hānuma

-
- 12 Divanda bu beyit 14. beyit olarak yer almaktadır.
- 13 Divanda bu beyit 15. beyit olarak yer almaktadır.
imdi şihhati gel gör şöhet: hakka çok şükr eyledüm.
- 14 Divanda bu beyit 16. beyit olarak yer almaktadır.
hakka çok şükr eyledüm: imdi şihhati gel gör şöhet.
itdiler: eyledi.
- 15 Divanda bu beyit 17. beyit olarak yer almaktadır.
buyurun didiler: ne buyurdun didi.
- 16 Divanda bu beyit 18. beyit olarak yer almaktadır.
üftādeler: ‘aşıkların.
bir cümle kıldı: rahm eyledi.
- 17 Divanda bu beyit 19. beyit olarak yer almaktadır.
- 18 Divanda bu beyit 25. beyit olarak yer almaktadır.
kaşd: fikr.
- 19 Divanda bu beyit 20. beyit olarak yer almaktadır.
- 20 Divanda bu beyit 21. beyit olarak yer almaktadır.
şüfine: gāyetde.
degme kāyilim: degmen kāyilin.
- 21 Divanda bu beyit 22. beyit olarak yer almaktadır.
yine tırdı: tırdı gördüm.

- didi taşra çıksun ağzıyla getürsün üstüh^vân
içerü koyma şakın didüm anı derbānuma
23. dostum her vech ile lāyık degül mi beglige
şad hezārān āferīnler ol şeh-i hūbānuma
bāgbān-ı cānuma didüm ki tūr bāğçe şuvar
teşne idüm ol lebi ser-çeşme-i hayvānuma
25. nāz ile güldi didi bitdi yaqalı oyunun
tefrika virdi sözi cem‘iyyet-i yārānuma
hey dirīgā bilmedi eksüklik itdi ben kılun
virmeliydi begligi sen yūsuf-ı ken‘ānuma
27. hoş geleydi gönlüne nāgāh ideydün merḥamet
bu dil-i āşüfte-ḥāl ü bī-ser ü sāmānuma
devletinde begligüm vardur geyürdi ‘ākıbet
fürkati ma‘zül bōrkini dil-i şādānuma
29. tūt ki ol servi kenār itdün ne ḥācet söylemek
toğrusı ishāk inanmaz oldılar yalanuma

-
- 22 Divanda bu beyit 23. beyit olarak yer almaktadır.
taşra çıksun: çıksun taşra.
anı: şakın.
- 23 Divanda bu beyit 24. beyit olarak yer almaktadır.
dostum: dilberüm.
- 24 Divanda bu beyit 26. beyit olarak yer almaktadır.
- 25 Divanda bu beyit 27. beyit olarak yer almaktadır.
- 26 Divanda bu beyit 28. beyit olarak yer almaktadır.
- 27 Divanda bu beyit 29. beyit olarak yer almaktadır.
ḥāl ü: ḥāl-i.
- 28 Divanda bu beyit 30. beyit olarak yer almaktadır.
- 29 Divanda bu beyit 32. beyit olarak yer almaktadır.
toğrusı: toğrusı.

705.

mefā'ılün mefā'ılün mefā'ılün mefā'ılün
hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. nigāra bāde şundum içmedi peymāna döndürdi
elüm kaç' itdi gūyā pençe-i mercāna döndürdi
muḥālif rūzgārūn āh elinden şaldı girdāba
gözüm yaşı vücūdum zevraḳın 'ummāna döndürdi
3. firāk-ı la'l-i cān- bahşuṅla cānā tāb-ı ruḥsārın
gözüm yaşın şarāba baḡrumı biryāna döndürdi
elinden kime feryād eyleyem bezm içre ol sākī
ayaḡın öpdüğümce yüzini yābāna döndürdi
5. görelden ol mehī şām içre ey şemsī kararūn yok
seni bu çarḫ-ı kej-rev mihr-i nūr-efşā[na] döndürdi

706.

mefā'ılün mefā'ılün mefā'ılün mefā'ılün
hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. bugün meclisde sākī sāḡarı mestāna döndürdi
ḡazābdan la'linūṅ 'aksi şarābı ḳana döndürdi
semā'-i sūz ile ḡam meclisinde girmişem çarḫa
beni şevḳūṅ nigāra gerdiş-i gerdāna döndürdi
3. ruḥuṅ şevḳine cān yaḳduḡumı görüp dolaşarak
özin pervāne daḡı şem'ı yana yana döndürdi
ḳara zülfūṅ senūṅ ḳalmışdı cāna küfr-i zulmetde
biḥamdillāh yüzūṅ nūrı anı ĩmāna döndürdi
5. şalup şem'ı sa'ādeti ey şihābī üstüne pertev
beni şām-ı vişālinde meh-i tābāna döndürdi

705. 102^b: [Ġazel-i Şemsī Pāşā]: *Şemsī Pāşā Dīvānı*: G. 415 / (Akkaya, 1992: 633)

5 kej-rev: kec-rev.

706. 102^b: [Ġazel-i Şihābī]:

707.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. yār ebrūsı 'araḡ-rîz [olsa] hoş-ter gösterür
zāḡalansa nitekim şemşîr cevher gösterür
'aks-i la'lün sāḡiyā sāḡarda seyr itsem n'ola
bir 'aceb āyinedür rûḡ-ı muşavver gösterür
3. bûlbûlün ḡanı tûtup ḡülşende ḡül bimârdur
ḡâr faşşād oldı ḡan almaḡa neşter gösterür
ḡafil olma mâḡ-ı nevden ḡâḡ lu'bet-bâz-ı dehr
ḡalkı her nev' ile oynatmaḡa çenber gösterür
5. raḡmîyi nālân idüp aḡyârı şād eyler felek
tûḡî-i ḡüyâ tûrurken zaḡa şekker gösterür

708.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. şāḡbâz-ı çeşmün ebrûyı mu'anber gösterür
cilverḡâḡ-ı ḡülşeni ḡüsn içre şeh-per gösterür
her baḡan bir nev'-i zîver zâḡir eyler ḡadd-i yār
ḡüyyâ taḡt-ı ḡünerdür dürlü ezher gösterür
3. 'aşîḡa la'l ü lebün ḡamz itdi cānâ ḡâl ü ḡaḡ
benzer ol tûḡîya kim hindüya şekker gösterür
ḡam şebinde âteş-i âḡum delîlûmdür benüm
'âdetâ miḡver ḡarîbe rāḡ-ı rehber gösterür
5. ḡîḡ-i ḡaddin sîne-i sūzāna şādîḡ isterem
merdüm-i çeşmi baḡa mestāne ḡançer gösterür
sūz-ı âḡumdan civānî şöyle yanmışdur zebān
her ḡören şanur ki dehenden dilber zer gösterür

707. 103^a: [Ġazel-i Bursalı Raḡmî]: *Bursalı Raḡmî Dīvānı*: G. 61 / (Erdoğan, 2017: 185)

3 Divanda bu beyit 4. beyit olarak yer almaktadır.

4 Divanda bu beyit 3. beyit olarak yer almaktadır.
olma: olman.
oynatmaḡa: unutmaḡa.

708. 103^a: [Ġazel-i Civānî]:

3 <la'l> vezni bozduḡundan metne dahil edilmemiştir.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. şehir-i hüsnünde olupdur gözlerüm sakķā hüseyñ
'ışķ ile gördüm sebil eyler yolunda yā hüseyñ
şerħa şerħa itdi tiğ-i iştiyākun cismini
çağırup abdāl-ı dil derd ile eydür yā hüseyñ
3. şusuz öldüm kerbelā 'ışķında ben teşneye
dimedi sakķā-yı la'lün bir içüm şu yā hüseyñ
kerbelā-yı ğamda 'uşşākī şehīd eyler gözün
şehir içinde çok güzeller illā yā hüseyñ
5. cānını şusuz viren şāh-ı şehīdān 'ışķına
vādi-i dil teşneye şun āb-ı la'lün yā hüseyñ

1. 'azm-i şikār idince şeh-i ḡahramān-ı ceng
ser-geşte oldu ḡavf ile bu nıl-gün neheng
aldı kemān-ı rüstemi zāl-i felek ele
derrende cān-verlere atmağ için ḡadeng
3. ḡavs-i ḡuzaḡ ḡanadı vü minḡārī māh-ı nev
'anḡā-yı cirm-i ḡarḡa dıraḡşān-ı mihr ceng
'anḡā iken ḡamāme gibi çizginür döner
ser-geşte oldu ḡorḡuḡ ile ḡarḡı nıl-reng
5. iskender-i veḡa vü nerīmān-ı kār-zār
isfendiyār-ı ma'reke efrāsiyāb-ı ceng
sultān-ı berr ü baḡr ü süleymān-ı şarḡ ü ḡarb
şāḡib-ḡırān-ı dehr ü şehensāh-ı nık-neng
7. faḡr eyler idi ey şeh-i gerdün-kevkebe
ḡutsa rikābın āşafuḡuḡ ḡusrev ü peşeng
kem ḡullaruḡ durur ki atılmışdur uçlara
sultān-ı mısır şāh-ı 'acem erdel ü fireng
9. telḡ olduḡına kām-ı baḡr bu durur sebab
şu oldu ḡavf-ı ḡıḡuḡ ile zehre-i neheng
şol ḡaddedür sūtün ü vaḡāruḡ ki olmaya
bār-ı girān-ı ḡaşmetüne kūh-ı ḡāf deng
11. cāndan ümīd kesdi görüp berḡ-i ḡıḡuḡı
gökde bulutla ceng ü cidāle eyleyen peleng
arḡurı gelmesün şehe diyü her bir kūh
baş açdı girdi rezme ḡoyup dāmenine seng
13. olup ḡavale şıtma gibi gör ki şeş-peruḡ
dār-ı cihānı eyledi anuḡ peşine teng

710. 103^a: [Ḳaşıde-i Fiḡānī]: *Fiḡānī ve Dīvānçesi*: K. 1 / (Karahana, 1966: 3)

2 <ele> mükerrer yazılmıştır. Divanda mevcut değildir. Vezni bozduğu için metne dahil edilmemiştir.

3 cirm-i ḡarḡa: ḡarḡa cirm-i.

4 ḡorḡuḡ: ḡavfūḡ.

7 eyler idi: idinürdi.

8 atılmışdur: şalınmışdur.

<u> vezni bozduğu için metne dahil edilmemiştir. Divanda mevcut değildir.

12 her bir: hizebr-i:

13 peşine: gözine.

- cân atdı kâfa havf ile sîmurğ bâl açup
pervâz idince nâvek-i şâh-ı hûceste-neng
15. her kim içerse kaçtre-i peykânunı geçer
katmışlar aña şu virür iken meger şereng
fürsün ne cânı var gele karşıña kim oğun
ger küh-ı kâf anı siper eylemez direng
17. her kim tekâvür üzre göre dir seni şehâ
sultân-ı hâver-i felek-i lâciverd-reng
destünge konalı senün ey şâh-bâz-ı kadr
oldı sipihr beyzâları ayağına zeng
19. tab‘-ı figânî yüksek uçardı hümâ gibi
şâh-ı yegâne itse aña rağbet ü güleng
tab‘um semendini koşaram ehl-i nazm olan
meydâna gelsün eylesün hiç ‘özü-i leng
21. terk eyle lâfı dâver-i devrâna kıl du‘â
tab‘un çü kıldı midhat-ı zâtında lâl ü deng
türk-i felek nitekim ala destine kemân
nahcîr kaçdına ata her yana hadeng
23. hürşid mâkiyân[î] ola bezmüne kebâb
muṭrib o bezme zühre-i zehrâ-yı şüh ü şeng

-
- 16 Divanda bu beyit 17. beyit olarak yer almaktadır.
anı: olursa.
- 17 Divanda bu beyit 18. beyit olarak yer almaktadır.
- 18 Divanda bu beyit 19. beyit olarak yer almaktadır.
- 19 Divanda bu beyit 21. beyit olarak yer almaktadır.
rağbet ü: rağbet-i.
- 20 Divanda bu beyit 22. beyit olarak yer almaktadır.
- 21 Divanda bu beyit 23. beyit olarak yer almaktadır.
- 22 Divanda bu beyit 24. beyit olarak yer almaktadır.
- 23 Divanda bu beyit 25. beyit olarak yer almaktadır.

711.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

remel - + - - / - + - - / - + -

1. ey kitābı hüsne kâşî besmele
hâk budur kim 'ışk müşkil mes'ele

'aşık oldur yağa âhı her gice
ey melek mülk-i melekde meşgale
3. yolda gördükce beni düşnâm ider
yâr yolundan taşra iş itmez hele

ser dilermiş iltelüm ayağına
kim bu fırsat degme kez girmez ele
5. tuhfeler iltün zâtî-i dil-ḥasteye
ol ṭabīb-i cāna şâyed hoş gele

711. 103^b: [Ġazel-i Zâtî]: *Zâtî Dīvânı III. Cild*: G. 1382 /(Çavuşoğlu, Tanyeri, 1987: 241)

3 Divanda bu beyit 5. beyit olarak yer almaktadır.

4 Divanda bu beyit 6. beyit olarak yer almaktadır.

5 Divanda bu beyit 7. beyit olarak yer almaktadır.

tuhfeler: tuhfe.

1. ey libās-ı faḥr ile faḥr eyleyen 'ummān ḥaṣan
tâc u taḥt-ı 'âleme baş egmeyen sulṭân ḥaṣan
vüs'at-i küllî bilüp inkârını her bir ḥesün
kulağına koymayup deryâ olan 'ummān ḥaṣan
3. âşinâ-yı yemm-i vaḥdet ḳulzüm-i zât u şifât
dürr-i baḥr-i ma'rifet deryâ-yı bî-pâyân ḥaṣan
ölmiş idük cehl ile âb-ı ḥayât-ı nuṭḳdan
bir nefesde feyz-i rūḥ itdün bize hey cân ḥaṣan
5. 'âlemün vîrânesin 'ilm ile ma'mûr eyledün
âferîn ey küntü kenzün gevherine kân ḥaṣan
ḳâf-ı ḳur'ân ma'nisin ḳalbinde taḥrîr eyleyüp
ḥaḳḳ ile bâṭıl arasın fark iden furḳân ḥaṣan
7. zulmet-i zann içre yitürdi uşulî rāhını
ḥucceṭullāhsın delîl ol aḡa [sen] bürhân ḥaṣan

712. 103^b: [Ġazel-i Usûlî]: *Usûlî Dîvânı*: G. 126 / (İsen, 2020: 280)

1 'ummān ḥaṣan: 'uryân dede.
ḥaṣan: dede.
2 ḥaṣan: dede.
3 ḥaṣan: dede.
4 ḥaṣan: dede.
5 ḥaṣan: dede.
6 ḥaṣan: dede.

713.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. biz melâmet küşesinde 'âşık-ı bî-dillerüz
cur'a-i câm-ı şarâb 'ışk ile fânî zâ'illerüz
ya hiç bir kayd ile 'âlemde muqayyed olmadık
fâriğ vü âzâdeyüz dehr içre deryâ dillerüz
3. serv gibi serkeşiz dün himmete baş egmezüz
ehl-i 'ışkuñ ayağına şu gibi mâ'illerüz
câm-ı 'ışkı nûş idüp dünyâ gamından fâriğüz
mest-i bî-hûş olmuşuz erķanı lâyakillerüz
5. almaduk gerçi niyâzî bâb-ı ma'niden sebak
lîk dilber sevmeden mey içen kâmillerüz

714.

mef'ülü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün

hezec - - + / + - - + / + - - + / + - -

1. nâ-ehle viren âfet-i devrânı s* ben
'uşşâkına rahm itmeyen oğlanı s* ben
bir yâr ile tenhâ düşicek meclis-i meyde
engellik iden câhil ü nâ-dânı s* ben
3. 'uşşâka cefâ eyleye her gün s* iller
her gice anuñ gibi çatışkanı s* ben
olmayıcak her gice bir gerden-i sîme
bu burma bıyıkda olan 'unvânı s* ben
5. geç geç gelüp ânide giden yâri faķîrî
bir sen dañı ger olur isen anı s* ben

713. 104^a: [Ġazel-i Niyâzî]:

714. 104^a: [Ġazel-i Faķîrî]:

715.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. kayddan āzādeyüz kūy u qanā'at beklerüz
naqd-i şabruñ gencyüz künc ü qanā'at beklerüz
sākin-i çāh-ı tabī'at edeli devrān bizi
ey kamer-ruḥ pertev-i necm-i sa'adet beklerüz
3. ḥayliden pīr-i muğanuñ sākin-i dergāhıyuz
kāmrān-ı 'ālemüz bāb-ı sa'adet beklerüz
'ışk ili sulṭānınuñ serdāriyuz mecnūn gibi
gam sipāhın cem' idüp şāhum vilāyet beklerüz
5. çün ḥayālī-nām bir şeydāya uyduñ ey refīk
sen selāmet ol ki biz kūy u melāmet beklerüz
bir ḥarāmī gözlü dildārūñ elinden āh kim
sīnemüz ṭablın dögüp derbend-i miḥnet beklerüz

716.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. gice gündüz qal'a-i dehr içre nevbet beklerüz
pāsbānı dergehiz burc-i sa'adet beklerüz
ışigün dāru'ş-şifāsında yatur bir ḥasteyüz
şun ṭabībüm bāde-i la'lünle sıḥḥat beklerüz
3. nār-ı hicrān ile yanup yaqılup her rüz u şeb
eşk-i ḥūnīn aqıdup her demde vuşlat beklerüz
salṭanatdansa gedā-yı kūyuñ olmak yig durur
āsītānuñda şehā şanma ki rif'at beklerüz
5. bāde virmez 'ömrümüz la'lün şarābın şun müdām
sākıyā şun 'arızuñ şevkiyle şöḥbet beklerüz

715. 104^a: [Ġazel-i Ḥayālī Beg]: *Ḥayālī Beg Divānı*: G. 14 / (Tarlan, 1945: 201)

1 qanā'at: ferāḡat.

2 sa'adet: hidāyet.

6 Divanda bu beyit yer almamaktadır.

716. 104^a: [Ġazel-i Naẓīre-i Meḥmed Paşa]:

2 <şerbet-i> vezni bozduğundan metne dahil edilmemiştir.

717.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. küh-ı ğam kaplanıyuz deşt-i meşakkaḩ beklerüz
şahne-i şehir-i belâyuz mülk-i miḩnet beklerüz
rûy-ı zülfün fûrkatinden baḩr-i ğam mecnûniyuz
gel gel ey leyl-i şıfat derbend-i miḩnet beklerüz
3. ayağı çokdan götürürdük bu miḩnet ḩāneden
devr-i bezmünde begüm cām-ı maḩabbet beklerüz
ehl-i sîret kulıyuz her sîrete rām olmazuz
bu mecāzî tekyede pîr-i ḩaḩîkat beklerüz
5. şāḩ-bāz-ı evc-i tecrîd olmuşuz ey 'işreti
maḩbes-i tenden ḩalāş olmağa fırsat beklerüz

718.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. ḩaylî yıllardur ser-i kūy-ı melāmet beklerüz
leşker-i sultān-ı 'irfānuz velāyet beklerüz
sākin-i ḩāk-i der-i mey-ḩāneyüz şām u şehir
irtifā'-ı ḩadr için bāb-ı sa'adet beklerüz
3. cîfe-i dünyā degül kerkes gibi maḩlûbumuz
bir bölük 'anḩālaruz ḩāf-ı ḩanā'at beklerüz
ḩ'āb görmez çeşmümüz endîşe-i aġyārdan
pāsbānuz genc-i esrār-ı maḩabbet beklerüz
5. gāḩ mecnûn tavḩ ider miḩnet ḩarîmin gāḩını
ḩāris-i mülk-i ğamuz devr ile nevbet beklerüz
yatdılar ferḩād u mecnûn mest-i cām-ı 'ışḩ olup
ey fuḩûlî biz olar yatdukça şoḩbet beklerüz

717. 104^b: [Ġazel-i 'İşreti]:

718. 104^a: [Ġazel-i Fuḩûlî]: *Fuḩûlî Dîvânı*: G. 114 / (Kılınç, 2021: 478)

1 ḩaylî: nice.

5 Divanda bu beyit yer almamaktadır.

6 Divanda bu beyit 8. beyit olarak yer almaktadır.

719.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. yüz sürüp biz âsitânı dâr-ı devlet beklerüz
çarha çıkdık biz mesîhâ gibi rif'at beklerüz
biz gerçi şâh-bâz-ı zübâl-i perden geçmişüz
oturağdan çıkmazuz genc-i kanâ'at beklerüz
3. yana yana her gice bir bir afitâbuñ şevkine
şubha dek biz şem'-i meclis gibi şöhet beklerüz
râhib-i deyr-i fenâ-yı ma'nîyüz ey refîkî
şanma nakş eyler bizi yâ kuru şüret beklerüz
5. hâtt-ı gül ol kıyâmet birle haşr olsun diyü
niçe yıllardur ki bir eşrât-ı sâ'at beklerüz

720.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. hâmdülillâh geldi sulţân aḥmed oldu pâdişâh
rûşen itdi gün gibi dünyâ-yı ol zıllullâh
maḳdemiyle cümle dünyâ-yı müşerref eyledi
taḥta devletle cülûs itdi şeh-i 'âlî penâh
3. kulluğun itse revâdur ḥüsrev ü ḥâḳân u cem
yeridür cümle mülûk olsa yolında ḥâk-i râh
ol şeh-i 'âlî-cenâbuñ yüz sürer dergâhına
gice vü gündüz gelüp küyün dolaşur mihr ü mâh
5. ḳaplamışdı zulm ile hep eṭrâfı a'dâ-yı dîn
şimdi düşmenler günâhın bilüp eyler her gün âh
ber-ḳarâr olup serîr-i salṭanatda 'adl ile
'asker-i islâm manşûr oldu düşmenler tebâh
7. şâd olup fikrî-i dâ'î didi târiḥin anuñ
ḥilm ile şehzâde sulţân aḥmed oldu pâdişâh

719. 104^b: [Ġazel-i Refîkî]:

720. 105^a: Târiḥ-i Cülûs u Hümâyûn Ezân Fikrî:

721.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. amd lill h yine bir  ah-ı civ n baht-ı dilir
taht-ı 'o m na c l s itdi do up ol meh-ceb n
i til li var idi dehr-i denin n  a  bu kim
 adra te rif idicek  ad oldu cümle ' lem n
3. z t-ı p k n y  il hi ber-dev m it ol  eh n
 azret-i n h neb  ' mrin müyesser k l hem n
devr-i 'adlinde re' y  v  ber y  dem-be-dem
umaruz z lm   sitemden oldılar d 'im em n
5. d n   devlet d  meni ma l p olsun d 'im 
a a r m olsun hem   tevsen-i  er -i ber n
görmedi çeşm-i felek bir böyle  ah-ı b -bedel
' leme sult n olaldan  l-i 'o m n-ı g z n
7. hatif-i ğaybı niy zi  uluna teb  r idüp
didi t ri in bu  ahu  ola  ayru'l-  kim n

722.

f 'il t n f 'il t n f 'il t n f 'ilün

remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. dostlar   nmayu  bizi  medde 'izzet beklerüz
g   -i div run da y ran ile zillet beklerüz
deşt- r  ferm n   h  birle cem'iyetdey z
g rmeziz 'ahd-i bugün   hr -y  mi net beklerüz
3.  ayme-i m r-i i   a eylemi  z   yle kim
 ub a dek göz yummazuz her kim nevbet beklerüz
 izmetinde bende v r el ba lam  uz r z u  eb
v cib 'l-'izzet bugün bir ehl-i devlet beklerüz
5. uykumuz ya m ladup esb bımız  ıf z itmege
virmez z d lbendimiz uğruna ğayret beklerüz
ey  ak m bostanıyuz  avun bim rıyuz
k se-yi  arbuzzdan bir  ah-ı meveddet beklerüz
7. ey na ıf  ba  a u   a lıyuz meyd ndayuz
' det olmuşdur bize bir va itde c r'et beklerüz

721. 105^a: T ri -i Diger Ez n Niy zi:

722. 104^bderkenar: [ azel-i Na ıf ]:

1. meger bir şubḥ dem sultān-ı ḥāver
 şeref burcunda itdi dehr-i tez[y]în
 kırup bir taḥt-ı evreng-i sa'adet
 düşündü saḥ-ı arza ferş-i zerrîn
3. bezendi yer yüzi zeyn oldı 'ālem
 bisāṭ u bâliş-i pür nakş u rengîn
 doğup bir neyyir-i mäh-ı ḥilāfet
 niçe meh âfitāb-ı şark-ı dîn
5. yegāne ḥazret-i şāh-ı civān-baḥt
 semiyi-yi mehbıṭ-ı ṭahā vü yāsîn
 cülüs idince taḥt-ı devlete ol
 cihān mülkine viridi 'izz ü temkîn
7. gül ü lâle ile doldı bâğ-ı 'ālem
 açıldı her taraf gülberg-i nesrîn
 ḫamū ḫalk-ı cihān idüp du'ālar
 feleklerde melekler didi âmîn
9. du'āya sen de el ḫaldur 'azîzî
 ezelden böyledür erkân-ı âyîn
 ola zıll-i hü mā-yı himmetinde
 şeh-i fağfūr-ı verā çîn ü māçîn
11. cülüs-ı taḥtî târiḥin o şāhuṅ
 didi hâtif hüve ḫayru's-selâṭîn

تاریخ دیکو فارسی ۱۰۱۳
 منت بطف ایزد دولت مساعد افتاد
 شاهی که از قدوش دیدم جهانیا را
 از قدرت او را در انتظام عالم
 ای سایه الهی دولت بقوس باهی
 صاحب قران عالم اسید وار و از حق
 صاحب قران شاهان گفتند اهل
 منبند را هماندم چو فکر و چهر ویت
 بر تخت العثمان جاقان اعظم آمد
 از قوط شاه دما فی تن بر قباله نجد
 دیکو شاهان عالم در عمر خود ببیند
 بر قد پادشاهی خلعت ز قو بجرد
 آید باستان شاه عجم مقید
 دیدم در جینت اماران نماند
 از کلشن دل خود معنای چند سرزد
 ۱۰۱۳

1. ḥamdülillāh şadr-ı 'aẓam olduḡ ey şāhib-vakār
 pādişāh-ı 'āleme olduḡ vezir-i nāmdār
 gūş idüp 'izz ü vaḡaruḡ çünki sulṭānum senün
 devr-i 'adlünde idüpdür eşkiyā cümle firār
3. bu şecā'at sendedür olsa n'ola nāmuḡ 'alī
 sell-i seyfiyle 'adūya hem-çü tığ-i zū'l-fikār
 āl-i 'oşmānuḡ bugün olduḡ vekili muṭlaḡı
 eyle erbāb-ı 'ulūma durma lütf-i bî-şumār
5. görse bu ṭabl u 'alemle ḥaşmet ü cāhuḡ senün
 saḡa ḡul olurdı bir dem rüstem ü isfendiyār
 bir 'alī-siret 'ömer-ḡaşlet dilāversin şehā
 dā'imā olsun şefā'atçün resül-i kirdigār
7. 'adl ile varduḡ diyār-ı mışrı abād eyledün
 şimdiden şonra diyār-ı rūma eyle 'itibār
 gülşen-i 'ālemde bir dem baḡa dem-sāz olmaya
 sen gül-i gül-zār-ı 'adlün medḡin eylerse hezār
9. ḡaḡ te'āla eylesün günden güne 'ömrün mezīd
 dā'imā itsün serir-i devlet üzre ber-ḡarār
 devr-i 'adlünde senün buldı revācın ma'rifet
 ehl-i 'irfāna şehā el virdi devr-i rüzigār
11. dendi hātifden türābī aḡa bir tārīḡ-i ḡüb
 dād idüp oldu 'alī pāşā vezir-i kāmkar

726.

mefā'ılün mefā'ılün mefā'ılün mefā'ılün
hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

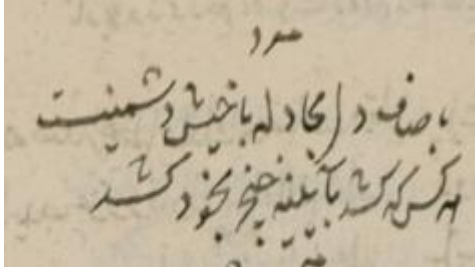
1. biḥamdillāh vezīr-i 'āzam oldu devlet ile
'aṭā kânı seḥāvet ma'denī 'ādil 'alī pāšā
ḳudūmuyle müşerref ḳıldı dīvān-ı hümāyūnı
anun bu ḳubbe içinde nazīrī gelmedi ḳaṭ'ā
3. şadāḳatle ebūbekr u 'adāletde 'ömerdür ol
ḥayāda şaṅki 'oşmāndur şecā'atde 'alī gūyā
ḳoyunla ḳurdu cem' itdi zemīn üzre zamānında
ḳulaḳ çekdi görüp 'adlini hep reşk eyledi dünyā
5. muḳīm olup yerinde re'y-i şā'ib fikr-i şāḳıbla
mü'ebbed eyleye şadr-ı sa'adetde anı mevlā
didi lafzān ve ma'nen fikrī-i dā'ī aṇa tārīḥ
biṇ on ikide sa'y ile vezir oldu 'alī pāšā

727.

fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. āsiyāb-ı felegi dāne-i encümle görüp
kendümi ḥāk iderüm fikr-i daḳıḳ eyleyecek

728.

729.

mefā'ılün mefā'ılün mefā'ılün mefā'ılün
hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. şu derdler bende kim vardur ba'irin başına ḳonsa
çıkar kāfir cehennemden güler ehl-i "azāb ağlar

726. 106^a: Diğer Ezān Fikrī:

727. 106^b: Müfred:

728. 106^b: [Farsça]:

729. 106^b: Müfred: *Fuzūlī Dīvānı*: G. 78 / (Kılınç, 2021: 442)
Divanda fazla beyit olarak oynar redifi ile yer almaktadır.

730.

mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün
hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. fetîl-i şem'-i bahtum gerçi ol mehrû uyandurdu
çerâğ itdi beni ammâ ve lâkin yakdı yandurdu

731.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

firākî nâm şâ'ir[in] sultân selîm h'ân hâzretleri ile qarındaşı sultân bâyezîd h'ân
hâkķında buyurdıkları bir kıt'adur yüz filori cā'ize virmişlerdür kıt'a:

1. çün be-hük-m-i kâdir ü qayyûm u kassâm-ı ezel
baht ile tâhta-i tâbûtu teslîm itdiler
bahtı gör kim tahta-i tâbûta bindi bâyezîd
tahtı bir şâh-ı selîm'üt-tab'a teslîm itdiler

732.

1. nev-bahâr irdi gül zamânıdur
'ıyş u nûş zamânı fânîdür
bûlbûlün nağmesini gûş eyle
'âlem-i gayb nûkte-i zâtıdur

733.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. geçmezem hergiz bî-belâ-yı derd-i 'ışķ-ı yârdan
dönmezem kâlû belâda itdügüm ikrârdan

734.

1. kâmilün gitse vücûdı niçe icâdı kâlur
sen dahı anlayı gör kim er ölür adı kâlur

730. 106^b: Müfred-i [Fethî]:

731. 107^a: [Kıtâ'-ı Selîm-i Şâni']:

1 <taķsîm> vezni bozduğundan metne dahil edilmemiştir.

732. 107^a: Kıt'a-ı Sultân Selîm Hân:

733. 107^a: Müfred-i [Fevrî]:

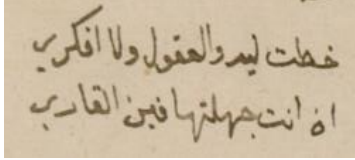
734. 107^a: Müfred:

735.

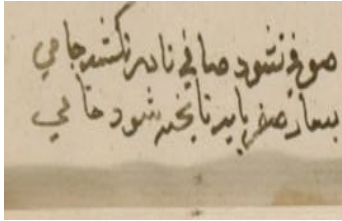
mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün
remel + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. nedür cennet temāşası eyā ḥūr-i cihān sensüz
olur mu 'aşık-ı dīlcūlara rāḥat viren sensüz

736.

737.

735. 107^a: [Müfred]: Mecmuada 76^b varakta şiirin tamamı var. 71^a varakta mükerrerdır. Ancak mahlası mevcut değildir.

736. 107^a: [Arapça]:

737. 107^a: [Farsça]:

738.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

I

1. or ba ma fu ar ya  a ın ey ehl-i na ar
 urete itme na ar  irete olur ekşer
3. düşer erb b-ı fen  lu f-ı  ud ya maz har
  dir olmazsa da bir  abbeye d ny da eger
5. itme derv  -i 'ab -p  a  ak retle na ar
o da   lince fen  m lketin     h  geçer

II

1.  dem   fı ratı oldu   d -y  m te'al
kimisin   h-ı cih n itdi kimisin abd l
3. kimisine  adr na  b itdi kimisine  aff-ı ni'al
bu na  hatleri g   it  a ın ey n k-    l
5. itme derv  -i 'ab -p  a  ak retle na ar
o da   lince fen  m lketin     h  geçer

738. 107^b: [Müseddes-i  alender Abd l]:

1. reftâre gelüp nâz ile cānâne şalındı
eyâ ne belâdur ki yine câne şalındı
eglendi gönül kıadd-i hevâsıyla çemende
dil murgı konup serv-i hırâmâna şalındı
3. şalındı yürek zâ'f ile sînemde kaçan kim
güşundaki ol gevheri yek-dâne şalındı
küyunda revân eyledigim eşk-i maḥabbet
kevşer şuyıdur ravza-i rıdvâna şalındı
5. allah onara düşmeye girdâb-ı belâya
'aşkında gönül zevraķı 'ummâna şalındı
şemşîri ki bu sîne-i pür-dâğa şalupdur
bir âb-ı revândur ki gülistâne şalındı
7. bâķi görelüm n'olsa gerek deşt-i kıazâdan
şehbâz-ı dil ol kebk-i hırâmâna şalındı

739. 108^b: [Ġazel-i Bâķi]; *Bâķi Dîvânı*: G. 510 / (Küçük, 2019: 298)

1 cānâne: mestâne.

3 Divanda bu beyit 5. beyit olarak yer almaktadır.

5 Divanda bu beyit 6. beyit olarak yer almaktadır.

6 Divanda bu beyit 3. beyit olarak yer almaktadır.

7 n'olsa: n'ola.

740.

mefā'îlün mefā'îlün fe'ûlün
hezec + - - - / + - - - / - + -

1. cemālün adrini nādān ne bilsün
kelāmullāh nedür civān ne bilsün
bakıca şüret-i insāna iblis
niç' olur şüret-i rahmān ne bilsün

745.

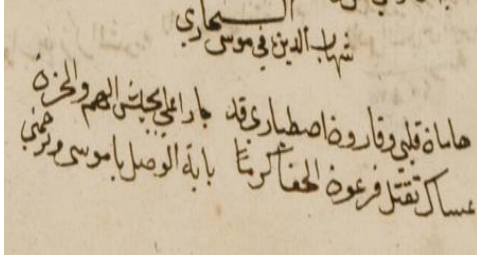
fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. iki ma'denli ruḥun 'aqlıma yek-dem oldı
lājiverd anda boyanuk ḳo perişān oldı
la'l-i leb-i kevşerle 'ālemi mestān kılalı
gönlüm sende göre idin ümīdi oldı

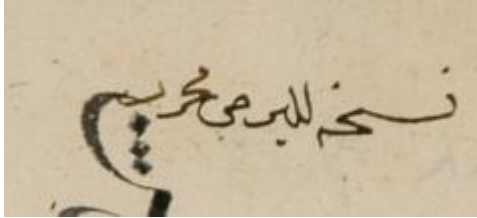
746.

1. kā'be-i ḥüsn olalı şaḥn-ı rūḥunda müşk-ḥāl
leb-i 'uşşāk ṭavf ile ḳonan anda vebāl

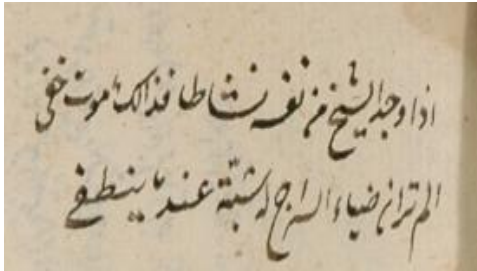
747.

748.

749.

745. 109^b: [Ḳıṭā']:

746. 109^b: Şehâbeddin Fi Mûse'l Buhârî:

747. 109^b: [Arapça]:

748. 110^b: [Arapça]:

749. 111^a: [Arapça]:

mefā'îlün mefā'îlün mefā'îlün mefā'îlün
 hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. kalem kim bülbül-i dil-keşi bî-nevâ-yı bāğ-ı ma'nâdur
 terennüm sâz-ı neşrim şan 'ahd-ı zerrîn-i râ'dur
 keremkârâ niyâz-ı 'afv ider vaşf-ı nâgâhda
 zebân-ı hâmeden zîrâ şudûr iden haţâyâdur
3. degül mümkün bulunmak vaşfun-da şâyeste ma'nâ
 ki hüsn-i hulk ile 'âlemde zâtun ferd ü yektâdur
 hüdâvendâ kerem-bağşâ hûdivâ ma'deletkârâ
 ki zâtun 'âleme feyyâz-ı muţlakdan 'atâyâdur
5. devâm-ı devletünde pây-mâl-i çarh-ı dün olmak
 benüm gibi suhan-vire ki semâ anda hemtâdur
 bugün âyine-i 'âlem-nümâ mir'atı tab'ımdur
 hayâl-i şahid-i dil-cûy-ı ma'nâ anda peydâdur
7. kelâm ider feyz-i haşem ne mu'tâden
 gelüp rûy-ı ehl-i nazm u neşr nükte-serâdur
 kalem destümde bir endâze-i kâlâ-i 'irfândur
 hayâlüm kâr-gâh-ı ma'nâda nessâc-ı zîbâdur
9. nevâ-i bî haber hâmemden beste hayrânı
 velîkin nî uşûl çarh-ı çîne hasret-efzâdur
 iderdüm da'vâ-yı yek-nâ 'il-i fazl-ı hüner ammâ
 velî baht-ı felekle bâb-ı âbun eski gavgâdur
11. degül bâkî alırum 'arz-ı kâlâyı suhan-dânı
 garaş şıdk u hülûşum der-geh ü ilâhe enhâdur
 yine tab'-ı uzatma kâkülü dilber gibi nazmun
 demî tab'un-dan nokta mu'ammer haţt-ı ma'nâdur
13. hülûş u niyyet ile el açup dergâh-ı mevlâya
 du'a'ya başla âmîne melâik hep müheyyâdur
 niteküm 'andelib-i nağme-kârınla ki mu'ciz-dem
 nağme-güster terennüm sâz-bâğ-ı şî'r ü inşâdur
15. cihân durdukça ol dergâh-ı vâlâya devâm olsun
 ki zümrâ-kam bağş-ı cümle erbâb-ı temennâdur

göl gönca-i bağ-ı semâhat ve gülbün-i hadîka-i sa'âdet 'inâyetlü ve mürüvvetlü sultânüm
 gülnihâl hazretlerün âyine-yi bâl-i zîbaları jengden ve melâlınden sâde ve hem-vâre nihal-i
 vücûd bâ- 'itidalleri kemâl-i tarâvet ile hıfz u emânı hudâda olup hazret-i cenâb-ı rabbü'l 'izzet
 ol müzeyyen libâs-ı fâhire olan zât-ı hüceste fâllerin ve zîb âver-i hadîka-i devlet olan serv-i
 sehî kaddün bād-ı muhâlif ekdârdan ve mir'ât-i zamîme-i âf-tâb-ı nihâdların gubâr-ı
 inkisârdan müdâm maşûn idüp çâh-ı nev nîmet-i firdevs-i beyyine vâlâsı 'amm-i tev'emler
 içün müddet-i iflâs-ı bî-şikâr mazmûnu şadâkatince ıtnâb-ı hıyâm-ı 'ömr ü devletlerin evtâd-
 ı devâm-ı ve hülûda merbûṭ u meşdûd ve âf-tâb-ı sipihr rif'atlerin hemîşe evc-i sa'âdetlerinde
 karîn-i şeref su'ûd idüp gülbün ü sa'âdet ve iḳbâllerin ve tûde-i gülbağçe-i eyyâm-ı âsitânı
 mekârim âşinâların melce-i enâm ile emin-i (...) rûḥ-ül emîn hudâya her gûna ol maḥdûm-u
 vâlâkadr-i zî-şânun du'â-yı zîver-i nûḥ u zebân-ı hâş u 'âm olsun bâḳî külliyesi ṭabb-ı kerem-
 i nihâdların hem-vârensâ ve ibtihâc-ı şîḥhat-i vecd-i ol mekârim merâm-ı baḥşâları siyeh ibşan
 rahmetullâh er selâmet ola âmin

752.

mefā'ılün mefā'ılün mefā'ılün mefā'ılün
hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. nedür serv-i semen-simā senün var sū-be-sū meylün
ne tākāt sāyeveş dilde taraf-gır olmağa zeylün
ne ẖābdan ey deli mecnūn şeb içre bidārsın
ne bu leylün olup rūzi ne rūzi oldu bu leylün
3. haşın-i ẖüsnüni aldı haţı-ı kâfir diyü ey dil
ne bu giryen ne bu nâleñ cihānı dutdı vāveylün
döğince sīne-i kūsın eger mızrāb-ı 'aşkunla
ne şeşterlik olur hem-dem bu şem'ıye ne ẖod neylün

753.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. kerbelāda bir ẖüseyn teşneyem la'l-ābına
himmet itmez kâfir ol sūz-ı dilün sīrābına
tīh-i āhum eyledi na'l-i hilāle çün güzer
itmedi ebrū-kemānuñ rüy-ı māh-tābına
3. çenge döndi kâmetüm eyler şadā-yı sūz-nāk
çarh gibi gerdün idüp bu eşküm seylābına
baħr-i eşkümden ne ān kim kırtula dil zevrākı
bād-ı āhum gürleyüp ğark eyledi girdābına
5. tīg-ı şemşir-i muħabbetle veripdür cānını
şem'ıyā rahm eyleyüp teblīg idün aħbābına

752. 112^a: Şem'ı:

753. 112^a: Velehu:

754.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. hecr-i yâr ehl-i dile vuşlat degil midür begüm
fıkr-i dildâr 'âşıkâ ülfet degil midür begüm
hayret ile câr-ı kühsâr itdiren 'âşıklara
dîde-i âhû gör ki vahşet degil midür begüm
3. serv-i kadd-i bülendün hâk-i pâyında müdâm
sâyeveş yüz sürdügüm rif'at degil midür begüm
hûr-ı gîsû geldügin rûy-ı behište gam yeme
cân u dilden âdeme minnet degil midür begüm
5. mive-i hüsnün yimez yidürmez eylemişsin niçün
ketm idersin hâşılı hisset degil midür begüm
cerb-i şîrîn ile şetm eyler isen kıldım kabûl
kûyuña mihmân ile da'vet degil midür begüm
7. kendüsine bendini çevirmekle şem'î söyleme
ol semend-i rahşına zahmet degil midür begüm

755.

mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün
hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. begüm sermest iden bizi çeşm-i mestânelerdür hep
çeşm-i mestâne iden sizi bizi hûn hârelerdür hep
bu gird-i şem'-i ruhsârda siyeh mûlar ki haţ şanman
dökülmüş dâmen-i şem'a per u pervânelerdür hep
3. dili gavvâşî gark iden yem-i hüsnünde ey meh-rû
hevâ-yı dîde-i mevci şadef-rîz-i güherdür hep
dile rûy-ı behiştünde gıdâdur dâne-i fülful
anı tîrd eyleme şâhum heme âdem beşerdür hep
5. gönül naqdini şarf itdi zülâl-i la'lüne şem'î
ne dil dirdük ne hûd la'lün aşıl maldan zarardur hep

754. 112^a: Şem'î:

755. 112^a: Velehu:

756.

mefā'ılün mefā'ılün mefā'ılün mefā'ılün
hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. gelür şüh-ı cefā-pîşe velîkin çok niyâz ister
olur naḥçîr-i dil ammâ ki şayyâd murğ-ı bâz ister
o bir şîrîn-zebândur ki müdâmî nik-süḥanlarla
olup germ-â-germ meclis kararî söz ü sâz ister
3. ruh-ı gülrenklerin şevkiyle 'âşıklar terennümde
ki bülbül gibi bî-pervâ şehimden ihtirâz ister
4. dilâ bir tıfl-ı nevreste seni kim mübtelâ kıldı
anun faşl-ı bahârına katı 'ömr-i dırâz ister
5. nedendür şem'iyâ bu kim ilâhî neyyir-i çağ alsın
kavsun mâder diyü ağlar seni saña kıomaz ister

757.

fā'ilâtün fā'ilâtün fā'ilâtün fā'ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. pâdişâh-ı 'âlem-ârâsın dilün inkârı yok
bendedür cümle saña emründen özge kârı yok
sâye şalmış bir hümâ-yı 'âlem-i pervâz-bülend
mîhr-i devletsin ki hîç mânend ü revnaḥ-dârı yok
3. gör hırâm-ı kıaddüne öykündiğiçün servünün
yire geçmiş âyağı bin nâz ile reftârı yok
cân virür dil çeşm-i âhû-yı nigâhın almağa
lîk şîr-i ğamze-i hunḥâr ile bâzârı yok
5. aldanurmuş şî'r ile ol mey-fürüşdan bî-ḥaber
vay ânâ kim şem'î gibi dil-firîb eş'ârı yok

756. 112^a: Velehu:

757. 112^b: Şem'î:

758.

mefā'ılün mefā'ılün mefā'ılün mefā'ılün
hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. ruḥ-ı âteş-nigînünde gören ḥāl-i siyeh-rüyun
şaçılmış iltihâbından söyünmüşdür şerer dirler
yakûp nâr-ı firâkunla ten-i sîmîn zerd itdüm
anun'çün kim seni cānâ esîr-i sîm ü zer dirler
3. gören ebrûların şâhum oḥunı dîdeler üzre
güzergâh-ı sirişki 'âşık iki gözlü kemer dirler
o ḥaṭṭ-ı kâfiri kaldır behîşt rûnda yüz virme
ḥaṭâ itdün sen ey şem'î âna kâfir girer dirler

759.

müstefîlün müstefîlün müstefîtün müstefîlün
recez - - + - / - - + - / - - + - / - - + -

1. ey dîde-i ḥunî-nigeh siz mest misiz maḥmûr mısız
yâ müje-yi ḥunrîz için bir şîşe-i billûr mısız
şehd-i la'l-i yâre bir dest-i dırâz itmeksizin
urdunuz peykânı ile ey gamzeler zenbûr mısız
3. sebze-zârı revnaḳ efzâ-itdünüz gîsûların
rîşe rîşe dökülüp ey turralar yağmur mısız
dâne-i fûlfül-i siyehle mûnaḳkaş gird-i zûlf
şekl-i rez-rîze nedür siz salkım-ı engûr mısız
5. murğ-ı dil büryân olur feryâdla bu şem'înün
gâlibâ ey sîne-yi bî-kîne siz tennûr mısız

758. 112^b: [Velehu]: Mecmuada matla beyti yer almamaktadır.

759. 112^b: Velehu:

760.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. atma tîr-i ğamze-i hûnĥârûnı kıana düşer
sîneler olmaz siper eyler güzer cāna düşer
zûlmet-i zûlfünden umsa n'ola la'luñ mürde-dil
küşteġân kişver-i şeb-i āb-ı ĥayvāna düşer
3. görse şîrîn lebûñi ger çeşm-i ferĥād bile
terk idüp şîrînini ol dem kühistāna düşer
ĥāk-i pāye rûy-fersûd olsa hep üftādeler
iltifāt idüp dimezsın bunlar āyā ne düşer
5. cāme-i surĥunla gördükde seni pervāneler
şem'î-yāne rakş idüp eṭrāfunı yāne düşer

761.

fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. ĥaķ bu kim özge şafā yok mu mey-i ĥamrāda
ola meclisde ĥuşûşā o gül-i ra'nāda
gözüme şekl-i beşerde görinür bedr-i münîr
'aks-i ĥüsnün ki görüp ben o mey-i ĥamrāda
3. 'ākıbet-ĥāk olacaķ cism içün efkârı gider
ey gönül ġam mı çeker 'âķil olan dünyāda
murġ-i dil fāĥteveş āh u figān eylemede
şimdi o serv-i ser-efrāz ise istignāda
5. sāyeveş ĥāke düşersem ne 'acep ey 'ulvî
düşdi bir serv-i ĥırāmāna dil-i üftāde

760. 113^a: Şem'î:

761. 113^a: [Ġazel-i 'Ulvî]: *Derzi-zāde 'Ulvî Dīvānı*: G. 637 / (Çelik, Kılıç, 2018: 691)

2 görüp ben o: görem cām-ı.

4 şimdi o: ol boyı.

5 dil-i: gönül.

1. velvele-i hüsnum benüm virdi cihāna serseri
ānuḡ'ıçün ki olmuşam hep hūblaruḡ ser-defteri
ḡadd-i hırāmum servi 'uryānıluḡ pāy idüp
reftār-ı dil-süz şekkerim pā-bend idüpdür 'ar'arı
3. rüy-ı behiştüm zerrece hācet ḡomadı cennete
āb-ı zülāl-i la'limüz ayaḡa ḡaldı kevşeri
hem meh-cebīnüm göricek yirlere geḡdi mihr ü māh
füllüllerüm birbirine ḡatdı semāda ülkeri
5. la'l-i bedaḡşān-ı lebüm yāḡūt-ı ḡamrāya ḡülüp
dendān-ı dürr-i miskim deryāya şaldı gevheri
murḡ-ı hüma-yı hüsnumüz pervāze āḡāz eylemiş
ebrūlarımdur sāyesi ḡisūlarum bāl ü peri
7. ruḡşār-ı ḡülgünüm görüp āḡzını açdı ḡaldı ḡül
ḡonca-femüm söyletmedi ol ḡonca-i nāzūḡteri
tūtiyā-yı ḡāk-i pāyimüz tūtyādan oldı mu'teber
būy-ı dil-āviz-i ḡaḡḡum nāḡiz idipdür 'anberi
9. ben yūsuf-ı zībā gibi bulmaya bir ya'ḡūb-ı dil
teşmīr-i dāmān eyleyüp geşt itse heft kişveri
her meh-rū başı hūb rüy-ı 'aşruḡ dā'ima
ben mihr-i mehden enverüḡ olsa 'aceb mi ḡākeri
11. hüsnum gibi ḡüsni kemāl rüyum gibi nāzūk cemāl
dünyā bula āḡir zevāl gelmeye böyle bir per
teşbīh iderler ehl-i dil her ḡüsni cinsüm bir şeye
inşāf degildür nıktare teşbīh idilmek kemteri

1. ‘aqlımız çāk eyledün ey lebleri mäh-ı tabân
fikrimiz hāk eyledün ey gözleri serv-i revân
şol nergis-i şehläya kim beñzer ol ebrü kaşlaruñ
hem ıanlca yoğurduna beñzer cebinün bî-gümân
3. ruhsârlaruñ bülbül gibi her rüz u şeb feryâd ider
bu gonca-i gîsûlaruñ güftâra eyler imtinân
bir kez tebessüm eyledün pâbucumuz hicrân-zede
na‘lince sen kılduñ dûtâ ey dişleri şekl-i kemân
5. ol beyza-i murğ-âba kim beñzer o fülful beñlerün
yoğdur nazîrün zerrece ey âfet-i âhîr zamân
râh olmuş iken yoluna şem‘î gibi nâzûk-sühân
her sırrını râz eyledün pinhânını itdün nihân

1. rind-i ser pây-ı bürehne olıgör ey fevzî
ne belâdur bu kadar bâr-ı taḥammül ber-ser
aḥmaḳ oldur ki ola meşğalesi 'aḳliyyât
ḳîl ü ḳâl evveli âḫiri yokdan ne çıkar
3. felsefiyâtla ger ibn-i 'alî-i vaḳt olsañ
rağbet itmez yine bir kimse saña zerre kadar
hünerün ellisine kimse beş aḳçe virmez
ḫar degülsin ki saña medrese iḥsân ideler
5. ehl-i şan 'at olayum dirsen o güçdür zinhâr
ustalar âdemi az şey içün erkâna çeker
ya sipâhî ya müneccüm ya za'im olsañ eger
ne belâdur ikide bir renc-i mühimmât-ı sefer
7. ḳadı olsañ ne olur yol kesiciyle farḳun
rüşveti sensin alan nâ'ibün elbet ister
ya mü'ezzîn ya imâm olsañ o ma'ḳûl idi lîk
seni isḳât-ı şal'ât aḳçesi gün ḳuzgun ider
9. vâ'iz ü şüfî vü şeyḫ olmak ise emr-i muḫâl
sende ne zevḳ ü riyyâ var ne taşannu'dan eşer
kâtib olsañ giderek aḫîr olursun ma'mûr
şâ'ir olsañ saña bî-mezheb ü mülhid dirler
11. intisâb itsen eger ḫazret-i monlâya daḫi
nûr-ı çeşmün dökenince gice vü gündüz yaz dir
bir yûḡa cânuḡa minnet yazı yazmaḳ ammâ
kişi islâm müşevveş kölelerden ne çeker

764. 114^b: [Ḳaşıde-i Fevzî]: *Fevzî Dīvânı*: K. 1 / (Kaplan, 2019: 179)

3 ger ibn-i: bû.

5 zinhâr: zîrâ.

6 ya müneccüm: vü ya yoldaş.

belâdur: belâ.

renc-i: derd-i.

7 Divanda bu beyit 8. beyit olarak yer almaktadır.
elbet: ancak.

8 Divanda bu beyit 7. beyit olarak yer almaktadır.

9 riyyâ var: dâver.

12 bir: ya.

13. ni‘am-ı m̄a-kabl başı irse eger eflāke
yine gitmez gözümden aydın peder
şeh-i dehre ya vezir ü nedīm olsañ eger
şu‘ledür her biri od gibi insānı yaķar
15. ehl-i hizmet yānına varsañ o dañı müşkil
yidigün dehr-i sirişk-i fuķarā şām u seher
māl-ı mevrūş gerek tā diyesin bismi‘l-lāh
naķd-i h̄icle tolu gencīne ķodı saña peder
17. kişi alnı deriyle kesb-i ḥalāl eyler l̄ik
biz bu za‘f ile ne ḥammāl oluruz ne rençber
gūş-ı cān ile beni dinlerisen el ḥāşıl
bir sözüm var diyeyüm saña ki dūnyā[ya] deger
19. mey-i nāb olmasa zehr-i ğam ile ‘işret kıl
felegün körlüğüne cūd u seḥāvet göster
sen sen ol ḥāk-i deri p̄ir-i muġān ol rind ol
bu cihān kimseye ķalmaz saña dosdoġru ḥaber
21. kec-rev ey dil felegün şive-i murdārından
kimden öğrendi bu evzā‘-i sipihr-i ebter
bize bu kırba büzükli felegün nāzı nedür
naķd-i cān u dil alur bilmezüz ammā ne şatar
23. ṭālī‘ ü baht ü felek cümlesi ber-bād olsun
rind-i āzāde sere yār-i dūnān biter
ġam yeme **fevzi** ki allāh kerīmü‘ş-şāndur
füzelā-yı sülefa el-leyleti ḥublā dediler
25. çarḥ-ı ṭālī‘ de keşākeşde iken geldi şadā
mevlid ü lihyeñe tāriḥ ola ‘arz ü maḥzar

765.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. kula kıl itse beni lutf ile ol sım beden
 ādemo bend ider kanda ise hulk-i hasen

 itmedün bir söz ile mürde-i cism-i ihyā
 söyledi rūh-ı revān n'eylesün ölsün mü seven
3. gülün inşāf itdügine ben niçe teşbih ideyüm
 fitne o la'l-i leb ü çeşme-i dīvān-ı fiten

 koymadı gülşen-i 'ālemde dahı ancılayın
 dilber ü serv-ı kaddi lāle hadd-i gonca-dehen
5. hilmiyā ābād ider ahsen-i idrāke tahsin
 kelimātın eger teşbih-i kemāliyle hasen

766.

fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün

remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. dimedün 'āşık dil-ı hastelere hāl nedür
 bizi hicrānda kodusı dimedün ahvāl nedür

 hayli gün geçdi senün görmeyeli gün yüzünü
 bir günü bin bir olan bu meh bu sāl nedür
3. yūsuf u āğır misk ile alurlarsa n'ola
 saña ben cān ile başum vireyin māl nedür

 dideden kanlu yaşum gibi hayalün gitmez
 allāh gönlümüz aldun bize bu āl nedür
5. nice gün geçdi bu şemsī kuluñu sulṭānum
 bir piyāleyle sevindirmediñ ahvāl nedür

765. 117^a: Hilmī:

766. 117^a: Ezān-ı Şemsī: *Şemsī Pāşā Dīvānı*: G. 127 / (Akkaya, 1992: 345)

1 dimedün; bilmedün.

3 misk; müşk.

vireyin; virürin.

767.

768.

fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

I

1. nev-bahâr oldı güzellendi ser-â-ser 'âlem
oldı ezhâr ile her gûşe gülistân-ı irem
3. sîneler doldı şafâ kalmadı endûh u ğam
eyledi müjde-i gül dilleri şâd u hurrem
5. ğoncanuñ gönli açıldı güle düşdi şebnem

II

1. cûy-bâruñ baña 'arz itme kenârın sensüz
oda yansun n'ideyin bâğ u bahârın sensüz
3. 'âlemüñ n'eyleyeyin bâğ u bahârın sensüz
bâğ-ı dehrüñ kim ider geşt ü güzârıñ sensüz
5. baña sen rûhları gül-zâr ile hoşdur 'âlem

III

1. nedür ol 'tarz-ı revîş şîve-i reftârında
nedür [ol] hüsni-i edâ nâz ile güftârında
3. şabra tâkat mı kalur cezbe-i dîdârında
dâne-i hâline bak cennet-i dîldârında
5. nice şabr eylesün allâhı seversen adem

IV

1. idegör şavma'a küncinde 'ibâdet geh geh
kılaruz anda namâz itmege niyet geh geh
3. demidür sen de idüp lûtf u mürüvvet geh geh
dil-i şürîdeye kıl pend ü naşihat geh geh
5. nefesün gelsün eyâ şüfî-i nâşih geh geh

768. 117^a: Taḥmîs-i Cinânî Ğazel-i Bâkî: *Cinânî Hayâtı Eserleri Dîvânın Tenkidli Metni*: T. 10 (Okuyucu, 1994: 229) Mecmuada Ḥayâlî'nin ismi geçmektedir. Ancak Taḥmîs Cinânî'ye aittir.

II

2. bâğ u bahârın: serv ü çenârın.
3. Divanda bu mısra 4. mısradaki yer almaktadır.
4. Divanda bu mısra 3. mısradaki yer almaktadır.

III

4. dîldârında: ruḥsârında.

IV

1. idegör: iderüz.

1. ey cinānī pür idüp şöhret ile āfākı
 ھاﺷﺮﻩ ﺩﻩﻙ ﻧﺎﻣﯘﻥ ﺋﯩﺪﯗﭖ ﺩﻩﻭﺭ-ﯨ ﻓﻪﻟﻪﻙﺩﻩ ﺑﺎﻗﯩ
3. dem-be-dem sākin idüp şüz-ı dil-i ‘uşşākı
 āb-dār olsa n’ola miyve-i şî‘r-i bāḵı
5. urmadı kimse bu bāğ içre daḥı böyle ḵalem

769.

fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
remel + + - - / + + - - / + + -

I

1. güle ey şūḥ-u bī-nevā bilüp
ḥayr-u fer ma' nā pīşvā bilüp
3. geçdi nülğ-ü ğam-ı āşinā bilüp
nev-bahār oldı ehl-i dil bilüp
5. tā bülbüle eyledi iktidā bilüp

II

1. cūşa geldi gürūh-ı ḥamūşān
baḥş olundı cemāda raṭb-ül lisān
3. oldı dīvāne 'aşk ile insān
ne durursun fiğāna başla hemān
5. 'ālem-i velvele-i ḥüsnün bilüp

III

1. seḥerī 'azm-i gülistān eyle
maḥfel-i naḥle çık fiğān eyle
3. rāz-ı 'aşkı bize beyān eyle
bilmezüz nuṭṭuṇı 'ayān eyle
5. ne demekdür terāni bilüp

IV

1. cūş içre zār olan dilden
çeng-i 'ud içre çalup kapından
3. veftüṇi ğaflet-i cüdālıkdan
şıkḳ-ı nāz-ı sâz-ı kāmilden
5. vireden nāşını ana bilüp

V

1. nağme sâz-ı uşûle vâkıf isen
dā'ir-i meclis-i ma'ārif isen
3. fenn-i āvâzda muşannif isen
'ālem-i edvâr-ı me'mül isen
5. yaḳalayayum nāz ile hevā bilüp

770.

fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. yine bağlandı gönül zülf-i siyeh-garuñ ile
yine dağlandı ciger âteş-i ruhsaruñ ile
dirgürem demiş idün ğamzenün öldürdığını
yine bir büseñi alam gibi baķ ikraruñ ile
3. sürünür şu gibi yüz üzre gelür kanlu yaşum
ğaraží bu ki müşerref ola dîdaruñ ile
şāye-perver yaraşur serv-i sehî luţf eyle
yirlere çalma ben üftādeni reftaruñ ile
5. it gibi hār ü hacîl olsun iki 'ālemde
ser-i küyuñ itini bir gören aġyaruñ ile
eşer-i şām u seher yoġ idi dünyāda dağı
'aşkı müşk ider idük turra-i tarraruñ ile
7. ol degüldür ki gözün yaşın uralar yüzüne
yār oldur ki kabûl ide seni varuñ ile
sözünün sūzı ile yandı necâtî dil ü cān
göreyin kim yan sen odlara eş'aruñ ile

771.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. fūrķat-i şem ' -i renginle var mıdur bir gice kim
âteş-i ğamda dil-i büryānum olmaya kebāb
var mıdur bir dem ki hecr-i cān-güdāz yār ile
çehre-i zerdümde hūn-ı dil olmaya hażāb

770. 117^b: Ezān-ı Necātî: *Necātî Beg Dîvānı*: G. 551 / (Tarlan, 1963: 488)

2 baķ ikraruñ: ikraruñ.

3 sürünür: sürünüp.

5 Mecmu'a'da kıvrılma kısmına denk geldiği için okunmuyor.

7 Mecmu'a'da kıvrılma kısmına denk geldiği için okunmuyor.

8 kim yan sen odlara: odlara yan sen dağı.

771. 118^a: [Kıta']:

772.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. ağla ey göz kim ten-i bîmâr cāndan ayrulur
cān ile cism-i raķîķ ölmüşdür andan ayrulur
nāle kıldı dîl ki tûṭi-i şekkeristāndan çıkup
bûlbûl-i zār-ı belā-keş gülsitāndan ayrulur

773.

fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün

remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. gitme ey rūḥ-ı revān hecrile zār itme beni
yandurup fûrķate bî-şabr u qarār itme beni
nazārumdan gül ruḥsāruṇı pinhān itme
ḥār-ḥār-ı ğam ile hecr ile figār itme beni

774.

mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün

hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. müselmānlar zıkr-i billāh benüm gön̄lüm alan qanı
ki fûrķatden ciger ḥündur aķar her dem gözüm qanı

775.

mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün

hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. ḥaṭuṇ geldükçe artar 'arzūnda tāzelik terlik
berātı ile virilmiş gibi şāhum saṇa dilberlik

776.

fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün

remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. nergisi çeşmüne benzetdi getürdi nazāra
bāğ-bānı göreyin şāhāne çiçekler çıkara

772. 118^a: [Kıṭā']:

773. 118^a: [Kıṭā']:

774. 118^a: [Müfred]:

775. 118^a: [Müfred-i Cinānī]: *Cinānī Hayātı Eserleri Dīvānın Tenkidli Metni*: M. 41 / (Okuyucu, 1994: 639)

776. 118^a: [Müfred]:

777.

mefā'ılün mefā'ılün mefā'ılün mefā'ılün
hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. ğubār-ı âsitân-ı dilbere yüz sürmedür kaçdum
ayağı toprağından gözlerime sürmedür kaçdum

778.

mefā'ılün mefā'ılün fe'ülün
hezec + - - - / + - - - / + - -

1. yüzüñi görmese ey yüzi gülşen
sehergeh açulup gülmezdi gül şen

779.

mefā'ılün mefā'ılün mefā'ılün mefā'ılün
hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. meyānuñla efendi kalmadı kâim kıl kadar yokdur
leb-i la'lünle şehâdet sözüm ammâ kanı çokdur

780.

fā'ılātün fā'ılātün fā'ılātün fā'ılün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. fitne-cûdur çeşm-i fettānuñla ey gül sünbülün
anları başdı velîkin başdan aşdı kâkülün

781.

mef'ülü mefā'ılün mefā'ılün fe'ülün
hezec - - + / + - - - / + - - - / + - -

1. şirîn leb-i nigāruñ şirîn şekkerdür ammâ
luṭf ile 'âşıkına bir kez dimez ki em mā

782.

mefā'ılün mefā'ılün mefā'ılün mefā'ılün
hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. cüdâ düşdüm göçüp menzil-be-menzil kûy-i yârimden
beni âhum diyâr-ı hecre şaldı rûzigâr-âsâ

777. 118^a: [Müfred]:

778. 118^a: [Müfred]:

779. 118^a: [Müfred]:

780. 118^a: [Müfred]:

781. 118^a: [Müfred]:

782. 118^a: [Müfred]:

783.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
remel - + - - / - + - - / - + -
I

1. yâ ilâhî beyt-i ma'mûrun hakkı
cennetü'l firdevs ile hûrun hakkı
3. ol recâ hakkı ki hâşıl eyledün
âdemi havvâya vâşıl eyledün
5. aḥmede gösterdigün tal'at hakkı
ol şafâ-yı vuşlat-ı vahdet hakkı
kurtarup bu çâh-ı gamdan cânımı
baḡa göster vuşlat-ı cânânımı

784.

mef'ülü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün
hezec - - + / + - - + / + - - + / + - -

1. cânâ ben eger zevk-i vişâlünle ölürsem
öldür beni bir dahı bu dünyâya gelürsem

785.

mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün
hezec + - - - / + - - - / + - -

1. cihānun cânı sen ey gevher-i pāk
şakın degme ḥasīse olma me'mūr
çerāğun virmesün her nerme şu'le
yaḡağun olmasun her bezme manzūr
3. anuñ'çün kâ'be emceddür güneşden
güneş hercâidür kâ'be mestūr

786.

mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün
hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. alır zülfünle ḥālün naḡd-i cânı çeşm-i rüşenden
bir uğru şan kemendiyle çeker esbâbı revzenden

783. 118^a: [Müseddes]:

784. 118^a: [Müfred]:

785. 118^a: [Kıṭā':

786. 118^b: [Müfred]:

787.

fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. aldı cân naḳdini ḥālün rūḥ-ı zibāya ne borç
saña dil verdimse zülf-i siyāh-kārum ne borç

788.

mef'ülü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün
hezec - - + / + - - + / + - - + / + - -

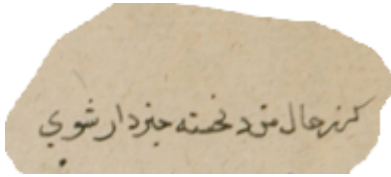
1. ol māha dedüm bûy-ı vefā şemmesi var mı
gül gibi gülüp didi eger olsa қоқardı

789.

mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün
hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. feraḥ bigānedür ey ḡam hele bari sen üzesin
ferah-şād gelür gider benümle қалacak sensin
ferah bigānedür neyler gelüp bu ḥāne-i dilden
gelürsen sen gel ey tuḥfe hele yarin ödesin

790.

791.

fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. bu gelür şāhum elünden ki beni anmayasın
hele bu gelmez elünden ki gönülden çıkasın

792.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. rāh-ı vaşla dil sefine şabr lenger āh yel
ḡam-zaḥīre şevḳ yelken gözlerüm deryā yiter

787. 118^b: [Müfred]:

788. 118^b: [Müfred]:

789. 118^b: [Kıta']:

790. 118^b: [Farsça]:

791. 118^b: [Müfred]:

792. 118^b: [Müfred]:

793.

mefā'īlün mefā'īlün fe'ülün
hezec + - - - / + - - - / + - -

1. dilerven cānsuz itmesün beni haḳ
ki ya'nī sensüz itmesün beni haḳ

794.

mefā'īlün mefā'īlün fe'ülün
hezec + - - - / + - - - / + - -

1. nefis kim sen ferīştehden cüdādur
behişt içre ise bād-ı hevādur

795.

mefā'īlün mefā'īlün fe'ülün
hezec + - - - / + - - - / + - -

1. güneş yüzünde kim haḳdan naẓar var
görürven gerd-i fikretten eşer var

796.

mefā'īlün mefā'īlün fe'ülün
hezec + - - - / + - - - / + - -

1. benüm cānum benüm cānum senüñdür
nem olur ḥānumān ḥānum senüñdür

797.

fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ülün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. bulmadı bir leb-i la'lün gibi şirīn meliḥ
aldı gerçi ayağı altına dünyāyı mesīḥ

798.

mef'ülü mefā'īlü mefā'īlü fe'ülün
hezec - - + / + - - + / + - - + / + - -

1. zīr ü zeber olsun felek ol māh-liḳāsuz
yirden yire geclsün çemen ol sebz-ḳabāsuz

793. 118^b: [Müfred]:

794. 118^b: [Müfred]:

795. 118^b: [Müfred]:

796. 118^b: [Müfred]:

797. 118^b: [Müfred-i Cinānī]: *Cinānī Hayātı Eserleri Dīvānın Tenkidli Metni*: M. 7 / (Okuyucu, 1994: 630)

798. 118^b: [Müfred]:

799.

fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün
remel + + - - / + + - - / + + -

1. dağları yandurayın sîne-i âteş-nâke
aşa bir od vireyin dūd çıkalar felege

800.

fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün
remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. âb-ı tîgün ideli ehl-i hevâ olanı hâk
havfdan kendözine taşî hîşâr eyledi nâr

801.

fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün
remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. kim ki hırşîd-i cemâlünden iderse beni dūr
dilerem dîde-i bahtı ola dâ‘im bî-nūr

802.

1. rûhum sâza döndi sirişküm meye
tenüm hasretünle ne benzer nesneye

803.

fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. kanda baksa görürler gubârı olur rencide
görmedüm dîde-i ter gibi felekde dîde

804.

müfte‘ilün mefā‘ilün müfte‘ilün mefā‘ilün
recez - + + - / + - + - / - + + - / + - + -

1. şeh-peri açdı hattı-ı ‘arız uçdı murğ-i hüsn-i yâr
‘aşık-ı dîdâr-ı fârîgü‘l-bâl olursam vechi var

799. 118^b: [Müfred]:

800. 118b: Müfred:

801. 118^b: [Müfred]:

802. 118^b: [Müfred]:

803. 118^b: [Müfred]:

804. 118^b: [Müfred]:

805.

fe'ılātün fe'ılātün fe'ılātün fe'ilün
remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. surh-ı eşk ile yazarken saña hicrân gamını
gözlerümden kara şu indi mürekkeb yerine

806.

mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün
muzāri' - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. dūr itdi ben ğaribi ser-i kūy-ı yārdan
niçe şikāyet itmeyeyin rūzigārdan

807.

mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün
hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. hemān dildārveş yahşi bakana hūb rengem ben
yamān baksa yine dil çeşm-i bedbīne yamānam ben
n'ola düşmezse nāmum bir nefes a'dānun ağzına
dehānı segle murdār olmayan āb-ı revānem ben

805. 118^b: [Müfred]:

806. 118^b: [Müfred]:

807. 119^a: Kemālpāşāzāde: Divanda yer almamaktadır.

808.

fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. dāğ-ı ğam nağd-i dile rūḥ-ı revānum gözedür
dīde-bān oldu meger ḥāne-i cānum gözedür
ğamzeler tiğ-zen olmuşdur ol ebrū kavvās
rāh-ı 'ışkı bugün ol kaşı kemānum gözedür
3. ḥirmen-i cān u dile āteş urur giñ yakdan
şerer-i āh ile ālūde duḥānum gözedür
gözedən 'ālemi müjgānuñ ile ğamzenḍür
dime ey şāh-ı cihān tiğ u sinānum gözedür
5. çeşm-zahm-ı feleği n'eyledi gör ey bākī
dime bir dağı beni şāh-ı cihānum gözedür

808. 119^a: [Ġazel-i Bākī]: *Bākī Dīvānı*: Ġ. 68 / (Küçük, 2019: 142)

1 dile rūḥ-ı: dil ü raht-ı.

3 yakdan: yirden.

fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. felek ayırdı beni cevr ile cān[ān]umdan
hazer itmez mi 'aceb nāle vü efgānumdan
oda yandurmasa bir şu'le ile nüh-felegi
ne biter āteş-i āh-ı dil-i sūzānumdan
3. ğam-ı pinhān beni öldürdi bu ğam bir ğam kim
gül-rūḥum olmadı āgeh ğam-ı pinhānumdan
āh idi hem nefesüm āh kim ol hem aḥīr
çıkdı ikrāh kılup külbe-i aḥzānumdan
5. ben ne hācet ki kılam dāğ-ı nihānum şerḥin
'ākıbet zāhir olur çāk-ı giribānumdan
ḥaḳ bilür yār degül cān-ı dilümden ğāib
n'ola ger ğāib ise dīde-i giryānumdan
7. cān eger çıksa tenümden eşer-i mihri ile
eşer-i mihr-i şağınmam ki çıkar cānumdan
ey fużülī ğam-ı hecr ile perişāndur ḥāl
kimse āgāh degül ḥāl-i perişānumdan

809. 119^a: [Ġazel-i Fużülī]: *Leylā ve Mecnūn*: / (Doğan, 48)
Mesnevide bu gazel Leylī dilindendir.

3 ğam: hem.

4 kim: ki.

8 Mesnevide bu beyit 9. beyit olarak yer almaktadır.

810.

mef'ülü mefâ'ilü mefâ'ilü fe'ülün
hezec - - + / + - - + / + - - + / + - -

1. cân virme ğam-ı 'ışķa ki 'ışķ âfet-i cāndur
'ışķ âfet-i cân olduğı meşhūr-ı cihāndur
sūd isteme bu sevdā-yı ğam-ı 'ışķda hergiz
kim hāşıl-ı sevdā-yı ğam-ı 'ışķ ziyāndur
3. her ebrū-yı ğam kıtlüne ki bir hānçer-i hūn-riz
her zūlf-i siyeh kıtlüne bir ef'ī yılandur
yahşı görünür şūreti mehveşlerün ammā
yahşı nazār itdükde ser-encāmı yamāndur
5. 'ışķ içre 'azāb olduğın andan bilürem kim
her kimse ki 'āşıkdur işi āh u figāndur
yād etme kıra gözlülerün merdüm-i çeşmin
merdüm deyüp aldanma ki içdükleri kıandur
7. ger derse fuzūlī ki güzellerde vefā yok
aldanma ki şā'ir sözü elbetde yalandur

811.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. 'ışķ derdi ey mu'ālic kıābil-i dermān degül
cevherinden eylemek cismi cüdā āsān degül
devr cevrenden şikāyet idene 'āşık deme[n]
'ışķ mesti vākıf-ı keyfiyyet-i devrān degül
3. şehirde şahrāya bir fark olduğın her kim bilür
bilmiş ol kim 'ışķ sahrāsında serger-dān degül
her kim idrāk eyler öz keyfiyyet-i hālın henüz
dost ruhsārına 'ayn-ı şevķ ile hayrān degül
5. cânı cânān ittiḥād-ı fāriğ eyler cismden
cismden āgāh olan cân vākıf-ı cânān degül
dir imiş düşmen ki hem-demdür fuzūlī yār ile
her sözi bühtān ise ḥaķķā bu söz bühtān degül

810. 119^a: [Ġazel-i Fuzūlī]: *Leylā ve Mecnūn*: / (Doğān, 64)
Mesnevide ğazel-i üstād.

811. 119^b: [Ġazel-i Fuzūlī]: *Leylā ve Mecnūn*: / (Doğān, 67)
Mesnevide bu ğazel Mecnūn dilindendir.

812.

mefā'ılün mefā'ılün mefā'ılün mefā'ılün
hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. bugün meclisde sâķi sâġar almak diye dilberden
yamān bir gülü kıparmak gibidür şāġ-ı gülderden

813.

fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. hele ben şöyle kıyās eylerin ey cennet-i hūr
kūyuña nisbet ola gülşen-i cennetde kıuşūr
bezm-i hicründe müjen nişteri mızrābından
reg-i cân nāle kıılır niteki tār-ı tñnbūr
3. leblerün mā'ili kıaçmaz ġat-ı nev-ġāsteden
ġam degül tñlib-i nüş olana nış-i zenbūr
ser-i kūyuñda benüm āh-ı seġer-ġāġlarum
ne bilür 'ışķ elemin çekmedi ol daġı uyur
5. rūġlaruñ medġini eflāke kııkardı bāķi
şevķden tıldı bugün nūr ile beytü'l ma'mūr

814.

fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. tıtdı gülşende yine bülbül-i ġoş-ġü menzil
başılayup devr-i kıadeġ oldu müzeyyen maġfil

812. 119^b: [Müfred]:

813. 119^b: [Ġazel-i Bāķi]: *Bāķi Divānı*: G. 125 / (Küçük, 2019: 130)

1 cennet-i: ġayret.

814. 119^b: [Müfred]:

meḡ'ülü fā'ilātü meḡ'ülü fā'ilün
 muḡāri' - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. bül'bülün hikāyetin kerem it zāğa söyleme
 zāğ u zağan didüklerini bāğa söyleme
 tūṭi kelāmını dimegil kara karğaya
 bāz-ı sefid sırrını çaylağa söyleme
3. bīmār olan bilür yine bīmār hālını
 mecrūḡ hastenün haberin şağa söyleme
 çün her ne söyleseñ yine söyler saña revān
 bes yūri var [dahı] ṭuruben ṭağa söyleme
5. bir 'uḡv sırrını dime bir 'uḡva sen sen ol
 başun şaḡın başun sözün ayağa söyleme
 mühr ur dehānuḡa dime sırrunı sen sen ol
 bes her ne var dehende dil dudağa söyleme
7. ādemde[ki] ḡulağa didi ey rūṣenī sözün
 şaḡun varup eşekdeki ḡulağa söyleme

816.

mef'ülü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün
muzâri' - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. yâ rab belâ-yı 'ışk ile kıl âşinâ beni
bir dem belâ-yı 'ışkdan itme cüdâ beni
az eyleme 'inâyetüni ehl-i derdden
ya'ni ki çok belâlara kıl mübtelâ beni
3. oldukça ben götürme belâdan irâdetüm
ben ister belâyı çü ister belâ beni
temkînümi belâ-yı maḥabbetde kılma süst
tâ düst ta'n idüp demeye bî-vefâ beni
5. getdükçe ḥüsnin eyle ziyâde nigârumun
getdükçe derdine beter it mübtelâ beni
ben kânde vü mülâzemet-i 'itibâr-ı câh
kıl kâbil-i sa'âdet-i fakr u fenâ beni
7. eyle za'îf eyle tenüm fûrkatünde kim
vaşlına mümkün ola yetürmek şabâ beni
naḥvet kılup naşîb fuẕûlî gibi baḥa
yâ rab muḳayyed eyleme muṭlaḳ baḥa beni

817.

mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün
hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. dutuşup süz-ı mihrünle ne ten ḳalsun ne cân ḳalsun
vücûdum maḥv olup ğitsün ne nâm u ne nişân ḳalsun
kilâb-ı küyuḡa lâyıḳ dirîḡâ armaḡânum yok
ḳapunḡa ḡâk olayın bâri birḳaç üstü-ḡ'ân ḳalsun
3. bilürsün ḳadd-i mevzûnun ḡamından oldı kim cânâ
mezârumda degilsün servler yir yir nişân ḳalsun
dil-i maḡzûnumı yıllar geḡer bir kerre anḡmazsın
niḡe bir unudılsun ey şeh devr-i zamân ḳalsun
5. idüp 'azm-ı sefer ol şeh senün içün dimiş ey 'ulvî
ölince âsitânum beklesün ol nâ-tüvân ḳalsun

816. 119^b: [Ġazel-i Fuẕûlî]: *Leylâ vü Mecnûn*: / (Doḡan, 74)
Mesnevide bu gazel Mecnûn dilindendir.

817. 120^a: [Ġazel-i 'Ulvî]: *Derzi-zâde 'Ulvî Dîvânı*: G. 496 / (Çelik, Kılıç, 2018: 474)

1 olup: olsun.

3 bilürsün: bilinsün.

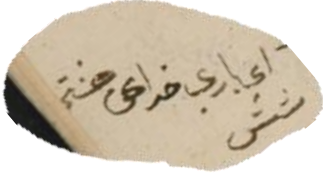
5 âsitânum: üstüḡ'ânum.

818.

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün
hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. garīb ü bî-kesem künc-i belāda maḥremümsin sen
benim çün ağla ey çeşmüm ölince hem-demümsin sen
ferahla imtizācum yok bilürsin ey ğam-ı dilber
şafā-yı hâtırüm zevküm sürürüm 'ālemümsin sen
3. didüm kim göricek pāy-ı semend-i şeh-süvārumda
yürekde tîġ-ı ḥasret yāresine merhemümsin sen
ḥabībim ḳalb-i mü'min 'arş-ı ḥaḳdur dirler anuḡ'çün
benüm gönlüm saḡa 'arş oldu nūr-ı a'zamumsin sen
5. dil-i 'ulvî gibi dünyā içün ğam çekmezüm hergiz
benim 'ālemde ancak bā'is-i ḥüzn-i ğamumsin sen

819.

818. 120^a: [Ġazel-i 'Ulvi]: *Derzi-zāde 'Ulvi Dīvānı*: G. 425 / (Çelik, Kılıç, 2018: 434)
5 Mecmuada bu beyit mükerrerdur.
819. 120^a: [Farsça]:

820.

mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün
muzāri' - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. cānlar virüp senün gibi cānāna yetmişem
rahm eyle kim yetince saña cāna yetmişem
şükrāne-i vişālüne cān virdüğüm bu kim
çok derd çekmişem ki bu dermāne yetmişem
3. mūr-ı mḥaḳḳarem ki serāsime çok gezüp
nā-gāh bārgāh-ı süleymāne yetmişem
bir bülbülem ki gülşen olupdur nişimenüm
yā tütüiyem ki bir şekkeristāne yetmişem
5. devr-i felek müyesser idüpdür murādımı
güyā ki ṭālib-i güherim kana yetmişem
miskīn fużülüiyem ki saña dutmuşam yüzüm
yā bir kemīne ḳaṭre ki 'ummāne yetmişem

821.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. 'ayş u 'işret vaḳtidür irdi çü eyyām-ı bahār
gāfil olma tiz geçer zevḳ eyle hengām-ı bahār
nağme-sāz oldu muğanniler gibi dil bülbülü
güşına çünkim şabādan irdi peygām-ı bahār
3. bāğa gelsün 'ayş u nüş eyyāmıdır ehl-i şafā
lāleler elde ayağ üzre tutar cām-ı bahār
vaşl-ı gülden ötme ey bülbül saña yokdur naşib
cevri taḳşim eylemişdür saña ḳassām-ı bahār
5. cāmi-i gülşende bülbül şemsiyā āvāz ile
minberi serv uzun oḳur ḥuṭbe-i nām-ı bahār

820. 120^b: [Gazel-i Fużülî]: *Fużülî Dīvānı*: Ğ. 190 / (Kılınç, 2021: 556)

3 Divanda bu beyit 4. beyit olarak yer almaktadır.

4 Divanda bu beyit 5. beyit olarak yer almaktadır.

5 Divanda bu beyit 6. beyit olarak yer almaktadır.

6 Divanda bu beyit 7. beyit olarak yer almaktadır.

821. 120^b: [Gazel-i Şemsi]: *Şemsi Pāşā Dīvānı*: G. Bahārname / (Akkaya, 1992: 752)

1 irdi çü: çün irdi.

2 gafil olma: nağme-sāz.

5 bülbül şemsiyā: şemsiyā bülbül.

822.

mefā'ılün mefā'ılün mefā'ılün mefā'ılün
hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. nihāl-i ser-bülendün haḡ bu kim bir serv-i balādur
degül ehl-i nazar yanında mir'at-i mücellādur
saḡa rām eyleyen ḡalk-ı cihān-ı cān ile dilden
benüm ārām-ı cānum ol cemāl-i 'ālem ārādur
3. nedür ol nāzenünlük yā nedür ol nāz-perverlik
cemāl-i bā-kemāl-i vaşfına gelmez bir temāşādur
līk-şun teşne-i dil-i 'uşşāḡa nūş etsin anı her dem
ki gözler görmedük 'ālemde bir cām-ı muşaffādur
5. tōkundı dürr ü nazmun şüreyyā ḡuşuna ol māhuḡ
ḡamudan iltifatı anuḡ'çün saḡa ā'lādur

823.

mefā'ılün mefā'ılün mefā'ılün mefā'ılün
hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. elüm al dest-ḡir ol olmayam tā kimseye mūnis
meded 'ummān-ı ḡamda ḡalmışam yā ḡazret-i yunis

824.

mefā'ılün mefā'ılün mefā'ılün mefā'ılün
hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

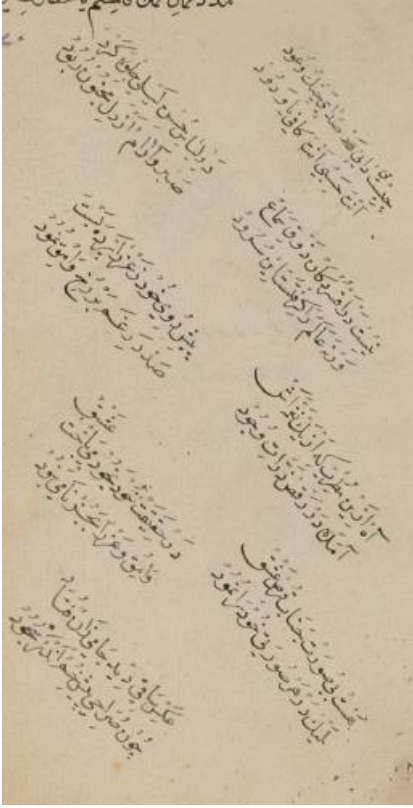
1. tıraş it leşker-i ḡatḡun rūḡuḡda kākülün dursun
ḡırılşa ḡam degül 'asker hemān serdār şāḡ olsun

822. 120^b: [Ġazel]:

823. 121^a: [Müfred]:

824. 121^a: [Müfred]:

825.

826.

mef'ülü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün

hezec - - + / + - - + / + - - + / + - -

1. bülbul gibi 'ışık ehli figān eylemek olmaz
esrār-ı dili hālka beyān eylemek olmaz
gencine-i 'uşşāka ziyān eylemek olmaz
ser vermek olur sırrı 'ayān eylemek olmaz

827.

mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün

hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. saña kim der ki ey naḥl-i bülendüm serve benzersin
o bir ālūde-dāmen sen nihāl-i nāz-perversin

825. 121^a: [Farsça]:

826. 121^b: Kıt'a:

827. 121^b: [Müfred]:

828.

mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün
hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. demişsin mû-be-mû vaşf eylesün zülf-i perişānum
meger kim hâtırım sırlıdı sen cem'ıyyet eylersin

829.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. zāhid şol deñlü mā'ıldür o tersāye gönli
mü'mindür yanınca varmağa kilisāye gönli

830.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. 'āşıkı lāyık mıdur ma'sūkdan dūr eylemek
bülbüli gülden ne lāzım böyle mehcūr eylemek

831.

mefā'ilün fe'ilātün mefā'ilün fe'ilün
mucteşş + - + - / + + - - / + + - - / + + -

1. ne kıldığıydı yanunđa ki ol günāh oldı
ķapunđa sehv ile bir secde ķılmışuz farazā

832.

mef'ülü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün
hezec - - + / + - - + / + - - + / + - -

1. 'azm-i sefer itdüm yine cānān ile gitdüm
bir mūr-ı za'ifem ki süleymān ile gitdüm
şādum aña kim oldı ki benüm düğüm 'id
şark illerine bir meh-i tābān ile gitdüm

833.

fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. sefer eyle didüm ammā gelicek (...) gideyin
sen de bu şekli görüp birden seferden geçeyin

828. 121^b: [Müfred]:

829. 121^b: [Müfred]:

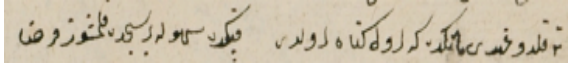
830. 121^b: [Müfred]:

831. 121^b: [Müfred]:

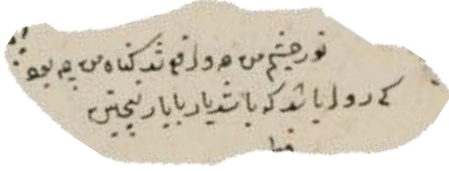
832. 121^b: Kıt'a:

833. 121^a: [Müfred]:

834.

835.

836.

fe'ilātün mefā'ilün fe'ilün
ḥafīf + + - - / + - + - / + + -

1. kan yalaşup lebün ile şāgar
oldılar ey şanem birāderler
şaklaram zaḥm-ı dilde peyḳānuḡ
kanludur şonra bizden isterler

837.

fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. ayaḡuḡ altına öyle ser (...) ḥāke
şeh-süvārum yiter itdün beni pāy-māl yiter

838.

mef'ülü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün
hezec - - + / + - - + / + - - + / + - -

1. doğrulmaz idi kūyına ol kıble-i cānuḡ
olmasa demürden yüregi kıble-nümānuḡ

834. 121^b: [Farsça]:

835. 121^b: [Farsça]:

836. 121^b: Qıṭ'a: *Emrī Dīvānu*: K. 192 / (Saraç, 345)

837. 121^b: [Müfred]:

838. 121^b: [Müfred-i 'Ulvi]: *Derzi-zāde 'Ulvi Beg Dīvānu*: G. 422 / (Çelik, Kılıç, 2018: 563)

1 kıble-i: ka'be-i.

839.

mef'ülü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün
hezec - - + / + - - + / + - - + / + - -

1. mihrāb-ı kaşın görmege sen kıble-i cânun
segirür gözi ditrer yüregi kıble-nümānun

840.

mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün
hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. nedür bu çeşm ü la'lünde kirişmeyle tebessümler
efendim kan olur tākāt getürmez aña merdümmler
dedim şakla şakın kem güm idersin meh-rū rüyı
sözüm güş itmeyüp sinemde mādēm āh idüp gümler
3. ölüm vaktinde sinemden gelen şanmañ ki nālemdur
dem-i āzādelikdür murğ-ı rūḥ eyler terennümler
kulağ tut bir nefes-güş it niçe demdür ki efğānum
senün destün den a zālīm saña eyler tazallümler
5. ġarībī bendeni cevır ile öldürmek dilermişsin
nedendür aña şāhum bunca şefkatler teraḥḥümler

839. 121^b: [Müfred]:

840. 122^a: Ğarībī:

841.

mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün
muzāri' - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. meydān-ı hüsñ içinde gözün qahramān geçer
yayını kimseler çekmez pehlevān geçer
oğ gibi menzil al şakın eglenme nāgehān
kātlanmaz ey gönül saña devr-i zamān geçer
3. hergiz içürmedün dil-i bīmāra tığını
bir gün şu diyü cān virüp ol nā-tüvān geçer
geçse kapuñdan ehl-i dil eyler figān raķīb
cāna meşel-dur[ur] it ürür kār-bān geçer
5. delmekden 'ulvīnün dil-i mecrūhını müjeñ
üstād-ı rūzgār u ferīd-i cihān geçer

842.

mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün
muzāri' - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. ğamzeñ begüm oğ atmada ehl-i hüner geçer
na'l-i hilāli şīşe-i mihri deler geçer
añduqça ğamzen oğlarını ey kaşı kemān
ben bilirüm ki sīneden ol dem neler geçer
3. ol bī-vefāya derd-i dilüm nice bildürem
ağzum açınca medh-i şenāya söger geçer
bilmez ki ğayra meyl ile ğayretten öldürür
mecrūh sīneme müjesi rahm ider geçer
5. işhāk ğam sipāhına mağlupdur yine
sen padişāhı var ise ğālīp sever geçer

841. 122^a: [Ġazel-i 'Ulvī]: *Derzi-zāde 'Ulvī Beg Dīvānı*: G. 255 / (Çelik, Kılıç, 2018: 467)

2 Divanda bu beyit 3. beyit olarak yer almaktadır.

3 Divanda bu beyit 2. beyit olarak yer almaktadır.

4 raķīb: ḥasūd.

5 delmekden: delmekde.

842. 122^a: [Ġazel-i Üsküplü İşhāk Çelebi]: *Üsküblü İşhāk Çelebi Dīvānı*: G. 55 / (Çavuşoğlu, Tanyeri, 1989: 177)

843.

meḡ'ülü fā'ilätü meḡ'ilü fā'ilün
muḡārī' - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. kûy-ı ḡabîbe bu gice mihmân olam gibi
hicr âḡir oldı vâşıl-ı cānān olam gibi
ḡuddām-ı âsitānı ayağına yüz sürüp
ben bende daḡı 'āleme sulṡān olam gibi
3. baş koyup âsitānına çarḡa ider 'urüc
nā-geḡ ḡarīn-i 'īsī-i devrān olam gibi
girüp ḡarīm-i cennet-i kûyun idüp ṡavāf
ekşer muḡīm-i ravḡa-i rıḡvān olam gibi
5. giryān idüm zemān idi hicrān ile bu şeb
esrār-ı vaşl-ı yār ile ḡandān olam gibi
olup ḡarīm-i kûyına cān ile pās-bān
ḡükm eyleyüp cihāna süleymān olam gibi
7. 'aynı 'ināyetle olup naḡar-ı dost
kuḡl-ı cilā-yı dīde-i a'yān olam gibi
çüş u ḡurüşa başladı deryā-yı luṡf
ey dil sevin ki ḡarḡa-i iḡsān olam gibi
9. envār-ı mihr-i dost tecellī idüp bu şeb
başuma gün ṡoḡup meh-i tābān olam gibi
pervāne āteş-i şevḡ ile perr ü bāl
yaḡup enīs-i şem'ī şebistān olam gibi

844.

fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün
remel - + - - / - + - - / - + -

1. her göñül kim 'ışḡ ile ma'mürdur
tā ebed ḡam görmez ol mesrürdur

843. 122^b: [Terḡīb-i Bend Fevrī]:

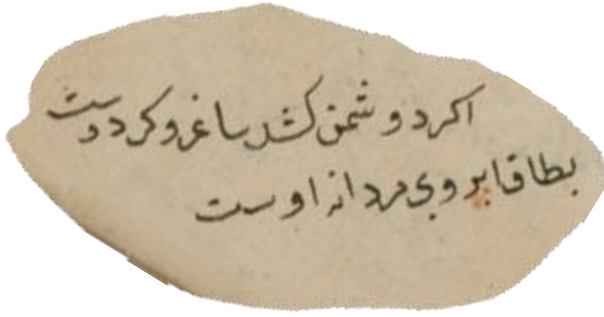
844. 122^b: [Müfred]:

845.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. sîne-i mecrûhunu 'arz itdügünden yâre ne
bir oñulmaz yâredür zaḥm-ı muḥabbet çâre ne
sînemizden tığını kesme şehâ şimden girü
şuya bir hüner eylemekden ölecek bî-mâre ne
3. ol büt-i sengîn dile itmez eşer ma'nâ-yı 'ışk
sen dil-fikâr olduğundan şüret-i divâra ne
gönceler dilden kuluñ güller kulağdan 'âşıkun
cezbe-i ḥüsnün ne şalmış bilmezüm gül-zâra ne
5. kılma nev'î şâhid-i bâzâr ile da'vâ-yı 'ışk
'âşık-ı dîdar ile yaşa hüner bâzâra ne

846.

847.

mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün
hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. benüm ḥaddüm degül sevmek seni ey ḥüblarun şâhı
kazâ-yı âsumânîdür aḡam va'llâhi bi'llâhi

848.

müstef'ilün müstef'ilün müstef'ilün müstef'ilün
recez - - + - / - - + - / - - + - / - - + -

1. cân 'ışka düşdi ey gönül yâ rab nedür tedbîrimüz
cân neylesün bî-çâre çün ḥağdan budur taḡdîrimüz

845. 122^b: [Ġazel]:

846. 122^b: [Farsça]:

847. 127^b: Müfred:

848. 127^b: Müfred:

849.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. eger cānumı isterse cānān minnet cānuma
cān nedür kim anı kırbān itmeyem cānānuma

850.

mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün
hezek + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. eger rūḥ-ı revān bu derdime dermān bulunmaz mı
muḳarrer mi ḳalır bu ḥālın nedür delinmez mi
yeter şāhum şimden gerü seni sana beni bana
gözeldürsiz ḳaldırma 'ālem bana bir yār bulunmaz mı

851.

mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün
muzāri' - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. yā rab reh-i 'ışḳunḳa beni şeydā ḳıl
aḳkām-ı 'ibādetin binā icrā' ḳıl

852.

mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün
hezek + - - - / + - - - / + - -

1. eger yārüm benümle yār olursa
ne ḡam bana cihān aḡyār olursa

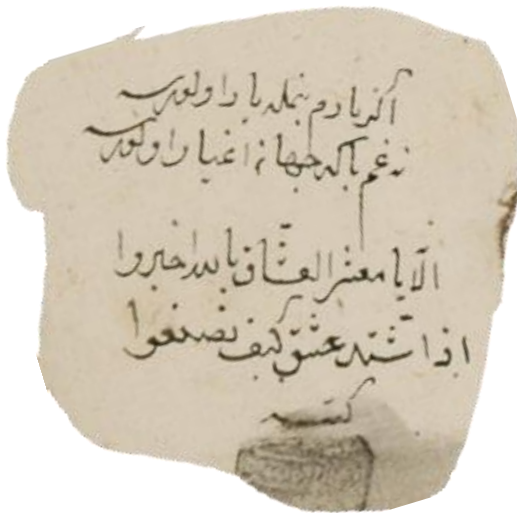
849. 127^b: [Müfred]:

850. 127^b: [Ḳıṭ'a]:

851. 127^b: [Müfred-i Fuḳūlī]: *Leylā ve Mecnūn*: / (Doḡan, 74)
Mesnevide bu gazel Mecnūn dilindendir.

852. 127^b: [Müfred]:

853.

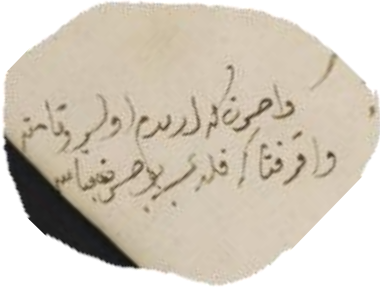
854.

853. 127^b: [Arapça]:

854. 128^a: [Arapça]:

855.

856.

mefā'ülün mefā'ülün fe'ülün
hezec + - - - / + - - - / + - -

1. müdebbiridür diyü şāh-ı cihānuñ
vezīr-i a'zamı olduḡda lālā
taşaddur itmemesini sā'irine
'aceb çok görmüşdür ehl-i dünyā
3. aña şīr-i ecel bir pençe urdı
elinden alamadılar eṭıbbā
çü rıhlet eyledi dār-ı fenādan
ola menzilgeh-i firdevs-i a'lā
5. ġamına deġer mi cihānuñ sürurı
dururlar bozarlar anı kim 'aql-ı evlā
didi ehl-i ḫıred menḡūṭa tāriḡ
bozar tedbiri çün taḡdīr-i mevlā

855. 128^a: [Arapça]:

856. 129^a: Vezir-i A'zam Merḡūm Lālā'nın Tariḡıdır:

bu zıkr olunan melâ'în iki yüz bin atlu ve yaya 'asker ile gelüp toksan pâre arı top ve zerbûzanlar ile gelüp çoçüstü nâm palanğanun şahrâsında taburun kurup mübârek şafer ayınun yigirmi üçüncü günü sultân cânibinden sa'âdetli pâdişâh hazretlerine haber gelüp câfer paşa nâ'ib-i serdâr rumeli begler begisi veli paşa ve sivas begler begisi mahmûd paşayı ve 'umûmen müteferrikalari ve kapı kulu sipâhileri ve silah-dâr ve sâ'ir bölüklerden dahı 'asâkir-i islâm mümkün oldukça cem' idüp mâh u mezbûrun yigirmi beşinci günü gidip beglerbegi gibi (...) gün muķabil olup bir gün tamâm aḥşâma dek ceng idüp dahı kâfir 'askeri ziyâde olmağla (...) ve men'ine kâdir olmayup ordu-yu humâyûna gelüp sa'âdetlü pâdişâha 'arz olunduğda işde ben kendüm varurum diyüp muķaddem dîn için müteferriķa başı ḥandân ağayı çerkez ve tatar nâm-dârlar defter ile iki yüz miķdârı er gönderüp yine ol günü ikindin pâdişâha 'arz idüp kâfirin ne miķdar olduğı haber alınup ve ziyânları (...) tedârik nedür diyü su'al olunduğda pâdişâh kendiye tabur üzere (...) olan görölmeyi dellâl nidâ' idüp mübârek rabî'ül evvelin günü yevm-i hams ve der-i sa'âdette ile eger elünden ḳalup gelsün buraya ḳonulup mübârek (...)

molla zamânında ṭabur üzerine varup kâfirün alay begi ile mu'âyen olup cem'-i irak 'asâkir-i islâm üzerinde ḳal'a-mişal vurup ol gün aḳşama kadar cenk-i sultânî olup aḳşam ḳarardıḳdan sonra ḳadırlar ḳurulup 'asâkir-i islâm dahı tadrîc ile kâfirden ayrulup 'ışâ vâktinde herkes ḳadıra sa'âdetlü pâdişâh da otâğ-ı hümayuna nüzûl idüp iki cânibden kâfire dahı karavul çıkun 'asâkiri ḥıfz edüp islâm alayların düzüp mu'âyin olup kâfir ṭaburları üzerine dek sürüp ikindi zamânına (...) ḳadırlarına dek getürüp tamâm ḡayret itmek (...) geldükde ḥaḳ sübhaneḥü ve ta'âlâ 'inâyet idüp maḡlûbiyyetin zuḥûra gelüp 'asâkir-i islâm kâfirler geldüklerine pişmân olup ḡanimi münhezim olup ṭaburlarına dek firâr idüp kâfirler kılıçdan geçüp ṭaburları yaḡmâ olunup toksan pâre (...) tatar 'askeri üç gün kurup kırık binden ziyâde eşir idüp mezbûr beşinci gün sa'âdet pâdişâh ṭaburların dahı kâfirlerin seyr idüp altıncı günü tamâm yoḳlama idüp yedinci günü eşirler alınugelmişdür

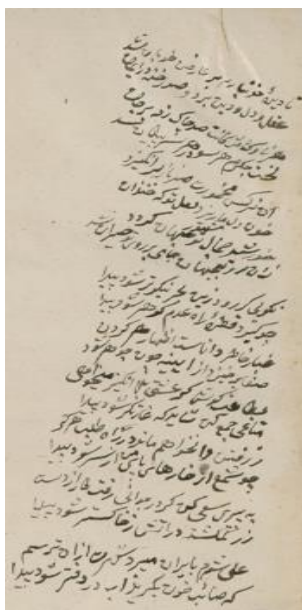
857. 129^a: (...) yerler kesik olduğı için okunamamıştır.

858. 129^b: (...) yerler kesik olduğı için okunamamıştır.

859.

860.

859. 129^b: [Farsça]:

860. 130^a: [Farsça]:

5. SONUÇ

Bu tez Milli Kütüphane’de kayıtlı 06 Mil Yz A 715 numaralı Mecmû‘a-i Eş‘ar’ın transkripsiyonlu metni ve Mecmuaların Sistematiik Tasnif Projesi’ne göre (MESTAP) oluşturulmuştur. Mecmua 143 varaktan oluşmakta olup mürettep ve tertip tarihi hakkında bilgi sahibi olmadığımız bir şiir mecmuasıdır.

Mecmuanın ağırlıklı olarak XV. ve XVI. yüzyıllar ile az da olsa XVII. yüzyıl şairlerinin şiirlerinden oluşmakta olup 160 şair bulunmaktadır. Bu şairlerin 57 adetinin yayımlanmış divanı mevcut olup 103 şairin divanı bulunmamaktadır. Mecmuada mahlassız veya şairini tespit edemediğimiz 126 şiir ile birlikte toplam 810 şiir vardır. Bu şiirler 600 gazel, 12 kaside, 3 mersiye, 1 mesnevi, 23 kıt‘a, 1 muamma, 1 mu‘aşşer, 7 muhammes, 8 murabba, 120 müfred, 1 müsebbba, 10 müseddes, 1 müstezat, 4 nazım, 2 rubai, 1 şarkı, 10 tahmis, 1 tesdis ve 4 terci-i bentten ibarettir. Mecmuada en fazla şiiri bulunan şair 148 adet şiirle “Necâtî”dir. Necâtî’yi, 55 şiirle “Şemsî Paşa” takip etmektedir. Mecmuanın aruz kalıpları incelenmiş olup 21 adet aruz kalıbının kullanıldığı görülmüştür. Bu kalıplardan en çok kullanılan vezin remel bahrinin “fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilün” kalıbıdır.

Mecmuada divanları olup da divanlarda bulunmayan 35 adet şiir tespit edilmiştir. Bu şiirler içerisinde 12 adet gazel ile ilk sırayı alan Şem‘î mahlaslı şairdir. Şem‘î mahlaslı şairlerin divanları incelenmiş olup divanlarda tespit edilememiştir. Hangi Şem‘î’ye ait olduğuna dair detaylı bir inceleme yapılmış olup makale konusu yapılmıştır. Daha öncede söylediğimiz gibi bu 35 farklı şiirin aynı mahlaslı başka şairlere ait olması da muhtemeldir. Bu şiirlerin net olarak hangi şaire ait olduğu ileri de yapılacak çalışmalarla netlik kazanacaktır.

Mecmuada kullanılan nazım şekilleri de çeşitlilik açısından dikkat çekicidir. Nazım şekillerinde ilk sırayı 600 şiirde kullanılan gazel nazım şekli almakta olup 19 adet nazım şekli kullanılmıştır. Gazel nazım şeklini müfred ve kıt‘a nazım şekli ile yazılmış şiirler takip etmektedir.

Sonuç itibariyle mecmuanın geniş bir şair kadrosuna sahip oluşu, çeşitli nazım şekillerinde toplanmış olması ve aruz vezni ile yazılmış şiirlerden bir araya getirilmesi edebiyat dünyası için dikkat çekici detaylardır. Geniş bir vezin çeşitliliğinin olması ve divanı bulunmayan şairlerin şiirlerinin tespit edilmesi, divanı olup da divanında şiirleri bulunmayan şairlerin şiirlerinin tespit edilmesi Klasik Türk Edebiyatında yapılacak çalışmalara katkı sağlayacak olup ilerideki akademik çalışmalara da ışık olacaktır. Tüm bunların yanı sıra mecmuanın oluşturulduğu dönemin edebi zevkini yansıtmaları bakımından büyük önem

taşıdığını ve. bu çalışmanın Türk edebiyatı tarihine ve Mecmuaların Sistematik Tasnifi Projesi'ne (MESTAP) katkı sağlaması açısından önem arz edeceği de aşıkardır.

KAYNAKÇA

- Açıkgöz, N.** (2017) (Haz.). *Riyâzü’ş-Şuâra (Tezkiretü’ş-Şuâra)*. T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Kütüphaneler ve Yayımlar Genel Müdürlüğü.
- Açıl, B.** (2016). Hâverî (Ö. 1565) ve Dîvânçesi. *Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (8), 172-216. [Erişim: 02.10.2024, <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/1716680>]
- Akın, Ö.** (2009). *Harîmî (Şehzade Korkud) Dîvânı’nın Nesre Çevirisi ve İncelemesi*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi, Türkiyat Araştırmalar Enstitüsü, İstanbul.
- Akkaya, M.** (1992). *Şemsi Paşa Dîvânı*. (Doktora Tezi). İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Arslan, M.** (2018) (Haz.). *Mihri Hâtun Dîvânı*. T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Kütüphaneler ve Yayımlar Genel Müdürlüğü.
- Avşar, Z.** (2017) (Haz.). *Revânî Divânî*. T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Kütüphaneler ve Yayımlar Genel Müdürlüğü.
- Çavuşoğlu, M.** (1977). *Yahyâ Bey Dîvânı*. İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi.
- Çavuşoğlu, M.** (1980). *Vasfî Dîvân (Tenkidli Basım)*. İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları.
- Çavuşoğlu, M., & Tanyeri, M. A.** (1987). *Zatî Dîvânı (Edisyon Kritik ve Transkripsiyon) Gazeller Kısmı III. Cild*. İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları.
- Çavuşoğlu, M., & Tanyeri, M. A.** (1990). *Üsküblü İshâk Çelebi Dîvân Tenkidli Basım*. Mimar Sinan Üniversitesi Yayınları.
- Çelik, B., & Kılıç, M.** (2018). *Derzi-zâde ‘Ulvî Dîvânı*. DBY Yayınları.
- Çelik, B.** (2019). 16. Yüzyıl Şairlerinden Fakîrî ve Şiirleri. *Eski Türk Edebiyatı Araştırmaları Dergisi*, (2), 787-844 [Erişim: 15.10.2024, <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/794455>]
- Demirel, M.** (1996). *İbn-i Kemâl Dîvân Tenkidli Metin*. Fakülteler Matbaası.
- Ersoylu, H.** (1981). *Cem Sultan’ın Türkçe Dîvânı*. Kervan Kitapçılık.

Gedik N. (2022). *Klasik Türk Edebiyatında "Ez-Lisân-ı Cânâne" Tarzı, "17. Yy. Işığında Osmanlı*. Hanife Koncu, Nuri Seçgin (Ed.). DBY Yayınları, İstanbul, s. 535-562.

Gedik, N. (2022). *Tâli 'î Türkçe Dîvân (İnceleme-Tenkitli Metin-Açıklama ve Notları)*. Yeditepe Yayınevi T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı.

Genç. İ. (2018) (Haz.). *Tezkire-i Şu 'arâ-yı Mevlevîyye*. T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Kütüphaneler ve Yayımlar Genel Müdürlüğü.

Gıynaş, K. A. (2017). *Pervâne Bey Mecmuası*. T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Kütüphaneler ve Yayımlar Genel Müdürlüğü.

Gökyay, O. Ş., Dankoff, R., Kahraman S. A., & Dağlı, Y. (1996). *Evliya Çelebi Seyahatnamesi I. Kitap, (1)*, 263.

Güfta, H. (2009). Mehmed Niyâzî'nin "Taraf-ı Cânândan Uşşâka Hitâb Olarak Kaside" Adlı Eseri Üzerine Bir İnceleme. *A.Ü. Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi*, (41), 25-34. [Erişim: 18.08.2024, <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/33465>]

Gülüm, E. (2022). *Ahmedî Dîvânı (İnceleme-Tenkitli Basım)*. DBY Yayınları.

Halıcı, F. (1982). *Âşık Şem 'î Hayatı ve Şiirleri*. Kültür ve Turizm Yayınları.

İnce, M. (2014). "Şem 'î Mustafa", *Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü*. [Erişim: 18.08.2024, <https://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/semi-mustafa adresinden>]

İpekten, H. (2020) (Haz.). *Karamanlı Nizâmî Dîvânı*. T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Kütüphaneler ve Yayımlar Genel Müdürlüğü.

İpekten, H., & Kut, G. (2017) (Haz.). *Heşt Bihişt*. T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Kütüphaneler ve Yayımlar Genel Müdürlüğü.

İsen, M. (2017) (Haz.). *Künhü 'l-Ahbâr'ın Tezkire Kısmı*. T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Kütüphaneler ve Yayımlar Genel Müdürlüğü.

İsen, M. (2020) (Haz.). *Usûlî Dîvânı*. T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Kütüphaneler ve Yayımlar Genel Müdürlüğü.

Kaçalin, M. S. ts. *Âhî Dîvânı*. T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Kütüphaneler ve Yayımlar Genel Müdürlüğü.

Kaplan, Y. (2015). Seyrî ve Halep Şehrengizi. *Divan Edebiyatı Araştırmaları Dergisi*, (14), 67-92. [Erişim: 18.08.2024, <https://www.devdergisi.com/Makale>]

Kaplan, Y. (2019). *Fevzî Dîvânı*. T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Kütüphaneler ve Yayımlar Genel Müdürlüğü.

Kaplan, Y., & Efe, Z. (2023) (Haz.). *Memû'atü'l-letâ'if sandûkatü'-ma'ârif*. T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Kütüphaneler ve Yayımlar Genel Müdürlüğü.

Karagözlü, V. (2013). "Prizrenli Şem'î", *Türkiye Edebiyatı İsimler Sözlüğü*. [Erişim: 18.08.2024, <https://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/semi-prizrenli-semi-adresinden>]

Karahan, A. (1966). *Figânî ve Divânçesi*. İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları.

Karakuş, Y. (2014). *Seyyid Nizamoğlu Mersiyelerini İçeren Bir Şiir Mecmuası: Mecmû'a-i Kasâ'id*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Karavelioğlu, M. A. (2014). *Prizrenli Şem'î Dîvânı*. Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı.]

Kaya, B. A. (2017) (Haz.). *Azmîzâde Hâletî Dîvânı*, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Kütüphaneler ve Yayımlar Genel Müdürlüğü.

Kesik, B. (2021). *Kıbrıslı Şem'î ve Şiirleri*. İksad Yayınevi.

Kılıç, F. (2018) (Haz.). *Meşâ'irü's-Şu'arâ*. T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Kütüphaneler ve Yayımlar Genel Müdürlüğü.

Kılınç, A. (2021) (Haz.). *Fuzûlî Dîvânı (İnceleme-Tenkitli Metin)*. Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı.

Koncu, H. (2006) Refikî ve Tercî'-Bendi. *Osmanlı Araştırmaları XXVII*, (27), 255-280. [Erişim: 25.09.2024 <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/112356>]

Köksal, M. F. (2012). Şiir Mecmû'alarının Önemi ve Mecmû'aların Sistematik Tasnifi Projesi (MESTAP). H. Aynur ve M. Çakır vd. (Ed.). *Eski türk edebiyatı çalışmaları VII mecmua:Osmanlı Edebiyatının kırkambarı* 20. Baskı, 417-420. Turkuaz Yayınları.

Köksal, M. F. (2017 (Haz.). *Mecma'u'n-Nezâ'ir*. T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Kütüphaneler ve Yayımlar Genel Müdürlüğü.

Kut, G. (2005). *Nâbî'nin Dilber Dilinden Yazdığı İki Gazel ve Dürri'nin Nazîreleri*. Taç Vakfı Yayınları.

- Küçük, S.** (2019). *Bâkî Dîvânı Tenkitli Basım*. Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Mengi, M.** (2020). (Haz.). *Mesîhî Dîvânı*. T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Kütüphaneler ve Yayımlar Genel Müdürlüğü.
- Musluoğlu, F.** (2022). *Hayretî Dîvânı (Tenkitli Metin-Dil İçi Çeviri)*. Paradigma Akademi Basın Yayın Dağıtım.
- Okuyucu, C.** (1994). *Cinânî Hayatı Eserleri Dîvânının Tenkidli Metni*. Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Ördek, Ş.** (2013). “Şem‘î Efendi”. *Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü*. [Erişim: 18.08.2024, https://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/semi-semi-efendi_adresinden]
- Özdemir, F.** (2011). *Tuhfe-i Nâilî Metin ve Muhtevâ II. cilt s. 468-734*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sivas.
- Öztürk, Ş.** (2010). “Şem‘î”. *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi* c. 38, s. 503-504.
- Peri, B.** (2020). “...Beklerüz”: 16. Yüzyıldan Kalma Bir Osmanlı Nazire Ağı. *Kültürk Türk Dili ve Edebiyatı Araştırma Dergisi*, (2), 47-79. [Erişim: 18.08.2024, <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/1197490>]
- Samancı, M.** (2013). *Mecmû‘a-i Neẓâ‘ir (vr. 150b -250a) (Süleymaniye Kütüphanesi H. Hüsnü Paşa 1031) İnceleme - Tenkitli Metin*. (Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi, Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, İstanbul.
- Saraç, M. A. Y.** ts. *Emrî Dîvânı*. T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Kütüphaneler ve Yayımlar Genel Müdürlüğü.
- Sarı, M.** (2013). *Mevlevî Âşık ve Şâir Konyalı Şem‘î Hayatı, Edebî Şahsiyeti ve Dîvânı*. T.C. Konya Valiliği İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü.
- Sungurhan, A.** (2017) (Haz.). *Tezkiretü‘ş-Şu‘arâ*. T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Kütüphaneler ve Yayımlar Genel Müdürlüğü.
- Tanrıbuyurdu, G.** (2012). *Mu‘idî Dîvânı*. (Doktora Tezi). Kocaeli Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kocaeli.
- Tarlan, A. N.** (1945). *Hayâlî Bey Dîvânı*. İstanbul Üniversitesi Yayınlarından Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Dalı.

- Tarlan, A. N.** (1948). *Şiir Mecmualarında XVI. ve XVII. asır Dîvân Şiiri Rahmî ve Fevrî*. İstanbul Üniversitesi Yayınları.
- Tarlan, A. N.** (1948). *Şiir Mecmualarında XVI. ve XVII. asır Dîvân Şiiri Ubeydî-Aşkî-Şem'î-İşretî*. İstanbul Üniversitesi Yayınları.
- Tarlan, A. N.** (1963). *Necâtî Beg Dîvânı*. Milli Eğitim Basımevi.
- Tarlan, A. N.** (1968). *Zatî Dîvânı (Edisyon Kritik ve Transkripsiyon) Gazeller Kısmı I. Cild*. İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları.
- Tarlan, A. N.** (1970). *Zatî Dîvânı (Edisyon Kritik ve Transkripsiyon) Gazeller Kısmı II. Cild*. İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları.
- Tarlan, A. N.** (2005). *Ahmet Paşa Dîvânı*. Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları.
- Uzun, M. İ.** (2003). "Mecmua". *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi* c. 28, s. 265-268.
- Ünver, N.** (2020) (Haz.). *Gelibolulu Sürûrî Dîvânı*. T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Kütüphaneler ve Yayımlar Genel Müdürlüğü.
- Walsh, J. R.** (1979) (Haz.). "The Divânçe-i Kemâl". *Journal of Turkish Studies, Türklük Bilgisi Araştırmaları: Ali Nihad Tarlan Hatıra Sayısı*, (3), 403-442
- Yavuz, O., & Yavuz, K.** (2016) (Haz.). *Muhibbî Dîvânı Bütün Şiirleri 1. Cilt (İnceleme-Tenkitli Metin)*. Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı.
- Yavuz, O., & Yavuz, K.** (2016) (Haz.). *Muhibbî Dîvânı Bütün Şiirleri 2. Cilt (İnceleme-Tenkitli Metin)*. Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı.
- Yazıcı, T.** (1995). Halep. *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, c. 15, s. 239-245.
- Yeniterzi, E.** (2010). Klasik Türk Şiirinde Ülke ve Şehirlerin Meşhur Özellikleri. *Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi -Prof. Dr. Turgut Karabey Armağanı-*, 3(15), 302-334.
- Yıldız, H.** (1999). *Şihâbî Dîvânı ve Grameri*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
- Yılmaz, Ü.** (2018). *İstanbul Üniversitesi Kütüphanesi No: T 1532'de Kayıtlı Şiir Mecmuası İnceleme-metin*. (Yayınlanmamış Doktora Tezi). Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sivas.

EKLER

EK.1 Mestap Tablosu

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
1	Nütķi	Meşnevi / 591 beyit	1b-4b-8a-8b-9a-9b-10a-10b-11a-11b-12a-12b-13a-13b-14a-14b-15a-15b-16a-16b-17a-17b-18a-18b-19a-19b-20a-20b	ilāhī 'ayn-ı 'aqlum rūšenā kıl cenāb-ı hāzretünle āşinā kıl	ümid oldur ki her yire ki ire du'alar ideler nuṭķī fakire	16.	<i>Nuṭķī'nin Aşķa Dair Bir Meşnevisi (s.165)</i>	<i>mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün</i>
2	Bāķi	Ġazel / 5 beyit	5a	göñül daĝ-ı ğamunla sinede bir şem' uyandurmuş çerāĝ-ı 'ışķa bir ğarrā kıızıl altunı yandurmuş	bugün bāķiye ol āfet vişālin va'deler kılmış yalanlar söylemiş miskini gerçekten inandurmuş	16.	<i>Bāķi Dīvānı (s.234)</i>	<i>mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün</i>
3	Ġamī	Ġazel / 5 beyit	5a	dīn-i fıtratda ol cism-i laṭıfun nūra bandurmuş getürmüş şem'veş-i cānā cihān bezminde yandurmuş	ĝamī pür sinemin ancak gine derd ile kan aĝlar bulanduran bu şuyı çeşmesārından bulandurmuş	16.		<i>mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün</i>
4	Maḥlaşsız	Müfred	5a	ölümün geç bilüben fırşatı ferdāya şalar ḥaberün şıḥhatini ırte muşallāda duyar				<i>fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün</i>
5	Maḥlaşsız	Müfred	5a	benüm yüz dutduğum zerreveş sen mihr-i 'ālemden				<i>mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün</i>

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
				güler yüzdür garaž yoħsa ne umar âdem âdemden				
6	Rif'atî	Tahmiş / 5 bend	5b	ne dilde arzû-yı 'ıyş-ı nûş şöhet-i cem var ne mânend-i şafâ- yı duħter-i zer gibi maħrem var getür câm-ı şarâb-ı dil-güşâyı bende bir ğam var ne câm-ı bâde-i gül-gûna benzer yâr-ı hem-dem var ne şadr-ı güşe-i meyhâne gibi cây-ı ħurrem var	şadâ-yı nazm-ı dil- süzün serâpâ tutdı âfâkı edâ-yı şî'riniñ cânâ cihân ħalkı müştâkı eger yâd eylemezse rif'atî gibi seni sâķi şafâ-yı safvet-i taħ'un ider eglence ey bâķi bi-ħamdi'llâh ne ğam yirsin elünde sâġar-ı cem var	17.		<i>mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün</i>
7	Maħlaşsız	Müfred	5b	çü geldük şehriñe şâhum müsâfir anı lâyıķ mı red itmek mücâvir				<i>mefâ'ilün mefâ'ilün fe'ülün</i>
8	Avnî	Müfred	5b	bunca gündür çekerem 'ışķ ile derd ü elemün şabrumuñ câmesini doğradı mıķrâz-ı ğamuñ		15.	<i>Avnî Dīvânı ve Şerhî (s. 247)</i>	<i>fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün</i>
9	Kemâlpâşazâde	Ġazel / 5 beyit	6a	baş egmez oldı bize ol turre-i müca'ad iķlîm-i ħüsn içinde olalı şâh-ı sermed	bir vech ile virür nür âyine-i cemâlün kim yüzini gören dir şallî 'alâ muħammed	16.	<i>İbn-i Kemâl Dīvân Tenkidli Metin (s.34)</i>	<i>mef'ülü fâ'ilâtün mef'ülü fâ'ilâtün</i>

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
10	Şemsî Pâşâ	Müfred	6a	‘ayş u ‘işret vahtidür irdi çü eyyâm-ı bahâr ğafil olma tîz geçer zevk eyle hengâm-ı bahâr		16.	Şemsî Pâşâ Dîvânı (s.752)	fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün
11	Zihnî	Müseddes / 5 bend	6b	yandı cânım âteş-i fûrkatle nâr-ı hasrete tende yok tâb-ı taḥammül nâr-ı derd-i miḥnete düşdi gönlüm kaṭreves deryâya meḡer ḡayrete nice döysün nâtuvân cismüm belâ-yı fûrkate yok elümde ihtiyârum neyleyem kim riḡlete düşmesün kâfir daḡı ḡalam diyâr-ı ḡurbete	zihniyâ hecr âteşi ‘uşşâka teş'ir imiş ayru düşmek yâr iden billâh ecelle bir imiş çarḡ-ı işin ki tebdîl ki teftiş imiş ḡalibâ rûz-i ezel fûrkati bende taḡdîr imiş yok elümde ihtiyârum neyleyem kim riḡlete düşmesün kâfir daḡı ḡalam diyâr-ı ḡurbete	15. 16. ?		fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün
12	Semâ'î	Müseddes / 5 bend	7a	egerçi devlet-i dünyâya iḡtidârum yok sa'âdet ehliyetim ammâ ki i'tibârum yok mezemmet eyleseler 'ışkun ile 'ârum yok cihâna ḡükm ider olsamda iftiḡârum	ben ol semâ'iyem ey pâdişâh-ı devr-i cihân devâm-ı 'ışk ile derdün yiter baḡa dermân şafâ-yı ḡalb ile yâd eyleyüp seni her ân bu matla'-ı iderem her nefesde vird-i zebân	16.		mefâ'ilün fe'ilâtün mefâ'ilün fe'ilün

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
				yok señünle fahr iderem senden özge yârum yok ğamunla eglenürem ğayrilerle kârum yok	señünle fahr iderem senden özge yârum yok ğamunla eglenürem ğayrilerle kârum yok			
13	Azmîzâde Hâletî	Gazel / 5 beyit	7a drk.	ğam-ı 'ışkuñ 'alâka eylemiştir kalb-i nâ-şâda dağı cânâ ta'alluk kılmadan ervâh ecsâda	kemîn-gâh-ı cihâna gelmedi ey hâletî makşûd şikâr itmek durur bir [murğ-ı] şeh- âşûb dünyâda	17.	<i>Azmîzâde Hâletî Dîvânı (s.536-544)</i>	<i>mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün</i>
14	'Ulvî Beg	Müseddes / 5 bend	7b	halk-ı 'âlemde biraz gönlüm cüdâ olsun derin 'ârzü-yı câh-ı devlet hep hebâ olsun derin bendeñ olmağa şehâ senden rızâ olsun derin kuluña gâhî cefâ gâhî vefâ olsun derin gönlümü ko 'ışkuñ ile mübtelâ olsun derin 'âkıbet bir şâha kıl olur saña olsun derin	'ulviyâ gül-zâra vardum kılmağa def'-i melâl şundi bir dîvân elüme ol gül-i bâğ-ı cemâl bir tegâfûl idicek geldi bu nazm-ı pür-hayâl okıyup ol şâh-ı hüsne karşı itdüm arz-ı hâl gönlümü ko 'ışkuñ ile mübtelâ olsun derin 'âkıbet bir şâha kıl olur saña olsun derin	16.	<i>Derzi-zâde 'Ulvî Beg Dîvânı (s.279)</i>	<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>
15	Farsça		21a					
16	Mağlaşsız	Müfred	21a	efendim çün kıl oğh dilberidür				<i>mefâ'ilün mefâ'ilün fe'ülün</i>

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
				tamāmundan şakın ey dil geridür				
17	Mağlaştız	Müfred	21a	didüm şehâ ki hayli zamândür ki cüdâ kim didi bilürem hayli zamân (...)				<i>mefâ'ilün fe'ülün mefâ'ilün fe'ülün</i>
18	Mağlaştız	Müfred	21a	ele aldıkça cefâya beni bu çarhı felek ben mi kaldı gam oına nişân eyleyecek				<i>fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün</i>
19	Mağlaştız	Müfred	21a	senün ğayrûña şehlik taht u tâcı şâh olmağ gibidür satranç ağacı				<i>mefâ'ilün mefâ'ilün fe'ülün</i>
20	Mağlaştız	Müfred	21a	doludur tîr ü müjgânı siyeh- çeşm şadağında alır dil-kışverin bildüm kuşurı yok yarağında				<i>mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün</i>
21	Mağlaştız	Müfred	21a	kapuñ yârab tagayyür dergehîdür cihân senden ne tolu ne tehîdür				<i>mefâ'ilün mefâ'ilün fe'ülün</i>
22	Farsça		21a					
23	Mağlaştız	Müfred	21a	uzatmış kor gibi zülf ü kolum benzer tütî gibi çeşme-i hayvâna benzer	gözün biri ahüya biri fettâna benzer			<i>Vezin tespiti edilememiştir.</i>

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
24	'Askerî	Taḥmîş / 7 bend	21b	gönül seyrân idüp berr ile bahri cümle gördün tut yedi iklîme şah oldun münakkaş ḥayme kurdun tut bu 'unvân ile 'âlem içre bin yıl 'ömr sürdün tut cihân halkını hep benden bu fânî mülki yurdun tut geçüp 'izzet seririnde sa'âdetle oturduñ tut	gönülден мәсивә-ы fikrin gider mir'atle pāk it yaqîn āyine-i 'âlem- nümâsın kendün idrāk it pirün 'isâ gibi ey 'askerî cehd eyle eflāk it vücüdün meskenet yolunda gel ey ḥayretî ḥāk it hevâ ile nice yıl yel gibi yeldün yöpürdün tut	16.		<i>mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün</i>
25	Necâtî Beg	Ḳaşıde / 65 beyit	22a-22b-72a	ey ceng-cüy u 'arbede-sâz ü yegâne tiğ vey ḥışm u kîn ü ḥiddet odına zebâne tiğ	rüy-ı zemîn kılıcunñ efgendesi ola şalduḳca âfitâb zemîn ü zamâna tiğ tiğ	15.	<i>Necâtî Beg Dîvânı (s.48-51)</i>	<i>mef'ülü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün</i>
26	Maḥlaşsız	Müfred	21b drk.	dağlar şabr idemez süz-i dile baş degül âteş-i 'ışka demürler döyemez taş degül				<i>fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün</i>

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
27	Ḥayālī Beg	Terci'-i Bend / 5 bend	22a drk.-22b drk.	bir güzel gördüm ki reşk-i şüret-i büt-ḥānedür kendüsinden gayrıya âteş gibi bî-gānedür kim zebânından gelen efsûn ile efsānedür mü'min ü küffār ile hem şöḥbet ü hem-ḥānedür cām-ı zerrîn nüş ider bir bî vefā mestānedür nüş ider bir cür'asın biñ yıl yeri meyḥānedür tiğ çekmiş bir dilāverdür ki kaşdı cānadur nū[r] u ṭab'undan çerāğın yakmamışdur yā nedür rāstı ben şem'-i dil-sūzam 'adū pervānedür kim dolaşsa âteşe pervāne yā dīvānedür	ey ḥayālī tā ki gördüm ol kâmer- ruḥsârımı mihr-i 'âlem tâbdan germ eyledüm bâzârımı vuşlatı hicrāna şatdum aldılar ıkrârımı deyr-i 'ışkun rāhibi idüm kesdiler zūnnârımı ḥāşılı aşnāmdan pāk itdiler ferḥârımı aldı bir şāh-ı cihān göñlüm ile esrârımı nār-ı 'ışkunla yanup yakılma itdüm kârımı mā[h]-rûlar şevkine nūr eyledüm destârımı rāstı ben şem'-i dil- sūzam 'adū pervānedür kim dolaşsa âteşe pervāne yā dīvānedür	16.	Ḥayālī Beg Dīvânı (s.71)	fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
28	Uşûlî	Murabba' / 2 bend	23a	[işigün taşı başuma efser-i devlet yeter] [itlerünle hem- dem olduğum	ben uşûliyem diyâr-ı ğurbete şaldun beni göñlümün dâ'im cehennem odı oldı	16.	Uşûlî Dīvânı (s.139)	fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
				baña hürmet yeter] kuluña kul olduğum ben bendeñe 'izzet yeter hey efendim sevdüğüm 'ömrüm memi şahum benüm	meskeni kâfir olmadı ne var bî-çâre sevdiiyse seni hey efendim sevdüğüm 'ömrüm memi şahum benüm			
29	Mağlaşsız	Tahmiş / 5 bend	23a	yâr işiginde sürinür it gibi gerçi rakîb dilde çünkü 'ışka bak bir zerre mihr itmez habîb derd-i olmayan kişiyi ne 'ilâc itsün tabîb hâk ol ey dil pertev-i hüsünden istersen naşîb k'âfitâbuñ tábına menzil türâb üstindedür	sen güzeller şahısın baş üzre yir eyler sözün sa'd-ı ekberdür şeref burcında doğmuş yıldızın hüsni içinde âfitâb-ı 'âlem-ârâdur yüzün yüzün üstinde vañan dutsa 'aceb olmaz gözün menzil-i mirrîh [ki] dirler âfitâb üstindedür			<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>
30	Şemsi Pâşâ	Gazel / 4 beyit	23a drk.	gerd-i ruhsârında yâruñ haññ midür sünbül midür yoñsa mâhuñ çevresinde hâle midür gördüğün	şemsiyâ la'linde yâruñ zañm-ı dendân mı 'aceb âh-ı 'âşıkdan yâñüd tebhâle midür gördüğün	16.	<i>Şemsi Pâşâ Dîvânı (s.413)</i>	<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>
31	Şemsi Pâşâ	Gazel / 5 beyit	23a drk.	'ışk meydanında 'âşıklar helâk olmak gerek dilberün bin cân	cân ile ol mâha dil virdünse el çek ğayrıdan 'ışk içinde şemsiyâ	16.	<i>Şemsi Pâşâ Dîvânı (s.415)</i>	<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
				ile yolında hâk olmak gerek	bi-ıştirâk olmak gerek			
32	Şemsî Pâşâ	Ġazel / 5 beyit	23a drk.-23b drk.	hadeng-i ġamzesiyle sînemi cânân delmişdür ġirüp sırça sarâya şanasın bir kân delmişdür	n'ola yaş yirine kan akıdursa şemsiyâ çeşmüm benüm dürr gibi bağrum ġayret-i akrân delmişdür	16.	Şemsî Pâşâ Dîvânı (s.262)	mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün
33	Fevrî	Müsebbâ' / 5 bend	23b-24a	cân çıkarsa küy-ı fûrkatde ġam-ı dildârdan baş giderse 'ışķ içinde cünbiş-i aġyârdan câme-i ten yansa nâr-ı sine-i bîmârdan tâc-ı ser düşer hevâ-yı âh-ı âteş-bârdan el çekem hep cân u baş u cübbe-yi destârdan geçmezem hergiz belâ-yı derd-i 'ışķ-yârdan dönmezem kâlû belâda itdüğüm ikrârdan	cân u dilden varı yoġı 'âşıkun didüm aña virsem olmaz mı dehân-ı la'lüne ey bî-vefâ didi ancak bunlara dünyâ vü 'uqbâdur behâ sen tereddüd eyleyüp bakup dururken her yaña ġüş-ı câna irdi hâtıfden bu beyt-i cân-fezâ irmek istersen dehân-ı la'l-i yâre fevriyâ geç iki 'âlemde el çek cümle yokdan vardan	16.		fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün
34	Yahyâ Beg	Murabba' / 5 bend	24a	ziyâde olmasun âhum yelinden nâr-ı hicrânım za'îf ü nâ-tuvânım göklere irgürme eġġânım	ne var bir lahza gelsen derde dermân olsañ olmaz mı ölümlükdür senün yahyâya loķmân	16.	Yahyâ Beg Dîvânı (s.209)	mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
				yazukdur mür-ı mazlûma cefâlar kılma sultânım efendim pâdişâhum sevdüğüm cânım süleymânım	olsaң olmaz mı vefâlar eylesen cevre peşimân olsaң olmaz mı efendim pâdişâhum sevdüğüm cânım süleymânım			
35	Selmân	Müseddes / 5 bend	24a-24b	atdı cefâ eli beni mülk-i melâmete irmek müyesser olmadı ol şüh-âfete şaldı felek firâk ile fûlk-i felâkete bâd-ı fenâ çıkmadı süy-ı selâmete vâ-hasretâ ki irmedüm ol serv- kâmete vâ-fürkatâ [ki] kaldı bu hasret kıyâmete	dimiş o meh ki öldi çü selmân-ı bî-nevâ vardum mezârına didüm ehlen ü merhabâ hâkinden irdi sem'üme pür-süz-ı pür-şadâ güş eyledüm figânlar idüp didi merhabâ vâ-hasretâ ki irmedüm ol serv- kâmete vâ-fürkatâ ki kaldı bu hasret kıyâmete	16.		<i>mef'ûlü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün</i>
36	Şemsî Pâşâ	Gazel / 5 beyit	23b drk.	gölşen içre serv gibi ol perî âzâdedür âşınasın gözlemez her demde meyli yâdadur	ey tabîbüm la'l-i nâbuñ şerbetiyle kıl 'ilâc ışığünde şemşî-i dil-hasta bir üftâdedür	16.	<i>Şemsî Pâşâ Dîvânı (s.325)</i>	<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>
37	Şemsî Pâşâ	Gazel / 5 beyit	23b-24a drk.	bâğ-ı leâfetün çemen-ârâsı sen misin gülzâr-ı 'âlemün gül-i ra'nâsı sen misin	her gönca gül ki açıla devr-i zamânede şemsî yanında bûlbûl-i şeydâsı sen misin	16.	<i>Şemsî Pâşâ Dîvânı (s.493)</i>	<i>mef'ûlü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün</i>

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
38	Şemsi Pâşâ	Gazel / 5 beyit	24a drk.	tırurasın açsa zülf-i pür-çinüm açılurdu bu kalb-i gam-ginüm	şemsiyâ yârın anup âh eyler kim okursa bu şi'r-i renginüm	16.	Şemsi Pâşâ Divânı (s.463)	fe'ilâtün mefâ'ilün fe'ilün
39	Şemsi Pâşâ	Gazel / 5 beyit	24a-24b drk.	ğubâr-ı haţţun esrârıyla [hod] hayrân-durur gönlüm anuñ'çün her zamân ey gonca-leb handân-durur gönlüm	ma'ârif dürrini her âşinâ geldükçe bezl itsem dükenmez şemsiyâ hergiz benüm 'ummân-durur gönlüm	16.	Şemsi Pâşâ Divânı (s.451)	mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün
40	Vâlihî	Müseddes / 5 bend	24b-25a	derd ü belâ vü miñnet ü gam yetdi gayete 'ömr âhir oldı fûrkat irişdi nihâyete tebdîl olundı kevkeb-i bahtum sa'âdete girdâb-ı guşşadan yine çıkup selâmete minnet hudâya irmişem ol serv-kâmete şükrüm budur ki kalmadı hasret kıyâmete	başup o şâh-ı külbe-i ahzânuma kadem şundı elüme sâgar-ı sîm ile câm-ı cem nûş eyleyince kalmadı hâtırdâ hiç elem 'âlemde vâlihî dahı şimden girü ne gam minnet hudâya irmişem ol serv-kâmete şükrüm budur ki kalmadı hasret kıyâmete	16.		mef'ülü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün
41	Hayâlî Beg	Tahmîş / 5 bend	25a-25b	'âfiyetden çeksün el yâr-ı vefâdâr isteyen küy u 'ışka gelmesün nâmûs ile 'âr isteyen	gam nedimündür hayâlî kalbünji mesrûr tut zâhirün virâne eyle bâtınun ma'mûr tut şalsa pertev	16.	Hayâlî Beg Divânı (s.78)	fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
				sînesin pür-dâğ ider bir lâle-zâr isteyen kan yudarsa gam degül la'l-i leb-i yâr isteyen cân virür yolında bir zülf ü siyehkâr isteyen	cismüne nâr-ı maḥabbet nûr tut bî-vefâ yarun muḥibbî cevri ma'zûr tut yârsuz kalur cihânda 'aybsuz yâr isteyen			
42	Şemsî Pâşâ	Gazel / 5 beyit	24b	taht-ı cemden firâr ider gönülüm küyünî ihtiyâr ider gönülüm	kaçmasun şemsiyâ o kebk-i hırâm bir gün ânî şikâr ider gönülüm	16.	Şemsî Pâşâ Dîvânı (s.465)	fe'ilâtün mefâ'ilün fe'ilün
43	Şemsî Pâşâ	Muḥammes / 5 bend	24b-25a	ğarka varur bu cihân gözlerümün yaşından şanki bir âb-ı revân oldı bıñar başından nice bir güç çekeyin yâ gibi kaşından nice bir kan yudayın la'l-i güher-pâşından göz göre şişe-i dil şındı cefâ taşından	şemsiyâ çekdügüm 'âlemde nigârün gamıdur baḥr-i kulzüm ki dinür kaṭrece çeşmüm nemidür vaşl-ı dilber dil-i mecrûhumuzun merhemidür ey ecel şerbetünî necmiye şun kim demidür ki toyupdur felegün minneti çok aşından	16.	Şemsî Pâşâ Dîvânı (s.714)	fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün
44	Şemsî Pâşâ	Gazel / 5 beyit	25a drk.-25b drk.	sîneme yara uran hançer-i dil- cüyündür beni medhüş iden ol kâkül-i gül- büyündür	nice bin ḥaste-dili dâm-ı belâya şalduḡ bend iden şemsiyi zülfündeki bir müyündür	16.	Şemsî Pâşâ Dîvânı (s.350)	fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
45	Kerîmî	Müseddes / 2 bend	25b	olmasun şâyed diyü şer'-i muhabbetde günâh niçe müddet sırrı 'ışk-ı sînede kıldım tebâh 'âkıbet bildüm ki râzum fâş ider eşk ile âh anlasun bu matla'umdan bâri herkes iştibâh biri 'aşr hân sevdi dil-nâm şerîfi muşlî şâh hizb-i 'uşşâka cemâlî muşhaf-ı hağ nûr-ı ilâh	'azm-i bâğ-ı râğ iderler her kişi seyrân için harc iderler sîm ü zer 'işret diyü bir an için bir şeh-i hüsne kul olur niçeler ihsân içün halk-ı 'âlem cân virürler vuşlat-ı cânân için biri 'aşr hân sevdi dil-nâm şerîfi müşlî şâh hizb-i 'uşşâka cemâlî muşhaf-ı hağ nûr-ı ilâh	15. 16. ?		<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>
46	Şemsî Pâşâ	Müfred / 1 mışrâ'	26a	[lâle gibi çâk çâk itdün kabâyı şemsiyâ] deşt-i gam mecnûnuyuz biz sinemüz çâk isterüz		16.	<i>Şemsî Pâşâ Dîvânı (s.364)</i>	<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>
47	Şemsî Pâşâ	Ġazel / 5 beyit	26a	dil-rübâlar var mıdır 'âlemde hiç âğyârsız gonca-i ra'nâ olur mı gülşen içre hârsız	şemsiyâ bâkî degül fânîdür 'âlem bilmiş ol koma elden ayağı bir lağza olma yârsız	16.	<i>Şemsî Pâşâ Dîvânı (s.365)</i>	<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>
48	Şemsî Pâşâ	Ġazel / 5 beyit	26a	yöri zâhid ma'ârif bahırına sen tala- bilmezsin me'ânî dürrinün	hağ kılma olurdı şemsî ol kebg-i hıramânı gönül şehbâzını sen	16.	<i>Şemsî Pâşâ Dîvânı (s.502)</i>	<i>mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün</i>

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
				binde birini âla-bilmezsin	menzilinden şala-bilmezsin			
49	Şemsî Pâşâ	Ğazel / 5 beyit	26a	ey gönül bir gözelün 'ışkıyla dağın yakasın uyarup penbe-i dağınla çerâğın yakasın	şeb-i vuşlat eger olursa müyesser şemsî bağrunun şubha degin şevk ile yağın yakasın	16.	Şemsî Pâşâ Dîvânı (s.506)	fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün
50	Şemsî Pâşâ	Ğazel / 5 beyit	25b drk.	bülbül gibi ben eyledüm efğan gice gündüz sen yâdlar ile gül gibi hândan gice gündüz	devr itse ne tan şâm u şehir küy-i nigârı lâzım mı degül şemsiye cevelân gice gündüz	16.	Şemsî Pâşâ Dîvânı (s.369)	mef'ülü mefâ'ilü mefâ'ilü fe'ülün
51	Şemsî Pâşâ	Ğazel / 5 beyit	25b drk.	dilerem şâhum seni hâkdan hâtdan şaklasun serv-kaddün bağ-ı âlemde belâdan şaklasun	yâddan havf eylemez şemsî eyâ dürr-i yetim baħr-i 'ışk içre seni bir âşinâdan şaklasun	16.	Şemsî Pâşâ Dîvânı (s.504)	fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün
52	Şemsî Pâşâ	Ğazel / 3 beyit	26a drk.	gözlerimde görinen merdüm degüldür dostum ey perî mir'ât içinde 'aks-i hâlündür senün	gerdeninde ol hümâ-tal'at nigârın şemsiyâ zülfi şanma boynına düşmiş vebâlündür senün	16.	Şemsî Pâşâ Dîvânı (s.426)	fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün
53	Şemsî Pâşâ	Ğazel / 5 beyit	26a drk.	şu'le-i âhum olupdur başda tâc-ı devletüm cismüme hün-âb-ı eşkümdür ser-â-ser hil'atım	ey tabîbüm şemsî-i dil-hastaña vir bir cevâb turtmayup günden güne artar belâ vü illetüm	16.	Şemsî Pâşâ Dîvânı (s.446)	fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün
54	Şemsî Pâşâ	Ğazel / 5 beyit	26a drk.-26b drk.	başlar üzre olduğiçün dâyimâ me'vâ-yı gül	bulmaz idi reng ü rüşen itmeyeydi şemsiyâ	16.	Şemsî Pâşâ Dîvânı (s.434)	fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
				bu sebepten 'andelibe oldu istignâ-yı gül	sâki-i devrân elinden sâgar-ı şahbâ-yı gül			
55	Şemsi Pâşâ	Gazel / 5 beyit	26b	beni zâhid içüp meyhâned e şanma ki mest olmuş müdâmidür bu keyfiyyet başa rûz- ı elest olmuş	girüp meyhâne-i vahdetde zevk itmiş nigâr ile şarâb-ı 'ışkı içmiş şemsi bir evkâr-ı mest olmuş	16.	Şemsi Pâşâ Dîvânı (s.375)	mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün
56	Şemsi Pâşâ	Gazel / 5 beyit	26b	müjde ey dil görinen karşuda cânân ancak fer virür 'âleme bir mihir-i dırâhşân ancak	ruhların üzre tağılmış yine zülf-i siyehün dil-i şemsi gibi ol dahı perişân ancak	16.	Şemsi Pâşâ Dîvânı (s.396)	fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün
57	Şemsi Pâşâ	Gazel / 5 beyit	26b	gün yüzünü görelen sabr u karâra yir yok 'ışk ile mübtelâyam nâmûs u 'âra yir yok	şemsi didüm nigâra bir büse ide ihsân nâz ile geldi didi bûs u kenâra yir yok	16.	Şemsi Pâşâ Dîvânı (s.398)	mef'ülü fâ'ilâtün mef'ülü fâ'ilâtün
58	Şemsi Pâşâ	Gazel / 5 beyit	27a	gönül benden ferâgat eyledi cânâna tapşurdum teni pejmürde kaldı cânımı bir câna tapşurdum	temâşâ itmegiçün her nazarda mihr-i ruhsârın gönül mir'âtını şemsi şeh-i hübâna tapşurdum	16.	Şemsi Pâşâ Dîvânı (s.469)	mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün
59	Şemsi Pâşâ	Gazel / 5 beyit	27a	cevr oklarına sinemüz ey dil siper olsun yir yir görinen dağlar âyineler olsun	rahm eylemeyen 'âşık-ı üftâdeye şemsi hâkdan dilerem dünyâda benden beter olsun	16.	Şemsi Pâşâ Dîvânı (s.488)	mef'ülü mefâ'ilü mefâ'ilü fe'ülün

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
60	Şemsi Pâşâ	Muhammes / 5 bend	27a-27b	‘âşıkâ cevri itmegi ğâyetde cânânum sever nâle itdükçe varup küyında efgânum sever bûlbûlin zâr itmegi ol verd-i handânum sever kâmetüm dâl olduğın serv-i hıramânum sever ‘âşıkâ cevri eyleyen cânânı cânânum sever	şaklamağa gevher-i râzı eyâ dil mahzen ol râzunı fâş eyleme ağyara şakın sen sen ol mihr-i hâver gibi yârın ruhlârın gör rüşen ol şemsiyâ karşında a‘dâ ağlasun sen gülşen ol hürrem ol sen zerreyi hürşid-i rahşânum sever	16.	Şemsi Pâşâ Dîvânı (s.720)	fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilün
61	Şemsi Pâşâ	Ġazel / 5 beyit	26b drk.	ey gönül gel ‘ayş u nüş eyle geçer turmaz gül nâgehân bâd-ı hazân ile ider pervâz gül	şemsiyâ halk-ı cihânın başı üzre yeri var ‘andelibe bağda eyleyse tan mı nâz gül	16.	Şemsi Pâşâ Dîvânı (s.435)	fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilün
62	Şemsi Pâşâ	Ġazel / 5 beyit	26b drk.	görür hâr ile hem- demdür nigârın her zamân bûlbûl anun’çün eyler ey gül-çihre feryâd u figân bûlbûl	kitâb-ı ‘ışkı hûb ezberlemiştir yılda birkaç gün olur hengâm-ı gülde şemsiyâ bir kışsa-hân bûlbûl	16.	Şemsi Pâşâ Dîvânı (s.442)	mefâ‘ilün mefâ‘ilün mefâ‘ilün mefâ‘ilün
63	Şihâbî Bey	Müfred	27a drk.	kadd-i ra’nâsı nigârın serv-i bî- endâzedür şi‘r-i renginüm gibi ruhsâr-ı gülden tâzedür		16.	Divanda yer almamaktadır.	fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilün
64	Şihâbî Bey	Müfred	27a drk.	şevk-i mihrün birle dâ‘im dilleri pür-nür tut		16.	Divanda yer almamaktadır.	fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilün

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
				tuhfemüz mihr ü muḥabbetdür bizüm maḳdūr tut				
65	Şemsî Pâşâ	Ġazel / 5 beyit	27a drk.	baġrum delindi ney gibi cānâ firâḳdan nâlem cihânı tutsa gerek iftirâḳdan	hicründe mihr-i enverün ey mehlikâ senün benzi şarardı şemsî gibi iştîyâḳdan	16.	Şemsî Pâşâ Dīvânı (s.517)	meḳ'ülü fâ'ilâtü meḳâ'ilü fâ'ilün
66	Şemsî Pâşâ	Ġazel / 5 beyit	27a drk.-27b drk.	ey ṭabibüm ḥasta diller derdinün dermânısın mürdedür cismi cihânün sen içinde cânısın	gice gündüz ḥidmetinde mihr ile mäh-ı felek şemsiyâ bir pâdişâhuṅ kulisın ḳurbânısın	16.	Şemsî Pâşâ Dīvânı (s.520)	fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün
67	Şemsî Pâşâ	Muḥammes / 5 bend	27b-28a	ḥamdülillah kim irişdi yine eyyâm-ı [nev]-bahâr ber münakḳaş ḥayme ḳurdu her dıraḥt şâh-vâr geydi zanbaḳ başına tâc-ı muraşşa' şâh-vâr servler bil bağlayup ḥizmetde kāyimdür çenâr seyr-i bâḡ it kim temâşâ vaḳtidür ey gül-'izâr	şemsiyâ ḳalbünde yokdur zerrece ġamdan eşer erguvânî câmelü maḥbûba döndi her şecer 'âşıḳuṅ mir'ât-ı ḳalbi şâfdur ḳonmaz keder aç gözün firdevse döndi şimdi bâḡ u deşt ü der seyr-i bâḡ it kim temâşâ vaḳtidür ey gül-'izâr	16.	Şemsî Pâşâ Dīvânı (s.716)	fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün
68	Şemsî Pâşâ	Ġazel / 5 beyit	28a	gülsitân-ı 'ışḳuṅ içre ey gül-i nâzük-nihâl çeşm-i ḥününüm ḳaranfildür serüm aṇa sifâl	şâhbâzuṅdur gönül murġı ḳoluṇda şemsiyâ avıdur şayd eylesün gel bir ḥümâ-pervâza şal	16.	Şemsî Pâşâ Dīvânı (s.440)	fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
69	Şemsî Pâşâ	Ġazel / 5 beyit	28a	ġamdan özge saña bir kimse dilâ yâr degül saña cevır eyleyen ‘âlemde hemân yâr degül	bir yaña kurb-ı ‘adü bir yañadan bâd-ı nigâr şemsiyâ hâlünge hiç kimse ġaber-dâr degül	16.	Şemsî Pâşâ Dîvânı (s.441)	fe‘ilâtün fe‘ilâtün fe‘ilâtün fe‘ilün
70	Şemsî Pâşâ	Ġazel / 5 beyit	28a-28b	derd-i dilden nâme yazdum şâhid-i ţannâzuma bî-ġaberdür sevdüğümnden vâkıf olmaz râzuma	her seġer tâvüs-ı ġudsi gibi cevân eyledüm şemsiyâ murğ-ı cihân irmez benüm pervâzuma	16.	Şemsî Pâşâ Dîvânı (s.564)	fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilün
71	Şemsî Pâşâ	Ġazel / 5 beyit	27b drk.	sîne-i ‘âşıkı ey kaşları yâ ġamze deler dilde peykânın arar cân virüp ol ġam-zedeler	şemsiyâ ney gibi bağrum delinüpdür nice kez nitekim sîne-i mecrûhumuzı ġamze deler	16.	Şemsî Pâşâ Dîvânı (s.347)	fe‘ilâtün fe‘ilâtün fe‘ilâtün fe‘ilün
72	Şemsî Pâşâ	Ġazel / 5 beyit	27b drk.-28a drk.	ġapunđa boynı bağlu çâkerem ey serv-kâmet ben çekeyin her ne cevrün var ise dünyâda şağ ol sen	o gül yüzlü hevâsında bilürsin dâyimâ oldı semender gibi saña şemsiyâ ‘ışk âteşi mesken	16.	Şemsî Pâşâ Dîvânı (s.492)	mefâ‘ilün mefâ‘ilün mefâ‘ilün mefâ‘ilün
73	Şemsî Pâşâ	Ġazel / 5 beyit	28a drk.	deġanun ġoncadur ey serv-kâmet ‘arzun ġüldür ġönül ġarşunđa bir feryâd ider şüride bûlbûldür	ġülistân içre nâz ile şalın[sun] ey serv-i âzâdem ġapunđa şemsi-i dil-ġasta boynı bağlu bir ġuldur	16.	Şemsî Pâşâ Dîvânı (s.344)	mefâ‘ilün mefâ‘ilün mefâ‘ilün mefâ‘ilün
74	Şemsî Pâşâ	Ġazel / 5 beyit	28a drk.	rûy-ı yâra bir nazâr meġtâb benzer benzemez kaşlarının ġâkına	ġolunup feryâd idersin bu cihânı şemsiyâ çarġ içinde	16.	Şemsî Pâşâ Dîvânı (s.358)	fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilün

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
				mihrâb benzer benzemez	devrüne tolâb benzer benzemez			
75	Şemsî Pâşâ	Ġazel / 5 beyit	28b	ġoncanuġ ġülşende ġandân olduġundan baġa ne bûlbûlûġ bāġ içre nâlân olduġundan baġa ne	zerre gibi ben olam kûyında yarun ġâk-sâr ġün gibi ol mâġ raġşân olduġundan baġa ne	16.	Şemsî Pâşâ Dîvânı (s.566)	fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün
76	Şemsî Pâşâ	Ġazel / 5 beyit	28b	zâl-ı dehre nâzır olmaz merd olan ehl-i nazâr sâkin-i künc-i ġanâ'at olana eyler nazâr	şemsiyâ tolar dimâġum bûy-ı misk ile o dem zûlfini yârun taġıtsa her kaçan bād-ı şehër	16.	Şemsî Pâşâ Dîvânı (s.334)	fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün
77	Şemsî Pâşâ	Ġazel / 3 beyit	28b	bilmezem la'l-i dil-ârâdaki teb-ġâle midûr bāġda ġonca dehânına düşen jâle midûr	şöyle feryâd ideyin derd ile ey ġül-çihre ya'ni bûlbûllerüġüġ eyledüġi nâle midûr	16.	Şemsî Pâşâ Dîvânı (s.339)	fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün
78	Necâtî Beg	Ġaşîde / 31 beyit	29a-29b	yaġaġun alnını açar ser-i zûlf-i perîşânun ġaraġu ġiceler açar cemâlin mâh-ı tâbânun	necâtî ber-murâd olduġ du'â-yi devlete başla du'â-yı devleti ġod virdidûr bu cümle insânun	15.	Necâtî Beg Dîvânı (s.55)	mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün
79	Şemsî Pâşâ	Ġazel / 5 beyit	28b drk.	var ġalkâ gibi ka'be-i kûyında bâbın öp ey dil şabâ-şıfat yüzüġi sûr türâbın öp	şemsî ġulından ol şeh-i 'âli-cenâba var ey nâme pâyına yûri yüzûr rîġâbın öp	16.	Şemsî Pâşâ Dîvânı (s.238)	mef'ûlû fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
80	Şemsi Pâşâ	Ġazel / 5 beyit	28b drk.	‘ışk âteşine yanmağı pervânenen öğren kühsâr-ı belâ râhını dîvânenen öğren	dermân idemez şemsi tabîb ‘illeti ‘ışka kânunu şifâ resmini cânânenen öğren	16.	<i>Divanda yer almamaktadır.</i>	<i>mef‘ûlû mefâ‘ilü mefâ‘ilü fe‘ûlün</i>
81	Şemsi Pâşâ	Ġazel / 1 beyit	28b drk.	hem demüm hem kadehüm oldu şehâ nâle vü gam sen gidelden berü yâr oldu baña derd ü elem		16.	<i>Şemsi Pâşâ Dîvânı (s.447)</i>	<i>fe‘ilâtün fe‘ilâtün fe‘ilâtün fe‘ilün</i>
82	Bâkî	Ġazel / 6 beyit	29a drk.	ruhun ey gönca-dehen berg-i gül-i hod-rûdur dir gören zülf-i siyeh-kârın çün şeb-bûdur	n'ola meyl itseler eş'aruña erbâb-ı şafâ bâkiyâ şî'r degüldür bu bir aķar şudur	16.	<i>Bâkî Dîvânı (s.128)</i>	<i>fe‘ilâtün fe‘ilâtün fe‘ilâtün fe‘ilün</i>
83	Bâkî	Ġazel / 5 beyit	29a drk.	zülfünî görsem ‘izârın üzre ey hür-ı cemîl şanuram zencîr şeklin bağlamışdur selsebîl	muntazır olsa n'ola nergis gubâr-ı kûyına tütîyâya bâkiyâ muhtâc olur çeşm-i ‘alîl	16.	<i>Bâkî Dîvânı (s.276)</i>	<i>fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilün</i>
84	Bâkî	Ġazel / 5 beyit	29a drk.-29b drk.	benzetdiler o mâha diyü mihr-i enveri biri birine koydı figânüm felekleri	bâkî şarîr-i kilik-i bedâyi‘ nigârdur şeh-bâz-ı dest-i fikretümün şîr-i şeh-perî	16.	<i>Bâkî Dîvânı (s.413)</i>	<i>mef‘ûlû fâ‘ilâtü mefâ‘ilü fâ‘ilün</i>
85	Necâtî Beg	Kaşîde / 33 beyit	29b-30b	leb-i cân-bağşun ile kâmet-i dil-keş şanemâ yeter olur ‘aşık-ı dîl-ğastelere bâl ü belâ	rûz nevrûz u şebün kâdr ola bahtun pîrüz her murâduñı müyesser ide allâh saña	15.	<i>Necâtî Beg Dîvânı (s.24)</i>	<i>fe‘ilâtün fe‘ilâtün fe‘ilâtün fe‘ilün</i>

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
86	Bâkî	Ġazel / 5 beyit	29b drk.	dil derdini ġamunla dil-efġâr olan bilür bimâr ġâlini yine bimâr olan bilür	sevdâ-yı zülf-i yâr ile bâkî ne çekdüġin bend-i kemend-i 'ışķa giriftâr olan bilür	16.	<i>Bâkî Dîvânı (s.151)</i>	<i>mef'ûlü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün</i>
87	Bâkî	Ġazel / 5 beyit	29b drk.-30a drk.	çekdi zencîre beni 'ışķun nitekim şîrler eşk-i çeşmüm iki yanumdan iki zencîrler	irmege şubġ-ı vişâl-i yâre hergiz çâre yok bâkîyâ âfâķı tutdı nâle-i şeb-gîrler	16.	<i>Bâkî Dîvânı (s.165)</i>	<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>
88	Bâkî	Ġazel / 7 beyit	30a drk.	ġül-ġün kabâsı ol şanemün şanki lâledür cism-i laţîfî lâl-e-i ġamrâda jâledür	bâkî sipîhr âhum okına siper tutar fark-ı felekde zâhir olan şanma hâledür	16.	<i>Bâkî Dîvânı (s.152)</i>	<i>mef'ûlü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün</i>
89	Bâkî	Ġazel / 5 beyit	30a drk.-30b drk.	cânân odur ki meyl ide anı görince cân esbâb-ı ġüsni ġûb ola ammâ be-şarţ-ı ân	a'dâya baş egdüremez kimse bâkîyâ şemşîr gibi olmayıcaķ ser-be-ser zebân	16.	<i>Bâkî Dîvânı (s.324)</i>	<i>mef'ûlü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün</i>
90	Bâkî	Ġazel / 5 beyit	30b	ġâr-ı ġamda 'andelîb eyler fiġân u zârlar ġoncalarla şalınur şahn-ı çemende ġârlar	ġaķ budur bâkî nazîr olmaz bu mu'ciz nazmunı şî're âġâz itseler şimden girü seġġârlar	16.	<i>Bâkî Dîvânı (s.153)</i>	<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>
91	Ĥusrev	Ġazel / 7 beyit	31a	ġoş yaraşmış dostlar ol yâre yelken taķyesi gökden inmişdür fikr-i yârana yelken taķyesi	ġusrev-i üftâdeveş üstine pür pür titreyüp cân virür ol gözleri 'ayyâra yelken taķyesi	15. 16. ?		<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
92	Keşfi	Ġazel / 5 beyit	31a	virmege ziver meh-i t�b�na yelken takyesi Şaldı 'aks-i '�r�z-ı c�n�na yelken takyesi	sevd�ġ�m bir h�b göricek r�m ili maĥb�bidur keŐfiy� başında bir merd�ne yelken takyesi	16. ?		<i>f�'il�t�n f�'il�t�n f�'il�t�n f�'ilün</i>
93	Civ�n�	Ġazel / 7 beyit	31a	ger muĥ�rin olsa ol c�n�na yelken takyesi ĥavfdan l�b�dd gelür lerz�na yelken takyesi	ey civ�n� her nazar �atlı itmede 'uŐŐ�k�m� g�r ne z�limd�r boyanmış �ana yelken takyesi	16.		<i>f�'il�t�n f�'il�t�n f�'il�t�n f�'ilün</i>
94	B���	Ġazel / 5 beyit	30b drk.	�al�-ı '�lem g�l seveydi k�Ő� b�lb�l gibi ol lebi ġonca ba�a �alurdı tenh� g�l gibi	çeşmüm üzre görinen h�n-�be Şanma b��iy� gözüme geldi Őar�b-ı 'ıŐ�-ı dilber m�l gibi	16.	<i>B��� D�v�n� (s.406)</i>	<i>f�'il�t�n f�'il�t�n f�'il�t�n f�'ilün</i>
95	Mağlaşsız	Müfred	30b drk.	all�h vire mi göstere mi ba�a ol güni oynayavuz em�nle pey�amber oyunu				<i>siliktir</i>
96	T�c�-z�de Ca'fer �elebi	Ġazel / 5 beyit	31a drk.	ya r�b sitem ola ide benden pey�m a�a öpüp iki gözin ide bi� bi� sel�m a�a	�am n�vekinden irmemege ca'fere elem la'lin siper olur �ade�-i l�le f�m a�a	15.	<i>T�c�-z�de Ca'fer �elebi D�v�n� (s.319)</i>	<i>mef�l� f�'il�t� m�f�'il� f�'il�n</i>
97	Cem Sult�n	Ġazel / 5 beyit	31a drk.	olıca� z�lf�n yüzün �zre ni��b Şan olur ebr i�re pinh�n �fit�b	c�n-ı cem yolun�da olm�Ődur meşel s�z budur vall�hi a'lem bi'Ő-Őav�b	15.	<i>Cem Sult�n Türkçe D�v�n� (s.78)</i>	<i>f�'il�t�n f�'il�t�n f�'il�n</i>
98	A�med P�Ő�	Ġazel / 5 beyit	31a drk.- 31b drk.	'�Ő��n g�n�li Őını�dur 'ahd � peym�n� dürüst	di�les�n rağbetle bir gün a�med�n bir beytini	15.	<i>A�med P�Ő� D�v�n� (s.169)</i>	<i>f�'il�t�n f�'il�t�n f�'il�t�n f�'ilün</i>

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
				zâhidün olmaz şaçuñ küfrinsüz imâni dürüst	göl gibi her yıl çıka bir taze divanı dürüst			
99	Amasyalı Refîkî	Tercî-i Bend / 32 Beyit	31b-32a	eydeyin bir hikâyet-i nâdir ey cihân halkı dinle göz vâfir şek komañ dilde zâhir ü bātın ki bu söz haqdur evvel ü âhir ulular maḥreminde ḥalvet-i ḥaş şalnu yâ bir anuñ gibi kâfir kanda var ise bir 'abüsü'l-vech kodılar adını anuñ şâtır ne kadar var ise belid ü pelid adları oldu tayyib ü ṭâhir gitdi lezzet mezâk- ı dünyâdan ehl-i 'irfân ṭurup bunı acır muḳbil adın kazandı muḳbiller iş eri oldu cāni vü câbir toğrılar ok gibi yayındurulup mu'temed oldu ḥâ'in ü ḥâsir	ṭoldı her sîne fitne vü vesvâs az ḳalupdur cihânda ḥayrî'n- nâs ne yapısun cihân ki bânî-i mülk miḥnet ü âbâd ü zulme şaldı esâs çekdiler bâr-gâh-ı şer'a sûtür bir bölük ḥar ne şüm ider ne hirâs zâhiri âdemî vü bâtini div şüretâ-nâs ü ma'nâda na-şinâs yanlarında beraber olmışdur bang-ı ḥar birle 'îsevî enfâs mâl-i ḳârûna olanı maḳrûn 'arz ider kendü ṭonını iflâs 'ulemâ böyle idecek yâ rab n'eylesün zümre-i 'avâmü'n-nâs nekebât olmaz idi ehl-i berât ger olaydı cihânda ḳadr-şinâs	17.	Refîkî ve Tercî'-Bendi (s.265)	fe'ilâtün mefâ'ilün fe'ilün

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
				kaldı 'uryân zümre-i zurefâ geydi cühhâl hil'at-ı fâhîr kayd-ı mihnetde zâhid ü 'âbid yürür âzâde fâsık u fâcir bu zamân bir 'aceb zamân oldu yağşılıklar kamu yaman oldu	yedi taşdan geçer ağu-yı felek içirür teşne dillere taş taş buña had yok taşavvur olmaz bu bunda virmez netice fikr ü kıyâs bu zamân bir 'aceb zamân oldu yağşılıklar kamu yaman oldu			
100	Tâci-zâde Ca'fer Çelebi	Gazel / 5 beyit	31b drk.	kapuñdur kıble-i erbâb-ı hâcât işigün menba'-ı 'izz ü sa'âdet	lebün vaşf eylese ca'fer gören dir zihî şîrin-ma'ânî ter-'ibârât	15.	<i>Tâci-zâde Ca'fer Çelebi Divânı (s.323)</i>	<i>mefâ'ilün mefâ'ilün fe'ülün</i>
101	Cem Sulţân	Gazel / 2 beyit	31b drk.	dîl saçuñdan oldu sevdâ-yı mizâc şerbet-i la'lün buyur aña 'ilâc	dilden umma ihtimâl-i şabır kim [kim alur divâneden bâc ü harâc]	15.	<i>Cem Sulţân Türkçe Divânı (s.87)</i>	<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>
102	Mağlaşsız	Müfred	32a drk.	ahmedün seyr eylerüz varup				<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
				cemâl-i bağıcı şaklasun başılmadan haq nerdübân ayağını				
103	Mağlaşsız	Müfred	32a drk.	dilberün gönli baña akmaz dime ey dil akar âteş-i 'ışka beni yakmaz dime yalvar yaqar				<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>
104	Üsküblü İshâk Çelebi	Müfred	32a drk.	ne derd âteş-i hasret ne reşk odıyla dağum var ferâgat mülkine şâhum ne tûğum ne otağum var		16.	<i>Üsküblü İshâk Çelebi Dîvânı (s.351)</i>	<i>mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün</i>
105	Şadıķı	Tercî'-i Bend / 85 beyit	32b-35a-36b	var idi bir nigâr-ı zibâcık ki olmuşdı fakır aņa 'âşık	ki tutan hemîn i'timâdı gözün 'âkıbet kôr ider murâdı gözün	16. ?		<i>fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün</i>
106	Müdâmî	Müfred	33a	ra'd âvâzı degüldür ey müdâmî görüp her gice şubha dek biz kal'a-i gerdünda nevbet beklerüz		16. ?		<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>
107	Sihri	Ėazel / 5 beyit	33a	'ışka kûl olduk belâ bâbında hizmet beklerüz tâleb-i râh-ı gamuz kim mülk-i vahdet beklerüz	sihriyâ şem'-i cemâl-i yâr içün pervâneveş cân ü dil yakup tarîķ içinde gayret beklerüz	16.		<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>
108	Medhî	Ėazel / 7 beyit	33a	geh gedâyuz bârigâh-ı burc-ı devlet beklerüz gâh şâhuz taht-ı	nice kim cev itseler yüz döndürüp terk itmezüz	16. 17. ?		<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
				'ışk içinde raġbet beklerüz	medhî hüblar mihridür bu cāna minnet beklerüz			
109	Civānî	Ġazel / 7 beyit	33a-33b	hayli demdür güşe-i künc-i ferāġat beklerüz ehl-i fakruz ƙal'a-ı ƙāf-ı ƙanā'at beklerüz	biz civānî etmişüz çün māsivādan dil berî 'ālem-i 'uzletdeyüz emr ü irādet beklerüz	16.		<i>fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün</i>
110	Mağlaşsız	Ġazel / 2 beyit	32b drk.	şormadun bir kerre hıç hāl-i perişānum benüm güşuḡa girmez mi yoḡsa āh u efgānum benüm	raḡm idüp gel yanuma ey derde dermānum benüm āh ümüdüm sevdigümdür tesellî süleymānum benüm			<i>fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün</i>
111	Vaşfi	Ġazel / 5 beyit	33a drk.	ḡaṭṭun ƙaġan ki gün yüzüne perdedār olur 'ālem gözüme ƙara şaġun ġibi tār olur	vaşfi cihāndan al bile git tıġı zaḡmını ġurbetde yārdan şaḡa ol yādigār olur	15.	<i>Vaşfi Dīvānı (s.70)</i>	<i>mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün</i>
112	Ṭālî'î	Ġazel / 5 beyit	33a drk.	ferāġat eyle ey dil gel ümüd-i vaşl-ı dilberden ki herġiz bu cihān içre vefā gelmez güzellerden	şaḡa ey ṭālî'î hep bu felāketler felekdendür ne lāzım yoġ yire her dem şikāyet itmek aḡterden	15.	<i>Ṭālî'î Türkçe Dīvānı (İnceleme-Tenkitli Metin-Açıklama ve Notları) (s.142)</i>	<i>mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün</i>
113	Niyāzî	Ġazel / 5 beyit	33a drk.	bir nefes şād olmadı vîrān olan gönlüm benüm ġuşşadan ƙurtulmadı büryān olan gönlüm benüm	ƙan āġudur gice gündüz bilmez niyāzî kendüyi ƙā'ināt-ı deḡrede ḡayrān olan gönlüm benüm	15. 16. ?		<i>fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün</i>

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
114	Muhibbî	Ġazel / 5 beyit	33b	hasteyüz kuyunġa yıllardır ki şihhat beklerüz ey tabib-i dil lebünden ya'nî şerbet beklerüz	bezm-i ġamda ey muhibbî vâmık u ferhâd u kıys geġdi anlar mest olup biz daġı şöhet beklerüz	16.	<i>Muhibbî Dīvānı (s.753)</i>	<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>
115	Firdevsî	Ġazel / 5 beyit	33b	küy-ı yâri tolanup her gice kıat kıat beklerüz bağbânüz 'âlem içre bağ-ı cennet beklerüz	cennet-i kıoyup vaţan-ı küy eyledüġi firdevsiyâ bu fenâ dünyâya geldük şimdi rihlet beklerüz	16.		<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>
116	Hazânî	Ġazel / 5 beyit	33b-34a	gerġi hecr-i yâre düşdüġ dâr-ı ġurbet beklerüz kesmezüz ümmîdi feth-i bâb-ı nuşret beklerüz	hânkâh-ı dehrde olduk mürid-i pîr-i 'ışık er ocaġından hazânî şimdi himmet beklerüz	16.		<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>
117	Ĥalibî	Ġazel / 5 beyit	34a	nâlelerle kuyunı ey serv kâmet beklerüz bûlbülüz ġüyâ ki ġülzâr-ı leţâfet beklerüz	ġam-ı hîşâr-ı bekleyen ferhâd ile mecnûn için ġalibî çün bize geldi şimdi nevbet beklerüz	16. 17. ?		<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>
118	Nakşî	Ġazel / 5 beyit	34a	kısmet-i rûz-i ezeldür çün muhabbet beklerüz tâ ki biz mest-i elestüz bezm-i vahdet beklerüz	ķuliyuz ehl-i kemâlün nakşiyâ 'âr itmezüz câhile meyl itmezüz ammâ zarâfet beklerüz	16.		<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>
119	Kesbî	Ġazel / 5 beyit	34a-34b	şâhbâz-ı 'ışık olup evc-i velâyet beklerüz her cihetden	kesbiyâ 'ankâ şıfat kıâf-ı kanâ'at özlerüz şanma kim	17.		<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
				server-i erbâb-ı sa'âdet beklerüz	dünyâda biz şehri selâmet beklerüz			
120	Uşulî	Gazel / 5 beyit	33b drk.	diyâr-ı gurbete düşdüm bu yâd illerde yârım yok beni gam hâksâr itdi meded bir gam-güsârum yok	ne işüm var benüm takvâ ile zühdi ile ey zâhid uşuliyem bugün bi-kârlıktan özge kârum yok	16.	Uşulî Dîvânı (s.216)	mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün
121	Üsküblü İshâk Çelebi	Gazel / 5 beyit	34a drk.	nev-bahâr oldu şüküfeyle bezendi şahın-ı bağ lâle gördüm tâzelendi dildeki her eski dâğ	var yûri ishâk 'uzlet ihtiyâr it 'ârif ol ger sürersen genc-i 'vuşlatdur saña künc-i ferâğ	16.	Üsküblü İshâk Çelebi Dîvânı (s.196)	fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün
122	Üsküblü İshâk Çelebi	Gazel / 5 beyit	34a drk.	hey yolında öldüğüm bilsem ne hâl oldu baña senden ayrı bir nefes dirlik muhâl oldu baña	hiç bir dem gülmedüm ishâk dil-şâd olmadum kısmet rûz-ı ezel çünkim melâl oldu baña	16.	Üsküblü İshâk Çelebi Dîvânı (s.114)	fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün
123	Üsküblü İshâk Çelebi	Gazel / 7 beyit	34a drk.-34b drk.	çün bu vech ile virildi hüsn-i bi-hemtâ saña mübtelâ olsa 'aceb midür bütün dünyâ saña	zâhidâ men' eyleme ishâkı küy-ı yârdan ger naşib olsun dir isen cennetü'l-me'vâ saña	16.	Üsküblü İshâk Çelebi Dîvânı (s.116)	fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün
124	Neşâtî	Gazel / 6 beyit	34b	ka'be-yi küyünde yarun cây-ı şefkat beklerüz bir niçe mücrimlerüz bâb-ı sa'âdet beklerüz	ey neşâtî 'işret-i agyârdan fâriğ olup yâr ile hem meclis olduk şimdi şöhet beklerüz	16.		fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün
125	Zamîrî	Gazel / 5 beyit	34b	pâsbânuz serhad-i 'ışk içre nevbet beklerüz	olmayup dünyâ-yı duna halk-ı 'âlemden kaçup	16. ?		fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
				ya'ni kim sulţān-ı 'ışkuz mülk ü vaḥdet beklerüz	bu zamiri ḥaste birle genc-i 'uzlet beklerüz			
126	Üsküblü İshâk Çelebi	Ġazel / 5 beyit	34b drk.	şāhā yanuḡda neyki gūñāhum benüm 'aceb 'azl eylemek neden bu fakiri bilā-sebeb	divānını güzellerün ishāk seyr idüp bu cümleden seni begenüp itdi munteḥab	16.	Üsküblü İshâk Çelebi Divānı (s.118)	mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün
127	Bākî	Ġazel / 7 beyit	35a drk.	ol şeh-i ḥüsnün gözi üzre baḡanlar kaşına sāye-i perr-i hü mā düşmiş şanurlar başına	naḡş-ı ḥüsnün kimse bākî gibi taşvîr itmeye şafḥa-i eş'arda anca kalemler aşına	16.	Bākî Divānı (s.360)	fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
128	Bākî	Ġazel / 7 beyit	35a drk.-35b drk.	ḡanā'at kıl dilā pā- būs-ı yāre elinden büse alınmaz ne çāre	saḡa açmaz efendi gerçi bākî ḡamunḡdan göḡsin itdi pāre pāre	16.	Bākî Divānı (s.390)	mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün
129	Üsküblü İshâk Çelebi	Ġazel / 5 beyit	35b drk.	fürkate düşdi gönül derd ü belāya cān virür cānına kār itdi ḡurbet aşināya cān virür	tevbe itdüm dir imiş ishāk dilber sevmeden hey inanmaḡ taḡrı ḡaḡḡı muştafāya cān virür	16.	Üsküblü İshâk Çelebi Divānı (s.135)	fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
130	Üsküblü İshâk Çelebi	Ġazel / 5 beyit	35b drk.	diyār-ı ḡurbete düşdüm o yār-ı cāna vedā' gel ey eccl ider oldum diyār-ı cāna vedā'	eger seferde ki hem-rāhum ola cānānum yeridür eylesem ishāk ben cihāna vedā'	16.	Üsküblü İshâk Çelebi Divānı (s.195)	mefā'ilün fe'ilātün mefā'ilün fe'ilün
131	Uşulî	Ġazel / 13 beyit	36a drk.	vücüd-ı mutlakun bahri ne mevci kim ider peydā ene'l ḡaḡ sırrını	ḡamu nezzārede ebkār-ı ma'ni muntazırlardur uşulî gibi tā kim ola şāḡib-naḡar peydā	16.	Uşulî Divānı (s.144)	mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
				söyler eger mahfî eger peydâ				
132	Yahyâ Beg	Ġazel / 5 beyit	37a	odlara yaĥup beni göz göre giryân eyleme kendünî her şohbete şem‘-i şebistân eyleme	gözine zindân [idüp] dünyâyı ey yûsuf-cemâl baş koşup aġyâr ile yaĥyâyı bî-cân eyleme	16.	Yahyâ Beg Dîvânı (s.534)	fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilün
133	Yahyâ Beg	Ġazel / 5 beyit	37a	dilâ râh-ı maĥabbetde belâdan ictinâb olmaz cefâdan incinüp ‘özü eylemek hergiz cevâb olmaz	vişâl istersen ey [yahyâ] vücudun perdesin çâk it hemîşe ‘âşık u ma‘şûk arasında hicâb olmaz	16.	Yahyâ Beg Dîvânı (s.534)	mefâ‘ilün mefâ‘ilün mefâ‘ilün mefâ‘ilün
134	Yahyâ Beg	Ġazel / 5 beyit	37a	dîvâne-i ‘ışık olduğum bir kayd olur cânânuma bu bir zarûrî derd imiş müşkil belâdur cânuma	yahyâ rızâsın gözlerin hep ağlamağ olur işüm hoş gelse giryân olduğum ol gonca-i ĥandânuma	16.	Yahyâ Beg Dîvânı (s.534)	müstef‘ilün müstef‘ilün müstef‘ilün müstef‘ilün
135	Üsküblü İshâk Çelebi	Ġazel / 5 beyit	36b drk.	bağrumı ĥûn itdi ġam terk-i diyâr itmek gerek nâfe gibi bûy-ı ‘ışkı âşikâr itmek gerek	ister isen k‘idesin ishâk ‘âlemde ĥuzûr ġayreti elden kıomayup terk-i ‘âr itmek gerek	16.	Üsküblü İshâk Çelebi Dîvânı (s.208)	fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilün
136	Üsküblü İshâk Çelebi	Ġazel / 5 beyit	36b drk.	bî-naẓîr ü bî-şebih ü bî-bedeldür sevdüğüm demek ĥâşılı olmaz ġâyet güzeldür sevdüğüm	vir zekât-ı la‘lünî ishâkı maĥrûm eyleme gerçi kıulundur velî ġâyet maĥaldür sevdüğüm	16.	Üsküblü İshâk Çelebi Dîvânı (s.234)	fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilün
137	Üsküblü İshâk Çelebi	Müfred	36b drk.	ĥatı geldi diyü terk itme dilâ ol güzeli		16.	Üsküblü İshâk Çelebi Dîvânı (s.328)	fe‘ilâtün fe‘ilâtün fe‘ilâtün fe‘ilün

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
				be deli olma anuñ var mı cihānda bedeli				
138	Yahyā Beg	Ġazel / 5 beyit	37a drk.	[āh u efġān ile artar tūrmayup ġavġā-yı 'ışk] [āh kim bu iki şāhidle olur da'vā- yı 'ışk]	cūş ider şevkā gelür yahyā gibi eyler semā' ehl-i hāli döndürür oġlı şikāra nāy-ı 'ışk	16.	Yahyā Beg Dīvānı (s.408)	fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
139	Yahyā Beg	Ġazel / 5 beyit	37a drk.	alsa eline tıġını ol ġül-'izārumuz cān virür ölmege bir uğurdan hezārumuz	yahyā bedende ķalmadı āh itmege mecāl derdā ki geçdi miḡnet ile rūzgārumuz	16.	Yahyā Beg Dīvānı (s.373)	mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün
140	Zātī	Ġazel / 5 beyit	37a drk.-37b drk.	seni bir serv-i āzāda efendi mübtelā dirler cihān aña ġulām iken ķul oldu bir şāhā dirler	neler çekdüġünü cānā sen anuñ ķaşı yayından ġörenler zātīye cev eylemek ḡoş mı idi yā dirler	16.	Zātī Dīvānı I. Cild (s.201)	mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün
141	Yahyā Beg	Ġazel / 5 beyit	37b	dil-i maḡzūnumı bir ġün ger tesellā itsen olmaz mı tūtalum düşmanuñ oldum mūdārā itsen olmaz mı	ġüneş gibi irişüp āsumānı āsītānuñdan bugün 'isā gibi yahyāyı iḡyā itsen olmaz mı	16.	Yahyā Beg Dīvānı (s.576)	mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün
142	Yahyā Beg	Ġazel / 5 beyit	37b	gelünüz 'ışk ile dīvāne vü şeydā olalum yakalar ķāk idelüm ḡālķa temāşā olalum	kimi cān naķdini alsun kimi dil ey yahyā varup ol ķeşmi ḡarāmīlere yağmā olalum	16.	Yahyā Beg Dīvānı (s.453)	fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
143	Civânî	Ġazel / 5 beyit	37b	hâlet-i 'ışk ile şûride vü şeydâ olalum nâm-ı nengi koyalum 'âleme rûsvâ olalum	be civânî dil ü cân naqdini alup virelüm göz göre gözi haramilere yağmâ olalum	16.		<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>
144	Yahyâ Beg	Ġazel / 7 beyit	38a	cihâna 'ışkumı fâş itmek iftihârumdur münâfıkâne dirilmek benüm [ne] kârumdur	sarây-ı sırr-ı hâkiqat gönüldür ey yahyâ şerî'at ile tarîkat iki hışârumdur	16.	<i>Yahyâ Beg Divânı (s.344)</i>	<i>mefâ'ilün fe'ilâtün mefâ'ilün fe'ilün</i>
145	Yahyâ Beg	Ġazel / 5 beyit	38a	bu âhum ile yaşum bu nâle vü efgânüm cânâna beyân eyler ahvâl-i perîşânüm	yaşı gibi yahyânun qarşuya çıkar cânı nâz ile kaçan gelseñ ey âfet-i devrânüm	16.	<i>Yahyâ Beg Divânı (s.457)</i>	<i>mef'ülü mefâ'ilün mef'ülü mefâ'ilün</i>
146	Necâtî Beg	Ġazel / 6 beyit	38a-38b	yaşamun katresi geydûr[di] zırhlar tenüme veh ki mâni' olmaz tîr-i hadeng efgenüme	yâr dirmiş ki necâtînün elinden ne gelür ah kim beni huzûr ile kımaz gülşenüme	15.	<i>Necâtî Beg Divânı (s.492)</i>	<i>fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün</i>
147	'Ulvi Beg	Ġazel / 5 beyit	37b drk.	zîr-i hâke varısar âhiri çünkim tenimüz şimdi hâk üzre niçün itmeyevüz meskenimüz	añalum şol günü 'ulvî ki ecel tîğine âh cümlemüz vaqt iricek tutusaruz gerdenimüz	16.	<i>Divanda yer almamaktadır.</i>	<i>fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün</i>
148	Murâdî	Ġazel / 5 beyit	37b drk.-38a drk.	bugün bir gözleri âhü güzel dilber şikâr itdüm bu 'âlem şayd-gâhında 'aceb şâhum ne kâr itdüm	murâdî bir ğazel didüm lebi vaşfında cânânun şulu şeftâlûdur güyâ ki şöyle âşikâr itdüm	15. 16. ?		<i>mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün</i>

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
149	Mağlaştız	Şarkı / 2 beyit	38a drk.	sen beni yârab kemâl-i hırşla derbeder gezdirsen ne fâ'ide	ac idüp nâmerde muhtâç eyleme rabbenâ enzil 'aleynâ mâ'ide			<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>
150	Müdâmî	Ġazel / 5 beyit	38a drk.	dolaşdı dâm-ı zûlfünge murğ-ı dil oldı bend rahm it aña ki kaldı şehâ zâr u müstemend	mejdân-ı nazm-ı güşe müdâmî (...) hüner olur şihâb-ı çarç-ı (...)	16. ?		<i>mef'ülü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün</i>
151	Üsküblü İshâk Çelebi	Ġazel / 5 beyit	38a drk.-38b drk.	şarılupdur bedenüm penbe-i dâğ-ı tenüme geymege zerrece yer kalmadı pîrâhenüme	şabrumuñ hırmenidür sinede cânüm ishâk âh [kim] süz-ı dil âteş birağur hırmenüme	16.	<i>Üsküblü İshâk Çelebi Dîvânı (s.286)</i>	<i>fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün</i>
152	Sehî Beg	Ġazel / 5 beyit	38b	dâğlar halkası zırhlar geydüirdi tenüme cebe şatmak nic' olur göstereyin düşmenüme	feth-i bâb olup o mihr olsa sehî mihmânum hücre nûr ile tola câm ola [meh] revzenüme	16.	<i>Sehî Beg Dîvânı s.(273)</i>	<i>fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün</i>
153	Vaşfi	Ġazel / 5 beyit	38b	her ki hecrünge nazar eyleye cânâ tenüme müy şanur ki tolaşmış ola pîrâhenüme	göl yüzi vaşfını vaşfiden işidüp didi yâr yaraşur kim ola bûlbûl bu benüm gölşenüme	15.	<i>Vaşfi Dîvânı (s.131)</i>	<i>fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün</i>
154	Sihri	Ġazel / 5 beyit	38b-39a	zûlf-i zencîrini dilber dağalı gerdenüme itdi rûsvây beni dostumla düşmenüme	aldı dil-i şürini sihrî gam-ı endüh ile mübtelâ her biri bir dürlü belâlu tenüme	16.		<i>fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün</i>

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
155	Cinânî	Ġazel / 5 beyit	39a	ġam bu dehr-i fânide figân-ı ahdur ancak penâhında tutan dâ'im beni allâhdur ancak	cinânî herkesi şanma ġayb ahvâline vakıf rumûz-ı hikmete mahrem dil-i aġâhdur ancak	16. ?	<i>Divanda yer almamaktadır.</i>	<i>mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün</i>
156	Cinânî	Ġazel / 5 beyit	39a	ger çekim bir naġl-i terdür bağbanuġ degmesi gülbün-i himmetdürür şâh-ı cihânı degmesi	ey cinânî ol gülün ġadd-i bülend-i yâdına naġl-i serv-i tâzedür her bağbanuġ degmesi	16. ?	<i>Divanda yer almamaktadır.</i>	<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>
157	Cinânî	Ġazel / 5 beyit	39a	ġamdülillâh kim olupdur ġam ġazânı nev-bahâr müjde-i himmetle oldu şâhn-ı gülşen her kenâr	ey cinânî gözlerüm encüm dökerler pâyi-ne ġüsn ile ol mâh-çehre buldı tâ kim iştiġâr	16. ?	<i>Divanda yer almamaktadır.</i>	<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>
158	Muġibbî	Ġazel / 5 beyit	38b drk.	nâr-ı ġamda nazar iden kişi tâb-ı tenüme didi fânüs-ı belâ perdesi pîrâhenüme	ey muġibbî dime aġyâra seg-i yâr şâkın ne için beñzedesin dostumı düşmenüme	16.	<i>Muġibbî Divânı (s.1566)</i>	<i>fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün</i>
159	Tâcî-zâde Ca'fer Çelebi	Ġazel / 5 beyit	39a drk.	derünüm âteş-i derde yakupdur mihr-i mehrûlar bu cismümden çıkan yir yir tütünlerdür degül mûlar	didüm âb-ı 'izârunda niçün zülfeñnüñ olmaz ter didi ca'fer 'aceb olmaz şuya düşmezse ahûlar	15.	<i>Tâcî-zâde Ca'fer Çelebi Divânı (s.370)</i>	<i>mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün</i>
160	Revânî	Ġazel / 5 beyit	39a drk.	'âşıkı odlara yakar dil-rübâsı bursanuġ bilmeyenler dir ki	ıssıcak yüz gösterüp dilberlerin öper kuçar rind-i 'âlemdür	16.	<i>Revânî Divânı (s.299)</i>	<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
				ıssıdur havâsı bursanun	revânî kaplucası bursanun			
161	Naẓmî	Ġazel / 6 beyit	39a drk.-39b drk.	dolaşup kâkül-i perişâna dil-i miskinüm oldı dīvâna	büyüdi bitdi bugün şimdi çekerem ehl-i naẓmî meydâna	16. ?		<i>fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün</i>
162	Muhibbî	Ġazel / 5 beyit	39b	vaşl-ı cânân isteyenler ġam yimezler cân için yolına bir cân nedür biñ cân fedâ cânân için	ger buyursañ cân fedâ ide muhibbî yoluña âdem olan ad u şanın terk kılmaz cân için	16.	<i>Muhibbî Dīvânı (s.1363)</i>	<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>
163	Muhibbî	Ġazel / 5 beyit	39b	dostum görme tehi bu 'aşıkun nem- didesin ser-te-ser ġark ola 'âlem döke eşk-i didesin	görmese cânâ seni olmaz muhibbiye hayât anun' için tende cân çeşmümde nür-ı didesin	16.	<i>Muhibbî Dīvânı (s.1352)</i>	<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>
164	Muhibbî	Ġazel / 5 beyit	39b	gözüm yaşın revân itdüm benüm bir servi dalum var bi-ğamdillâh ki 'ışkıyla benüm bir özge hâlüm var	muhibbî halvet-i dilde hemân eglencedür ancak ögünüp şî'r-ile kimse dimesün kim kemâlüm var	16.	<i>Muhibbî Dīvânı (s.662)</i>	<i>mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün</i>
165	Muhibbî	Ġazel / 5 beyit	40a	jeng-i ġamdan diler-iseñ ola gönlün şâfi koma elden ko[ma] bir lahza şarâb-ı şâfi	kanımı içmege geldükde benüm ğamze-i dost bu muhibbî dir aña cân-ıla şıhhâ 'âfi	16.	<i>Muhibbî Dīvânı (s.1702)</i>	<i>fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün</i>
166	Ĥayâlî Beg	Ġazel / 5 beyit	40a	ne ziyân itdi saña şüfi şarâb-ı şâfi yine alup ele gaybetde çekersin şâfi	gelmege havf ider hıvâb hayâlî gözüne olalı yaşı ile baħr-i muhiṭ eṭrafı	16.	<i>Ĥayâlî Beg Dīvânı (s.424)</i>	<i>fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün</i>

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
167	Zuhūrī	Ġazel / 8 beyit	40a-40b	gıtdi nüş eyler iken şüfi şarâb-ı şâfi nice tıfl eyler ile görün onı inşâfi	dilberün kankısı ra'nâ idigün bilmez isen şor zuhûriye odurur hûblarun şarrâfi	16. ?		<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>
168	Muhibbî	Ġazel / 5 beyit	39b drk.	bugün gülzâr-ı hûsn içre biten berg-i semensin sen yâhûd nâz-ıla reftâra gelen serv-i çemensin sen	muhibbî şî'r ü eş'arun ço dem dem süzinâk olsun kelâmı süz-ı hûsrevden yakar mîr-i suhensin sen	16.	<i>Muhibbî Divânı (s.1343)</i>	<i>mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün</i>
169	Muhibbî	Ġazel / 5 beyit	39b drk.-40a drk.	delinüpdür ğam-ı müjenle yürek birez ey kaşı ya oğun çekerek	ey muhibbî daķık-i nazmumdan 'aķd-i pervine taḅ'um aşdı elek	16.	<i>Muhibbî Divânı (s.978)</i>	<i>fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün</i>
170	Muhibbî	Ġazel / 5 beyit	40a drk.	'âşık olan kıomaz elden ebedî yâr etegin kıoya mı kendü gönülle kışi dildâr etegin	müddei dâmen-i dildâra irişse ne 'aceb kıanda kıim açıla gül tutar anun hâr etegin	16.	<i>Muhibbî Divânı (s.1363)</i>	<i>fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün</i>
171	Maḥlaşsız	Ġazel / 5 beyit	40a drk.-40b drk.	girmeyince onına dilbere el şunmayalar seveler hem on ikisinde iki şanmayalar	bu derd-i müzmin ileri kı gice andan öte kı şeker-pesend meges kıbi ana kıonmayalar			<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>
172	Ḥadışî	Taḥmiş / 5 bend	40b	debreder bâd-ı şabâ zülf-i niķâbın götürür bûlbûl âşüftelenüp gülde niķâbın götürür bağrımun bir nice	ey ḥadışî bu ğam vechine müştâķ çeker her maķâmâta yine râzık-ı rezzâķ çeker bu cefâ kıim çekerüm şanma kı	?		<i>fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün</i>

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
				cân nağdi kebâbın götürür bezm-i gam muṭribinün sine rebâbın götürür çeşm-i giryân kabağı tolu şarâbın götürür	âfâk çeker ol cefâ yüki ne cevır iylese işhâk çeker ne kadar olsa anuñ nâz u 'itâbın götürür			
173	Şeyhî	Muhammes / 5 bend	41a	nâm-ı nengi қо elünden қома bir yâr etegin tutagör yaḥşi müdâm ister isen var etegin mesken it bülbül-i şeydâ gibi gülzâr etegin pend güş itme dilâ alma ele 'âr etegin қо ne dirlerse disünler dutagör yâr etegin	şeyḥiyâ halkda mürüvvetle 'aṭâ kalmadı çün oldı fazl işi kesâd şi'r-i bahâ kalmadı çün haq-şinâs kimse yoğ 'âlemde şafâ kalmadı çün ey muḥibbî benî- 'âlemde vefâ kalmadı çün sen de mecnûn şıfat tut yûri tağlar etegin	16. ?		<i>mef'ûlû fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün</i>
174	'İşkî	Taḥmiş / 7 bend	41a-41b	ülfet-i 'ışk eyleyen ünsiyyet-i cân istemez iltifât-ı halk-ı teklifât-ı insân istemez terk ider cümle cihân mülkini 'unvân istemez ihtiyâr-ı faqr iden dergâh-ı eyvân istemez zâd-ı gamdan özge	'ışkiyâ câm-ı ezeldür cânı bî-hüş eyleyen yâd kılmaz 'âlemi kendin ferâmüş eyleyen kaṭreye şaymaz muḥîti 'ışk ile cüş eyleyen ey muḥibbî yâr elinden bir kadeh nüş eyleyen hızr elinden ger	16.		<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
				hergiz kendüye nân istemez	olursa âb-ı hayvân istemez			
175	Mağlaşsız	Müfred	40b drk.	bezm ile şunmaz isen bir çanağa öñümden kalkanı saña koyayın				<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>
176	Mağlaşsız	Müfred	40b drk.	âdemün yenmez eti gerçi kesilmez derisi[n] yedi ol benüm etüm ki yedüm etün derisin				<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>
177	Mağlaşsız	Müfred	40b drk.	baña balık yemezüm derdün nigâra her zamân gözüm öñünde yedi ki hele kalkan balığı				<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>
178	Mağlaşsız	Müfred	40b drk.	hâkden olan kişi miskîn gerek hâki olana ne kibr ü kîn gerek				<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>
179	Zâtî	Nazım / 2 beyit	40b drk.	ey mesîhî her birisi 'ırz uğrusı 'ayyârdur şehr-i şî'rün şahısun bir dürlü dahı oldı iş	mülk-i nazm-ı zâtinün uğurlanup ma'naları girüben dîvânuna tebdîl-i şüret eylemiş	16.	<i>Mesîhî Dîvânı (s.10)</i>	<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>
180	Mesîhî	Nazım / 2 beyit	40b drk.	şanma kim ma'nâ-yi nâdâna beni el uzadan	tendeki rûh baña 'ariyyeti olduğıyçün günde bin kere	15.	<i>Mesîhî Dîvânı (s.10)</i>	<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
				degilüm tıfl gibi hâyide idinem iftâr	iderüm kendü hayâtümdan 'âr			
181	Necâtî Beg	Kıt'a / 3 beyit	41a drk.	ey destmâl göndereyin seni yâra hâk kırpiklerümi eyleyeyin çevreñe şaçağ	gözüm kararını ezeyin nağş yazayın bu şive ile ol şanemün var yüzine bak	15.	Necâtî Beg Dîvânı (s.130)	mef'ülü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün
182	Necâtî Beg	Kıt'a / 5 beyit	41a drk.	ey destmâl yarun elin tut lebini öp sib ü tûrunca tã'ne iden ğabğabını öp	nâ-geh ğubâr irerse mübârek zâmirine düş ayağına başmağının kebbeğini öp	15.	Necâtî Beg Dîvânı (s.120)	mef'ülü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün
183	Ahmed Pâşâ	Kıt'a / 3 beyit	41a drk.	bir tâze 'arûs oldu bu dünyâ-yı denî gör niçe benzemiş kendüyi ol pîrezeni gör	şol tâze bedenler ki yir altında yaturlar hâlin demek içün dil uzatmış çemeni gör	15.		mef'ülü mefâ'ilü mefâ'ilü fe'ülün
184	Şevkî	Ġazel / 5 beyit	41a drk.	sen mehlikâya benzeyemez hüsle melek öge öge göge çıkarur ise ger felek	ruhşâriyâ kâmeti vaşfında şevkiyâ şî'rün laţif ü ter ġazelün müntehâ gerek	16.	Şevkî Dîvânı (s.231)	mef'ülü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
185	Vedâ'i	Mu'âşşer / 5 bend	42a-42b	şol kadar nevrüz ile zeyn itdi dehr-i nev-bahâr 'asker-i sermâ kudûmundan olupdur târu-mâr düşdi hâmun üzre yir yir hayme kurdı lâlê-zâr gül zümürüd tahtına geçdi serve karşı şâh-vâr nergis-i zerrîn-i kabâ olmuş yine mest ü humâr lâlê-ḥad bir dil-rübâdur gûyiyâ (...) şâh-vâr naṭ'-ı ḥâke dõşemiş fers-i zümürüd sebze-vâr bûy-ı enfâsıyla reşk-i 'adn olupdur her diyâr gâfil olma işbu zînet dâ'im olmaz ber-karâr 'ayş u 'işret çağıdur nûş eyle câm-ı hoş-güvâr	gördi ezhâr ile zeyn oldu felek fevḳattürâb verdi aḥmer mâh-tâb şâh-ı gültire şihâb döndi rağmından felek didi 'yâ leyte nî künt ü turâb' germ olup aldı felekde cengine zemini âsiyâb bezm-i gülşen içre nergis mest-i maḥmûrun olup 'ayş u 'nûş eyyâmidur gel meyden itme ictinâb çarḥ-ı gerdûndan bilirsün eksük olmaz inḳılâb ey vedâ'i diyemez girmez ele 'ömr ü şebâb dem bu demdür dem bu dem vallâh u 'âlem biş-şavâb 'ayş u 'işret çağıdur nûş eyle câm-ı hoş-güvâr	16.		fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün
186	Üsküblü İshâk Çelebi	Gazel / 5 beyit	41b drk.	niçe hoş vahdet idi gice ki cem'iyetimüz reşk-i firdevs-i	bize şehrün güzeli nâz ider oldu işhâk var gibi şimdi güzel sevmek ile şöhetimüz	16.	Üsküblü İshâk Çelebi Dîvânı (s.181)	fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
				berin olmuş idi şoḥbetimüz				
187	Maḥlaşsız	Ġazel / 5 beyit	41b drk.	canda çokdur bi- elem dilde ġam-ı yârum var ġam ola gözde dahı eşk-i kehrübârum var	nice cûş-ı dil olup sâ'î belâ küncinde bister-i ġamda taḳdır-i dil-i bimârum var			fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün
188	Hilâlî	Ġazel / 5 beyit	41b drk.-42a drk.	ġün germ olup ineṇde ḥüsnini itmesün 'arz kim fark var senünle beyne's- semâ'î ve'l-arz	zül f ü raḥuṇ şıfâtın yazmağ için hilâlî bir müşğ ile varaḳda hoş çekdi tül ile 'arz	16.		mef'ülü fâ'ilâtün mef'ülü fâ'ilâtün
189	Mesîḥî	Ġazel / 5 beyit	42a drk.	ġoncayla [çü] ağızdan çün o dilber döker elfâz dürç-i deheni içre çün olur dürer elfâz	taḳdır-i ma'âni-i bedi' eylemeyince şi'r içre mesîḥî bulımaz zîb ü fer elfâz	15.	Mesîḥî Divânı (s.189)	mef'ülü mefâ'ilü mefâ'ilü fe'ülün
190	Ḥayâlî Beg	Nazım / 7 beyit	42a drk.	ma'âni mülkîni tiğ-i zebânım birle feth itdüm ulâ-yı pâdişâhumsın serir-i rüm sultânı	ḥuzûr-ı şâh-ı 'âlemde ne ḥaddüm laflar urmaḳ velî erbâb-ı şi'rün eksük olmaz böyle yalanı	16.	Divanda yer almamaktadır.	mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün
191	Fethî	Taḥmîş / 5 bend	42b-43a	bir 'araḳçin tolu miske dime ġisûdur bu dil-i sevdâzedenün başına kaygudur bu mor çeker kâküline mâr didiler müdur bu	fethiyâ başlayıcak meclise sen kul 'amel ḥüsrev-i mülk-i ma'âni sözidür sende emel sen anuṇ şi'rin okı kim diye her ṭab'ı güzel	?		fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
				nice kâkül nice mü sünbül-i gül-budur bu dil-i 'uşşâkı perîşân idici budur bu	yine sihr itdi necâtî nice söz nice gâzel leb-i dilber şan'atinde bir içüm şudur bu			
192	Mu'îdî	Tahmîş / 7 bend	43a-43b	cilve itdi yine bir kaç büt-i meh-rû begler niçe büt her biri bir serv ü semen- bû begler şalınur nâz ile 'âşıklara karşı begler bir alay oldu perî şîveli âhû begler gözi âhûların alayına yâhû begler	ey mu'îdî yiter oldu bu hevâ yolında peyk niçe bir il sözine ola cevâbu lebbeyk hâk 'inâyet kıla bir gün diyesin tevbe 'aleyk ne necâtî ne güzeller ne selâmün ne 'aleyk fâriğüz idemezüz kimseye tapu begler	16.	Mu'îdî Dîvânı (s.425)	fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün
193	Gelibolulu Sürûrî	Gâzel / 5 beyit	42b drk.	çeşm-i pür- hûnumda hâlün nağşi ey ârâm-ı cân miske benzer kim kızıl vâlâda eylerler nihân	ey sürûrî şöyle baş çekdi derûnum şu'lesi kim eger âh eyleşem yanar zemîn ü âsmân	16.	Gelibolulu Sürûrî Dîvânı (s.235)	fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün
194	Hayâlî Beg	Gâzel / 5 beyit	42b drk.-43a drk.	çeşm-i pür- hûnumda ebrûnu hayâlî bi-gümân mâh-ı nevdür kim şafağ içinde olmuşdur 'ayân	râvî iltürse karamana hayâlî şî'rûnî bula nazm-ı rûh- bahşuñdan nizâmî tâze cân	16.	Hayâlî Beg Dîvânı (s.303)	fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
195	Ahmedî	Mu'ammâ / 7 beyit	43a drk.	nedür ol kim şan'atda kuşa bejzer al ola gâh ebyâz geh-i çühâl ola	işbu vech ile vaşfın itdügün ahmedi olmasun hayâl ola	15.	<i>Divanda yer almamaktadır.</i>	<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>
196	Su'âlî	Müseddes / 4 beyit	43b-44a	yine nakkâş-ı ezel nakş-ı ruḥuñ sâde kodı yüzüne karşı göñül murgını feryâda kodı beni göz yaşı gibi bir ulu deryâda kodı seni cân gülşenine serv-ḥoş-âzâde kodı kimini sevdi ḥudâ kimini sevdâda kodı gül ârâyiş idüp bûlbûli feryâda kodı	görelî sen güli nâzûg gibi kan oldı yürek göge yir yir diküle âh ü düḥānumla direk nazâr it ḥâl-i su'âliye gel ey katı yürek beni aḡlatma didüm didi o dilber gülerek kimini sevdi ḥudâ kimini sevdâda kodı gül ârâyiş idüp bûlbûli feryâda kodı	15.		<i>fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün</i>
197	Cevâhiri	Müstezâd / 11 bend	44a-44b	geldi yine hoş faşl-ı bahâr dem-i nevrüz gitdi kamu ḡam buldı cihân ṭali'-i firüz 'arz eyledi gül bûlbûle didâr-ı dil-firüz gel şahn-ı çemene bugün ey 'âşık-ı cânsûz nergis gibi mest	gel nuṭka bugün bir gülgünü şahn-ı gülîstân hoş nâz u niyâz it nitekim bûlbül-i nâlân sözine şekerün eyâ ṭuṭi'-i hoş el-ḥân keş'ârûnı gördükde diye sa'dî vü selmân bu daḡı cevâhiri ya			<i>mef'ûlü mefâ'ilü mefâ'ilü fe'ülün-mef'ûlü fe'ülün</i>

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
				olma koma lāle gibi zinhār elden cem-i cāmı	hūd-lülü-i şeh-vār ya nazm-ı nîzāmî			
198	Mağlaştız	Kıt'a / 2 beyit	43b drk.	muhibbem saña şāhum 'aşıkāne lebūñ kandinē cānum kanda kâne	yanuğa gelmedin mağşūdı bu kim elūñe tırta uram 'aşıkāne			<i>mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün</i>
199	Mağlaştız	Müfred	43b drk.	ilāhi bu nîzār olmuş tenüm koyma kefen içre ikimiz girmeyince yār ile bir pirehen içre				<i>mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün</i>
200	Mağlaştız	Kıt'a / 2 beyit	43b drk.	'ilm-i hikmetde māhir olsa cuhūd eylemez hastaya 'ilāc-ı nef	eger ol nesne bilse şafrāyı kendü başından eylemez miydi def			<i>müfte'ilün müfte'ilün fā'ilün</i>
201	Laţîfî	Ġazel / 5 beyit	43b drk.	ol şanem k'itdi yüzi üzre perişān kākül oldı aşüfte aña niçe perişān kākül	genc-i ğam şaklamağa yaqdı laţîfî pençe-i dil yine ejder tigin eyledi virān kākül	15. 16. ?		<i>fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün</i>
202	'Ulvi Beg	Ġazel / 5 beyit	44a drk.	āşyān itmiş idi şinde 'işkuñ göçdi şimdi şeh-bāz-ı muhabbet o yuvadan uçdı	tevbesini bozuben sözi uzatdı 'ulvî mest-i 'işk oldı meğer cân u cihāndan geçdi	16.	<i>Derzi-zāde 'Ulvi Dīvāmı (s.784)</i>	<i>fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün</i>
203	Neşir	Laţîfe	45a					
204	Neşir	Laţîfe	45a -45b					

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
205	Haydarî ?	Müseddes / 5 bend	46a-46b	dür idüp senden beni ey meh bu çarh-ı nil-gün âh kim düşdi sitârem bahtum oldı ser-nigün kaatre kaatre gözlerümden akıpdur seylâb-ı hün la'l-i cânândan beni mahrûm idelden dehr-i dün hâtrırum mahzûn bağrum hün bahtum ser-nigün şabra tâkat kalmadı gâyet zebün oldum zebün	güş idüp feryâdumı küyünde ey şîrîn dehen bî-sütünü nâlelerle deldi bağrın kühken hayderiyem boynıma zencîr-i zülfündür resen bir nazar kıl hâlûme ey hüsrev-i şîrîn sühan hâtrırum mahzûn bağrum hün bahtum ser-nigün şabra tâkat kalmadı gâyet zebün oldum zebun	?		fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün
206	Bursalı Rahmî	Tesdîs / 7 bend	46b-47a	kabza-i kudretde himmetden kemânum var imiş menzil aldum tırveş a'lâ nişânım var imiş mîhr ile burc-ı şerefde iktirânım var imiş tâli'üm ferhunda 'ömr-i câvidânım var imiş devlet ü iqbâl ü baht-ı kâmrânım var imiş kim seni bir dahı	âfitâbum gün gibi hüsnuñ olalıdan 'ayân oldı envâr-ı cemâlünden münevver nev- cihân ey gül ister dem-i vişâlu[ñ] cân- fezânı her zamân çün müyesser oldı cismüm ferâh buldı tâze cân devlet ü iqbâl ü baht-ı kâmrânım vâr imiş	16.	Bursalı Rahmî Dîvânı (s.113)	fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
				görmege zamānum var imiş	kim seni bir dağı görmege zamānum vār imiş			
207	Âhi Çelebî	Ğazel / 5 beyit	47a-48a	çıķarsa n'ola sinemden benüm dūd-ı siyāh egri dütünü tođrı çıķsun tek olursa dūd-gāh egri	gehi meyhāne güninde gehi mesciddedür āhi hārāb-ı mest-i 'ışķ olmuş yürür geh toğrı gāh egri	15.	Âhi Çelebi Dīvānı (s.54)	mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün
208	Ahmed Pāşā	Ğazel / 5 beyit	47a drk.-48a drk.	bugün bir serv-ķad gördüm girür şeb külāh egri eliyle oynayup zülfin ider geh toğrı gāh egri	ķadeh tut lāle-vār ahmed bu dem kim şevķ-i bezmünle düzer nāzük ķabāsın gül geyer gonca külāh egri	15.	Ahmed Pāşā Dīvānı (s.414)	mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün
209	Cemālî	Murabba' / 5 bend	47b drk.	bir güzel sevdüm aņa şah-ı gedā üftādedür müntehā ķaddi anun serv-i gibi azādedür vaşlına irmek diler gönlüm 'aceb sevdādadür şehir-i şamun mäh- tābānı mü'ezzin- zādedür	nūr-i ahmed pertevünden gāh istersen eşer ķıl cemālî āfitābına anun her gün nazar zemde-i hūbān içünde baņa ol dilber yiter şehir-i şamun mäh- tābānı mü'ezzin- zādedür	15. 16. ?		fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
210	Ahmed Pāşā	Ğazel / 5 beyit	48a	bugün bir mäh-ı nev gördüm geyer bir şeb-külāh egri şarāb-ı nāz nüş	kitāb-ı şun'-ı yezdān bi-haţādur toğru bak ahmed ķalem yazmadı levh	15.	Ahmed Pāşā Dīvānı (s.414)	mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
				itmiş yürür geh toğrı gâh egri	üstine bir harf-i siyâh egri			
211	Ahmed Pâşâ	Ġazel / 5 beyit	48a	gümüş serv üzre ol dilber geyer bir şeb külâh egri kamer ol reşkten tâcın geyer geh toğrı gâh egri	cemâlî ka'besin gördün imâm-i 'ışka uy ahmed namâz ol vakt müşkildür kim ola kıble-gâh egri	15.	Ahmed Pâşâ Divânı (s.413)	mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün
212	Hayretî	Ġazel / 5 beyit	47b drk.	ilâhî isterem sinemde dâyim tâze dâğ olsun münevver eylesün gönlüm evin rûşen çerâğ olsun	şakalun 'ışk yolında ağardı hayretî çün kim bugün bir ihtiyârsın tarîkûn yüzün ağ olsun	16.	Hayretî Divânı (s.623)	fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün
213	Mağlaşsız	Müfred	47b drk.	bir güzel terzinün oldı bu gönül âvâresi kim anun 'uşşâka dâ'im eksik olmaz pâresi				fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün
214	Ahmed Pâşâ	Ġazel / 6 beyit	48a drk.	külâhın ol hilâl- ebrû geyer geh toğrı gâh egri bu hüsni görse mâh-ı nev urınmazdı külâh egri	bugün ber-dâr ider dilber giriftâr ahmedün gönlin anun'çün zülfi çengâlin ider geh toğrı gâh egri	15.	Ahmed Pâşâ Divânı (s.412)	mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün
215	Neşir	Neşir	48b-50b					
216	Zâtî	Ġazel / 5 beyit	49a drk.	senün kaşun gibi bir ya kurulmaz benüm gönüm gibi temhîr urulmaz	nizâmi görse bu ebyât-ı hamseyi diyeydi zâtiyâ pençen burulmaz	16.	Zâtî Divânı II. Cild (s.)	mefâ'ilün mefâ'ilün fe'ülün
217	Hayâlî Beg	Ġazel / 5 beyit	49a drk.	görüş cân virdüm ol nâ-mihribânı	yolum düşdi hayâlî küy u 'ışka	16.	Hayâlî Beg Divânı (s.408)	mefâ'ilün mefâ'ilün fe'ülün

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
				huzûrından uçurdum murğ u cânı	didiler geldi bir mecnûn u şânı			
218	Üsküblü İshâk Çelebi	Gazel / 5 beyit	49a drk.-49b drk.	gele mi ol gül-i gülzâr-ı leâfât bu gice ide mi hânemüzi gülşen-i cennet bu gice	gamzesi tîğ çeküp sîneni gözler ishâk saña çıkmazsa 'acebdür yine şoḥbet bu gice	16.	Üsküblü İshâk Çelebi Dîvânı (s.279)	fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün
219	Üsküblü İshâk Çelebi	Gazel / 5 beyit	49b drk.	gamzen begüm ok atmada ehl-i hüner geçer na'l-i hilâli şîşe-i mihri deler geçer	ishâk gam sipâhına mağlubdur yine sen pâdişâhı var ise gâlib sever geçer	16.	Üsküblü İshâk Çelebi Dîvânı (s.151)	mef'ûlü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün
220	Maḥlaşsız	Gazel / 5 beyit	49b drk.-50a drk.	bize bir nâzenin niğâr gerek lebleri gönca gül- 'izâr gerek	bâğ-ı sebz derûnunda her gice bize bûstan seyrine bahâdur gerek			fe'ilâtün mefâ'ilün fe'ilün
221	Kemâlpâşazâde	Gazel / 5 beyit	50a drk.	maraż-ı 'ışkı gör şifâ yerine alagör derdini devâ yerine	bakmadan yüziye geçüp gitme sög begüm bâri merḥabâ yerine	16.	Divanda yer almamaktadır.	fe'ilâtün mefâ'ilün fe'ilün
222	Ḥayretî	Gazel / 5 beyit	50a drk.-50b drk.	cânâ yâr ayrılığı kâr itdi tîğ-i miḥnet dili figâr itdi	ḥayretî her belâna sulṭānum hep belî didi iḥtiyâr itdi	16.	Ḥayretî Dîvânı (s.724)	fe'ilâtün mefâ'ilün fe'ilün
223	Neşir	Neşir	50b					
224	Revânî	Gazel / 4 beyit	51a	pâdişâhsın ḥatt-ı 'anberbârın eyle tırâş bir qarınca dil uzatmasun süleymānum saña	şalmup göğüs gerersin çü revâniyi görüp ol sebebden ben didüm serv-i ḥurāmānum saña	16.	Revânî Dîvânı (s.175)	fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
				ķara başuma dermānum yok	serv-i ĥirāmānum yok			
232	Yahyā Beg	Ġazel / 5 beyit	51a drk.-51b drk.	sevdüm ol yārı mübtelā oldum kendü kendüme bir belā oldum	begligüm var cihānda ey yahyā yār ışiginde bir gedā oldum	16.	<i>Yahyā Beg Dīvānı (s.447)</i>	<i>fe'ilātün mefā'ilün fe'ilün</i>
233	Muĥibbī	Ġazel / 5 beyit	51b	niçe inler dostum bencileyin dolāba bak anı gerdün itdüren çeşmümden aķan āba bak	baĥr-i eşkümden ne mümkün ĥurtıla dil zevrākı ey muĥibbī eşk-i çeşm içre olan girdāba bak	16.	<i>Muĥibbī Dīvānı (s.898)</i>	<i>fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün</i>
234	Muĥibbī	Ġazel / 5 beyit	51b	olaldan ĥasta-dil 'ışkıyla şeydā alupdur başına biñ dürlü ġavġā	iķüp rüz-ı ezelde cām-ı 'ışķı anun'çündür muĥibbī böyle rüsivā	16.	<i>Muĥibbī Dīvānı (s.137)</i>	<i>mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün</i>
235	Muĥibbī	Ġazel / 5 beyit	51b-52a	gözlerümden ĥün- ı dil turmaz aķar çün mā gibi mevc urur āhum toķındukça [aņa] deryā gibi	başunı top it muĥibbī zülfinün çevġānına göklere aġa topun mihr-i cihān-ārā gibi	16.	<i>Muĥibbī Dīvānı (s.1691)</i>	<i>fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün</i>
236	Muĥibbī	Ġazel / 5 beyit	52a	olmışam cām-ı lebünnden ben senün ey yār mest nitekim büy-ı gül ile bülbül-i gülzār mest	gözleri tārāca virdi yine bu dil şehrinin şöyle benzer kim muĥibbī olmış ol ġüftār mest	16.	<i>Muĥibbī Dīvānı (s.261)</i>	<i>fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün</i>
237	Muĥibbī	Ġazel / 8 beyit	52a	iĥtiyār-ı fakr iden derġāh-ı eyvān istemez zād-ı ġamdan özge herġiz kendüye nān istemez	yār elinden ey muĥibbī bir ķadeĥ nüş eyleyen ĥızr elinden ger olursa āb-ı ĥayvān istemez	16.	<i>Muĥibbī Dīvānı (s.742)</i>	<i>fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün</i>

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
238	Yahyâ Beg	Ġazel / 5 beyit	51b drk.	dil-i maḥzûnumı bir ġün tesellâ itseñ olmaz mı tutalum düşmânunı oldum müddârâ itseñ olmaz mı	ġüneş [gibi] irişüp âsitânunı âsumânından bugün 'îsâ gibi yahyâyı ihyâ itseñ olmaz mı	16.	Yahyâ Beg Dîvânı (s.576)	meḡâ'îlün meḡâ'îlün meḡâ'îlün meḡâ'îlün
239	Yahyâ Beg	Ġazel / 5 beyit	51b drk.	baña yitmez mi bu devlet ki cefâ eyleyesin vây aña kim ne cefâ vü ne vefâ eyleyesin	bir gice ḡâne-i yahyâya gelem dimiş idün hiç ola mı varasın 'ahde vefâ eyleyesin	16.	Yahyâ Beg Dîvânı (s.479)	fe'îlâtün fe'îlâtün fe'îlâtün fe'îlün
240	Yahyâ Beg	Ġazel / 5 beyit	52a drk.	gel bir ġün öñürdi beni öldür kerem eyle kanımı döküp cânımı al dem kadem eyle	ḡubunı çoġ olur kahır döküp kaṡra-i eşki yahyâ yûri ölince ḡisâb it raḡam eyle	16.	Yahyâ Beg Dîvânı (s.524)	meḡ'ülü meḡâ'îlü meḡâ'îlü fe'îlün
241	Yahyâ Beg	Ġazel / 5 beyit	52a drk.	kırmızı câme geyüp al ile öldürme beni çaḡ boyınca kana girmiş dimesün gören seni	ṡaṡ mıdur yahyâ şafaḡ içre ġüneşdür dir isem her seḡergeḡ atlas-ı surḡ ile gördükçe anı	16.	Yahyâ Beg Dîvânı (s.580)	fâ'îlâtün fâ'îlâtün fâ'îlâtün fâ'îlün
242	Âḡi çelebî	Ġazel / 5 beyit	52a drk.-52b drk.	ḡükm-i taḡdîrüne çün irmedi tedbîr senün fıkr-i tedbîr benüm kısmet-i taḡdîr senün	küyınunı dâr-ı şıfâsına varup âḡi didi uşda dîvâne benem bend ile zencîr senün	15.	Âḡi Çelebi Dîvânı (s.25)	fe'îlâtün fe'îlâtün fe'îlâtün fe'îlün
243	Muḡibbî	Ġazel / 9 beyit	52b	ey dil-i bî-çâre itme cevri dilberden enin mâ-teḡaddemden	niçe şîrin olmasun cânâ muḡibbinün sözi çünkü medḡunı	16.	Muḡibbî Dîvânı (s.1362)	fâ'îlâtün fâ'îlâtün fâ'îlâtün fâ'îlün

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
				meşeldür nâz ider her nâzenin	söylerem olur kelâmum şekkerin			
244	Muhibbî	Gazel / 6 beyit	52b	‘âşık olmışdur meger ol ‘ârız-ı ruhsâra şu anuñ ‘içün tağlara düşüp yürür âvâre şu	şâm-ı miñnetde muhibbî key katı dil-ğastedür çıkmadın cânı lebünden gel vir ol bîmâra şu	16.	<i>Muhibbî Divânı (s.1392)</i>	<i>fâ’ilâtün fâ’ilâtün fâ’ilâtün fâ’ilün</i>
245	Yahyâ Beg	Gazel / 7 beyit	52b-53a	bende-i fakr ü fenâ teklif-i divân istemez emr-i ma’rûf-ı hüdâdan gayrı fermân istemez	‘ışk-ı dilber şöyle istignâ virür yahyâya kim hażret-i lokmândan derdine dermân istemez	16.	<i>Yahyâ Beg Divânı (s.375)</i>	<i>fâ’ilâtün fâ’ilâtün fâ’ilâtün fâ’ilün</i>
246	Uşulî	Gazel / 9 beyit	53a	şüfiyâ şâfi dil olmazsañ şafâ gelmez saña hod-nümasın zevk-i peygâm-ı hüdâ gelmez saña	ey uşulî garķ olup ‘aynû’l-hayât-ı vaħdete ħayyu lâ-yefnâya irişdün fenâ gelmez saña	16.	<i>Uşulî Divânı (s.147)</i>	<i>fâ’ilâtün fâ’ilâtün fâ’ilâtün fâ’ilün</i>
247	Uşulî	Gazel / 5 beyit	53a-53b	gerçi zencîr-i ser-i zülfüne çokdur şeydâ delü gönüm gibi yok vâdi-i gamda tenhâ	ķaldı hecr ile cehennemde uşulî miskin cennet-i vaşla eger irmez ise vâveylâ	16.	<i>Uşulî Divânı (s.148)</i>	<i>fâ’ilâtün fâ’ilâtün fâ’ilâtün fâ’ilün</i>
248	Vaşı ?	Gazel / 5 beyit	52b drk.	bî-ħuzûr olma gönül kim bu bedende kalmazuz toğmadan çün kalmaduk biz ölmeden de kalmazuz	dünyede aramaz yok ‘âfiyet fikrindeyüz kaçdımız vaşı seyahatle vatandaş kalmazuz	16.		<i>fâ’ilâtün fâ’ilâtün fâ’ilâtün fâ’ilün</i>
249	Üsküblü İshâķ Çelebi	Gazel / 7 beyit	52b drk.-53a drk.	ħusrevâ aldanma sen efsâne-i	zerrece kalmadı ol gün yüzli dilberde	16.	<i>Üsküblü İshâķ Çelebi Divânı (s.217)</i>	<i>fâ’ilâtün fâ’ilâtün fâ’ilâtün fâ’ilün</i>

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
				ferhâda gel şan'at öğrenmek dilersen ço anı üstâda gel	vefâ ağla ey işhâk-ı bî- dil derd ile feryâda gel			
250	Ṭālî'î	Ġazel / 6 beyit	53a drk.	leylî vü mecnûn okırsañ ey gönül üstâda gel hüsrev ü şîrin gerekse hîdmet-i ferhâda gel	bunca yıldur âsitânunda sürinür ṭālî'î demedün bir kerre gel gel derd-mend üftâde gel	15.	<i>Ṭālî'î Türkçe Dîvânı (İnceleme-Tenkitli Metin-Açıklama ve Notlar) (s.133)</i>	<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>
251	Uşûlî	Ġazel / 7 beyit	53b	iller ile tatlu tatlu dilleşür ol dil-rübâ el uciyla bize ırakdan dimez bir merhabâ	yolına cânun fidâ kılma uşûlî ol perî saña yâr olmaz ki sensin bir gedâ ol pâdişâ	16.	<i>Uşûlî Dîvânı (s.149)</i>	<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>
252	Uşûlî	Ġazel / 9 beyit	53b-54a	seçer mi âdemi hayvân olanlar ne bilsün gevheri nâ-dân olanlar	müsellem dutdılar şî'rün uşûlî uşûl-i nazmda selmân olanlar	16.	<i>Uşûlî Dîvânı (s.170)</i>	<i>mefâ'ilün mefâ'ilün fe'ülün</i>
253	Uşûlî	Ġazel / 7 beyit	54a	şol gönül kim şüretün naķşı temâşâsındadır on sekiz biñ 'âlemün dâ'im temâşâsındadır	cân ataldan kaşlarun yâsına kurbân olmağa çaķ uşûlî kâbe ķavseynün ev ednâsındadır	16.	<i>Uşûlî Dîvânı (s.171)</i>	<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>
254	Uşûlî	Ġazel / 5 beyit	54a	ķanı şol gün ki[m] cemâl-i yâr idi eglencemüz devletinde her cihetle var idi eglencemüz	şoķbetinde yog idi ağyardan havf u melâl ey uşûlî bir gül-i bî- hâr idi eglencemüz	16.	<i>Uşûlî Dîvânı (s.191)</i>	<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>
255	Uşûlî	Ġazel / 7 beyit	54a-54b	buldı 'aşık cezbe-i 'ışķ ile vecd ü hâller âķir olmadı mı ey vâ'iz bu ķil ü ķâller	aldar alur [dil] meta'ın gözlerinden şakınun hüsn bâzârına	16.	<i>Uşûlî Dîvânı (s.184)</i>	<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
					gelmiş ol iki kıtalları			
256	Uşulî	Ġazel / 7 beyit	53b drk.	la'l-i yâre hem- kadeh olmış yine benzer şarâb cevher-i cânâ şafâlar virdi ol yâkût-ı nâb	bend-i zindân-ı belâda kaldı bin derd ile âh olmadı kaldı uşulî bendeğe bir fetih-i bâb	16.	<i>Uşulî Dîvânı (s.152)</i>	<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>
257	Fiğânî	Ġazel / 5 beyit	53b drk.	gözümün kaşrını idinse hayâlün n'ola cây şeh-i 'âlemdür idinse yiridür sırça sarây	ayağı illere taķsım idecek bezmgede n'ichün ey sâķi fiğânî kuluña degmeye pây	16.	<i>Fiğânî ve Dîvânçesi (s.126)</i>	<i>fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün</i>
258	Fiğânî	Ġazel / 4 beyit	54a drk.	ağlamazsa beni dem dem acıyup didelerüm göreyin tursun iki gözine hün-ı cigerüm	ğam-ı hecrünle fiğânî ruķı zer-gün oldı dahı meyl itmemisin anâ eyâ sım-berüm	16.	<i>Fiğânî ve Dîvânçesi (s.866)</i>	<i>fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün</i>
259	Sai'i	Ġazel / 5 beyit	54a drk.	nâleni gözyaşı mı oldı ciger-i büryanum hâne-i dilde hayâlün olalı mihmânum	şerm-sarum baķalı sâ'î saña dilberden üstühân-ı tenümi nâr-ı dil-i süzânum	16. ?		<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>
260	Mihri Hâtün	Ġazel / 9 beyit	54a drk.-54b drk.	hoş görür benden rakîbi raķm idüp cânân anâ nice katlansun bu yürek nice döysün cân anâ	yollar üzre mihrinün her dem görür hâķ olduķın bir nażar kılmaz 'aceb cürmi nedür sulţân anâ	15.	<i>Mihri Hâtün Dîvânı (s.52)</i>	<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>
261	Uşulî	Ġazel / 7 beyit	54b	ey başiretsiz göz aç aķyâra baķma yâri gör	cevhere ol kıлма a'râzun hıttına nażar	16.	<i>Uşulî Dîvânı (s.177)</i>	<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
				mäsivâdan gözünjî yum ʔal'at-ı didârî gör	bu huṭûṭı seyr kıl ol nokṭa-i seyyârî gör			
262	Sehî Beg	Ġazel / 5 beyit	54b	seni bu ḥüsn ü cemâl ile gören şah diye dil ü cāndan kıl olup yārcun allāh diye	rûḥ-ı selmân irişürse sehî ehliyetüne gele diz çöke önünde raḍıyallāh diye	16.	<i>Sehî Beg Dīvânı s.(297)</i>	<i>fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün</i>
263	Muḥibbî	Ġazel / 5 beyit	55a	olurdu yarı kuçmaḳ pîrehensüz eger cān tensüz olsa gül dikensüz	şehâ derdü[ḡ] muḥibbîye devâdur ki bir laḥza degüldür derd-i ġamsuz	16.	<i>Muḥibbî Dīvânı (s.686)</i>	<i>mefâ'ilün mefâ'ilün fe'ülün</i>
264	Muḥibbî	Ġazel / 5 beyit	55a	güzeller nâz ile reftâr iderler dönerler goncaveş ġuftâr iderler	muḥibbî sırr-ı 'ışkı itme izhâr şakın manşürveş ber-dâr iderler	16.	<i>Muḥibbî Dīvânı (s.645)</i>	<i>mefâ'ilün mefâ'ilün fe'ülün</i>
265	Yahyâ Beg	Ġazel / 5 beyit	55a	yolına geldi cefâlar itdüġi cānānumuḡ pür-cefâdur sevdüġi ol âfet-i devrānumuḡ	n'ola ey yahyâ şakınsam düşmen-i bed-ḥâhdan cānumuḡ cānı degül mi sevdüġi cānānumuḡ	16.	<i>Yahyâ Beg Dīvânı (s.419)</i>	<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>
266	Muḥibbî	Ġazel / 5 beyit	54b drk.	inleden çarḫı dilâ feryâd-ı zârundu senüḡ görinen encüm degül her şeb şerârundu senüḡ	işiginde itleriyle yâr bir görmiş seni devlet el virdi muḥibbî i'tibârundu senüḡ	16.	<i>Muḥibbî Dīvânı (s.979)</i>	<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>
267	Muḥibbî	Ġazel / 5 beyit	55a drk.	ezelden nüş olan cāna senüḡ 'ışkun şarâbıdur anun'çün bezm-i 'ışk içre yanan baġrum kebâbıdur	temevvüc itse ṭaḡ mıdur muḥibbî eşk-deryâsı anı cüş itdüren her dem bu gönülüm ıztırâbıdur	16.	<i>Divanda yer almamaktadır.</i>	<i>mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün</i>

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
268	Muhibbî	Ġazel / 5 beyit	55a drk.	göl yüzünde zâhir oldı çünkü haţţun mürveş çarh elinden inler isem tañ mîdur tañbürveş	ķaddümi çeng eyleyüp ķânûna âheng eyledi buralı güşum muhibbî bu felek tañbürveş	16.	<i>Muhibbî Dîvânı (s.798)</i>	<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>
269	Revânî	Ġazel / 5 beyit	55a drk.-55b drk.	mâh-rûlarda seni medh iderem çün güzelüm n'ola bir ayda tamâm ola benüm her ġazelüm	yok durur çünkü şarılmaġa revânî çäre eñegin oñşayalum bâri dudaġın emelüm	16.	<i>Revânî Dîvânı (s.314)</i>	<i>fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün</i>
270	Yahyâ Beg	Ġazel / 5 beyit	55b	çıksun ol göz ki senün ġayruna ide nazarı topraġ ol başa ġamun olmaz ise derd-i seri	şî'r-i yahyâyı şakın ey gül-i hânġdân okıma aġladur bülbülü zîrâ ki anun şî'r-i teri	16.	<i>Yahyâ Beg Dîvânı (s.571)</i>	<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>
271	Yahyâ Beg	Ġazel / 5 beyit	55b	âh kim nâme-i 'ışkun beni bed-nâm itdi gözlerüm yaşı gibi 'ışkumı i'lâm itdi	nâmesi yârın eli gölgesidür ey yahyâ göricek cân u gönül dinlenüp ârâm itdi	16.	<i>Yahyâ Beg Dîvânı (s.560)</i>	<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>
272	Yahyâ Beg	Ġazel / 5 beyit	55b	niçe bir vâdî-i ġamda dil-i maħzûn yerine bağlamaz ol şacı leyli beni mecnûn yerine	'aql u fikrüm gider oynar yüregüm ey yahyâ nev-cüvânım ki gele nâz ile oyun yerine	16.	<i>Yahyâ Beg Dîvânı (s.537)</i>	<i>fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün</i>
273	Yahyâ Beg	Ġazel / 5 beyit	55b-56a	âġyârdan yine hâlî bulup cihânı ben pehlûya çekdüm ol şanem-i mihribânı ben	yahyâ nigârsuz neme yarar benüm cihân bir daġı görsem iki olur bu cihânı ben	16.	<i>Yahyâ Beg Dîvânı (s.470)</i>	<i>mef'ülü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün</i>

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
274	Yaḥyā Beg	Ġazel / 5 beyit	56a	beni bir kimse yok mı apusunda ide bin pāre bahāne ola izhār-ı maḥabbet itmege yāre	mükedder oldu yaḥyā derd- mendūn ḥālī ġāyetde meger allāhdan olur olursa derdine çāre	16.	Yaḥyā Beg Dīvānı (s.511)	mefā'ılün mefā'ılün mefā'ılün mefā'ılün
275	Yaḥyā Beg	Ġazel / 5 beyit	56a	vefāda mişli bulınmaz bugün bir nev-cüvān buldum görince sevdüm anı ölmüş iken tāze cān buldum	bu miḥnethāne-i 'ālemde yaḥyā gibi 'uşşākı esir ü derd-i hicrāna fakır ü nā- tīvān buldum	16.	Yaḥyā Beg Dīvānı (s.447)	mefā'ılün mefā'ılün mefā'ılün mefā'ılün
276	Necātī Beg	Ġazel / 7 beyit	55b drk.	fıkr-i sevdā-yı ser-i zūlfün ucından güzelüm kışsa-i leylī vü mecnūna dönüpdür meşelüm	ben necātī apunun ḥākine yüz sürdügüm ol umarum bir gün ire ayağın öpmege elüm	15.	Necātī Beg Dīvānı (s.367)	fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
277	Muḥibbī	Ġazel / 7 beyit	56a drk.	gele başladı ḥaṭun aṇa ne çāre idelüm gıceyi güne atup şankim irişür ecelüm	sözümün sūzı ile yansa 'aceb mi dil ü cān yana odlara muḥibbī kim okursa ġazelüm	16.	Muḥibbī Dīvānı (s.1213)	fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
278	Zamānī	Ġazel / 5 beyit	56a drk.	oğ ise çāre şarulmağā senünle güzelüm eñegün oḥşayalum bārī dudağın emelüm	n'ola meşhūr-ı cihān olsa benüm murğ-zāra bu zamānī gibi bir māhlikāyı sevelüm	16.		fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
279	Yaḥyā Beg	Ġazel / 5 beyit	56b	'id irdi mübtelaları ağlatma dilberā	yaḥyā ne kara günlere alduk zemānede	16.	Yaḥyā Beg Dīvānı (s.284)	mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
				'aşıklara el ucu ile kılma merhabâ	dehr ise pür-cefâ vü nigâr ise bî-vefâ			
280	Yahyâ Beg	Ġazel / 5 beyit	56b	ġamunġan öldi bir 'âşık senün 'ömrün ziyâd olsun mezarın gel ziyâret eyle bârî rûhı şâd olsun	ķo söġsün dostum düşmân söġe bildükçe yahyâya yanunġa bir bahâneyle tek ol miskîne yâd olsun	16.	Yahyâ Beg Dîvânı (s.488)	mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün
281	Manastırlı Celâl Bey	Ġazel / 5 beyit	56b	ġördüm hezâr nâz ile ol meh-liķâ gelür cânlar şikâr kılmaġa ol dil-rübâ gelür	dirmiş celâlî zülf-i nigârı heves kılur bilmez amı ki başına andan belâ gelür	16.		mef'ülü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün
282	Manastırlı Celâl Bey	Ġazel / 5 beyit	57a	ġaddün gibi gül-i ter bir gül-sitânda bitmez kıaddün mişâli 'ar'ar bâġ-ı cinânda bitmez	dil-dâra serġüzeştüm nice derem celâlî taķrîre başlar isem iki cihânda bitmez	16.		mef'ülü fâ'ilâtün mef'ülü fâ'ilâtün
283	Zâtî	Ġazel / 5 beyit	57a	zülfüñ mişâli sünbül bâġ-ı cinânda bitmez ġâlün gibi kıaranfûl bir gül sitânda bitmez	ol yâri pür-cefâdan umma vefâyı zâtî meşhûrdur ki seyr-i sürür anda bitmez	16.	Zâtî Dîvânı II. Cild (s.)	mef'ülü fâ'ilâtün mef'ülü fâ'ilâtün
284	Yahyâ Beg	Ġazel / 5 beyit	57b	aķiret yolu gibi ġurbete tenhâ ġitdüm amma ki 'aceb vâlih ü şeydâ ġitdüm	çâre yok şabra elümden ne gelür ey yahyâ emr-i taķdîr-i ġudâ kıldı taķâzâ ġitdüm	16.	Yahyâ Beg Dîvânı (s.445)	fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün
285	Edirneli Nazmî	Ġazel / 5 beyit	56b drk.	leb ü ruşsârunı medġeyledüğüm-çün ġüzeliüm	nazmîyem la'lüne cân virmege ey ġüsrev-i ġüsn	16.	Edirneli Nazmî Dîvânı (s.2406)	fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
				oldı rengin ü ter ü taze benüm her gazelüm	'ışk-ı şîrin ile ferhâda dönüpdür meşelüm			
286	Tâcî-zâde Ca'fer Çelebi	Gazel / 7 beyit	56b drk.	dest-büse nitekim sa'y iderüm irmez elüm dostum bâri icâzet vir ayağun öpelüm	ca'ferem şem' gibi sözlerümün süzından dil odlara yine her kim okursa gazelüm	15.	<i>Tâcî-zâde Ca'fer Çelebi Dîvânı (s.420)</i>	<i>fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün</i>
287	Manastırlı Celâl Bey	Gazel / 5 beyit	57a drk.	müşgini nâfe-i çînün sere sevdâ getürür sehmî nâvek çekmek dile gavgâ getürür	haste gönlini celâlî kılınun şormağa yâr pür idüpdür bi-lebine sükkeri hürmâ getürür	16.		<i>fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün</i>
288	Haşâyî	Gazel / 5 beyit	57a drk.	demidür kanlar ağlarsun benüm ey çeşm-i pür-hünüm kabâyı al geymişdür bugün ol hadd-i gülgünüm	haşâyî sāyeveş anun n'ola yolında hâk olsa hürâmânî hürâmânî yûri ol serv-i mevzūnum	15. 16. ?		<i>mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün</i>
289	Fevrî	Gazel / 5 beyit	57a drk.-57b drk.	bâri n'olaydı benüm alsa cānumı gayrilerle görmesem ol dil-sitānumı	dūd-ı siyâh-ı âhuña şehbâz-ı 'ışkdur jeng eyledüm ayağuna fevrî figānumı	16.		<i>mef'ülü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün</i>
290	Mesîhî	Gazel / 5 beyit	57b	âh ide ide nîzeñ içün derd-i gamunđa dūd-ı siyehüm perçem olupdur 'alemünđe	kılmazdı mesîhî heves-i ka'be vü nûrın küyüña varup görse yüzünjî haremünđe	15.	<i>Mesîhî Dîvânı (s.257)</i>	<i>mef'ülü mefâ'ilü mefâ'ilü fe'ilün</i>

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
291	Hayâlî Beg	Gazel / 5 beyit	57b	tîr-i cefâlar eyledi bağrum delik delik gam oklarına dopdoluyam nitekim yelik	kutlu kapu açıldı hayâlinün üstine alçak gönüllü olalıdan nitekim eşik	16.	Hayâlî Beg Dîvânı (s.237)	mef'ûlü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün
292	Şem'î	Gazel / 5 beyit	57b	incinme gördüğümce seni eylesem niyâz cânâ cefâyı artuğ iderseñ vefâyı az	cânlar eritdi şem'î- yi pür-süz şevk ile tâ kim getürdi bezmüne bir şî'r-i cân-güdâz	16.	Şem'î Dîvânı (s.172)	mef'ûlü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün
293	Yahyâ Beg	Gazel / 5 beyit	58a	dergâh-ı pâdişâh idüp ol serv- kâmeti devrân kapuya yine getürdi kıyâmeti	yahyâ görünce anâ hemân kendüden giçer derdâ ki bâr-ı cevır ile tâk oldı tâkâtı	16.	Yahyâ Beg Dîvânı (s.555)	mef'ûlü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün
294	Revânî	Gazel / 5 beyit	58a	devr ider hırşîde benzer gerdişi peymânenün şânâsın şâhn-ı felekdür gerdişi kâşânenün	kanı dökülsün revânî öpdî la'lün çünkü câm el uzatdı zülfüne eli kurusun şânenün	16.	Revânî Dîvânı (s.292)	fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün
295	Üsküblü İshâk Çelebi	Gazel / 5 beyit	58a	saña kim didi dili derd ile bîmâr eyle ey tabîbüm yûri dil-ḥasteñe timâr eyle	bâr-ı gam boynuñâ düşdi yûri var ey ishâk saña kim didi ki şu mihriñi izhâr eyle	16.	Üsküblü İshâk Çelebi Dîvânı (s.290)	fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün
296	Zâtî	Gazel / 5 beyit	58a-58b	bir mehün mihrin vire idi bârî allâhum saña gün gibi rûşen olurdu ḥâlüm ey mâhum saña	cennete varmağa ey ḥurî-şîfat bulur tarîk toğrı ilterse eger kim zâtîyi râhum saña	16.	Zâtî Dîvânı I. Cild (s.23)	fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün
297	Mihri Hâtün	Gazel / 5 beyit	57b	n'eyleyem bî-çâre göñlüm bir dem olmaz yârsuz	ḥüblar[un] mihriñi mihri ölürüz terk itmezüz	15.	Mihri Hâtün Dîvânı (s.84)	fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
				epsem olmaz nitekim cehd eylerem bu 'arsuz	kim ne dir ise disün biz olmazuz yärsuz			
298	Mihri Hâtün	Ġazel / 5 beyit	57b drk.-58a drk.	ne hüsnum âfitâb u ne hüd mäh gencidür ne kaşlarum keman u ne zülfüm nişâncıdur	her âsitâna yüz sürüyüp büse cerr ider mihri dağı bu bâbda sizden dilencidür	15.	Mihri Hâtün Dîvânı (s.78)	mef'ülü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün
299	Mesîhî	Ġazel / 5 beyit	57b drk.	her kim ki 'ışkuşa râm olmadı münselik 'unşur degül mizâcı ye taşdur ye hüd çelik	çünkü mesîhî mağdemüne sürmedi yüzün böyle neden şarardı ayağundağı gelik	15.	Mesîhî Dîvânı (s.202)	mef'ülü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün
300	Hızrî	Ġazel / 5 beyit	58a drk.	çarhın egerçi mäh-ı nev ey şâh gencidür kaddın anuñ kemân iden ebrün rencidür	'ahdum budur ki büseğe karşuda cân virem şun leblerüni şanma mağâmî yalancıdur	15. 16. ?		mef'ülü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün
301	Necâtî Beg	Ġazel / 5 beyit	58a drk.-58b drk.	'âkıbet cevri ile cân almağ olupdur hû şağa biz 'adem mülkine yüz tutduk benüm yâhû şağa	ol gözi mestâneye uyduñ necâtî yûri var giceler tâ şubha dek olsun haram uyhu şağa	15.	Necâtî Beg Dîvânı (s.150)	fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün
302	Kemalpâşâzâde	Ġazel / 4 beyit	58a drk.	maraş-ı 'ışkı gör şifâ yerine alığör derdünü devâ yerine	[müft] mesken şanur cihânî kişi nağd-ı 'ömrin virür kirâ yerine	16.	Divanda yer almamaktadır.	fe'ilâtün mefâ'ilün fe'ilün
303	Azâd	Ġazel / 5 beyit	58b	itmedi âhum eşer ey gözleri âhû şağa bî-vefâ dildâr imişsin dostum yâhû şağa	vaz gel [ey] âzâd ol serve hevâdâr olmadan kim neler itmiş	15.		fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
					durur bilmez misin âh ol saña			
304	Revânî	Ġazel / 5 beyit	58b	geh cefâ geh cevri ü geh nâz oldu çünkü hû saña bî-vefâ dildâr imişsin dostum yâhû saña	devr-i hüsniinde revânî şâd-ı hândânsın yine luţfî yüzinden toğupdur benzer ol meh-rû saña	16.	Revânî Dîvânı (s.181)	fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün
305	Şürî	Ġazel / 5 beyit	58b-59a	dil ki deyri 'ışkda nâr-ı muhabbetden yanar fi'l-meşel kândil-i hikmetdür ki kudretten yanar	şûri-i pervâne yandukça o şem'-i rüşene niçe diller her tarafdan nâr-ı hasretten yanar	16.		fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün
306	Yahyâ Beg	Ġazel / 5 beyit	59a	hey benüm cânım yiter cevriñle pâmâl it beni yâ baña rahım it yâ öldür ya bir hâl beni	zinde olsun haşre dek yahyâ gibi adım benüm ey elif-kâmet dem- â-dem derdüñe dâl it beni	16.	Yahyâ Beg Dîvânı (s.582)	fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün
307	Laţîfî	Ġazel / 5 beyit	59a	ey gönül ol bî-vefâ mihrin yeter umduñ unut eyle şankim luţfuna erdüñ vefâlar kıldı tut	ey laţîfî dimedüm mi bî-vefâ sevme saña hecr ile çıksun ko cânun çünkü tutmadun öğüt	15. 16. ?		fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün
308	Hilâlî	Ġazel / 5 beyit	59a-59b	tâb-ı meyden ki 'arâk 'arız-ı dildâra düşe benzer ol jâleye berg-i gül-i gülzâra düşe	ey hilâlî yazuğ ol 'aşık-ı bî-çâreye kim dil-i üftâdesi bir yâr-ı cefakâra düşe	16.		fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün
309	Şem'î	Ġazel / 6 beyit	58b drk.	bu kemâl-i hüsni kim virmişdür	dûd-ı âhı şem'înün serkeşlik eyler	16.	Şem'î Dîvânı (s.132)	fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
				allâhum saña virmemişdür kimseye illâ ki ey mâhum saña	dem-be-dem korğaram bir gün irişür ey yüzi mâhum saña			
310	Edirneli Nazmî	Ġazel / 6 beyit	58b drk.-59a drk.	hey nice hûsn ü leţâfet virmiş allâhum saña bir gören biñ cân u dilden kul olur şâhum saña	hâk-i pâkürden ırağ olmazdı nazmî derd-mend hem-dem olmasa eger ağyâr-ı bed- hâhum saña	16.	Edirneli Nazmî Dîvânı (s.268)	fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün
311	Kemâl-i Zerd	Ġazel / 5 beyit	59a drk.	bilmezem taşdan mı virdi kalbi allâhum saña k'âhene kâr itdi âhum itmedi mâhum saña	vaşlınun dârü'ş- şifâsından kemâle kıl devâ kim işi ol hastenün kalmışdur allâhum saña	15.		fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün
312	Zâtî	Ġazel / 5 beyit	59a drk.-59b drk.	her kaçan kim sînemün ey dil nişânı depreşe el urur ol mâh- peyker kavs ü tîr ü tirkeşe	zâtî ile haşr olup söyleşmedün itdün helâk hey kıyâmet ol kıyâmetde senünle söyleşe	16.	Zâtî Dîvânı III. Cild (s.161)	fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün
313	Üsküblü İshâk Çelebi	Ġazel / 7 beyit	59b	fûlk-i dil çıkmadan kenâra dağı mevc-i gam şaldı bir diyâra dağı	hecre işhâk çâre ölmekdür kimse itmez bu derde çâre dağı	16.	Üsküblü İshâk Çelebi Dîvânı (s.316)	fe'ilâtün mefâ'ilün fe'ilün
314	Muhibbî	Ġazel / 5 beyit	59b	mağabbet câmın içelden dilâ çok derd-i ser çekdüm yanaldan âteş-i 'ışka neler çekdüm neler çekdüm	muhibbî gülşene varma temâşâ eyle bu sînem kızıl güller kılup dağum elifden servler çekdüm	16.	Muhibbî Dîvânı (s.1212)	mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün
315	Necâtî Beg	Ġazel / 7 beyit	59b-60a	nice bir hûn dökeyin bu dil-i biryânımdan nice bir besleyeyin	yine ben baña necâtî yatacağ yir komadum ki uyumaz halk-ı	15.	Necâtî Beg Dîvânı (s.403)	fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
				ğamzelerün yanumdan	cihân giceler efgânumdan			
316	Qadimî	Ġazel / 5 beyit	60a	nâr-ı hasret yanalı sîne-i süzânımda görmez oldum eşer-i râhat ben cânımda	isteyenler dem-i fürkatde neler çektüğimi ey qadimî göreler defter-i dîvânımda	16.		<i>fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün</i>
317	Mecdî	Ġazel / 7 beyit	60a	ger la'l-i âbdârı cânâ göre şeker meclisde hâcletinden o sa'at ezer geçer	toldı gönül hevâyı ğam-ı 'ışk-ı yâr ile yerinde şimdi 'akluñ eyâ mecdî yel eşer	16. 17. ?	<i>Divanda yer almamaktadır.</i>	<i>mef'ülü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün</i>
318	Yahyâ Beg	Ġazel / 6 beyit	59b drk.	ğâyetde nâ- tüvânem efendi inan baña râh-ı fenâda oldu bâr-ı girân cân baña	yahyâ Ġazelde çünkü ferid-i zemânemiş elhaq dinürse husrev-i şîrin- zebân baña	16.	<i>Yahyâ Beg Dîvânı (s.286)</i>	<i>mef'ülü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün</i>
319	Yahyâ Beg	Ġazel / 5 beyit	59b drk.-60a drk.	ğarazum bu ki muşâhib idinem yârî baña vây eger hâzret-i çok kılmaz ise yârî baña	secde eyler göricek ol güneşi ey yahyâ öykinür yollarınun sâye-i dîvârî baña	16.	<i>Yahyâ Beg Dîvânı (s.285)</i>	<i>fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün</i>
320	Harîmî	Ġazel / 5 beyit	60a drk.	ayağın toprağına öykündügiyçün tütüiyâ irişüp anı tozıtdı dostum bād-ı şabâ	ey harîmî 'âşıkun gönlin perişân it diyü ol nigârın zülfini tahrîk ider bād-ı şabâ	15.		<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>
321	Zâ'fî	Ġazel / 5 beyit	60a drk.-61b drk.	kiseler zerrîn benekler simten câneler güyyiye eţrâfî şem'e	servün eţrâfında nergisler açılmış şanuram kise zerrîn benekler zâ'fiyâ cânâneler	16.		<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
				cem' olur pervâneler				
322	Fevrî	Tercî'-i Bend / 5 bend	61b-62a	kâil-i kavl-i elest ü rûh-ı a'zam hâkkı'çün 'âlem-i esmâ-yi hâkk ya'ni ki âdem hâkkı'çün nûh-ı idrîs ü halîlullâh ibrahîm hâkkı'çün mûsâ-yi 'imrân ile 'îsâ bin meryem hâkkı'çün eşref-i hâlk u habîb hâkk muhammed hâkkı'çün hem anuñ alındaki nûr-ı mükerrerem hâkkı'çün 'âbid ü zâhidlerüñ itdükleri efgân içün 'âşık u şâdıklarun çeşmündeki nem hâkkı'çün cennet ü tûba vü hûr u kevşer ü rızvân ile sidre vü levh ü kalem 'arş-ı mu'azzam hâkkı'çün geçmezem hergiz belâ-yı derd-i 'ışk-ı	fevrî kim derdünle râh-ı mihnet içre oldu hâk hançer-i 'ışkunla olmuştur ezelden sine-çâk tîğ-ı hecründen senün hergiz yüzün döndürmedi olmayınca dilberâ şemşîr-i 'ışkunla helâk çünkü te'sîr eyleyüp zaħmum muħabbet cânına şevk ile ey cân nişâr itdi yolunda rûh-ı pâk seyr iderken uğradum bir gün mezârı yanına sem'ime kabründen irdi bir şadâ-yı süz-nâk üstine vardum kulağ urdum mezârından müdâm çağırıp derd-i zebân-ı hâl ile her zerre hâk geçmezem hergiz belâ-yı derd-i 'ışk-ı yârdan	16.		<i>mef'ûlû fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün</i>

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
				yârdan dönmezem kâl ü belâda itdügüm iķrârdan	dönmezem kâl ü belâda itdügüm iķrârdan			
323	Maḥlaṣsız	Murabba' / 5 bend	62a-62b	nâz ile cev eyleyüp luṭfuñı az itmek neden karşuñ ben bendeni ehl-i niyâz itmek neden nâz idüp cev ü cefâdan iḥtirâz itmek neden a benüm çok sevdüğüm çok böyle nâz itmek neden	tâ ki 'ışkuñ guşşasın sen âşinâ itdün baña nâz ile cev eyleyüp çok cefâ itdün baña düşmân itmez anı kim sen bî-vefâ itdün baña a benüm çok sevdüğüm çok böyle nâz itmek neden			<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>
324	'İşreti	Ġazel / 5 beyit	61b drk.	şanma 'ışk ehlini mevt ile güzâr eylediler 'ışka ḥayr eylemeyüp terk-i diyâr eylediler	arkası üzre yatup ehl-i kubbür itdi ḥuzûr ġam u miḥnet beni ey 'işreti zâr eylediler	16.		<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>
325	Ža'fi	Ġazel / 6 beyit	61b drk.-62a drk.	sevdi bu ġöñlüm yine bir dilber-i 'âli-cenâb	aġzı var mı diyü yârün itseler benden su'al	16.		<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
				kimler görmüş dikligin akduğımı balâyâ âb	bu su'âle za'fiyâ ben bildüğüm yokdur cevâb			
326	Emrî	Ġazel / 5 beyit	62a drk.	ķadeh̄le meclis-i nâ-dâna girme ayağunla varup zindâna girme	ķabâ-yı âl geyme ķat ķat ey gül helâk olmasun emrî ķana girme	16.	<i>Emrî Dîvânı (s.255)</i>	<i>mefâ'ilün mefâ'ilün fe'ülün</i>
327	Şemsî Pâşâ	Ġazel / 5 beyit	62a drk.	maħabbet bezzminün nüş itmeyen cām-ı muşaffâsın ķeker gerdün-ı dünun günde yüz bin dürlü ğavğâsın	ma'ârif dürlerin işâr idersin şemsîyâ ħalka egerçi zâhirâ bir ķatresin ma'nide deryasın	16.	<i>Şemsî Pâşâ Dîvânı (s.486)</i>	<i>mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün</i>
328	Uşûlî	Murabba' / 5 bend	62b	tâze gülsin dostum gel almağıl âhum benüm pâdişâhsın ķuluña zûlm eyleme şâhum benüm ger ğarîb isem ne var yok mıdur allâhum benüm hey efendim sevdüğüm 'ömrüm memi şâhum benüm	işigün taşı başuma efser-i devlet yiter itlerünle ķaravaş oldüğüm baña ħürmet yiter [ķuluña ķul oldüğüm ben bendeñe 'izzet yiter] hey efendim sevdüğüm 'ömrüm memi şâhum benüm	16.	<i>Uşûlî Dîvânı (s.139)</i>	<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>
329	Şemsî Pâşâ	Ġazel / 1 beyit	63a	[şemsîyâ ķorķum odur kim bu ğazel yârânı] nâġehân bir ġün olur baħşle meydâna ķeker		16.	<i>Şemsî Pâşâ Dîvânı (s.295)</i>	<i>fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün</i>
330	Şemsî Pâşâ	Ġazel / 5 beyit	63a	cân u dil 'azm eyledi ķüy-ı dil- ârâdan yaña	ol şacı leylâ ġözi âhûya ķünkim irmez el	16.	<i>Şemsî Pâşâ Dîvânı (s.222)</i>	<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
				şanki varmağdur gönül yüz tutdı 'izârdan yaña	şemsiyâ 'azm eyle mecnûn gibi şahrâdan yaña			
331	Necâtî Beg	Ġazel / 5 beyit	63a	güzeller yine bayrama beg olmuş donanmış biribirinden yeg olmuş	necâtî senün itdüklerün hep kamu 'aşıklaruna örnek olmuş	15.	<i>Necâtî Beg Dîvânı (s.300)</i>	<i>meḡâ'ilün meḡâ'ilün fe'ülün</i>
332	Aḡmed Pâşâ	Ġazel / 6 beyit	63a-63b	ol büt-i çin ü ḡaḡâ kim ṡurra-i müḡḡini var ne ḡaḡâmuz gördi kim ebrûlarınun çini var	bu sebebden aḡmedün şormaz şınuḡ gönlini kim zülfinün her bir ḡılında biñ dil-i miskini var	15.	<i>Aḡmet Pâşâ Dîvânı (s.195)</i>	<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>
333	Şemsi Pâşâ	Ġazel / 5 beyit	62b drk.	'ayş u 'işret vaktidür çün irdi eyyâm-ı bahâr ḡâfil olma tiz geçer çünkü bu eyyâm-ı bahâr	câmi'-i gülşende bûlbûl şemsiyâ âvâz ile minberi serv uzun okur ḡuṡbe-i nâm-ı bahâr	16.	<i>Şemsi Pâşâ Dîvânı (s.752)</i>	<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>
334	Şemsi Pâşâ	Ġazel / 5 beyit	62b drk.	'âşıka dilber vişâlınden ḡayâl eksük degül vuşlat eyyâmında hicrinden melâl eksük degül	bir ḡalendersin ki devr itdün bütün dünyâyı sen şemsiyâ ḡarşunda bir ḡaşı hilâl eksük degül	16.	<i>Şemsi Pâşâ Dîvânı (s.444)</i>	<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>
335	Şemsi Pâşâ	Müfred	62b drk.	leblerinde dilberün tebhâle midür gördüğün gonca evrâḡında yâḡûd jâle midür gördüğün		16.	<i>Şemsi Pâşâ Dîvânı (s.413)</i>	<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>
336	Şemsi Pâşâ	Ġazel / 2 beyit	63a drk.	küyına varduḡça dil görmek diler cânâneyi nitekim didâr	eyleyem cânım fedâ ben vuşlat-ı cânâna yine 'âlem içre şemsiyâ	16.	<i>Divanda yer almamaktadır.</i>	<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
				olupdur şüfî cennetden murād	budur muḥabbetden murād			
337	Şemsî Pâşâ	Ġazel / 5 beyit	63a drk.	itmedi cân u dile tiġ-i cefâ-kâr meded meded eyle baña ey şüh-ı cefâ-kâr meded	ḥârlar dâmenüñe şunmış elin gülşenden eyledi şemsîyi bülbül gibi ġam-zâr meded	16.	Şemsî Pâşâ Dîvânı (s.253)	fe'îlâtün fe'îlâtün fe'îlâtün fe'îlün
338	Şemsî Pâşâ	Ġazel / 5 beyit	63a drk.-63b drk.	ey mey egerçi şoḥbetümüzde müdâmsın ġilmân elinden olmayıcaġ sen ḥarâmsın	evşâf-ı ḥüsnin eyleyli mâh-rûlaruñ şemsî cihânda tûṭı-i şîrin-kelâmsın	16.	Şemsî Pâşâ Dîvânı (s.479)	mef'ûlü fâ'îlâtü mefâ'ilü fâ'îlün
339	Rûḥî	Ġazel / 6 beyit	63b	ḥüb olanuñ ḥusrevâ billâh düşer mi adına kim görüp küh-ı belâda bakmaya ferhâdına	rûḥiyâ şîr'ün cihânda tutmasun mu iştihâr başladuñ tâze güzeller medḥinün bünyâdına	15. 16. ?		fâ'îlâtün fâ'îlâtün fâ'îlâtün fâ'îlün
340	Bahârî	Ġazel / 5 beyit	63b	kaġı âşüfte ki zâhid der-i cânânda yiler ka'be-i vaşla irer şanma beyâbânda yiler	rahm idün ḥâl-i bahârîye kim ol üftâde yıllar oldu ki düşüp vâdi-i hicrânda yiler	16.		fe'îlâtün fe'îlâtün fe'îlâtün fe'îlün
341	Aḥmed Pâşâ	Ġazel / 5 beyit	63b-64a	şaldı âvârelîġa zülfi gibi yâr beni kıldı sevdâ-zede bu baḥt-ı siyeh-kâr beni	nâz-perverd-i vişâluñde bu aḥmed kuluñı zâr idüp hecrün ile kıлма dilâ zâr beni	15.	Aḥmed Pâşâ Dîvânı (s.405)	fe'îlâtün fe'îlâtün fe'îlâtün fe'îlün
342	Üsküblü İshâk Çelebi	Ġazel / 7 beyit	64a	ol bi-vefâ ki cevri ü cefâdan berî degül n'îcün görünmez	işâk ölince cân u gönülle kûl olduġı cân mülki şâhidur	16.	Üsküblü İshâk Çelebi Dîvânı (s.218)	fâ'îlâtün fâ'îlâtün fâ'îlâtün fâ'îlün

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
				ādeme çünkim perî degül	bu cihân begleri degül			
343	Karamanlı Nizâmî	Ġazel / 5 beyit	64a	ķanım dōkerse ġamzelerūn ey perî şifat şekker lebūnden eyle mu'ayyen anā diyet	eflāke irdi āhı nizāmınūn ey 'aceb n'icūn iştmez ol meh-i ħurşid- menzilet	15.	Karamanlı Nizāmî Divānı (s.107)	mef'ulū fā'ilātū mefā'ilū fā'ilūn
344	Maḥlaşsız	Murabba' / 5 bend	64a-64b	ey gözüm nūrı efendim cânımuñ cānānesi cān u dilden oldı göñlüm ħüsnūñ dīvānesi (...) çāre bir cān ile çāresizler çāresi muşlı şāhum sevdüğüm rahm eyle cānum pāresi	bu diyār-ı ġurbet içre seni kıldum ihtiyār dilerüm sen de olasın cān u dilden baña yār ĥâtır-ı şān-ı şerife gelmesün billāh ġubār muşlı şāhum sevdüğüm rahm eyle cānum pāresi			fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilūn
345	Firākî	Ġazel / 5 beyit	63b drk.	vefālar eyle 'uşşāka cefākār olma sulţānum 'adālet göster āfāka sitemkār olma sulţānum	firākî gibi merdāne yūri baş egme devrāna yazıkdur degme nādāna ŗaleb-kār olma sulţānum	16.		mefā'ilūn mefā'ilūn mefā'ilūn mefā'ilūn
346	Na'imî	Ġazel / 5 beyit	63b drk.	cāna zūlfūñ zulm elin uzatdı bî-dād itmege 'adl-i zencîri kıatı yapışa feryād itmege	bir periveşdür beni bu āşinādan yād iden ey na'imî kıorkaram adıyla yād itmege	15. 16. ?		fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilūn
347	Bākî	Ġazel / 5 beyit	63b drk.	ĥaremūñ ravza-i cennāt yalnız	elūñ ol zülfe deġmek ey bākî	16.	Bākî Dīvānı (s.171)	fe'ilātūn mefā'ilūn fe'ilūn

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
				işigün saķf-ı aşumāna deger	hāşılı 'ömr-i cāvidāne deger			
348	'Ömrî	Ġazel / 5 beyit	64a drk.	sînemi hançer-i sitemle yarar anda kirpikleri okını arar	'ömrîyâ çek cefâ-yı 'aşıkının nāza katlan güzellere bu yarar	15.		fe'ilātün mefâ'ilün fe'ilün
349	Necâtî Beg	Ġazel / 5 beyit	64a drk.	bir gülün gülşen-i cināna deger sünbülün 'ömr-i cāvidāna deger	ey necâtî güzel dime hûra nâ-gehân bu haber fûlāna deger	15.	Necâtî Beg Dîvânı (s.190)	fe'ilātün mefâ'ilün fe'ilün
350	'İlmî	Ġazel / 5 beyit	64a drk.-64b drk.	şarâb içmek güzel sevmek be şûfî hoşça hâletdür eger ol hâleti fehmi eylemezsen hoş cehâletdür	cefāya şalma cânunı delü olma naşîhat tut vefâsuz yâra dil virmek be hey 'ilmî sa'âdetdür	15. 16. ?		mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün
351	Revânî	Ġazel / 5 beyit	64a drk.	dil-rübâlar için Ġazel didiler senün için inen güzel didiler	şûfiler ile revânî anlamaz hûblar şöhetine gel didiler	16.	Revânî Dîvânı (s.93)	fe'ilātün mefâ'ilün fe'ilün
352	Na'imî	Ġazel / 7 beyit	64b	raķibe rāzun açduñ mahrem-i esrâr mı şandun sen ol aġyâr-ı bedhâhı özüne yâr mı şandun	saña 'âşık geçer şimdi egerçi bî-nihâyetdür na'imî gibi yâr-ı muvâfık vâr mı şandun	15. 16. ?		fâ'ilātün fâ'ilātün fâ'ilātün fâ'ilātün
353	Fazlı Çelebi	Ġazel / 5 beyit	64b-65a	pîşe-i 'ışķ içre ferhâduñ hemân bir âdı var kâr-ı 'ışķı baña şor kim şan'atun üstâdı var	vâdi-i tende nice ârâm ide rübâh-ı 'ömr fażlîyâ pîr-i ecel gibi anun şayyâdı var	16.		fâ'ilātün fâ'ilātün fâ'ilātün fâ'ilātün
354	Yahyâ Beg	Ġazel / 5 beyit	65a	duyıldı 'ışķ-ı pinhânım ziyâde iltiyâmumdan	anun'çün okımaz eş'arum cānânım ey yahyâ	16.	Yahyâ Beg Dîvânı (s.473)	mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
				seni sevdüğüm anılandı tevâzu'la selâmumdan	şefâ'at eylemek lâzım gelür süz-ı kelâmumdan			
355	Figânî	Ġazel / 5 beyit	65a	murâdı göñlümün senden vefâdur ki ol cevri ile çoğdan mübtelâdur	aķar şudur meger göñlün figânî ki her serve aķar göñlün belâdur	16.	Figânî ve Dîvânçesi (s.56)	mefâ'ilün mefâ'ilün fe'ülün
356	Ömrî	Ġazel / 6 beyit	65a	şabâ ol serv-i hoş reftâre geldi leb-i gonca yüzi gülzâre geldi	tamâm oldı işte 'ömrî-i zârın niçe zâr-ı bahtıdur sen vâre geldi	15.		mefâ'ilün mefâ'ilün fe'ülün
357	Ahmed Pâşâ	Nazım / 3 beyit	64b drk.	ıapın'çün eyledüm bir meclis-i hâş ki zühre muıribîdür mäh rakķâş	yirün şorar isen şor şakalara gözüm üstindedür tek gel ķadem bâş	15.	Divanda yer almamaktadır.	mefâ'ilün mefâ'ilün fe'ülün
358	Ahmed Pâşâ	Ġazel / 4 beyit	64b drk.	elâ ey şem'-i cem'-i encümen bâb sürür-ı sine-i yârân u aķbâb	gelesüz lutf idüp sür'atle bezme ķurımadan suıurında mürekkab	15.	Divanda yer almamaktadır.	mefâ'ilün mefâ'ilün fe'ülün
359	Laııfî	Ġazel / 5 beyit	65a drk.	yüzlerin düdı benüm şerh-i ğamdan nâmeler hâlime mâtem dutup girdi ķarayâ hâmeler	ey laııfî nâmeye rahmet anın'çün yazılır dem-be-dem yâre selâmum irgürürsüz nâmeler	15. 16. ?		fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün
360	Revânî	Ġazel / 5 beyit	65a drk.	terk itdi kūyunı yine ağıyar idüp sefer her kim işitdi ki fi'n-nâri fi's-saķar	tıĝ-i 'itâb ile depelersin revânîyi ölsün mi neylesün seni ey bi-vefâ sever	16.	Revânî Dîvânı (s.213)	mef'ülü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
361	Şâfi	Ġazel / 5 beyit	65a drk.-65b drk.	boyun bir serv-i ra'nâdur güli var semen üzre perişân kâkûli var	inanma zülfinün 'ahdine şâfi ki'anun bir başı ve bin dili vār	15. 16. ?		<i>mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün</i>
362	Maḥlaşsız	Müfred	65b	zülfinün her bir kılinda bin dil-i miskîni var				<i>fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün</i>
363	Raḥîmî Çelebi	Ġazel / 5 beyit	65b	dirîgâ yâd idüp bir gün beni ol bi-vefâ gelmez firâķ-ı derd ile öldüm vefâ idüp baña gelmez	za'îf ü bi-mecâl oldu raḥîmî ḥasta ey 'ömrüm lebün darüşşifâsından aña niçün devâ gelmez	16. ?		<i>mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün</i>
364	'Azmi	Ġazel / 5 beyit	65b	içelden zulm ile kanum boyandı leblerün âle şaķın yazıkdur aldanma ala gözlüm iken âle	şabidür dilbertün 'azmî virür gönlnü her şeye gelürse başuña 'aķlun daḥı dil virme meyyâle	16. ?		<i>mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün</i>
365	Aḥmed Pâşâ	Ġazel / 5 beyit	65b	şabr idüp ey dil yüri n'eylerse hicrân ağlama kim şonu vuşlatdur anun ey gözüm kan ağlama	ġamzesi tiġin çeküp kať itse aḥmed başunı tüt boyun fermân anun n'eylerse sulţân ağlama	15.	<i>Divanda yer almamaktadır.</i>	<i>fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün</i>
366	Revânî	Ġazel / 5 beyit	66a	didüm ey meh beni hicründe çoġ ağlatdı felek yaġmurun geçmesine didi ki tütma kepenek	gel begüm cân [virelüm] būsene didigüm içün baña ol gonce-dehen gitdi revânî sôgerak	16.	<i>Revânî Dîvânı (s.289)</i>	<i>fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün</i>
367	Ṭâlî'î	Ġazel / 7 beyit	66a	bize şol denlü cefâ itdi o sengin-dilümüz daḥı güzeller adın	ṭâlî'î ger sorarsın câna cefâsın anun dâd u feryâd	15.	<i>Ṭâlî'î Türkçe Dîvânı (İnceleme-Tenkitli Metin-Açıklama ve Notlar) (s.115)</i>	<i>fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün</i>

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
				anmağa varmaz dilümüz	idüben çağıra her bir kılumuz			
368	Yahyâ Beg	Ġazel / 5 beyit	66a	kalmasun nokşânuma gün yüzlü mâhum söylesün sevdüğümden ğayrı var ise günâhum söylesün	öldüğümden sonra ey yahyâ zebân-ı hâl ile hâlûmi kabrümdeki cümle giyâhum söylesün	16.	Yahyâ Beg Dîvânı (s.491)	fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün
369	Dehhânî	Ġazel / 5 beyit	65b drk.	'aceb bu derdimün dermânı yok mı yâ bu şabr itmegün pâyânı yok mı	begüm bu ahmedun ölmezden evvel tapuğa varmağa imkânı yok mı	15.	Hoca Dehhânî Dîvânı (s.129)	mefâ'ilün mefâ'ilün fe'ülün
370	Şem'î	Ġazel / 5 beyit	65b drk.-66a drk.	ey lebi gonce vü beli ince baña oldu hayâlün eglence	kimse ta'n eylemezdi şüfiye ger şem'iyâ deprenedydi hâlince	16.	Şem'î Dîvânı (s.219)	fe'ilâtün mefâ'ilün fe'ilün
371	Hayretî	Ġazel / 5 beyit	66a drk.	âh kim ser-menzil- i maşşûd uzak ben pâ-şikest bir belâ vâdisine düşdüm gezer tenhâ şikest	ben şikeste- kâmetün çok çıkdı âhı göklere oķı çıkmaz hayretî gerçi olıcaķ yâ şikest	16.	Hayretî Dîvânı (s.277)	fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün
372	Necâtî Beg	Ġazel / 5 beyit	66a drk.	aldum ağzun ölçüsini zerre deñlü yok vefâ pür-cefâsın hey güneş yüzlü habîbüm muştafa	nâmeye şıgma necâtînün muţavvel kışşası göz yaşı ile kapuya 'arz ola bâķi mâcerâ	15.	Necâtî Beg Dîvânı (s.145)	fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün
373	Zâtî	Ġazel / 5 beyit	66b	indi nûr âyeti rûy-i meh-i tâbânun' için	okumun her birisi rûha gıdâdur didi yâr	16.	Zâtî Dîvânı III. Cild (s.27)	fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
				okudukça dili pür- şevk ider anun' için	zâtiyâ sinede şakla kerem it cânun' için			
374	Ferdî	Ġazel / 6 beyit	66b	titreden cismimi gün ruĥların tâb-ı betidür kara günler getüren başıma zûlfün şebidür	yeni dîn tutdı sever şüfî o kâfir becceyi ferdiyâ gerçi anun eskiden ol mezhebidür	16.		<i>fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün</i>
375	Kemâl-i Zerd	Ġazel / 5 beyit	66b	ey nev-cüvânum eyle başa destgîrlük 'ışkunı başa iletmedüm irdi pîrlük	öpüp lebüni zûlfüne el şunduğı kemâl tırâkile olur şanma mârgîrlük	15.		<i>mef'ûlü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün</i>
376	Şeyhî	Ġazel / 5 beyit	67a	düşeli gönlüme sen cân u cihânun hevesi kalmadı tende karâr itmeye cânun hevesi	şeyhî dirdi hevesini bileli sen şanemün girmez oldu gözine hür u cinânun hevesi	15.	<i>Şeyhî Dîvânı (s.196)</i>	<i>fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün</i>
377	Karamanlı Nizâmî	Ġazel / 6 beyit	67a	ayağın altına her kim yüzünü ĥâk eyler gün gibi kendüyi tâc-ı ser-i eflâk eyler	zâhid ol turre vü ruĥsârı nizâmî ne bilür giceden gündüzi a'mâ kaçan idrâk eyler	15.	<i>Karamanlı Nizâmî Dîvânı (s.125)</i>	<i>fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün</i>
378	Necâtî Beg	Ġazel / 5 beyit	67a	virelüm şive-i ferhâda şüret ki artupdur birâder şimdi şan'at	götürdün bezm-i keşretten ayağı necâtî var imiş başında devlet	15.	<i>Necâtî Beg Dîvânı (s.167)</i>	<i>mefâ'ilün mefâ'ilün fe'ülün</i>
379	Necâtî Beg	Ġazel / 6 beyit	66b drk.	zûlf-i dilber dolamış ayak şaşa hay miskin olmuş olacak şaşa	kime şeydâsın necâtî dir isen çaş şaşa ey gül- 'izârum çaş şaşa	15.	<i>Necâtî Beg Dîvânı (s.148)</i>	<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
380	Necâtî Beg	Ġazel / 6 beyit	66b drk.	göl yüzünde zülfün örter haţţ-ı reyhâm dürtüst kim görüpdür kâfirî hıfz ide imânı dürtüst	olamaz tab'-ı necâtî gibi bülbül bezle-güy fil-meşel hıfz itse ebyât-ı gülîstânı dürtüst	15.	Necâtî Beg Dîvânı (s.167)	fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün
381	Necâtî Beg	Ġazel / 5 beyit	67a drk.	terk eyle varı dost yolında gedâlg it 'âlem içinde başı açuk pâdişâlg it	cânâ necâtî çok seni dünyâ kadar sever dünyâ gibi gel imdi yeter bî-vefâlg it	15.	Necâtî Beg Dîvânı (s.164)	mef'ülü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün
382	Necâtî Beg	Ġazel / 6 beyit	67a drk.	pâre pâre eyler ise bağrumı peykân-ı dost dîdeden her pâresi çıkup diye kim kani dost	ka'be-i dergâhda kimdür necâtî dir isen 'id-i vaşla cân virici ya'nî kim kurbân-ı dost	15.	Necâtî Beg Dîvânı (s.163)	fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün
383	Necâtî Beg	Ġaşıde / 21 beyit	67b-68a	kani ol mihribân olan arpa şayruya şîhhat ata cân arpa	vire qadrün şabl-ı 'âmireden ħing-ı gerdûna câvidân arpa	15.	Necâtî Beg Dîvânı (s.92)	fe'ilâtün mefâ'ilün fe'ilün
384	Necâtî Beg	Merşiye / 20 beyit	68a-68b	belâ yükinde fevt olalı katır şikeste-ĥâl olupdur ĥaylı ĥâtır	bu 'âc-ı âbenüsî ola taĥtuĥ qamudan yucala iqbâl ü baĥtuĥ	15.	Necâtî Beg Dîvânı (s.97)	mefâ'ilün mefâ'ilün fe'ülün
385	Necâtî Beg	Ġazel / 7 beyit	67b drk.	devr-i zemâne itmez imiş âdemi feraĥ devr eylesün piyâle gidersün gamı feraĥ	göz yaşı ile necâtiye gamdan gelür sürür olsa 'aceb midür kişiye hem-demi feraĥ	15.	Necâtî Beg Dîvânı (s.171)	mef'ülü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün
386	Necâtî Beg	Ġazel / 7 beyit	67b drk.-68a drk.	ele girmez mi begüm âye kadar aĥ kâğıd qaralama nice ola	sen şeker-lebden umar vaşl necâtiyi za'if ki şararlar eyü	15.	Necâtî Beg Dîvânı (s.172)	fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
				idi iki parmak kâğıd	halvâlara alçak kâğıd			
387	Necâtî Beg	Ġazel / 7 beyit	68a drk.	ol perî perçemlerinden çengine çevgân alur her kimünle hüsn topın oynasa meydân alur	gerçi şaf çekdi necâtî 'aql ü nâmûs u şalâh ġamze-i sâķî bu resme düşmeni âsân alur	15.	Necâtî Beg Dîvânı (s.178)	fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün
388	Necâtî Beg	Ġazel / 7 beyit	68a drk.-68b drk.	haţţ-ı reyhân ile ol zibâ 'izâr şanasın muşhafdur âyet-ber kenâr	bir ıl öñdin olıgör hâk-i kâdem minnet itmedin necâtî rûzigâr	15.	Necâtî Beg Dîvânı (s.205)	fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün
389	Necâtî Beg	Kâşide / 44 beyit	68b-69b	ey vezâret eline râst gelen zer hâtem görmedi çeşm-i felek bir saña benzer hâtem	devletün nâz ile donatmağ için bedr ü hilâl ġâh âyine-i simîn ola geh zer hâtem	15.	Necâtî Beg Dîvânı (s.72)	fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün
390	Necâtî Beg	Ġazel / 7 beyit	68b drk.-69a drk.	devr-i ruġunda 'âşķa şun la'l-i nâblar gül mevsiminde içilür ince şarâblar	faşl-ı bahâr 'ayn-ı behişt olmaya idi yazmazdı şeyġ sa'dî gülistâna bâblar	15.	Necâtî Beg Dîvânı (s.209)	mef'ülü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün
391	Necâtî Beg	Ġazel / 6 beyit	69a drk.	gölşene serv-i çemen şöyle eli kırı varur anuñ' için bir adım yir gidemez tırı varur	şöyle burdı kulağın dehr necâtünün kim inlese zühreye dek nâle-i tanbûrı varur	15.	Necâtî Beg Dîvânı (s.244)	fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün
392	Necâtî Beg	Ġazel / 7 beyit	69a drk.-69b drk.	yine yüzün güneşine meh-i tâbân ezilür meh-i tâbânı	bu cihân ağzına sen bir şeker ezdüñ nitekim ey necâtî sözüñe	15.	Necâtî Beg Dîvânı (s.268)	fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
				görüp nite ki kettân ezilür	nice sühan-dân ezilür			
393	Necâtî Beg	Merşiye / 5 bend	69b-71a	dilâ cerîde-yi ülfetten aduñ eyle tirâş kalender ol ki mücerredler ideler sâpâş esirge cânunı bil bağlama cihâna göñül esîr-i çâh-ı belâ itdi yûsufı kıardaş alır gözi ile bakma cihâna kim güneşün yüzine toğru bakanun gözinden açar yaş vücüd köhne kabâdur [sen] aña aldanma ki çârsüyı-bakqâda ziyân ider bu kumâş dayanma şol bir avuç toprağa ki yeg andan hezâr bâr şebât ü bakâda bir kuru dâş nigün kâsesi çarhun hayât hânından cihânda kimesneye virmedi doynca aş	gelin figân idelüm rûzigârı ağıladalum bu derd ile felek-i bî-karârı ağıladalum ne denlü kara göñüllü ve taş bağırlu ise kara bulutlar ile kühsârı ağıladalum sehâ-yı nefsi firâk ile kânı inladalum 'atâ-yı keffini anup bihârı ağıladalum güler yüziyle şîrîn sözini vaşf idelüm gül ile gülşen içinde hezârı ağıladalum düşürdi efser-i şâhenşehiden eccl baş açalum varalum şehriyârı ağıladalum bu şa'b vâķ-ı 'ayi işigine 'arz idelum bu hasret ile hudavendigârı ağıladalum bu zehr-i qahr ile kevn ü mekânı acıdalum bu zehr-i hecr ile dâr ü diyârı ağıladalum	15.	Necâtî Beg Dîvânı (s.102)	mefâ'ilün fe'ilâtün mefâ'ilün fe'ilün

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
				bu halka halka olup görineni felek demegil bir ejdehâ imiş ol yedi başlu hazır baş ol itdi milketi vîrân ol itdi genci nihân ne mülk mülk-i karaman ne genc genc-i nihân				
394	Necâtî Beg	Ġazel / 7 beyit	69b drk.	dîvâne gibi bâğda gül bî-sebeb güler gördükçe anı gül gibi her gönca-leb güler	ağlar necâtî hasret ü derd ü firâk ile dâ'im nite ki husrev-i 'âlî-neseb güler	15.	<i>Necâtî Beg Dîvânı (s.239)</i>	<i>mef'ûlû fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün</i>
395	Necâtî Beg	Ġazel / 7 beyit	69b drk.-70a drk.	'âşîka cânından ise vaşl-ı cânân tatludur dünyelikden derd-mend olana dermân tatludur	ma'rifet virmez necâtî câhile fâhîr libâs kimse dimez rengine bakup za'ferân tatludur	15.	<i>Necâtî Beg Dîvânı (s.233)</i>	<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>
396	Necâtî Beg	Ġazel / 7 beyit	70a drk.-70b drk.	büse ile gayre dilber cân virür katlumi ol şüh ister cân virür	gerçi virür dilbere her kişi cân ey necâtî saña dilbere cân virür	15.	<i>Necâtî Beg Dîvânı (s.189)</i>	<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>
397	Şehîdî	Ġazel / 5 beyit	71a	hâme-i kudretle yazdı nakş-bend-i kâf u nûn	bu şehîd-i çeşm-i hünriz-i cefâ engizüne	15.		<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
				hüs-n-i hulkıyla seni ser-defter-i mâ-yenzurün	eyledi teslim-i cân innâ ileyhi râci'ün			
398	Fuzûlî	Ġazel / 5 beyit	71a	her kitâba kim leb- i la'lün hadîsin tâzeler rişte-yi cân birle zevk ehli anı şîrâzeler	ey fuzûlî yâr eger cevr itse andan incinme yâr cevri 'âşık her dem maḥabbet tâzeler	16.	<i>Fuzûlî Dîvânı (s.460)</i>	<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>
399	Figânî	Ġazel / 5 beyit	71a	virdüm dehân-ı dîlbere dil gâ'ibâne ben miḳdâr-ı zerre görmedim andan nişâne ben	'avn-i ilâh rehber olursa figâniyâ mülk-i suḥanda beglûk idem ḥüsrevâne ben	16.	<i>Figânî ve Dîvânçesi (s.90)</i>	<i>mef'ûlü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün</i>
400	Necâtî Beg	Ġazel / 8 beyit	70b drk.	hezâr pâre gönül oldı yine yâr ile bir şu resme kim gül-i şad-berg ola hezâr ile bir	necâtiyâ yürüyüp 'ışkun âhîrin şanasın ol gör'e çıkışur mısın intizâr ile bir	15.	<i>Necâtî Beg Dîvânı (s.264)</i>	<i>mefâ'ilün fe'ilâtün mefâ'ilün fe'ilün</i>
401	Necâtî Beg	Ġazel / 2 beyit	70b drk.	cânâ cefânı 'âşık-ı bî-dil vefâ bilür her taş ki âta reddün eli müntehâ bilür	zûlfün hevâsı ile gönül düşdi gurbete [boynı uzak yola giden ḥudâ bilür]	15.	<i>Necâtî Beg Dîvânı (s.198)</i>	<i>mef'ûlü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün</i>
402	Ḥayâlî Beg	Ġazel / 5 beyit	71a drk.	yâr olaldan raḥş-ı hüs-n ile cihânun yügrüğü eşk-i âhumdur zemîn ü âsumânun yügrüğü	şâhbâzunḍur ḥayâlinün ele al gönlünü benzemez arı hezârân âşiyânun yügrüğü	16.	<i>Ḥayâlî Beg Dîvânı (s.393)</i>	<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>
403	Ḥamdî	Ġazel / 9 beyit	71a drk.	yâr-ı şadık dedigün piç ü vefâ çokdur mübtezel kevnî	o zamân-ı hayrla ḥikâye için didiler târiḥ nicâset şoḡulcamıdur	15. 16. ?		<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
				mezâdda bî-bahâ çokdur	hayliden cümlesi çokdur			
404	Necâtî Beg	Kaşide / 51 beyit	71b	ey 'izzet ü sa'âdet ile mu'teber nişân vey nâm-ı padişâh-ı cihâna maqarr nişân	evşâf-ı şehriyâr ile elfâz-ı bendeye bu nazm-ı âb-dâr ile yiter muhtaşar nişân	15.	Necâtî Beg Dîvânı (s.79)	mef'ûlü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün
405	Şem'î	Gazel / 7 beyit	71b drk.	mahrûse-i şehbâda kim ...kızı/kurbî (?) dilberi hak 'ömrünü kalsun mezîd hep halk-ı âlem müşteri	bu şehir-i 'uzmâda bugün cân ile eyle ki emri olmak ne kâbil şem'iyâ ol âsitânun mehteri	16. ?	Divanda yer almamaktadır.	müstef'ilün müstef'ilün müstef'ilün müstef'ilün
406	Hayretî	Gazel / 5 beyit	72a drk.	gönül virme bu zâl-i dehre ey dil erkek ol erkek tek ü tenhâ yûri bir kahbeye cûft olma şâhum tek	bile yanuçca şalınsa şemşîrûn gibi olmaz mı kılundur hayretî meydânda şafi-dil kuşağı pek	16.	Hayretî Dîvânı (s.449)	mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün
407	Mağlaşsız	Müfred	72a drk.	sen gidersin kûy-ı yâre ey gönül ben bunda âh derd-i gâmla mülk-i miñnetde garîb oldum garîb				fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün
408	Mağlaşsız	Müfred	72a drk.	cemâlün âfitâbını görem diyü sehergehdan açup iki elin cânâ ider hakka du'â revzen				mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün
409	Mağlaşsız	Müfred	72a drk.	dilberün yâ kaşların mihrâba benzetdün diyü cum'ada şehrûn				fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
				haṭîbî üstüme çekdi kılıç				
410	Maḥlaşsız	Müfred	72a drk.	ḥamdülillāh kim cihānda ṭālî'im oldı sa'id ayağın öpmek müyesser oldı yârūn rûz-ı 'id				fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün
411	Aḥmed Pâşâ	Ġazel / 5 beyit	72b	hikâyet-i ğam-ı hicrân ile yârı mı diyelüm şikâyet-i sitem-i rûzigârı mı diyelüm	belâlu bülbülin aṇup şorarsa aḥmed dost gülün firâkıyı yâ zaḥm-ı ḥârı mı diyelüm	15.	Aḥmed Pâşâ Dîvânı (s.302)	mefâ'ilün fe'ilâtün mefâ'ilün fe'ilün
412	Yahyâ Beg	Merşiye / 7 bend	73a-73b-76a	meded meded bu cihānun yıkıldı bir yanı ecel celâlîleri aldı muştafâ ḥâmı ṭulundı mihr-i cemâli bozuldu dîvânı vebâle koydılar âl ile âl-i 'oşmânı geçerler idi geçende o merd-i meydânı felek o cânibe döndürdi şâh-ı devrânı yalancının kuru bühtânı buğz-ı pinhânı cinâyet itmedi cânî gibi anuṇ cânı	sipih-rûn âyinesinde göründi rûy-ı fenâ ḳodı bu keşret-i dünyâyı kıldı 'azm-i bakâ ğarîbler gitdi gibi o yollara tenhâya çekildi 'âlem-i bâlâya hemçü murğ-ı hü mâ ḥaḳîkten sebep-i rif'at oldı düşman aṇa naşîbi olmasa taṇ mı bu cîfe-i dünyâ ḥayât-ı bâḳîye irişdi rûhı ey yahyâ şefiki rûh-ı muḥammed refîḳi zât-ı ḥudâ enîsi ğayib erenler	16.	Yahyâ Beg Dîvânı (s.165)	mefâ'ilün fe'ilâtün mefâ'ilün fe'ilün

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
				akıtdı yaşumuzu yağdı nâr-ı hicrânı boğuldu seyl-i belâya tağıldı erkânı n'olaydı görmeye idi bu mâcerâyı gözüm yazuklar anı revâ görmedi bu râyı gözüm	celisi ehl-i şafâ ziyâde ide yaşum gibi rahmetin mevlâ ilâhî cennet-i firdevs anı turağ olsun nizâm-ı 'âlem olan pâdişâh sağ olsun			
413	Mağlaştız	Rubâ'î / 1 bend	72b drk.	yüz cefâ gördüm ey şanem senden bu ne sözdür kim uşanam senden tâli'imdür seni vefâsuz iden anı ben şanma kim şanam senden				<i>fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün</i>
414	Mağlaştız	Müfred	72b drk.	rûz u şeb hasretle geçdi günüm âh nidem baña kısmet gamunı eylemiş allâh nidem				<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>
415	Mağlaştız	Müfred	72b drk.	cân virmeden özge yoluña cümle halâyık bir tuhfeye arayup bulmazlar şanı lâyık				<i>mef'ülü mefâ'ilü mefâ'ilü fe'ülün</i>
416	Mağlaştız	Müfred	72b drk.	ger ol nûr-ı hidâyetden fetil-i				<i>mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün</i>

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
				cāna bir lem'a irişmezse döner cismüm hemān bir nūrı yok şem'e				
417	Ḳandī	Müfred	72b drk.	ḳanda ḳandum ey şanem cüllāb-ı la'lün ḳandine ki baḳa ḳandī diyü bühtān idersin her nefes		15. 16. ?		fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
418	Şevḳī	Ġazel / 2 beyit	72b drk.	evvel ḳaşuḅ hilālını itmiş müsevvede yazan hilāl şeklini ṭāḳ-i zebercede	meyḥārenün du'ası n'ola olsa müstecāb zırā ḳadeḥ du'asın oḳur pīr-i meygede	16.	Şevḳī Dīvānı (s.181)	mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün
419	Kemāl-i Zerd	Müfred	72b drk.	zāhidlenüp rakībün mey içmezem dir idi meyḥānede ol iti gördüm yalanı çıḳdı		15.		mef'ülü fā'ilātün mef'ülü fā'ilātün
420	Gelibolulu Şun'ī	Ġazel / 5 beyit	73a drk.	bāḡ-ı cihānda sen ḳadd-i servi gözetdiler biri birine nergisi bāḡuḅ göz itdiler	dil şişesinde ḥabs idi ḡam dīvi şun'iyā anı da seng-i cevri [ile] periler uşatdılar	16.	Gelibolulu Şun'ī Dīvānı ve Tahlili (s.464)	mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün
421	Fiḡānī	Ġazel / 5 beyit	73a drk.	ḳanını dökmege ḥalkuḅ ki müjen āl eyler bize geldükçe ṭoḳınmaz geḳer ihmāl eyler	göl yüzünsüz idemez ṭab'-ı fiḡānī efḡān gölşenün bülbülünü faşl-ı ḥazān lāl eyler	16.	Fiḡānī ve Dīvānçesi (s.42)	fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
422	Ḥayālī Beg	Ġazel / 5 beyit	73a drk.-73b drk.	şabānuḅ ḥātırı küyunda yāruḅ pür-gubār ancaḳ benüm gibi o daḥı	şeb-i 'id eyledi gerdün hilālün cāmını gerdān ḥayālī daḥı içmez	16.	Ḥayālī Beg Dīvānı (s.231)	mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
				bir perişân-rûzigâr ancağ	zâhid-i perhîz-gâr ancağ			
423	Âhi Çelebî	Ğazel / 5 beyit	73b drk.	evvel cihânda la'net aña kim güzel seve yâ bir çeper saķallu kekez mübtezel seve	ķat'-ı 'alâķa eyle cihândan sen âhiyâ şol hîz-i bî-temîzi ķo mekr ü hîyel seve	15.	Âhî Çelebî Dîvânı (s.49)	mef'ûlü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün
424	Mağlaşsız	Müfred	73b drk.	kim dimişler es- saķi mâmelek döneyim yolında döndikçe felek				fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün
425	Neşir	Neşir	74a drk.					
426	Sehî Beg	Ğazel / 3 beyit	74a drk.	göl oturmuş çemende nâz eyler serv tırmuş aña niyâz eyler	çok yaşasun o serv- i bāğ-ı vefâ baña cevır ü cefâyı âz eyler			fe'ilâtün mefâ'ilün fe'ilün
427	Mağlaşsız	Rubâ'î / 1 bend	74a drk.	ķadeh nûş it felek vîrmez emânı leb-i dilber gibi her dem em anı	şu koy ğam zevraķına ğarķa varsun dilün deryâsınun gitsün gümânı			mefâ'ilün mefâ'ilün fe'ülün
428	Necâtî Beg	Ķaşıde / 37 beyit	74b-75b	oldı çünkim melaķ-ı berf havâdan nâzil mezra'-ı sebz-i tarabdan gönül umma hâşıl	ola fânüs-i felek bâd-ı hâţardan hâfîz gün gibi rûşen ola şem'-i murâduñ bîn yıl	15.	Necâtî Beg Dîvânı (s.58)	fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün
429	Ħayâlî Beg	Ğazel / 10 beyit	74b drk.	ey 'aceb bu tırta mı yâ ebr-i müşk- eşân mıdur naħl-i gül üstünde yâ ĥod deste-i reyhân mıdur	ey ĥayâlî ķaranulukđur ötesi açmazın iki sâķi mâhiyân-ı çeşme-i ĥayvân mıdur	16.	Ħayâlî Beg Dîvânı (s.90)	fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
430	La'î	Müfred	74b drk.	dervîşün olur dilde niyâz elde piyâzı 'ayb eyleme şundumsa fakîrâne tekellûf		16.		
431	Gelibolulu Sürûrî	Gazel / 5 beyit	75a drk.	çünkü bünyâd eyledi ol âşinâ bigânelik vahtidür sen hem kılursun ey göñül dîvânelik	ey sürûrî zülfi sevdâsını koyup cevr-i la'îni 'âkil ol şerbet içüp kılma dağı dîvânelik	16.	<i>Gelibolulu Sürûrî Dîvâm (s.187)</i>	<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>
432	Gelibolulu Sürûrî	Gazel / 5 beyit	75a drk.	gözlerüm nem-nâk u sînem çâk u göñlüm derdnâk dostlar mindin hayât umman ki min oldum helâk	ey sürûrî duhter-i rez gönca-yı dil tıflına virmege şîr ü şekker pür kıldı bostânını tāk	16.	<i>Gelibolulu Sürûrî Dîvâm (s.184)</i>	<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>
433	Gelibolulu Sürûrî	Gazel / 5 beyit	75a drk.-75b drk.	vefâ kimün ile ki kıldum cefâya uğraşdum beli kimünle ki didüm [biñ] belâya uğraşdum	sürûriyâ ne günâh eyledüm ki 'âlemde şevâb gözledüğümden hâfâya uğraşdum	16.	<i>Gelibolulu Sürûrî Dîvâm (s.217)</i>	<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>
434	'Ubeydî	Tahmiş / 5 bend	76a	sen nihâl-i gülden ayrı zâr u ser- gerdân olup lâleveş yanuk derûnum gözlerüm giryân olup çeşm-i zâr-ı pür- figârum hâr-ı ğamla kıan olup ağlayayın bülbül- âsâ göñlüm nâlân olup	cây-ı gâmdur sa'iyâ bu hânkâh-ı âb u gül kendüñe vār güşe-i 'uzletde mesken istegil pây-bend olur saña raht-ı ta'allukdan keder kayd-ı miñnetden 'ubeydî ger hâlaş isterse dil 'âlem-i ıtlâka düş	16.		<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
				sen cihân bağında gül ey gönca leb-i handân olup	abdalveş 'uryân olup			
435	Enverî	Ğazel / 5 beyit	75b drk.	gelüben ey kaşı yâ mülket-i oşmana şadağ atdı cün oklarını cân-ı ħorasâna şadağ	tîrine cân viresin pâyına kırbân olasın dağı ne yaraşmış eyâ enverî cânâna şadağ	15. 16. ?		<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>
436	Farsça		76a drk.					
437	Mağlaşsız	Müfred	76a drk.	'âşık-ı sâdık muhibb-i evliyâ bende-i fağr-ı dü 'âlem muştafa				<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>
438	Farsça		76a drk.					
439	'Ahdî	Müfred	76a drk.	'âkıl ne şâd olur bu cihânda ne gam çeker câhil hemişe şâd olayın dir elem çeker				<i>mef'ûlü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün</i>
440	Farsça		76a drk.					
441	Mağlaşsız	Müfred	76a drk.	vâkı'amda dün gice ferhâd gördüm dâd ide âh-ı şîrînüm diyü gögsün döğüp feryâd ide				<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>
442	Farsça		76a drk.					
443	Farsça		76a drk.					
444	Farsça		76a drk.					
445	Farsça		76a drk.					

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
446	Mağlaştız	Müfred	76a drk.	tene tennâ diyü mestâne sürüd itsen sen başlar ey rûh-ı revân ditremege dir dir ten				<i>fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün</i>
447	Mağlaştız	Müfred	76a drk.	ey hilâl eyleme ebrü-yı nigâr ile cedel tırnağın kesse olur nice senün gibi hilâl				<i>fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün</i>
448	Emrî	Müfred	76a drk.	eger haşr olmaz isem ol kıyâmet- kad [nigârımla] gezem maşşerde [gögsüm döğerek seng-i mezârımla]		16.	<i>Emrî Divânı (s.249)</i>	<i>mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün</i>
449	Mağlaştız	Müfred	76a drk.	senün biñ 'aşıkun [var] (...) benüm bir kimesnem yokdur (...)				
450	Mağlaştız	Muhammes / 5 bend	76b	nedür cennet temâşası eyâ hûri revân sensüz olur mı 'aşık-ı dilhaste handân bir zamân sensüz gözüme karanu oldı benüm mülk-i cihân sensüz gönül bir dem karar itmez eyâ rûh-ı revân sensüz figân-ı âh u zâr	vefâ vü mihrini görsen dilâ ger zerrece yârın kapusunda kulı olup gönül terk eylegil vârun koma elden etegini yolına harc idüp vârun muhibbî bendesi olup cihân içre o dildârın kamu yârânı terk			<i>mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün</i>

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
				eyler tenüm içinde cân sensüz	eyler karar itmez bir an sensüz			
451	Üsküblü İshâk Çelebi	Gazel / 5 beyit	77a	fûlân ibn-i falâna kâdir olsam aradan ikilik gitse bir olsam	leb-i cân-bahşını öpmege ishâk cihânı hep virürdüm kâdir olsam	16.	Üsküblü İshâk Çelebi Dîvânı (s.228)	mefâ'ilün mefâ'ilün fe'ülün
452	Bursalı Rahmî	Gazel / 5 beyit	77a	miyânun müya teşbih eylemekde kıl ü kâl itdüm hilâle benzedüp ebrûların yarlışı hayâl itdüm	ma'ârif ehli geymesmiş kabâ-yı atlas-ı şahî anun'çün rahmiyâ bende libâsum köhne-şâl itdüm	16.	Bursalı Rahmî Dîvânı (s.236)	mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün
453	Fevrî	Gazel / 5 beyit	77a	ten-i zâr u za'ifüm mürveş kim pây-mâl itdüm süleymân-ı zamânımsın tapuğa 'arz-ı hâl itdüm	vücûdum mahv iderdüm fevrî kaldum zu'afâsı anun'çün nişân tirine bir üstühvân kılsun hayâl itdüm	16.		mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün
454	Farsça		76b drk.					
455	Farsça		76b drk.					
456	Farsça		76b drk.					
457	Farsça		76b drk.					
458	Farsça		76b drk.					
459	Farsça		76b drk.					
460	Farsça		76b drk.					
461	Farsça		76b drk.					
462	Mağlaşsız	Kıt'a / 3 beyit	77a drk.	çeküp pirâhenüm çâk-i giribân itdigüm bu kim	güzel sevmek tûtalum 'ayb imiş anca incinme ger			mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
				bu merd-i cisme çok pirâhen olmaz kefenden yig	eyme ne denliyse seven yigdür muhayyer sevmeyenden yig			
463	Üsküblü İshâk Çelebi	Gazel / 5 beyit	77a drk.	ten kafesinde murg-ı cân eglenilmez kararı yok gülşen-i küyuna uçar tırmağa anuñ yeri yok	korqaram ishâk ol şanem 'ahdine olmaya dürüst dahı şınıklı gönlümün gayrdan inkisârı yok	16.	Üsküblü İshâk Çelebi Dîvânı (s.204)	müfte'ilün mefâ'ilün müfte'ilün mefâ'ilün
464	Mağlaşsız	Gazel / 5 beyit	77a drk.-77b drk.	bölük bölük güzeller ârzü-yı temennâ iderler 'âşıklar âlay âlay yelüp yelüp giderler	deri hüsni ki her dem koynuna girdügince hammâma girse kişi elbetde dahı terler			mef'ülü fâ'ilâtün mef'ülü fâ'ilâtün
465	Müdâmî	Gazel / 5 beyit	77b	cemâlün âfitâbından temennâ-yı vişâl itdüm anuñ'çün zerreveş kapuñda cismüm pây-mâl itdüm	müdâmî mülk-i nazmun hüsrev-i hâkânî oldum ben anuñ'çün sözlerimi haydârî dîvânı kemâl itdüm	16. ?		mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün
466	Seydî	Gazel / 5 beyit	77b	şarîf ruhsârımı kanlu yaşumla pây-mâl itdüm şana ey hüsrev-i mülk-i melâhat 'arz-ı hâl itdüm	şu denlü ağladum yarun şebi hecründe ey seydi bu eşk-i çeşm-i hün efşanımı ceyhün mişâl itdüm	15. 16. ?		mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün
467	Mehî	Gazel / 5 beyit	77b	gözümde eşk-i hüninim damıtdum pâ-y- mâl itdüm şana ey serv-kadd	cebini hasretiyle her gice feryâd kılmakdan mehî mihri süleymân ey gamî serkeşte hâl itdüm	15.		mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
				derd-i derūnum 'arz-ı hāl itdüm				
468	Maḥfī	Ġazel / 5 beyit	78a	düşelden 'ışka ey meh elif ḳaddūmi dāl itdüm serī kūyūnda cān virüp vücūdüm pāy-māl itdüm	nedür bu görünen ḳanlu elifler dime ey maḥfī fezā-yı sīnem içre gül diküp bir ḳaç nihāl itdüm	16.		<i>mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün</i>
469	Civānī	Ġazel / 7 beyit	78a	ḥam ebrūlaruñ kim nisbeti mäh-ı hilāl itdüm ne nisbet bu hilāle rāyeti egri ḥayāl itdüm	ḥaḳīḳat neydüğini anladum māhiyetin dehrüñ civānī ben libāsı fāḥirüm egnümde şāl itdüm	16.		<i>mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün</i>
470	Fethī	Ġazel / 5 beyit	78a	şanemā düşlesem ol la'l-i nebāṭ eksile mi yā şabūr didüm lebūñe āb-ḥayāt eksile mi	fethī-i ḥaste dil-i n'ola gelüp şabr u sükün yā senün serv-i ḳaddünde ḥarekāt eksile mi	?		<i>fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün</i>
471	Ḥayreti	Ġazel / 5 beyit	77b drk.	zülfi baş ḳalurdı sancak çekdi serverler gibi kāküli baş verdi baş aldı dilāverler gibi	ḥaḳ budur inşāf idicek ṭatlusun ey ḥayreti sözde lezzetler virürsin şehid şekkerler gibi	16.	<i>Ḥayreti Divānı (s.693)</i>	<i>fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün</i>
472	Ḥayreti	Ġazel / 5 beyit	77b drk.-78a drk.	geldi irdi cün yine ḳan ḥaber gibi tırāş ey diriğa atdı okın yaşdı yayın göz ü ḳaş	hiç hesābı ḥaddi yok mular bitüpdür ḥayreti dem-be-dem aḳsa 'aceb mi gözlerümden ḳanlu yâş	16.	<i>Ḥayreti Divānı (s.406)</i>	<i>fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün</i>
473	Ḥayreti	Ġazel / 6 beyit	78a drk.	āzādelik risālesidür ehl-i 'ışka ḥaṭ	ḥüsnün kemālidür şanemā ḥaṭ ki	16.	<i>Ḥayreti Divānı (s.414)</i>	<i>mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün</i>

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
				ķazıdün ey nigār yazıldı meger ğalať	mušťafā ğórdüm didi o rabbümi fı ŗüretin ķaťať			
474	Lem'î	Ġazel / 5 beyit	78a drk.-78b drk.	cân virürsem n'ola bir tâze civânun yolına kim dürür varını ĥarç itmege anun yolına	lem'iyâ ŗolu ŗunduĝıĥün her ayaĝı terk-i ser ķıl yürü var pîr-i muĝânun yolına	16. ?		fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün
475	Sipihri	Ġazel / 5 beyit	78b	her dil ki dilberi eŗigünĝe ĝubâr olur elbetde ol ser-âmedi-i rüzigâr olur	ķať'-ı ta'alluķ eyleyen âdem sipihriyâ 'isâ gibi melekler ile hem-civâr olur	17.		mef'ülü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün
476	Sipihri	Ġazel / 5 beyit	78b	ruĥun ŗem'ine yanan anladı pervânelik zevķın düşen bildi ŗaçun zencirine divânelik zevķın	perî peykerlerin ŗehrün ŗalınur yâd olanlarla sipihri ŗapmadun 'âlemde sen bigânelik zevķın	17.		mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün
477	Sipihri	Ġazel / 5 beyit	78b	bir cây-ı dil-ĝüşâda dilersen eger ķarâr cem' eyleyüp levâzımı sivriĥişâra vâr	'aybı budur hemîn bu diyârın sipihri olmaz ķarib olanlara dilberleri ŗikâr	17.		mef'ülü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün
478	Sipihri	Ġazel / 5 beyit	79a	âŗüfteler cefâ belâzedeleri belâlaruz ŗimdi sipihri cihânda bir ŗoĥbete mübtelâlaruz	pervâz-ı âteŗin ile deĝdük livâ-yı yâre ŗimdi sipihri mülk-i ĝama pâdiŗâlaruz	17.		mef'ülü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
479	Uşulî	Gazel / 7 beyit	79a	âvâreler felek-zedeler bi-nevâlaruz 'âlemde bir maḥabbet esîri gedâlaruz	ḥablü'l-metîn-i ḥaḥkı bulup naḥnu akrebi bizde uşulî şanma ḥudâdan cüdâlaruz	16.	Uşulî Divânı (s.193)	mef'ulü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün
480	Ḥayâlî Beg	Gazel / 5 beyit	78b drk.	tâze dâğum kırmızı gül zaḥm-ı tîğün süsenüm bülbulidür bu gülîstânun feğân ü şivenüm	olmadum bir dem selâmet ehli ile hem-nişîn ey ḥayâlî olalı küy u melâmet meskenüm	16.	Ḥayâlî Beg Divânı (s.277)	fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün
481	Şevkî	Gazel / 5 beyit	78b drk.	evvel kaşun mişâline itmiş müsevvede yazan hilâl-i şeklini tāk-i zebercede	kimdür dir isen ey yüzi gün şevkî-i ğarîb bir gözi yaşlu yıldızı düşkün felek-zede	16.	Şevkî Divânı (s.181)	mef'ulü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün
482	Ḥâverî	Gazel / 5 beyit	79a drk.	anladum çeşmi ne fettân idüğini kaşından bilinür reh-zen olan niteki yoldaşından	ayun on dördü gibi bir mehe vir gönlünî gel ḥâverî sev güzeli iki yedi yaşından	16.		fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün
483	Muḥîṭî	Gazel / 5 beyit	79a drk.	ḳulle-i küh-ı 'ademden yaña gel 'ankâya bak ḳâf-ı 'uzlet içre şol simurğ-ı bî-hemtâya bak	şubḥa dek şebnem gibi (...) ey muḥîṭî gözlerün (...) bak	16. ?		fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün
484	Necâtî Beg	Gazel / 5 beyit	79a drk.-79b drk.	devr-i güldür allâh allâh bu ne nâzûg çâğ olur gül yañağından semen penbe ile ḳan almağ olur	yâra cân virdün necâtî hoş kelâm itdün yine vay ne ḳurtulduñ seni kimse dimezdi sağ olur	15.	Necâtî Beg Divânı (s.210)	fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
485	Necâtî Beg	Ġazel / 5 beyit	79b	kan itse müjen la'l-i güher-zâyi kınarlar müsâ için olur ya kim 'îsâyı kınarlar	harc itme sözün şimdi güzeller ile necâtî söyler diyi tûti-i şeker hâyı kınarlar	15.	<i>Necâtî Beg Dîvânı (s.241)</i>	<i>mef'ûlü mefâ'ilü mefâ'ilü fe'ülün</i>
486	Necâtî Beg	Ġazel / 5 beyit	79b	lebûne cân ü dil haţt-ı semen-bü getürür ki meyün şöhbetine âdemi kayğu getürür	ser-i küyüne alup gelse necâtî gönlin aña benzer ki şifâ-hâneye şayru getürür	15.	<i>Necâtî Beg Dîvânı (s.255)</i>	<i>fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün</i>
487	Necâtî Beg	Ġazel / 5 beyit	79b	bir ben degülem ol şaneme mübtelâ geçer aşûfte aña şâh ü vezîr ü gedâ geçer	ey ümmet-i muhammed esirgen necâtîyi yıllardurur ki hâk-i reh-i muştâfâ geçer	15.	<i>Necâtî Beg Dîvânı (s.195)</i>	<i>mef'ûlü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün</i>
488	Necâtî Beg	Ġazel / 5 beyit	80a	devr-i ruḥunda 'âşîka şun la'l-i nâblar gül mevsiminde içilür ince şarâblar	yarun cemâli nûr güneşden 'ayân imiş sendendürür necâtî bu denlü hicâblar	15.	<i>Necâtî Beg Dîvânı (s.209)</i>	<i>mef'ûlü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün</i>
489	Necâtî Beg	Ġazel / 6 beyit	80a	bin şayd idince yayını bir pehlevân aşar kâşun bu resme gün başına bir kemân aşar	bir gün saçında boğulur ölür şikeste hâl çoklar necâtî kendüzini nâgehân aşar	15.	<i>Necâtî Beg Dîvânı (s.188)</i>	<i>mef'ûlü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün</i>
490	Necâtî Beg	Ġazel / 6 beyit	80a	çınaruḡ kadd-i yâra nisbeti var eli yufka velî hoş himmeti var	ayaḡuna yüzün sürer necâtî eyü varur başında devleti var	15.	<i>Necâtî Beg Dîvânı (s.198)</i>	<i>mefâ'ilün mefâ'ilün fe'ülün</i>
491	Necâtî Beg	Ġazel / 7 beyit	79b drk.	dil kesilmez 'ışk-ı dilberden ço nâşîh sözi kes veh kim bu ḡvâb-ı	ey necâtî 'âşîk olanlarda neyler ârzü kendünî dağıtma	15.	<i>Necâtî Beg Dîvânı (s.295)</i>	<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
				eceldür olıma mâni' mekes	cem' olmaz hevâ ile heves			
492	Necâtî Beg	Ġazel / 6 beyit	80a drk.	doldur var iken sâkî yâkût-ı revândan ħaz çün 'ömr degül bâkî al kût-ı revândan ħaz	ol kıdd-i ħırâmâna 'arz itme necâtî ruh kim serv-i bahâr itmez evrâk-ı ħazândan ħaz	15.	Necâtî Beg Dîvânı (s.303)	mef'ûlû mefâ'ilûn mef'ûlû mefâ'ilûn
493	Necâtî Beg	Ġazel / 7 beyit	80a drk.-80b drk.	şol ki tecrid olıma tâc ü kabâdan geçemez ħalka-i bezm gibi ehl-i riyâdan geçemez	sâkîyâ câm-ı maĥabbetde necâtî- i levend bâdeden geçdi leb-i rûĥ-fezâdan geçemez	15.	Necâtî Beg Dîvânı (s.283)	fe'ilâtûn fe'ilâtûn fe'ilâtûn fe'ilûn
494	Sûzî	Ġazel / 6 beyit	80b	demî hoş gör ki dehrûn lu'beti vâ bu deyrûn dürlü dürlü şüreti vâ	yetiştî birlige dilberle sûzî ĥarim-i vaşl içinde vaĥdeti vâ	16. ?		mefâ'ilûn mefâ'ilûn fe'ülûn
495	Lâmi'î	Ġazel / 5 beyit	80b	gölâcuĥ la'l-i yâra nisbeti var dili yufka velî hoş himmeti var	elinden lâmi'î ķomaz ayağı müdâm olsun başında devleti var	16.		mefâ'ilûn mefâ'ilûn fe'ülûn
496	Şem'î	Ġazel / 5 beyit	80b	cemâlûn şem'inûn germiyyeti var benî yakmağa benzer niyyeti var	muķâbil olalı ol âfitâbe mehûn gün gibi şem'î şöhreti var	16.	Şem'î Dîvânı (s.158)	mefâ'ilûn mefâ'ilûn fe'ülûn
497	Revânî	Ġazel / 5 beyit	81a	yüzüne âfitâbuĥ nisbeti var şana yirden göge dek minneti var	güneş yüzölçölere içti toluyı revânînin 'aceb germiyyeti var	16.	Revânî Dîvânı (s.231)	mefâ'ilûn mefâ'ilûn fe'ülûn
498	Edirneli Nazmî	Ġazel / 5 beyit	81a	ķapuĥa ki âsumânûn nisbeti var özine gör ne 'âlî himmeti var	olursa daĥı nazmî sırr-ı 'ışķuĥ dime fâş ide ĥayra ĥayreti var	16.	Edirneli Nazmî Dîvânı (s.993)	mefâ'ilûn mefâ'ilûn fe'ülûn

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
499	Zâtî	Ġazel / 5 beyit	81a	seg-i kuyun baña da veh dese rûhum sevinür bir gedâya bir ulu itse terahhûm sevinür	zâtiyâ ben niçesi ağlamayayın her dem bendenün ağladığum görse efendim sevinür	16.	<i>Divanda yer almamaktadır.</i>	<i>fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün</i>
500	Necâtî Beg	Ġazel / 5 beyit	80b drk.	baña yarun yanağı vü lebi vü kıaddi yeter üzül ey gül açıl ey gonca yıķıl ey 'ar 'ar	gice gündüz işidür âh-ı fıġân eyledüğüm hiç bir kerre dimez hasta necâtî neyler	15.	<i>Necâtî Beg Dîvânı (s.190)</i>	<i>fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün</i>
501	'Aṭâ	Ġazel / 5 beyit	80b drk.	göremez bâd-ı şabâ râh-ı ġubârından eşer hâk-i pâyına irişdüm diyü şavurur eşer	ķan ile çıkısa cigerden n'ola peykânı 'aṭa bedene cân neyile girdise anuñla çıkar	16.		<i>fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün</i>
502	Şem'î	Ġazel / 5 beyit	80b drk.-81a drk.	'alem-i âteş-i âhı dikelüm eflâke sürelüm rüy-i niyâzi dil ü cân den hâke	şem'iyâ âteş-i hasretle seni hâk eyler âb-ı vaşl irmez ise bu dil-i âteşnâke	16.	<i>Şem'î Dîvânı (s.225)</i>	<i>fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün</i>
503	Şem'î	Ġazel / 7 beyit	81a drk.	ġâfil olma ey melek âhum okundan kıl hâzer kim tokuz kıat cevşen-i eflâkden eyler güz er	görinen encüm degül ey mâh-rû kevn ü mekân âteş-i âh-ı dil şem'iden oldu pür-şerer	16.	<i>Şem'î Dîvânı (s.165)</i>	<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>
504	ķahri ?	Ġazel / 5 beyit	81b	cihânun yoġ u varı'çün ne ġamdur gel ey 'âşık cihânda dem bu demdür	yüri var kuy-i yâre ķahri yüz sür maķâm-ı 'âşıkân beytü'l hârâmdur	?		<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
505	Delîlî	Ġazel / 6 beyit	81b	çün hırâman seyr ide ol serv-i kıadd gülrârda kıaddini görüp hacâletden kıala gülrârda	ey delîlî âferin ol la'le kim yüz ġunc ile ġoncaveş çâk-i ġiribân eyledi ġüftârda	16.		<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>
506	Delîlî	Ġazel / 7 beyit	81b	dil şaçun ġibi dem- a-dem bî-karâr olmak neden 'âkı-ı tırran ġibi her dem târ-u-mâr olmak neden	la'l ü yakut akıpdur ġözden delîlî dem- be-dem leblerün devrinde la'l-i âbdar olmak neden	16.		<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>
507	Ṭalî'î	Ġazel / 6 beyit	82a	ġeh şehâb-ı zülfin açup âfitâbın ġösterür ġeh döner hicrân şebinde mah-tâbın ġösterür	ṭalî'î ġördüm seg-i küyunla şehir-i yâr ider halka ya'nî itlerünle intisâbın ġösterür	15.	<i>Ṭalî'î Türkçe Divânı (İnceleme-Tenkitli Metin-Açıklama ve Notlar) (s.99)</i>	<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>
508	Revânî	Ġazel / 5 beyit	82a	şoġbetde kıocalar diyü ol müy- meyânı 'âşıklarınun bir kıla döndi yine cânı	ebrünî revânî n'ola yalvarup öperse 'âdetdür öperler ġüzelüm çünkü kemânı	16.	<i>Revânî Divânı (s.424)</i>	<i>mef'ûlü mefâ'ilü mefâ'ilü fe'ülün</i>
509	Mesîḫî	Ġazel / 5 beyit	82a	ġüci çoġ eyler kaşun kemânı çekdi nice kez miskînler ânı	ṭab'î mesîḫî deryâya benzer bir dildür anda ġüyâ zebânı	15.	<i>Mesîḫî Divânı (s.298)</i>	<i>müstef'ilâtün müstef'ilâtün</i>
510	Ḥamîdî	Ġazel / 5 beyit	81b drk.	ġördi bir saçlı perî ġözüm bugün ḥammâmda benzemez hür u melek billâh anâ endâmda	ey ḥamîdî zülfveş yüzinde ol râķîbî bî-dîn ma'nide kâfirdür ammâ şüretâ islâmda	15. 16. ?		<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
511	Hâverî	Ġazel / 6 beyit	81b drk.	gel külâhundan çıkâr habs itme göster kâkülün boynuna dîvânenün bend olmak ister kâkülün	hâverî gün geldüğince niçe gam-gîn olmasın kara bahtumdan giceler gibi ister kâkülün	16.		<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>
512	Gülâmî	Ġazel / 5 beyit	82a drk.	tâ ki çıktı mülket-i 'oşmân içinde bir çerâğ urdu küffâr ehlinün bağrına çünkü tâze dâğ	bu gulâmî cân ile dâ'im du'â kılmahtadır hağ te'âlî eylesün dâ'im belâlardan ırâğ	16.		<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>
513	Mesîhî	Ġazel / 5 beyit	82a drk.	bend-i zülfünle şehâ biz boynı bağlu çâkerüz kullarun içinde bu 'unvân ile ser- defterüz	bu ulu nimet degül midür mesîhî bize kim fağrumuzla bunca ebkâr-ı ma'ânî beslerüz	15.	<i>Mesîhî Dîvânı (s.179)</i>	<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>
514	Figânî	Ġazel / 5 beyit	82a drk.-82b drk.	câ-be-câ ey şim- ten cismümde dâğ kılup feşân atlas-ı derd üstine altun beneklerdür hemân	ey figânî dün gice sevdâ-yı zülf-i yâr ile dûd-ı âhum başın alup göklere oldu revân	16.	<i>Figânî ve Dîvânçesi (s.93)</i>	<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>
515	Sa'dî	Ġazel / 5 beyit	82b	hoş gelür 'uşşâka cevr ile cefâ cânândan pes ne ma'niden şikâyet eyleye cânândan	gerçi kim lâyıq degilsün luğf-ı yâre sa'diâ rahm idüp n'ola eger yâd eylese ihsândan	15. 16. ?		<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>
516	Ṭâlî'î	Ġazel / 5 beyit	82b	pâdişâhum nem ola ol ulı dergâha yarar cândan özge nesi	âşikâr avla yûri şîr gibi âhûları sinje pusa yürimek ṭâlî'-i rübâha yarar	15.	<i>Ṭâlî'î Türkçe Dîvânı (İnceleme-Tenkitli Metin-Açıklama ve Notlar) (s.104)</i>	<i>fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün</i>

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
				var ola kuluñ şâha yarar				
517	Cemâlî	Ġazel / 5 beyit	82b	her kaçan kim hâli ol yârûñ yanağın yaşıdanur güyyîyâ pervânedür düşmiş çerâğın yaşıdanur	var ise devlet cemâlî dünyede şol başda hâba varmışdur cebînün ayâğın yaşıdanur	15. 16. ?		<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>
518	Ġahri' ?	Ġazel / 5 beyit	83a	'âşıkun göz açup her dem cemâlî yâre bak 'ârifün vahdeti bağına gir gülzâra bak	pâ-bürehne baş açuk küyında göricek nigâr didi billâhi görün şol kağriyi hün-hâra bak	?		<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>
519	Rağîkî	Ġazel / 5 beyit	83a	sen perînün nâr-ı âhumdur yağan hammâmını kubbe-i minâsına çeşmüm koyupdur cânını	gül şuyun sende rağîkî ol kalenderveş trâş yâr ile itmek dilerseñ hacılar bayramını	16.		<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>
520	Ahmed Pâşâ	Ġazel / 5 beyit	83a-83b	çün dil-i miskîni zülfün kıldı sevdâ-yı mizâc ey müferrih-leb buyur şehd-i şifân ile 'ilâc	ahmedi dervişi çün oldu gedâ-yı küy-ı yâr 'âlemün sultânıdur bî ihtiyâc-ı taht u tâc	15.	<i>Ahmed Pâşâ Divânı (s.172)</i>	<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>
521	Ġahri' ?	Ġazel / 5 beyit	82b drk.	nice bir akıdalum yaşıımızı âb gibi sen varup seyr idesin 'âlemi mehtâb gibi	yine ol şevk-i harâbatı kenâr itmek için kağriyâ ağlayayın yaşıımı seylâb gibi	?		<i>fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün</i>
522	Şürî	Ġazel / 5 beyit	82b drk.-83a drk.	cihânda hep mestlik sâğar-ı peymânenen geldi	geçüp dile melâmetden kabâ-yı tâc-ı 'izzetden	16.		<i>mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün</i>

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
				oluban döndürdi dil nergis-i mestânenen geldi	belâ tâcın urınmak şûri-i divânenen geldi			
523	Şiyâbî	Ġazel / 5 beyit	83a drk.	şevâb-ı hacc itmekden şafân var ise ey dilber dil-i 'uşşâkı incitme ri'âyet eylegil ekşer	şiyâbî ile şevâb itmek dilerseñ ey şeh-i 'âdil dehâ vü hüsnünde görüñ kıl nâzûk iken bihter	16.		<i>mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün</i>
524	Şûrî	Ġazel / 5 beyit	83a drk.-83b drk.	şeh-i mülk-i cününam kayd-ı âlemden ferâğum var ne mîrüm ne vezîrüm vezâretüm ne otâğum var	saña şor kusûr-ı şûfî meydânımız aşa şûrî benüm cennet gibi muķârin hoş tarağum vâñ	16.		<i>mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün</i>
525	Fiğânî	Ġazel / 5 beyit	83b	âbdâl-ı dil ki kendüyi zeyn itdi dâğ ile bâzâr-ı 'ışka cerre gelüpdür çerâğ ile	el virmedin bu sâķi-i devrân fiğâniyâ bezm-i cehâletde yıkıdı beni bir ayağ ile	16.	<i>Fiğânî ve Divânçesi (s.105)</i>	<i>mef'ülü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün</i>
526	Bursalı Raķmî	Ġazel / 5 beyit	83b	yâr-ı engüşt leb-i la'l-i şeker-ğand içre benzer ol çüb-ı nebâta ki ol kıand içre	raķmî bir şüh-ı 'acem sevdi lebi şevkiyile dâsitân oldu ne çäre o semerķand içre	16.	<i>Bursalı Raķmî Divânı (s.272)</i>	<i>fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün</i>
527	Ġahri ?	Ġazel / 5 beyit	83b	bir alay 'âşıkuz dildârımız yok belâlî bülbülüz gülrâımız yok	ezel câmında olduñ mest-i emr-i kâr anun'çün ķahriyâ hüşyâımız yok	?		<i>mefâ'ilün mefâ'ilün fe'ülün</i>
528	Emrî	Ġazel / 5 beyit	84a	yârsuz bu cihânda n'eylersin	çünkü 'âşık degülsin ey emrî	16.	<i>Emrî Divânı (s.220)</i>	<i>fe'ilâtün mefâ'ilün fe'ilün</i>

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
				serv yok bûsitânda n'eylersin	söyle küy-ı fülânda n'eylersin			
529	Mesîhî	Ġazel / 5 beyit	84a	dehânun işbu çeşm-i ĥurde-bîne ne yüzden görüne yâ rabbi yine	mesîhî ĥať görüp yüzünde didi koma kâfir yayıldı rûm iline	15.	<i>Mesîhî Dîvânı (s.264)</i>	<i>mefâ'ilün mefâ'ilün fe'ülün</i>
530	Şûrî	Ġazel / 5 beyit	84a	inlemekdür ney gibi her dem nevâsî 'âşıkun n'eylesün nâlišden özge yok devâsî 'âşıkun	şem'-i rûy-ı şevkine ol bî-vefânun şûriyâ cânını yakmağ imiş bildüm şafâsî 'âşıkun	16.		<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>
531	Ĥızrî	Ġazel / 5 beyit	83b drk.	gerekmez tevsen çarĥ-ı denîden ferâgum var bu 'âlem geşt-güzârında ne çiftüm ne orâgum var	gönjülden dîdeden ĥızrî çıkardum âb-ı ĥayvânı leb-â-leb ĥün-1 eşk ile tolu iki kabâgum var	15. 16. ?		<i>mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün</i>
532	Firâķî	Ġazel / 5 beyit	83b drk.-84a drk.	biĥamdillâĥ gönjül abdâl olaldan tâze dâgum vâ r cihânun tekyegâhında benüm de bir çerâgum vâ r	ķo minnetsüz ciger ĥanın içeyin lâleveş her dem firâķî bezm-i kesretten benüm şimdi ferâgum vâ r	16.		<i>mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün</i>
533	Civânî	Ġazel / 7 beyit	84a drk.	biĥamdillâĥ ģâmunla sinem üzre tâze dâgum var belâyuz monla yanar gün gibi rûşen çerâgum vâ r	ferâġat mülkine şâhum n'ola artursa 'unvânun civânî işĥâķ sâyebân gülgün otâgum vâ r	16.		<i>mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün</i>
534	Sühâyî	Ġazel / 5 beyit	84b	iden neẓâre verd-i ruĥ-i al-i aĥmede	başdan saçı ģamın çek el uzatma	16.		<i>mef'ülü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün</i>

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
				şallı 'aleyh okuya cemâl-i muhammede	ğayrıya irmek sühâyî ister isen 'ömr ü sermede			
535	Sihri	Gazel / 5 beyit	84b	nâzeninler şehri bir dilber-i zibâ gördüm mümiyândur bâdâmin bâhir ü peydâ gördüm	cân çaker-i çâh-ı zenaḥdâmı düşüp sihrî gibi zülf-i bendinde yaturlar niçe şeydâ gördüm	16.		fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün
536	Celili	Gazel / 5 beyit	84b	yine bir derzi güzel sevdi gönül yâresi çok rişte-i zülfine bağlu yiler âvâresi çok	biñden artuḡ var ola şimdi celilî sürinen yüzi aştarı belürsüz yiler âvâresi çok	16.		fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün
537	Necâtî Beg	Gazel / 3 beyit	85a	dilberâ ḥâl-i lebün râz-ı dehânun kıldı fâş nitekim esrâr-ı ğaybı nokta-i remmâl açar	şâd olur olsa necâtî işigünde pây-mâl ehl-i dünyâ gibi kim gönlini rûy-ı mâl açar	15.	Necâtî Beg Dîvânı (s.245)	fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün
538	Necâtî Beg	Gazel / 7 beyit	85a	şol goncalar ki la'lün anup ağzın açalar bâd-ı şabâ irişi şî'b gelüp ağzına çalar	bezm-i belâda ḡaddümi ceng eyledi diyü çokdan bu derd-mend necâtî anı çalar	15.	Necâtî Beg Dîvânı (s.226)	mef'ülü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün
539	Necâtî Beg	Gazel / 5 beyit	85a	revâ mıdur ki güneş yüzüne kamer diyeler gice ile taşra çıkarsan daḡı neler diyeler	levend ü müflis ü mey-ḡüre vü fakîr ü ḡakîr necâtiyem umaram daḡı beş beter diyeler	15.	Necâtî Beg Dîvânı (s.216)	mefâ'ilün fe'ilâtün mefâ'ilün fe'ilün

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
540	Necâtî Beg	Ġazel / 5 beyit	85a-85b	g��lleri b��d-ı Őab�� ��ande bulursa ya��alar ���� olupdur Őanem�� 'ışığı elinden ya��alar	hele ben g��rd��g��mi y��ra nec��t�� diyeyin nice ola neyleyeler g��yeti bu kim ya��alar	15.	Nec��t�� Beg D��v��n�� (s.249)	fe'��lat��n fe'��lat��n fe'��lat��n fe'��l��n
541	Sem��'��	Ġazel / 5 beyit	84b drk.	ne 'ıŐ�� Şabr ider oldum ne 'a��l ile y��rum ne k��r�� ba��a ilet��d��m ne bell�� b��-k��rum	sem��'�� gibi ben ol b��-hodem ki '��lemde ne keyf ile m��keyyef ne mest �� ��ayr��num	16.		mef��'��l��n fe'��lat��n mef��'��l��n fe'��l��n
542	Nec��t�� Beg	Ġazel / 7 beyit	85a drk.	kendüyi ta'rif idermiş m��Ő�-i ter ��ks��z oğlan göbeğin kendü keser	dimezim Ő��'re h��nerd��r��r vel�� bunc��lay��n Ő��'r dimekdür hüner	15.	Nec��t�� Beg D��v��n�� (s.246)	f��'��lat��n f��'��lat��n f��'��l��n
543	Nec��t�� Beg	Ġazel / 5 beyit	85a drk.	Şol dil-r��b�� ki '��Ő��� y��zbi�� cef��Ő� var ������ ki her cef��Ő�na bi�� bi�� vef��Ő� var	y�� rab ne götürür bu nec��t�� ki her güzel a��a s��ger meger ki mücerreb du'��Ő� var	15.	Nec��t�� Beg D��v��n�� (s.225)	mef��'l�� f��'��lat�� mef��'��l�� f��'��l��n
544	Nec��t�� Beg	Ġazel / 7 beyit	85b	y��r��� cef��Ő� ��ayriye derd �� bel�� gelür ben m��btel�� mu��hibbine lu��f u vef�� gelür	misk��n nec��t�� ah urur kendüden gider y��r��� meger ki cennet-i k��y��n a��a gelür	15.	Nec��t�� Beg D��v��n�� (s.271)	mef��'l�� f��'��lat�� mef��'��l�� f��'��l��n
545	Nec��t�� Beg	Ġazel / 7 beyit	85b	nice bir dil Ő��Őesin seng-i cem��l-i y��r Ő��r gel tera�����m k��l ki g���l��m g��rbet içre y��r Ő��r	sen zeb���n olma nec��t�� gerçi kim ����dur g��n��h bi��jini 'ıŐın ��erisin���� bir isti�����r Ő��r	15.	Nec��t�� Beg D��v��n�� (s.260)	f��'��lat��n f��'��lat��n f��'��lat��n f��'��l��n

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
546	Necâtî Beg	Ġazel / 5 beyit	86a	öykündi nâfe zülfiñe kürkin devürdiler şu 'arızunı anıdı yüzün yire sürdiler	meclisde şişeler gibi miskin necâtinün kan doldurup yüregini boynını burdılar	15.	<i>Necâtî Beg Dîvânı (s.180)</i>	<i>mef'ülü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün</i>
547	Necâtî Beg	Ġazel / 7 beyit	86a	ey kaşı yay olan beni inletme kıl hazer kim âhum okı na'l- i hilâle ider güzzer	toğrulcağ necâtiden ayruğuna tîriñ allâh bilür ki ĥasta göñüliden neler geçer	15.	<i>Necâtî Beg Dîvânı (s.180)</i>	<i>mef'ülü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün</i>
548	Mağlaşsız	Müfred	86a	oñulur ok kılıç süngü yarası oñulmaz tâ kıyâmet dil yarası				<i>mefâ'ilün mefâ'ilün fe'ülün</i>
549	Necâtî Beg	Ġazel / 5 beyit	85b drk.	ĥalkun kimisi şüfî kimi mey-perest olur ey ĥvâce bu mu'âmele rüz-i elest olur	olsun necâtî nazmunun âvâzesi bülend ki anun ĥatında çeng ü ney âvâzı pest olur	15.	<i>Necâtî Beg Dîvânı (s.206)</i>	<i>mef'ülü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün</i>
550	Necâtî Beg	Ġazel / 5 beyit	85b drk.	güzelde murâd ân olur endâm degüldür keyfiyyet olur meyde ġarağ câm degüldür	zülfi ü ruĥı şeydâsına kimse diye bilmez kim dün ü günü ĥadr ile bayram degüldür	15.	<i>Necâtî Beg Dîvânı (s.252)</i>	<i>mef'ülü mefâ'ilü mefâ'ilü fe'ülün</i>
551	Necâtî Beg	Ġazel / 9 beyit	86a drk.	yara neyler 'arızunda ey boyı serv-i revân bir elifdür ol 'ızârün ortasında bî-gümân	yara ne eyler 'arızunda ey boyı serv-i revân kendü kendünden necâtî ĥab'ın eyler imtiĥân	15.	<i>Necâtî Beg Dîvânı (s.409)</i>	<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
552	Necâtî Beg	Ġazel / 7 beyit	86a drk.-86b drk.	haııı-ı ruıı-i yâr maıabbet ecelidür ġafil yürüme aç ġözüni ġün ġicelidür	maıhbüb u meye tevbe idem dirse necâtî inanmayasuz sözine zîrâ ki delidür	15.	Necâtî Beg Dîvânı (s.207)	mefûlû mefâ'ilü mefâ'ilü fe'ülün
553	Hilâlî	Neşir	86b-87a			16.		
554	Necâtî Beg	Ġazel / 5 beyit	87a	cânumı virür idüm büse-i cânâna 'ivaż mümkün olsa yaradılmışda eger cânâ 'ivaż	dil virüp vuşlat umar ise necâtî heyhât kimse ġördün mi vire âteş-i süzâna 'ivaż	15.	Necâtî Beg Dîvânı (s.302)	fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün
555	Necâtî Beg	Ġazel / 7 beyit	86b drk.	kaşunla kirpüġün elbette cânı ġözlerler şan iki atıcılardur nişânı ġözlerler	necâtî diyü nighbân hâzır olmaya kim felek ferişterleri cümle anı ġözlerler	15.	Necâtî Beg Dîvânı (s.243)	mefâ'ilün fe'ilâtün mefâ'ilün fe'ilün
556	Necâtî Beg	Ġazel / 7 beyit	87a drk.	ġamzeler kim cân eline tîr ü müġân yaġdurur beşzer ol tatara kim sihr ile bârân yaġdurur	ey necâtî kilik-i gevher-bârûna kıymet mi var dürr olur her kaıre kim ol ebr-i nişân yaġdurur	15.	Necâtî Beg Dîvânı (s.236)	fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün
557	Necâtî Beg	Ġazel / 7 beyit	87a drk.-87b drk.	n'ola bî-mihr ise dilber biıamıdillâh ki meh-rûdur şol deñlü şöreti var kim hemân bir şehir bir odur	necâtî baııı-i eş'arun nedendür pür-güher bu ġod selâsetde leıâfetde hemâna bir içim şudur	15.	Necâtî Beg Dîvânı (s.262)	mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün
558	Necâtî Beg	Ġazel / 6 beyit	87b	ıocmaġa el virmeyen serv-i dilâradan n'olur a benüm a	rind-i ser-meste naşıhat ġalk içinde eyleme vâ'izâ ġüşyar isen	15.	Necâtî Beg Dîvânı (s.244)	fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
				sevdüğüm kırık temâşâdan n'olur	şoğbetde gavgâdan n'olur			
559	Necâtî Beg	Ġazel / 5 beyit	87b	ġam-ı cânâneyi her cân götürmez ki degme memleket sulţân götürmez	necâtî bezm-i hâş ü cür'a-i dost bu ululukları devrân götürmez	15.	Necâtî Beg Dîvânı (s.285)	mefâ'ilün mefâ'ilün fe'ülün
560	Necâtî Beg	Ġazel / 5 beyit	87b	dem olmaz kim feleklerde melekler âhdan korkmaz beni yakduñ günâhum ne be hey allâhdan korkmaz	ķara başına şüfînün ne günler geldi hüsñünden necâtî şeb-rev olanlar kimdir mâhdan korkmaz	15.	Necâtî Beg Dîvânı (s.281)	mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün
561	Necâtî Beg	Ġazel / 5 beyit	88a	ey rind-i ġarâbât beni 'âr gerekmez mest-i mey-i 'ışķ olana inkâr gerekmez	olsa yalnız diyü necâtiyi uşanmañ bu 'ışķ târîkinde hevâ-dâr gerekmez	15.	Necâtî Beg Dîvânı (s.276)	mef'ülü mefâ'ilü mefâ'ilü fe'ülün
562	Necâtî Beg	Ġazel / 7 beyit	88a	yâ rab ol serv-i nâzî kim sevmez veyli 'ömrî dirâzî kim sevmez	ķün necâtî makâm ola dem-sâz nağme-i şâh-nâzî kim sevmez	15.	Necâtî Beg Dîvânı (s.293)	fe'ilâtün mefâ'ilün fe'ilün
563	Necâtî Beg	Ġazel / 7 beyit	88a-88b	şevķ-i ruhsârınla dil zülf-i dü-tâdan korkmaz ârzü-yi genc idenler ejdehâdan korkmaz	ġavf ider şanma maġallenġe necâtiden rakîb pâdişâhum bellüdü kim seg gedâdan korkmaz	15.	Necâtî Beg Dîvânı (s.283)	fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün
564	Necâtî Beg	Ġazel / 7 beyit	87b drk.	devr-i meclis ki bugün zevķ u şafâ ġürmenidür el açuñ vaķt-i şabûġ oldu du'a ġürmenidür	şükr allâha necâtî yine bir dânedürür pâdişâh işigi gerçi zûrefâ ġürmenidür	15.	Necâtî Beg Dîvânı (s.214)	fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
565	Necâtî Beg	Ġazel / 5 beyit	87b drk.-88a drk.	luġf idersin sen gelürsen mürde cisme cân gelür nâme yazup gönderirsen bendeye 'unvân gelür	rişte-i nazma naşihat dürlerin düzdün velî ey necâtî dilbere ol sözlerün yalan gelür	15.	<i>Necâtî Beg Dîvânı (s.255)</i>	<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>
566	Necâtî Beg	Ġazel / 5 beyit	88a drk.	saña ancaġ kamer çâker degüldür güneş daġı anġa benzer degüldür	cihân-ı pîre-zâle baş hoşanlar necâtî er degüldür er degüldür	15.	<i>Necâtî Beg Dîvânı (s.224)</i>	<i>mefâ'ilün mefâ'ilün fe'ülün</i>
567	Necâtî Beg	Ġazel / 7 beyit	88a drk.-88b drk.	her kaçan bād ile zülf-i 'anber-efşân şarmaşur dil perişân olı başlar rişte-i cân şarmaşur	ey necâtî yirde gökde bir belâsuz bal yok mâh-ı tâbâna şehâb ü gence şu'bân şarmaşur	15.	<i>Necâtî Beg Dîvânı (s.265)</i>	<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>
568	Necâtî Beg	Ġazel / 5 beyit	88b	ġidâ-yı cân gerek ehl-i dil olana şeksüz güzelsüz olmazuz oluruz etsüz etmeksüz	necâtî yüregünî karşı tüt belâ okına ki saña dimeyeler yüri bire yüreksüz	15.	<i>Necâtî Beg Dîvânı (s.285)</i>	<i>mefâ'ilün fe'ilâtün mefâ'ilün fe'ilün</i>
569	Necâtî Beg	Ġazel / 5 beyit	88b	maġmûr gözler olalı mest-i şarâb ü nâz her ġüşede benim gibi bin var ġarâb-ı nâz	başı ayaġı oldu belürsüz necâtînün sâķi meġer ki itdi ayazınun âbın âz	15.	<i>Necâtî Beg Dîvânı (s.288)</i>	<i>mef'ülü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün</i>
570	Necâtî Beg	Ġazel / 7 beyit	88b-89a	ķanlara döndi göz yaşı ey bî-vefâ yetiş bir dürlü daġı oldu begüm mâcerâ yetiş	hep ümmet-i muġammed olanlar esirgedi vâktidürür necâtîye gel muştâfâ yetiş	15.	<i>Necâtî Beg Dîvânı (s.300)</i>	<i>mef'ülü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün</i>

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
571	Necâtî Beg	Ġazel / 5 beyit	89a	h��k-i p��y��n t��tiy��- yi d��de-i h��n-b��r imiş ��amd��llill��h kim görecek g��zler��m��z var imiş	b��seni görmez nec��t�� kendüye l��y��k vel�� ey lebi sükker ne ���re c��ndur[ur] umar imiş	15.	<i>Nec��t�� Beg D��v��n�� (s.297)</i>	<i>f��'il��t��n f��'il��t��n f��'il��t��n f��'ilün</i>
572	Nec��t�� Beg	Ġazel / 5 beyit	89a	c��num�� virür idüm b��se-i c��n��n�� 'iv��z mümkin olsa yarad��lm��şda eger c��na 'iv��z	dil vir��p vuşlat umar ise nec��t�� heyh��t kimse g��d��n�� mi vire ��teş-i s��z��n�� 'iv��z	15.	<i>Nec��t�� Beg D��v��n�� (s.302)</i>	<i>fe'��l��t��n fe'��l��t��n fe'��l��t��n fe'��l��n</i>
573	Nec��t�� Beg	Ġazel / 5 beyit	89a-89b	ben��m sev��m ne vir��r sende himm��t olmay��ca��k neye yarar iki başdan ma��abb��t olmay��ca��k	nec��t�� aya��ı tozn get��r��med��n ele ��n ne müşkil olur imiş başda devlet olmay��ca��k	15.	<i>Nec��t�� Beg D��v��n�� (s.313)</i>	<i>mef��'ilün fe'��l��t��n mef��'ilün fe'��l��n</i>
574	Nec��t�� Beg	Ġazel / 7 beyit	88b drk.	��amzesine ��eşm-i h��v��b-��l��d-�� dilber yaşdanur bir dil-��ver gibi kim yatdu��k��a ��an��er yaşdanur	��aş��n ile z��lfin��i görüp du'��lar itmege bu nec��t�� r��z �� şeb mihr��b �� minber yaşdanur	15.	<i>Nec��t�� Beg D��v��n�� (s.237)</i>	<i>f��'il��t��n f��'il��t��n f��'il��t��n f��'ilün</i>
575	Nec��t�� Beg	Ġazel / 6 beyit	89a drk.	cedvelden inen çıkma ki perg��ra ��ekerler ��o��rı yolına gitmeyi d��ra ��ekerler	g��l devrid��r��r sar��oş olunca bu nec��t�� ��aclet ra��am��n cebhe-i h��ş-y��ra ��ekerler	15.	<i>Nec��t�� Beg D��v��n�� (s.203)</i>	<i>mef��'��l�� me��f��'il�� mef��'il�� fe'��l��n</i>
576	Nec��t�� Beg	Ġazel / 7 beyit	89a drk.	işigün yaş��m ile hem-demdür ��alib ol ka'bedür bu zemzemd��r	��fer��nler nec��t�� ��ab'��n�� kim tarz-�� eş'��rda müsellemdür	15.	<i>Nec��t�� Beg D��v��n�� (s.186)</i>	<i>fe'��l��t��n me��f��'ilün fe'��l��n</i>

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
577	Necâtî Beg	Ġazel / 5 beyit	89b	hoşdurur dilde hayâl-i la'l-i cânân beslemek yaraşur zîrâ sıfâl içinde reyhân beslemek	yârdan yevmî gam umarsa necâtî n'ola kim 'âdet-i meşhûrdur kûlını sultân beslemek	15.	<i>Necâtî Beg Dîvânı (s.331)</i>	<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>
578	Necâtî Beg	Ġazel / 5 beyit	89b	çeksün belâlu bûlbûlün ey gül belâlaruñ her hâra hem-dem ol yûri sûrsün şafâlaruñ	bigâne gibi bakduğun oldur necâtiye kim var hezâr bencileyin âşinâlaruñ	15.	<i>Necâtî Beg Dîvânı (s.327)</i>	<i>mef'ûlü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün</i>
579	Necâtî Beg	Ġazel / 7 beyit	89b-90a	şâh-ı güldür sinem üzre zaħm-ı şemşîrûñ senûñ goncalar zeyn eylemiş eţrafına tîrûñ senûñ	oğlan oyuncağına döndi necâtî 'ışķ-ı pâk hey necâtî böyle mi ta'lîm ider pîrûñ senûñ	15.	<i>Necâtî Beg Dîvânı (s.336)</i>	<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>
580	Necâtî Beg	Ġazel / 7 beyit	90a	faşl-ı bahârdur heves-i sebze-zâr idûñ bir lâle-çihre ile mey-i hoş-güvâr idûñ	bir yıl idi ki gül gibi pinhân idi kıadeh vaķtidürür necâtî gelûñ âşikâr idûñ	15.	<i>Necâtî Beg Dîvânı (s.340)</i>	<i>mef'ûlü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün</i>
581	Necâtî Beg	Ġazel / 5 beyit	90a	kuliyuz kûlî melek yüzlü melik- zâdelerûñ lebi gonca beli ince yañağı sâdelerûñ	dağı çok başlu olur zülfî kaşîr olduķca nice ola hâli necâtî cigeri sâdelerûñ	15.	<i>Necâtî Beg Dîvânı (s.341)</i>	<i>fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün</i>
582	Necâtî Beg	Ġazel / 5 beyit	89b drk.	derd ile günde biñ kerre ölmek kime yalan ise baña gerçek	azacuk cânlusân necâtî sen çür'a-i la'l-i yârdan al çek	15.	<i>Necâtî Beg Dîvânı (s.332)</i>	<i>fe'ilâtün mefâ'ilün fe'ilün</i>
583	Necâtî Beg	Ġazel / 8 beyit	89b drk.-90a drk.	ben üzümün şuyın severem şüfî dânesin	öldürmege behâne gerekmez necâtîyi yetmez mi bu	15.	<i>Necâtî Beg Dîvânı (s.379)</i>	<i>mef'ûlü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün</i>

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
				zîrâ kimi kızını sever kimi anesin	behâne ki sen bî- behânesin			
584	Necâtî Beg	Ġazel / 9 beyit	90a drk.	dirler lebûne halk mesihâ küçücükden kim oldu mesihâ gibi güyâ küçücükden	ol hoşka-dehen 'ışkunı fâş itdi necâtî kim gizli haberler olur ifşâ küçücükden	15.	Necâtî Beg Dîvânı (s.388)	mef'ûlû mefâ'ilü mefâ'ilü fe'ülün
585	Necâtî Beg	Ġazel / 4 beyit	90a drk.-90b drk.	ey gönül ağıyar olana yâr dirsen bilmezin bî-vefâ dilberlere dildâr dirsen bilmezin	ben necâtîyem güzel sevmek olupdur şan'atüm sen mu'allim 'âşik-ı bî-kâr dirsen bilmezin	15.	Necâtî Beg Dîvânı (s.375)	fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün
586	Necâtî Beg	Ġazel / 5 beyit	90b	cemâlün muşhafı haqqı mübarek fâldür zülfün yâ tavûsi mürekeble yazılmış dâldür zülfün	necâtî her müselmânun görür kaydını ol kâfir baña geldükçe her dâ'im işi ihmâldür zülfün	15.	Necâtî Beg Dîvânı (s.328)	mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün
587	Necâtî Beg	Ġazel / 8 beyit	90b	ağlar dimiş beni leb-i handâna benlerün bilsem niçün şehâdet ider kana benlerün	itdüklerin necâtiye bir kâfir itmeye hâşâ ki benzer ola müselmâna benlerün	15.	Necâtî Beg Dîvânı (s.319)	mef'ûlû fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün
588	Necâtî Beg	Ġazel / 6 beyit	90b	didiler dost şaňa yâr ola didüm dağı yeg münis ü hemdem ü dildâr ola didüm dağı yeg	didiler ol yüzi gülrâr necâtî gâlib gül-i cennet kadarı var ola didüm dağı yeg	15.	Necâtî Beg Dîvânı (s.332)	fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün
589	Necâtî Beg	Ġazel / 5 beyit	91a	ğamzen beni helâk ide göre çura	çokdur necâtî ğamzeleri şîr merd	15.	Necâtî Beg Dîvânı (s.339)	fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
				gözün turmaya girü gamze kılıcın ura gözün	evet âdem helâk olur bağışından kıra gözün			
590	Necâtî Beg	Ġazel / 6 beyit	91a	bu ġam eyyâmında sâķî bizi hoş-ġâl eyledün rûzigâra bâde-i ġülgün ile âl eyledün	ey necâtî şevķ ile her beyt kim itdün rakam süz-ı dilden dilbere bir nâme irsâl eyledün	15.	<i>Necâtî Beg Dîvânı (s.325)</i>	<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>
591	Necâtî Beg	Ġazel / 5 beyit	91a	ġüzelüm ġûblar içre saña biz şâġ didük ne didük ķullarınız yâricuñ allâġ didük	bir nefesdür virelüm yâra necâtî cânı dutalum ġasret ile bir kıtraķ âġ didük	15.	<i>Necâtî Beg Dîvânı (s.343)</i>	<i>fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün</i>
592	Necâtî Beg	Ġazel / 7 beyit	90b drk.	olmayuben cemâlûñe pervâne yanayın yanmayuben fırâķ odına yana yanayın	dâ'im necâtî nâleye âheng ider ġönül yâ erganün-ı âġ ile efġâna yanayın	15.	<i>Necâtî Beg Dîvânı (s.375)</i>	<i>mef'ülü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün</i>
593	Necâtî Beg	Ġazel / 5 beyit	90b drk.-91a drk.	sen ey ġayâl-i dost ġönülden çıkar mısın dil şehrini yâ şöyle ısuz ķor yıķar mısın	pîr-i muġânı inen öġersen necâtiyâ yoġsa üzüm şuyını böylece şıķar mısın	15.	<i>Necâtî Beg Dîvânı (s.394)</i>	<i>mef'ülü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün</i>
594	Necâtî Beg	Ġazel / 5 beyit	91a drk.	ġönlümi sensüz egleyemez serv ile semen serv ü semen ġelür baña tâbüť ile kefen	cân virme çeşm-i dilbere dirsüz necâtiye hey n'oldı şöyle dirsünüz ölsün mi yâ seven	15.	<i>Necâtî Beg Dîvânı (s.398)</i>	<i>mef'ülü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün</i>

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
595	Necâtî Beg	Ġazel / 5 beyit	91a drk.-91b drk.	câm-ı 'ışkındur dem â dem sırrumı fâş eyleyen nâr-ı şevkındur hemîşe gözlerüm yaş eyleyen	sâlik-i râh-ı haķıkâtđür necâtî kôrķusuz dil-rübâlar 'ışkını kendüye yoldaş eyleyen	15.	Necâtî Beg Dîvânı (s.384)	fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün
596	Necâtî Beg	Ġazel / 8 beyit	91b	'âşık irdi 'îd-i vaşla zâhid eyler daķı şek kimine yemek naşib oldu kimisine emek	zülfün ucından necâtinün neler çekdüĝini biñ yıl olsa 'ömri biñde birin olurdu dimek	15.	Necâtî Beg Dîvânı (s.338)	fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün
597	Necâtî Beg	Ġazel / 7 beyit	91b	her lahza gün yüzine şalar sāye perçemün her gün kemend-i nâz atar âya perçemün	şarmış iken ayaĝın eteĝine zülf-yâr şaldı necâtiyi yine sevdâya perçemün	15.	Necâtî Beg Dîvânı (s.345)	mef'ülü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün
598	Necâtî Beg	Ġazel / 9 beyit	91b-92a	sihr ider reftârda serv-i hürâmânun senün kıl yarar güftârda la'l-i dūr-efşânun senün	diş bilermişsin leb-i şirîn-i yâra vaz gel ey necâtî döymez ol tatluya dendânun senün	15.	Necâtî Beg Dîvânı (s.335)	fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün
599	Necâtî Beg	Ġazel / 7 beyit	92a	ey şabâ zülf-i nigârı 'anber-efşân eyledün haķ olan bî-dillerün tozin perîşân eyledün	git necâtiden kesil saĝlıkla gelme ey rakîb derde dermân eyle dirdüm derde dermân eyledün	15.	Necâtî Beg Dîvânı (s.321)	fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün
600	Necâtî Beg	Ġazel / 5 beyit	92a-92b	bahâr mevsimidür gülistâna varı görün güli müşâhede eylen cemâl-i yârı görün	necâtîye çemen-i eyyâmdur uyarşanuz şadâ-yı bülbül ile cânunuz uyarı görün	15.	Necâtî Beg Dîvânı (s.325)	mefâ'ilün fe'ilâtün mefâ'ilün fe'ilün

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
601	Necâtî Beg	Ġazel / 7 beyit	91b drk.	bir içim şu umarın hançer-i bürrânun'dan n'ola bir kez içürürsen ne gider yanun'dan	itlerden bugün ön ağdı necâtî seni yâr yine mümtâz olasan gibi hep akrânun'dan	15.	<i>Necâtî Beg Dîvânı (s.380)</i>	<i>fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün</i>
602	Necâtî Beg	Ġazel / 6 beyit	91b drk.-92a drk.	dost itdüm derd-i cânı çünkü cânân ile ben bilmiş ol kim düşmanın ölince dermân ile ben	râstı budur ki rûsvây oldu şon ver dâştım çıkışmadım necâtî âh ü efğân ile ben	15.	<i>Necâtî Beg Dîvânı (s.389)</i>	<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>
603	Necâtî Beg	Ġazel / 6 beyit	92a drk.	göricek yârın elde oğu yasın benüm çün hâce başla oğu yâ-sîn	eger ben âyet'ül kürsî okursam ne mümkündür beni sen okuyasın	15.	<i>Necâtî Beg Dîvânı (s.400)</i>	<i>mefâ'ilün mefâ'ilün fe'ülün</i>
604	Necâtî Beg	Ġazel / 6 beyit	92b	dil kebâb ü kabağum yaşı mey-i nâb gerek lâ-cerem 'ayş-ı müdâm itmege esbâb gerek	şekkerün başına şu koydı zülâli lebinün nideyin çandi necâtî başa cüllâb gerek	15.	<i>Necâtî Beg Dîvânı (s.333)</i>	<i>fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün</i>
605	Necâtî Beg	Ġazel / 7 beyit	92b	elhamdülillâh eyledi terk-i cefâ haţun yazdı nigîn-i la'lüne naķş-ı vefâ haţun	âzâd olur haţ ile kûl olan necâtiyâ âzâde yürür iken ider mübtelâ haţun	15.	<i>Necâtî Beg Dîvânı (s.318)</i>	<i>mef'ülü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün</i>
606	Necâtî Beg	Ġazel / 5 beyit	92b-93a	gönül ger kûl isen bir şâh ile ol belâyâ şabr kûl allâh ile ol	eyâ şüfî kalenderdür necâtî ögünmez manşib ile câh ile ol	15.	<i>Necâtî Beg Dîvânı (s.352)</i>	<i>mefâ'ilün mefâ'ilün fe'ülün</i>
607	Necâtî Beg	Ġazel / 5 beyit	93a	zâhidâ ka'beye dayanma gel ey gevden gel	hâlet-i 'ışkı necâtiye danışdım didi kim her cefâ-kâra gönül	15.	<i>Necâtî Beg Dîvânı (s.350)</i>	<i>fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün</i>

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
				cân ü dil pîş-keş it ışığıne evden gel	virmeylem oğlan gel			
608	Necâtî Beg	Ğazel / 5 beyit	93a	bugünden irteye ğama olma gönül melûl gökden ne yağdı kim anı yir itmedi kabûl	bâd-ı fenâ ğubârı tâ kim şavurmaya var ey necâtî küyına hasret yaşı ile öl	15.	Necâtî Beg Dîvânı (s.346)	mef'ûlû fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün
609	Necâtî Beg	Ğazel / 5 beyit	93a-93b	çün tevbelüsen isteme ey dil şarâb- ı âl sâkî sözünü şıma ayağı elüne al	bayram irişdi her kişi beg gibi şadumân miskin necâtî mu'tekif-i ğüşe-i melâl	15.	Necâtî Beg Dîvânı (s.348)	mef'ûlû fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün
610	Necâtî Beg	Ğazel / 7 beyit	92b drk.	gerçi gül-zâr-ı cihânda gül olur hâra yakın hağ ırağ eylesün andan ki ola ağvâra yakın	lebi şevki iledür zülfe necâtî gönlin beli tiryâk olıcağ varsa olur mârâ yakın	15.	Necâtî Beg Dîvânı (s.397)	fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün
611	Necâtî Beg	Ğazel / 6 beyit	92b drk.-93a drk.	ey hâtır-ı âşüfte şol iki gözüm aydın cân gibi gönül şehrîne gelmiş gözün aydın	şî'rinde ruğun vaşfını itdükçe necâtî mecnû'a-i gül gibi olur sözleri rengin	15.	Necâtî Beg Dîvânı (s.377)	mef'ûlû mefâ'ilü mefâ'ilü fe'ülün
612	Necâtî Beg	Ğazel / 5 beyit	93a drk.	lâle yakdı cigerini gül-i ğandânun içün servler kesdi kolın kadd-i hırâmânun içün	ey necâtî gözün aç al ayağı toprağını tütüiyâ ister isen çeşm-i cihân- bânun için	15.	Necâtî Beg Dîvânı (s.401)	fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün
613	Necâtî Beg	Ğazel / 5 beyit	93a drk.-93b drk.	koğul ey bağ-bân büy-i vefâ gülden ırağ olsun hezârân bülbül	necâtî mest-i 'ışkam ben benüm 'ağ ile işüm yok bir iki kez aña	15.	Necâtî Beg Dîvânı (s.397)	mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
				ölürse kayurmaz kendü şağ olsun	didüm hele benden ırağ olsun			
614	Necâtî Beg	Ġazel / 7 beyit	93b	ġâret-i dîn iden ancak zûlf-i 'anber-bû degül ħaţţ u ħâlûn daĥı kâfirlerdürür bir bu degül	ey necâtî çün ola mecnûna hem-dem bir ġazâl baňa ne içün âşinâ ol gözleri âhü degül	15.	Necâtî Beg Dîvânı (s.351)	fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün
615	Necâtî Beg	Ġazel / 7 beyit	93b	âsumâniler geyüp ġün gibi mâhum gitme gel göklere boyanmasun feryâd ü âhum gitme gel	ben necâtî rûz-ı şeb derdünî irürdüm taleb ben elümle itdüm baňa gitme ġünâhum gitme gel	15.	Necâtî Beg Dîvânı (s.347)	fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün
616	Necâtî Beg	Ġazel / 7 beyit	94a	mevsim-i nev-bahârî gözleyelüm bâde-i ĥoş-ġüvârı gözleyelüm	ġulġuli şişenün baş aġrısıdur sâġar-ı bî-ĥumârı gözleyelüm	15.	Necâtî Beg Dîvânı (s.370)	fe'ilâtün mefâ'ilün fe'ilün
617	Necâtî Beg	Ġazel / 6 beyit	94a	işġünden yüzüm dönerse dönsün bir yaňa kıblem kapuňa doğru geldüm ben senün a ka'bem a kıblem	şikâyet eylemiş diyü yeter öldür necâtîyi aňa itdüklerün sen de n'ola bir kez aňa kıblem	15.	Necâtî Beg Dîvânı (s.356)	mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün
618	Necâtî Beg	Ġazel / 6 beyit	94a-94b	zaĥm-ı firâķ onulmuş u gitmişdür ey şanem tîrünle sine birlige bitmişdür ey şanem	ġül ruhlarında sünbülün âşüfte ġoreli miskin necâtî 'aķlı daġıtmışdur ey şanem	15.	Necâtî Beg Dîvânı (s.362)	mef'ülü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün
619	Necâtî Beg	Ġazel / 5 beyit	93b drk.	süz-ı dil beñzüm şarardur ey yaňaġı erġavan	ķaşınun yayı ele ġirmez tutun ġirpik oķın	15.	Necâtî Beg Dîvânı (s.392)	fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
				ğalibâ bu vech ile küyünde olmaz za'ferân	toğru tutulmayıcak egri bulunmaz bi-gümân			
620	Necâtî Beg	Ġazel / 3 beyit	93b drk.	zûlf-i 'anber-bâr ile yâr ister örte ruhların hiç ola mı şem'-i rûşen perde-i şebde nihân	ey necâtî şekk ider 'âlem vücûdunda senün varlığıñ 'anķa gibi bir ad olmuştur hemân	15.	<i>Necâtî Beg Dîvânı (s.393)</i>	<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>
621	Necâtî Beg	Ġazel / 7 beyit	93b drk.-94a drk.	yâr işigidür gedâya cennet-i me'vâ bugün yâr ile tursun tursun dostlar dünyâ bugün	ey necâtî hançer-i hûn-rîz-i yâra teşneyüz şudan artuķ nesne çekmez gönjümüz kaţ'â bugün	15.	<i>Necâtî Beg Dîvânı (s.406)</i>	<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>
622	Necâtî Beg	Ġazel / 6 beyit	94a drk.	yûri ferzâne isen cânib-i cânâna deġin n'ola pervâne isen şem'-i şebistâna deġin	dimedün râzı necâtî ile fâş eylemedi geçmeyince güzelüm ġamzen okı câna deġin	15.	<i>Necâtî Beg Dîvânı (s.407)</i>	<i>fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün</i>
623	Necâtî Beg	Ġazel / 7 beyit	94a drk.-94b drk.	neşât u 'işreti ne eyler ġamunla hem-dem olan kapuñda cennetün adın anar mı âdem olan	ecel gelüp sefere nevbetündürür diyicek necâtiyâ kara yayadurur müsellemler olan	15.	<i>Necâtî Beg Dîvânı (s.403)</i>	<i>mefâ'ilün fe'ilâtün mefâ'ilün fe'ilün</i>
624	Necâtî Beg	Ġazel / 6 beyit	94b	yoluñda kurdı dîdelerüm halka halka dâm şayd ide tâ nazar seni ey kebk-i hoş-hurâm	dilden giderdi ġam gicesinün karanlığıñ sâġar hilâli olsa necâtî kim temâm	15.	<i>Necâtî Beg Dîvânı (s.372)</i>	<i>mef'ülü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün</i>
625	Necâtî Beg	Ġazel / 7 beyit	94b	şâmiler itmesün diyi ikide bir hücum	ölüm işi haķ işidürür andan kim incinür	15.	<i>Necâtî Beg Dîvânı (s.363)</i>	<i>mef'ülü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün</i>

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
				götürdi zülf kâ'idesin yüzden ehl-i rûm	yârı necâtî ğayr ile görmekdürür ölüm			
626	Necâtî Beg	Ġazel / 7 beyit	94b-95a	mey-gûn lebün hayâli ile kan akar yaşum kim didi tîr-i ġamzeñe kim kana kar yaşum	âhum tütünü göklere çıkdı necâtîyâ bir demde eyledi sefer-i baħr ü ber yaşum	15.	<i>Necâtî Beg Dîvânı (s.371)</i>	<i>mef'ûlü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün</i>
627	Necâtî Beg	Ġazel / 7 beyit	95a	gözümde 'aks-i cemâlün bahâra benzetdüm yaşum bahârda taşmış pıñâra benzetdüm	ögersen ol ruħı ög kim necâtî vaşf ideli beyân varaklarını lâle-zâra benzetdüm	15.	<i>Necâtî Beg Dîvânı (s.369)</i>	<i>mefâ'ilün fe'ilâtün mefâ'ilün fe'ilün</i>
628	Necâtî Beg	Ġazel / 5 beyit	95a	her gün ol gül- ruhları bağ-ı cinânı gözlerem her gice ol zülfî 'ömr-i câvidânı gözlerem	râhat ü kahrına dehrün baş egüp yalvarmazam ben necâtî himmet- i şâh-ı cihânı gözlerem	15.	<i>Necâtî Beg Dîvânı (s.371)</i>	<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>
629	Necâtî Beg	Ġazel / 7 beyit	94b drk.-95a drk.	gül yüzündür sünbül-i 'anber- feşânı bilmeyen oldurur cennetde 'ömr-i câvidânı bilmeyen	ey necâtî haţt u hâl- i zülfe eylesün nazar güzel olup fitne-i âħir zemânı bilmeyen	15.	<i>Necâtî Beg Dîvânı (s.399)</i>	<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>
630	Necâtî Beg	Ġazel / 8 beyit	95a drk.	zülfüñ ġamını 'anber-i sârâya virmezsin la'lün meyini şâdî-i şahbâya virmezsin	eglenmege necâtîye necâtîye dîvâr sâyesin ġisü-yi hûr u zülf-i semen-sâya virmezsin	15.	<i>Necâtî Beg Dîvânı (s.391)</i>	<i>mef'ûlü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün</i>
631	Necâtî Beg	Ġazel / 7 beyit	95a drk.-95b drk.	leblerün öpdükçe sâġar acısın cân acısın	âdem olmazmış necâtî kişi göğçek ton ile	15.	<i>Necâtî Beg Dîvânı (s.401)</i>	<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
				kimseler görmüş degül bunun gibi cân acısun	rengi hûb olmak gidermezmiş za'ferân acısun			
632	Necâtî Beg	Ġazel / 7 beyit	95b	yâra ne ey müdde ^{ct} çok çok günâhumdan benüm yüz çevürmez âyine rûy-i siyâhumdan benüm	gözi öğrenmişdürür 'âşıkların öldürmege ey necâtî zûlm gelmez pâdişâhumdan benüm	15.	<i>Necâtî Beg Dîvânı (s.374)</i>	<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>
633	Necâtî Beg	Ġazel / 5 beyit	95b	âteş-i ğamdan yanupdur hâkdür cismüm benüm bil ki şol bir âh-ı âteş-nâkdür cismüm benüm	ey necâtî eyledüm 'ışk ejdehâsını zebün mâr-gîr-i dehr içün tiryâkdür cismüm benüm	15.	<i>Necâtî Beg Dîvânı (s.355)</i>	<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>
634	Necâtî Beg	Ġazel / 5 beyit	95b	gördüm yüzüñi dide-i giryândan el yudum vurdum cigerde kaşre kadar kandan el yudum	la'lün yeter necâtiye dînyâ ve âhîret kevşer şuyı ile çeşme-i hayvândan el yudum	15.	<i>Necâtî Beg Dîvânı (s.369)</i>	<i>mef'ülü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün</i>
635	Hayâlî Beg	Ġazel / 5 beyit	96a	kan ağladuñ görünce ben 'âşıkı fütâde ey çeşm-i hün- feşânum olsun demün ziyâde	teşbih sâde virmez zinet vire hayâlî rengin edâ gerekdür eş'âr-ı dil- güşâda	16.	<i>Hayâlî Beg Dîvânı (s.345)</i>	<i>mef'ülü fâ'ilâtün mef'ülü fâ'ilâtün</i>
636	Zâtî	Ġazel / 6 beyit	96a	âl ile dutdı öpdî la'l-i nigârı bâde virse 'aceb mi âhum bezm-i fenâyı bâde	yâ kaşların hilâle teşbih itdi zâtî eksüklük itdi ey meh ma'zûr tut bu râda	16.	<i>Zâtî Dîvânı III. Cild (s.159)</i>	<i>mef'ülü fâ'ilâtün mef'ülü fâ'ilâtün</i>

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
637	Faķiri	Ėazel / 5 beyit	96a	Ėamdan helāk olupdur cismüm benüm ziyāde ey sāķi-i mağabbet ŗun baņa cām-ı bāde	'iŗķun meyinden ey meh mest oldu bu faķiri 'aks-i lebün Ėöreliden cām-ı cihān nümāda	16.		<i>mef'ulü fā'ilātün mef'ulü fā'ilātün</i>
638	Necātī Beg	Ėazel / 8 beyit	95b drk.	nice bir Ėün dökeyin [bu] dide-i Ėiryānumdan nice bir besleyeyin Ėamzelerün yanumdan	benüm eŗ'ardur iden yirümi ŗaff-ı ni'al okuyan maĖlāŗumı anlaya dīvānumdan	15.	<i>Necātī Beg Dīvānı (s.403)</i>	<i>fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün</i>
639	Faķiri	Ėazel / 4 beyit	96a drk.	Ėülŗende Ėül yüzünĖün āĖ eylesem ziyāde bülbül kebāb olurdı döne döne Ėevāda	ķorķar ki düd-ı āĖum aņa sirāyet ider ĖerĖ-ı felek anuğ'Ėün ķaĖar dönüp Ėevāda	16.		<i>mef'ulü fā'ilātün mef'ulü fā'ilātün</i>
640	MuĖibbī	Ėazel / 6 beyit	96a	olsun tena"um iÇre ol yār-ı rüy-sāde ķalsun belā vü Ėamda bu 'āŗıķ-ı fütāde	Ėülzār-ı ĖüsünüĖ iÇre her Ėice ŗubĖ olunca okur muĖibbī medĖün bülbülleyin nevāda	16.	<i>MuĖibbī Dīvānı (s.1539)</i>	<i>mef'ulü fā'ilātün mef'ulü fā'ilātün</i>
641	Helākī	Ėazel / 5 beyit	96b	ben zār-ı nā-tüvānuĖ nerd-i Ėam-ı belāda bağt ķapısı bağlu mümkin degül Ėüŗāda	ķavs-i ķuzaĖdan inse tır-i ķazā baŗuņa olĖıl helākī dā'im teslīm ile rızāda	16.		<i>mef'ulü fā'ilātün mef'ulü fā'ilātün</i>
642	Kāmī	Ėazel / 5 beyit	96b	derdüm Ėikāyet itsem mecnün-ı nā-murāda kendin ķoyup benüm'Ėün ağlardı ol fütāde	oldum Ėazelde kāmī 'allāme-i zamāne ŗi'rümden itse taÇ mı ŗā'irler istifade	16. ?		<i>mef'ulü fā'ilātün mef'ulü fā'ilātün</i>

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
643	Seyrî	Ġazel / 5 beyit	96b	leylî için ki mecnûn âh eyledi ziyâde od urdı kâinâta murğ uçmadı hevâda	şahrâ-yı 'ışk seyri mecnûn ile şağışımız kim gördi iki şâhı seyrânda bir arâda	16. ?		<i>mef'ûlû fâ'ilâtün mef'ûlû fâ'ilâtün</i>
644	Firâķî	Ġazel / 5 beyit	97a	dil uzatmış leb-i dildâre gonca şabâdan yedi anuñ'çün tabanca	firâķî irsem ol serv-i revâna şarılısam şarmaşık gibi boyınca	16.		<i>mefâ'ilün mefâ'ilün fe'ülün</i>
645	Necâtî Beg	Ġazel / 6 beyit	97a	vefâyi az ider ol cân uruğı anuñ'çün cân virürüz anı çoğı	ümîdüm katı çok şabrum katı az necâtünün bulardur varı yoğı	15.	<i>Necâtî Beg Dîvânı (s.511)</i>	<i>mefâ'ilün mefâ'ilün fe'ülün</i>
646	Necâtî Beg	Ġazel / 8 beyit	97a	tâ ol büt-i şîrin-leb şekker-dehen olmuşdur gül goncalarının hep yiri diken olmuşdur	billâhi necâtiye bu luţf u 'aţâyı gör şeyhî olalı husrev nazmı hasen olmuşdur	15.	<i>Necâtî Beg Dîvânı (s.196)</i>	<i>mef'ûlû mefâ'ilün mef'ûlû mefâ'ilün</i>
647	Maḥremî	Müfred	96b drk.	sâķî-i bezm-i miḥnet her kime şunsa bâda mest ü ḥarâb qodı ḥum-ḥâne-i belâda		16. ?		<i>mef'ûlû fâ'ilâtün mef'ûlû fâ'ilâtün</i>
648	Za'fî	Ġazel / 5 beyit	96b drk.	ey meyl iden nuķûşa bu deyr-i bî-fenâda şarf itme naqd-i 'ömrün gezme 'abes hevâda	za'fî kaçan ki buldum seb'ü'l-meşânî şırrın bildüm nedür kerâmet taḥmîr ü tîn-i mâda	16.		<i>mef'ûlû fâ'ilâtün mef'ûlû fâ'ilâtün</i>
649	Mesîḥî	Ġazel / 5 beyit	96b drk.	süz ile âh ideydüm ḥadden eger ziyâde kuşlar kebâb olurdı döne döne havâda	ta'lim-i 'ışk ideydüm ferḥâda ger mesîḥî qomazdı iki taş taḡlarda bir arada	15.	<i>Mesîḥî Dîvânı (s.269)</i>	<i>mef'ûlû fâ'ilâtün mef'ûlû fâ'ilâtün</i>

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
650	Ḥayālī Beg	Ġazel / 5 beyit	96b drk.	sözüm sirâyet itse mecnûn u nâ-murâda kuşlar kebâb olaydı başındaki yuvâda	[bir yayını çeküpdür 'aşkun ḥayālī ey meh] [kim oldu aña nisbet kavş-i kuzah kepâde]	16.	Ḥayālī Beg Dīvânı (s.345)	<i>mef'ûlû fâ'ilâtün mef'ûlû fâ'ilâtün</i>
651	Maḥlaşsız	Müfred	97a drk.	ey güzelliğe bî-bedel kadınım mişli mânendi yok güzel kadınım				<i>fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün</i>
652	Maḥlaşsız	Müfred	97a drk.	analıktan geçüp ebe olası s* her gice gebe olası				<i>fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün</i>
653	Meylî	Kıt'a / 4 beyit	97a drk.	amun afşâr mûkişin sancağı kadınım tulağın bir ḥatâyi bayrakdur	kır naḥsine meylî şubḥa degin şaka şakdur şaka şakdur	16. ?		<i>fe'ilâtün mefâ'ilün fe'ilün</i>
654	Necâtî Beg	Ġazel / 5 beyit	97a drk.	ḥalk-ı 'âlem 'ışkumı âh ü fiğānumdan tıyar gice âteş şu'lesi gündüz duḥānumdan tıyar	ben necâtiyem didüğumdür giriftâr olduğum cümle güzeller beni nâm ü nişānumdan tıyar	15.	Necâtî Beg Dīvânı (s.204)	<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>
655	'Ubeydî	Muḥammes / 3 bend	97b	ḥüsn ile ol meh bulaldan şehir içinde iştiḥâr 'âşık-ı abdâlıdur tacın geyer her tâc-dâr tekye-i ğamda kulu kurbânı olursam ne var 'âşık-ı pâmâlyum	çarḥ dükkânı 'ubeydî kendü mihr-i rüşeni şa'sa'a dest-i pür envârında zerrîn süzeni râziyum miḥnet ocâğında ütülse beni 'âşık-ı pâmâlyum	16.		<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
				baş açuk abdâlyum hüblarda takyeci dervîşi kıldum ihtiyâr	baş açuk abdâlyum hüblarda takyeci dervîşi kıldum ihtiyâr			
656	‘Ubeydî	Murabba‘ / 3 bend	97b	köyun ala gözleri müjgânını tiğ itmiş âh dökmek için kanımı dögmüş zenahdânında çâh korqarın bir gün idersin derd- mendi hâk-râh dîlfikârım oldum mışırın o bî-çarâr oldum âh nev civânum âfetüm kaşşâb- zâde per-i şâh	ey ‘ubeydî bir dem içre gâmzeni bî kan ider tiğ-ı cevri-i ehl-i ‘ışkun cimini bî- cân ider il görince ‘id-i vaşlın bizi qurbân ider nev-civânum âfetüm kaşşâb-zâde per-i şâh	16.		fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilün
657	Mağlaşsız	Ġazel / 5 beyit	98a	manşib u câhıyle bu dünyâda ey mağrûr olan hâb-ı gâfletde kalup bî-çâre olma serseri	qadr ile ‘unvân veren halka vezîr-i ‘azâmun katline bu oldu târih dürüldi defteri			
658	Enverî	Ġazel / 4 beyit	98a	zulmet-i gâmda görenler didiler iskenderi hey dirîgâ dâr-ı dunyâdan dürüldi defteri	rûz-ı şeb hurşîd-i pür-nûr itdi koyuben şanmanuz üstine yüz şevk ile nûr indî anuñ enverî	15. 16. ?		fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilün
659	‘Ubeydî	Ġazel / 8 beyit	97b drk.	hevâ-yı kadd-i tubân ile ey serv-i hürâmânım	‘ubeydî hâste hâlün cânına kâr eyledi fûrkat	16.	Divanda yer almamaktadır.	mefâ‘ilün mefâ‘ilün mefâ‘ilün mefâ‘ilün

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
				cihânı ğarkâ virdi cûy-ı eşk-i çeşm-i giryânım	meded öldüm cemâlün cennetin 'arz eyle rızvânım			
660	Nişârî	Murabba' / 4 bend	97b drk.	dil verelden sen serv-i bälâya hâk-i pâyine olmuşam sâye gel e rahm it ben dil-i şeydâya benüm ey cânım cânım ahmed[üm]	bu nişârînin cân içre cânı gözlerinden gel akıtma kânı ey gözlerün şâh sulţân kızıl başı benüm ey cânım cânım ahmedüm			
661	Mağlaşsız	Müfred	98a drk.	kime kim eylük itsen şakın andan bulunmaz saña düşmen yakın andan				<i>mefâ'ilün mefâ'ilün fe'ülün</i>
662	Mağlaşsız	Müfred	98a drk.	sevmez güzel kocaldı demişsin nihâlî igen güzelsin ey iki gözüm iken güzel				<i>mef'ülü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün</i>
663	Sihri	Ġazel / 5 beyit	98a drk.	virür âhîr fenâya fülk-i teni nûh dahı olur ise keştibân	sihriyâ gel du'â-yı hayr idelüm rûh-ı pâkini şâh ide sübhân	16.		<i>fe'ilâtün mefâ'ilün fe'ilün</i>
664	Üsküblü İshâk Çelebi	Müfred	98a drk.	düşicek hâleti neze' didi târihini işhâk yönelldüm cânib-i hâkk'a başum açuk yalın ayâk		16.	<i>Divanda yer almamaktadır.</i>	<i>mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün</i>
665	Üsküblü İshâk Çelebi	Müfred	98a drk.	yine zi'l-hiccede 'azm-i seferüm şâm oldu		16.	<i>Üsküblü İshâk Çelebi Divanı (s.351)</i>	<i>fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün</i>

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
				diledüm yazmağa târihini ahşam oldu				
666	Hadîdî	Gazel / 4 beyit	98b	hey belâ hey o nev- civâna dirîğ bâğ-ı 'âlemden almadı dahı kâm	hâtif-i gaybden oldu târih rahmetüllâh-i 'aleyhî bi's-selâm	16.		<i>fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün</i>
667	Şemsi Pâşâ	Gazel / 2 beyit	98b	şemsiyâ şâh-ı cihânun bendesiyem şiriyem kesmege başın 'adunun bir yalun şemşiriyem	baña ihsân eyledi şâm-ı dilârâyı bugün yazdılar târihini mirân-ı şâhun mîriyem	16.	<i>Divanda yer almamaktadır.</i>	<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>
668	Fevrî	Gazel / 5 beyit	99a	görüþ mülki vücûdî 'âlem-i 'ışka kâdem başdum bugünden şonra ölmezsem 'adem iqlimidür kaşdum	tutuşdum küştgîr-i ğamla fevrî meclis-i meyde erenler himmetinde bir ayağ ile anı başdum	16.		<i>mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün</i>
669	Fevrî	Gazel / 5 beyit	99a	ben ol rindüm ki 'arzum bezl-i emel-i taht ü tâc itmem hudâdan gayriya 'âlemde 'arz-ı ihtiyâc itmem	baña ni'met yiter fevrî ki bezm-i kâ'inât içre eliyle tatlu ballu dirilüp bir ferdi ac itmem	16.		<i>mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün</i>
670	Fevrî	Gazel / 5 beyit	99a	ferah bigânedür gönlüm ki ey guşşâ sen evdensin ferah şâdî gelür gider benümle kalacak sensin	şarâb-ı şevk ile esrâr-ı 'ışka dest- res bulduñ yine bezm-i ğam engizi cihânda fevriyâ sensin	16.		<i>mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün</i>
671	Mağlaşsız	Müfred	98b drk.	olam nişânesi ahbâb-ı iştîyâkı				<i>mefâ'ilün fe'ilâtün mefâ'ilün fe'ilün</i>

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
				imiş olam ki dirler anı dost-ı lâ-fırâkı imiş				
672	Mağlaşsız	Müfred	98b drk.	fakîrin zerk içün tutma yaqasın tamudan od alup kande yaqasın				<i>mefâ'ilün mefâ'ilün fe'ülün</i>
673	Mağlaşsız	Müfred	98b drk.	ol siyeh kim cihân ki cânım cefâdadur andan bu tıpkı nazm ki ben bî- nevâdadur				<i>mef'ülü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün</i>
674	Mağlaşsız	Müfred	98b drk.	olam nişânesi ahbâb-ı iştiyâkı imiş olam ki derler anı dost-ı lâ-fırâkı imiş				<i>mefâ'ilün fe'ilâtün mefâ'ilün fe'ilün</i>
675	Mağlaşsız	Müfred	98b drk.	dağı gam çekmezüm billâh ki mektûb-ı şafâ geldi niçe şâd olmayam gurbet diyârında vefâ geldi				<i>mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün</i>
676	Mağlaşsız	Müfred	98b drk.	'izzet'çün allâhum kimseyi derde mübtelâ itme sevdüğün ya'ni 'âşık-ı zârın yâd kimseyle âşinâ itme				
677	Mağlaşsız	Kıt'a / 2 beyit	98b drk.	ey ecel şabr yok mu nedür bu 'acele çok mu gördün	ey şabr gördün ider seni baña bunca 'acele			<i>fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün</i>

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
				baña cân virmege ol bî-bedele	ço beni cân vireyin yarın ol bî-bedele			
678	Maḥlaşsız	Müfred	99a drk.	şu deñlü bî-kesem cânâ cihânda acırum yoḡdur ölürsem meyyitüm defn itmege bir acırum yoḡdur				<i>mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün</i>
679	Bâķī	Ġazel / 5 beyit	99a drk.	ser-i kūyūñ şanemâ cennet-i a'lâ bilürin müntehâ kâmetünjî sidre vü tûbâ bilürin	bâķiyâ gülşen-i firdevsî baña 'arz itme âsitânın ben anuñ menzil ü me'vâ bilürin	16.	<i>Bâķî Dīvânı (s.324)</i>	<i>fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün</i>
680	Necâtî Beg	Ġazel / 5 beyit	99b	fürkat şebine düşmüşem ey mäh esirge çıkdı felege âh-ı seher-gâh esirge	hey derdün ile bir gün ölür ḡaste necâtî geh cevır ü cefâ eyler isenḡ gâh esirge	15.	<i>Necâtî Beg Dīvânı (s.464)</i>	<i>mef'ülü mefâ'ilü mefâ'ilü fe'ülün</i>
681	Necâtî Beg	Ġazel / 5 beyit	99b	bâġ-ı cennet ne virür 'âşık-ı dîdârlara ben o bülbül degülem aldana dîdârlara	çeşm ü ġamzenle bilür ḡâl-i necâtiyi şu kim tuş gelmiş ola baġdâdda ġayyârlara	15.	<i>Necâtî Beg Dīvânı (s.427)</i>	<i>fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün</i>
682	Ṭab'î	Ġazel / 7 beyit	99b	ey şekker-leb tatlu düşnâmuñ n'icün ma'dümdur aġzuñ esrârına ḡod ḡayranlıġum mefhümdur	kevsîri meyhâned tenhâ şafâña tâbî ol zîrâ bu devr içre ihvân-ı şafâdan ma'dümdur	15. 16. ?		<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>
683	Fiġânî	Ķaşıde / 37 beyit	100a-100b	şubḡ-dem alup 'uṭârid destine zerrîn ḡalem	sûrlar ile şafâ sür dünye durduḡça şehâ	16.	<i>Fiġânî ve Dīvânçesi (s.6)</i>	<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
				defter-i şimâb-gün-ı şâreme çekdi rakam	asitânun beklesün elţâf-ı dârây-ı kıdem			
684	Sihri	Ġazel / 9 beyit	99b drk.	rûz-i ezelde ĥâk-i vücudum elenmedin cân tıflı dahı ten beşigine belenmedin	ya kadd-i ĥayâl-i 'ışk ile sihrî şehâ çeker fânüs-ı mihr çetr-i felek üzerinde yanmadın	16.		<i>mef'ûlü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün</i>
685	Mağlaştız	Müfred	100a drk.	düşürmek ister imiş beni düşmen 'inâyet eyler ise dost düşmen				<i>mefâ'ilün mefâ'ilün fe'ülün</i>
686	Ġamî	Ġazel / 5 beyit	100a drk.	tâ ki gördüm kaddünî ey serv giryânım henüz geçdi 'ömrüm fikr-i zülfünle perişânım henüz	râst geldüm bir zamân ile o serve ey ġamî yoluna cân virmedüġime peşimânım henüz	16.		<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>
687	Fevri	Ġazel / 5 beyit	100a drk.	ruhlarında zülfünü seyrle kıla mı şöĥbetin iki günlük 'ömr içinde çekme dünyâ miĥnetin	ĥışm idüp bir lu'b ile öldürdi fevrî ĥastayı aña gösterdi yüzün unutma sen cân minnetin	16.		<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>
688	Zârî ?	Ġazel / 5 beyit	101a	künc-i meyĥâne cây-ı eglence kayd-ı dünyâ dila bir işkence	ne kadar ġuşşa çekse bu zârî bir iki câm ile ol düşünce	16. ?		<i>fe'ilâtün mefâ'ilün fe'ilün</i>
689	Üsküblü İshâk Çelebi	Ġazel / 5 beyit	101a	yârın kaçan ki ĥatt-ı ġubârı tıraş olur esrâr-ı 'ışk şüret-i ĥüsniinde fâş olur	eksük degül demünde gelür ġam vezâyifi isĥâka tâ ölince kifaf-ı ma'âş olur	16.	<i>Üsküblü İshâk Çelebi Dîvânı (s.143)</i>	<i>mef'ûlü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün</i>

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
690	Zâtî	Ġazel / 6 beyit	101a	dilden artuċ ğuşşanun cānā mekânı yok mıdır 'âşıkun 'âlemde baht ü kamrânî yok mıdır	ġoncaya ğül ağzuma öykünme var açıl dimez zâtiyâ ol ğül-ruĥun yoĥsa dehânı yok mıdır	16.	Zâtî Dîvânı I. Cild (s.192)	fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün
691	Şem'î	Ġazel / 5 beyit	100b drk.	tîr-i müjeġ eglenmedi geġdi siperümnden tûrmağı ġüzer eyledi cānā ġüzerümnden	fâş itdi beni yine şem'î ġözüm süz-ı derünüm yandum n'ideyin n'eyleyeyin eşk-i terümnden	16.	Şem'î Dîvânı (s.208)	mef'ülü mefâ'ilü mefâ'ilü fe'ülün
692	Fuzûlî	Ġazel / 7 beyit	100b drk.	ġird-i rehîn ey eşk yudun çeşm-i terümnden terk-i edeb itdün n'ola düşseġ nazarumdan	sîm-âb-ı sirişk itdi meni ġarġa fuzûlî tâ devr cüdâ kıldı meni sîm-berümnden	16.	Fuzûlî Dîvânı (s.593)	mef'ülü mefâ'ilü mefâ'ilü fe'ülün
693	'Ubeydî	Ġazel / 5 beyit	101a drk.	şanma beni nâleyle cihândan ġüzer itdüm ġördüm seni ey ġâfil uyursın ĥaber itdüm	bu şûrete ġoyınca 'ubeydî ben o cānı ġam potası içinde niġe cānlar itdüm	16.		mef'ülü mefâ'ilü mefâ'ilü fe'ülün
694	Zâtî	Ġazel / 5 beyit	101a drk.	ġerekmez baġa 'ömrüm sensiz el-ĥaġ virirlerse cihânı baġa aylaġ	şu kim dervîş olupdur aġa zâtî yeter bağ-ı cihânda iki yapraġ	16.	Zâtî Dîvânı II. Cild (s.)	mefâ'ilün mefâ'ilün fe'ülün
695	Bahârî	Ġazel / 5 beyit	101b	hiġ bilmem ġözümün yaşı ne vaktin yeġile ġalmadı yüzüm el içre sile sile yeġile	dâmen-i yâri bahârî ġoma elden ola kim raĥm idüp sile ġözün yaşını bir dem yeġile	16.		fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
696	Hayretî	Ġazel / 5 beyit	101b	kıymasun baña yâra yalvarayın urmasun câna yara yalvarayın	ķomasun hayretiye ayakda şâh-ı düldül-süvâra yalvarayın	16.	Hayretî Dîvânı (s.591)	fe'ilâtün mefâ'ilün fe'ilün
697	Hayretî	Ġazel / 5 beyit	101b	yine cân derdine devâ buldum yine dil derdine şifâ buldum	âsitân-ı sa'âdetine irüp yine ey hayretî ġına buldum	16.	Hayretî Dîvânı (s.543)	fe'ilâtün mefâ'ilün fe'ilün
698	Âhî Çelebî	Ġazel / 5 beyit	102a	bülbül-i şeydâ n'ola itse figân ü nâleler dişlemişdür goncanuġ ġülşende la'lin jâleler	dâġlardur ġüyyiâ ben bülbülün cânında âh âhiyâ ol goncanuġ la'lindeki şebhâlar	15.	Âhî Çelebî Dîvânı (s.13)	fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün
699	Bahârî	Ġazel / 5 beyit	102a	dilber-i sengin-dilüm bir sîm-ten dellâkdur ġamzesi tîrinden anuġ sîne yir yir çâkdur	kendüsi meh câmlar encüm fuğa ebr-i siyeh haķ budur ġammâm anuġ ġayret-i eflâkdur	16.		fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün
700	Maġlaşsız	Ġazel / 4 beyit 1 mışrâ'	102a	taptuġum tańrı haķ'îçün ey şanem şanmasun cevritdüġinden uşanam	onca var mı üş erem ġörem erem			fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün
701	Hayâlî Beg	Ġazel / 5 beyit	101b drk.	demeġ mecnûna fenn-i 'ışķı tekmîl itdi kâmildür benüm yanumda ol divâne nesne bilmez câhildür	hayâlî rûze-i ġamdan hilâle döndüġi bu kim senüġ 'id-i cemâlün ġörmedi ey mâh bir yıldur	16.	Hayâlî Beg Dîvânı (s.123)	mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün
702	Hayâlî Beg	Ġazel / 5 beyit	101b drk.	yâra didüm büse ver bayramlık bayramda didi bildüġ kim	ey hayâlî baña derdi ġusrev-i şîrin suġan şeyġ câmî şî'r-i	16.	Hayâlî Beg Dîvânı (s.352)	fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
				virilmez neyki bu ibrâmda	renginüm işitse câmda			
703	Muhtî	Ġazel / 5 beyit	102a drk.	tâ düşdi gönül senden âyâ sîm-ten ayru cân ayru vu firâķ oduna yandu beden ayru	ayru düşeli senden âyâ şâh bu muhtî dil ayru ciger ayru ve ciger-ârâ ben ayru	16. ?		<i>mef'ûlû mef'â'ilü mef'â'ilü fe'ülün</i>
704	Üsküblü İshâķ Çelebi	Ġaşide / 29 beyit	102a drk.-103a drk.	gice didüm şöhbete gel ol meh-i tâbânuma 'ayş u 'işret şem'i yakdum külb-i aḫzânuma	tut ki ol servi kenâr itdün ne ḫâcet söylemek toğrusı ishâķ inanmaz oldılar yalanuma	16.	<i>Üsküblü İshâķ Çelebî Dîvânı (s.59)</i>	<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>
705	Şemsi Pâşâ	Ġazel / 5 beyit	102b	nigâra bâde şundum içmedi peymâna döndürdi elüm kaḫ' itdi güyâ pençe-i mercâna döndürdi	görelde ol mehî şâm içre ey şemsi kararun yok seni bu çarḫ-ı kejev mihr-i nür-efşâ[na] döndürdi	16.	<i>Şemsi Pâşâ Dîvânı (s.633)</i>	<i>mef'â'ilün mef'â'ilün mef'â'ilün mef'â'ilün</i>
706	Şihâbî Bey	Ġazel / 5 beyit	102b	bugün meclisde sâķî sâğarı mestâna döndürdi ġazabdan la'linün 'aksi şarâbı kana döndürdi	şalup şem'i sa'âdeti ey şihâbî üstüne pertev beni şâm-ı vişâlinde meh-i tâbâna döndürdi	16.	<i>Divanda yer almamaktadır.</i>	<i>mef'â'ilün mef'â'ilün mef'â'ilün mef'â'ilün</i>
707	Bursalı Raḫmî	Ġazel / 5 beyit	103a	yâr ebrûsı 'arâķ-riz [olsa] ḫoş-ter gösterür zâğalansa nitekim şemşîr cevher gösterür	raḫmîyi nâlân idüp aġyârı şâd eyler felek tûṭî-i güyâ tururken zağâ şekker gösterür	16.	<i>Bursalı Raḫmî Dîvânı (s.185)</i>	<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>
708	Civânî	Ġazel / 6 beyit	103a	şâhbâz-ı çeşmün ebrûyî mu'anber gösterür	süz-ı âhumdan civânî şöyle yanmışdur zebân	16.		<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
				cilvegâh-ı gülşeni hüsni içre şeh-per gösterür	her gören şanur ki dehenden dilber zer gösterür			
709	'Uşşâkî	Ġazel / 5 beyit	103a	şehr-i hüsnünde olupdur gözlerüm sakķâ hüseyin 'ışķ ile gördüm sebil eyler yolunda yâ hüseyin	cânını şusuz viren şâh-ı şehidân 'ışķına vâdi-i dil teşneye şun âb-ı la'lün yâ hüseyin	?		<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>
710	Figânî	Ġaşıde / 23 beyit	103a drk.-104a drk.	'azm-i şikâr idince şeh-i qahramân-ı ceng ser-geşte oldı hâvf ile bu nîl-gün neheng	hürşid mâkiyân[i] ola bezmüne kebâb mutrib o bezme zühre-i zehrâ-yı şüh ü şeng	16.	<i>Figânî ve Dîvânçesi (s.3)</i>	<i>mef'ûlü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün</i>
711	Zâtî	Ġazel / 5 beyit	103b	ey kitâbı hüsne ķâşî besmele haķ budur kim 'ışķ müşkil meş'ele	tuhfeler iltün zâtî-i dil-hasteye ol şabîb-i câna şâyed hoş gele	16.	<i>Zâtî Dîvânı III. Cild (s.241)</i>	<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>
712	Uşûlî	Ġazel / 7 beyit	103b	ey libâs-ı fakr ile fâhr eyleyen 'ummân haşan tâc u taķt-ı 'âleme baş egmeyen sulţân haşan	zulmet-i zann içre yitürdi uşûlî râhını huccetullâhsın delil ol aŗa [sen] bürhân haşan	16.	<i>Uşûlî Dîvânı (s.717)</i>	<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>
713	Niyâzî	Ġazel / 5 beyit	103b	biz melâmet küşesinde 'aşık-ı bî-dillerüz cur'a-i câm-ı şarâb 'ışķ ile fânî zâ'illerüz	almaduk gerçi niyâzî bâb-ı ma'niden sebak lik dilber sevmeden mey içen kâmillerüz	15. 16. ?		<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>
714	Fakîrî	Ġazel / 5 beyit	104a	nâ-ehle viren âfet-i devrânı s* ben 'uşşâķına rahm itmeyen oŗlanı s* ben	geç geç gelüp ânide giden yârî fakîrî bir sen daŗı ger olur isen anı s* ben	16.		<i>mef'ûlü mefâ'ilü mefâ'ilü fe'ülün</i>

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
715	Hayâlî Beg	Ġazel / 6 beyit	104a	kayddan âzâdeyüz küy u kanâ'at beklerüz naqd-i şabrın genciüz künc ü kanâ'at beklerüz	bir harâmî gözlü dildârün elinden âh kim sînemüz tablın dögüp derbend-i miñnet beklerüz	16.	Hayâlî Beg Dîvânı (s.201)	fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün
716	Meñmed Paşa	Ġazel / 5 beyit	104a	gice gündüz kal'a-i dehr içre nevbet beklerüz pâsbânı dergehiz burc-i sa'âdet beklerüz	bâde virmez 'ömrümüz la'lün şarâbın şun müdâm sâkiyâ şun 'ârızun şevkiyle şohbet beklerüz	16.		fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün
717	'İşretî	Ġazel / 5 beyit	104b	küh-i ğam kaplanıyuz deşt-i meşakkat beklerüz şahne-i şehri belâyuz mülk-i miñnet beklerüz	şâh-bâz-ı evc-i tecrid olmışuz ey 'işretî mahbes-i tenden hâlâş olmağa furşat beklerüz	16.		fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün
718	Fuzûlî	Ġazel / 6 beyit	104b	haylî yıllardur ser-i küy-ı melâmet beklerüz leşker-i sulţân-ı 'irfânuz velâyet beklerüz	yatdılar ferhâd u mecnûn mest-i câm-ı 'ışk olup ey fuzûlî biz olar yatdukça şohbet beklerüz	16.	Fuzûlî Dîvânı (s.478)	fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün
719	Refkî ?	Ġazel / 5 beyit	104b	yüz sürüp biz âsitânı dâr-ı devlet beklerüz çarha çıkdık biz mesîhâ gibi rif'at beklerüz	haţt-ı gül ol kıyâmet birle haşr olsun diyü niçe yıllardur ki bir eşrât-ı sâ'at beklerüz	16.		fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün
720	Fikrî ?	Ġazel / 7 beyit	105a	hamdülillâh geldi sulţân aħmed oldı pâdişâh rüşen itdi gün gibi	şâd olup fikri-i dâ'î didi târihin anuñ hilm ile şehzâde sulţân aħmed oldı pâdişâh	16. ?		fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
				dünyâ-yı ol zıllullâh				
721	Niyâzî	Kıt'a / 7 beyit	105a	hamdülillâh yine bir şâh-ı civân baht-ı dilir taht-ı 'oşmâna cülûs itdi doğup ol meh-cebîn	hatif-i gaybî niyâzî kuluna tebşir idüp didi târihin bu şâhuñ ola hayru'l- hâkimîn	15. 16. ?		fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün
722	Naḥîfî	Ġazel / 7 beyit	104b drk.	dostlar şânmayuñ bizi âmedde 'izzet beklerüz güşe-i divârunda yâran ile zillet beklerüz	ey naḥîfî baş açuḡ kaşlıyuz meydândayuz 'âdet olmuşdur bize bir vakitde cür'et beklerüz	16.		fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün
723	'Azizî	Kıt'a / 11 beyit	105b	meger bir şubḡ dem sultân-ı hâver şeref burcunda itdi dehr-i tez[y]în	cülûs-ı taḡtı târihin o şâhuñ didi hâtif hüve hayru's-selâṡîn	16.		mefâ'ilün mefâ'ilün fe'ülün
724	Farsça		105b					
725	Türabî	Ġazel / 11 beyit	106a	hamdülillâh şadr-ı 'âzam olduñ ey şâhib-vakâr pâdişâh-ı 'âleme olduñ vezir-i nâmdâr	dendi hâtifden türabî aña bir târiḡ-i ḡüb dâd idüp oldu 'alî pâşâ vezir-i kâmkâr	16.		fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün
726	Fikrî ?	Kıt'a / 6 beyit	106a	biḡamdillâh vezîr-i 'âzam olduñ devlet ile 'aṡâ kânî seḡâvet ma'denî 'âdil 'alî pâşâ	didi lafzân ve ma'nen fikrî-i dâ'î aña târiḡ biñ on ikide sa'y ile vezir oldu 'alî pâşâ	16. ?		mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün
727	Maḡlaşsız	Müfred	106b	âsiyâb-ı felegi dâne-i encümle görüñ kendümi ḡâk				fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
				iderüm fikr-i dağık eyleyecek				
728	Farsça		106b					
729	Fuzûlî	Müfred	106b	şu derdler bende kim vardır ba'îrin başına kónsa çıkar kâfir cehennemden güler ehl-i "azâb ağlar		16.	<i>Fuzûlî Dīvānı (s.442)</i>	<i>mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün</i>
730	Fethî	Müfred	106b	fetîl-i şem'-i bahtum gerçi ol mehrü uyandurdu çerâğ itdi beni ammâ ve lâkin yakdı yandurdu		17.		<i>mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün</i>
731	Selîm-i Şânî'	Kıt'a / 2 beyit	107a	çün be-hük-m-i kâdir ü kayyûm u kassâm-ı ezel baht ile tâhta-i tâbütu teslim itdiler	bahtı gör kim tahta-i tâbüta bindi bâyezîd tahtı bir şâh-ı selîm'üt-ţab'a teslim itdiler	16.		<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>
732	Selîm-i Şânî'	Kıt'a / 2 beyit	107a	nev-bahâr irdi gül zamânıdur 'ıyş u nüş zamânı fânîdür	bûlbûlün nağmesini güş eyle 'âlem-i ğayb nükte-i zâtıdur	16.		
733	Fevrî	Müfred	107a	geçmezem hergiz bî-belâ-yı derd-i 'ışk-ı yârdan dönmezem kâlû belâda itdügüm ikrârdan		16.		<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>
734	Mağlaşsız	Müfred	107a	kâmilün gitse vücûdı niçe icâdı kalur				

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
				sen daħı anlayı gör kim er ölür adı kalur				
735	Mağlaşsız	Müfred	107a	nedür cennet temâşası eyâ hûr-i cihân sensüz olur mu 'âşık-ı dîlcûlara râhat viren sensüz				<i>mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün</i>
736	Arapça		107a					
737	Farsça		107a					
738	Kalender Abdâl	Müseddes / 2 bend	107b	h�or bakma fu�ar�aya Őa�ın ey ehl-i na�ar Ő�rete itme na�ar Ő�rete olur ek�er düşer erb�b-ı fen� lu�f-ı h�ud�ya ma�zar ����r olmazsa da bir h�abbeye d��ny�da e�er itme derv���-i 'ab�- p���a h����retle na�ar o da h��lince fen� m��lketin��� Ő��h� ge�er	��dem��� f���rat� oldu h��d�-y� m��te'�l kimisin Ő��h-ı cih��n itdi kimisin abd��l kimisine Ő��dr na���b itdi kimisine Ő��ff-ı ni'�l bu na����hatleri g��� it �a�ın ey n��k-h����l itme derv���-i 'ab�- p���a h����retle na�ar o da h��lince fen� m��lketin��� Ő��h� geçer	16.		<i>f��'il��t��n f��'il��t��n f��'il��t��n f��'ilün</i>
739	B����	��zel / 7 beyit	108b	reft��re gelüp n��z ile c��n��ne Ő��l�nd� ey� ne bel��dur ki yine c��ne Ő��l�nd�	b���� görelüm n'�lsa gerek deşt-i ��z��dan ��hb��z-ı d��l ol kebk-i h��r�m��na ��l�nd�	16.	<i>B���� D��v��n� (s.298)</i>	<i>mef'�l� mef��'il� mef��'il� fe'�l�n</i>

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
740	Mağlaşsız	Ġazel / 2 beyit	109a	cemâlün ġadrini nâdan ne bilsün kelâmullâh nedür civân ne bilsün	baġıcaġ şüret-i insâna iblis niç' olur şüret-i raġmân ne bilsün			<i>mefâ'ilün mefâ'ilün fe'ülün</i>
741	Arapça		109a					
742	Farsça		109b					
743	Farsça		109b					
744	Farsça		109b					
745	Mağlaşsız	Ĳıı'a / 2 beyit	109b	iki ma'denli ruġun 'aġlıma yek-dem oldı lâjiverd anda boyanuġ ġo perişân oldı	la'l-i leb-i kevşerle 'âlemi mestân ġılalı gönlüm sende göre idin ümîdi oldı			<i>fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün</i>
746	Şehâbeddin Fi Müse'l Buhârî	Müfred	109b	kâ'be-i ġüsn olalı şahın-ı ruġunda müşk-ġâl leb-i 'uşşâġ tavf ile ġonan anda vebâl		?		
747	Arapça		109b					
748	Arapça		110b					
749	Arapça		111a					
750	Ṭab'î	Ĳaşıde / 15 beyit	111b	ġalem kim bülbül-i dil-keşi bî-nevâ-yı bâġ-ı ma'nâdur terennüm sâz-ı neşrim şan 'ahd-ı zerrîn-i râ'dur	cihân durduġça ol dergâġ-ı vâlâya devâm olsun ki zümrâ-kam baġş-ı cümle erbâb- ı temennâdur	15. 16. ?		<i>mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün</i>
751	Neşir	Neşir	111b					
752	Şem'î	Ġazel / 4 beyit	112a	nedür serv-i semen-simâ senün var sü-be-sü meylün ne ṭâġat sāyeveş	döġince sine-i kûsın eger mızrâb-ı 'aşġunla ne şeşterlik olur hem-dem bu	16. ?	<i>Divanda yer almamaktadır.</i>	<i>mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün</i>

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
				dilde ʔaraf-gİR olmağa zeylün	şem' iye ne ʔod neylün			
753	Şem' i	Ġazel / 5 beyit	112a	kerbelâda bir ʔüseyn teşneyem la' l-âbına himmet itmez kâfir ol süz-ı dilün sırâbına	tİġ-ı şemşir-i muḥabbetle veripdür cânını şem' iyâ rahm eyleyüp teblİġ idün aḥbâbına	16. ?	Divanda yer almamaktadır.	fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün
754	Şem' i	Ġazel / 7 beyit	112a	hecr-i yâr ehl-i dile vuşlat degil midür begüm fİkr-i dildâr ' âşİka ülfet degil midür begüm	kendüsine bendini çevirmekle şem' i söyleme ol semend-i rahşına zaḥmet degil midür begüm	16. ?	Divanda yer almamaktadır.	fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün
755	Şem' i	Ġazel / 5 beyit	112a	begüm sermest iden bizi çeşm-i mestânelerdür hep çeşm-i mestâne iden sizi bizi ḥün ḥârelerdür hep	gönül naḳdini şarf itdi zülâl-i la' lüne şem' i ne dil dirdük ne ʔod la' lün aşıl maldan zarardur hep	16. ?	Divanda yer almamaktadır.	mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün
756	Şem' i	Ġazel / 5 beyit	112a	gelür şüḥ-ı cefâ-pİşe velİkin çok niyâz ister olur naḥçİR-i dil ammâ ki şayyâd murġ-ı bâz ister	nedendür şem' iyâ bu kim ilâhİ neyyir-i çağ alsın ḳavsunḡ mâder diyü ağlar seni saḡa ḳomaz ister	16. ?	Divanda yer almamaktadır.	mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün
757	Şem' i	Ġazel / 5 beyit	112b	pâdişâh-ı ' âlem-ârâsın dilün inkârı yok bendedür cümle saḡa emründen özge kârı yok	aldanurmuş şİ' r ile ol mey-fürüşdan bİ-ḡaber vay âḡâ kim şem' i gibi dil-firib eş' ârı yok	16. ?	Divanda yer almamaktadır.	fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün
758	Şem' i	Ġazel / 4 beyit	112b	ruh-ı âteş-nİġnünde gören	o ḡaṭṭ-ı kâfiri ḳaldır behİşt rûnda	16. ?	Divanda yer almamaktadır.	mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
				hâl-i siyeh-rûyun şaçılmış iltihâbından söyünmüşdür şerer dirler	yüz virme haṭâ itdün sen ey şem 'î âna kâfir girer dirler			
759	Şem'î	Ġazel / 5 beyit	112b	ey dide-i hûnî- nigeh siz mest misiz maḥmûr mısız yâ müje-yi hûnrîz içün bir şîşe-i billûr mısız	murğ-ı dil büryân olur feryâdla bu şem'inün ğalibâ ey sîne-yi bî- kîne siz tennûr mısız	16. ?	Divanda yer almamaktadır.	müstef'ilün müstef'ilün müstef'ilün müstef'ilün
760	Şem'î	Ġazel / 5 beyit	113a	atma tîr-i ġamze-i hûnhârûnı kana düşer sîneler olmaz siper eyler güzer câna düşer	câme-i surḥunla gördükde seni pervâneler şem 'î-yâne rakş idüp eṭrâfunı yâne düşer	16. ?	Divanda yer almamaktadır.	fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün
761	'Ulvi Beg	Ġazel / 5 beyit	113a	ḥaḳ bu kim özge şafâ yok mu mey-i ḥamrâda ola meclisde ḥuşûşâ o gül-i ra' nâda	sâyeveş ḥâke düşersem ne ' acep ey 'ulvî düşdi bir serv-i ḥıramâna dil-i üftâde	16.	Derzi-zâde 'Ulvi Dîvânı (s.691)	fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün
762	Şem'î	Ġazel / 7 beyit	113b	velvele-i ḥüsnüm benüm virdi cihâna serseri ânun' için ki olmuşam hep ḥûblarun ser- defteri	teşbih iderler ehl-i dil her ḥüsni cinsüm bir şeye inşâf degildür niktere teşbih idilmek kemteri	16. ?	Divanda yer almamaktadır.	müstef'ilün müstef'ilün müstef'ilün müstef'ilün
763	Şem'î	Ġazel / 6 beyit	113b	'aqlımız çâk eyledün ey lebleri mâh-ı tâbân fikrimiz ḥâk	râh olmuş iken yoluṇa şem 'î gibi nâzûk-süḥan her sırrını râz	16. ?	Divanda yer almamaktadır.	müstef'ilün müstef'ilün müstef'ilün müstef'ilün

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
				eyledün ey gözleri serv-i revân	eyledün pinhânını itdün nihân			
764	Fevzî	Kaşıde / 25 beyit	114b-115a	rind-i ser pây-ı bürehne olgör ey fevzî ne belâdur bu kadar bâr-ı tahammül ber-ser	çarh-ı tâli' de keşâkeşde iken geldi şadâ mevlid ü lihye târih ola 'arz ü mahzar	17.		<i>fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün</i>
765	Hilmî	Gazel / 5 beyit	117a	kula kul itse beni lutf ile ol sîm beden âdemi bend ider kanda ise hulk-i hasen	hilmîyâ âbâd ider ahsen-i idrâke tahsin kelimâtın eger teşbîh-i kemâliyle hasen	16. ?		<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>
766	Şemsî Pâşâ	Gazel / 5 beyit	117a	dimedün 'âşık dil- hastelere hâl nedür bizi hicrânda kodun dimedün ahvâl nedür	nice gün geçdi bu şemsî kuluju sultânım bir piyâleyle sevindirmedün ahvâl nedür	16.	<i>Şemsî Pâşâ Dîvânı (s.345)</i>	<i>fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün</i>
767	Farsça		117a					
768	Cinânî	Tahmîs / 5 bend	117a-117b	nev-bahâr oldu güzellendi ser-â- ser 'âlem oldı ezhâr ile her güşe gülistân-ı irem sineler doldı şafâ kalmadı endüh u gam eyledi müjde-i gül dilleri şad u hurrem goncanun gönli	ey cinânî pür idüp şöhret ile âfâkı haşre dek nâmun idüp devr-i felekde bâkî dem-be-dem sâkin idüp şüz-ı dil-i 'uşşâkı âb-dâr olsa n'ola miyve-i şî'r-i bâkî urmadı kimse bu bâğ içre dahı böyle kalem	16.	<i>Cinânî Hayâtı Eserleri Dîvânın Tenkidli Metni (s.229)</i>	<i>fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün</i>

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
				açıldı güle düşdi şebnem				
769	Mağlaşsız	Muhammes / 5 bend	117b	güle ey şüh-u bî-nevâ bilüp hayr-u fer ma' nâ pîşvâ bilüp geçdi nülğ-ü gam-ı âşinâ bilüp nev-bahâr oldı ehl-i dil bilüp tâ bülbüle eyledi iqtidâ bilüp	nağme sâz-ı uşüle vâkıf isen dâ'ir-i meclis-i ma'ârîf isen fenn-i âvâzda muşannîf isen 'âlem-i edvâr-ı me'mül isen yağalayayum nâz ile hevâ bilüp			<i>fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün</i>
770	Necâtî Beg	Ġazel / 8 beyit	117b	yine bağlandı gönül zülf-i siyeh-garuñ ile yine dağlandı ciger âteş-i ruşsârũñ ile	sözünñ sũzı ile yandı necâtî dil ü cân göreyin kim yan sen odlara eş'aruñ ile	15.	<i>Necâtî Beg Dîvânı (s.488)</i>	<i>fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün</i>
771	Mağlaşsız	Kıt'a / 2 beyit	118a	fürkat-i şem' -i renginle var mıdur bir gice kim âteş-i gamda dil-i büryânũm olmaya kebâb	var mıdur bir dem ki hecr-i cân-güdâz yâr ile çehre-i zerdümde hũn-ı dil olmaya hazâb			<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>
772	Mağlaşsız	Kıt'a / 2 beyit	118a	ağla ey göz kim ten-i bîmâr cândan ayrılır cân ile cism-i raķık ölmüşdür andan ayrılır	nâle kıldı dil ki tũti-i şekkeristândan çıķup bülbül-i zâr-ı belâ- keş gũlsitândan ayrılır			<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
773	Mağlaşsız	Qıṭ'a / 2 beyit	118a	gitme ey rūḥ-ı revân hecrile zâr itme beni yandurup fûrkate bî-şabr u qarâr itme beni	naẓarumdan gül ruḥsârıñı pinhân itme ḥâr-ḥâr-ı ğam ile hecr ile figâr itme beni			<i>fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün</i>
774	Mağlaşsız	Müfred	118a	müselmânlar zıkr-i billâh benüm göñlüm alan xanı ki fûrkâtden ciger ḥündür aqar her dem gözüm xanı				<i>mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün</i>
775	Cinânî	Müfred	118a	ḥaṭuñ geldükçe artar 'ârzuñda tâzelik terlik berâtı ile virilmiş gibi şâhum saña dilberlik		16.	<i>Cinânî Hayâtı Eserleri Dîvânın Tenkidli Metni (s.639)</i>	<i>mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün</i>
776	Mağlaşsız	Müfred	118a	nergisi çeşmüne benzetdi getürdi nazara bağ-bânı göreyin şâhâne çiçekler çıkara				<i>fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün</i>
777	Mağlaşsız	Müfred	118a	ğubâr-ı âsitân-ı dilbere yüz sürmedür kaşdum ayağı toprağından gözlerime sürmedür kaşdum				<i>mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün</i>
778	Mağlaşsız	Müfred	118a	yüzüñi görmese ey yüzi gülşen sehergeh açulup gülmezdi gül şen				<i>mefâ'ilün mefâ'ilün fe'ülün</i>

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
779	Mağlaşsız	Müfred	118a	meyânunla efendi kalmadı kâim kıl kadar yokdur leb-i la'lünle şehâdet sözüm ammâ kanı çokdur				<i>mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün</i>
780	Mağlaşsız	Müfred	118a	fitne-cûdur çeşm-i fettânunla ey gül sünbülün anları başdı velîkin başdan aşdı kâkülün				<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>
781	Mağlaşsız	Müfred	118a	şirîn leb-i nigârün şirîn şekkerdür ammâ luţf ile 'aşıkına bir kez dimez ki em mâ				<i>mef'ûlû mefâ'ilün mefâ'ilün fe'ûlün</i>
782	Mağlaşsız	Müfred	118a	cüdâ düşdüm göçüp menzil-be- menzil küy-i yârimden beni âhum diyâr-ı hecre şaldı rûzigâr-âsâ				<i>mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün</i>
783	Ahmed	Müseddes / 1 bend	118a	yâ ilâhî beyt-i ma'mûrun hâkkı cennetü'l firdevs ile hûrun hâkkı ol recâ hâkkı ki hâşıl eyledün âdemi havvâya vâşıl eyledün ahmede gösterdigün tal'at hâkkı		15. 16. ?		<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
				ol şafâ-yı vuşlat-ı vaḥdet ḥaqqı kurtarup bu çâh-ı ğamdan cânımı baña göster vuşlat-ı cânânımı				
784	Maḥlaşsız	Müfred	118a	cânâ ben eger zevk-i vişâlünle ölürsem öldür beni bir dahı bu dünyâya gelürsem				<i>mef'ülü mefâ'ilü mefâ'ilü fe'ülün</i>
785	Maḥlaşsız	Kıt'a / 3 beyit	118a	cihânun cânı sen ey gevher-i pāk şakın degme ḥasise olma me'mür	anun'çün kâ'be emceddür güneşden güneş hercâidür kâ'be mestür			<i>mefâ'ilün mefâ'ilün fe'ülün</i>
786	Maḥlaşsız	Müfred	118b	alır zülfünle ḥâlün naqd-i cânı çeşm-i rüşenden bir uğru şan kemendiyle çeker esbâbı revzenden				<i>mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün</i>
787	Maḥlaşsız	Müfred	118b	aldı cân naqdini ḥâlün rûḥ-ı zibâya ne borç saña dil verdimse zülf-i siyâh-kârum ne borç				<i>fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün</i>
788	Maḥlaşsız	Müfred	118b	ol mâha dedüm büy-ı vefâ şemmesi var mı				<i>mef'ülü mefâ'ilü mefâ'ilü fe'ülün</i>

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
				göl gibi gülüp didi eger olsa koçardı				
789	Mağlaştız	Kıt'a / 2 beyit	118b	ferah bigānedür ey gam hele bari sen üzesin ferah-şād gelür gider benümle kalacak sensin	ferah bigānedür neyler gelüp bu hāne-i dilden gelürsen sen gel ey tuħfe hele yarin ödesin			<i>mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün</i>
790	Farsça		118b					
791	Mağlaştız	Müfred	118b	bu gelür şahum elünden ki beni anmayasın hele bu gelmez elünden ki gönjülden çıkasın				<i>fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün</i>
792	Mağlaştız	Müfred	118b	rāh-ı vaşla dil sefine şabr lenger āh yel gam-zahire şevk yelken gözlerüm deryā yiter				<i>fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün</i>
793	Mağlaştız	Müfred	118b	dilerven cānsuz itmesün beni hāķ ki ya'nı sensüz itmesün beni hāķ				<i>mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün</i>
794	Mağlaştız	Müfred	118b	nefs kim sen ferištehdin cüdādur behişt içre ise bād- ı hevādur				<i>mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün</i>
795	Mağlaştız	Müfred	118b	güneş yüzünde kim hāķdan nazar var görürven gerd-i fikretten eşer var				<i>mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün</i>

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
796	Mağlaştız	Müfred	118b	benüm cânım benüm cânım senüñdür nem olur hânümân hânım senüñdür				<i>mefâ'ilün mefâ'ilün fe'ülün</i>
797	Cinânî	Müfred	118b	bulmadı bir leb-i la'lün gibi şîrin meliğ aldı gerçi ayağı altına dünyâyı mesiğ		16.	<i>Cinânî Hayâtı Eserleri Dîvânın Tenkidli Metni (s.630)</i>	<i>fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün</i>
798	Mağlaştız	Müfred	118b	zîr ü zeber olsun felek ol mäh- likâsuz yirden yire gecsün çemen ol sebz- kabâsuz				<i>mef'ülü mefâ'ilü mefâ'ilü fe'ülün</i>
799	Mağlaştız	Müfred	118b	dağları yandurayın sine-i âteş-nâke aşa bir od vireyin dûd çıkalar felege				<i>fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün</i>
800	Mağlaştız	Müfred	118b	âb-ı tîğün ideli ehl- i hevâ olanı hâk havfdan kendözine taşu hîşâr eyledi nâr				<i>fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün</i>
801	Mağlaştız	Müfred	118b	kim ki hırşîd-i cemâlünden iderse beni dūr dilerem dîde-i bahtı ola dâ'im bi- nūr				<i>fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün</i>
802	Mağlaştız	Müfred	118b	rûhum sâza döndi sirişküm meye				

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
				tenüm hasretünle ne benzer nesneye				
803	Mağlaştız	Müfred	118b	ķanda bakķa g�r�rl�r ġub�rı olur rencide görmedüm d�de-i ter gibi felekde d�de				<i>f�'il�t�n f�'il�t�n f�'il�t�n f�'ilün</i>
804	Mağlaştız	Müfred	118b	�eh-peri a�dı ĥa��-ı '�r�z u�dı murġ-i ��sn-i y�r '����-ı d�d�r-ı f�riġ�'l-b�l olursam vechi var				<i>müfte'�l�n mef�'�l�n müfte'�l�n mef�'�l�n</i>
805	Mağlaştız	Müfred	118b	sur�-ı eş ile yazarken sağa hicr�n ġam�n� gözlerümden ķara �u indi mürekkeb yerine				<i>fe'�l�t�n fe'�l�t�n fe'�l�t�n fe'�l�n</i>
806	Mağlaştız	Müfred	118b	d�r itdi ben ġaribi ser-i k�y-ı y�rdan niçe �ik�yet itmeyeyin r�zig�rdan				<i>mef�'�l� f�'�l�t� mef�'�l� f�'�l�n</i>
807	Mağlaştız	�ı�'a / 2 beyit	118b	hem�n dild�rve� yahşi bağana ĥ�b rengem ben yam�n bakķa yine dil çeşm-i bedb�ne yam�nam ben	n'ola düşmezse n�mum bir nefes a'd�nun aġzına deh�n� segle murd�r olmayan �b-ı rev�nem ben			<i>mef�'�l�n mef�'�l�n mef�'�l�n mef�'�l�n</i>
808	B���	�azel / 5 beyit	119a	d�ġ-ı ġam nağd-i dile r��-ı rev�num gözedür d�de-b�n oldu	çeşm-za�m-ı felegi n'eyledi g�r ey b��� dime bir dağı beni	16.	<i>B��� D�v�n� (s.142)</i>	<i>fe'�l�t�n fe'�l�t�n fe'�l�t�n fe'�l�n</i>

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
				meğer hâne-i cânım gözedür	şâh-ı cihânum gözedür			
809	Fuzûlî	Ğazel / 7 beyit	119a	felek ayırdı beni cevır ile cân[ân]umdan hâzer itmez mi 'aceb nâle-i efgânumdan	ey fuzûlî ğam-ı hecr ile perişândur hâl kimse âgâh degül hâl-i perişânumdan	16.	Leylâ ve Mecnûn (s.48)	fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün
810	Fuzûlî	Ğazel / 7 beyit	119a	cân vırme ğam-ı 'ışka ki 'ışk âfet-i cândur 'ışk âfet-i cân olduğı meşhûr-ı cihândur	ger derse fuzûlî ki güzellerde vefâ yok aldanma ki şâ'ır sözü elbetde yalandur	16.	Leylâ ve Mecnûn (s.64)	mef'ûlü mefâ'ilü mefâ'ilü fe'ülün
811	Fuzûlî	Ğazel / 6 beyit	119b	'ışk derdi ey mu'âlic kıbil-i dermân degül cevherinden eylemek cismi cüdâ âsân degül	dir imiş düşmen ki hem-demdür fuzûlî yâr ile her sözi bühtân ise haqqâ bu söz bühtân degül	16.	Leylâ ve Mecnûn (s.67)	fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün
812	Mağlaşsız	Müfred	119b	bugün meclisde sâkî sâgar almak diye dilberden yamân bir gülü kıparmak gibidür şâh-ı gülterden				mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün
813	Bâkî	Ğazel / 5 beyit	119b	hele ben şöyle kıyâs eylerin ey cennet-i hûr kûyuna nisbet ola gülşen-i cennetde kuşûr	rûhların medhîni eflâke çıkardı bâkî şevkden taldı bugün nûr ile beytül ma'mûr	16.	Bâkî Dîvânı (s.130)	fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün
814	Mağlaşsız	Müfred	119b	tutdı gülşende yine bûlbül-i hoş-ğû menzil				fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
				başlayup devr-i kağeğ oldı müzeyyen mağfil				
815	Dede Ömer Rüşenî	Ėazel / 7 beyit	119b	bülbülin hikâyetin kerem it zâğa söyleme zâğ u zağan didüklerini bâğa söyleme	âdemde[ki] kulağa didi ey rüşenî sözün şakun varup eşekdeki kulağa söyleme	15.	<i>Dede Ömer Rüşenî Dîvânı (s.124)</i>	<i>mef'ûlü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün</i>
816	Fuzûlî	Ėazel / 8 beyit	119b	yâ rab belâ-yı 'ışk ile kıl âşinâ beni bir dem belâ-yı 'ışkdan etme cüdâ beni	nağvet kılup naşib fuzûlî gibi bağa yâ rab muğayyed eyleme muţlak bağa beni	16.	<i>Leylâ ve Mecnûn (s.74)</i>	<i>mef'ûlü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün</i>
817	'Ulvi Beg	Ėazel / 5 beyit	120a	dutuşup süz-ı mihrünle ne ten Ėalsun ne cân Ėalsun vücüdum mağv olup gitsün ne nâm u ne nişân Ėalsun	idüp 'azm-ı sefer ol şeh senün için dimiş ey 'ulvî ölince âsitânum beklesün ol nâ- tüvân Ėalsun	16.	<i>Derzi-zâde 'Ulvi Dîvânı (s.474)</i>	<i>mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün</i>
818	'Ulvi Beg	Ėazel / 5 beyit	120a	garîb ü bî-kesem künc-i belâda mağremümsin sen benim çün ağla ey çesmüm ölince hem-demümsin sen	dil-i 'ulvî gibi dünyâ için Ėam çekmezüm herĖiz benim 'âlemde ancağ bâ'ış-i hüzn-i Ėamumsın sen	16.	<i>Derzi-zâde 'Ulvi Dîvânı (s.434)</i>	<i>mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün</i>
819	Farsça		120a					
820	Fuzûlî	Ėazel / 6 beyit	120b	cânlar virüp senün gibi cânâna yetmişem rahm eyle kim	miskîn fuzûliyam ki şağa dutmuşam yüzüm yâ bir kemine Ėatre	16.	<i>Fuzûlî Dîvânı (s.556)</i>	<i>mef'ûlü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün</i>

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
				yetince saña cāna yetmişem	ki 'ummāne yetmişem			
821	Şemsi Pâşâ	Ġazel / 5 beyit	120b	'ayş u 'işret vaktidür irdi çü eyyām-ı bahār ġafil olma tiz geçer zevk eyle hengām-ı bahār	cāmi-i gülşende bülbul şemşiyā āvāz ile minberi serv uzun okur hıttbe-i nām-ı bahār	16.	Şemsi Pâşâ Dīvānı (s.752)	fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
822	Mağlaşsız	Ġazel / 5 beyit	120b	nihāl-i ser-bülendün ġağ bu kim bir serv-i balādur degül ehl-i nazar yanında mir'āt-i mücellādur	toğkundu dürr ü nazmun süreyyā güşuna ol mähun kamudan iltifatı anun'çün saña ā'lādur			mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün
823	Mağlaşsız	Müfred	120b	elüm al dest-gir ol olmayam tā kimseye münis meded 'ummān-ı ġamda qalmışam yā ġazret-i yunis				mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün
824	Mağlaşsız	Müfred	120b	tıraş it leşker-i ġağtun rūğunda kākülün dursun kırılma ġam degül 'asker hemān serdār şāğ olsun				mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün
825	Farsça		121a					
826	Mağlaşsız	Ġıtt'a / 2 beyit	121b	bülbul gibi 'ışğ ehl-i figān eylemek olmaz esrār-ı dili ġalka beyān eylemek olmaz	gencine-i 'uşşāka ziyān eylemek olmaz ser virmek olur sırrı 'ayān eylemek olmaz			mef'ülü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
827	Mağlaştız	Müfred	121b	saña kim der ki ey nağl-i bülendüm serve beñzersin o bir âlûde-dâmen sen nihâl-i nâz- perversin				<i>mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün</i>
828	Mağlaştız	Müfred	121b	demişsin mü-be- mü vaşf eylesün zûlf-i perişanum meger kim hâtırum sıırdı sen cem'iyet eylesin				<i>mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün</i>
829	Mağlaştız	Müfred	121b	zâhid şol deplü mâ'ildür o tersâye gönli mü'mindür yanınca varmağa kilisâye gönli				<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>
830	Mağlaştız	Müfred	121b	'âşıkı lâıık mıdur ma'sûkdan dūr eylemek bûlbûli gülden ne lâzım böyle mehcūr eylemek				<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>
831	Mağlaştız	Müfred	121b	ne kıldığıydı yanuñda ki ol günâh oldı kapuñda sehv ile bir secde kılmışuz farażâ				<i>mefâ'ilün fe'ilâtün mefâ'ilün fe'ilün</i>
832	Mağlaştız	Kıt'a / 2 beyit	121b	'azm-i sefer itdüm yine cânân ile gitdüm bir mür-ı za'ifem ki süleymân ile gitdüm	şâdum aña kim oldı ki benüm düğüm 'id şark illerine bir meh-i tâbân ile gitdüm			<i>mef'ülü mefâ'ilü mefâ'ilü fe'ülün</i>

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
833	Mağlaştız	Müfred	121b	sefer eyle didüm ammâ gelicek (...) gideyin sen de bu şekli görüp birden seferden geçeyin				<i>fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün</i>
834	Farsça		121b					
835	Farsça		121b					
836	Emrî	Kıt'a / 2 beyit	121b	kan yalaşup lebün ile şâgar oldılar ey şanem birâderler	şaklaram zâhm-ı dilde peykânun kanludur sonra bizden isterler	16.	<i>Emrî Dîvânı (s.345)</i>	<i>fe'ilâtün mefâ'ilün fe'ilün</i>
837	Mağlaştız	Müfred	121b	ayağun altına öyle ser (...) hâke şeh-süvârum yiter itdün beni pâ-y-mâl yiter				<i>fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün</i>
838	'Ulvi Beg	Müfred	121b	dogrulmaz idi küyına ol kıble-i cânun olmasa demürden yüregi kıble- nümânun			<i>Derzi-zâde 'Ulvi Dîvânı (s.563)</i>	<i>mef'ülü mefâ'ilü mefâ'ilü fe'ülün</i>
839	Mağlaştız	Müfred	121b	mihrâb-ı kaşın görmege sen kıble- i cânun segirür gözi ditrer yüregi kıble- nümânun				<i>mef'ülü mefâ'ilü mefâ'ilü fe'ülün</i>
840	Ġaribî	Ġazel / 5 beyit	122a	nedür bu çeşm ü la'lünde kirişmeyle tebessümler efendim kan olur tâkat getürmez aña merdümler	ġaribi bendeni cevır ile öldürmek dilermişsin nedendür aña şâhum bunca	15. 16. ?		<i>mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün</i>

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
					şefkatler terahhümler			
841	'Ulvi Beg	Ġazel / 5 beyit	122a	meydân-ı hüsn içinde gözün kahramân geçer yayını kimseler çekmez pehlevân geçer	delmekden 'ulvî'nün dil-i mecrûhını müjen üstâd-ı rûzgâr u ferîd-i cihân geçer	16.	Derzi-zâde 'Ulvi Dîvânı (s.467)	mef'ûlü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün
842	Üsküblü İshâk Çelebi	Ġazel / 5 beyit	122a	ġamzen begüm ok atmada ehl-i hüner geçer na'l-i hilâli şîşe-i mihri deler geçer	ishâk ġam sipâhına maġlupdur yine sen padişâhı var ise ġâlip sever geçer	16.	Üsküblü İshâk Çelebi Dîvânı (s.177)	mef'ûlü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün
843	Fevri	Ġazel / 10 beyit	122b	kûy-ı habîbe bu gice mihmân olam gibi hicr âhîr oldu vâsıl-ı cânân olam gibi	pervâne âteş-i şevk ile perr ü bâl yaqûp enis-i şem'i şebistân olam gibi	16.		mef'ûlü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün
844	Mağlaşsız	Müfred	122b	her gönül kim 'ışk ile ma'mûrdur tâ ebed ġam görmez ol mesrûrdur				fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün
845	Mağlaşsız	Ġazel / 5 beyit	122b	sîne-i mecrûhunu 'arz itdüğünden yâre ne bir onulmaz yâredür zaħm-ı muħabbet çâre ne	kılma nev'i şahid-i bazar ile da'vâ-yı 'ışk 'aşık-ı didar ile yaşı hüner bâzâra ne			fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün
846	Farsça		122b					
847	Mağlaşsız	Müfred	127b	benüm ġaddüm degül sevmek seni ey hûbların şâhı kazâ-yı				mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
				âsumânîdür ağam va'llâhi bi'llâhi				
848	Mağlaşsız	Müfred	127b	cân 'ışka düşdi ey gönül yâ rab nedür tedbîrimüz cân neylesün bî- çâre çün haqdan budur taqdirimiz				müstef'ilün müstef'ilün müstef'ilün müstef'ilün
849	Mağlaşsız	Müfred	127b	eger cânımı isterse cânân minnet cânuma cân nedür kim anı kurbân itmeyem cânânuma				fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün
850	Mağlaşsız	Müfred	127b	eger rûh-ı revân bu derdime dermân bulunmaz mı muqarrer mi kalur bu hâlin nedür delinmez mi	yeter şâhum şimden gerü seni sana beni bana gözeldürsiz kaldırma 'âlem bana bir yâr bulunmaz mı			mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün
851	Fuzûlî	Müfred	127b	yâ rab reh-i 'ışkuñda beni şeydâ kıl aḥkâm-ı 'ibâdetin binâ icrâ' kıl		16.	Leylâ ve Mecnûn (s.74)	mef'ûlû fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün
852	Mağlaşsız	Müfred	127b	eger yârüm benümle yâr olursa ne ğam bana cihân ağyâr olursa				mefâ'ilün mefâ'ilün fe'ülün
853	Arapça		127b					
854	Arapça		128a					
855	Arapça		128a					
856	Sürûrî	Ġazel / 6 beyit	129a	müdebbiridür diyü şâh-ı cihânun	didi ehl-i ḥired menḳûṭa târiḥ	15. 16. ?		mefâ'ilün mefâ'ilün fe'ülün

Şiir No.	Mahlas	Nazım Şekli	Varak Numarası	Matla' Beyiti/Bendi	Makta' Beyiti/Bendi	Yy.	İncelenen Eser ve Sayfa Numarası	Vezin
				vezîr-i a'zamı oldukda lâlâ	bozar tedbiri çün tağdır-i mevlâ			
857	Neşir	Neşir	129a					
858	Neşir	Neşir	129b					
859	Farsça		129b					
860	Farsça		130a					